R. HOVIVIAN

Comicul Oleg Popov pe Lună

V. și I. KARAVAEV

— Arătați-mi, vă rog, un aparat electric de ras... *...mulțumesc!*

V. KONOVALOVA

— Ziceai că-ți cumperi o mașină de spălat rufe...
— Nu mai am nevoie. S-a făcut sănătoasă mama...

M. SOKOLOV

— Auzi, iubito, cum îmi bate inima?

PSEUDOPROFEȚII

Octombrie l... Rusia văzuse zorii vieții l...
De-atunci pe trăncăneală s-au pus pseudoprofeții.
Fugiți peste hotare, minteau pe întrecute
Și mizgăleau hîrtia cu vrute și nevrute.
Răcneau că bolșevicii puterea pierd din mîini,
Că poate stau la cîrmă vreo... două săptămîni,
Că-i un infern Rusia, că s-a sfîrșit, mă rog,
Umblau pseudoprofeții cu teorii „en vogue",
Și patrioți din fire, cu patos elocvent,
Răcneau, că vezi matale, dezastru-i iminent!
Așa, în timp ce anii treceau mereu în zbor,
Ei rătăceau prin lume cu caterinca lor,
Spunînd că tot burjuii vor fi mereu stăpîni,
Iar bolșevicii, poate, vreo... două săptămîni!
...Sînt ani de-atunci, nu glumă! Și nu vi s-a urît
Aceleași baliverne să le-ndrugați atît?
Și-n timp ce-n zbor se-avîntă rachetele-n tării
Să repetați într-una aceleași inepții?
Ba uneori, pesemne în setea de senzații
Străvechilor brașoave le-aduceți inovații
Lansați cîte-o gogoașă lipindu-i cu dichis
Uzata etichetă a... „faptului precis".
Așa a fost de pildă cînd maldăre de file
Ne proroceau atîta: „vreo patruzeci de zile"...
...Vedeți, suim spre stele, ne avîntăm spre Soare!
Ne-ați prorocit într-una cu voci croncănitoare
„Vreo patruzeci de zile". Greșala-i cam ciudată.
Cîți ani la rînd o spuneți? Ați numărat vreodată?
Sînt ani de-atunci, nu zile! I-ați socotit și voi?
Îi știți cîți sînt la număr?

Sînt patruzeci și doi

Mihail PUSTÎNIN
In românește de M. DJENTEMIROV

V. CIJIKOV

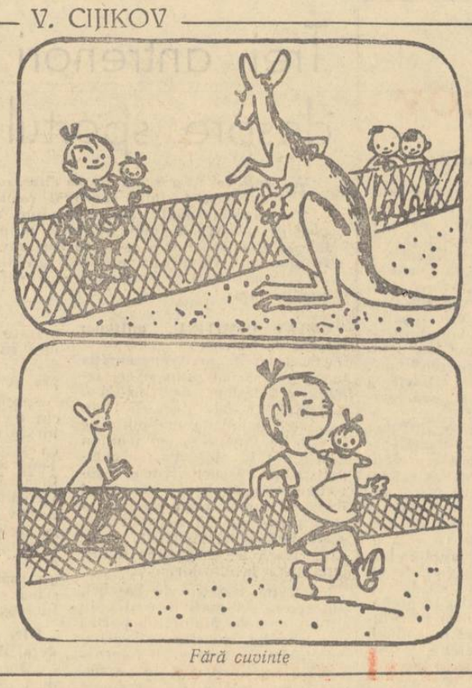

Fără cuvinte

M. SULMEISTER

PESCARII AMATORI
— Nu vă supărați, numai cît să facem o poză și vi-l dăm înapoi...

K. ELISEEV

PUTEREA OBIȘNUINȚEI.
— Aș putea să-l văd pe cetățeanul Petrov?

— Poftiți!!

DESENELE DIN ACEASTĂ RUBRICĂ SÎNT REPRODUSE DIN REVISTELE SOVIETICE „KROKODIL" ȘI „UNIUNEA SOVIETICĂ"

FILATELIA SOVIETICĂ IN 1959

Mărcile poștale sovietice emise în cursul anului 1959, au trezit, în întreaga lume, un interes deosebit prin bogata lor tematică.

După seria de capitale ale republicilor sovietice (continuare din anul precedent) au fost puse în circulație cîteva emisiuni ce marchează și în filatelie succesele economiei, tehnicei și științei Uniunii Sovietice. Prima a fost prilejuită de cel de al 21-lea Congres al P.C.U.S. Prima redă portretul lui Lenin pe drapelul roșu larg desfășurat deasupra Moscovei, a doua aduce în imagini barajul hidrocentralei Lenin, iar ultima cei trei sputnici și racheta cosmică, cunoscută azi sub numele de Solnik. Două mari succese ale tehnicii sovietice constituie subiectul seriei „Expoziția Industrială", ale cărei două valori reproduc spărgătorul de gheață atomic Lenin — primul din lume — și puternica locomotivă Diesel TE-3.

Cucerirea spațiului cosmic constituie subiectul altor două emisiuni poștale; prima (2 valori a cîte 40 k.) consacrată Lunnikului, iar cea de a doua (tot 2 valori) emisa cu prilejul lansării Lunnikului.

Grandiosul plan septenal a inspirat deasemenea pe creatorii de mărci poștale. Patru valori recent emise, reproduc imagini alegorice din industria siderurgică, petrolieră și carboniferă. Cifrele producției septenalului sînt înscrise într-un Z, ce urcă din baza mărcii, întocmai unui grafic. Flota comercială sovietică a fost și ea omagiată prin emiterea a 6 mărci poștale consacrate tot attor linii maritime naționale și internaționale.

Și în cursul anului 1959 continuă să fie popularizate figurile de seamă ale culturii și științei ruse și sovietice, cu prilejul unor comemorări și aniversări. Astfel sînt prezentate în desenele mărcilor poștale figurile poetului lituanian P. Zwirka, fizicianului rus A. S. Popov, scriitorilor A. P. Cehov, I. A. Krîlov, A. N. Ostrowski, A. S. Griboedov, N. V. Gogol, Sulkhan Orbeliani, A. B. Kolțov și Musa Djalil; o serie intitulată „Monumente ale oamenilor celebri" reproduce statuile ridicate pictorului Repin, compozitorului Ceaikovski și poeților Pușkin și Maiakovski.

Ca în fiecare an aniversarea nașterii lui Lenin constituie de asemenea subiectul unei mărci poștale, de data aceasta închinată celei de a 89-a aniversări.

Un număr important din totalul mărcilor poștale sovietice emise pînă acum pe anul 1959, reflectă dragostea pentru pace a popoarelor Uniunii Sovietice, prețuirea pe care ele o acordă valorilor culturale ale celorlalte popoare. Din această largă categorie pot fi citate cele consacrate Expoziției sovietice de la New York, celei de a 10-a aniversări a mișcării mondiale pentru pace, ca și unor personalități ca Marcel Cachin și Frédéric-Joliot-Curie.

Iată și cîteva din figurile culturii și științei universale omagiate în acest an de filatelia sovietică (în ordinea emiterii mărcilor respective): fizicianul E. Torricelli, savantul Ch. Darwin, fizicianul Gamaleia, scriitorul Salom Alehem, scriitoarea Selma Lagerlöff, poetul Robert Burns, poetul M. Saadi, pictorul Ogata Korin, naturalistul Alexander V. Humboldt, compozitorul Josef Haydn etc.

Tematica faunei continuă a fi prezentă și în acest an printr-o completare de 2 valori la seria „Animale" din 1957 și o serie de 2 valori (40 k și 60 k) care popularizează doi pești de mare valoare economică, morunul Mării Negre și somonul Siberiei.

Sportul constituie subiectul cîtorva emisiuni frumoase și interesante, dintre care se detașează (ca valoare filatelică deosebită) marca de 1 rbl. sursarjată cu prilejul victoriei echipei sovietice asupra celei chiliene în finala campionatului mondial de baschet. Celelalte emisiuni consacrate sportului sînt: campionatul de patinaj pe gheață de la Sverdlovsk (25 k și 40 k), cea de a 2-a Spartachiadă (15 k, 25 k, 30 k și 60 k) și Turism (4 valori a cîte 40 k).

În fine alte emisiuni poștale sînt consacrate Anului geofizic internațional și celei de a 1100-a aniversări a Novgorodului.

O prezentare a mărcilor poștale sovietice din acest an nu poate fi considerată completă fără a aminti de cele de poștă aeriană, care constituie obiectul unei teme speciale. În 1959 a fost completată seria consacrată aviației civile și marilor realizări ale tehnicii aviatice sovietice. Sînt popularizate cele mai moderne tipuri de avioane ca IL-14, IL-18, AN-110, turboreactoarele TU-104, 110 și 114, care au smuls admirația întregii lumi.

Cele aproximativ 80 de mărci poștale emise pînă acum în acest an, au ridicat totalul mărcilor rusești și sovietice (pentru poșta normală și aeriană) la peste 2300, după catalogul internațional Yvert și Tellier.

Ele constituie o adevărată enciclopedie în imagini a vieții și luptei popoarelor din Uniunea Sovietică, care acum, la a 42-a aniversare a Revoluției din Octombrie, se află în plin avînt de construire a comunismului, în plină ofensivă pentru apărarea păcii în întreaga lume.

Val TEBEICA

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

Infrățiți pe stadioane

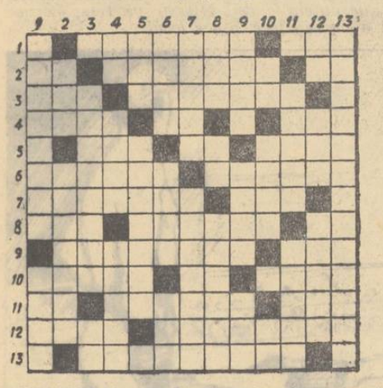

ORIZONTAL: 1) Excelent atlet sovietic, specialist al probei de 400 m. garduri — Vladimir Kuț sau Iolanda Balaș 2) S—Al. Longo sau V. Pinciu — Unitate de timp 3) Atlet sovietic, cîștigător la săritura în lungime în cadrul Spartachiadei Internaționale a Armatelor Frățești (Leipzig 1958) — Alergătoare sovietică pe distanța de 800 m. 4) Moral — Unsprezece! — Pronume 5) Strălucit fondist sovietic, deținătorul recordurilor mondiale la 5000 m. și 10.000 m. — Nicolae Ionescu — Sită 6) Omologat pe trei sferturi! — Jucător de tenis român 7) Alergător sovietic pe 1.500 m. — Zăpadă 8) Nod de cale ferată în Belgia — Un meci însuflețit... — ...și liniște! 9) Alt alergător sovietic la 1.500 m. — Nuzi 10) Haine fără mineci — Umed — Sport cu motor 11) Ierbivore — A ieși pe teren, a lua parte la o întrecere sportivă — Animal nordic 12) Ioana... Petrescu, cea mai bună atletă română la probele de sprint — Echipa C. C. A. de pildă 13) Trăgător român, campion mondial la armă liberă, calibru mare, poziția picioare (Constantin).

VERTICAL: 1) Alergătoare sovietică, participantă la campionatele internaționale de atletism al R.P.R. — Diminutivul recordmenei mondiale la săritura în înălțime cu care publicul spectator o încurajează pe stadion 2) Într-un meci de volei — Discobolă română, sportivă de frunte 3) Sprinter sovietic — A dumitale 4) Pană — Turn — Mare... mai mare 5) Campion al Uniunii Sovietice la șah — Vestit sprinter sovietic 6) Șoimi — Nume italian — Prefix pentru „la fel" 7) Renumit fotbalist din lotul U.R.S.S. — Atlet sovietic cîștigător al probei de aruncare a ciocanului la Spartachiada Internațională a Armatelor Frățești, desfășurată la Leipzig, în 1958 8) Epoci — Iolanda Balaș — Valoare absolută (pl.) 9) Arteră — Orășel în India — La diez minor 10) TK—Ondulat — Taisia Cencik 11) Face rău pomilor — Antrenor român de atletism, care a fost printre cei mai buni aruncători de greutate din țara noastră 12) La călărie — Exclamație — Săritor la înălțime, antrenorul Iolandei Balaș 13) Sportiv care ia parte la întrecerile cu echipe ale altor țări.

Neculai AMNAR

Lecție de anatomie

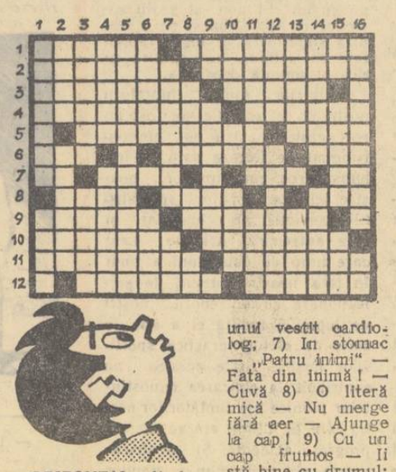

ORIZONTAL: 1) Arteră — Cap în cap; 2) Vas... — ...de sînge; 3) Post în temă — Îi dai un deget și el îți ia mîna toată; 4) Luări — Cu capul în nori; 5) Se întinde pe pămînt — Oraș în Turcia; 6) A ține mîinile încrucișate — Îți stau în picioare — Bisturiul unui vestit cardiolog; 7) În stomac — „Patru inimi" — Fata din inimă! — Cuvă 8) O literă mică — Nu merge fără aer — Ajunge la cap! 9) Cu un cap frumos — Îi stă bine cu drumul; 10) Bătrîn medic, a-vea un sanatoriu în Argolida — Dă din picioare; 11) Nu se poate cultiva — I s-a întors spatele; 12) Le simți pe pielea ta — Cu capul în pămînt.

VERTICAL: 1) Are un sînge... vienez — Îndesat; 2) Dă bătăi de inimă — Tors (pl.)! 3) Picior peste picior (fem.)... — ...stă întins în pat; 4) Cu pielea și părul ebenine — Obraz; 5) Os dislocat; 6) A-i frige cuiva inima — Nu poți pune mîna pe el! 7) ...patologic — Nume feminin; 8) Țintește inima... — ...rece — În lojă; 9) Nicolae Focșeneanu — Are două tăișuri; 10) Lat peste cap — Curie — Oraș în Ungaria; 11) Duceri de nas — O fac cu degetul; 12) A ghici... — ...în apă; 13) Nu pot sta în picioare... — ...ca oul; 14) Rîu în U.R.S.S. — Nu-i mai încape pielea; 15) Pune mîna! — Fac apel la creier — Golf tematic; 16) Ajutată să-și vadă paiul din ochi — ...în talpă.

Radu STROE

SARE

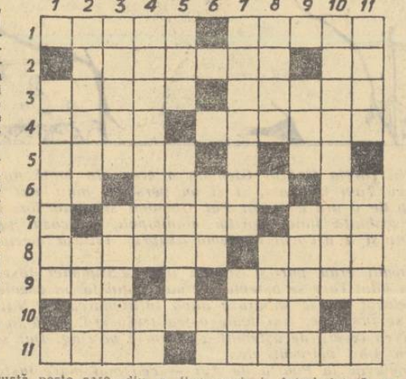

ORIZONTAL: 1) Sare-n ochi — Dragă, ca sarea-n ochi; 2) Apă și sare... — Sărat la coadă; 3) Sare medicinală — Grecia antică; 4) Sari în sus — Nu mănînci pîine și sare cu el; 5) N-avea sare de mămăligă — Spetează; 6) Vocalele din sare! — Necesar înainte de săritură — În rubin; 7) Poate fi „sare și piper" — Brutar pe jumătate; 8) Dintr-un neam vechi din Mexic — Sare peste obstacole; 9) Îl învață pe urs să sară; — Lac în Făgăraș; 10) Făcută cu sare și piper; 11) Cea de cerneală tese cu sare de mărcriș — I-a sărit în ajutor lui Pylade.

VERTICAL: 1) Crustă peste sare... 2) După ce că-i acră, mai are și sare... — Zeamă; 3) Sare-n ajutor — Lung și cu capul în nisip! 4) Sarea-n mîncărurile hipertensivilor — Jumătate porție de sare; 5) Cînd e dublu, nici sărat, nici nesărat! — Sare uneori peste cal apărînd pe... vinovați; 6) Marcă de automobil — Literă grecească; 7) Sarea de sodiu a fluoresceinei, întrebuințată ca sensibilizator în fotografie — Bodegă evoluată; 8) Nume feminin — „Lapte-n..., drob de sare în spinare" (Capra cu trei iezi); 9) Pronume — Cea mai bună sărituare din lume; 10) Nu prea sar în vorbă; 11) Sare la... — Li-e necesară sarea.

N. CORNEA

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

IN FAMILIE

ORIZONTAL: Strămoș — Vadim — Tradiții — Bună — Remus — Aou — Moș — Ace — Cumnata — T — UU. — U. — Zeus — Sie — Stana — ZT. — F. — BR. — S. — Scrie — Piesă — Cehov — Verne — Pâzim — Cartona — Oră — Ivan — Ac — M. — PR. — Analist — SA. — Oieri — Iau — Sor — Veri — AN. — Bette.

LA LUMINA RAMPEI

ORIZONTAL: Operetă — Cedat — Peliculă — Leva — Erou — Replică — Rug — AF. — Actori — Acidă — TR. — Erul — Aar — Rita — Ula — C. — Tăcere — AR. — R. — Am — Mega — Tril — Bisa — Idile — IW. — Imi — Uzat — Nora — Nică — O — Inedit — E — Actriță — Act.

FILMUL

Stil — Oiște — Aman — Rar — Trase — Aur util — Niște — Uman — Iar — Orașe — Mur

SOARTA UNUI OM

Poșta rebus

P. CREȚU — *Satu Mare.* Nu publicăm aritmogrife.

BICA PISOLSCHI — *Craiova.* Îndreptați careul „Mînuitori ai mușchetei" spre revista „Rebus". Nu intră în tematica revistei noastre.

C-TIN POPA — *București.* Vă recomandăm ca deocamdată să vă ocupați de dezlegări de jocuri Careurile trimise de dv. păcătuiesc prin aceea că au prea multe puncte negre. Dacă aveți timp, v-am ruga să ne vizitați într-o sîmbătă dimineață la redacție, să mai stăm de vorbă.

MIHAI POPIȚA — *Sărmășag.* Am publicat de acum un joc pe o asemenea temă și avem pregătite și alte jocuri pe tema aceasta. De ce nu încercați un careu pe tema muncii dv., de pildă?

LAURENȚIU POPESCU — *Drăgășani:* Careurile trimise de dv. dovedesc posibilități în încrucișare. V-am ruga să ne mai trimiteți pentru a ne forma o părere mai completă. Ca o sugestie: alegeți teme de actualitate, inspirate din activitatea dv.

ANGELA SZILIG — *Oradea:* Aveți dreptate. Pe viitor vom evita asemenea erori.

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

45 LA 19!

Într-una din rubricile de șah pe care le redactează în revista engleză „Illustrated London News", maestrul englez Baruch C. Wood se ocupa în urmă cu cîtva timp de progresele șahului în U.R.S.S. Recunoscînd că șahiștii sovietici ocupă incontestabil și detașat primul loc în ierarhia mondială, Wood făcea observația că realizările maeștrilor din U.R.S.S. sovietici și Gligorici, Fisher, Olafsson și Benko, care, poate cu excepția ultimului, se numără fără îndoială printre cei mai în formă dintre toți jucătorii din lume, exceptînd pe cei din U.R.S.S. Această confruntare s-a soldat cu scorul categoric de 45 la 19 în favoarea jucătorilor sovietici. Și, nu ultați, între reprezentanții U.R.S.S. nu s-a numărat campionul

stîrnesc un asemenea interes uriaș în întreaga lume încît pentru a obține revistele sovietice de specialitate, șahiștii din Occident ar fi în stare să înfăptuiască chiar și un... omor. Desigur că e vorba de o exagerare. Este însă o realitate faptul că în anii postbelici șahul sovietic și-a dovedit atît de magistral întîietatea încît toate manifestările — inclusiv publicațiile de specialitate — stîrnesc un interes enorm.

O nouă și elocventă confirmare a întîietății șahiștilor sovietici am avut-o chiar în zilele din urmă, cînd, după aproape două luni de luptă, cea de-a patra ediție a turneului candidaților a fost cîștigată din nou de un jucător sovietic — Mihail Tal — iar pe locurile 2, 3 și 4 s-au clasat tot reprezentanți ai U.R.S.S. — Keres, Petrosian și Smislov.

Un asemenea clasament nu constituie o surpriză. Reamintim primele locuri în precedentele ediții ale turneului candidaților: Budapesta 1950 — 1—2) Bronștein și Boleslavschi, 3) Smislov 4,) Keres (toți U.R.S.S.), 5) Najdorf (Argentina); Neuheusen și Zurich 1953 — 1) Smislov, 2—4) Bronștein, Keres (U.R.S.S.) și Reshevski (S.U.A.); Amsterdam 1956 — 1) Smislov, 2) Keres, 3—7) Geller, Petrosian, Spasski, Bronștein (toți U.R.S.S.) și Szabo (R. P. Ungară).

Desigur că ordinea în clasament este semnificativă. Dar socotim deosebit de instructiv și rezultatul cu care s-a soldat întîlnirea directă dintre jucătorii mondial Botvinik, nu s-au numărat nici marii maeștri Bronștein, Taimanov, Geller, Kotov... Iar pentru a ne da seama de valoarea viitorului adversar al lui Botvinik este interesant de arătat că Tal i-a învins pe Gligorici, Fisher, Olaffson și Benko cu scorul de 14 1/2—1 1/2!! În 16 partide Tal a remizat doar de trei ori...

Superioritatea șahului sovietic este astăzi atît de evidentă încît nimeni și nicăieri nu încearcă să o conteste. Epatîndu-se în fața performanțelor obținute de șahiștii din U.R.S.S., epuizînd toată gama de superlative, unii publiciști șahiști din Occident nu explică însă cauzele acestor performanțe într-adevăr impresionante. Dacă nu încearcă să denatureze (Benko și-a pus ochelari negri într-o partidă cu Tal pentru a nu fi chipurile... hipnotizat de adversar!) atunci insistă în mod special doar asupra calităților individuale ale maeștrilor sovietici, fără a vorbi însă de baza de masă a șahului sovietic, de sprijinul pe care șahul, ca și celelalte sporturi, îl primește din partea statului sovietic. Or, sursa succeselor și a progresului uriaș este sprijinul oficial de care se bucură șahul sovietic, faptul că el a devenit un sport de masă, practicat de milioane și milioane de oameni sovietici în condițiile avîntului general al culturii și științei sovietice.

Tocmai în aceste condiții s-a putut forma în ultimele decenii școala sovietică de șah ai cărei reprezentanți au uimit, pur și simplu, lumea șahistă. Amintim că reprezentanții U.R.S.S. dețin titluri de campioni mondiali atît pe echipe cît și individual, atît la competițiile masculine cît și la cele feminine. Nu-i de prisos să amintim de asemenea că în teoria deschiderilor, a finalelor și în cea a jocului de mijloc, în problemistică, în toate compartimentele șahului, reprezentanții școlii șahiste sovietice au adus contribuții extrem de valoroase care au devenit un bun al șahiștilor din întreaga lume.

Șahiștii români, care găsesc un nesecat izvor de inspirație în experiența șahului sovietic, au urmărit cu deosebit interes ultima ediție a turneului candidaților și au primit cu satisfacție noul succes strălucit al jucătorilor sovietici, succes atît de bine concretizat de configurația clasamentului și de scorul 45 la 19...

U. VALUREANU

Jocuri distractive

Puteți lua piesa?

Luați un chibrit și aranjați-l așa cum vă arată desenul (stînga). Luați un al doilea chibrit și fixați-l la un capăt pe o piesă iar celălalt capăt, cu

fosfor, sprijiniți-l de primul chibrit (dreapta).

Cereți prietenilor dv. — în condițiile acestea — să retragă moneta fără a atinge și fără să cadă chibriturile.

Soluția este foarte simplă: cu un al treilea chibrit dar aprins, aprindeți capetele inflamabile ale celorlalte două chibrituri. Veți constăta că chibritul din dreapta se va ridica puțin, suficient pentru a retrage moneta respectivă.

PROBLEMA H

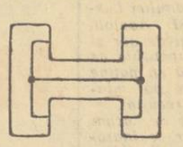

Soluțiile jocurilor din nr. 108

EGAL CU 28 (DOUA SOLUȚII)

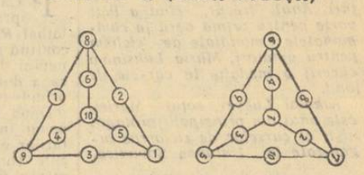

Copii, desenați și voi! Desene de E. ARNO

A venit toamna. Gigel și Mioara au plecat în oraș să-și cumpere haine mai groase.

Este greu să te hotărăști! Copii veniți voi în ajutorul lor și ajutați-i să se îmbrace cît mai frumoase.

Cele mai frumoase desene vor fi publicate dacă ni le trimiteți pe adresa revistei MAGAZIN, Piața Scînteii nr. 1, București.

SPORT magazin

Puncte de vedere...

Triumful raţiunii superioare

Odată cu octombrie s-a incheiat la Belgrad „Turneul candidaţilor", una din principalele competiţii ale mişcării şahiste contemporane. Ca şi în toate, dar absolut toate celelalte întreceri de mare anvergură desfăşurate în ultimul deceniu pe arena cu 64 de patrate, victoria a revenit unui reprezentant al Uniunii Sovietice. La 23 de ani, Mihail Tal cîştigă de o manieră strălucită galoanele de vice-campion mondial. Asta — deocamdată. Pentru că meciul cu Botvinik, programat în 1960, poate îmbogăţi cu o simplificare actuala carte de vizită a celui mai tînăr pretendent la titlul suprem. Incă un argument pentru a repeta celebrul vers din Corneille: „Talentul nu aşteaptă să se adune anii!"

Pare-se că şahul, ca şi poezia, e un imperiu al tinereţii...

Deşi nespecialist, mă voi abţine totuşi să aprofundez pe plan teoretic partidele disputate (aceasta se obişnuieşte — la noi mai ales — în materie de fotbal...) rezumîndu-mă la o singură remarcă. Dacă studiem cu atenţie clasamentul concursului în discuţie, constatăm că doar patru din cei opt participanţi au realizat un procentaj de peste 50 la sută: aceştia sînt, în ordine, Tal, Keres, Petrosian, Smislov. E un succes într-adevăr inegalabil al şcolii şahiste sovietice.

Desigur, ruşii n-au dus niciodată lipsă de personalităţi în domeniul sportului minţii. E suficient să amintim de Cigorin, Petrov, Rubinstein, Bogoliubov, dar mai ales de acel maestru al maeştrilor, a cărui creaţie rămîne pentru arta eşichierului ceea ce opera lui Beethoven reprezintă pentru scalele portativului — genialul Alehin. In ce priveşte însă şcoala sovietică, unicul termen adecvat este acela de fenomen. Mi se pare, de pildă, absolut evident că la ora de faţă un meci la 20, 30 sau 100 de mese între U.R.S.S. şi restul globului se va solda cu un rezultat favorabil primei formaţii. Şi nu cred că sînt necesare demonstraţii savante pentru a ne convinge că supremaţia continentului sovietic în acest domeniu este consecinţa logică a unei dezvoltări mai complexe.

Fireşte, nu intenţionez să fac asociaţii hazardate între şah şi cosmonautică; sînt însă convins că populaţia Terrei ar acorda în unanimitate Uniunii Sovietice, la un eventual plebiscit, titlul de lider al raţiunii. Din 200 de milioane de oameni cu o gîndire superioară, e oarecum normal să se ridice nenumăraţi „aşi" ai tablei cu careuri albe şi negre. Nici Fisher, nici Gligorici, nici oricare altul dintre marii maeştri contemporani, domiciliaţi în restul planetei, nu pot emite pretenţii în faţa unei asemenea pleiade.

Şi — după cum certifică faptele — nu-i vorba numai de domeniul jocului de şah...

Dan DEŞLIU

Varietăţi

Curaj şi tehnică avansată

Performanţa realizată de curînd de paraşutistul sovietic Valeri Golovin, care a sărit cu paraşuta dintr-un avion cu reacţie care zbura cu 1.092 km. pe oră a uimit pe specialiştii din lumea întreagă. Valeri Golovin are 34 de ani şi a efectuat pînă acum 287 de salturi. Totuşi acesta din urmă, unic în felul lui, a fost cea mai grea încercare la care a fost supus paraşutistul sovietic. Succesul său îl datorează curajului, unui antrenament de lungă durată care i-a permis să obţină o tehnică avansată şi excelentei sale paraşute, rod al străduinţelor constructorilor sovietici de paraşute.

„Lujniki albastru"...

Se va numi cea mai mare bază sportivă nautică şi turistică din U.R.S.S., care se află în construcţie în oraşelul Himki de lîngă Moscova, acolo unde parcul Lev Tolstoi coboară spre malul canalului într-un mic golf. Aici se vor amenaja piste de canotaj, nenumărate bazine de înot, baze turistice. De asemenea vor fi construite stadioane, terenuri de baschet, iar pentru sezonul de iarnă patinoare şi trambuline pentru schi. Construcţia va avea un caracter popular. Comsomoliştii oraşului Himki s-au angajat să efectueze 75.000 ore de muncă patriotică pentru terminarea noului „Lujniki albastru".

O familie de campioni

La cea de a doua ediţie a Spartachiadei popoarelor U.R.S.S., care s-a desfăşurat anul acesta la Moscova, cei trei reprezentanţi ai familiei Lukşin, Maria, Nikolai şi Anatoli, au cucerit trei medalii de aur şi una de bronz în competiţiile de ciclism. Fără îndoială că puţine familii de sportivi se pot mîndri cu un asemenea rezultat.

Familia Lukşin este de acum bine cunoscută celor ce îndrăgesc sportul cu pedala în Uniunea Sovietică şi în multe alte ţări. Anul trecut, cînd a luat parte pentru prima oară la campionatele mondiale de ciclism pentru amatori, Maria Lukşina a cucerit o medalie în cursele de fond.

Nikolai Lukşin, soţul Mariei, este unul din principalii protagonişti ai curselor de ciclocros organizate în Uniunea Sovietică. Nikolai explică preferinţa sa pentru ciclocros mai mult prin faptul că pentru a scurta drumul care-l ducea la uzina metalurgică din Ijevsk, unde lucrează la cuptoarele Martin, părăsea şoseaua şi o lua cu bicicleta... prin cîmp.

Anul 1958 a adus consacrarea lui Anatoli Lukşin, frate geamăn cu Nikolai. In timpul desfăşurării campionatelor unionale de ciclocros, atunci cînd s-a anunţat că în frunte se află Lukşin, nimeni nu s-a îndoit că acesta este Nikolai, campionul de anul trecut. Nu mică a fost surpriza celor prezenţi la sosire cînd primul a apărut Anatoli Lukşin, un alergător aproape necunoscut pînă atunci.

Anul acesta, la Spartachiada popoarelor U.R.S.S., Maria Lukşina a cucerit două medalii de aur în probele de urmărire individuală şi pe echipe. Anatoli a devenit campion la ciclocros iar Nikolai a trebuit să se mulţumească cu medalia de bronz. El nu fost însă supărat. „Familia Lukşin — a spus el — se distinge. Aceasta este o consolare".

Sală de sport din sticlă

La Leningrad, în apropiere de stadionul Dinamo se va amenaja un nou Palat al Sporturilor, care va fi construit din sticlă, beton armat şi plăci metalice emailate. Construcţia va cuprinde în interiorul său două săli de sport pentru gimnastică, volei, baschet şi tenis.

Tot în apropierea stadionului Dinamo se va amenaja un patinoar pentru 3.000 de persoane şi un bazin de înot de proporţii olimpice.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacţia şi administraţia piaţa Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17.60.10, Interior 1400.

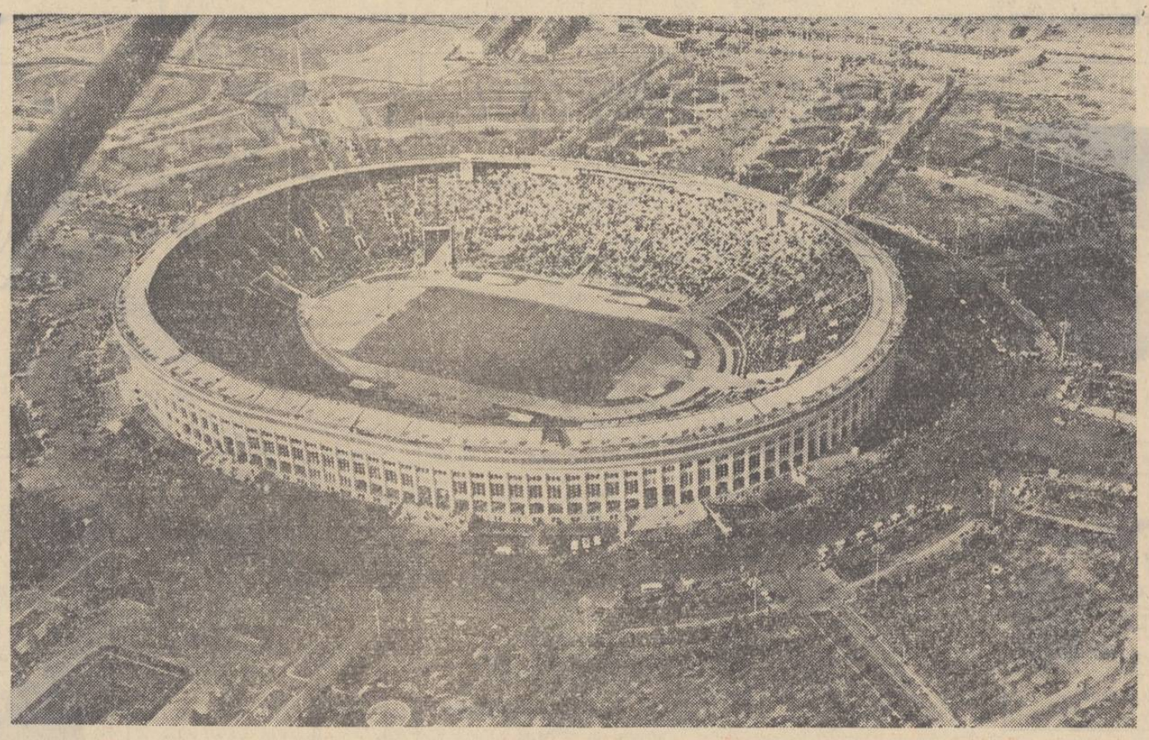

Stadionul Lujniki văzut din helicopter

Un mare campion

Anatoli Bogdanov

La sfîrşitul lui august ziarele ne-au adus vestea că în micul oraşel elveţian Winterthur au avut loc campionatele europene de tir la probele cu arma liberă de calibru mare. Citind rezultatele, am reţinut din nou numele lui „Tolea" Bogdanov, învingător la toate cele 4 probe (culcat, genunchi, picioare şi 3×40). Este o performanţă unică în acest sport. Şi pentru că orice performanţă de acest gen merită să fie popularizată, împreună cu realizatorul ei, m-am încumetat să o fac în articolul de faţă.

Primul mare concurs internaţional al lui Tolea a fost Olimpiada de la Helsinki. Avea pe atunci 23 ani, cam puţini pentru un sport ca tirul. Dar el nu s-a intimidat nici de reputaţia adversarilor săi, nici de importanţa concursului. Cu o voinţă de fier şi mai ales dîrz, el a cîştigat proba de armă liberă calibru mare cu un nou record olimpic 1123 p. Nordicii şi mai ales elveţienii au fost surprinşi. Acesta n-a fost decît începutul.

In anii următori, Tolea a ştiut la toate marile competiţii să reprezinte cu cinste şcoala sovietică. Palmaresul său este de-a dreptul impresionant. La campionatul mondial de la Caracas (1954) cîştigă şase titluri de campion mondial (3 la calibru redus şi 3 la calibru mare) corectînd totodată recordurile mondiale la armă liberă calibru redus poziţia genunchi (396 p). şi trei poziţii (1174 p) şi armă liberă calibru mare (1133 p).

La campionatul european de la Bucureşti (1955) cîştigă proba de calibru mare cu 1139 p, nou record mondial.

La Olimpiada de la Melbourne (1956) participă numai la calibru redus, unde obţine din nou o medalie de aur cu 1174 p, nou record olimpic.

In fine, recent, la campionatul european de calibru mare din Elveţia, corectează din nou propriul său record mondial la 3×40, realizînd 1145 p, cîştigînd totodată fiecare poziţie în parte.

Elveţienii au fost învinşi la ei acasă, într-o probă din lîr, care le-a adus în trecut atîtea satisfacţii. Cel mai popular sport al lor, nu mai este, din 1952 încoace şi cel mai bun din lume. Sovieticii, atît individual, cît şi pe echipă, au preluat supremaţia.

Ca să apreciem şi mai just valoarea acestei performanţe este interesant să arăt ce a reprezentat pînă în 1952 pentru elveţieni arma liberă de calibru mare. Incepînd cu primul campionat mondial, 1897 la Lyon, cîştigat de elveţianul Jullen cu 942 p, şi terminînd cu cel de al 35-lea, 1952 la Oslo, cîştigat tot de un elveţian, Hollenstein cu 1123 p ei au dominat net această probă, cîştigînd de 23 ori titlul pe echipe şi de 16 ori pe cel individual. După apariţia „în arenă" a sovieticilor, în 1954, şirul acestor victorii a fost rupt.

Insuşi recordul elveţianului Kellemberger, învingător în 4 campionate mondiale (1900 Paris, 1901 Lucerna, 1902 Roma, 1903 Buenos-Aires) a fost doborît. Anatoli Bogdanov a cîştigat în 7 ani, două olimpiade, un campionat mondial şi două campionate europene!

Se poate spune pe drept cuvînt că Tolea este cel mai bun puşcaş din lume. Este o glorie ce nu-i aparţine numai lui ci şi tirului sovietic care s-a dovedit a fi de departe cel mai valoros.

Anatoli Bogdanov la un antrenament pe poligonul „Dinamo" din Bucureşti

Trei antrenori federali despre sportul sovietic

În anii ce s-au scurs de la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist, între sportivii romîni şi sportivii sovietici s-au statornicit trainice legături de prietenie. Mişcarea noastră sportivă a simţit şi simte în permanenţă sprijinul prietenesc al sportivilor şi specialiştilor sovietici. Despre acest fapt, ca şi despre valoarea sportivilor sovietici, ne-au vorbit zilele trecute trei antrenori federali ale căror păreri le inserăm în rîndurile de faţă.

OCTAV DIMITRIU, antrenor federal de baschet:

„Pînă nu de mult supremaţia în baschetul masculin şi cel feminin era deţinută de sportivii americani. O dată însă cu campionatele mondiale masculine de la Rio de Janeiro şi cel feminin desfăşurat la Moscova, baschetbaliştii şi baschetbalistele sovietice s-au impus ca cei mai buni din lume. Acest progres uriaş a fost posibil datorită noii şcoli de baschet sovietice, care se bazează pe pregătirea multilaterală a jucătorilor.

Federaţia noastră de baschet, antrenorii şi sportivii noştri au primit un real ajutor din partea specialiştilor sovietici. Cu prilejul diferitelor competiţii internaţionale noi am simţit în permanenţă ajutorul lor. La recentele campionate mondiale de la Moscova, de pildă, antrenorul federal M. Grigoriev a discutat foarte mult cu noi despre metodele de pregătire a jucătorilor şi a cadrelor tehnice, făcînd totodată unele observaţii critice asupra jocului echipei noastre. Sfaturile sale prieteneşti ne-au fost de mare folos. Sîntem foarte recunoscători forului de specialitate din U.R.S.S. şi antrenorului P. A. Ciumakov care timp de trei luni a stat la noi în ţară, dîndu-ne o serie de îndrumări foarte preţioase".

GH. ZIMBREŞTEANU, antrenor federal de atletism:

„Este evident pentru toată lumea progresul uriaş ce l-a făcut atletismul sovietic, care astăzi se mîndreşte cu numeroşi atleţi cu performanţe de mare valoare. Am trăit şi trăim evoluţia acestei supremaţii mondiale, care în mod metodic „atacă" fiecare probă. Secretul acestui mare progres, dacă se poate numi secret, îşi are explicaţia în munca ştiinţifică a antrenorilor, în conducerea activităţii de performanţă şi de masă. Copiii sovietici primesc de timpuriu cele mai moderne noţiuni de educaţie fizică şi antrenament. Spartachiada popoarelor, această uriaşă competiţie de masă, aduce în fiecare an noi tineri talentaţi, care urcă cu paşi repezi spre vîrful sportului de performanţă. O strălucită confirmare a valorii atinse de atletismul sovietic o constituie cele două victorii consecutive asupra echipei S.U.A.

Specialiştii sovietici nu au făcut nici un secret din metodele lor de muncă, dîndu-ne şi nouă, ca şi altora, un preţios ajutor. Timp de mai multe luni au stat în ţara noastră antrenorii sovietici Denisenko, Ionov şi Bazamov, care ne-au dat un sprijin prietenesc atît nouă, specialiştilor, cît şi atleţilor. Acest ajutor ne-a fost şi ne este de un real folos, el contribuind la ridicarea continuă a atletismului nostru".

ION CORNEANU, antrenor federal de lupte:

„Din 1937 şi pînă în 1947, adică zece ani consecutiv, luptătorii suedezi au dominat cu autoritate toate marile competiţii cucerind majoritatea titlurilor europene şi mondiale. In 1947, pe arena internaţională au apărut luptătorii sovietici. In acest an ei au participat pentru prima oară, la Praga, la campionatele europene, unde au cîştigat titlul pe echipe şi două titluri individuale. De atunci la Jocurile Olimpice, la campionatele europene şi la „Cupa mondială" ei au cucerit de fiecare dată 5—6 titluri din 8. Luptătorii sovietici au venit încă la Praga cu un stil nou, al şcolii sovietice de lupte, bazat pe o tehnică superioară, o mare rapiditate în acţiuni, o pregătire fizică şi morală deosebită.

Intîlnirile dintre luptătorii noştri şi cei sovietici au fost un real ajutor pentru noi, ele contribuind de fiecare dată la îmbunătăţirea cunoştinţelor noastre tehnice. Sprijinul specialiştilor sovietici ne-a fost dat şi prin antrenorul Arkadie Lent care timp de două luni a ţinut în ţara noastră cursuri de perfecţionare cu antrenorii noştri de lupte. Totodată el a dat o serie de sfaturi practice sportivilor noştri. Toate acestea au contribuit la ridicarea cunoştinţelor tehnice ale luptătorilor noştri care în ultimii ani au marcat progrese evidente. Şi pentru aceasta noi mulţumim prietenilor noştri sovietici".

In preliminariile turneului olimpic de fotbal

Meciul R.P.R. — R.P. Bulgaria

Pe stadionul „23 August" din Capitală se dispută mîine prima ediţie a întîlnirii de fotbal *R.P.R. — R. P. Bulgaria*, contînd pentru preliminariile turneului olimpic de fotbal, urmînd ca a doua ediţie să se joace, în primăvară, la Sofia.

După partidele disputate pînă acum în seria a III-a a grupei ţărilor europene, din preliminariile turneului olimpic, clasamentul între cele trei echipe interesate este următorul:

1. U.R.S.S.	4	1	2	1	3:2	4
2. R. P. Bulgaria	2	1	1	0	2:1	3
3. R.P.R.	2	0	1	1	0:2	1

Acest clasament arată, de la prima vedere, importanţa ce o au jocurile R. P. Bulgaria — R. P. R. pentru calificarea finală. Căci, teoretic discutînd, fiecare dintre aceste două echipe poate realiza un punctaj superior celui al actualului lider şi cu aceasta să-şi asigure deplasarea la Olimpiada anului 1960, de la Roma. Situaţia, aşa cum se prezintă ea astăzi, e mai favorabilă echipei R. P. Bulgare, pentru că la egalitate de partide disputate are două puncte avans faţă de echipa ţării noastre. Dar pînă la sfîrşit cîte nu se pot întîmpla! Aceasta, bineînţeles, numai după ce echipa noastră ar încheia victorioasă partida de mîine. Pentru că altminteri, orice discuţie în plus pe această temă, privind reprezentativa noastră, se elimină de la sine.

In palmaresul internaţional al fotbalului nostru, întîlnirea Romînia — Bulgaria figurează ca una dintre cele mai frecvent repetate. Din 1925, cînd au susţinut, la Sofia, prima ediţie a acestei întîlniri interţări, cele două echipe reprezentative s-au întîlnit de 18 ori, ultimul joc disputîndu-se la Sofia în septembrie 1956. Partida de mîine, de pe stadionul „23 August", e deci a 19-a ediţie a întîlnirii, dar şi prima confruntare după un interval de trei ani.

Cercetarea palmaresului întîlnirii nu este lipsită de interes. Mai întîi pentru că arată că în cele 18 jocuri disputate pînă acum echipa noastră a ieşit învingătoare de 12 ori şi a pierdut numai de 4 ori, în timp ce două partide s-au terminat cu rezultate de egalitate. Dar mai importantă e constatarea, din acelaşi palmares, că în cele 8 jocuri disputate în Bucureşti echipa noastră a ieşit învingătoare de 7 ori, iar o partidă — din anul 1955 — s-a încheiat cu un scor de egalitate, 1-1. Ar fi un indiciu preţios pentru tradiţia întîlnirii, în care cu toate eforturile făcute de-a lungul anilor, echipa bulgară n-a reuşit niciodată să cîştige la Bucureşti în faţa echipei noastre.

Se cuvine de adăugat însă aici că în ultimii ani fotbalul bulgar a făcut serioşi paşi înainte, care i-au asigurat un sport şi meritat prestigiu internaţional. In palmaresul anului 1958 găsim printre altele că echipa Bulgariei a învins echipa R. Cehoslovacă, la Morawska Ostrava, cu 1-0, şi a terminat la egalitate (0-0) în Istanbul cu Turcia — performanţă de reţinut, cunoscută fiind valoarea ce-o marchează fotbaliştii turci în partidele susţinute pe teren propriu. Cu mult mai elocvent este palmaresul anului 1959, cu rezultatele celor şase partide jucate pînă acum de echipa Bulgariei:

Bulgaria — Olanda, la Sofia, 3-2

Bulgaria — Iugoslavia, la Belgrad, 0-2

Bulgaria — U.R.S.S., la Moscova, 1-1

Bulgaria — U.R.S.S., la Sofia, 1-0

Bulgaria — Franţa, la Sofia, 1-0

Bulgaria — Iugoslavia, la Sofia, 1-1.

Un şir de rezultate elogioase, care merită reţinute (dar fără să se omită constatarea că echipa Bulgariei n-a cîştigat în nici unul din cele două jocuri disputate în deplasare).

★

Confruntarea de mîine cu echipa R. P. Bulgaria este dintre cele mai dificile pentru fotbaliştii noştri. Dacă e adevărat că n-au o misiune ce le depăşeşte posibilităţile — apreciind şi prin prisma rezultatelor şi mai ales a desfăşurării întîlnirilor cu un partener comun de joc: echipa olimpică a U.R.S.S. — e tot atît de adevărat că acum au nevoie de toată puterea lor de luptă, de ardoarea şi dîrzenia ce-i caracterizează în partidele internaţionale. Numai aşa ar putea echilibra şi apoi rezolva în favoarea lor un meci în care partenerul e capabil şi de un joc avîntat şi de un plus de tehnică.

Formaţiile echipelor în partida de la Sofia, din 10 septembrie 1956:

R.P.R.: Toma — Băcuţ I, Brînzei, Neacşu — Onisie, Pereţ — Cacoveanu, Constantin, Ozon, A. Munteanu (Ene), Mihai (Filotei).

R. P. BULGARIA: Naidenov — Rakarov, Manolov, Vasilev — Boşkov, Stoianov — Milanov, Dimitrov, (Dico) Panaitov, Kolev, Ianev.

Din această echipă a Bulgariei, Rakarov, Manolov, Milanov, Panaitov şi Kolev au făcut parte şi din formaţia care a jucat în 1955 la Bucureşti.

Pe fotbaliştii noştri nu-i poate mulţumi decît o victorie în jocul de mîine, în timp ce oaspeţilor, în ultimă instanţă, le-ar conveni şi un rezultat de egalitate, pentru că au un clasament mai bun şi pentru că jocului de la Bucureşti îi urmează ediţia de la Sofia. Pentru această victorie trebuie să joace şi să lupte echipa noastră, pentru această victorie în dobîndirea căreia va fi sprijinită cu încurajările calde şi continue ale publicului spectator.

Ion BOCIOACĂ

Palmaresul întîlnirii Romînia-Bulgaria

1925, la Sofia, 4—2.	1935, la Sofia, 0—4.
1926, la Bucureşti, 6—1.	1936, la Bucureşti, 4—1.
1929, la Bucureşti, 3—0.	1946, la Tirana, 2—2.
1929, la Sofia, 3—2.	1947, la Sofia, 3—2.
1930, la Sofia, 3—5.	1948, la Bucureşti, 3—2.
1931, la Bucureşti, 5—2.	1953, la Bucureşti, 1—1.
1932, la Belgrad, 0—2.	1953, la Sofia, 2—1.
1933, la Bucureşti, 7—0.	1955, la Bucureşti, 1—1.
1934, la Atena, 3—2.	1956, la Sofia, 0—2.

Adaptare după JACK LONDON

Bruta din caverne

Ilustraţii: Beca RIND

Managerul Sam Stubener descoperă un minunat atlet, pe tînărul boxer Pat Glendon. După ce învinge fără dificultate, chiar în primele runduri, mai mulţi adversari, Sam îi cere boxerului să-şi termine adversarii într-o repriză dinainte stabilită şi cunoscută numai de ei doi. O ziaristă îl vizitează pe Pat Gleadon şi-l întreabă dacă cunoaşte trucajele ce se practică în boxul profesionist. Boxerul se îndrăgosteşte de ziarista, iar cei doi tineri se căsătoresc. Acum Pat Glendon se pregăteşte pentru meciul său de adio.

— Nu ştiu. Poate că se temea de această eventualitate, judecînd după toate precauţiunile pe care le-a luat pentru a-mi ascunde părţile oneroase ale meseriei. Ţi-am vorbit despre angajamentul meu cu Sam Stubener, dar am uitat să-ţi spun ceva. Tatăl meu a introdus în contract clauza următoare: la primul trucaj de care s-ar fi făcut culpabil managerul meu, contractul se rupe de drept.

— Cu toate acestea, tu vrei să lupţi totuşi cu acest Tom Cannam. Crezi că e necesar?

— Ştii, o fac aşa, mai mult din distracţie, spuse Pat.

— Dar nu cunosc amănuntele acestui meci, vrei să mi le împărtăşeşti?

— Îţi mărturisesc că nici eu însumi nu le cunosc prea bine. Poate că mă vei ajuta totuşi cu sfatul tău. Mai înainte de toate trebuie să-ţi spun că am de gînd să dau o serioasă lovitură lui Sam Stubener şi sindica-

tului pariorilor. Dar asta nu e totul. Te rog să crezi că lupta nu va fi uşoară. Cred că-l voi face knock out pe bietul Cannam chiar în primul rund. Pe urmă, am de gînd ca, pe ring fiind, să rostesc un scurt discurs, ceea ce e un lucru cu totul neobişnuit, dar care sînt sigur că va aduce un succes deosebit, deoarece ce voi dezvălui spectatorilor dedesubturile boxului. Trebuie să remarc că acest sport ar putea fi excelent, dacă n-ar exista crunta exploatare comercială a boxerilor. Asta îl discreditează. Dar, bag de seamă, draga mea, că-ţi debitez ţie discursul, în loc să mă păstrez inedit pentru seara meciului.

— Ah, cît de mult, aş da să fiu şi eu acolo...

— Mărturisesc că şi dorinţa mea ar fi să te iau cu mine, dar mi-e teamă, cred că va fi o seară foarte furtunoasă. Cine ştie ce se poate întîmpla după ce-mi voi face destăinuirile... In orice caz, voi reveni acasă, lîngă tine, îndată după terminarea incidentului. De data aceasta — să

ştii — va fi ultima oară cînd Glendon cel tînăr va mai apare pe ring.

— Dar, scumpul meu, n-ai vorbit niciodată într-o sală, în faţa publicului. Şi dacă vei avea trac?

— Ai uitat că sînt irlandez? exclamă el. Ai văzut vreodată un irlandez care să se intimideze în public?

Stubener mă socoate un imbecil. Pretinde de altfel, că un boxer căsătorit nu poate să-şi urmeze antrenamentul în mod corespunzător. Ce ştie el despre căsătorie? In afară de cumpărarea de noi proprietăţi şi de aranjarea dinainte a rezultatelor meciurilor, nu cunoaşte altceva nimic. Dar, în seara asta am de gînd să-l învăţ eu mai multe lucruri, ca şi pe bietul Tom Cannam de altfel. In ce-l priveşte pe Tom, mărturisesc că mi-e milă de el, dar n-am ce-i face, aşa e jocul!...

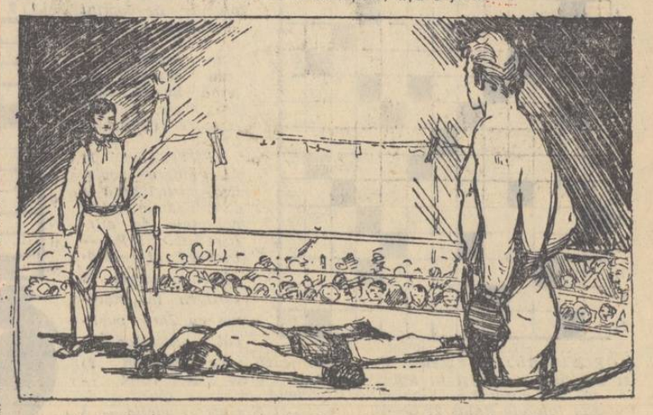

— Va fi un spectacol unic... Dar, te rog, nu fii prea brutal!...

— Am să mă străduiesc să rămîn corect şi cavaler chiar şi în ipostaza de brută. E ultima mea exhibiţie în ring. După care mă voi consacra în întregime ţie, soţiei mele. Dar dacă nu eşti de acord cu acest ultim meci al meu, n-ai decît să spui un singur cuvînt şi renunţ la tot.

— Sînt în totul de acord cu tine. Îmi iubesc bărbatul aşa cum este şi vreau ca el să rămînă acelaşi. Dacă ţii la acest meci ei bine şi eu ţin. Închipuie-ţi că şi eu aş manifesta într-o zi dorinţa de a apare pe o scenă, de a pleca în mările sudului sau la Polul Nord...

— Ei bine, ţi-aş răspunde: Du-te! Pentru că şi tu trebuie să rămîi ceea ce eşti şi să procedezi aşa cum te îndeamnă propria-ţi vrere şi conştiinţă. Tocmai de asta te iubesc atît... Şi acum, hai să ne căutăm un culcuş. Ne aflăm la vreo 50 de kilometri de campamentul cel mai apropiat.

. . . . . .

Este, fără îndoială, că spectatorii nu vor uita prea repede faimoasa reuniune care a avut loc la arenele Porţii de Aur din San Francisco şi

în cursul căreia tînărul Glendon a scos din luptă nu numai pe adversarul său Tom Cannam, ci şi un personaj mult mai însemnat.

Timp de o oră a vorbit Pat Glendon spectatorilor. Le-a vorbit despre mita distribuită funcţionarilor municipali, a acuzat pe organizatori, pe controlori şi a aruncat anatema asupra tuturor meciurilor de box în general.

Oamenii erau pur şi simplu uluiţi. Stubener fusese cel mai crunt lovit, ca unul care se aştepta cel mai puţin la un asemeneu lucru. E adevărat, elevul lui se supărase după întîmplarea cu Nat Powers, îl părăsise şi se însurase. Dar toate astea trecuseră. Pînă la urmă, tînărul Pat făcuse ceea ce era de aşteptat: revenise pe ring. Dar să povestim faptele aşa cum s-au petrecut ele...

Arenele de la Poarta de Aur — cea mai mare instalaţie sportivă din San Francisco — erau proaspăt construite. In seara aceea a avut loc inaugurarea lor. Sala, putînd cuprinde 25.000 de spectatori, era plină pînă la ultimul loc. Amatorii de sport, veniţi din alte oraşe şi chiar din străinătate, plătiseră 50 de dolari pentru un fotoliu de ring. Locurile cele mai ieftine se vînduseră cu 5 dolari.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii — Bucureşti.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 110 ★ Sîmbătă 14 noiembrie 1959 ★ 8 pagini — 1,50 lei

În acest număr:

SATUL
de ieri și de azi
de Demostene Botez

Trofeul cerbului împușcat la Cașin, **un nou record mondial**

Vehiculele viitorului

Medicul vă sfătuiește

Puncte de vedere
de Dan Deșliu

Colțul pedagogului
„Așa îl crești, așa îl ai...“

Cititorii întreabă „MAGAZIN“ răspunde

LUNA-MARTE-VENUS

Perspectivele apropiate și mai îndepărtate ale zborului omului în cosmos

În anul 1960 omul va pune piciorul pe Lună! Un an mai tîrziu va poposi pe planeta Marte! Iar după aceea ...Venus!

Acestea sînt, exprimate în modul cel mai succint, pronosticurile unor oameni de știință occidentali atunci cînd au în vedere ultimele realizări ale științei sovietice, — lansarea cu succes a rachetei Lunik II și fotografierea părții necunoscute a satelitului Pămîntului de către Lunik III.

De altfel, chiar unii dintre savanții sovietici — indeobște mult mai rezervați atunci cînd este vorba doar de pronosticuri — lasă să se întrevadă iminența zborurilor omului pe Lună, pe Marte, pe Venus. Ce altceva poate spune declarația savantului Nikolai Kozirev din Pulkovo (care în octombrie a obținut noi fotografii ale spectrelor luminii cenușii emise de planeta Venus) decît că cosmonautica sovietică se interesează îndeaproape și de condițiile existente pe această planetă care a intrat în raza de cercetare a minții omenești?

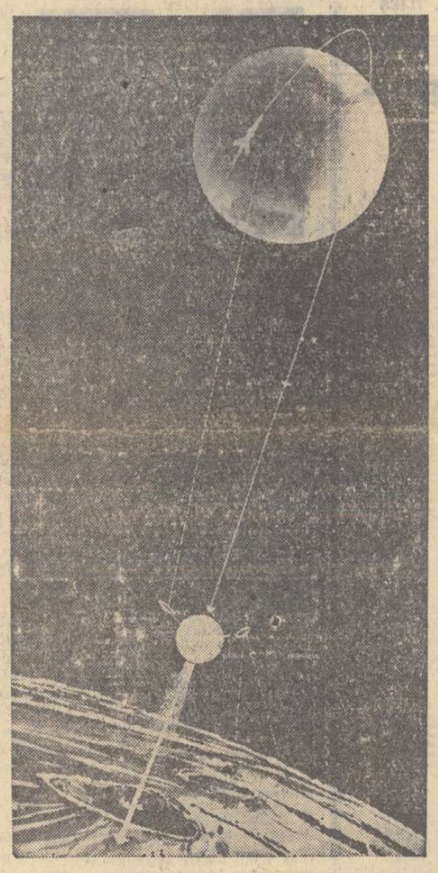

★

Caracteristice pentru marele interes, pentru senzația stîrnită de uriașele cuceriri ale științei sovietice sînt articolele, studiile, cărțile care au apărut și care apar acum în occident: dintre acestea, deosebit de interesantă pentru buna cunoaștere a problemelor — deși e vorba de o lucrare de popularizare — este cartea lui Albert Ducroq, intitulată „Victorie asupra spațiului“. Francezul Albert Ducroq este socotit un bun cunoscător al problemelor astronauticei. De altfel, el nu se află acum la prima lui lucrare. În 1957, după o călătorie de studii în Uniunea Sovietică, el a scris cartea intitulată „Calea spre cosmos“, care făcea o serie de previziuni, confirmate ulterior de știința sovietică.

Pentru profani, una din problemele centrale este aceea a înțelegerii modului cum va putea fi recuperat un satelit, — cu alte

Șt. R.

● *(Continuare în pag. 5-a)*

În curînd, cunoscuta balerină engleză BERYL GREY va întreprinde un turneu în țara noastră, evoluînd în „Lacul lebedelor“, pe scena Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. și în două recitaluri. (Citiți reportajul în pag. IV-a)

O CAPODOPERĂ NEMURITOARE

Acum trei sferturi de veac se reprezenta pentru prima oară „O scrisoare pierdută“

S-au împlinit, la 13 noiembrie, 75 de ani de la prima reprezentație a „SCRISORII PIERDUTE“ și capodopera caragialiană își păstrează desăvîrșita prospețime și strălucire, aidoma eroilor din basme hărăziți cu tinerețe fără bătrînețe și viață fără de moarte. Admirabilu comedie ni se înfățișează astăzi mai bogată în idei, mai plină de sensuri, mai adînc dezvăluitoare a acelei lumi apuse, „pe cît de ridicolă în aparență, pe atît de sinistră în fond“, cum se exprima Caragiale.

„Eu spun ce știu, arăt ce văd, mărturisesc ce cuget — a titre de document“ *declară, în corespondența sa, Caragiale. Într-adevăr, el ne-a lăsat, grație operei sale de căpătîi, un document de netăgăduită valoare, care demască întreaga hidoșenie a unei societăți bazată pe spoliere și necinste. Valoare de netăgăduit pentru noi, dar cît de tăgăduită în clipa apariției piesei! Uitînd de adversități politice și de deosebiri de gust, reprezentanții presei burgheze a timpului au alcătuit un cor unic, care cînta prohodul acestei valoroase piese a lui Caragiale, considerînd-o nedemnă de a fi înfățișată publicului de pe scena unui teatru național. Sărmani profeți mincinoși ai acelor vremuri, cît de ridiculi ni se par astăzi, cu munții lor de invective și argumente menite să desființeze noua lucrare a lui Caragiale! Astăzi, cînd „O scrisoare pierdută“, cea mai desăvîrșită satiră dramatică din literatura noastră, a regimului de cîrdășie burghezo-moșierească, a fost jucată de sute și sute de ori pe scenele mai tuturor teatrelor din țară, după ce această admirabilă lucrare a fost incorporată în patrimoniul dramaturgiei universale, fiind jucată cu deosebit succes pe scenele a patru continente, de la Moscova la Montevideo și de la Varșovia și Cairo la Paris și Șanhai, astăzi, după trei sferturi de veac de la premieră, ni se pare vrednic de interes a urmări, într-o fugară evocare, cea dintîi apariție scenică a comediei lui Ion Luca Caragiale.*

Cum era și firesc, această spectaculoasă pregătire de stagiune politică umbrea într-o mare măsură modestele preparative ale stagiunii teatrale bucureștene. De aceea, în coloanele ziarelor vremii, ghemuită într-un ungher, își face cu greu loc și „anunțarea“ Direcției Generale a Teatrelor din Rominia, care publică repertoriul noii stagiuni. După ce înșiră o lungă listă de traduceri și localizări, melodrame și comedii în versuri și în proză, directorul teatrului, Grigore Cantacuzino — cel care avea să stea în fruntea Teatrului Național timp de 14 stagiuni — comunică „onor. publicului“ că „pînă la primirea mai multor piese originale, despre care este avizată direcțiunea teatrului că-i vor fi îndată trimise, astfel ca ele să poată fi reprezentate chiar într-această stagiune, s-a pus în studiu parte din piesele primite de comitet pentru a se reprezenta, anume: „Desrobirea țiganilor“, dramă originală în cinci acte; „Ștefan cel tînăr“, tragedie originală în cinci acte; „Vocea sîngelui“, dramă în cinci acte; „Titică al mamei“, comedie în trei acte și „Plevușcă ceapcînul“ comedie într-un act. După cum vedem, lista cuprindea cinci lucrări originale, al căror autori nu sînt indicați, lucrări care nu apar însă în repertoriul de piese reprezentate în acea stagiune și după cît am cercetat, nici în repertoriile viitoarelor stagiuni. Cît despre „O scrisoare pierdută“, „Ovidiu“ sau „D-ale Carnavalului“, toate piese date în premieră în cadrul acelei stagiuni de acum 75 de ani, comunicatul nu pomenește nimic, lucrările fiind pe semne printre cele de care direcțiunea teatrului „a fost avizată“ că-i vor fi trimise în timp util, pentru a mai putea fi incluse în repertoriu.

După ce anunță noile prețuri scumpite ale abonamentelor pentru 25 de reprezentații, care ajungeau pînă la 500 lei o lojă rang I

Radu MIRON

● *(Continuare în pag 4-a)*

„O scrisoare pierdută“ văzută de caricaturistul parizian Garcia. De la stînga la dreapta: Marcel Anghelescu, Al. Gîngaru, C. Bărbulescu, Celia Dima, Gr. Vasiliu Birlic.

Început de stagiune 1884-1885

Toamna anului 1884 avea să aducă bucureștenilor tot felul de surprize. Se pregăteau cu intensitate diferite spectacole: unele în cadrul artistic, altele... în viața politică a țării. Liberalii, care de opt ani erau la guvern, pornesc la revizuirea unor articole din Constituție, necesare unei și mai trainice consolidări a partidului la cîrma țării. Nepăsători la dezideratele populației și la criticile acelor puțini oameni politici clarvăzători ca C. A. Rosetti, acoliții din guvern și din parlament ai lui Ion Brătianu, modifică mai multe articole referitoare la libertatea presei, la desființarea gărzii naționale, și în fine, la legea electorală, care trebuia să slujească mai cu folos pe liberali în viitoarele alegeri, anunțate pentru începutul lunii noiembrie.

IMAGINI JAPONEZE

Note de călătorie

Tokio, — oraș al contrastelor, bizară îmbinare a specificului japonez cu cultura și tehnica occidentală. Centru industrial modern cît și comercial al Japoniei, Tokio, oglindă a vechii și noii Japonii, te uimește prin numeroasele sale monumente culturale construite în stil specific japonez. Din orașul cenușiu și, uneori, cu aspect monoton, Tokio își schimbă complet înfățișarea noaptea. Feeria de lumini multicolore de neon dă orașului un aspect particular, foarte viol, mai ales principalei străzi comerciale Ghinza, pe care ghidurile japoneze o numesc „Broadway“-ul japonez. Atunci ea pare o simfonie de culori și de sunete din cauza nenumăratelor baruri și cabarete de pe străzile întortocheate din jur, cu nume pariziene, de unde răzbat pînă în stradă țipetele sacadate ale jazz-ului și ale melodiilor originale japoneze. Firmele verticale, cu hieroglife japoneze, scrise pe lampioane colorate de neon, îți amintesc că te afli pe pămînt asiatic.

Pe strada Ghinza se află numeroase magazine universale, unde poți găsi fel de fel de mărfuri în ambalaje originale și atrăgătoare — de la articole alimentare, pînă la ultimul tip de aparat de fotografiat sau automobile de fabricație japoneze. Toate acestea arată o înaltă pricepere tehnică a muncitorilor și tehnicienilor japonezi, precum și mult rafinament în desfacerea produselor pe piață. Aci am văzut însă și unele obiecte neobișnuite pentru un european, ca lampioane, tuș pentru scrierea hieroglifelor sau tatami (rogojini subțiri, care se așternu în casele japoneze). Mai mulți japonezi mi-au spus însă că muncitorii nu pot cumpăra mărfurile din magazinele de pe Ghinza, deoarece prețurile sînt foarte ridicate. Aci într-adevăr totul se exprimă numai în mii de yeni. Mulți japonezi, cu salarii destul de modeste, își cumpără cele necesare traiului din magazinele mici, situate departe de centru.

Noaptea, barurile din Tokio sînt pline. Oamenii cu venituri modeste servesc aci o masă frugală pentru cîteva sute de yeni, ceea ce nu e puțin pentru ei. În schimb, la cabaretele din apropiere, cu nume franțuzești, japonezii înstăriți și numeroși străini care vorbesc o engleză cu accent american pronunțat, fără a fi întotdeauna în uniforme militare, consumă din belșug whisky, care este destul de scump. Japonezul de rînd bea deobicei ceai sau sake (rachiu de orez). Spre miezul nopții mii de bărbați și femei îmbrăcați modest aleargă spre gara Șimbași din centrul orașului, spre a lua trenurile ce-i vor duce în cartierele mărginașe, cu case mici, sărăcăcioase, unde trăiesc mulți japonezi ce trudesc pentru cîteva mii de yeni pe lună. Aci, în aceste cartiere pulsează adevărata viață a poporului acesta activ și ingenios, care a reușit prin munca sa perseverentă să ridice Japonia la rang de mare putere industrială în lumea capitalistă. Și totuși sărăcia se vede cu tot lustrul ei.

Într-una din zile am plecat spre cartierele mărginașe ale orașului Tokio, unde am făcut cunoștință într-adevăr cu vechiul oraș. Străzi înguste, întortochiate, adeseori fără număr sau nume, cu case mici din lemn, asemănătoare unor jucării ascunse în verdeață, cu panouri glisante, acoperite cu olane, fără mobilier în interior, doar cu tatami pe jos și o măsuță scundă în mijloc. Aci, în casa unui muncitor japonez care mi a invitat la el cerin-

Al. GHEORGHIU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

LA „TEHNOFRIG“

În vizită la uzina de utilaj pentru industria alimentară din Cluj

Poate că multora dintre cititorii revistei noastre numirea de „Tehnofrig“ nu le spune prea multe. Tocmai de aceea ne îngăduim să arătăm că fiecare dintre dumneavoastră — cu sau fără voie — v-ați bucurat de serviciile utilajelor purtînd marca uzinelor „Tehnofrig“ din Cluj.

Cum? Destul de simplu. Deși uzinele „Tehnofrig“ din Cluj nu produc bunuri de larg consum în accepțiunea strictă a cuvîntului, totuși utilajele realizate de colectivul lor de muncă folosesc în mod direct la producerea de bunuri de larg consum.

Mașini pentru fabricarea plinii și mezelurilor, utilaje pentru prelucrarea și industrializarea laptelui, pentru vinificația strugurilor sau pentru producerea uleiului comestibil, agregate de frig de mare capacitate pentru industria alimentară în special, iată numai cîteva din produsele purtînd marca uzinelor „Tehnofrig“ și care sînt larg utilizate în întreprinderile de bunuri de larg consum. Astfel de utilaje sînt întrebuințate și apreciate nu numai în țara noastră, ci și în multe țări străine cu care întreținem legături comerciale.

Veți fi tentați să credeți dragi cititori, că uzinele „Tehnofrig“ și-au căpătat reputația de care se bucură într-un timp îndelungat și că, așa după cum se obișnuiește și se spune, acest lucru se datorește unei îndelungate tradiții în producția respectivă. Cei ce folosesc fabricatele uzinelor „Tehnofrig“ îi consideră pe cei ce le produc ca un colectiv cu tradiție, deși uzinele „Tehnofrig“ de abia împlinesc vîrsta de 10 ani, iar mulți din cei ce lucrează aici sînt încă destul de tineri.

Într-adevăr, așa după cum cu 10 ani în urmă uzinele „Tehnofrig“ nu existau, apoi tot așa prin părțile Clujului și chiar în întreaga țară nici nu se pomenea de meșteri cunoscători în fabricarea de agregate frigorifere și utilaje pentru industria alimentară.

Astăzi, însă... Astăzi modernele uzine „Tehnofrig“ constituie o mîndrie industrială a Clujului și a întregii țări. *Halele de fabricație ale uzinelor sînt înzestrate cu cele mai moderne utilaje de fabricație românească sau primite de la țări prietene ca U.R.S.S., R. Cehoslovacă, R. P. Polonă și R. D. Germană. 40 de poziții ale procesului de fabricație în uzină sînt acum complet automatizate.* La turnătorie, de exem-

I. ILIEȘ

● *(Continuare în pag. 2-a)*

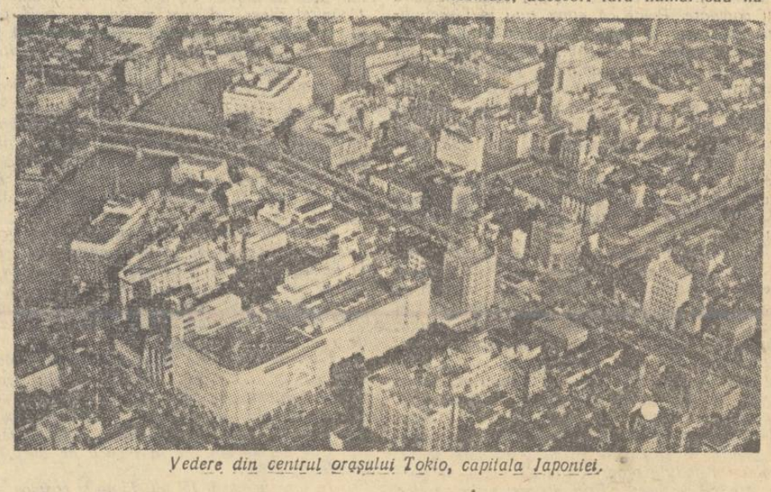

Vedere din centrul orașului Tokio, capitala Japoniei.

FRIEDRICH SCHILLER

„prințul poeziei germane“

În orășelul Marbac, din ducatul Wurttemberg, s-a născut acum 200 de ani cel care avea să fie numit „prințul poeziei germane“, poetul și dramaturgul Johann Christoph Friedrich Schiller. Opera lui Schiller, deși a trecut multă vreme de cînd a văzut lumina tiparului, este plină de prospețime, păstrîndu-și actualitatea pînă în zilele noastre în afară de faptul că ne înfățișează lucrări de o mare măiestrie artistică, ea oglindește o gîndire progresistă. Aducînd un mesaj de libertate într-o epocă în care domnea cel mai crunt absolutism, Schiller a luptat cu mult curaj, făcînd din scrisul său o adevărată armă de luptă și depășind astfel limitele societății respective și a ideologiei ei. Ce dovadă mai concludentă poate fi adusă pentru a demonstra actualitatea operei lui decît faptul că astăzi, pe afișele teatrelor noastre, sînt înscrise nemuritoarele piese ca „Hoții“, „Intrigă și iubire“, „Don Carlos“. Ce dovadă mai concludentă decît aceea că opera lui este tipărită în tiraje de masă? Că sînt cunoscute și iubite de publicul spectator și cititor?

Atît poeziile cît și dramele lui Schiller țintesc scopuri politice, sînt luări de poziție vehemente, deși nu totdeauna el a văzut cu claritate perspectiva luptei. Dar aceste limite nu reușesc să

● *(Continuare în pag. 4-a)*

LA „TEHNOFRIG"

In vizită la uzina de utilaj pentru industria alimentară din Cluj

(Urmare din pag. 1)

plu, se folosesc vibratoare mecanice, sablajul cu alice cît și benzi transportoare pentru pămîntul necesar formelor.

Cît despre oameni, despre cei care au reușit într-un timp atît de scurt să devină adevărați maeștri în producerea de astfel de utilaje, aceștia au crescut o dată cu uzina și chiar înaintea ei. *Peste 1000 de muncitori au urmat cursurile școlii de calificare și de specializare în ramura respectivă*, școală care a funcționat și funcționează pe lîngă uzină.

Mulți absolvenți ai cursurilor de calificare sau de specializare au ajuns astăzi fruntași în producție, maiștri sau ingineri și proiectanți.

Și dacă vrem să vorbim despre muncitorii, tehnicienii și inginerii care constituie azi mîndria uzinelor, trebuie neapărat să amintim de sudorii Aurel Stanciu și Ludovic Harásztasi, strungarul Iuliu Vranai, azi maistru șef la sectorul de turnătorie, de lăcătușul Alexandru Fazecaș azi șef de echipă la sectorul de montaj, de tînărul inginer Alexandru Hoch, șeful serviciului de producție, de inginerul proiectant Ladislau Gyurka sau de bătrînul și priceputul maistru Adalbert Orosz, azi director al uzinelor.

Se poate spune că fiecare om din cadrul uzinei, fiecare muncitor, tehnician și inginer a învățat în permanență în ultimii zece ani, cei mai buni dintre cei buni devenind la rîndul lor profesori și luptători neobosiți pentru ridicarea de noi cadre. Dar trebuie arătat că foștii ucenici și elevi au devenit nu numai fruntași în muncă, ci și raționalizatori și inovatori care au contribuit din plin la îmbunătățirea procesului de producție. Maistrul strungar Francisc Hagan, împreună cu controlorul de calitate Ludovic Balog, de pildă a construit o mașină pentru îndoirea serpentinelor, iar lăcătușul Nicolae Largan o mașină pentru finisarea suprafețelor fine. *Peste 300 de inovații și raționalizări au făcut pînă acum muncitorii uzinei „Tehnofrig", aplicarea acestora aducînd sute de mii de lei economii.*

Într-una din secțiile uzinelor „Tehnofrig"

Creșterea gradului de tehnicitate a procesului de fabricație, cît și ridicarea nivelului de calificare a cadrelor s-a reflectat direct în sporirea producției uzinelor atît sub aspect cantitativ cît și calitativ. *Acum, în anul 1959, producția fabricii este de peste zece ori, iar productivitatea muncii de trei ori mai mare ca în 1949. O dată cu îmbunătățirea calitativă a utilajelor și mașinilor produse a scăzut și prețul lor de cost. Mașina de tocat carne pentru fabricarea de mezeluri, separatorul de lapte și agregatele frigorifere de 20.000 kilocalorii, de exemplu, costă acum cu de peste 3 ori mai puțin ca în anul 1953. Mai trebuie să vă spunem că numai în 9 luni din acest an colectivul de muncitori al uzinelor a realizat economii la prețul de cost în valoare de peste 1.200.000 lei.*

Vizitînd în ora actuală uzinele „Tehnofrig", constați, că, deși muncitorii, tehnicienii și inginerii de aici se mîndresc cu realizările obținute, totuși ei nu sînt mulțumiți de ceea ce au obținut.

— Avem posibilități mult mai mari în special pentru a îmbunătăți calitatea produselor, spune lăcătușul Iosif Végh. *Dacă tovarășii conducători ai secției turnătorie ar acorda mai multă atenție stabilirii unui regim tehnologic optim de turnare a fiecărei piese*, continuă tovarășul Végh, *apoi procentul de rebuturi ar fi mult mai mic și deci prețul de cost mai redus.*

— De asemenea, cu mai multă atenție din partea conducerii uzinelor pentru ca între producția secțiilor să existe decalaj, spre a nu se mai munci în asalt, cît și cu mai multă preocupare din partea proiectanților și a colectivului fiecărei secții productive am putea reduce greutatea unora dintre utilajele noastre, îl completează maistrul Carol Debelyac de la secția montaj. *În acest fel nu numai că am ridica gradul de tehnicitate al utilajelor dar am face și importante economii de metal.*

Directorul uzinelor, tovarășul Adalbert Orosz, ține să ne asigure că rezolvarea acestor lipsuri este în atenția conducerii întreprinderii și precizează:

— Puteți să-i asigurați prin intermediul revistei pe beneficiarii noștri că în cel mai scurt timp vom da utilaje și mai bune, mai ușoare și mai ieftine. Și pentru că tot este vorba de beneficiarii noștri, apoi puteți scrie că poate chiar înainte de începerea anului 1960, le vom livra noi tipuri de utilaje deosebit de utile și necesare în special în industria alimentară, ca vitrine frigorifere pentru prezentarea produselor alimentare în magazine, un nou tip de mașină de tocat carne în fabricile de salam și cîrnați cît și un nou tip de conservator pentru produsele congelate.

Desigur, dragi cititori, că angajamentele pe care și le-a luat colectivul uzinelor „Tehnofrig" vor fi îndeplinite. Felul cum au fost îndeplinite angajamentele luate pînă în prezent și rezultatele obținute sînt o chezășie în această privință.

I. ILIEȘ

Poșta redacției

GRUPULUI DE CITITORI din Vasile Roaită îi comunicăm că tenorul Cornel Fînățeanu a obținut un strălucit succes nu numai la Festivalul de la Viena, ci și la recentul concurs internațional ce s-a desfășurat la Geneva, unde a obținut premiul I. În adevăr, Fînățeanu face parte din colectivul Operei din Cluj și este — așa cum bănuiați și dv. — un tînăr.

TEODOR PANGHEL-Adjud: Scriitorului Alex. Cazaban îi puteți scrie pe adresa: str. Lt. Victor Manu nr. 4, București.

NINA MIHAI-Rîmnicu Vîlcea, str. Maior Vasile Popescu 25, ne scrie: „Sînt o cititoare care are o dorință de la revista dv. Doresc să fac schimb de vederi cu cititori din toate regiunile țării. Pentru aceasta, vă rog să mă ajutați. În speranța că îmi veți satisface rugămintea, rămîn a dv. cititoare devotată".

Stimată cititoare, publicîndu-vă adresa, sperăm că vă veți face o frumoasă colecție de imagini din țară și veți ajuta și pe alții în același scop.

M.N.-Panciu: Este foarte interesant ce ne scrii d-ta. Am vrea să-ți dăm sfaturi mai detaliat, dar n-am vrea să ținem pentru aceasta cititorii în loc. Ți-am spune și ce a mai apărut nou din lucrările lui Jules Verne, lucrări care te pasionează atît de mult, dar ne izbim de inconvenientul că numai cele două inițiale nu ne sînt deajuns. Trebuie să ne înțelegi că nu sîntem prea pretențioși dacă îți cerem cîteva iliere în plus pentru a te putea servi. În încheierea scrisorii ne spuneai: „Am să cumpăr zilnic revista „Magazin". fiindcă aștept să-mi dați răspuns". Zilnic nu v-am recomanda să o cumpărați, fiindcă șapte zile veți cumpăra același număr. Să cumpărați revista săptămînal. Și, dacă se poate, chiar în simbăta aceasta.

M. LICĂ-Iași: După cum vă spuneam și altă dată, tot la această rubrică, face să vă ocupați de versificație. Nu face însă să tratați mereu unul și același subiect: dragostea neîmpărtășită. Ce se va întîmpla dacă odată cea pe care o iubiți, vă va înțelege? Va dispare unica sursă de inspirație și nu veți mai avea ce scrie? Lirica, pentru care aveți predilecție, poate avea o gamă vastă de sentimente și chiar dv. cred că încercați multe din ele, fiindcă așa e firesc. Încercați să le transpuneți în versuri.

GH. GROSU — din Dej: Epigramele sînt slăbuțe, cu toate că pentru a salva situația — scrieți poanta finală cu majuscule și mai puneți și cîteva puncte de suspensie. Acesta nu este însă... umor de calitate.

ELENA ZAHIȚEANU —Tulcea: Delta Dunării este în adevăr o comoară de mare frumusețe și bogăție a patriei noastre. Versurile ce i le închinați sînt însă palide, inexpresive. O înșiruire de epitete la superlativ nu este deajuns pentru a reda măcar un crîmpei din bogăția și splendorile caracteristice Deltei. Dar înnoirile ce au loc, dar oamenii ce le înfăptuiesc? Dacă tocmai elementul nou vă scapă de sub condei, poezia nu mai interesează.

P. VLADE — Cluj: „Mostrele" dv. nu sînt concludente. Nici unul din sortimentele literare ce le-ați expus pe cele patru pagini nu a întrunit aprecierile favorabile publicării. Mai prezentați alte „mostre".

INSTANTANEE...

— La tine în casă cine comandă?
— Eu, dar vorbește te rog mai încet!...

„POLITEȚEA" ÎN TRAMVAI
— Bardon! V-ați așezat pe pălăria mea...
— Și ce? Cobori la prima?...

PERFORMANȚE
— Poftim! În 3 ore și 47 de minute a rezolvat două hîrtii...
— Și care e recordul lui personal?...

PENTRU VÎNĂTORII DEBUTANȚI
— E aceeași geantă. Se umflă printr-un sistem de arcuri invizibile și dă iluzia că e plină...

Desene de Fred GHENĂDESCU

Trofeul cerbului împușcat la Cașin — un nou record mondial

Urmărind continua dezvoltare a turismului internațional, O. N. T. Carpați a încheiat convenții cu mai multe birouri de vînătoare din străinătate. În baza acestor convenții în toamna aceasta un număr de vînători străini au venit în țară pentru a vîna celebrii cerbi din Carpați.

Vînătorii au fost repartizați pe diferite terenuri de vînătoare: Giurghin, valea Budacului, Broșteni, Cașin, Lacul Roșu și altele. Fiecare vînător a fost condus pe terenul de vînătoare de către un lucrător din domeniul silvic.

În unele regiuni, de exemplu la Lacul Roșu, vînătorii au urcat cu autoturismul pînă la înălțimi de 1500-1600 m. În zilele în care vremea a fost răcoroasă — aceasta este o condiție „sine qua non" pentru succesul vînătoarei de cerbi — s-a putut auzi boncănitul cerbilor de la orele 4-8 dimineața și de la orele 19-23 seara.

Țelul unui vînător corect nu este acela de a împușca un cerb cu un trofeu cît mai mare, ci unul care a atins punctul culminant al dezvoltării sale, sau care prezintă semne de degradare — ceea ce se manifestă și prin conformația coarnelor lui.

Este cunoscut faptul că trofeele de cerbi se apreciază și după coarne, adică după numărul razelor ce se află dispuse pe fiecare prăjină.

Deseori vînătorii cutreierau văile și munții nopți și zile întregi după boncănitul unui cerb, — deși vocea sau răgușeala unui cerb nu este întotdeauna nici pentru cel mai experimentat vînător un punct de reper în ce privește vîrsta și mărimea cerbului. Altădată vînătorii stăteau ore întregi la pîndă în așteptarea cerbului care a boncănit sau care a fost chemat cu ajutorul unei scoici.

În această perioadă, vînătorii au avut și un important succes, concretizat în trofeul cerbului împușcat în regiunea Bacău și anume la Cașin. Din punct de vedere al greutății, — 15 kg. — acesta constituie un record mondial.

Prin acest nou record se confirmă iarăși faptul, cunoscut de altminteri peste tot, că în Carpații noștri pot fi vînați cerbii cei mai buni și cei mai puternici din lume.

Oaspeții străini care au venit în toamna aceasta la vînătoare în Carpați și-au exprimat dorința de a reveni în anul viitor în țara noastră, cu atît mai mult cu cît perspectivele de vînătoare de cerbi pe anul 1960 apar foarte promițătoare.

Trofeul cerbului împușcat la Cașin

Satul de ieri și de azi

Cîte secole de evoluție vor fi fiind de la lampa cu fitil de cinci focuri, pînă la lampa de radio?

Cam aceeași diferență o marchează viața satelor noastre în cei 15 ani ai puterii populare. Poate că nimic nu-i mai semnificativ pentru imensa transformare și uriașul progres al vieții din satele noastre, decît o scurtă vizită la un „Magazin universal" din oricare sat. Destul să faci în minte, din amintiri, inventarul dughenei satului de odinioară, — pentru care nu-ți trebuiește o prea mare sforțare, căci era peste măsură de sărac, — și să-l compari cu inventarul „Magazinului universal" de astăzi. E, nu știu cum, un mijloc concret, convingător, de a-ți da seama de creșterea nivelului de trai al țărănimii muncitoare.

Inventarul dughenei de odinioară: opinci din piele de porc, eventual cu părul pe ea; nojițe de păr de cal, gaz, lampa de cinci focuri cu sticlă în valuri, fitil, strâchini de lut, linguri de lemn, cofe, ulcele de lut, biciuști, rogojini, coase...

Și iată ceva din inventarul micului magazin de obiecte casnice din modestul sat Mogoșoaia: farfurii, pahare de sticlă (servici de lutcă și de vin), cești de porțelan (servici de ceai), mașină de tocat carne, ceainice smălțuite, fier de călcat, sobe Godin, mașini de cusut biciclete și accesorii, becuri electrice de diverse mărimi, accesorii electrice, aparate de radio și accesorii, difuzoare...

Asta nu-i o expoziție. Acum vreo trei săptămîni, cu ocazia nuntilor din sat, magazinul aproape se golise. Prin sat circulă mai mulți țărani pe biciclete decît pe jos. Cei care-s încă pietoni, trec zi de zi pe la magazin să vadă dacă n-au mai venit biciclete. Satul e electrificat. Becuri de 60 de wați luminează nu numai casele de-ți apar geamurile albe ca de gheață, ci și curțile. Cînd tese, spre seară, gospodina pe ușă, năbădesc melodiile programului de radio, de parcă înăuntru ar fi cine știe ce petrecere. Prin acoperișurile caselor nu se mai vede ieșind fum peste tot, de parcă ar fi un incendiu

Pipa godinului e aproape nevăzută. În tăcerea satului se aude de departe muzica difuzoarelor, zumzăind ca niște stupi în miniatură dar plini de albine. Pe ușa deschisă a unei tinde iese pînă în drum tăcănitul repede al unei mașini de cusut, iar, uneori, cînd intri în cîte-o casă, simți deodată căldura umedă, cu mirosul ei specific, de foc și jilav al pinzei călcate cu mașina. Căniță de lut e doar un obiect de muzeu care-și ia locul cronologic după vasele arheologice.

Oamenii, femeile, copiii umblă, fără excepție, încălțați cu bocanci sau pantofi, fetele au rochii sau taioare. Pe vreme de ploaie, bărbații nu mai umblă cu sacii în cap, ci îmbrăcați în trenciuri, impermeabile cu glugă. Rochiile și hainele sînt călcate. Oamenii pășesc altfel cu înainte: altfel țin capul, altfel vorbesc. Țăranul e azi un tovarăș care nu mai vorbește cu ochii în pămînt, învîrtind căciula în mînă și bîlguindu-se, ci demn și răspicat, ca de la egal la egal.

Schimbarea aceea de inventar, din geam și din rafturi, nu este fără însemnătate și fără adînci consecințe. A contribuit și ea la încrederea în el a omului de la țară, la conștiința unei demnități de om, la un trai mai bun, la formarea, zi cu zi, a unei culturi.

Căci, în sat, este chiar aici la Mogoșoaia, o librărie cu toate rechizitele școlare, cu cărți de literatură care au înlocuit cartea de rugăciuni și de vise.

Transformarea s-a făcut vertiginos. „Magazinul universal" din satul de azi ar fi părut, nu mai departe decît acum 20 de ani, un roman fantastic de Jules Verne. Țăranul colectivist de azi, fostul argat sau zilier de deundzi, a străbătut parcă vreo cîteva secole. Parcă ar fi, prin timp, evoluat stră-stră-nepotul lui însuși.

Cîte secole sînt de la opinca de porc, cu părul neras, pînă la bicicletă?

În țara noastră, 15 ani. Timp și cosmos, au devenit mici, supuși.

Demostene BOTEZ

Commedia dell'arte

Revoluțiile burgheze din Anglia, la jumătatea secolului al XVII-lea și din Franța, la sfîrșitul secolului al XVIII-lea și apariția statelor naționale au constituit premizele unei dezvoltări culturale superioare, cunoscută sub denumirea generală de Renaștere, despre care Marx a afirmat că a fost „cea mai mare revoluție progresivă din cîte trăise omenirea pînă atunci".

Determinată de noile condiții sociale și politice, o reînoire a teatrului s-a făcut în Italia, unde, un timp, lipsa dramei culte pe înțelesul poporului a fost înlocuită cu comedia măștilor populare — Comedia dell-arte — ai cărei creatori sînt însiși actorii, răspîndiți în special în regiunea Veneției. În Commedia dell-arte este exprimată în mod strălucit **acțiunea** protestatară populară, manifestată printr-o satiră ascuțită, pătrunsă de un puternic spirit optimist, ea constituind o ripostă vehementă dată reacțiunii feudale.

Interpreții Commediei dell'arte, gen curios și original al teatrului italian, nu-și învățau rolurile pe dinafară. Înainte să intre în scenă, trebuiau să ia cunoștință de scenariul întocmit de către conducătorul trupei, scenariu afișat între culise. Cunoscînd subiectul, canavaua piesei ce aveau de jucat, actorii improvizau, de unde Commedia dell'arte se mai numea și comedia improvizată. Fiecare dintre actori avea rolul indicat prin „genul" său, prin specialitatea sa. În cadrul acestui rol, respectînd tradiția statornicită în jurul fiecărui tip al Commediei dell'arte, actorul trebuie să umple canavaua, punînd în contribuție talentul și fantezia sa. Misiunea actorului nu era de loc ușoară și denumirea de caracter au apărut în felurite variante. Pentru a înțelege filiația acestor tipuri, originea lor, trebuie să ne întoarcem la mimii, bufonii, dansatorii din antichitate, la ateliane, formă de comedie populară, originară din Atella. Masca albă a lui Arlequin, jumătatea de mască a lui Scaramouche sînt reminiscențe ale măștilor antice, impuse actorilor de tragedie și comedie. Pe strămoșul lui Arlequin trebuie să-l căutăm în comedia greacă: un amestec de ignoranță, de naivitate, spirit, — valet credincios, credul, mîncău, veșnic amorezat, avînd de dezlegat încurcături, atît ale lui cît și ale stăpînului. Balerina nu mai apăruse pe scenă din antichitate, întrucît pînă la mijlocul secolului al XVI-lea era oprită urcarea femeilor pe scenă, rolurile de femei fiind jucate de către tineri. Personajul Căpitanului descinde din „Osteanul lăudăros" al lui Plaut, influența spaniolă contribuind la conturarea acestui tip de fanfaron; Colombina e subreta de care este îndrăgostit melancolicul Pierrot; Pantalone este bătrînul amorezat, caraghios și încornorat; Scaramouche e nu numai fanfaron, dar și poltron.

Acestea sînt principalele „măști" ale Commediei dell'arte, fiecare avînd pretenția să înfățișeze „o latură a naturii umane". Prototipul teatrului destinat Commediei dell'arte este cel executat de Palladio la Vicența: sala circulară, construită cu trepte, scena alcătuită din două părți, dintre care una se întinde pînă la locul spectatorilor, a doua fiind rezervată decorului. Prin dispozitivele ei, ea îngăduia mai multă libertate de mișcări interpreților.

Avînd un puternic caracter de satiră socială, Commedia dell'arte a avut de dat o adevărată luptă cu autoritatea constituită din acea epocă feudală — aceasta nu numai în Italia, țara ei de baștină.

Dar Commedia dell'arte purtată, începînd de la sfîrșitul secolului al XVI-lea, prin toate capitalele europene, de către trupe de actori italieni, a început să decadă la mijlocul secolului al XVII-lea. Nu numai lipsa actorilor deosebit de înzestrați cu un talent de improvizare, nu numai repetarea la infinit a gesturilor și a replicilor, ci, în primul rînd, răminerea în urma realităților sociale a dus la decăderea acestui gen de teatru atît de popular timp de un secol și mai bine și care a influențat considerabil teatrul universal.

Ecouri ale Commediei dell'arte au ajuns pînă la noi. E destul să spunem că cel mai vechi text de teatru românesc cunoscut pînă astăzi, datînd de la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, este în realitate o canava, menită să folosească improvizării interpreților. Dar despre aceasta, altădată.

Ioan MASSOFF

1) Scenă dintr-un spectacol al Comediei dell'arte din secolul XVI; 2) Pulcinella și Pantalone; 3) Alungarea comedianților din Italia, în 1697; 4) Slugi, în Commedia dell'arte.

Comedia dell' arte se referă la aceasta: era vorba de un comedian, adică de un actor de artă, foarte greu de înlocuit.

Dar oricît se bucura de libertatea de a folosi resursele de fantezie, actorii Commediei dell'arte trebuia să-și dozeze aceste resurse, pentru a nu compromite întreg spectacolul. Așa, de exemplu, unii, apucați de un adevărat delir, asvîrleau obiecte de recuzită — mobilă, călimări, pachetul de otravă ș.a. — de care aveau nevoie partenerii lor în cursul desfășurării acțiunii. În acest caz, în disperare de cauză, cel care trebuia să ia otrava, recurgea la alte mijloace de sinucidere, nevoit cîteodată să se dea cu capul de pereți.

Așa dar, actorii Commediei dell'arte trebuiau să colaboreze, neîmpingînd spiritul lor inventiv pînă a împiedica încheierea acțiunii trasată de către directorul teatrului, prin subiectul afișat înaintea spectacolului.

Commedia dell'arte, născută cu secolul al XVI-lea, s-a bucurat de o mare popularitate, acțiunea ei fiind foarte vie și antrenantă — într-o vreme cînd, în Franța, de pildă, actorii foloseau un număr foarte limitat de gesturi, aliniați fiind ca într-un front, fiecare așteptîndu-și rîndul să-și rostească rolul.

Tipurile Commediei dell'arte, deși au aceleași trăsături de caracter, variază de la o țară la alta, de la un popor la altul, de la o epocă la alta, de la un autor la altul, de la un actor la altul, de la o trupă la alta, de la o regiune la alta, de la un oraș la altul, de la o stradă la alta, de la un public la altul, de la o zi la alta, de la o oră la alta, de la un minut la altul, de la o secundă la alta, de la o clipă la alta, de la o fracțiune de secundă la alta, de la o fracțiune de fracțiune de secundă la alta, de la o fracțiune de fracțiune de fracțiune de secundă la alta, de la o fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de secundă la alta, de la o fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de secundă la alta, de la o fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de secundă la alta, de la o fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de secundă la alta, de la o fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de secundă la alta, de la o fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de secundă la alta, de la o fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de secundă la alta, de la o fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de secundă la alta, de la o fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de secundă la alta, de la o fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de fracțiune de secundă la alta, de la o fracțiune de

De la „micul război al datelor" la o „criză în sînul NATO"

În cancelariile diplomatice din capitalele lumii domnește în prezent o activitate vie, cum nu s-a mai cunoscut de mult. Schimburi de vizite și păreri, de mesaje și note, însoțite de declarațiile și luările de poziție ale personalităților politice din diferite țări dau conținutul acestei activități care se centrează în jurul unei singure probleme: conferința Est-Vest la nivelul cel mai înalt.

A fost nevoie de aproape doi ani ca de la propunerea făcută de Uniunea Sovietică de a se convoca o conferință a șefilor de guverne să se ajungă la actuala ei pregătire concretă. A fost nevoie de mari eforturi din partea forțelor păcii, de uriașe presiuni din partea opiniei publice mondiale pentru a putea pune în mișcare resoartele Occidentului, năpădite de rugina politicii „de pe poziții de forță".

Vizita lui N. S. Hrușciov în Statele Unite și convorbirile sale cu D. Eisenhower la Camp David au adus din nou la ordinea zilei conferința la nivel înalt. În săptămînile care au urmat, convocarea ei părea o chestiune a unui viitor foarte apropiat: președintele Eisenhower declarase că rezervele ridicate de el în fața conferinței nu mai sînt actuale iar Macmillan, care prin alegerile de la 8 octombrie își reînnoise mandatul de prim-ministru al Marii Britanii, urgenta organizarea ei așa cum se angajase în fața alegătorilor. În timpul acesta presa occidentală se transformase într-un adevărat „oficiu de prognoze" cu privire la data întrunirii conferinței, pe care o plasa între începutul lunii noiembrie și sfîrșitul lui decembrie a.c., sau „cel mult" în februarie anul viitor.

Și atunci a început, ceea ce ziarul „La Tribune des Nations" denumește „micul război al datelor" care a dus la ciocnirea dintre cercurile conducătoare din principalele patru țări occidentale. „Micul război" a izbucnit în momentul în care guvernul francez a anunțat în mod oficial că el consideră că întrunirea la nivel înalt trebuie să aibă loc doar în primăvara anului viitor. Reacția la Londra a fost deosebit de ascuțită față de această luare de poziție, calificată de ziarul britanic „Observer" drept un „veto francez". „Presa britanică — rezuma comentatorul agenției „Reuter" această reacție — primește dorința franceză de aminare a conferinței la nivel înalt pînă la primăvară, cu un amestec de furie, dezaprobare și resemnare".

În curînd s-a putut constata însă, că diferendul din tabăra occidentală nu era chiar atît de mic și nu se limita doar la problema datelor. S-a văzut că e vorba de un dezacord profund, care implică pe lîngă data conferinței la nivel înalt, înseși caracterul și conținutul ei. Anglia și Statele Unite sînt mai favorabile convocării grabnice a conferinței și s-au pronunțat pentru discutarea în cadrul ei a problemei dezarmării, a Berlinului și a altor probleme litigioase majore. Franța al cărei guvern s-a pronunțat pentru aminarea tratativelor la nivel înalt, ridică, așa cum a arătat președintele De Gaulle la recenta sa conferință de presă, condiții pentru convocarea ei. Cît privește Germania Occidentală, divergența principală între ea și cele două puteri anglo-saxone, se centrează în jurul problemelor care urmează să fie discutate la nivel înalt. Ziarul münchenez „Suddeutsche Zeitung" arăta că „un acord între Est și Vest privitor la Germania e de ani de zile cosmarul politic al Bonn-ului". Și ca o confirmare, Adenauer declara la Baden-Baden că: „primul și singurul punct al unei conferințe Est-Vest la nivel înalt ar trebui să fie dezarmarea". Or, după cum remarca ziarul „Gazette de Lausanne" cancelarul „știe mai bine decît oricine că dosarele asupra dezarmării sînt departe de a fi gata... dar el nu vrea să se vorbească despre Berlin într-un moment în care americanii și rușii consideră că o discuție privitoare la Berlin ar putea destinde situația. Cancelarul Adenauer a făcut pregătirile pentru conferința la nivel înalt și mai confuze...".

Referindu-se la atitudinea celor două puteri anglo-saxone față de poziția luată de Franța și R.F. Germania cu privire la conferința est-vest la nivel înalt, unii comentatori ai presei occidentale constată o oarecare „resemnare" din partea cercurilor conducătoare din Anglia și S.U.A. și se întreabă dacă această resemnare adoptată cu atîta ușurință, nu înseamnă oare o încurajare a celor care încearcă să amîne cît mai mult conferința.

Pentru a limpezi confuzia creată în rîndurile sale, Occidentul s-a văzut nevoit să convoace o „mică conferință la nivel înalt", în care, spălîndu-și rufele în familie, să încerce să ajungă la o poziție comună. S-a constatat însă că această ideie e mai ușor de enunțat decît de tradus în fapt. Deabia a fost convocată în mod oficial conferința occidentală la nivel înalt și s-au și ivit noi complicații care au dus la adîncirea divergențelor din tabăra occidentală. Hotărirea luată de cele trei mari puteri S.U.A., Anglia și Franța de a limita prezența șefului guvernului vest-german doar la dezbaterea unora din problemele ce se vor discuta la „mica conferință la nivel înalt", a stîrnit mînia cancelarului Adenauer care și-a vărsat focul într-o scrisoare de protest adresată președintelui De Gaulle.

În același timp a mai apărut și un alt incident. Atlanticii „mici" și „mijlocii" nemulțumiți că primii patru din ierarhia N.A.T.O. ar putea lua în absența lor hotăriri cu care ele să nu fie de acord, au început un mare tărăboi pretinzînd să fie „cît mai strîns asociate" cu „mica conferință la nivel înalt" drept care au cerut insistent ca sesiunea Consiliului ministerial al N.A.T.O., fixat pentru 15—17 decembrie să nu preceadă ci să urmeze „mica conferință". „Se așteaptă o criză în sînul N.A.T.O. — scria referitor la divergențele nou ivite ziarul britanic „Sunday Times". După toc-meli îndelungate „micii" și „marii" atlantici au ajuns la un compromis: Consiliul ministerial al N.A.T.O. se va întruni și... înainte și după conferința occidentală la nivel înalt.

Toate aceste divergențe care frămîntă în prezent Occidentul, își găsesc o cît se poate de vie oglindire în calendarul diplomatic occidental încărcat pînă la refuz cu vizite, conferințe și alte întîlniri menite să facă lumină în confuzia creată de dezacordul ce domnește între „aliați". Astfel, în ultimele două săptămîni au avut loc vizita secretarului general al N.A.T.O., Paul-Henri Spaak la Londra și la Paris, vizita premierului grec Karamanlis și a ministrului său de externe, Averoff la Roma și vizita ministrului de externe britanic Selwyn Lloyd la Paris. Cît privește săptămînile ce urmează, iată doar cîteva puncte din programul lor: La 17 noiembrie, cancelarul Adenauer pleacă la Londra iar la 1 decembrie la Paris. Tot la 1 decembrie urmează să plece la Londra Segni și Pella, premierul și ministrul de externe italian. Pentru începutul lui decembrie e așteptată la Roma și vizita ministrului de externe francez, Couve de Murville și în aceeași perioadă capitala Italiei va primi și vizita președintelui Eisenhower care își va încheia la Paris prin participarea la conferința occidentală la nivel înalt fixată pentru 19 decembrie.

Studiind acest calendar diplomatic supraîncărcat, — la care mai trebuie adăugată sesiunea Consiliului ministerial al N.A.T.O., ediția întîi și a doua, precum și alte sesiuni „mic europene" — mulți comentatori ai presei occidentale și-au pus întrebarea dacă atîtea consfătuiri și conferințe nu vor duce pînă la urmă la adîncirea și nu la aplanarea divergențelor între puterile occidentale.

Divergențele manifestate și de astă dată în sînul N.A.T.O. arată în mod evident că nu poate fi asigurată unitatea pe o platformă atît de șubredă ca aceea a blocului militar al Atlanticului.

A. STANCIU

Atacă pe oricine

Washington este considerat unul dintre cele mai frumoase orașe din lume — scria nu de mult ziarul austriac „DIE PRESSE", dar tot el este unul din orașele americane în care criminalitatea bîntuie cu cea mai mare furie.

Cetățenii Washingtonului s-au cutremurat cu cîtva timp în urmă cînd au citit negru pe alb, că numărul crimelor comise în orașul lor este mai mare decît media pe țară. După numărul asasinatelor, Washingtonul ocupă locul al șaselea, iar după cel al atacurilor armate, locul al patrulea printre orașele americane. Numai în prima jumătate a anului curent, numărul crimelor și infracțiunilor comise de tineri din Washington a crescut cu 25 la sută. Aici problema criminalității tineretului se prezintă altfel decît în New York, unde au loc adevărate lupte de stradă între bandele de tineri, în timp ce în capitala S.U.A. tinerii criminali atacă pe oricine le iese în cale.

Huliganii și-au extins „activitatea" și în cartierele din nord-vestul orașului, unde se află cele mai multe reprezentanțe diplomatice și unde locuiesc un mare număr ae diplomați și funcționari guvernamentali. De curînd Rosine Quarles, văduva fostului ministru de război adjunct al S.U.A., a fost atacată și trîntită la pămînt, chiar în fața casei în care locuiește.

Crește numărul jafurilor care se comit în plină zi chiar în centrul capitalei. De curînd a fost atacat și jefuit un cetățean, în timp ce se odihnea pe o bancă într-un parc central din Washington. Nici polițiștii nu mai sînt siguri. De la începutul anului vreo 150 de polițiști au fost atacați de tineri huliganl. Anul trecut, aproape 2000 de tineri au fost arestați și dați în judecată pentru acte de agresiune și infracțiuni de diferite categorii.

Jimmy a fugit noaptea la poliție

Într-o seară, Jimmy Brown în vîrstă de 12 ani, înainte de a se duce la culcare, a urmărit la televiziunea engleză o piesă în care trei femei erau omorîte.

La orele 2 noaptea, el s-a trezit speriat din somn, a sărit din pat și a fugit de acasă în pijama și în picioarele goale, pînă la primul post de poliție.

Cu respirația întretăiată, Jimmy a povestit polițiștilor că în casa unde locuia au pătruns spărgători. El a prezentat cu lux de amănunte tocmai datele furnizate de piesa văzută la televizor.

Polițiștii au mobilizat un număr mare de mașini de urmărire, au înconjurat casa lui Jimmy și au început asaltul. Domnul Henry Brown, tatăl lui Jimmy, s-a trezit din somn, a deschis fereastra și a întrebat mirat:

— Ce e cu gălăgia asta?

După ce toate au fost explicate, tînărul Jimmy, tremurînd de frig și puțin dezamăgit, a spus:

— Închipuiți-vă ce s-ar fi întîmplat dacă spărgătorii ar fi fost reali! I-am fi prins asupra faptului.

Făptașii imaginari într-adevăr nu au putut fi prinși asupra faptului. Dar nu se poate spune același lucru despre cei care otrăvesc tineretul în goana după profituri. Poate cîndva, cînd va fi mare, micul Jimmy va înțelege mai bine sensul profund al unei întîmplări din copilărie.

În orașul Șînhori s-a aprins o stea...

În Extremul Orient, acolo unde valurile Mării Galbene la apus și cele ale Mării Japoniei la răsărit îmbrățișează în unduirile lor coastele Coreei, în nopțile senine și răcoroase ale acestui sfîrșit de toamnă s-a aprins o stea roșie.

Plină de strălucire, ea vestea o nouă victorie în muncă a muncitorilor din R.P.D. Coreeană, un nou pas făcut în întîmpinarea țelului scump, socialismul.

A fost ziua aceea o zi importantă și plină, pe care oamenii din partea locului nu o vor uita multă vreme.

Orașul Sînhori, așezat pe malul rîului Te-Dong-Gan, la poalele munților Man Dal San, a străbătut timpurile și evenimentele, pierzîndu-se în anonimatul attor localități ce țin tovărășia munților Coreei de Nord.

Dar istoria sa a intrat într-o nouă etapă cu aproximativ doi ani în urmă cînd guvernul R.P.D.Coreene a hotărît să întemeieze aici o nouă fabrică de ciment modernă, pe ruinele fostei fabrici distrusă de agresori acum 5 ani, care să ajute poporului să construiască mai multe uzine, mai multe case, mai multe școli și institute.

Și astfel, într-o dimineață a anului 1958, autocamioane și trenuri întregi au început să transporte aici uriașele instalații ale viitoarei fabrici: cuptoare de clinker, mori de ciment, motoare și cîte altele. Pe toate acestea muncitorii citeau: „Fabricat în Republica Populară Romînă". Era o mînă frățească de ajutor pe care harnicii noștri muncitori o întindeau prietenilor lor dragi din țara „Dimineților liniștite". Și odată cu utilajele au început să sosească și specialiștii și tehnicienii romîni care aveau importanta sarcină de a duce la bun sfîrșit construcția fabricei ajutîndu-i și împărtășind din experiența lor constructorilor coreeni.

Astăzi, în orașul Sînhori, s-a aprins o stea roșie. O nouă construcție a socialismului a fost terminată. În „Cartea de mulțumire" ce o avem în față, muncitorii fabricii au scris:

„Lîngă munții Man Dal San se înviriesc două cuptoare de 88 m din care iese clinkerul de bună calitate. Această fabrică este un simbol al prieteniei dintre popoarele noastre. Muncitorii, tehnicienii și funcționarii fabricii noastre transmit mulțumirile lor Partidului, guvernului și poporului romîn, pentru ajutorul frățesc prin trimiterea de specialiști."

B. STRUNGARU

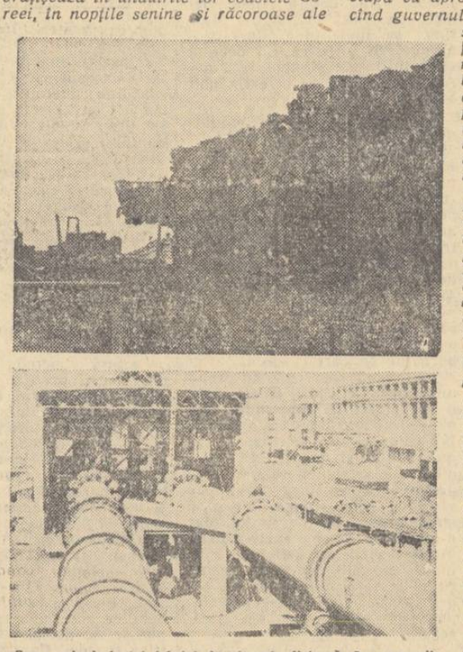

Sus: ruinele fostei fabrici de ciment, distrusă de agresorii americani cu 5 ani, în urmă, jos: fabrica nouă, construită cu utilaj romînesc de specialiști romîni.

Unde a dispărut untul?...

În Germania occidentală e zarvă mare: untul a dispărut aproape cu desăvîrșire de pe piață, fapt care îngrijorează profund populația. Făcîndu-se ecou al nemulțumirii generale, presa de diferite nuanțe înregistrează fenomenul prin articole critice sub titluri de o șchioapă. „Cine ascunde 5000 tone de unt?" se întreabă alarmat ziarul „Der Abend", chiar în titlul unui articol. „Die Welt" la rîndul său, se plînge într-un articol intitulat „Necazul cu untul" că tocmai „după ce prima indignare în legătură cu cartofii (care s-au scumpit simțitor, n.n.) s-a mai potolit oarecum, deodată untul ne provoacă griji importante".

De menționat că dispariția untului de pe piață coincide cu hotărirea guvernului federal de a fabrica rachete pe teritoriul vest-german și de a lărgi producția de armament.

...Grăitoare coincidență cînd știi că guvernul de la Bonn a ridicat lozinca „tunuri în loc de unt" la rangul de politică de stat...

LIPSA DE OSPITALITATE

Colaboratorii ministrului de război vest-german Strauss sînt necăjiți. Îi-a supărat lipsa de înțelegere a francezilor față de gestul lor... prietenesc. Deunăzi, au trimis un vas de război cu numele „Scharnhorst" în „vizită prietenească" în portul francez Brest și locuitorii orașului nu numai că n au apreciat gestul aliaților lor vest-germani, dar s-au și revoltat De ce, a spus-o chiar primarul Brestului, Georges Lombard, deputat în Adunarea Națională franceză: un crucișetor german, purtînd exact același nume — „Scharnhorst" — a mai ancorat în rada portului Brest în cursul celui de-al doilea război mondial. Urmele acelei „vizite" persistă și azi sub forma a nenumărate morminte în cimitirul orașului portuar și a ruinelor încă foarte vizibile...

...Poți oare lua în nume de rău lipsa de ospitalitate a celor din Brest?

PRETUTINDENI

UN OU de găină cu o greutate de 200 de grame și o circonferință de 20 de cm. a fost deunăzi senzația satului francez, Chaize le Vicomte. Autoarea acestui ou uriaș, nu a putut participa la euforia generală, întrucît nu a supraviețuit ouării.

●

PÎNĂ acum se socotea că scorpionii nu pot trăi decît în partea de nord a munților Alpi. De curînd entomologii cehoslovaci au descoperit vreo 20 de scorpioni la Slapy, în nordul Pragăi. E drept însă că aceștia sînt foarte mici.

●

LA VILLA DI SORIASCO, în apropiere de Stradella (Italia) a fost recoltat un dovleac excepțional, cu un diametru de 2 m. și cîntărind 52,500 kg.

●

CATAMARAN-UL este o plută făcută din trunchiuri de cocotieri, utilizată de pescarii din Indiile orientale. Un englez și doi germani, s-au servit de el pentru traversarea Atlanticului. Catamaran-ul lor măsura 12 m. lungime.

●

O LEGE datînd din secolul 17 urmează să fie abrogată în Anglia. Ea prevede că soții nu au voie să-și bată nevestele între orele nouă seara și cinci dimineața... ca să nu deranjeze somnul vecinilor.

●

ARHEOLOGII sovietici au început evacuarea monumentelor milenare prețioase ale zonei de imersiune care se găsește în locul viitorului lac artificial al centralei hidroelectrice din Bratsk. Este vorba în mod special de o serie de desene executate de vechii locuitori ai Siberiei orientale pe falezele țărmurilor insulelor denumite „de piatră", care se găsesc pe cursul mediu al Angarei. Pe pereții de piatră sînt gravate siluete omenești, cerbi urmați de cîini și alte figuri. Această originală galerie de pictură din epoca de piatră măsoară aproape 2 km. lungime.

●

RECLAMA e sufletul comerțului... dar era să-i scoată sufletul bietului actor francez Jean Marais, care a fost convins la o exhibiție năstrușnică — să se

lase tărît în goană automobilului pe o șosea — spre a demonstra că pantalonul cu dungă impecabilă confecționat din Tergal este neșifonabil.

●

ȘOFERUL de taxi E. S. Kaza, din New York a afișat în automobilul său următorul anunț semnificativ: „Ofer 5 la sută reducere tuturor pasagerilor care n-o să-mi vorbească despre criza economică și despre grijile lor!"

●

PRIMARUL orășelului Elverun din Norvegia luptă de ani de zile pentru înființarea unei gări în urbea sa. În cazul cînd administrația căilor ferate nu va satisface cererea sa în următorii doi ani, el va zbura în fiecare săptămînă cu avionul deasupra orașului și se va lansa cu parașuta. „Sper, a declarat primarul, că o dată și o dată vîntul o să mă ajute să cad direct pe liniile de cale ferată și în acest fel circulația trenurilor va fi blocată".

●

PROPRIETARUL unui cinematograf din Lampeter (Wales) a instalat, pentru a înviora afacerile care mergeau foarte prost din cauza slabei afluențe a publicului în orele de după masă, cîteva mașini electrice de spălat într-o încăpere vecină cu sala de spectacol. Gospodinele ce vin în aceste ore să vadă filmul le sînt spălate gratis rufele în timpul reprezentației.

●

TESTELE psihotehnice cu care se face selecția personalului în S.U.A. au fost criticate în nenumărate rînduri. Redactorul șef al unui cunoscut periodic american a făcut o experiență care a demonstrat cu date concrete nevalabilitatea acestor teste. El a examinat cu ele 12 conducători de întreprindere recunoscuți capabili și 16 savanți străluciți. Nici unul dintre conducătorii de întreprindere nu puteau fi acceptați într-un post după rezultatele obținute la acest examen. Savanții nu ar fi putut ocupa nici ei vreo slujbă cît de modestă, căci testele îi arătau „mizantropi și asociali".

●

COMOARA Omaizilor, o colecție de 546 de monezi de aur care datează din primii ani ai secolului al VIII-lea, a fost furată din muzeul din Damasc și este pierdută în mod iremediabil. Hoțul, un tînăr de 16 ani, a putut fi prins, însă el transformase monezile, spre a le putea vinde — cu ajutorul unui ciocan și a unui clește — în bulgări informi de aur. Comoara fusese găsită cu cinci ani în urmă, cu ocazia dirimării unei vechi clădiri din Damasc.

●

LA VENTIMIGLIA (în Italia) a avut loc, zilele trecute, cu ocazia sărbătorii anuale a melcilor, o cursă de biciclete al cărei cîștigător este considerat acel ce reușește să străbată distanța prescrisă de 50 metri în cel mai lung timp cu putință. „Campionul" din acest an a reușit s-o facă în 48 minute și 13 secunde. La ospățul festiv au fost serviți apoi 20.000 de melci.

●

FOARTE plîmbăreață s-a dovedit o broască țestoasă din Anglia de nord. Dispărută de acasă cu doi ani în urmă, ea a fost regăsită acum la Newmarket, la o distanță de 400 de km. de vechiul ei „domiciliu". Broasca aparținuse unui copil de 7 ani, căruia-i vopsise carapacea cu un roșu rezistent la intemperii, astfel încît identificarea ei a fost foarte ușoară.

●

CU UN CAZ ce iese întrucîtva din comun s-a ocupat zilele trecute o judecătorie din Milano. Acuzatul, Francesco Soregaroli, era învinuit că vînduse unei bogătașe colecționare, pentru suma de 800.000 lire, un craniu obișnuit, afirmînd că este vorba de craniul „veritabil" al marelui Voltaire.

●

UN INVALID de război englez, a cărui surzenie a urechii sale drepte era considerată de către numeroși specialiști ca nevindecabilă și ca fenomen secundar al rănilor sale din cel de-al doilea război, și-a recîștigat deunăzi auzul după vizita la un dentist. Acesta îi extrase un molar și o rădăcină, după care pacientul constată uimit că poate distinge și la urechea dreaptă orice sunet.

IMAGINI JAPONEZE

(Urmare din pag. 1-a)

du-și de nenumărate ori iertare pentru modesta lui încăpere, m am așezat pe tatami și am băut împreună ceai, stînd de vorbă pe îndelete, despre necazurile și preocupările lui. „Casele noastre — îmi spuse gazda de care m am despărțit după un ceas ca de un vechi prieten — sînt, după cum vedeți, din lemn, carton și sticlă. Între aceste panouri punem hainele, rufele și așternutul. Noi am construit astfel casele din cauza cutremurelor și a climatului umed Pentru această căsuță modestă, după cum o vedeți, plătesc o chirie destul de mare".

★

În centrul orașului nu poți să nu remarci stilul arhitectural occidental al marilor instituții și al băncilor, numeroase reclame în limba engleză și construcțiile moderne printre care se zărește de la mare distanță turnul înalt de 333 metri al televiziunii din Tokio, care pare o copie a Turnului Eiffel din Paris. Printre blocurile ultramoderne, cu uși de plexiglas albastru și pardoseala de mase plastice sau printre mașinile de fabricație japoneză, trec uneori japonezi de diferite vîrste — mai cu seamă femei, — îmbrăcați în tradiționalul kimono. Unii dintre ei bocănesc din greu (un fel de saboți de lemn care se poartă de secole). Dar cei mai mulți dintre ei umblă îmbrăcați în haine europene. Însă, la ei acasă, chiar și japonezii cu concepțiile cele mai moderne își schimbă hainele europene cu tradiționalul lor kimono și mănîncă orezul cu obișnuitele bețișoare, numite „hași".

★

Viața culturală la Tokio este destul de bogată. Teatrul clasic, modern, operă, cinematografe, muzee — unde să mergem mai întîi? Domnul Suzuki, un prieten japonez, ne-a scos din încurcătură oferindu-ne să ne ducă la Teatrul Kabuki, renumitul teatru japonez clasic de dramă, care există de aproape patru secole. Este cu totul altceva decît teatrul cunoscut la noi. Spectacolul la Kabuki este o îmbinare de mimică, cîntece și dansuri. Apoi aici rolurile femeilor sînt interpretate numai de bărbați, care-și schimbă mereu machiajul pentru a-și reda sentimentele.

În acea duminică, cînd voiam să mergem la Kabuki, cerul din Tokio era plumburiu. Căldura umedă care-ți boțește repede hainele, dispăruse brusc. Ziarele și radioul anunțau cu îngrijorare apropierea unui mare taifun. Se știa pînă și ora exactă cînd va începe. Japonezii se plîng că această calamitate naturală, taifunul, le provoacă multe pagube și victime în insulele lor. Cu toată ploaia și vîntul puternic, am izbutit cu mare greutate să ajungem la teatru cu o mașină. Străzile marei metropole pe care deobicei circulă multe mașini, biciclete și trecători, erau acum pustii. Furtuna se întețise atît de mult, încît nici n-am avut timp să privim mai îndeaproape clădirea originală a acestui teatru celebru, construit în stil clasic japonez. În schimb, interiorul, o sală imensă, foarte elegantă, cu aproape două mii de locuri, este construit în stil occidental. Sala nu era plină. Programul părea destul de încărcat: două piese și un spectacol de balet original japonez, numit Tamatori, bazat pe o veche legendă.

Urmărim cu interes spectacolul „Zangikux Monogatari", care are patru acte. Pe scenă apare Utaemon, cel mai popular actor de la Kabuki, care excelează în rolurile feminine. Azi interpretează rolul doicii Otoku din această piesă care înfierează moravurile societății feudale din Japonia secolului trecut. Urmărim cu viu interes jocul „marei actrițe". Glasul și jocul său imită atît de perfect o femeie, încît dacă nu ai ști n-ai putea să-ți dai seama că este vorba de o actriță „masculină"!

★

Muzeul național din Tokio, o clădire cu numeroase săli, pentru vizitarea cărora mi-au trebuit multe ceasuri, este o oglindă fidelă a vechii culturi japoneze, care adesea se păstrează în formele sale feudale. În acest muzeu sînt cca 86.000 de exponate care înfățișează arta și istoria Japoniei ce a fost influențată de China și India: piese de mare valoare, ca sculpturi, desene pe mătase, obiecte de ceramică, armuri și cuirase ale samurailor, acei cavaleri războinici ai Japoniei feudale cu înfățișare înfricoșătoare sau colecții de săbii. Ceea ce m-a impresionat în mod deosebit au fost sălile cu statuile aurite ale lui Buda (sau „Daibutsu", cum îi zic japonezii) în zeci de variante. Figuri enorme, cu capete uriașe, umanizate, cu ochi de o fixitate statuară, imuabili, care privesc de secole cu indiferența și resemnarea caracteristică religiei budiste frămîntările acestei lumi pe care „marele Buda" a încercat zadarnic s-o mîntuiască... Am văzut aici o zeitate budistă cu unsprezece fețe și alta cu o mie de brațe. Tăcerea sălilor lui Buda este întreruptă doar de întrebările curioase ale copiilor care privesc nedumeriți la aceste „zeități" neînsuflețite. Va putea oare vreodată Buda să vindece rănile de care suferă azi lumea? Se pare că cei mai mulți japonezi, între care nu puțini sînt budiști, au renunțat de mult în a cere acest lucru lui Buda și caută să-și rezolve problemele actuale ale vieții prin luptă directă și nu prin resemnare. Nu o dată am avut prilejul să văd în orașele din Japonia acțiuni greviste sau demonstrații împotriva pregătirilor de război, pentru interzicerea armei nucleare.

În apropiere de acest muzeu am vizitat cunoscutul templu șintoist Yasukuni, ridicat în secolul trecut, în memoria japonezilor căzuți în războaie. O alee de cireși ne duce spre o construcție simplă din lemn, în fața căreia, bărbați și femei se apropie, se opresc, se înclină, bătînd de două ori din palme și aruncă apoi o monedă într-un vas. Așa se roagă șintoiștii. Apoi ei pleacă discutînd lucrurile obișnuite. Din cei 90 de milioane de japonezi, 40 de milioane sînt budiști, iar restul șintoiști. În afară de aceste două mari religii mai există circa 150 de secte.

Nu se poate spune însă că la japonezi se observă vreun fanatism religios. Ceea ce m-a uimit însă este marele număr de sărbători tradiționale, de legende nenumărate și procesiuni adesea zgomotoase. Calendarul japonez are aproape în fiecare lună diferite festivaluri ca festivalul păpușilor, florilor, lămpioanelor etc. Uneori pe străzile din Tokio am văzut un om așezat la o masă, înconjurat de o pînză neagră, cu hieroglife japoneze. „Este un ghicitor, mi-au spus japonezii. La noi mulți mai practică ghicitul. Cu cîțiva yeni poți să afli „soarta" care ți se pregătește".

Dar generațiile noi din Japonia, studenții și muncitorii tineri pe care i-am văzut demonstrînd împotriva politicii de înarmare și a bazelor militare americane, nu așteaptă resemnați nici îndurarea lui Buda, nici „soarta" din bilețel. Ei știu că soarta lor se făurește luptînd pentru independența și suveranitatea Japoniei, împotriva exploatării capitaliste.

În apropierea muzeului am văzut un parc admirabil amenajat, în care erau mai multe chioșcuri. Unul dintre ele este pentru „ceremonia ceaiului". La Tokio există școli speciale unde se predă ceremonia ceaiului, după un vechi ritual japonez.

M-a impresionat îndeosebi pasiunea japonezilor pentru flori. La ei este o adevărată artă de a face un buchet, artă numită „ikebana", care se predă la școli speciale, după cum există și școli unde se învață arta de a confecționa păpuși la care japonezii țin foarte mult.

Un grup de prieteni de la Asociația ziariștilor din Japonia m-a invitat înainte de plecare la unul din restaurantele japoneze unde poți servi mîncările tradiționale japoneze numite „tempura" sau „sakiyaki". Japonezii sînt oameni modești și cumpătați în toate privințele. Chiar și la masă. Așezați pe tatami (după ce scoseserăm pantofii la ușă), am servit mîncări ciudate pentru un european, cu sosuri și mirodenii necunoscute, de la care n-a lipsit bineînțeles nici tradiționalul ceai verde care se bea fără zahăr. Și în timp ce mă chinuiam să prind bucățelele de pește cu bețișoarele, spre distracția amicilor mei, care-mi dovedeau o mare dexteritate, am început să discutăm despre lucrurile obișnuite care frămîntă pe japonezul de rînd. Ei mi-au povestit cu îngrijorare despre scumpirea vieții în ultimul an în Japonia, apoi despre grevele și demonstrațiile muncitorești împotriva „raționalizării" în industrie, raționalizare care înseamnă concedierea unui mare număr de muncitori, despre lupta pentru un salariu minim garantat și mai ales despre acțiunile unite ale poporului japonez împotriva revizuirii „tratatului de securitate japono-american", împotriva nuclearizării țării, pentru pace și prietenie cu toate popoarele lumii.

Mi-am dat seama din cele auzite cît și din cele văzute în Japonia că Japonia de azi nu mai este țara simbolică a florilor de cireș (sakura, cum îi spun japonezii) udată de lacrimile doamnei Butterfly, ci o țară cu puternice conflicte sociale. Dar lucrul cel mai important este fără îndoială existența unui spirit nou în Japonia de azi, al unui spirit tot mai combativ care se împotrivește tendințelor de a reînvia Japonia militaristă și imperialistă.

Al. GHEORGHIU

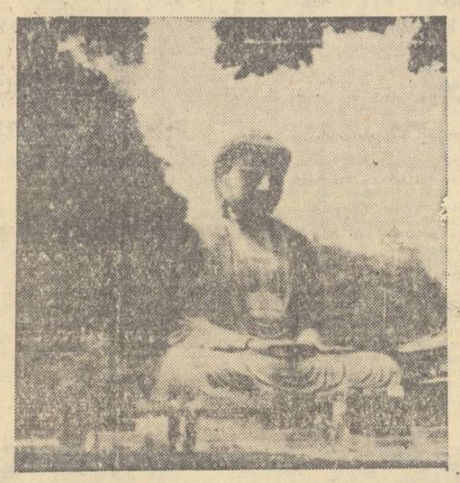

Marele Buda, care datează de 7 secole

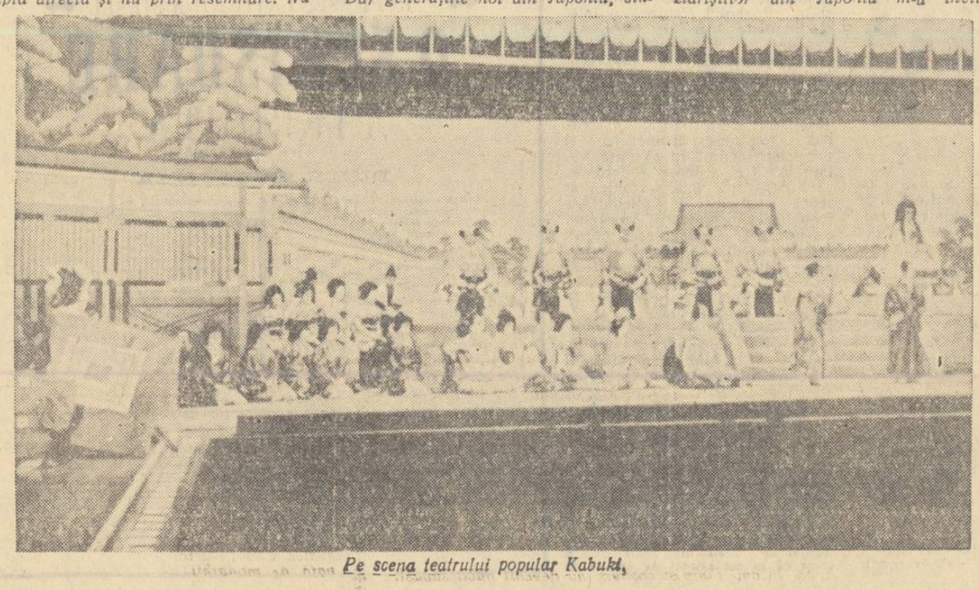

Pe scena teatrului popular Kabuki,

ELSA TRIOLET: „TRANDAFIRI PE DATORIE"

Numele Elsei Triolet s-a impus de mult pe lista de valori a literaturii universale contemporane.

Născută la Moscova în 1896, fiica unui avocat și a unei muziciene, Elsa Brick studiază mai întîi arhitectura. Dar scrisul o atrage puternic. De aceea, la insistențele repetate ale lui Maxim Gorki, publică între anii 1925—1926 primele romane în limba rusă, la Moscova. Sub titlul de „Bonsoir Thérèse", în 1938, la Paris, îi apare întîiul roman în limba franceză. Și de atunci scrie necontenit, preocupîndu-se de problemele celei mai stringente actualități. După izbucnirea războiului, în timpul ocupației hitleriste, Elsa Triolet — împreună cu soțul ei, ilustrul reprezentant al poeziei și prozei franceze contemporane, Louis Aragon — activează în sudul Franței, în maquis. Continuă să scrie chiar și în cele mai neînchipuite și mai dificile condiții. Publică, sub pseudonimul Laurent Daniel două romane; colaborează la mai multe publicații clandestine.

În 1945, după Eliberare, Elsa Triolet primește premiul Goncourt, iar activitatea ei patriotică din timpul ocupației e răsplătită cu „Medalia Rezistenței". Rînd pe rînd, Elsa Triolet — devenită, între timp vice-președinte al Comitetului Național al Scriitorilor — publică opere de succes care se răspîndesc cu mare repeziciune în lumea întreagă și din care amintim pe cele mai cunoscute: „Calul alb", „Fantome înarmate", „Inspectorul ruinelor", „Calul roib sau intențiile omenești", „Monumentul" etc.

Paralel, Elsa Triolet dezvăluie, în Franța, comorile literaturii ruse și sovietice, traducînd din opera lui Cehov, Gogol, Maiakovski, Ehrenburg.

Lucrarea sa Trandafiri pe datorie — a văzut lumina tiparului la Paris, în primăvara acestui an și constituie primul volum al unui ciclu sugestiv intitulat „Epoca nylon-ului".

Tema cărții e simplă. De o simplitate aproape clasică. Născută și crescută într-o lume interlopă, ființă frumoasă „ce are strălucirea perlei și unduirea vîntului". Martine visează la o viață curată, cinstită. Și de aceea fuge din cocioaba în care mama și frații ei — copii nelegitimi! — trăiesc, în plin secol XX, în condițiile epocii de piatră la marginea unui orășel aflat „la doi pași" de Paris. Martine fuge în capitală, unde e adoptată de o coafeză. Un timp, succesele se țin lanț. Frumoasă, îngrijită, conștiincioasă, harnică, Martine lucrează ca manichiuristă la un mare institut de înfrumusețare. În această lume de împrumut — cu oglinzi de cristal, cu covoare de pluș moale și mobilă fină, lăcuită, în umbra unor femei elegante, răsfățate, Martine se simte bine. Iluzia îi ajunge. Și fericirea e deplină cînd întîlnește și apoi se mărită cu bărbatul pe care l-a iubit această femeie.

Dar povestea fericirii se termină aici. Începe tragedia. Căci Martine nu poate uita mizeria în care s-a născut și luptă mai presus de puteri pentru dobîndirea unui confort modern. Așa numitul Cosy-corner Creditul, acest miraj pe care ziarele într-o lume aservită banului îl propovăduiesc în tiraj de milioane de exemplare, o înrobește și pe Martine. În luptă ei desperată pentru evadarea din mediul în care s-a născut, Martine duce o viață absurdă, neglijîndu-și bărbatul pe care-l adoră, achiziționîndu-și pe credit, cu prețul unor uriașe eforturi, obiecte care o vor situa în altă lume, mai bună decît cea din care a plecat. Își cumpără un televizor, dar muncind zi și noapte ca să-i plătească ratele, n-are timp să-i urmărească emisiile. Își vede visul cu ochii cumpărîndu-și o mașină electrică de spălat, dar n-are timp să-și spele rufele. Martine crede că astfel intră în lumea dorită și nu-și dă seama că e de fapt numai un alt aspect al aceleiași lumi descompuse pe care vrea s-o părăsească.

Pentru Martine, ființă incultă, cu orizont limitat și idealuri de mic-burgheză, confortul e unica fericire și creditul singura cale spre ea. Daniel, soțul ei, e dezgustat de această femeie care l-a atras cîndva pentru o clipă, și o părăsește.

Rămasă singură, Martine nu mai poate face față datoriilor. Decade și moare, victimă, ca atîtea altele, a unei societăți în care banul e stăpîn absolut, victimă a unei societăți pe care ea n-o înțelege, căreia nu-i pricepe rostul și evoluția și împotriva căreia nu știe să lupte.

Povestea e necruțătoare. Și e așa pentru că lumea pe care o descrie e necruțătoare. Pentru că scriitoarea știe să dezvăluie, uneori cu un singur dar foarte semnificativ amănunt, alteori cu o descriere de o admirabilă plasticitate, aspecte cotidiene și inedite ale societății capitaliste în descompunere.

Silvia KERIM

Cartea străină

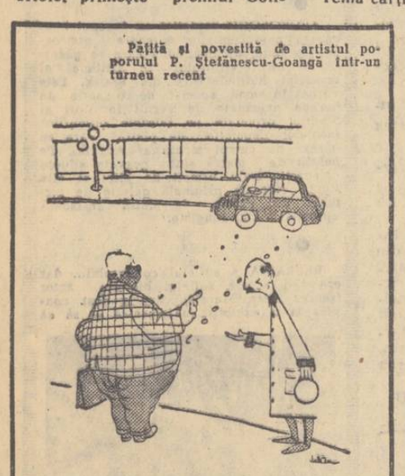

— Maestre, vă aștept cu mașina.
— Sper că ai la d-ta o lingură de pantofi pentru introducerea mea și un tirbușon pentru scoaterea mea din automobilul d-tale...

Desen de Paul ȘERBAN

Pățită și povestită de artistul poporului P. Ștefănescu-Goangă într-un turneu recent

Friedrich Schiller

(Urmare din pag. 1-a)

umbrească strălucirea lucrărilor lui.

Concepția înaintată a lui Schiller a început să se formeze încă din anii tinereții, cînd a luat contact cu „binefacerile" regimului despotic din Württemberg, în calitate de elev al Academiei militare. Aici, în plantația de sclavi a ducelui Karl Eugen, s-a izbit de educația cazonă, de îngustimea de vederi a profesorilor ce voiau să-i transforme în unelte oarbe în mîna absolutismului feudal. Tînărul Schiller a înțeles că necesitatea unei astfel de formări era dictată de ascuțitul antagonism dintre feudalism și burghezia ce începea să se dezvolte, a luptei dintre duce și dietă.

Lectura operelor scriitorilor progresiști, precum și influența curentului „Sturm und Drang", prima mișcare literară burgheză cu caracter progresist care cuprinsese întreaga Germanie, l-au determinat să scrie onorînd și încoronînd totodată această mișcare. După un început timid și inconsistent cu piesele „Creștinii" și „Absalon", face un pas mai departe cu „Studentul din Nassau". Prin 1777 începe să scrie „Hoții", care e publicată în 1781 și jucată la Mannheim în 1782. Piesa exprima revolta lui Schiller împotriva regimului impus de Academia militară, împotriva tiraniei. Conflictul iscat între frații Karl Moor (personificare a mișcării revoluționare) și Franz Moor (personificare a reacționarismului) însemna în fond lupta între forțele înaintate și cele retrograde germane. Schiller însă nu dă o rezolvare corespunzătoare conflictului. În piesa sa Karl Moor nu duce lupta pînă la capăt, ci se resemnează, dînd astfel autorului prilejul să creeze un final de dramă obișnuit.

Odată intrat pe făgașul literaturii, Schiller își îndreaptă atenția și spre poezie, manifestînd predilecție față de poezia filozofică. În „Antologia anului 1782" sînt publicate versuri de o rară frumusețe, versuri sarcastice la adresa regimului politic.

„Intrigă și iubire", noua piesă a lui Schiller, a avut un mare succes. Engels a numit-o prima dramă germană cu tendință politică. Personajele piesei sînt luate din viața contemporană și tema a schițat-o în timpul cît era întemnițat, după apariția piesei „Hoții". Luise și Ferdinand, cele două personaje principale, simbolizează în mod clar, direct, protestul uman contra asupririi, răzvrătirea tinerii burghezii contra regimului feudal.

În Don Carlos (1787) Schiller manifestă un plus de maturitate. Și cu acest prilej el tratează problema luptei dintre despotism și libertate. Dramaturgul folosește, în locul prozei, versul iambic. În afară de „Don Carlos", Schiller a mai scris trilogia „Wallenstein" (1799), „Maria Stuart" (1800), „Fecioara din Orleans" (1801), „Mireasa din Messina" (1803), „Wilhelm Tell" (1804).

Activitatea sa poetică a dat roade bogate mai ales din anul 1795, cînd a publicat numeroase balade ca „Scufundătorul", „Mănușa", „Inelul lui Policrat", „Cocorii lui Ibicus" etc.

Intelectual cu preocupări multilaterale, Schiller se ocupă de problemele esteticii, publicînd studii ample despre rolul ce-l are de îndeplinit arta în societate. În studiul „Despre educația estetică a omului", într-o serie de scrisori (1794), caută să demonstreze că educația estetică îl poate conduce pe om la emanciparea spirituală, întrînd în imperiul aparenței frumoase și clădind „statul estetic". Despre acest „stat estetic", Engels spunea că duce inevitabil „la înlocuirea mizeriei plate prin mizeria exaltată". Deși studiul său, bazat pe concepțiile filozofului idealist Kant, nu ajungea la concluzii practice, el are totuși meritul de a fi ridicat o seamă de probleme sociale acute, de a fi vorbit despre clădirea unei libertăți politice adevărate, despre „luarea cu forța de către om a ceea ce i se refuză pe nedrept", adică despre șfărîmarea relațiilor sociale anacronice.

La 9 mai 1805 Schiller s-a stins din viață, preocupat nu numai de proiectele sale literare, care nu-i dădeau astîmpăr, ci și de grija de a agonisi ceva spre a-și feri de nevoi copiii, lucru pe care nu l-a realizat.

Abia cu mulți după ce a închis ochii acest mare scriitor, personalitatea sa a căpătat adevărata consacrare. Consiliul Mondial al Păcii a inițiat comemorarea lui Friedrich Schiller în 1955, cu prilejul împlinirii a 150 ani de la moartea sa. Comemorarea a cunoscut o mare amploare.

La numai patru ani de la acest mare eveniment, vieții și activității prodigioase a lui Schiller i se închină iarăși pagini de omagiu, deși și între timp marele poet și dramaturg nu a fost dat uitării.

Balerina engleză Beryl Grey va dansa la București

„Dragoste la prima vedere! Altfel nu pot descrie sentimentul puternic, născut cu atîta spontaneitate, care m-a legat, încă de la început, de minunatul public moscovit". Rîndurile acestea aparțin dansatoarei britanice Beryl Grey și sînt extrase din suita de articole publicate de ea în *„Sunday Times"*, după triumfalul turneu din 1957 în Uniunea Sovietică. *„Sovetskaia Kultura"*, într-un comentariu consacrat balerinei londoneze scria: *„Rareori se întîlnesc la un artist atîta tehnică! Beryl Grey este o dansatoare completă, în toate sensurile acestui cuvînt. Puternico ei personalitate, plină de căldură și de generozitate și stilizată în același timp de o excepțională finețe, umple nu numai scena, ci și întreaga sală, pînă la ultimele rînduri ale galeriei".*

Viața lui Beryl Grey este strîns împletită cu dansul. Încă de la patru ani la primele lecții și, la mai puțin de zece ani, devine bursieră a școlii de pe lîngă compania de balet „Sadler's Wells" din Londra. Peste numai patru ani, este acceptată ca membră titulară a acestei companii și exact în ziua în care împlinește cincisprezece ani dansează pentru prima oară dublul rol Odette-Odile, din „Lacul lebedelor" de Ceaikovski.

În scurtă vreme, Beryl Grey devine una din „stelele" baletului din Marea Britanie. *„Cheia succesului său*, scrie criticul englez Hugh Fisher, *este că, spre deosebire de multe din colegele ei, la Beryl Grey nu dansează numai picioarele. Corpul său statuar, brațele sale elegante, degetele lungi și nervoase și mai ales trăsăturile feței sale, dă o neasemuită puritate, participă din plin la expresivitatea și comunicativitatea dansului pe care îl interpretează".*

Naturalețea și simplitatea ei au cucerit publicul Londrei.

Beryl Grey a interpretat diferite roluri în peste patruzeci de balete. Dintre acestea, citămm *„Tricornul"*, *„Frumoasa din pădurea adormită"*, *„Giselle"*, *„Silfidele"*, *„Cenușăreasa"*, *„Silvia"*, *„Șah-mat"*, *„Carnavalul"* etc. Pentru Beryl Grey au fost scrise și puse în scenă, în mod special, două balete: *„Donald din Burthens"* și *„Doamna și clovnul"*. Acesta din urmă cere din partea dansatoarei adevărate exerciții acrobatice, ceea ce i-a dat prilejul să pună în valoare o nouă fațetă a multilateralului său talent.

Dar rolul său preferat a rămas Odette-Odile. Beryl Grey știe să interpreteze, cu mult simț al nuanțelor, caracterele opuse ale celor două lebede: candoarea și lirismul Odettei și cinismul perfid al Odilei. *„Cea mai emoționantă clipă din viața mea*, scrie dînsa, *a fost cea care a urmat după spectacolul „Lacul lebedelor" la Balșoi Teatr, cînd Ulanova a venit pe scenă, mi-a dat flori și, sărutîndu-mă pe amîndoi obrajii, mi-a spus: „Ai fost minunată!"*

În această lună, Beryl Grey va dansa la București: la 18 noiembrie în „Lacul lebedelor", după care va da două recitaluri, în care va prezenta extrase din diferite balete. Partenerul său va fi cunoscutul balerin englez Bryan Ashbridge, de la Sadler's Wells Ballet Company, din Londra.

Interesante descoperiri arheologice la Pireu

În portul Pireu, sub un pavaj s-au găsit recent două bronzuri și un cap de Hermes de marmură.

În prezent ele se află la muzeul de arheologie din Pireu. Prof. Papadimitru consideră una din aceste piese antice, ce reprezintă pe Apollo, printre cele mai splendide opere de artă din lume. Se crede că aceste statui sînt provenite din epoci diferite și au fost deținute de un colecționar sau de un negustor care se ocupa cu exportul și le-a depus acolo provizoriu, înainte de a le trimite la Roma pe vremea împăratului roman Octavian Augustus.

ECOURI

CINEMATOGRAFICE

● DUPĂ „Mutter Courage", celebra piesă a lui Berthold Brecht, se turnează un film R.D. Germană un film. Rolul principal va fi deținut de Helene Weigel văduva lui Brecht.

● DE CURIND la Paris a fost prezentat spectacolul cinematografic „Revista lui Charlot" compus din filmele „O viață de cîine", „Charlot soldat" și „Peierinul". Filmele au fost prezentate de Chaplin însuși printr-un prolog și acompaniate de o muzică-parodie compusă tot de Charlie Chaplin.

● ÎN PRIMA jumătate a anului 1959 studioul de filme din Sanhai a turnat trei filme artistice, două filme de păpuși și un film de desene animate. Unul dintre aceste filme se ocupă de viața poporului din regiunea autonomă Guansi-Ciuan, de realizările obținute de acest popor pe calea industrializării țării. Filmul de păpuși „Semințele rîsului" are ca temă povestea a doi băieți care au salvat un iepure de la dejunare. Al doilea film, de desene animate, „Micul pescar" ogîndește lupta antiimperialistă a poporului în timpul ascuțirii boxelilor.

● „RACHETODROM" este titlul unei comedii cinematografice engleze, care se ridică împotriva înarmării atomice. Acțiunea filmului se petrece în Scoția. Eroii sînt oameni simpli, cu defecte omenești dar care se unesc cu toții pentru a face ca primejdia care pluteșe deasupra capului lor, primejdie reprezentată de crearea de o insulă a unei baze de lansare a rachetelor, să dispară.

● DESPRE viața renumitului savant rus Pavlov despre munca sa științifică, studiourile din Uniunea Sovietică și Franța pregătesc un film în coproducție, cu ocazia sărbătoririi a 100 de ani de la nașterea marelui savant.

● INGRID BERGMAN va începe în curînd turnarea unui film avînd ca temă creșterea copiilor înfiați. Filmul, al cărui scenariu e inspirat după romanul „Un copil așteaptă", va fi realizat în Anglia.

● REGIZORUL francez Christian Jacque va realiza un film despre „Marco Polo", în acest scop operatorul Raoul Levy se va întoarce în luna noiembrie în U.R.S.S. și va pleca de acolo în Mongolia și la Pekin pentru a face toate preparativele în vederea începerii turnării filmului.

● DICK POWEL, cunoscut actor american al anilor 1930, a terminat de curînd filmul „Casino", închinat mișcării populare din Cuba condusă de Fidel Castro.

● STUDIOUL de filme din Budapesta a terminat de curînd cîteva filme de scurt metraj, cu teme foarte variate. „Pe pămîntul celor 1001 de nopți" se intitulează un film-reportaj despre Irak și capitala lui, Bagdadul. Un alt scurt-metraj, „Căutătorii de comori", prezintă spectatorilor cercetările miniere din regiunea Maira din R.P. Ungară. De asemenea, se lucrează la filmul de scurt metraj „Perla Dunării", care va prezenta locurile cele mai frumoase ale capitalei R.P. Ungare.

● HENRI FABIANI, realizatorul unui scurt metraj despre nașterea fără dureri, a terminat un nou documentar care înfățișează o operație pe inimă deschisă. Prezentat în cadrul Festivalului internațional al filmului de la Moscova, acest documentar a trezit un mare interes.

● „MURZILKA PE SPUTNIK" va fi primul film sovietic de desen animat pentru ecran lat realizat de studioul „Soiuzmultfilm" în regia lui E. Ralkovski și V. Stepanțev după un scenariu de L. Arkadiev.

● ÎN R.P. CHINEZĂ s-au construit, cu sprijinul Uniunii Sovietice 20 noi centre de producție cinematografică. La Pekin s-a început construirea unui nou studio de filme.

● STUDIOURILE de filme artistice din Budapesta au început de curînd pregătirea unui film artistic închinat celei de a 15-a aniversări a eliberării Ungariei. Filmul va fi compus din mai multe filme de scurt metraj, făcute pe baza unor nuvele care, toate la un loc, vorbesc despre diverse aspecte ale luptei poporului din Ungaria în zilele dinainte de eliberarea țării. Acțiunea fiecărei nuvele se petrece în altă parte a țării cu alți eroi, însă ideea principală a fiecărela va fi aceeași: lupta împotriva ocupanților fasciști, pentru eliberarea țării.

LITERARE

● REDACȚIA Marii Enciclopedii Sovietice și Institutul de filozofie pregătesc publicarea unei Enciclopedii filozofice. Primul volum va apare la sfîrșitul anului și va cuprinde probleme ale filozofiei, religiei și eticei popoarelor din Orient.

● CU PRILEJUL aniversării a 150 de ani de la nașterea marelui poet polonez Iuliusz Slowacki, Editura pentru literatură din Ucraina a publicat în limba ucraineană două volume de „Opere alese".

O CAPODOPERĂ NEMURITOARE

(Urmare din pag. 1-a)

— sumă uriașă pentru acele timpuri — comunicatul încheie anunțînd pentru sfîrșitul lunii septembrie deschiderea stagiunii cu reluarea „Pintinii blanduziei".

Odată cu începerea spectacolelor de pe prima scenă, își deschid stagiunea și celelalte trupe artistice ale Capitalei, și anume „Artiștii Asociați" în frunte cu Ioan Anestin și Elena Caragiale, soția lui Iorgu, la sala Dacia, unde se joacă cu precădere repertoriul popular de vodeviluri al lui Millo, și „Mica Societate Dramatică" condusă de comicul Nae Hagiescu și de soții Alex. și Eugenia Marinescu, care prezintă publicului, în sala Orfeu, localizări de Pascally, ca „Găgăuță" și comedia lui Facca „Franțuzitele".

Osebit de trupele românești, trebuie amintit că prima scenă a țării adăpostea compania de operă italiană a impresarului B. Franchetti, care prezenta cîte trei spectacole pe săptămînă.

În așteptarea premierei

Deși „O scrisoare pierdută" nu este pomenită în susamintitul anunț dat la mijlocul lunii septembrie de direcțiunea Societății Dramatice Române, se știe că la 19 septembrie piesa era gata.

Există numeroase mărturisiri în legătură cu procesul de gestație al lucrării, lăsate de intimi de-ai autorului, ca profesorul Ion Șuchianu, care ne edifică asupra frămîntărilor lui Caragiale din perioada creării „Scrisorii pierdute" și în special în legătură cu rezolvarea actului final, deznodămîntul piesei și aducerea în scenă a lui Dandanache, soluție pe care dramaturgul o socotește ca adînc grăitoare pentru demascarea climatului politic al epocii — fiind elaborate mult după ce primele trei acte erau complet redactate. Cîteva zile mai tîrziu, într-o duminică după amiază, cercul junimiștilor ascultă pe autor citindu-și, mai curînd interpretînd cu desăvîrșită vivacitate, întreaga piesă. O lună mai tîrziu, lucrarea este citită de Caragiale în fața Comitetului Teatrului Național și este primită cu aplauze, fiind imediat introdusă în repertoriu și pusă în repetiție.

Cum era și firesc, încep să apară în ziare notițe informative, căci nu trebuie uitat că în 1884 Caragiale nu mai era de mult un necunoscut în lumea literară și nici în fața spectatorilor. „O noapte furtunoasă" și „Conu Leonida față cu reacțiunea" datînd din 1879. Recitind micile însemnări putem sesiza indiscutabilul prestigiu de care se bucura scriitorul. În „Românul liberă", ziar la care colaborase și Caragiale cu o suită de articole despre teatru și în redacția căruia se aflau numeroși prieteni scriitori, ca Delavrancea, apare, la rubrica „Curierul Theatrelor" o notă cu următorul conținut: „Teatrul National Marți se reprezintă pentru prima oară comedia domnului Caragiali „O scrisoare pierdută". Numele lui Caragiali este o trompetă. Iubmea se va grămădi la această primăre presintare (sic), al cărui (sic) succes credem că ve va ține mult timp încordat și neîntrerupt". Această notiță apare cu două zile înainte în ziarul de duminică, pentru ca în ziarul din ziua premierei, să putem citi „După două reprezentațiuni consecutive ale Damei cu Camelii și încă una (a zecea dată aseară) a lui Hamlet vom avea în fine plăcerea d'a asista la o representare veselă: piesa domnului Caragiali. O scrisoare pierdută se joacă astă seară pentru prima oară. Pe cît se spune, locurile sunt prinse pentru două seri chiar de pe acum. Și în adever publicul are drept să se îmbulzească, căci în observarea și zugrăvirea tipurilor de felul celor din „Scrisoarea Pierdută", autorul „Nopței furtunoase" e un adevărat maestru". Informații sumare despre premiera ce avea să se dea la Teatrul Național se mai găsesc și în alte cotidiene și periodice bucureștene de acum trei sferturi de veac. Și iată-ne ajunși în ziua de

Marți 13 noiembrie 1884: Premiera

O zi de toamnă bucureșteană. O toamnă foarte aspră. Un frig cumplit, după cum dovedește buletinul atmosferic al Serviciului de Observații Meteorologice de la Herăstrău. Într-adevăr, un ger mare și „un senin curat toată ziua", sînt elemente care dovedesc o iarnă prematură, la București ca și în întreaga țară. O notă din ziarele acelelași zile, de la Iași, informează despre accidentul suferit de poetul Mihail Eminescu, care coborînd din trăsură alunecă pe gheață și-și frînge piciorul, fiind transportat la spitalul Sfîntul Spiridon. Alte informațiuni din ziare ne relatează despre o grandioasă manifestație de protest a șomerilor parizieni, adunați în sala Levis din Batignolles, care au strigat „Jos republica burgheză!" și „Trăiască Comuna!", manifestînd pe străzi pînă la intervenția poliției, care a făcut peste 100 de arestări; ca și despre discursul împăratului german, care afirma — ce nerușinată sfruntare a adevărului, demonstrată de istorie — că „imperiul german este fără îndoială, pacea însăși!".

„Scrisoarea pierdută" pe o scenă sovietică.

În seara aceea friguroasă, publicul umplea sala Teatrului Național.

Stalurile de rangul I, II și III, cît și cele trei rînduri de loji ale impunătorului teatru din calea Victoriei, erau în acea seară pline pînă la refuz cu spectatorii obișnuiți, cu „abonament", ai Naționalului, la care se adăugau oamenii de teatru, gazetarii și publiciștii. Iar sus, la vestita galerie, se aflau spectatorii care nu-și puteau permite luxul unor abonamente permanente, elevii claselor de declamație de la Conservator, studenții și toți acela care iubeau teatrul și așteptau noua comedie a lui Caragiale cu încredere și nerăbdare. Nerăbdători erau, desigur, și domnii din lojile bine iluminate, strînse în jurul lui Claymoor, cronicarul la modă, care avea să dea semnalul ilustrului cabalagiu pe care o pregătiseră dușmanii autorului și cei ce știau cîte ceva despre atacurile necruțătoare ale piesei la adresa politicienilor vremii. Nerăbdători erau, firește și actorii ce așteptau în spatele cortinei, cu inima la gură, laolaltă cu autorul, bătălia cu publicul.

Și starurile și spectacolului. Și odată cu ele se dezvăluie și antipatia pe care o inspira Caragiale în rîndul celor ce nu puteau accepta o piesă care înfiera moravurile politice ale societății vremii. Și dacă entuziasmat, Delavrancea nota în aceeași rubrică din „Românul liberă": *„Rare ori s'u văzut în teatrul nostru un succes mai strălucit și mai deplin meritat"*, iar în „Poporul" lui N. Bassarabescu se consemnează la „Știrile zilei" că: *„Face furori la teatrul romîn o nouă scriere dramatică a domnului I. Caragiali. Aceasta este comedia „O scrisoare pierdută". Domnul Caragiali este pînă acum singurul la noi care a reeșit ca dramaturg"*, alte ziare trec sub tăcere evenimentul, umplîndu-și coloanele artistice cu informații pe multe coloane despre procesul intentat de un medic parizian actriței Céline Montaland, căreia-i făcuse nu știm cîte sute de ore de masaj (vezi „Rominia" organ oficios al conservatorilor lui Lascăr Catargiu), pentru ca în fine, alte ziare să publice cronici dramatice dovedind o evidentă derută, născută din neputința de a acoperi demascatoarea satiră conținută în piesa lui Caragiale. În fruntea defăimătorilor se situează, evident, Claymoor, care excela în a descrie cu lux de amănunte toaletele doamnelor din „high life"-ul atît de mușcător descris de același Caragiale. Fără să poată nega verva lucrării și marele succes de public din seara premierei, mondenul cronicar de la ziarul în limba franceză al moșierimii române „L'independence roumaine", declara piesa ca... imorală! Și cu această fără de replică „înfierare" a piesei, ridicolul Claymoor lichidează o piesă la a cărei premieră venise cu gîndul de a o fluiera.

Opinii oarecum asemănătoare găsim și în cronica apărută sub pseudonimul Bacon, în ziarul „Națiunea", unde cronicarul recunoaște calitățile indiscutabile ale artei autorului de a minui acțiunea, piesa putînd *„rivaliza cu lucrările cele mai bune ale francezilor"*, dar critică pe Caragiale pentru că nu a căutat să dovedească *„că rău este biruit de bine" umilind și zdrobind pe Cațavencu (sic) fără a mai aduce în scenă și pe Dandanache, căci așa* — deplînge cronicarul — sînt *„biciuite pînă la sînge păcătoasele noastre năravuri politice"*. Dorința cronicarului de a releva cît de cît un înțeles moral — în accepția burgheză a cuvîntului — în piesă, îl face să semnaleze ca existînd în intenția autorului dorința de a *„ridica iubirea adevărată a doi oameni mai presus de prejudecățile unei căsătorii, săvîrșite în marginea legii"*. Este evident că respectivul cronicar al „Națiunii" vroia cu orice chip să transforme pe Caragiale într-un nou Dumas-fiul!

Tot satira politică este ceeace supără la culme pe cronicarul dramatic al foii guvernamentale „Telegraful".

Nici cronica lui Ionescu Gion în „Rominul" reprodusă integral și în „Războiul romîn" nu tolerează tema lucrării, socotind-o nedemnă de o producțiune literară, necum teatrală, dar recunoaște calitățile de amuzament care vor face trainic succesul comediei. În fine, D. Ollănescu Ascanio, viitor istoric al teatrului românesc, dramaturg și publicist, închină în „Voința Națională" trei dense foiletoane, care constituie unica cronică atentă și suficient de judicioasă a comediei caragialești. Analizînd cu pricepere ideile piesei, cronicarul reușește să releve puternica satiră conținută în text fără să îndrăznească însă să tragă concluziile de rigoare și preferind să cantoneze în sectorul „moravurilor provinciale" toate acele deprinderi ale politicienilor de la conducerea statului burghezo moșieresc.

După trei sferturi de veac

Au trecut de atunci 75 de ani. „O scrisoare pierdută", care în prima stagiune s-a reprezentat de 12 ori — depășind pînă și seria făcută cu „Hamlet" în aceeași stagiune — a rămas de atunci în repertoriul permanent al Teatrului Național. E drept că în cei șaizeci de ani de la premieră și pînă la 23 August 1944, soarta admirabilei comedii caragialiene nu a fost prea fericită, spectacolele — mai ales după exilul și moartea lui Caragiale — atenuînd din ce în ce mai mult semnificațiile satirice și escamotînd înțelesul profund critic al capodoperei. La aceasta a contribuit și faptul că stagiuni în șir, direcțiile nu programau nici un spectacol cu piesa (astfel în toți cei nouă ani de directorat al lui Gr. Cantacuzino, dintre 1889 și 1898, după plecarea de la direcția Naționalului a lui Caragiale ajungîndu-se la cifra de numai 300 de reprezentații în șase decenii). Fără să fie cu grijă susținuta de conducătorii Naționalului, ades politicieni la dispoziția guvernului respectiv, piesa a însemnat însă, mereu, pentru actorii Naționalului, o irezistibilă atracție și rolurile create la premiera din 1884 de Nottara și Aristizza, de Mateescu și Catopol, au fost preluate de-a lungul anilor, de noi și noi generații. S-au ilustrat, în diferite tipuri din piesă, actori ca Ion Brezeanu în cetățeanul turmentat și Casimir Belcot în Dandanache, Maria Filotti în Zoe și Mircea Pella în Cațavencu, Aurel Athanasescu în Tipătescu și Nae Soreanu în Pristanda, și alături de ei Vasile Tomeanu în Farfuridi și Al. Mihalescu în Brînzovenescu, ca și Aristide Demetriad-Tipătescu, Maria Ciucurescu-Zoițica, Gogu Carussy-Brînzovenescu și atîția alții care au continuat să dea strălucire neasemuitelor personaje.

Cu reluarea din 1948 a „Scrisorii pierdute" pe scena Teatrului Național din București, teatru care poartă acum numele marelui scriitor, în regia lui Sică Alexandrescu, intrăm în perioada contemporană a istoriei acestei piese. Asistăm, de peste un deceniu la o strălucită reînviere a acestei opere minunate, care se bucură, în patria noastră liberă, de suiragilie a sute și sute de mii de spectatori entuziaști. Numai la București, în nici cinci ani, din 1948 în 1953 s-au jucat 300 de spectacole, adică tot atîtea cîte se jucaseră în primele șase decenii. Noii susținători ai rolurilor caragialiene, fruntași ai mișcării teatrale, artiști ai poporului ca Ion Finteșteanu, Costache Antoniu și Vasiliu-Birlic, și alături de ei, emeriții actori ai primei noastre scene Al. Giugaru, Marcel Anghelescu, Ion Manu, Radu Beligan, Niky Atanasiu, N. Brancomir și Elvira Godeanu, precum și regretatul Ion Talianu au știut să reînsufletească personajele create de glorioșii lor înaintași, cu strălucire și inteligență, relevînd cu pregnanță înțelegerea contemporană a lucrării. Realizările lor artistice au devenit — grație filmului-spectacol „O scrisoare pierdută" — mărturii ce se vor păstra mereu proaspete generațiilor viitoare de interpreți și spectatori.

Nolle teatre din regiuni, înfăptuiri de seamă ale regimului de democrație populară, au oferit și ele în decursul acestui ultim deceniu zeci de premiere cu această piesă, prilejuri de trainice izbînzi actoricești și regizorale. Mai mult chiar, unele teatre noi și-au început chiar activitatea sub semnul capodoperei lui Caragiale. Ce poate fi mai grăitor pentru legătura dintre publicul de azi și „O scrisoare pierdută" decît deschiderea primului teatru al minerilor Văii Jiului cu strălucita comedie? Și alături de teatrul din Petroșani, teatrele din Ploești și Bacău, Turda și Arad, Brăila și Birlad, Sibiu și Timișoara, și-au făcut un punct de onoare de a înscrie în repertoriu piesa și de a-l oferi o cît mai veridică interpretare. Peste o mie de spectacole cu „O scrisoare pierdută" în acești ani, înseamnă o biruință certă a teatrului nostru.

Dar nu numai atît: peste hotare, comedia lui Caragiale a constituit și continuă să constituie un ireanc succes, fie că se joacă la Teatrul de Satiră din Moscova, montată de excelenții regizori Plucek și Petrov, sau la „Teatro Universitario" din Montevideo (Uruguay) în regia talentatului Federico Wolff. De la Rotterdam și Roma pînă la Hanoi și Șanhai, „O scrisoare pierdută" a cîștigat sufragiile unui public uriaș, tot așa cum oricum s-ar intitula „Poteria nole bismo" sau „Una lettera smarrita", „Ztraceny dopis" sau „Ein Brief ging verloren", „Az elveszet levél" sau „Una carta perdida", piesa lui Caragiale, tradusă în zeci de limbi e la îndemîna a milioane de cititori din toate continentele, care prețuiesc nepieritoarea satiră scrisă de marele nostru clasic, lucrare unică a dramaturgiei noastre, de la a cărei premieră se împlinesc, astăzi, trei sferturi de veac.

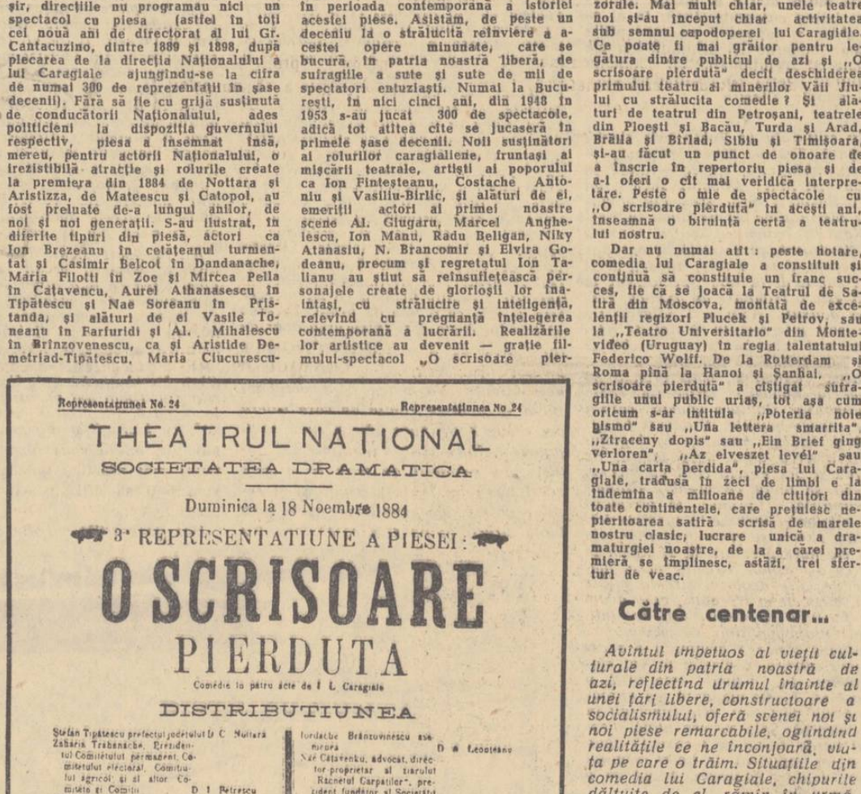

Teatrul Național din București în anul 1866 („Desenat după natură de inginer I. R. Huber" — Colecția Academia R.P.R.)

Representațiunea No. 24 — Representațiunea No 24

THEATRUL NATIONAL

SOCIETATEA DRAMATICA

Duminica la 18 Noembre 1884

3-a REPRESENTATIUNE A PIESEI:

O SCRISOARE PIERDUTA

Comedie în patru acte de I. L. Caragiale

DISTRIBUTIUNEA

Ștefan Tipătescu prefectul județului D. C. Nottara
Zaharia Trahanache, Președintele Comitetului permanent, Comitetului electoral, Comitetului agricol și al altor Comitete și Comisii — D. I. Petrescu
Ghiță Pristanda, polițaiul oraș — D. Șt. Iulian
Un cetățean turmentat — D. M. Mateescu
Dl-nul Agamemnon Dandanache, fruntaș liberal — D. I. Pănu
Tache Fărfuridi advocat, membru al acestor comitete și comisii — D. A. Catopolu
Iordache Brînzovenescu, arendator — D. A. Leonteanu
Nae Cătavencu, advocat, director proprietar al ziarului Răcnetul Carpaților, president fundator al Societății enciclopedice-cooperative — D. I. Nicolescu
Aurica Ecaterina Rom. — D. I. Nicolescu
Ionescu, institutor, colaborator la acea gazetă și membru în acea societate — D. C. Dumitrescu
Popescu, agricultor — D. V. Alexandrescu
Dna Zoe Trahanache — D-na Ar. M. Manolescu
Un ferior — D. I. Jianu
Alegători, Cetățeni, Public

Scena se petrece în capitala unui județ de munte, în zilele noastre

PREȚURILE LOCURILOR:

Loje rang. I 30 lei. Loje rang. II 20 lei. Loje rang. III 10 lei. Stalul I 6 lei. Stalul II 5 lei. Stalul III 3 lei. Galeria 2 lei.
Începutul la 8 ore sera precis

În curînd

FAUST

Mare dramă fantastică în 5 acte de d-nul A. BERSERT

La N. Mateescu Calea Victoriei 82

Cititorii întreabă „Magazin" răspunde

MIA N. — Ploești: În filmul „În zilele lui Octombrie" cei doi interpreți sînt: Cestnokov (V. I. Lenin) și V. Brener (Krupskaia). În filmul „Dimineața mohorîtă" artista Rufina Nifontova interpretează rolul Katea. Acest film este ecranizarea volumului III, cu același titlu, al trilogiei „Calvarul", de Alexei Tolstoi. Vă recomandăm să-l citiți și veți cunoaște amănunțit acțiunea. Celălalt film este „Kocliubei", în regia lui I. Orezov. Eroina se numește Natalia și e, într-adevăr, interpretată de Ludmila Hiteaeva.

GHERȘIN HAIM — Iași: Într-un număr viitor vom face o prezentare a tînărului actor V. Tihonov. Vico Torriani dă concerte numai în București. Am dat subiectul oferit de dv. unui caricaturist. Așteptăm și alte sugestii.

M. CERNAT — Regiunea Stalin: Adresa scriitorului Dumitru Almaș am dat-o în nr 103 al revistei noastre.

R. KUCSERAK — Regiunea Timișoara: Cercetați și dv., vom cerceta și noi ce s-a întîmplat cu scrisoarea respectivă. Este bine să scrieți despre care anume formație de estradă este vorba. După cîte știm, Josephine Baeker trăiește în Franța. După o pauză de cîțiva ani în activitatea artistică, ea a revenit de curînd pe scenă. Vom căuta să vă satisfacem dorința la „Enciclopedia Magazin". Cît priveșteCele două balerine, adresați-vă Teatrului de Operă și Balet, B-dul 6 Martie 70, care vă va da, desigur, toate lămuririle

D. J. OARA — Mediaș: Interpretei neprofesioniste G. Marinescu îi puteți adresa corespondența la studioul „București", Piața Scînteii nr. 1 care a produs filmul **„Prima melodie".** În filmul **„

ȘTIINȚĂ ȘI VIAȚĂ

LUNA - MARTE - VENUS

(Urmare din pag. 1-a)

cuvinte, cum va putea fi lansat satelitul care să cuprindă pe bordul lui unul sau mai mulți cosmonauți.

Ducroq arată că soluția acestei probleme o oferă „retro-racheta", bazată pe principiul că în vecinătatea unui corp ceresc, un aparat de zbor interplanetar își poate reduce viteza, expulzînd gaze în sensul opus direcției spre care s-a deplasat pînă atunci.

In general, numeroși specialiști în astronautică occidentali consideră că savanții sovietici, datorită stadiului foarte avansat al cercetărilor și cunoștințelor lor, vor putea trimite rachete, într-un timp apropiat, atît pe Marte, cît și pe Venus, după aceleași principii care l-au ghidat în lansarea celor trei rachete Lunik. Mai rămîne doar de stabilit conjunctura favorabilă acestor lansări iar această conjunctură favorabilă ar corespunde perioadei cînd traiectoria rachetei ar urma să fie cea mai scurtă posibilă, pentru ca zborul să se poată efectua cu un consum minim de energie.

In lucrarea sa, Albert Ducroq face un studiu al conjuncturilor orbitale dintre planeta Venus și Pămînt și arată că viitoarea conjunctură favorabilă va avea loc la 7 aprilie 1961.

In concluzie, el crede că programul unei viitoare lansări spre Venus ar putea fi astfel precizat:

— la 7 aprilie 1961 ar avea loc lansarea de pe Pămînt a unei rachete în sistemul solar; traiectoria ar face un unghi de circa 17 grade cu orbita Pămîntului în jurul Soarelui, iar viteza în sistemul solar ar trebui să atingă valoarea de 31,5 km/sec;

— la 27 iunie 1961, racheta ar zbura deasupra planetei Venus sau cel puțin ar trece la o anumită distanță de acest corp ceresc, putînd astfel să efectueze diferite înregistrări și fotografii;

— la 7 aprilie 1962, racheta s-ar întîlni în traiectoria sa cu Pămîntul și un dispozitiv de „retro-rachetă" ar intra în acțiune pentru a reduce viteza rachetei, permițînd o reouperare directă a acesteia de către stațiile de pe Pămînt. Inaintea lansării unei rachete pe Venus, s-ar produce probabil — socoate Ducroq — lansarea unei rachete spre Marte. Această lansare ar avea loc în septembrie 1960.

Recapitulînd pronosticurile occidentale, viitoarele evenimente cosmice ar fi:

— aselenizarea frînată a unei rachete pe Lună; această rachetă ar putea fotografia și retransmite pe Pămînt imaginile, prin televiziune; racheta ar transmite astfel date privind mediul înconjurător și compoziția suprafeței și subsolului Lunei, cu ajutorul analizei spectroscopice a substanțelor date care vor fi transmise pe Pămînt prin radio; aparatele de televiziune aselenizate ar putea face ca oamenii să vadă Luna de aproape;

— aselenizarea unui nou tip de rachetă, mult mai complexă, un soi de robot care, odată ajuns pe Lună, și-ar deschide brațele de oțel și ar smulge de pe solul prăfuit eșantioane de minerale lunare. După ce-și va fi umplut pîntecele, racheta-robot ar decola și ar poposi pe Pămînt. Dacă nu va reuși să aterizeze, se va opri în straturile cele mai dense ale atmosferei terestre, de unde un dispozitiv special, în formă de catapultă, ar lansa pe Pămînt încărcătura luată pe Lună;

— aselenizarea unor rachete cu animale cobai;

— aselenizarea unor rachete cu oameni. Odată ajunși pe Lună, oamenii nu ar debarca, ci ar rămîne în interiorul rachetei, pentru a evita primejdiile mortale pe care le-ar reprezenta o ieșire pe teritoriul lunar;

— aselenizarea unor rachete cu oameni care — folosind experiența și datele culese de racheta anterioară — ar putea debarca.

Acestea sînt pronosticurile unor specialiști occidentali. Independent de gradul de imaginație care s-a adăugat temeiurilor științifice, ele arată impresia covîrșitoare stîrnită de performanțele cosmonauticii sovietice și creditul nelimitat care i se acordă în occident.

Acestor pronosticuri li se adaugă previziunile unor oameni de știință sovietici ca, de pildă, acelea ale profesorului Iosif Șklovski într-un articol publicat de curînd în ziarul „Komsomolskaia Pravda", prof. Șklovski și-a exprimat convingerea că nu este departe ziua cînd se va putea instala pe Lună un observator astronomic. Pe de altă parte, omul de știință sovietic scrie că rachete înzestrate cu aparate speciale vor putea efectua investigații științifice complexe la scara întregului sistem solar. Exprimînd o părere personală — cum ține să precizeze autorul articolului din „Komsomolskaia Pravda" — PROF. ȘKLOVSKI ARATA CĂ LANSAREA UNOR RACHETE COSMICE ÎN REGIUNEA PLANETELOR MARTE ȘI VENUS ESTE O CHESTIUNE A ANILOR CE VIN.

Printre cele mai apropiate acțiuni prevăzute de Șklovski, se numără trimiterea pe Lună a unei stații cosmice cu funcționare permanentă. Această stație ar efectua importante observații pe suprafața Lunei și ar transmite aceste informații observatoarelor de pe Pămînt.

Importanța cercetării planetei Marte este precizată de prof. S. Kataev, care arată în „Izvestia" că studierea suprafeței acestei planete cu ajutorul televiziunii va permite oamenirii să prevadă cu o precizie uimitoare viitorul Pămîntului pe mai multe milioane de ani, datorită vechimii planetei Marte și faptului că ea are condiții aproape identice cu ale Pămîntului.

Iată, așadar, că evenimente cosmonautice de cea mai mare importanță stau în fața omenirii.

M. R.

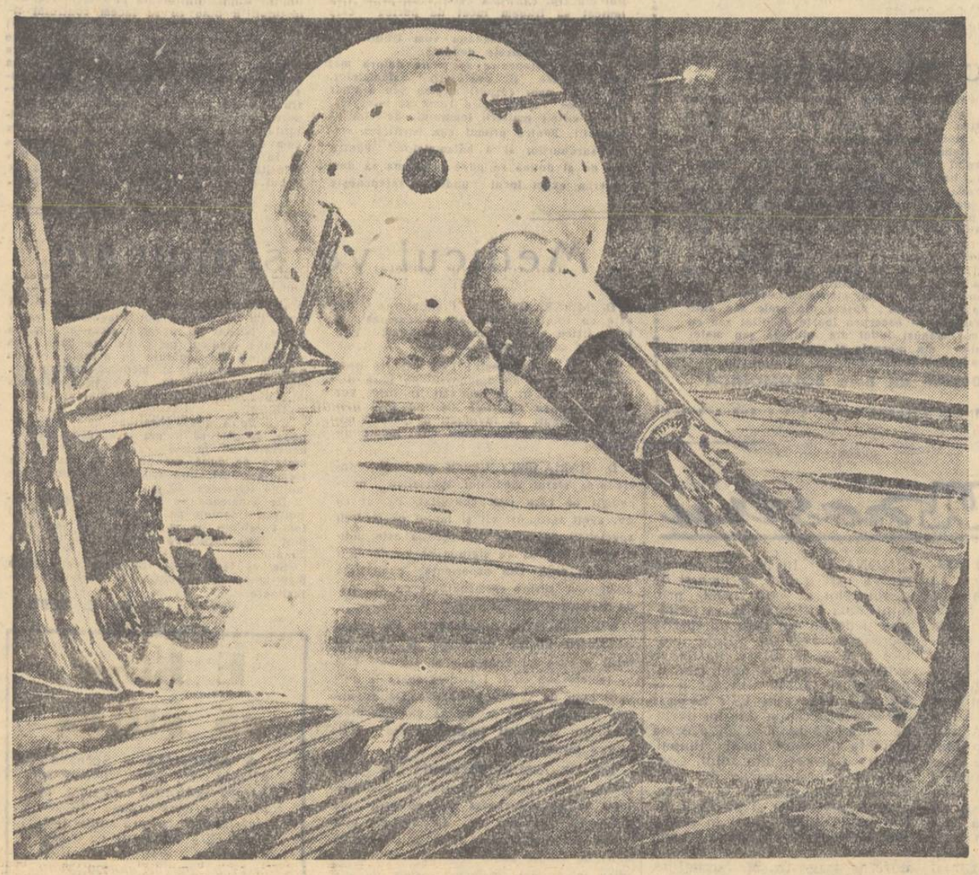

Aselenizarea frînată a unei rachete pe Lună; ea fotografiază și transmite imaginile pe Pămînt, prin televiziune

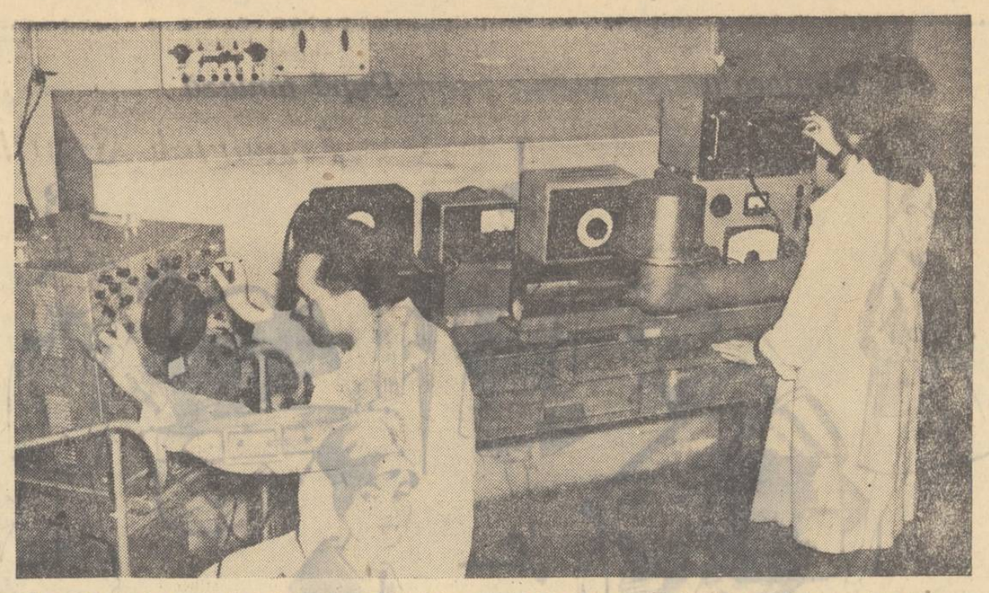

În cadrul sălii de acustică de la Institutul de Fizică al Academiei R.P.R. se cercetează eficacitatea diferitelor materiale absorbante de sunet în vederea folosirii lor pentru reducerea nivelului zgomotului în ateliere sau săli de lucru.

Foto: E. GHERA

Zgomotul

Pe data de 18 noiembrie, simpozion despre zgomot, sub patronajul Academiei R.P.R. și al C.C.S. Simpozion? — se va mira cetățeanul — Și încă urmat de 32 de comunicări? Dacă e gălăgie, să se facă liniște. Și cu asta, basta.

Din păcate, zgomotul marii industrii și al principalelor artere de circulație nu se stinge la un simplu „sst!", oricît de convingător s-ar duce degetul la buze. E nevoie de studii, analize, aparate speciale, de colaborarea fizicienilor cu medicii și, în ultimă instanță, în cazul străzii, de o energică intervenție a miliției.

Dacă în secolul XVI Paracelsus semnala boli ale minerilor datorite zgomotului și în 1700 Romazzini îl pomenea ca agent nociv, de-abia în 1926 Barkhausen inventă fonometrul și, mai tîrziu, Naviajski, zgomotometrul. Inamicul public cel barbativ și impertinent fu capturat măsurat i se luară „amprentele" și căpătă... cazier.

Dar centrele populate asemenea Bucureștiului suferă permanent de pe urma acțiunii lui, pe măsura dezvoltării întreprinderilor, circulației, a restaurantelor de vară. Și atunci? — va întreba cetățeanul. Să ne mutăm la țară pentru a scăpa de gălăgie?

Nu — răspund specialiștii — dar să coborîm sub patruzeci de foni. (Fon = unitate de măsură a tăriei sunetului).

★

In 1948, S. P. Alexeev dădea în cartea sa „Șum" („Zgomotul") următoarele exemple:

eșapamentul unei motociclete atinge 84 foni
un autobuz ajunge la 85 foni
claxonul său, pînă la 86 foni
tramvaiul, frînînd, „produce" 90 foni, trenul expres, 110 foni.

Vocea omenească într-o conversație obișnuită ajunge la 70 foni — nu prea departe de mugetul leului sau zgomotul Niagarei ascultat de pe mal (86 de foni după K. Beck).

La prima vedere pare absurd. Cum, sporovăiala a doi oameni poate fi comparată cu urletul Niagarei? In foni, evident că da. Scara respectivă nu măsoară intensitatea propriu-zisă a sunetului, ci se referă la intensitatea auditivă a sunetului, la senzația subiectivă a perceperii intensității lui. Sunetul ce ni se pare de două ori mai intens e, în realitate de o sută de ori mai puternic, iar cînd ni se pare de trei ori mai intens, energia lui reală a crescut de o mie de ori.

Foarte bine — se va spune — dacă urechea are senzații atît de modeste pentru excitații foarte violente, de ce e necesară declararea zgomotului ca inamic public? Pentru că, de la o anumită valoare în sus, el nu numai că duce la surditate, dar modifică schimburile gazoase din corp, scade secrețiile și aciditatea gastrică provoacă iritabilitate, oboseală, astenie.

Problema zgomotului în industrie poate fi mai sistematic studiată și rezolvată. Dar ce se întîmplă cu strada, cu cantina, cu locuința?

La Paris, piața Saint-Augustin atinge după masă 70 de foni, ceea ce e ca un murmur față de cei 85 de foni ce patrulează în fața cofetăriei „Republica" înainte de masă. Pe principalele artere moscovite gălăgia a fost silită să coboare sub patruzeci de foni, iar la București, în fața librăriei Academiei, pe calea Victoriei, la ora unsprezece dimineața zgomotele se zbat la pragul de șaptezeci și cinci de foni. Oare Moscova și Parisul au mai puține vehicole decît capitala noastră, mai puține orchestre în grădini de vară?

Fără îndoială că nu.

Atunci de ce e atît de zgomotos Bucureștiul?

In primul rînd noi avem tramvaie pe cele mai centrale bulevarde. Aceasta se va remedia — vor fi înlocuite cu troleibuze și autobuze. Dar mutîndu-le, nu vom transporta oare zgomotul pe alte străzi punîndu-i pe cetățeni la grea încercare? Nu, dacă se vor lua toate măsurile tehnice. Suprafața de frînare — aceea care produce mugetul de 85 de foni — poate fi acoperită cu o peliculă sintetică amortizoare de vibrații.

Dar motocicletele care păcănesc cu atîta impertinență? In „Șum" Alexeev indică eșapamentul ce înlătură gălăgia și care e bine cunoscut și la noi — numai că nu-l folosește aproape nimeni. Aplecați pe ghidon, cavalerii motorizați simt cum le cresc aripi dacă poartă după ei o trenă de pocnitori. Apoi, claxoanele. Ce se va face cu claxoanele? Nu numai la Leningrad, dar nici măcar în micul și animatul Batumi nu se claxonează. In schimb șoferii noștri sună din răsputeri și, după fantezie, caută timbre de goarnă de trompetă, de nechezat, de sirenă. Pentru ce? Există stopuri, la intersecții se poate traversa cu viteza micșorată; pietonii vor învăța să fie mai atenți. Claxonarea poate fi aproape complet desființată, în ciuda rutierilor iubitori de fanfară.

Dar să presupunem că cetățeanul ieșind din atelierul său de cazangerie, din filatură ori din biroul său — parcurge numai străzi tihnite, cum sînt cele de la șosea. Înainte însă de a pleca spre casă intră în cantină. Vrea să se destindă, mîncînd în liniște. Dar aci megafonul transmite — suficient de tare pentru a putea acoperi zăngănitul tacîmurilor și vocile — muzică de dans. La ce bun? Cetățeanul are radio acasă, poate să asculte muzică sau știri fără să asocieze asta cu lingura dusă la gură și cu mestecatul. Naviajski subliniază: „este foarte important a se organiza pauza de la prînz, cînd se ia masa, într-o încăpere care să ofere o atmosferă cît mai liniștită". De altfel, „Scînteia" a combătut, nu de mult, practica folosirii megafoanelor din stațiunile de odihnă în timpul orelor de repaos. Tihna trebuie extinsă și asupra orelor de masă. Difuzorul să fie folosit la anunțuri strict necesare și nu la asocierea sarmalelor cu cha-cha-ul.

Să presupunem însă că cetățeanului îi place să asculte muzică seara, cînd iese în oraș, la un local. Noaptea în schimb el vrea să se odihnească și, după ce se sting zgomotele în bloc, adoarme. Dar dacă e în schimbul de noapte? Trebuie să doarmă ziua. Și, din păcate, noile construcții, care oferă din ce în ce mai multe avantaje, realizează foarte rar izolarea fonică. E o problemă pe care constructorii o pot rezolva cu cheltuieli infime, iar cetățeanul s-ar putea odihni în voie, la adăpost de foni nestăpîniți ce caută să se strecoare pînă la el.

Da, zgomotul poate fi temperat, zonele de liniște se pot extinde ca zonele verzi — chiar mai mult ca ele — în jurul și în inima marilor blocuri, pe marile bulevarde și în incinta întreprinderilor. Apropiatul simpozion este deschis discutării tocmai a soluțiilor cele mai indicate pentru a curma activitatea acestui inamic al liniștii oamenilor.

Camil BACIU

Cîte ceva despre pîine

Cercetările arheologilor arată că pentru prima oară pîinea a fost făcută din ghindă. Mutată și apoi uscată, ghinda era zdrobită cu ajutorul pietrelor; din „făina" obținută se pregăteau lipii și un terci.

Cu mii și mii de ani în urmă, cînd omul mai trăia în peșteri și singura sa armă era piatra șlefuită, strămoșii omului au început să folosească grîul în alimentația lor. Boabele proaspete puteau fi consumate, însă cele uscate erau foarte tari. Pisînd boabele, ei le amestecau cu apă și obțineau un fel de terci pe care-l consumau la început nefiert, ulterior fiert. Apoi au învățat să obțină făină.

Amestecată cu apă, făina se transforma într-o cocă lipicioasă. Gustul

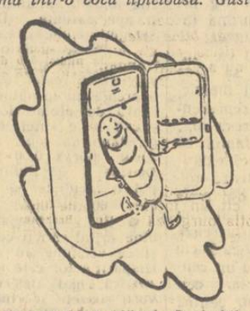

ei nu era însă plăcut. Probabil că la început bucatele de aluat erau fierte în apă, așa cum se procedează acum pentru a găti frecățel sau tăiețel. Bucăți de aluat se puneau pe pietre încinse, se coceau și rezultau astfel lipii.

Așa arătă pîinea pînă cînd, din întîmplare, în cocă a ajuns drojdia. Mare trebuie să fi fost mirarea omului și mai degrabă spaima lui, cînd a văzut că aluatul din oală începe să se ridice, să facă bășici, să „răsufle", de parcă ar fi viu. Aruncat în foc, acest aluat se cocea, rezultînd apoi o lipie fragedă, gustoasă, acrișoară. Era o descoperire uimitoare. Bacteriile din drojdie absorb zahărul din aluat, formînd alcool și bioxid de carbon. Acesta din urmă umple bășicile din aluat care, în acest fel, se ridică și aluatul devine poros. In cuptor, aluatul este învăluit de căldură, bășicile se usucă și rezultă o pîine moale.

Iar pîinea e gustoasă mai ales cînd e proaspătă. Există o metodă eficientă de menținere a pîinii în stare proaspătă. S-a stabilit că pîinea scoasă din cuptor și ținută în răcitor la o temperatură de minus 28—30 de grade, își păstrează prospețimea.

Bine, s-ar putea obiecta, această metodă nu se poate aplica pretutindeni. Savanți din Leningrad au realizat niște dulapuri electrice, unde pîinea introdusă capătă după numai 30 de secunde prospețimea de la început. In planul septenal, magazinele pentru desfacerea pîinii și restaurantele din U.R.S.S. vor fi înzestrate cu asemenea instalații.

CAII DE MARE

Caii de mare sînt vietăți cu obiceiuri foarte ciudate. Femela depune ouăle într-o pungă situată pe abdomenul masculului apoi pleacă fără să se mai intereseze de pui. Tatăl poartă embrioanele timp de zece zile, apoi le expulsează prin contracții dureroase, judecînd după convulsiile și tremurăturile pe care le manifestă în acest timp. Calul de mare-tată „naște" astfel mai multe duzini de pui. Unele specii ajung pînă la uimitoarea cifră de 700 progenituri la o singură „născtere". După cum se vede, tații care nasc par să fie mai productivi decît mamele.

Microscopul cu televizor

Nivelul actual al tehnicii permite să fie lărgită întrebuințarea microscopului, unind acest instrument cu televizorul. La o asemenea instalație, denumită „MT-1", realizată de constructorii din Leningrad, cu ajutorul unui cablu

electronic, aflat deasupra microscopului, imaginea văzută în microscop se transmite pe ecranul televizorului.

Astfel, acum nu un singur observator cu mîi de ochi ai savanților pot să urmărească în același timp viața bacteriilor. Imaginea obiectului aflat în obiectivul microscopului poate fi transmisă și de ecranele televizoarelor obișnuite.

Vînătoare cu ajutorul... somniferelor

Lucrătorii inspecției de stat de vînătoare din Moscova au început să vîneze lupii printr-o metodă neobișnuită. Ei întrebuințează drept nadă un viței tăiat, impregnat puternic cu somnifere. Lupii nu simt primejdia și, aruncîndu-se asupra cărnii, în curînd... adorm. In această stare ei sînt închiși în cuști. Acest mijloc de vînătoare e foarte comod și în cazul cînd sălbăticiunea trebuie capturată vie.

Inimă, inimă

Oricine știe că inima, organul intern musculos așezat în partea stîngă a pieptului, constituie centrul motor al circulației sîngelui la om (și la animale superioare). In limbajul curent, de zi de zi, cînd spunem inimă, ne gîndim la partea esențială a unui organism, a unui lucru fără de care el n-ar fi de conceput.

Să ne referim de pildă la inima omului. Dacă ea ar acționa un motor mic, în decursul unei singure zi, acest motor ar ridica o greutate de 19.300 kg. la înălțimea de 1 m. In 50 de ani motorul ar putea ridica mai mult de o tonă la înălțimea de peste 300.000 m. Iată o adevărată performanță de care este capabilă inima omului fără a se opri pentru o clipită. Dar nu vă fie teamă. Inima noastră se și repauzează. Cînd? Intr-un minut ea se odihnește aproximativ 20 de secunde, după fiecare bătaie ea devine pentru foarte puțin timp insensibilă la orice excitație adunîndu-și astfel forța pentru bătaia următoare.

Prin urmare, în 24 de ore ea se odihnește cam a treia parte.

Agricultorul amator

Pregătiri pentru iarnă

Pentru gospodine, titlul enunțat mai sus ar părea cam tardiv, întrucît ele sînt de mult gata cu preparatele și cu aprovizionările de iarnă. Rîndurile de față însă se referă la cei care — în curtea lor — cultivă pomi, viță de vie sau flori.

Apropierea iernii pune în fața pomicultorilor cele mai multe probleme. Să le luăm pe rînd. Cum anul acesta a fost o recoltă bogată de fructe, trebuie mai întîi să scoateți proptelele de sub pomi. Totodată adunați ramurile rupte, iar rănile — după ce le curățiți bine cu cosorul și le neteziți — acoperiți-le cu un strat subțire de lut galben amestecat bine cu bălegă de vacă.

După o ploaie sau pe timp de ceață, treceți la răzuirea scoarței moarte (acoperită cu licheni și muschi) de pe trunchiurile pomilor. Folosiți în acest scop cuțite de lemn, cîrpe aspre de sac etc. Tot ceea ce curățați, adunați la un loc și îi dați foc. In felul acesta stîrpiți și alți paraziți. Apoi, văruiți trunchiul curățat, folosind 5 kg. de var nestins la 100 litri de apă. Varul poate împiedica degerarea trunchiului și ramurile pomului, mai ales în părțile lor expuse la soare și omoară în același timp unele insecte ce pot rămîne prin crăpături. Și fiindcă veni vorba despre insecte, tot acum este necesar să adunați din pomi toate cuiburile de omizi și arderi-le. La fel procedați cu frunzele căzute din pomi, pentru a distruge sămînța ciupercilor care produc numeroase boli. In ceea ce privește stropirile cu diferite soluții chimice contra bolilor și insectelor, luați legătura cu secțiile agricole teritoriale.

De mare importanță pentru recolta de fructe din anul viitor este lucratul pămîntului, care — pe lîngă că-l ajută să degere și să se îmbibe cu apă — distruge o mulțime de gîngănii vătămătoare pomilor. In livezile mai mari arați cu plugul, iar în cele mici săpați cu casmaua. Odată cu aceasta este bine să îngropați la fiecare pom cîte 100 kg. de gunoi bine putrezit.

Și, în sfîrșit, pomicultorii de la marginea orașelor sau de la sate mai trebuie să aibe grijă să învelească trunchiurile pomilor cu trestie, tulpini de cînepă, ramuri de brad etc., pentru a-i feri de iepuri, care vin în nopțile de iarnă și le rod scoarța.

Pentru viticultori și floricultori, lucrurile sînt mai simple. Primii au de îngropat sau mușuroit vița de vie contra frigului iernii, iar ceilalți au de dezgropat plantele tubero-bulbii, pentru a le păstra peste iarnă în pivnițe (gherghina) sau în încăperi cu temperatură și umiditate normală (gladiola).

Ing. Vasile CIAUȘU

Vehiculele viitorului

Automobilul se află azi în pragul unei schimbări radicale. Motorul cu piston, care a pus automobilele în mișcare timp de 70 de ani, va fi înlocuit de turbina cu gaze, cum s-a petrecut și în aviație. Această schimbare va atrage o lungă serie de avantaje care ar putea fi rezumate astfel: performanțe mai bune, la un preț de cost mai redus.

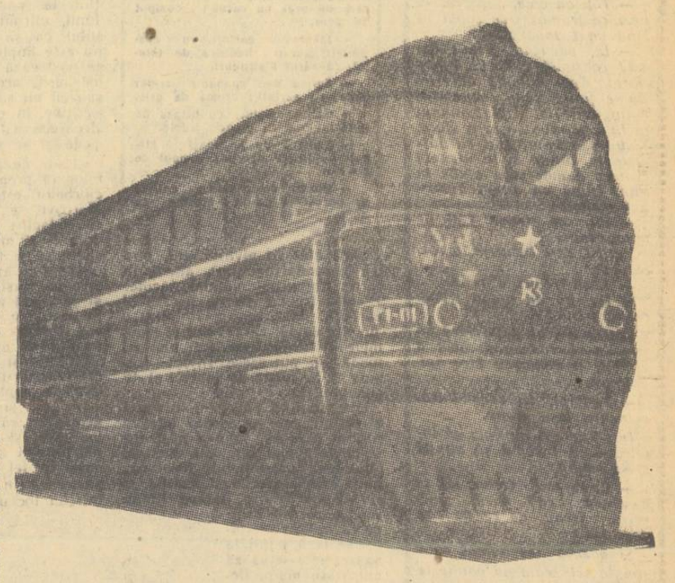

Față de cele 4—5000 de piese ale unui motor cu piston, turbina cu gaze nu depășește 1500 de piese, fiind formată, în esență, dintr-un ax cu două moriști: compresorul și turbina, plus camerele de ardere, al căror principiu este foarte asemănător unui „primus". Deci piese mai puține și mai simple, o întreținere mult ușurată și pene de motor mai rare. In plus, turbina cu gaze se mulțumește cu combustibili ieftin: petrol lampant și motorină. Ulei nu se consumă aproape de loc, totul fiind montat pe rulmenți etanși. Cosmarul pornirii motorului pe timp rece se va transforma în avantaj: compresorul comprimă mai bine aerul rece, mai dens. „Cutia de viteze" va dispare, căci turbina are putere suficientă și la turație mai redusă.

Turbina cu gaze are o turație de 5—6 ori mai mare decît a motoarelor cu piston, ajungînd la 30—40.000 de ture pe minut. Aceasta înseamnă că puterile de 200—300 de CP, specifice automobilelor și autobuzelor moderne, vor putea fi realizate la dimensiuni foarte mici. Toate aceste avantaje vor face ca, la un nivel tehnic mai înalt, automobilele să coste mai ieftin.

Se pune întrebarea însă, de ce nu s-a trecut la fabricarea în serie a automobilelor înzestrate cu această nouă minune a tehnicii. Răspunsul: turbina cu gaze nu este încă perfectă. Ea mai prezintă pentru autovehicule o serie de dezavantaje momentane.

Astfel, turbina pentru a fi economică, trebuie să lucreze la temperaturi mari. Aceasta cu materiale speciale, rezistente la temperatură, ca titanul, materiale care sînt deocamdată scumpe. Cantitatea mare de gaze care trece prin motor cere canale de admisie și de evacuare voluminoase. Din cauza turației mari, motorul emite un sunet ascuțit și pătrunzător.

Pentru înlăturarea acestor dezavantaje mai sînt necesari cîțiva ani de eforturi ale constructorilor de automobile. Probabil că pînă la apariția primelor autovehicole de serie cu turbine cu gaze vor mai trece 4—5 ani. Deocamdată s-au construit prototipuri, vehicole de probă, care au scos în evidență avantajele noului tip de motor.

In „marșul său triumfal", turbina cu gaze nu se va limita numai la autovehicole. Există de pe acum centrale electrice și nave, echipate cu turbine cu gaze. Colectivul uzinei constructoare de locomotive Diesel din Kolomna a realizat prima locomotivă cu turbină cu gaze din U.R.S.S., care dezvoltă o putere de 3.500 C.P. Viteza prevăzută în proiect a locomotivei este de 100 km. Ea poate remorca garnituri cîntărind 2.200 tone.

Acest nou tip de motor cu ardere internă, extrem de ușor și de simplu, a stat la baza uriașelor progrese făcute de aviație în ultimii 15 ani. Calitățile lui remarcabile fac ca el să cucerească astăzi și transportul terestru.

Locomotivele cu turbine cu gaze sînt abea începutul. Este posibil că peste cîțiva ani turbina cu gaze își va lua locul și sub capotele automobilelor.

Ing. P. NEGREA

Carnet pedagogic

Așa îl crești, așa îl ai!

În fața vitrinei cu jucării e mare animație. Lume multă, de toate vîrstele, privește la minunățiile ce stau dincolo de geam și parcă te îmbie să le cumperi. Găsești tot ce vrei: ursuleți, căței, iepurași, păpuși-mămici care își împing în cărucioare minuscule copiii-păpuși mai mici, mașini, tractoare, iar la mijloc merge în mare viteză pe niște șine un tren. Da, da, un tren adevărat! La vitrina cu pricina s-a creat, ca de la sine, o regulă pe care o respectă toată lumea: cei care vor să privească, vin din stînga și înaintează încet spre dreapta, după ce, bineînțeles, au făcut un popas care să le îngăduie să îmbrățișeze cu privirea tot ce este expus în vitrină. În rîndul întîi, chiar lîngă geam, sînt copiii, iar în spatele lor, cei mari, care îi însoțesc.

E duminică, lume multă și copiii trec, unii după alții, bucuroși, fericiți, vorbind toți deodată.

Din partea stîngă, după regulă, apare un băiețel cu șapcă de jokeu. E nerăbdător și pentru aceasta încearcă să împingă pe cel din fața lui.

— Stai, Nicușor, nu împinge (mămica îi vorbește blînd). E rîndul băiețelului, pe urmă îți și după tine vine fetița. Fiecare trebuie să vadă!

Nicușor a oftat, dar s-a supus. Cînd a ajuns în mijlocul vitrinei, ochii i-au căzut asupra trenulUi.

— Mămico, îmi iei mie trenul ăsta?

— Nu, dragă, nu ți-l iau; costă mulți bani și tu știi că mîine mergem să-ți cumpărăm paltonaș.

Nicușor a înțeles, are doar vreo 5—6 ani! După ce a mai stat însă nițel, a adăugat:

— Mămico, dar mașina aia mică de tot mi-o iei?

— Acum nu, căci ți-am spus că luăm paltonaș, dar data viitoare îți cumpăr.

— Îmi promiți?

— Da.

O altă mămică care ședea alături și auzise conversația adăugă confidențial:

— Așa o amăgesc și eu pe a mea, de, așa-s copiii, vor toate.

— Nu, eu nu procedez așa — răspunse mama lui Nicușor. Eu ceea ce știu că nu pot să-l cumpăr, îi spun de la început că nu-l iau și îi explic, pe înțelesul vîrstei lui, de ce nu pot. Nu vreau să-l învăț că lui i s-ar cuveni toate și nu vreau să-l învăț nici cu risipa. Niciodată nu-i promit ceea ce știu că n-am să pot să-l fac. Dar cînd i-am promis ceva, mă țin întotdeauna de cuvînt. Astfel el capătă încredere în cuvîntul meu și autoritatea părintească rămîne neștirbită.

Cealaltă a încercat să răspundă, dar n-a apucat căci printre cei de față s-a produs o ușoară îmbulzeală. Călcînd regula stabilită un nou copil, împreună cu tatăl său, căuta dînd din mîini să-și facă loc chiar prin mijlocul privitorilor.

— Stai, băiețașule, mai încet. Nu vezi că lovești pe cei mai mici ca tine? — spuse cineva nouăi venit.

— Du-te Tudorel și te uită, veni ca o replică glasul tatălui lui Tudorel. Și către ceilalți:

— Ce? al meu n-are voie?

— Toți au voie, dar d-ta nu vezi ce frumos trec copiii pe rînd unul după altul?

— Ei, pe rînd, asta-i bună! continuă tatăl lui Tudorel. Apoi adăugă adresîndu-se fiului său: Împinge-te puțin, tăticule, și cînd ajungi în față să-mi spui ce-ți place. Tudorel a împrăștiat cu dărnicie în stînga și în dreapta cîțiva pumni și a ajuns în față. După un minut a strigat victorios:

— Pii, ce tren! Tăticule vreau trenul!

Tăticu, cam încurcat, a răspuns:

— Lasă trenul, altceva.

— Da, da eu vreau trenu, vreau trenu!

Tătucu a stat puțin fără să știe ce să răspundă, apoi a zîmbit, îi venise o idee salvatoare.

— Tudorel, azi e duminică, e închis. Lasă mîine.

Dar Tudorel nu voia să înțeleagă. A început să plîngă și să spună:

— Eu vreau trenu, să se deschidă, ce? dacă „eu" vreau trenu, de ce nu se deschide?

Și văzînd că numai cu o simplă șcîncreală nu obține ce dorește, a început să urle cît îl ținea gura și în același timp să dea din mîini și din picioare.

— Tudorel, ce să fac? E închis — se apără tăticul disperat.

— Ce să faci? (se amestecă în vorbă mămica copilului ce fusese lovit la început) să știi să-l educi, nu să-l înveți un egoist. Acum satură-te: stă în față și urlă! Și depărtîndu-se mai adăugă: Așa îl crești, așa îl ai!

Avea dreptate.

Lili PLAIU

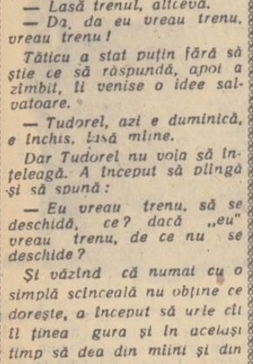

Dimineața *După amiază* *Seara*

Cum să alegem mărimea la unele produse de sezon

Problema mărimii produselor de încălțăminte și de îmbrăcăminte de serie este de primordială importanță, căci de ea depinde dacă produsul respectiv corespunde sau nu scopului. Nu este lipsit de importanță să cunoaștem cum se stabilesc aceste mărimi. Pe baza unor măsurători antropometrice de masă, se stabilește pentru fiecare parte a corpului, corespunzînd unui anumit produs, o măsură reprezentativă, la care sînt corelate celelalte dimensiuni. Desigur că, cu cît media acestor măsurători se referă la un număr mai mare de măsurători efectuate, cu atît produsele vor corespunde mai corect dimensiunilor reale ale consumatorilor. În această problemă se pornește deci de la premiza existenței unei proporționalități oarecum constante între diferitele părți ale corpului omenesc.

Orice consumator trebuie să-și cunoască și în același timp să știe la nevoie să-și determine, măsura reprezentativă, care va constitui mărimea produsului ce-l are de purtat. Pentru ca acest lucru să fie cît mai ușor, în acțiunea de standardizare s-a avut în vedere, în anii din urmă, să se treacă la măsurătoarea numai pe baza sistemului metric, cunoscut de toată lumea, renunțîndu-se la celelalte notații, în diferite sisteme de măsură, pentru a căror determinare nu aveam la dispoziție elementele necesare.

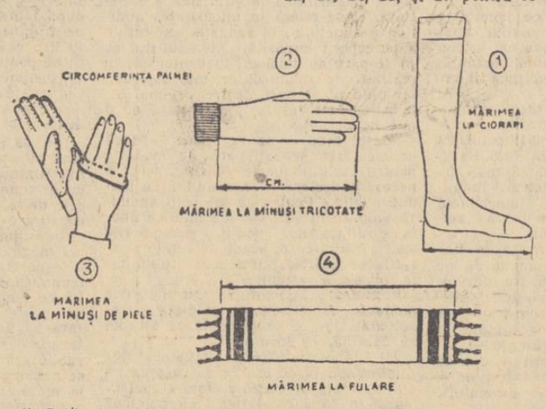

1) Iată, de pildă, ciorapii. În locul enigmaticelor „puncte" și al măsuratorii pe pumn, avem astăzi la dispoziție o măsurătoare simplă și precisă. Așezăm piciorul gol pe o coală de hîrtie albă și desenăm conturul, ținînd piciorul puțin apăsat. Măsurînd în cm lungimea celor două puncte extreme (f.g. nr. 1) cunoaștem măsura necesară a piciorului. Industria fabrică mei, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 și 31 pentru bărbați. La ciorăpii din bumbac sau fibre sintetice, deci la cei din fibre subțiri, mărimile merg din centimetru în centimetru. La ciorapii de lînă ca și la cei pentru copii, mărimile merg din doi în doi centimetri. S-a ținut cont deci că la ciorapii fini, posibilitatea de mulare să fie cît mai perfectă. Ar fi indicat ca mărimea corpului să corespundă în mod armonios mărimii încălțămintei, întrucît și la aceasta din urmă, măsura reprezentativă este tot lungimea labei piciorului. Tocmai pentru aceasta s a propus ca, în viitor, să se renunțe la actuala numărătoare a încălțămintei, care exprimă această mărime în centimetri mici (cismărești) și să se treacă la exprimarea ei în centimetri liniari, menținîndu-se o bucată de vreme, ambele exprimări, pentru obișnuința consumatorilor. Pînă atunci e bine însă să vă determinați corect măsura piciorului, prin măsurătoarea pe care v-am indicat-o.

2) La mănuși (tricotate) mărimea reprezentativă — reprezintă lungimea măsurată de la vîrful degetului mijlociu (la cele cu cinci degete) (fig. nr. 2) sau de la vîrful palmei (la cele cu un deget) pînă la manșetă. În schimb la mănușile din piele, mărimea reprezintă diametrul mîinii la baza degetelor (fig. nr. 3) măsură care se exprimă încă și la noi în toli francezi (1 tol = 27 mm), urmînd ca într-un viitor apropiat să se adopte și aici sistemul metric. Diferența de mărime reprezentativă la cele două tipuri de mănuși se explică prin faptul că la cele tricotate — deci elastice — lărgimea se adaptează mîinii, în timp ce la cele din piele această mărime este mai importantă. Primul tip se lucrează în mărimi de la 9 la 22,5 cm distanțate în general cu un centimetru unul de altul, iar cele din piele în 10 mărimi pentru bărbați (între 7¾—9½) și 9 pentru femei (între 6—8)

3) În sfîrșit la fulare ne interesează lungimea lor, practic fără franjuri (fig. nr. 4). În comerț vom găsi două măsuri pentru copii — de 75 și 85 cm — și patru mărimi pentru adulți: de 100, 110, 120 și 130 cm.

Doina POPA

Ce gătim? Cum gătim?

Păstrarea zarzavatului de iarnă

La prepararea diferitelor mîncăruri, gospodina are zilnic nevoie de zarzavat. Aprovizionarea se face ușor oricînd, prin centrele de desfacere, răspîndite în mai toate unghiurile țării. Totuși, e bine să fie în orice casă o mică provizie de zarzavat pentru iarnă, scutind astfel gospodina de unele tîrgueli pe zile de ger și de zăpadă.

Atît cartofii cît și zarzavatul de supă și unele legume, se păstrează bine în pivniță sau, pentru gospodăriile mari, afară, în curte, în gropi anume făcute. Pivnița trebuie să fie uscată și aerisită, dar răcoroasă. Într-o pivniță caldă, zarzavatul și legumele se usucă, iar într-una umedă, ele putrezesc. Pivnița trebuie să fie ferită de șoareci și de șobolani.

Din timp se aduce nisip uscat și cernut, care se așează într-un colț al pivniței. Pentru păstrare se alege numai zarzavat sănătos. Morcovul pătrunjelul, păstîrnacul, țelina, sfecla și guliile se curăță de frunze, lăsînd inima numai cu 2-3 frunze la mijloc. Înainte se lasă puțin la soare, apoi se așază culcat în nisip, fiecare fel separat, în straturi, unele peste altele, cu vîrfurile rădăcinilor spre perete, lăsînd capetele afară. Cînd avem zarzavat mai mult, atunci se curăță frunzele de tot și zarzavatul se așază în grămezi, acoperite cu paie sau cu nisip. Cartofii se aleg sănătoși și bine zvîntați. Se pun în grămezi acoperite cu paie, ca să nu-i bată de loc lumina. Această dezvoltă cu timpul în coajă o substanță toxică. Din cînd în cînd se cercetează și se aruncă cartofii cei stricați, iar la cei încolțiți se rup colții. La praz se taie o treime din frunze și o parte din mustățile rădăcinilor și se așază în picioare, lîngă un zid în pivniță, îngropînd partea albă în nisip.

În locuințele neînzestrate cu pivnițe, pentru un timp mai scurt zarzavatul se poate păstra în lădițe de lemn, în cămară, sau în alt loc ferit de ger și de umezeală. Cartofii se acoperă cu un sac sau cu orice pînză groasă, ca să nu-i bată lumina. Zarzavatul de supă se alege să fie întreg și nevătămat și se așază în rînduri, în lădițe de lemn, cu nisip. În lipsă de nisip, se învelește fiecare fir de zarzavat într-o bucată de ziar și se păstrează așezat în lădiță. Ceapa se ține la pod, de preferință în funii, atîrnate în apropierea coșului ca să nu înghețe. Cînd nu este împletită în funii, ceapa se păstrează tot la pod, într-un loc ferit, acoperită cu rogojină sau cu un sac. Funia de usturoi se ține în cămară, nu la pod, deoarece usturoiul se usucă repede și se strică.

Ușor de păstrat, și de mare folos la prepararea supelor și a ciorbelor este zarzavatul uscat. Morcovii se aleg din varietățile cu rădăcina mică, care sînt mai fragezi și mai dulci. Se rad, se spală și se taie felii subțiri. Se opăresc cu apă clocotită, fără să stea pe mașină, se scurg bine și se așază pe grătare de sîrmă. Se introduc în cuptor după ce s-a stins focul (temperatura cuptorului să nu fie mai mare de 60-70° C) și se țin pînă ce s-a răcit cuptorul. A doua zi se mai bagă la cuptor, la aceeași temperatură, iar între timp se țin acoperite cu un tifon, într-un loc curat și bine aerisit. Telina, pătrunjelul și păstîrnacul se usucă la fel cu morcovul. Se păstrează în săculețe de pînză, într-un loc uscat.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

16—22 NOIEMBRIE 1959

— **Supă de legume; găluște de varză, cu sos de roșii; mere coapte.**

— **Papară de mămăliguță; mîncare de praz cu carne; compot de pere.**

— **Iahnie de cartofi, cu castraveți murați; budincă de tăieței, cu carne; struguri.**

— **Sufleu de spanac; ciorbă de pasăre; cotlete de purcel la grătar; strudel cu nuci.**

— **Ciorbă de văcuță; mușchi de vacă; varză cu carne; fructe.**

— **Budincă de papanași; cîrnați pe fasole bătută; compot de dovleac.**

— **Ciorbă de pasăre; cotlete de purcel la grătar; strudel cu nuci.**

Practic și elegant

Iată cîteva sugestii pentru felul cum trebuie să ne asortăm accesoriile la ținuta de dimineață, de după amiază și de seară.

DIMINEAȚA: La o haină sport vom purta o pălărie de feutru moale, cu puțin bor și calotă înaltă; poșetă din piele format dreptunghiular în jos și tighelit pe margini; mănuși scurte cu mansete și cusute pe margini; pantofi cu forma ascuțită retezată în vîrf; tocul de 3-4 cm; batic mic înodat în jurul gîtului.

DUPĂ AMIAZĂ: Pe stradă, după amiază, la un complet treisferturi cu linia modernă, o pălărie cu format foarte înalt și boruleț mic și tare; poșetă din piele sau material plastic cu format lunguleț și mîner tare; mănuși 3/4 care să completeze mîneca mai scurtă a hăinii; pantofi cu toc înalt 6-7 cm., format ascuțit. Baretele sînt foarte moderne, cordonul de piele completează ținuta elegant sportivă de după amiază. Să nu uităm mărgelele care accentuează nota feminină a acestei îmbrăcăminți.

SEARA: La teatru sau concert avem cîteva accesorii care completează cu succes ținuta de seară; poșeta din piele sau antilopă cu mîner de lanț, pantofiul — escarpen foarte decoltat sau cu tocul foarte înalt (8-10 cm.) mănuși lungi din antilopă sau material plastic ori nylon; coliere din mărgele și multe șiraguri; garnitura preferată este trandafirul lucrat dintr-un material fin.

Desene de Raia SOLOMONICA

CURIERUL nostru

MONA CRISTINA-Orașul Stalin: Părerea noastră este să căutați o ieșire cît mai grabnică din această situație. Dacă lucrurile stau așa cum ne-ați scris este de mirare cum de ați rezistat atît. Există două căi de a rezolva acest caz al dv. Ați putea merge, bunăoară, la părinții dv. care desigur vă vor sprijini și ajutîndu-vă împreună veți reuși să reveniți la o linie de plutire cel puțin acceptabilă. În primul rînd v-ați reface moralicește. Sau ați putea să intrați să lucrați chiar în orașul dv. asigurîndu-vă o situație materială care să vă creeze posibilitatea de a vă realiza scopurile propuse. Din partea celor cu care ați lucra, fiți sigură că ați primi tot sprijinul necesar. Gîndiți-vă și mai scrieți-ne. Eventual trimiteți-ne și adresa.

IONICA C.-București: Dacă și soțul are același punct de vedere cu al dv., atunci cel mai bun lucru este să plecați împreună din acea casă. Mergeți la sfatul popular al raionului respectiv și cu siguranță că în cele din urmă se va găsi o soluție. Spațiul ocupat de dv. în prezent poate fi atribuit de către sfatul popular altor persoane, străine de familie, iar dv. să vă repartizeze în altă parte. Nu are rost să vă complicați viața. Schimbînd anturajul v-ați putea asigura liniștea atît de necesară. Mai scrieți-ne.

MONA H: În nici un caz să nu vă mai gîndiți la lucruri de genul celor ce v-au trecut prin minte. S-a întîmplat să vă îndrăgostiți de un om care nu merita încrederea dv. Din păcate unor fete la această vîrstă, lipsite de experiența vieții și dînd frîu liber entuziasmului tineresc li se întîmplă așa ceva. Este desigur dureroasă decepția dar nu nevin decît timpul. Va trece și veți uita totul. Continuați-vă preocupările dv. cotidiene, citiți, mergeți la spectacole cu prietenele și prietenii dv. Nu mai vedeți totul în negru fiindcă nu este chiar așa. Acum sau mai tîrziu, tot ați fi încercat durerile dragostei. Mai scrieți-ne.

FLORIN P. N.: Fiți fără grijă că nu se va putea întîmpla nimic, de nici un fel de natură. Totul este vorbărie pentru a influența pe cei slabi de înger. Preveniți-i însă pe cei cu care lucrați. E mai bine așa. Ceea ce v-ați propus să realizați acum este foarte bine. Acționați liniștit.

G. PETRICA-Tîrgoviște: Desigur că vă este foarte greu să acceptați această situație care s-a ivit, mai ales și pentru faptul că sînteți departe de casă. Veți înțelege mai tîrziu însă că e mai bine așa. Din cîte ne-ați scris dv. despre comportările ei am reținut că nu era omul cel mai indicat pentru dv. Mai scrieți-ne între timp.

Sfaturi cosmetice

Z. F. — Cluj: Cu tărîțe de grîu (cernute în prealabil) umezite cu puțină apă, frecați ușor de trei ori pe săptămînă regiunea cu porii dilatați, clătind abundent cu apă. În celelalte zile folosiți săpunul de bărbierit și apă călduță. De asemenea ștergeți zilnic această porțiune cu următoarea rețetă: apă de trandafiri 100 g., tinctura benzoe 5g. Pentru restul feței veți folosi o cremă cu următorul conținut: ceară de albine 15 g., unt de cacao 10 g., ulei de arahide 60 g., lanolină 15g., apă distilată 20 g., borax 0,50 g., tinctura benzoe 1 g. Ridurile nu mai pot fi făcute să dispară, ele se pot doar atenua.

G. ELLI — Focșani: Ar fi fost bine să-mi scrieți ce vîrstă aveți și ce vechime au aceste pete. Dispariția lor este foarte problematică, mai ales că în timpul verii soarele și vîntul le accentuează. Procedați în felul următor: tamponați-le zilnic cu zeamă de lămîie, lăsați să se usuce și după 1/2 oră clătiți cu apă rece. Apoi folosiți această cremă: cold-crem 30 g., acid salicilic 1,50 g., camfor 1 g., hidrochinon 1,50 g.

MADI Z. — București: Îmi puneți atîtea întrebări încît întregul spațiu al acestei rubrici nu mi-ar fi suficient pentru a vă răspunde. Comunicați vă rog adresa dv. exactă spre a vă răspunde prin poștă.

J. P. — Cornelia. Nu aveți decît două alternative: sau folosiți din nou regeneratorul pe care-l aveți ținînd seama de faptul că părul s-a refăcut, sau îl lăsați să încărunțească. Uneori aceste loțiuni pot să atace ochii sensibili, mai rar părul. La dv. însă se pare că este vorba de o mare sensibilitate a firului de păr. Ar fi bine ca deocamdată să nu-l faceți permanent.

EMILIA U. — Buzău: Definitiv, firele de păr nu pot fi înlăturate decît cu ajutorul electricității. Temporar ele pot fi scoase cu ceară, operație pe care trebuie să o facă o cosmeticiană. Dacă acest lucru nu este cu putință, atunci nu vă rămîne decît să le decolorați cu perhidrol spre a le face mai puțin vizibile.

MADY — București, ADA MANUELA — București, MARIUCA POPP — București, LEYLA B. — Vasile Roaită, B.D. București, NUȚI D. — Mizil, MIRANDA — Pitești, GINA — Constanța, RODICA — București, GETA P. — București, MARIUCA FLORESCU — Fălticeni, SINA SEPTER — București, M. LOGHIN — București, VIRGINIA CONSTANTINESCU — București, M. N. M. Cluj: comunicați adresa exactă spre a vă putea răspunde prin poștă.

Sanda NOREANU

Dorința celor mici

Nu mă sărutați pe gură,
Nici pe mînă, nici pe față
E o strășnică măsură
Și o trainică povață!

Ce e drept, sărutul vostru
Cît ar fi el de frumos
Nu-i de loc pe placul nostru
Fiindcă nu e sănătos!

La o lege-așa severă
Încălcări, să nu se-ntîmple,
Las părinților sărutul
Doar pe creștet sau
pe tîmple.

Ceilalți toți să se conforme
Chiar noi, la maturitate,
Respectînd aceleași norme
Vom fi în conformitate!

Vasile DIMA

Sfaturi MODĂ Cosmetică GOSPODĂRIE

REPARAREA FEREASTRELOR

Este vremea să procedați la revizuirea funcționării ferestrelor, spre a evita surprizele nepăcuite din timpul iernii. Pentru a va veni în ajutor vă dăm cîteva sfaturi practice, pentru acele operațiuni, pe care le puteți executa singuri.

Cînd mînerul nu funcționează corect: în acest caz deschideți fereastra cu mîner, executați mișcarea de încălzire și picurați puțin ulei, în interiorul mînerului.

Cînd fereastra se înțepenește în ramă: Acest lucru îl constatăm cînd vrem s-o deschidem, fie că ea cedează sus, dar în schimb rămîne fixată jos sau invers, dacă tragem cu putere de mîner putem să producem chiar un accident foarte nepăcut, spărgînd un geam sau scoțînd rama, parțial din zid. Pentru a evita acest lucru este indicat să tragem încet de partea care „ține" împingînd puțin partea opusă; printr-un asemenea procedeu vom izbuti să deschidem ferestrele deodată.

Această înțepenire se poate datora mai multor cauze: fie deplasării balamalelor, fie fixării unor corpuri străine sau a unor resturi de vopsea între rama și fereastra, fie în sfîrșit umflării lemnului, datorită umidității. Pentru primul caz verificăm starea șuruburilor și a balamalelor. Pentru cel de al doilea se poate problema să descoperim exact locul unde se înțepenește fereastra. Pentru aceasta trecăm cu cretă de jur împrejurul unei ferestre, după care încuiem și deschidem de cîteva ori fereastra, observînd locul unde rămîne o urmă de cretă pe lemnul celeilalte ferestre sau pe rama. Operația, chiar dacă ne arată acest indiciu, o repetăm și pentru cea de a doua fereastră, fiindcă pot fi mai multe puncte de înțepenire. După descoperirea locurilor de înțepenire, înlăturăm obstacolele respective. În sfîrșit pentru ultimul caz nu este indicat să tragem la rindea lemnul, ci să-l rectificăm cu hîrtie de șlefuit.

Cînd ploaia pătrunde pe la partea de jos a ferestrei. Desigur că o atare constatare nu o putem face decît cu prilejul unei ploi, însă dacă am făcut-o va trebui să trecem de îndată la remedierea defectului. E bine ca să facem controlul rigolei din fața ferestrei, chiar în timpul ploii, căci în cele mai multe cazuri poate ți vorba de o înfundare a canalelor de scurgere a apei. După ploaie să verificăm și starea lemnăriei exterioare a ramei orizontale de jos, revopsind-o după caz, pentru a evita putrezirea lemnului și pătrunderea apei, datorită principiului de capilaritate. Este bine să verificăm și dacă nu cumva rama s-a deplasat din încadrarea ei în zid, iar apa pătrunde în acest loc, datorită acțiunii vîntului. În acest caz va trebui să întărim locul respectiv cu ipsos.

Medicul vă sfătuiește

D. MIRCEA-Galați: Frămîntarea dv. este cu totul neîntemeiată. Asemenea defecte fizice nu se transmit ereditar. Veți avea un copil absolut normal.

DALILA T.-București: Este foarte greu să putem pune un diagnostic pe baza datelor pe care ni le furnizați în orice caz fiește clar că suferința dv. nu este ereditară. Trebuie să învingeți neapărat timiditatea și să vă prezentați unui medic ginecolog.

D. MARIA-Cluj: Urmați cu toată încrederea sfatul medicilor specialiști ortopedișți pe care i-ați consultat. Faptul că dv. aveți turburări cît și faptul că medicii specialiști consideră că operația este indicată, ne face să vă sfătuim să vă decideți în acest sens. Din experiență cunoaștem numeroase cazuri asemănătoare cu al dv. de vindecare prin operații.

NIKY BROȘTEANU-Odobești: Vă putem recomanda pentru afecțiunea de care suferiți o cură cu Fenergan și anume cîte ½ tabletă sau chiar 1 tabletă seara la culcare timp de cîteva săptămîni. De asemenea credem că ar fi util să vă prezentați medicului specialist dermatolog din policlinica teritorială.

GR. GRIGORESCU-București: De mai multe ori în rubrica noastră am avut prilejul să ne preocupăm mai pe larg de asemenea plînger ca ale dv. Nu este vorba de o suferință reală și un simplu efort de voință poate face ca totu. să revină în normal. În acest sens nu are nici un rost să vă mai preocupe ceea ce vi s-a întîmplat înainte. Trebuie să vă concentrați atenția asupra unor lucruri folositoare, desfășurați o activitate fizică mai intensă, petreceți mai mult timp în aer liber, faceți sport. Vă putem ajuta pentru a realiza acest program și cu unele indicații medicamentoase. Vă recomandăm să luați zilnic 12 tablete Glutargin și tot zilnic să vi se facă cîte o injecție cu stricnină. În același timp o vitaminoterapie intensă, de pildă 4-6 tablete Viplex pe zi.

MARY-Alba Iulia: Deși din relatările dv. este destul de greu ca cineva să-și facă o idee precisă despre natura suferințelor dv., credem că urticarea propriu-zisă ar putea beneficia de un tratament cu Fenergan. Vă recomandăm 1—2 tablete pe zi, îndeosebi seara la culcare. Eventual puteți lua Paraminol 1-2 tablete pe zi. Credem că medicul specialist dermatolog de la policlinica teritorială de care aparțineți v-ar putea ajuta.

F.N.-Cîmpina: Vă confirmăm și noi că pronosticul medicului specialist care vă tratează este exact. Este însă necesar un control permanent și îndeosebi un consult la un servici de O.R.L. dintr-un centru universitar.

R.T.-Ploești: În legătură cu prima problemă foedemele pe care le are la membrele inferioare soția dv.) trebuie să vă precizăm că acestea pot avea foarte multe cauze. Numai un examen atent ar putea să pună medicul pe calea cea bună. În consecință, în legătură cu aceasta, socotim necesar consultul la medicul chirurg din policlinica teritorială care să stabilească atît diagnosticul cît și tratamentul corespunzător.

Cea de a doua chestiune este mai limpede, de aici vă putem face recomandările necesare. În primul rînd se recomandă masaje de două ori pe zi cu următoarea formulă: Foliculină 100.000; Vaselină; Lanolină (cîte cca. 50 gr).

De asemenea va lua pe cale bucală Hipofizan 4 tablete pe zi între mese și Ovarii tot 4 tablete pe zi. Pastilele se iau imediat după încetarea menstruației timp de 20 zile.

Se va face acest tratament cel puțin 8-10 luni; se va obține o ameliorare hotărîtoare.

Dr. E. ALBU

E bine să știți...

S. VOICHIȚA — Suceava: Mobila din lemn vopsit se curăță spălînd-o cu apă de tărîțe — care scoate murdăria, fără a altera vopseaua, după care se șterge cu o cîrpă moale, evitîndu-se însă lăsarea apei pe mobilă, timp mai îndelungat. De reținut că săpunul și soda strică culoarea mobilei.

De obicei zeama de lămîie nu numai că nu pătează, dar e chiar un bun agent de curățire a petelor. Ca atare o picătură de zeamă de lămîie pe o țesătură nu poate, teoretic, s-o păteze, ci cel mult, curățind locul să-l facă de altă nuanță decît restul materialului. De aceea va trebui să avem grijă doar să umpezim cu apă călduță și să ștergem locul respectiv.

ANI B. — Sărmaș: Petele de pe țesăturile colorate provocate cu fierul încins se pot scoate în felul următor: se perie partea pătată. Se îmbibă apoi locul cu un tampon de vată, înmuiat în apă oxigenată (12 la sută); se limpezește cu apă și puțin acid acetic (oțet). După necesitate, compoziția se repetă de cîteva ori. Se usucă la umbră și apoi se calcă pe o perniță, ce a fost de asemenea îmbibată cu o soluție de 12 la sută apă oxigenată.

PENTRU ZILELE DE IARNĂ

De la stînga la dreapta:

— Palton elegant, din stofă neagră, cu o platcă joasă, ușor încrețită; linia hainei în formă de amforă, este accentuată de un guler de blană strîns în jurul gîtului

— Palton cu o linie tinerească; are talia puțin ridicată, din care pornesc mici cutulițe; garnitură de blană (astrahan) la mîneci și guler.

— Palton cu o croială simplă din stofă tuid, sau în coaste; poate fi purtat și de persoane mai corpolente.

— Palton cu o croială interesantă; mîneca iese din cele două falduri care intră în cusătura laterală, formînd totodată și buzunar.

Desene de Bebe VARLAM

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

FANTEZIE MUZICALĂ

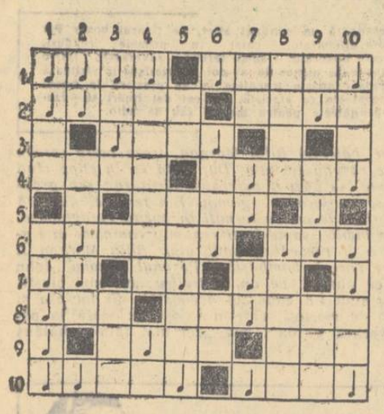

ORIZONTAL: 1) Note muzicale... asemănătoare. — Singura tăgător. — Poziția lui Marinică. 9) Rol interpretat pentru prima tice... prețioase. 2) Gamă în Simfonia.. metalurgică. — Munte... greu. 3) Mapă pentru acte (pl.). 4) Sunet muzical ascuțit. — „Tren de...", schiță de I. L. Caragiale. 5) Personaj feminin din opereta „Liliacul" de Johann Strauss. 6) Romanță de Mia Braia... la singular. — Note muzicale în... delict. 7) Neplăcere... muzicală. — Diminutiv feminin. — Stea... artificială pentru navigatori. 8) Cățare pentru oară. — Zile romane. 10) Povestire. — Note comparate într-o... trăsurică. (pl.).

VERTICAL: 1) Nu e grasă. — Însușire de cunoștințe noi. 2) Eroină din opera „Boema" de Puccini. — A scris „Valea albă". „Poarta furtunilor" etc. 3) Leagăn... pe roate. — Document... teatral. 4) Aparate electrice. — Neagră în cerul gurii. 5) La fel ca precedenta... la Iași. — Balonare... după chef 6) Semne de orientare. — Tot incomplet! 7) Mi s-a sucit! — Lac în Munții Rodnei. — Faimă... muzicală. 8) Arie... pentru oi. — „Nerăbdător. 9) Acuși! — Puși în circulație. — Nume de fată 10) Panou vestimentar pentru flori și insigne. (pl.) — Predare... pașnică.

D. BARTOLOMEU

SĂ STAM DE VORBĂ

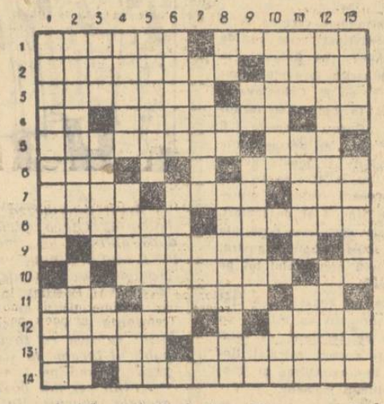

ORIZONTAL: 1) Autorul tablourilor „La sfat" și „De vorbă lungă fîntînă" — Torent verbal 2) Scurtă cuvîntare ocazională — ...Giricanu, autorul volumului de miniaturi „Din lumea celor care nu cuvîntă" 3) Autorul poeziilor „Cuvîntul Pace", „De vorbă cu Dunărea", ca și al ciclului de versuri „Din lumea celor care nu cuvîntă" din volumul „Drum spre oameni" — A provoca o discuție 4) Pază — Nu s-aude nici o vorbă — Tie 5) Convorbirile, la telefonul public (5 minute) — Copacul pupezel despre care vorbește Creangă în amintirile sale 6) Oraș în Finlanda — Autoarea poeziilor „Nimic n-am spus", „Cînd îmi spui", „Trebuie spus" etc. 7) Să... de vorbă! — Cuvîntul de pe buzele tuturor — Preced „Carpații"! 8) Potecă — „De vorbă cu...", volum de povestiri de Agîrbiceanu 9) „Tie-ți vorbesc...", poem de Maria Banuș 10) Vorbesc în numele altora — Ultima sărutare! 11) O bat în piuă cei ce vorbesc... fără a spune nimic — Verbale — Subsol 12) Cuvînt — Privește! 13) Nu vorbește în pustiu... pentru că nu are cu cine, iar dacă ar avea nu ar mai fi ceea ce este — Vocea lui e foarte puternică 14) Zeul soarelui — Vorbește numai la persoana întîia.

VERTICAL: 1) Autorul melodiei „Să nu aștepți vorbe mari de la mine" — Unul dintre cei mai buni oratori din sec I 2) Darul de a vorbi frumos — A vorbi la bară 3) Ceea ce debitează actorul pe scenă — Comparativ puțin măgulitor la adresa... gurilor prea harnice — Coapsă 4) A evita să vorbești despre cineva sau ceva — Primul cuvînt! — Dialect francez 5) I s-a spus pe nume — „...în port", nuvelă de Alexandru Sahia 6) Fără accent, neintonată — A vorbi cu insuflețire și șmiatic 7) A da sau a primi primele noțiuni — Fata din zicală! — Marginile sudului! 8) Pe tine... — ...și pe sine — Bătută la cap 9) Armăsar — „Cuvînt despre sergentul ...Alexandru" poem de Dan Deșliu — În capul eratei! 10) „...fericirii sau despre ceea ce nu se vorbește", piesă de teatru de Aurel Baranga — Fiica lui Cadmus 11) A tubi — Să nu spui vorbă „mare" — „... vorbește", lied de Brahms 12) Modul de a pronunța cuvintele (pl.) — Afectare în vorbire și în scris 13) „Și ca la mîndre nunți de crai, / Ieșit-a-n cale-ales... / De sfetnici mulți și mult popor / Cu muzici multe-n frunte lor" (Cosbuc) — Mic monument de piatră, purtînd de obicei inscripții sau sculpturi — Vorbește autentic păsărește.

Cuvinte cunoscute mai puțin: Eno, Aper, Ino.

Roxana C.

NAS

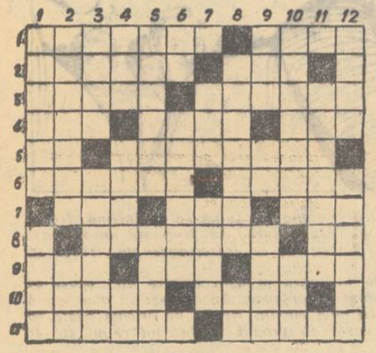

ORIZONTAL: 1) Dus de nas — Editura de stat pentru împrimate și publicații 2) Poet roman, supranumit Naso — Între pui și pui! 3) Admirator: Ce firmă pentru o parfumerie! / Și...: E trompetă de scoici a lui Triton? ? Naiv: Pot monumentul să-l vizitez?" (Cyrano de Bergerac — Tirada nasului — Malu — ...reședința lui boier Cristea, Treinasuri 4) Nume masculin — Ținut în vechea Grecie — Bel ..., de Guy de Maupassant 5) Salutare! — Și le dau eschimoșii pe nas 6) Scoți panglici pe nas — Plantă ornamentală 7) Începi la urmă! — Riu în Polonia —..., nasul, adică îl pui la punct 8) Îmi vîr nasul unde nu-mi fierbe oala — În temă 9) Punct cardinal — Le este scris (într-un cuvînt)... — Camere 10) Îți arăți nasul — Limba în care a fost scrisă nuvela „Nasul" de Gogol 11) ...de Bergerac, celebrul năsos imortalizat de Edmond Rostand — A-i veni mustarul la nas.

VERTICAL: 1) Vegetație... nazală — Gomenolul pentru un nas gutunărit 2) Au nas la fuselaj — Comună în Belgia 3) Specie de nas — Nicolaie Milescu zis cîrnu 4) Diminutiv — Adunare națională poloneză — Soare 5) Referitor la liceu — Nas clasic 6) Începe lute — Apucate de nas 7) Nisipos — Se dă pe la nas în caz de leșin 8) Nota 0 pentru nasul luat la ea! — Început de umflătură 9) Zeiță scandinavă a medicinii — Năsuc fără nas! — A tăia cu coasa 10) Cu nasu-n jos — Căpitan de plai 11) Purtată de nas. 12) A-i ieși pe nas — E cu nasul de ceară.

Anda ANTON

DIN VEDERE

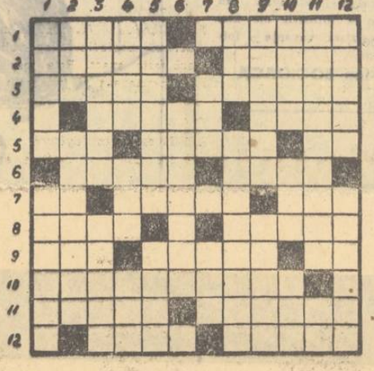

ORIZONTAL: 1) La revedere! — Vedenie 2) Pus la vedere — Scăpat din vedere 3) Locul unde vezi pentru prima dată lumina zilei — Lipsite de vedere 4) Datorită proporțiilor, se vede bine — Se vede prin regiunile nordice 5) Stradă în București — Ghiocel — Scurt... de coadă! 6) „Poate de mult s-a... în drumi în depărtări albastre,/ Iar razu ei abia acumi Luci vederii noastre" (Eminescu — La Steaua) — Scumpă la vedere 7) Două sute romane—Nu mai corespunde vederilor actuale — Document 8) A vorbi de rău — Șovăi în vederea unei hotărîri 9) Personaj mitologic — Fructele aninului — 12 luni 10) Făcut cu intenția de a se vedea 11) Intră în vederile filateliștilor — Arbust spinos 12) Atomi invizibili — Nu prea își vede de treabă.

VERTICAL: 1) Nu se vede nici un nor pe cer — Care nu se vede bine 2) Intră prin urechile acului — Ferită vederii 3) Nu se vede, dar există — Strengari 4) Cavalerist de odinioară — A se arăta vederii — „În darn răsună vocea-mi de... repetită" (Eminescu — Junii corupți) 5) Rămîn la cotorul unui chitanțier — Agăț 6) Are în vedere pericolul 7) Oraș în Franța — Animal din Tibet 8) Metal prețios — Vede răsăritul soarelui mai înainte 9) Care are drepturi depline din punct de vedere politic și cetățenesc. — Divinități 10) Folositor — Nu sînt buni — Dublează vederea 11) Întunecă vederea — Pronume 12) Nu scapă nimic din vedere — Are vederea ageră și mîna sigură.

Lili GEORGESCU

CAVALCADĂ

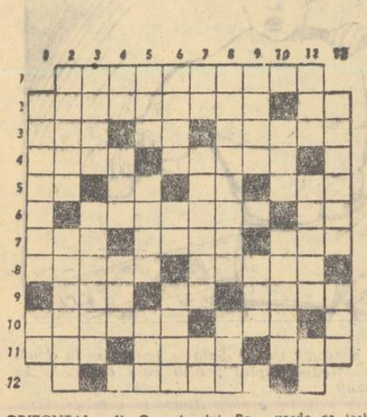

ORIZONTAL: 1) Opereta lui Benatzky jucată cu halbe și mici pe malul Dîmboviței (2 cuv.). 2) Calul neînfricatului Don Quichote al lui Cervantes. — În cavalcadă! 3) Prejume — Calul din frunte — Cal de mare. 4) Merg în urma cailor. — Aici puteți vedea „Călărețul de aramă" de Glier. 5) Din harnașament — Pentru — Radu Ionescu — În țări 6) Rege fabulos în Tracia, celebru pentru cruzimea lui care a fost devorat de propriii săi cai — Jumate de punct 7) Comună în Italia — Aici în piața Quirinal se află celebrul grup statuar de marmură „Caii de pe Monte Gavallo". — Mers al calului (la...) 8) Unul din caii zeului Marte. — La pas. 9) Oraș în Ungaria. — Jumătate murg. — Cal iute de picior. 10) Nici cal, nici măgar (Atunci ce?). — Pronume. 11) „...tărani și cinci cirlani" piesă de C. Negruzzi. — Călăraș. — „În goana roibului un... Cu frîu-n dinți și-n capul gol"... (Moartea lui Pulger de George Coșbuc). 12) Animal fabulos înfățișat cu un cap de cerb cu trupul unui cal și cu un corn lung în mijlocul frunții.

VERTICAL: 1) Cel ce a strigat „Dau un regat pentru un cal" — Dan Dumitrescu 2) Specie de lăcuste verde ca iarba uumită și „calul". — Animal ce trăiește în Asia, care face trecerea de la măgar la cal 3) Privitor la Asiria. — A ține în frîu 4) Pronume. — Prefix — Pentru măsurarul timpului 5) Nu-s două! — Fir răsucit. — Montat în parte. 6) Fringhia cu care sînt prinși caii sălbatici — Îi găsești în orice moment! — Murg. 7) Bene! — Îl ia calul care cîștigă alergarea. — În car. — 3) „Piața cailor", numele hipodromului din Constantinopole unde fusese odinioară circul împăratului Septimiu Sever — Riu în Italia. 9) Laur. — Despre el este vorba. 10) Cal nărăvaș. — Calul înaripat, simbolul inspirației poetice. 11) La față. — Unde ține calul șaua. — Ființă. 12) A pus să se sape pe statuia sa ecvestră cuvintele: „...fiul lui Istaspe, ajuns pe tronul Persiei datorită instinctului calului său și istetimii grăjdarului său". — Chirică arhivarul din comedia „Omul cu mîrțoaga" a lui Gh Ciprian.

D. NOVLEANU

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

LECȚIE DE ANATOMIE

ORIZONTAL: Stradă — Antagonic — Trimera — Familiar — Ramazane — Lacom — I — Acaparari — Gigant — U — Tirituare — Inel — Sta — I — Oșlii — Arc — So — Film — A — Ina — Va — Amic — Orga — O — Gil — Dragul — Calator — A — Esculap — Naravaș — Neadaptabil — Părăsit — S — Tatuaje — Teltna.

SARE

ORIZONTAL: Ciară — Urîta — Apăsare — Al — Amară — Atica — Miri — Inamic — Biată — I — It — Ae — Avînt — UB — I — Stofa — Bru — Azteca — Tanc — Jar — A — Bilea — Mustrată — T — Pata Oreste.

ÎNFRĂȚIȚI PE STADIOANE

ORIZONTAL: S — Litulev — Asi — Es — Călăreț — An — Cen — Lisenko — T — Etic — Il — A — Mie — N — Kut — Ni — Ciur — Omolog — Bardan — Valakin — Nea — A — Ans — Animat — ST — Okorokov — Gol — Ilice — UD — Auto — Ol — Evolua — Ren — Luță — Militară — I — Antonescu — L.

RIK AUERBACH

— ...Eu — ...nu iau bacșiș!...

CIK DAMADIAN

Unii vînzători din magazine n-au o atitudine corespunzătoare față de cumpărători.

CUMPĂRĂTOAREA: — N-aveți bunăcuviință?
VÎNZĂTORUL: — S-a terminat!..

MATTY ASLAN

— Ospătar, în păstrăvul meu e o muscă!
— Tot ce se poate. Păstrăvii așa se prind...

V. VASILIU

„Pentru unii cetățeni care încă mai aruncă gunoaie peste balcon".

S. NOVAC

La unele centre „COMEC" se greșesc multe perechi de pantofi.

— Reumatism?
— Nu, ...Comec!

GH. CHIRIAC

— ...Și vreau să gătesc niște chiftelițe marinate, că am cumpărat carne fără os...

O zi de odihnă

INTRE 6—8 DIMINEAȚA.

6,15: Mă sperie din somn lăptăreasa: Laptelee! Lăptăreasaa!

6,20: Aș pesc.

6,35: Gunoiul! Gunoierul!...

6,40: Nu mai aș pesc. Iau un somnifer.

6,45: Bate în geam soarele: — De ce nu dormi pămînteanule?

6,50: Bate în geam soția: mai dormi lenease? Du-te la piață că-i ziua ta de odihnă.

7,00: Piață, ceapă de apă, salată, varză roșie, bulion, roșii, trei kilograme pulpă de vițel, 20 ouă proaspete, un pui, borcan smîntînă, sticlă oțet.

7,30: Acasă. Soția, foc și pară: — „ceapa nu-i de apă, e de uscat, varza nu-i roșie, roșia nu-i varză, vițelul e de oaie, pulpa e de cap, ouăle-s cu pui, puiul e-n smîntînă, smîntîna-i oțetită, oțetu-i amîntănit"! Înapoi la piață.

7,55: Reconsider cumpărăturile. Înapoi acasă. Soția face inventarul. Mă privește cu un ochi critic.

8,00: O privesc cu un ochi autocritic: — Știi ce, dragă mea, hai să luăm masa la restaurant. Nu de alta dar altă piață nu mai știu, și pe asta am terminat-o!...

INTRE ORELE 8—9

8,05: Eu: — „Iubito, mi-ai călcat pantalonii?
Ea: — „Aoleu, am uitat! Bine că mi-ai adus aminte. Calcă-mi bluza de mătase".

8,15: Sună telefonul. Soția ridică receptorul: Allo... nu, soțul meu nu poate veni la telefon. Cine întreabă? Directorul? Cum? Dacă e terminat situațiile? As, de unde! Abia se mișcă! N-a terminat nici măcar sufrageria!...

8,25: Telefonul. Soția: Allo... nu, soțul meu nu poate veni la telefon. E la bucătărie. Mănîncă tovarășe, că-i ziua lui de odihnă. Cine întreabă? Contabilul șef? Luați legătura cu directorul.

8,50: vreau să-mi scot de pe mîne șorțul de bucătărie.

8,55: Nu se ușiace nodul de la spate.

9,00: Soției i se face milă cum mă chinuiesc cu șorțul: — Ei, dă-l naibii de șorț Costele, dacă nu vrea să se desfacă. Lasă-l pe tine și dă o fugă pînă la Cinematograf să cumperi două bilete pentru după amiază. Să mă mai distrez și eu puțin, că de dimineață nu-mi ved capul de treburi.

INTRE ORELE 9—13

9,15: Am avut noroc că n-a fost coadă și am cumpărat bilete imediat.

9,30: Telefonez acasă: — Iubito, e coadă mare la cinema. Înainte de două, trei ore nu cred să-mi vină rîndul. Tu ai sfîrșit treaba? Nu? Bine, eu mă întorc la coadă.

9,35: Am intrat la „Carul cu bere" să beau o halbă, două.

10,30: Telefonez acasă: — Iubito, merge greu la bilete. E rîndul fără sfîrșit. Nu știu cînd o să termin. Tu ai terminat? Încă nu? Atunci eu mă ține poiez să nu pierd locul. Pa...

11,00: — Ospătar încă o halbă!...

12,00: Telefonez acasă: — Iubito, mai sînt 50 înaintea mea. Aștept, ce să fac?... Tu ai terminat? Da?... Atunci vin și eu chiar acum... A, da... adică... stai să vezi.. uite tovarășe banii... dă-mi biletele. Iubito, a picat tocmai unul cu două bilete și le-am cumpărat... Să mor dacă te mint!...

INTRE ORELE 13—13,20

13,00: Iată-mă acasă. Ne așezăm la masă, fericiți. Răsare cumnatul meu. Fratele soției. Mă bate pe umăr: — Și zi așa soră-mea dă în brînci și tu bei halbe. Te-am văzut din mașină la „Carul cu bere"!

13,05: Soția aude, mă privește, vrea să deschidă gura și se ciatîna, livide. Eu: — Aoleu, unde-i valeriana?... Scumpo, dragă mea înghite o lingură cu valeriană să-ți revii!... Așa dragostea mea... Ți-e mai bine? ...Slavă domnului!...

13,15: Și-a venit în fire. Mă fulgeră cu asemenea priviri încît mă prăbușesc. Ea: — Aoleu! Unde-i „Passifloralul"? Iubitule, dragul meu, ia puțin calmanți și-o să-ți revii!... Am înțeles! Să bei sănătos cîte halbe dorești...

13,20—5 DIMINEAȚA

Ambii am dormit ca doi porumbei. Caimanicle astea-s nemaipomenite.

LUNI

7 dimineața. Colegii la birou: — Bravo Costele! ...Se vede pe tine că ai chefuit toată noaptea! Ia uitați-vă la el, frățiloi, e fost la bal mascat!... A uitat să-și scoată șorțul! Bravo, mă, tu barem știi să-ți petreci fiecare oră de odihnă!...

I. AVIAN

Cusurgiul

Face el ce face și nu-i place. De dimineață de cînd a pornit, îl vezi că-i acrit. Dacă s-a sculat tîrziu și stă în stație cu noi, începe să-l injure pe 32. El a dormit prea mult, dar autobuzul e de vină; îi caută pricină, începe să insulte și-l auzi: „Ce nu pune, dom'le, mai multe?" Cînd, în fine, enervat, s-a urcat, și autobuzul fiind abia intrat în rută taxatorul nu are să-i dea rest la o sută, începe să strige ca năuc, că taxatorul umblă după ciubuc. Dacă tu, care-l știi de cîțiva ani, vrei să-i împrumuți cincizeci de bani, pe loc trebuie să te retragi pentrucă el te întreabă: „Ce te bagi?" Și pe urmă începe să se la de tine că să-ți fie rușine, că cunoaște el trucul și tu încurajezi ciubucul. Se întoarce apoi spre taxator și îl ia în continuare la zor, apoi avansează reglementar, bagă suta la loc în buzunar și, cînd, în fine, autobuzul a ajuns la Bufet, coboară, și n-a mai luat bilet. Suta asta fermecată o ține demult neschimbată să tot fie așa cam de o lună, întîmplă e o sută foarte bună, care, mi se pare mie, îi face multă economie.

După cum se observă pe moment, suta lui e un fel de sută abonament. Cînd intră la „Alimentara" și cere șuncă mai slabă, iar vînzătorul îl servește în grabă de la început așa cum a cerut, el strigă și începe a vocifera că ce fel de șuncă e asta fără pic de grăsime pe ea. Pe urmă nu-i place cum i-o taie, pe urmă cîntarul are bătaie, apoi se lengă de hîrtia de la ambalaj și face tapaj sus și tare că hîrtia e prea mare și că el să se știe mănînca șunca cu pîine, nu cu hîrtie. Pe urmă, cînd vînzătorul politicos îi ia din hîrtie, el strigă: „Rușine să-ți fie, faceți economie la hîrtie!" și îi dă înainte zor: „Ce sînt eu, răcitor? O să vă dau la ziar! Să port șunca în buzunar?" Apoi, după un șuvoi de imprecații, cere condica de reclamații și, cît ai zice peșteș, scrie patru pagini și iscălește.

La cinema cînd vine prea tîrziu, și asta regulat pe cîte știu, iar din această cauză nu-i dă drumul decît în pauză, el începe să strige de diferite teme că jurnalul a început prea devreme, că el a plătit bilet integral și deci să-i dea înapoi banii pentru jurnal.

Și dacă, în sfîrșit, deși nu-i amator, citește o pagină de umor și găsește ceva la care lumea zîmbește (că se mai nimerește), el strîmbă cu a-creală din nas și-i dă părerii sale glas: „Păi dacă rîde tot poporul, e clar că e eftin umorul și dacă citește ceva care nu e „ieftin" de loc pentrucă respectivul are bucă (sau toc), îl auzi după ce citește: Păi, dacă nu rîde nimeni, la ce-mi folosește?" Și uite așa, prin diverse ape înoată și nu rîde niciodată.

Mă întreb acum și tare aș vrea să știu, dacă o să zîmbească citind despre cusurgiu.

Sadi RUDEANU

V. TIMOC

SFATUL MEDICULUI

— Și țineți minte: pentru sănătate, aerul curat e mai important chiar decît medicamentul...

V. CRIVĂȚ

— Nu, puiule, nu sînt frați siamezi; au avut bilete pe același loc!

NELL COBAR

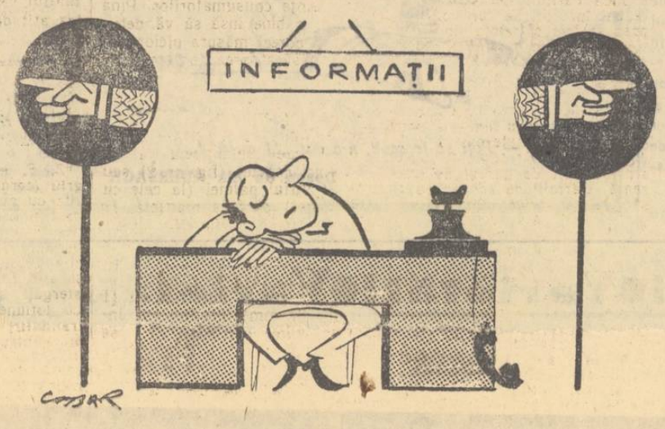

Fără cuvinte

ȘT. MUNTEANU

— O clipă! — ...!!!

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Botvinnik se pregătește...

Mihail Botvinnik a comunicat că zilele acestea va începe pregătirile în vederea celui de-al 5-lea meci al său pentru campionatul lumii cu Mihail Tal meci care potrivit hotărîrii Federației internaționale de șah (FIDE), va începe la Moscova în primele zile ale lunii martie 1960. După cum se știe, celelalte patru meciuri Botvinnik le-a susținut cu David Bronștein (1) și cu Vasili Smislov (3, unul terminat la egalitate, unul pierdut și unul cîștigat).

La 19 octombrie Mihail Botvinnik s-a înapoiat la Moscova dintr-un turneu de trei săptămîni prin R.F. Germană și Suedia. La invitația organizațiilor șahiste ale acestor țări el a ținut conferințe și a dat simultane. Din cele 280 de partide susținute, Botvinnik a pierdut numai șase.

La Stockholm, campionul mondial a fost oaspetele lui Folke Rogard, președintele FIDE. F. Rogard a comunicat că Congresul mondial al FIDE, care a avut loc la Luxemburg, a acordat lui Botvinnik dreptul la un meci revanșă în anul 1961 dacă el va fi învins în 1960 în meciul cu învingătorul turneului candidaților din Iugoslavia. Mihail Tal.

Alb: Mihail Tal
Negru: Fisher

Jucată la turneul candidaților, Belgrad 1959.

1. d4.	Cf6	19 f4.	e : f
2. c4.	g6	20 D	f4.
3. Cc3.	Ng7	20.	. . d : c5
4. e4.	d6	21.	Nd3,
5. Ne2.	0-0	22.	Tae1 Df6
6. Cf3.	e5	23	Te6 ! D : e6
7. d5.	Cbd7	24.	N : f5 +. T : f5
8. Ng5	h6	25.	D:f5+, Rh8
9 Nh4.	a6	26.	Tf3. Db2
10. 0-0.	De8	27.	Te8. Cdf6
11 Cd2	Ch7	28.	D:f6 +. D:f6
12. b4.	Nf6	29	T:f6, Rg7
13. N : f6	Cf6	30.	Tf8, Ce7
14. Cb3.	De7	31	Ca5 h5
15. Dd2.	Rh7	32	h4, Tb8
16 De3.	Cg8	33	Cc4, b5
17. c5,	f5.	34.	Ce5 și negrul cedează
18. e:f5,	g:f		

În legătură cu concursul „încercați să compuneți o problemă!"

La primul concurs *„Încercați să compuneți o problemă"* organizat de revista „MAGAZIN" s-au primit 53 de lucrări trimise de 24 de concurenți. Toate problemele au fost date maestrului sportului Virgil Nestorescu, care va fi arbitrul acestui concurs. În afară de premiile acordate de „MAGAZIN" autorii problemelor clasate pe primele locuri vor primi și puncte pentru obținerea de categorii în compoziția de probleme. Rezultatul concursului va fi anunțat curînd.

Rezultate din turneele prin corespondență

GRUPA 26 siciliană: Ing *Teoc V Ioan* (Gurahonț) — *Eugen Moraru* 2—0

GRUPA 85 - siciliană: *Cornblum Eugen* (Buc.) — *Zimmermann Fred* (Buteni) 1—0.

Știri șahiste

Primul campionat al regiunii Constanța a fost cîștigat de Vasile Constantin cu 14½ din 18 puncte. Au fost 10 participanți și s-a jucat în două tururi. Pe locul II s-a clasat Petre Năstase cu 14 puncte iar pe locul III Barna Lucian cu 12½ puncte.

ANGLIA Un mic turneu internațional care a avut loc la Ilford a fost cîștigat de cehoslovacul Kottnauer cu 3½. Pe locul II-III Clarkii și Green cu cîte 3 puncte.

NOUA ZEELANDA: Campionatul național, la care au luat parte 12 jucători a fost cîștigat de Foulds și Menzies cu cîte 8 puncte.

ISLANDA: Campionatul Islandei a fost cîștigat de Johansson cu 10 puncte din 11 posibile.

Jocuri distractive

175 peste tot!

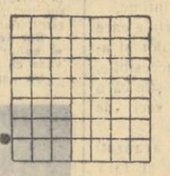

Iată un careu împărțit în 49 de casete. Vă rugăm să luați cifrele între 1 și 49 și să le aranjați în casete în așa fel încît rezultatele prin adunare — indiferent, orizontal, vertical sau oblic — să dea total 175.

Sînt egale și totuși...

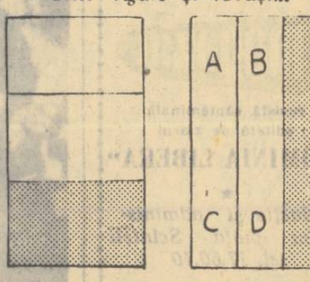

Vă prezentăm mai sus două dreptunghiuri absolut identice ca mărime. Cel din stînga este împărțit în trei părți cu ajutorul unor linii orizontale. Cel din dreapta tot în trei părți egale prin linii verticale.

Decupați partea hașurată din stînga și apoi cea hașurată din dreapta care sînt egale. Rămîn deci părțile albe care sînt și ele egale între ele. Încercați să suprapuneți partea din stînga peste partea din dreapta și deși ele sînt egale veți vedea că este greu să realizați acest lucru.

SPORT magazin

Probleme actuale și de viitor ale ciclismului nostru

De vorbă cu antrenorul Nicolae Voicu

Abia s-a încheiat sezonul ciclist de fond și au și început preparativele pentru un nou sezon: 1960, anul Olimpiadei.

La sfîrșitul unui sezon ciclist propriu zis și la începerea pregătirilor pentru sezonul viitor, am considerat indicat să stăm de vorbă cu antrenorul NICOLAE VOICU de la asociația Dinamo, ai cărei ciclişti au dominat și în acest sezon — ca de altfel și în ultimii trei ani — majoritatea competițiilor interne.

— Ca antrenor at unei formații care a obținut și în acest an victorii în majoritatea probelor importante, ce ne puteți spune despre sezonul de fond 1959?

— Din punctul nostru de vedere, cel al „recoltei" de victorii, și anul 1959 a fost pentru noi, dinamoviștii, un an bogat. Privit în ansamblu, sezonul 1959 s-a prezentat calitativ în real progres față de anii trecuți. Și nici nu se putea altfel, față de condițiile excepționale create mișcării sportive în statul nostru democrat-popular. Totuși, la ciclism progresul urmează un ritm nesatisfăcător, în raport cu avîntul activității în celelalte discipline sportive din țara noastră.

— La ce vă referiți?

— Mă refer, pe scurt, la mediu orare ridicate pe distanțe mari, la scheme tactice superioare și rezistența în lupta finală. Și aci mai avem de lucrat serios. Faptul trebuie să constituie o serioasă preocupare atît pentru conducerea U.C.F.S., a federației noastre de ciclism, cît și pentru cluburi și asociații.

— Pe ce vă întemeiați această afirmație?

— Pe următoarele patru aspecte: 1) participare redusă la cursele mari; 2) la fiecare concurs mare din țară se înjghebează echipe combinate, întrucît formații ca Progresul, Recolta, Constructorul, Combinatul Poligrafic București și altele nu dispun de cinci sau șase elemente de primă valoare pentru a putea alinia o reprezentativă pe măsura curselor; 3) cluburi fruntașe ca C.C.A., Dinamo și Victoria se bazează pe efective încă prea reduse, 5—6 sportivi de categorie superioară; 4) încă puține elemente de perspectivă.

— După cum se vede, ne aflăm în fața unei probleme acute.

— Întocmai. Și asta trebuie să ne dea serios de gîndit.

Întărirea echipelor de club

— Și cum vedeți dv. soluționarea acestei importante probleme? Ce obiective considerați că trebuie atinse pentru îmbunătățirea situației?

— Întrebarea se leagă direct de însuși factorii principali privind dezvoltarea ciclismului nostru și, firește, o discuție, cît de sumară, asupra acestor factori ar necesita coloane întregi. Mă voi strădui să prezint cît mai succint posibil o sumă de premize, care — după părerea mea — se cer neapărat asigurate pentru realizarea unor certe progrese. Alcătuirea calendarului și organizarea concursurilor să fie făcute în raport cu specificul și necesitățile întrecerilor internaționale (circuite dificile, probe variate, meci omnium pe circuit).

Întărirea echipelor de colectiv sau asociație prin alcătuirea unui efectiv corespunzător calitativ și cantitativ. Și aceasta prin grija efectivă a Federației și a antrenorului federal care vor stabili planuri de perspectivă cu fiecare antrenor în parte.

Aceste organe este de dorit să controleze și să îndrumeze munca antrenorilor mai eficient decît pînă acum. Totodată, ar fi indicat ca Federația și antrenorul federal să stimuleze conducerile cluburilor și asociațiilor, să acorde mai multă atenție ciclismului.

— Socotiți cumva că unele secții cicliste nu sînt suficient sprijinite?

— Nu pot spune că nu există sprijin. Dar în multe cluburi și asociații ciclismul e privit ca un fel de „rudă săracă", rudă care costă mult (ciclismul este, prin specificul său, un sport care consumă mult material) iar beneficiile materiale sînt infime.

Un mare stoc de materiale care să fie distribuite cluburilor și asociațiilor la prețuri accesibile, îndeosebi la baieuri. Se știe că o echipă uzează zeci și zeci de baieuri într-un sezon.

Ar fi bine ca cicliștii avansați și juniori din Capitală și țară să se întîlnească mai des în probe de 2—3 zile, în special pe circuite, ceea ce ar constitui un prețios schimb de experiență și prilej de afirmare a alergătorilor din țară din rîndul cărora au ieșit numeroase talente.

În sfîrșit, angrenarea cît mai des — și nu numai accidental, ca pînă acum — a fondiștilor în probe pe velodrom, fapt practicat frecvent în alte țări.

— Acestea ar fi cîteva premize pe plan intern. Dar pe plan internațional ce ne puteți spune?

— După o experiență de 6 ani, ca antrenor la Dinamo și de lot republican în repetate rînduri, socot că primul obiectiv este participarea la concursuri internaționale pe baza unui plan cu obiective și sarcini corespunzătoare, care să țină seama de nivelul ciclismului nostru și cel internațional.

Obiective pe plan internațional

— Ce alte obiective mai preconizați pe plan internațional?

— Să participăm la cît mai multe curse de 1—2 zile, pe circuite, iar tinerii cu perspective să fie angrenați în mod curajos în cît mai numeroase concursuri internaționale, fie în țară, fie peste hotare.

— În acest sens, vă amintiți, s-au făcut frumoși pași înainte, o serie de probe din țară luînd caracter internațional în ultimii ani.

— De acord, și e lăudabilă această realizare. Desigur că rezultatele ar fi din cele mai bune dacă am reuși să primim vizita unor concurenți străini de cea mai mare valoare.

— Mai aveți ceva de adăugat?

— Experiența și învățămintele din marile curse de peste hotare să fie folosite și de echipele și cicliștii noștri, aceste învățăminte devenind sarcini controlate. La ședințele de analiză a marilor curse, prezența să fie mai numeroasă, referatele mai documentate iar discuțiile să fie lipsite de formalismul obișnuit ca și de micile răfuieli personale între antrenori. Referatele expuse să fie multiplicate și distribuite antrenorilor și tehnicienilor din Capitală și din țară pentru îmbogățirea cunoștințelor.

★

Socotim că părerile exprimate de antrenorul *Nicolae Voicu*, pot să constituie un punct de plecare pentru o serie de articole în presă sau referate în cadrul colegiului de antrenori — în care să se dezbată pe larg experiența bogată acumulată timp de mai mulți ani. Discuțiile și măsurile propuse în cadrul lor ar putea aduce o contribuție de preț la ridicarea nivelului ciclismului nostru.

S. SPIREA

Două goluri valabile și totuși scor final: 1-0!

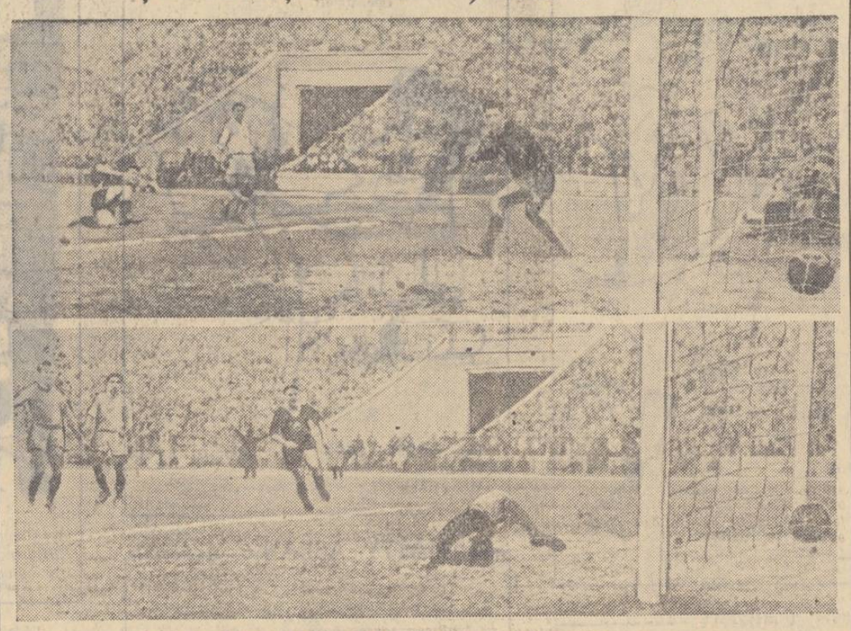

Fotografia de sus arată primul gol înscris de Tătaru și anulat de arbitru.
Fotografia de jos arată golul înscris de Constantin în minutul 89, cu care echipa noastră a cîștigat întîlnirea cu R. P. Bulgaria. Două goluri perfect valabile și totuși scorul final a fost 1—0.

Fotografii: C. ANTONIER

Puncte de vedere...

UN MECANISM OMOGEN ŞI PUTERNIC

Pe un teren foarte bun pentru cultura orezului, sub cerul melancolic ca o cisternă defectă, „naționala" noastră a cîștigat — în fine — acest meci obsedant, care ne provoca teribile migrene de vreo două luni încoace. Și totuși, puțin a lipsit — încă zece minute, încă un ofsaid — fantomă, sau un reflex miraculos al lui Naidenov — pentru ca oaspeții să smulgă remiza, complet inechitabilă după aspectul jocului de duminică. Acum, cînd faptul e consumat, putem spune cu mîna pe inimă, că scorul final nedreptățește profund pe învingători. Formația condusă de Constantin a funcționat din primul pînă în ultimul minut ca un mecanism omogen și puternic, măcinînd pas cu pas forțele adversarilor, „convingîndu-i", dacă se poate spune așa, că mai devreme sau mai tîrziu vor fi nevoiți să repună mingea de la centru... Cred că acest adevăr trebuie situat pe primul plan în discutia — încă deschisă — asupra meciului cu Bulgaria.

Prin prisma opiniei de mai sus, mi se pare simplistă aprecierea unor comentatori, după care unsprezecele nostru ar fi jucat mai slab în prima repriză. Băieții au luptat cu pasiune și inteligență de la un capăt la altul al întîlnirii; tocmai acestei consecvențe i se datorește căderea formației oaspete în ultimele 45 de minute. Convinși că vor obține minimum unul din cele două puncte puse în joc, învingătorii Franței și-au pierdut cumpătul în momentul cînd au simțit că înfrîngerea bate la ușă. Oricît de ciudat ar părea, golul anulat de arbitrul Posa în minutul cincizeci și nouă a produs o nervozitate extremă, nu atît în rîndurile jucătorilor noștri, cum era de așteptat, ci în tabăra opusă.

Îmi iau aici îngăduința să fac o remarcă sinceră, prietenească, la adresa unora din fotbaliștii bulgari. După ce au demonstrat în atîtea rînduri că știu să lupte exemplar pentru victorie, duminica trecută ei ne-au arătat, din păcate, că nu știu să piardă. Dacă, de pildă, în ciuda norilor posomoriți, Soare „a strălucit" pe întregul teren, e greu de admis o asemenea încercare de a-l „depăși" ca aceea a lui Panaiotov... Și e reprobabil faptul că Nunweiller și-a permis să facă notă discordantă în formația noastră, printr-o ieșire grosolană după faultul comis de Covacev asupra lui Voinescu.

Oricît de mare ar fi tensiunea, oricît de importantă miza jocului, principalul obiectiv al oricărei întreceri rămîne spiritul sportiv, atitudinea demnă, omenească. În ciuda împrejurărilor dificile pe care le-am luat în considerație, atît Largov cît și Constantin, atît Manolov cît și Tătaru, ca de altfel majoritatea colegilor lor de echipă au dovedit că se poate lupta cu îndîrjire, dar cu o perfectă corectitudine pe toată durata partidei.

Sperăm că întîlnirea din primăvara viitoare se va bucura de un timp mai propice și va da loc unei dispute sportive de înaltă ținută, în care să triumfe cei mai buni. Eu unul urez din tot sufletul succes reprezentanților R.P.R. în complicata călătorie București—Roma, via Sofia!

Dan DEȘLIU

— Poți să te scoli, n-a dat „11 metri" !...

Desen de Rik AUERBACH

Cutia cu scrisori

I. CANDREA — Oradea: Ne pare rău că nu urmăriți în mod regulat revista noastră. Am publicat la timp rezultatele concursului. Dv. ați avut într-adevăr patru răspunsuri exacte, ați participat la tragerea la sorți, dar pînă la sfîrșit nu v-ați aflat pe lista cîștigătorilor. Poate că de data aceasta...

I. CARUNTU — Petroșani: Turneul întreprins de reprezentativa de rugbi a orașului București în 1955 în Anglia s-a soldat cu un frumos succes: o victorie categorică la Swansea, un meci nul cu Harlequins (Londra) și o înfrîngere la limită în fața echipei Cardiff.

Din actualitatea campionatului categoriei A de fotbal

Sezonul de iarnă trebuie să fie un sezon activ

Campionatul categoriei A de fotbal se reia mîine, după o întrerupere de trei săptămîni impusă de pregătirea jocului interțări R.P.R.—R. P. Bulgaria. Reluarea campionatului va duce la consumarea ultimelor două etape ale turului competiției, după care echipele vor începe socotelile ...pentru ce va fi la primăvară. Toate legate, desigur, de întrebările: cine va fi campion? cine va retrograda?

Tot două etape au mai rămas să se dispute și în turul campionatului categoriei B, unde viitoarele socoteli se vor face sub semnul de întrebare: cine promovează în categoria A?

La reluarea campionatului, acum cînd ne apropiem de sfîrșitul turului se cere să discutăm o problemă mai veche. Se știe că în iarnă se pregătesc succesele stagiunii de primăvară. E o muncă ce se cere perseverentă, totuși chibzuit făcută, pentru ca într-adevăr să fie pe măsura obiectivelor de atins.

Pentru la primăvară, echipa A a țării are de susținut trei partide foarte importante: cu Bulgaria, la Sofia, în preliminariile turneului olimpic de fotbal și cu R. Cehoslovacă, un dublu meci în cadrul sferturilor de finală ale „Cupei Europei". E vorba, cum se vede, de perspectivele cele mai apropiate și legate numai de echipa A. Dar la acestea se mai adaogă și programul echipelor reprezentative B, de tineret și de juniori, ca și obiectivele ceva mai depărtate ce le are de atins fotbalul nostru, urmărind ridicarea prestigiului lui pe plan internațional.

Înseamnă, că un bogat lot de jucători trebuie pregătit cu grijă, cu competență și pe îndelete, ca totul să se desfășoare normal, calculat, lipsit de febra improvizațiilor și concretele de ultimul moment.

Cele două etape de campionat ce au mai rămas să se dispute în campionatul categoriilor A și B trebuie folosite pentru o nouă și temeinică verificare și cuprindere a jucătorilor demni de a face parte din loturile republicane. Alături de consacrați și de proaspete revelații, mai pot și trebuie să fie incluși în aceste loturi și alți jucători tineri și valoroși, pe care i-a ridicat mai mult la suprafață actualul campionat. Prin recomandarea antrenorilor (dar și prin alte mijloace de investigație, folosind de pildă și sugestiile unui larg activ de voluntari competenți) să se alcătuiască loturi de selecționabili, a căror pregătire să se facă temeinic — așa cum e cazul — la echipele lor. Pentru aceasta trebuie folosit — în țară — tot timpul prielnic ce va sta la dispoziție în lunile de iarnă, dar și turnee în străinătate, în țări cu climat mai favorabil în timpul anotimpului friguros de la noi.

Recent s-a făcut cunoscut că, după încheierea campionatului unional de fotbal, nouă echipe sovietice (la care s-ar putea să se mai adaoge și altele) vor întreprinde turnee peste hotare. Și echipele fruntașe din R. P. Ungară (ca și din alte țări) vor întreprinde turnee.

Asemenea turnee sînt necesare și echipelor noastre de club și selecționate, jucătorilor noștri, pentru îmbogățirea cunoștințelor lor fotbalistice, pentru continuarea și desăvîrșirea pregătirilor pentru stagiunea viitoare.

Iată de ce acum, cu două etape înainte de sfîrșitul primei părți a campionatului categoriilor A și B, aducem în discuție (pentru o bună și completă rezolvare) problema în plină actualitate a folosirii cît mai judicioase a așa-zisei vacanțe fotbalistice de iarnă.

Ion BOCIOACA

Adaptare după JACK LONDON

Bruta din caverne

Ilustrații: Beca RIND

Managerul Sam Stubener descoperă un minunat atlet, pe tînărul boxer Pat Glendon. După ce învinge fără dificultate, chiar în primele runduri, mai mulți adversari, Sam îi cere boxerului să-și termine adversarii într-o repriză dinainte stabilită și cunoscută numai de ei doi. O zicistă îl vizitează pe Pat Glendon și-l întreabă dacă cunoaște trucajele ce se practică în boxul profesionist. Boxerul se îndrăgostește de zicistă, iar cei doi tineri se căsătoresc. Acum Pat Glendon se pregătește pentru meciul său de adio.

Cînd veteranul crainicilor, bătrînul Billy Morgan, trecu peste corzile ringului, un ropot de aplauze răsună în sală. Dar iată că în clipa cînd crainicul se pregătea să anunțe, se auzi o puternică pîrîitură: sub greutatea mulțimii, cîteva bănci se rupseră cu zgomot. Din fericire, nu fură victime și publicul începu să rîdă de cei răsturnați în poziții caraghioase.

Apoi, salutați frenetic de public, șapte foști renumiți campioni ai ringului trecură corzile pentru a fi prezentați publicului. Billy Morgan îi anunță folosind pentru fiecare poreclе bombastice. Pe unul îl numi „John cel onest" pe altul „Drept ca aurul", pe un al treilea „cel mai cinstit luptător cu pumnii pe care ringul l-a cunoscut vreodată". Și tot așa și pentru ceilalți: „eroul a 100 de meciuri care n-a fost niciodată la pămînt", „cel mai brav din vechea gardă", sau „cel mai faimos bătăuș dintre bătăuși"...

Acest intermezzo ocupă un timp oarecare. Fiecare din cei 7 boxeri bolborosi cîteva cuvinte aproape inteligibile. Cel mai lung discurs — dură aproape un minut — fu acela al lui „Drept ca aurul". Apoi fură fotografiați. Ringul era plin cu celebritățile boxului: campioni, antrenori, cronometrori și arbitri. Erau prezenți și învinșii lui Pat Glendon, iar printre ei Nat Powers, care cu acest prilej își ceru revanșa. Toți îl provocau în același timp pe Jim Hanford, campionul mondial. Acesta din urmă pronunță și el cîteva cuvinte, luîndu-și angajamentul de a boxa pentru titlul suprem cu învingătorul meciului din seara aceea. În aceeași clipă publicul începu să scandeze numele favoritului său: jumătate din asistență îl aclama pe Tom Cannam, iar cealaltă jumătate pe Pat Glendon.

Cînd cei doi boxeri, Cannam și Glendon, își făcură apariția în ring, arenele izbucniră în urale, care nu conteniră aproape cinci minute.

După ce ringul fu evacuat, Glendon se așeză în colțul său, asistat de secunzi. Ca de obicei, în spatele lui se afla și Sam Stubener.

Mai întîi fu prezentat publicului Cannam. După ce se înclină, trebui să cedeze insistențelor publicului, care îi cerea să pronunțe un discurs. Cannam se bîlbîi, încercă să vorbească, se întrerupse, apoi reuși să pronunțe o frază închegată:

— Sînt mîndru că mă aflu în seara aceasta printre dv., spuse el și glasul îi fu acoperit de un tunet de aplauze. Apoi, reuși să mai spună ceva: „Toată viața am luptat în mod cinstit. Deși pe ring pot să mă contrazic. Și în seara aceasta vă promit să fac tot ce-mi stă în puteri pentru a învinge".

Apoi, veni rîndul lui Glendon. I se ceru și lui să pronunțe o alocuțiune. Billy Morgan ridică mîna în sus, pentru a cere publicului să păstreze tăcerea și Glendon începu să vorbească la început greoi, intimidat, apoi, din ce în ce mai tare, mai sigur și mai hotărît:

— Partenerul meu de astă seară v-a spus că e mîndru că se găsește în fața dv. Ei bine, dați-mi voie să vă spun că eu nu sînt la fel de mîndru de acest lucru.

Mulțimea rămase aproape înmărmurită la auzul acestei îndrăznețe declarații. Glendon făcu o scurtă pauză, pentru ca cuvintele lui să-și poată produce efectul dorit, apoi reluă cu voce energică:

— Sînt pur și simplu uluit de ceea ce se petrece în jurul meu. Așteptați un discurs de la mine? Ei bine am să vă satisfac dorința. Astă-seară este pentru ultima oară că apar pe un ring, pe care-l părăsesc pentru totdeauna. De ce? Pentru că meseria de boxer îmi repugnă. Boxul este o uriașă escrocherie. Totul este putred pînă la măduvă.

În public începu să se facă simțit un freamăt; se auziră strigăte enervate:

— Lasă vorba! Meciul! Să înceapă meciul!...

Strigau mai ales managerii și cîțiva boxeri. Glendon încercă zadarnic să se facă auzit în mijlocul acestui vacarm. Sala se împărți în două: unii care strigau: „Lupta! Să înceapă lupta!"; alții care cereau: „să vorbească! Lăsați-l să vorbească!..."

Organizatorul meciului, care era în același timp și coproprietarul arenei și arbitrul întîlnirii, precum și Sam Stubener, stăruiau pe lîngă Glendon ca să înceapă lupta. În fața refuzului acestuia, arbitrul anunță că-l va declara învingător pe Tom Cannam.

— Asta e nereglementar, strigă Glendon. Am să vă dau în judecată și am să vă urmăresc în fața Tribunalului. Cred, de altfel, că nu ați ieși întregi de aici dacă ați frusta astfel publicul prezent. Am de gînd să mă bat, dar mai înainte vreau să-mi termin discursul.

— Și asta e nereglementar! protestă arbitrul.

— Nu e adevărat. În regulament nu se spune nicăieri o vorbă care să interzică boxerilor să ia cuvîntul în ring. Campionii prezenți astă-seară în sală, n-au vorbit și ei oare?

— Da, dar n-au pronunțat decît cîteva cuvinte. Tu vrei să ne bați capul cu un discurs. Nu e tot una, răspunse arbitrul.

(Va urma)

VarietăţiVarietăţiVarietăţiVarietăţiVarietăţi

„Nu ajutați un catcheur care cade"

Această crudă recomandare a fost făcută de un tribunal francez unui spectator care a avut imprudența să încerce să ajute un catcheur care fusese catapultat de adversarul său peste corzile ringului. Dar iată faptele: În sala Elisée-Montmartre avea loc un meci de catch, acest așa zis sport care nu are nimic comun cu ideia de sport. În focul acestui meci s-a întîmplat un lucru destul de frecvent: unul din protagoniști, spaniolul Joachim La Barba, a fost aruncat peste corzile ringului. Atins în amorul propriu de observațiile sarcastice și ironice ale publicului, a reluat lupta cu și mai multă tenacitate, dar rezultatul a fost același: din nou a părăsit ringul, oprindu-se la picioarele unuia din spectatori. Acesta, îndulșoșat de soarta lui La Barba, s-a aplecat să-l ridice, dar odată pus pe picioare spaniolul a expediat în obrazul salvatorului său un fulgerător croșet, care i-a deschis arcada și i-a rupt buza.

Acuzat în fața instanței de rănire intenționată, La Barba explică: „Într-o zi mi s-au administrat de către spectatori lovituri cu sticle în cap, într-alta mi s-au rupt chiloții... ceea ce sînteți de acord că nu este prea sportiv". Spectatorul lovit mai are ceva de adăugat: „Nu numai că m-a rănit, dar înainte de asta La Barba a aruncat în noi cu un scaun".

Dar verdictul tribunalului a dat o nouă lovitură îndureratului spectator: el nu ar fi trebuit să-i ajute lui La Barba, pentru că regulamentul prevede că nimeni nu are dreptul să ajute un catcheur căzut afară din ring. Un „sport" stupid, dirijat de reguli și mai stupide.

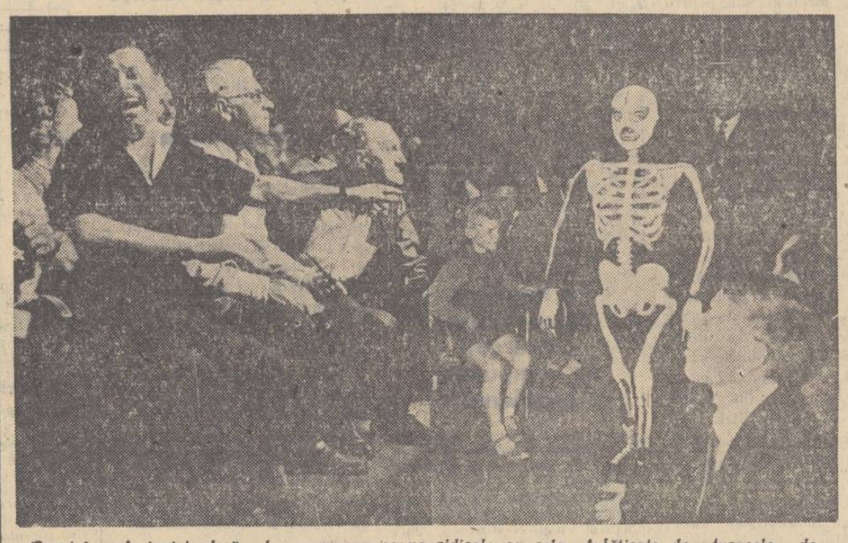

Sportul profesionist oferă adesea asemenea scene ridicole ca cele înfățișate de turneele de catch care se organizează la Paris, și în care „sportivul" Fantomas apare costumat așa cum îl vedeți în fotografia noastră — stîrnind ilaritatea unora dintre spectatori.

Trei italieni despre Jocurile Olimpice

ENRICO VENTURI (fost campion european de box): „Ca fost boxer aștept desigur, în primul rînd, să văd un box într-adevăr strălucit. Citesc cu interes tot ceea ce apare în presă despre pregătirile boxerilor din toate țările, care vor lupta pentru medaliile olimpice. Ce-aș mai putea spune despre viitoarele jocuri? În primul rînd trebuie să dispară, o dată și pentru totdeauna, inscripțiile fasciste de pe stadion. (Venturi se referă la inscripțiile cu caracter fascist care se mai păstrează pe unele stadioane ale Romei). Vreau să cred că guvernul nostru va face acest lucru cît mai repede posibil".

GIUSEPPE DE SANTIS (cunoscut regizor de filme): „Jocurile Olimpice înseamnă mii de oameni noi în oraș, animație, voioșie. Ele constituie un eveniment măreț pentru Roma. Ar fi bine să se organizeze cu acest prilej și serbări populare, care să ofere oaspeților noștri posibilitatea de a cunoaște viața oamenilor simpli din Roma. În ce privește inscripțiile fasciste de pe stadion, mie, ca și oricărui alt italian cinstit, îmi este rușine să vorbesc despre aceasta. Cu cît inscripțiile vor dispărea mai repede, cu atît va fi mai bine.

UMBERTO NOBILE (profesor, unul din vechii exploratori ai Polului Nord): „Cred că importanța deosebită a Jocurilor Olimpice constă în faptul că ele vor contribui mai mult decît oricare altă competiție la întărirea prieteniei dintre tinerii de pe întreg globul pămîntesc și în felul acesta la slăbirea încordării internaționale. Este mult mai rezonabil și mai uman să se organizeze astfel de jocuri pe care în mod convențional le-am putea numi „manevre sportive" decît să asistăm la manevre militare".

De ce s-a sinucis Tamburlini?

În 1954, presa sportivă pariziană anunța apariția unei noi „stele" în ciclismul francez: **Eugene Tamburlini.** Tînărul alergător din orașul Troyes cîștigase două curse importante la categoria independenți: Turul ciclist al Angliei și „Le Tour de Champagne". I se prevedea un viitor strălucit. Trecerea sa la profesionism era inevitabilă. A fost angajat de o mare firmă de biciclete, a semnat contracte, i s-a făcut reclamă. Dar fizicul său n-a rezistat ritmului curselor profesioniste și „dopingurile" administrate de manageri i-au măcinat repede sănătatea. Tamburlini n-a avut succes în cariera de profesionist. Ratînd victoriile pretinse de patronul său, Tamburlini a fost concediat. Declasat din nou la „independenți", el n-a mai găsit angajamente și putinele curse regionale la care era primit să concureze nu-i puteau asigura veniturile necesare pentru a-și întreține familia. Tamburlini avea 27 de ani și nu cunostea nici o meserie. Zilele trecute Tamburlini a fost găsit mort în locuința sa din Troyes. Sărmanul ciclist, disperat și-a pus capăt zilelor, deschizînd robinetul de la conducta de gaze, după ce absorbise un somnifer puternic. Sinuciderea lui Tamburlini a produs o profundă impresie în cercurile sportive apusene. Moartea lui Tamburlini constituie o nouă acuzație gravă împotriva sportului profesionist.

„Record mondial"

Recordul mondial la săritura în lungime a fost doborît, dar la categoria... broaște. Campioana Africii de Sud, „Diana Dors II", a realizat performanța de 6,55 m. cu ocazia tentativei făcute pe malul lacului de la Elsburg. De remarcat că vechiul record deținut de o broască americană era de numai 4,82 m. O nouă și amară decepție pentru suporterii americani, care au pierdut recent și recordul la rezistența în sîcriul de gheață...

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, Interior 1400.

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii — București.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 111 ★ Sîmbătă 21 noiembrie 1959 ★ 8 pagini — 1,50 lei

PEREGRINARI PRIN ȚARA

TULCEA

Cine n-a privit Tulcea de la înălțime, de la locul numit, de tulceni „la monument", n-are deplin dreptul să afirme că a văzut urbea de la țărmul Dunării. In toată splendoarea lui orașul de-acolo se înfățișează, înălțat deasupra apelor, vast amfiteatru albind vara în verdeață și toamna în frunzar de aur. Numai de acolo cuprinde pe deplin portul cu zeci de barcaze la dană, priveliștea Tulcei industriale, cu noi ziduri care-și înalță hornurile mai sus decît minaretul giamiei, împrejurimile orașului cu dealuri molcome și lacuri, unda Dunării pierdută în zare, către Ceatal, spre paradisul Deltei.

Vedere panoramică a portului pescăresc din Tulcea

Fotografia : V. CIOROBEA

In această priveliște, luminată blînd de soarele tomnatec, amănuntele greu de deslușit mi le-a tălmăcit, arătîndu-mi mai întîi cartierul său de baștină, cu multe case noi, un bătrîn cu barbă roșie ușor înspicată. „*Achim Titov*" — s-a recomandat și a adăugat „*pensionar*". Pescar pensionar. (Avea 62 de ani dar îndeletnicirea îi era tînără, nespus de tînără și de semnificativă, căci nu s-a pomenit, de cînd e delta și de cînd pescuiesc lipovenii să fi ajuns dintre ei vreunul pensionar).

„*Uitați, aici jos* — îmi arăta Achim Titov — *către apă, casele mari, albe; acolo e fabrica de conserve de pește. Iacă dincolo, o altă clădire mare; vedeți, fabrica de mucava, colo altă fabrică... Are Tulcea acuma multe...*"

Moșul cu barba roșie, înspicată, îmbrăcat peste cămașa închisă la umăr, cu o flanea, era nu numai

Virgil DĂNCIULESCU

● *(Continuare în pag. 5-a)*

În acest număr:

Corespondențe speciale din PEKIN și LONDRA semnate de *W. Burchett și Allan Brown*

La microscop
„NEÎNCHIPUITUL PARADOX"
de Demostene Botez

Moravuri și năravuri
GRIJA PENTRU „AL NOSTRU"
de N. Valmaru

Puncte de vedere
de Dan Deșliu

Planta cu cea mai scurtă viață:
CIUPERCA

Interviu cu
GINA LOLLOBRIGIDA

Clima nu se schimbă brusc
de Radu Nor

Printre fruntașii întreprinderii textile „11 Iunie" din Pitești se numără și tînăra Elena Cîrstea, al cărei zîmbet grațios l-a cucerit și pe fotoreporterul „Magazinului"

Fotografia : Mihai POPESCU

UN ORAȘ PE ...FARFURIE

Orașul se îngrămădește la poalele dealurilor înlănțuite de veacuri în aceeași horă, ca un copil la poalele mamei. Poate că într-adevăr înălțimile încremenite dimprejur au jucat rol de părinte acestei așezări : au ferit-o de incursiuni armate nedorite, de intemperiile nemiloase, i-au păstrat prospetimea anilor în care s-a zămislit. Căci nu știu dacă mai există altă localitate din țară, care să-și păstreze cu atîta autenticitate aspectul de oraș medieval ca Sighișoara : străzi înguste și cu meandre ca-e urcă și coboară după capriciile solului ; case mici și scunde în toate culorile, cu porți boltite ce-și scîrțîie încheieturile ; ziduri groase, la care se pare că n-a fost folosit firul cu plumb ; scări din lemn și poteci strîmte ce se cațără pe pieptul dealului pentru a ajunge la Cetate ; turnul cetății, cu figurinele lui cîntînd din instrumente orele zilei și ale nopții ; jumătăți de ziduri care stau mirate și îmbietrite ca niște bătrîni proptiți în măciulia bastoanelor ; poduri rezistente și grele, făcînd cruce cu apele jucăușe ale Tîrnavei ; iar, peste toate, aceeași liniște și pietate de imens muzeu în mijlocul naturii.

Fără istoric și fără tradiție

In casa unor gospodari foarte ospitalieri din Sighișoara am văzut niște farfurii de faianță, pe care erau pictate imagini pitorești ale orașului : în culori calde și senine atunci cînd redau locurile scăldate de riu, cenușii și sobre cînd evocă silueta vechii cetăți, proaspete și vii cînd aduc imagini din păduricile de pe dealuri.

Intreaga atmosferă și frumusețe a vechiului burg ardelenesc este cuprinsă în marginile unor farfurii. Pe spatele lor stă scris cu litere cursive — „Faianța"-Sighișoara ; iar emblema vorbește despre cel mai nou element introdus în viața bătrînului oraș : fabrica de sticlărie și de faianță, unul din cele mai mari și moderne combinate de acest gen.

Aici, vîrsta cunoaște limite foarte relative. Vîrsta lucrurilor neînsuflețite numără 3—4 ani, iar a celor care le mînuiesc nu depășește 30 de ani. Faptul este important, pentru că numai așa poți înțelege de ce oamenii te privesc cu ochi mari și mirați atunci cînd îi întrebi despre istoricul sau tradiția acestei fabrici. Istoricul ? Istoricul se găsește aici aproape, la distanță de cîțiva ani doar. Și fiecare muncitor de aici a trăit acest „istoric". Tradiția ? Tradiția este inexistentă : în Sighișoara nu a fost niciodată vreo fabrică de faianță, iar meșteșugarii acestui oraș, din cele mai vechi timpuri, nu au avut asemenea îndeletniciri. Așadar, la capitolul istoric și tradiție — se trage linie.

Dacă vrei să știi însă despre ziua de azi a fabricii, atunci e altceva. Prin graiul lor mut, farfuriile care poposesc în casele din cele mai diferite colțuri ale țării sau chiar la depărtări de mii de kilometri — acolo unde se vorbește altă limbă și sînt alte obiceiuri — vor ști să-ți povestească multe despre ziua de azi a fabricii...

S-au născut în secția mori, acolo unde se prepară pasta, din caolinuri indigene și caolinuri venite de peste Dunăre — din R. P. Bulgaria. Au fost plămădite în acele imense cratere roboți care fac singuri treaba și înlătură aproape complet prezența omului. De altfel, în întreaga fabrică mecanizarea este la mare preț. Create de mintea ascuțită a omului, mașinile își aduc prinosul de recunoștință, ușurîndu-i și simplificîndu-i munca fizică. O bună parte din ele au fost zămislite chiar în această fabrică, pentru folosul ei, dăruindu-i astfel, calitatea de producător și în același timp, de principal consumator al propriilor ei utilaje. Spun „principal", pentru că de fapt în secția metalurgică se fac forme și utilaje pentru toate fabricile de sticlărie din țară. Dar, pentru fabrica-mamă de la Sighișoara, aceste utilaje vor aduce în plus un dar neprețuit, care se poate concretiza într-o singură cifră : aproape 100 la sută mecanizare. Orice s-ar spune, bogăția darului este de neconceput !

Nou... nou... nou...

...Aceste cuvinte te urmăresc ca o melodie, pe care o fredonezi fără să vrei și fără să-ți dai seama. Poate pentru faptul că oriunde îți îndrepți pașii, cuvîntul magic prinde formă din nimic...

Cuptoare, șamotaj, șlefuire, glazură ; ateliere mari și importante. Cine conduce această împărăție, care nu-

Pia RĂDULESCU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

ACADEMICIANUL ȘI COLECTIVISTA

Întîlnirea s-a petrecut sub ochii noștri, pe unul din culoarele palatului Marii Adunări Naționale, într-una din pauzele lucrărilor recentului congres A.R.L.U.S.

De Eroul Muncii Socialiste, Maria Zidaru, președinta gospodăriei colective „Drumul lui Lenin" din Păulești, s-a apropiat un om înalt, cărunt, care i-a strîns călduros mîna.

— Îmi pare bine că vă cunosc, tovarășă Zidaru, foarte bine. De mult o doream. Cuvîntarea dv. m-a impresionat.

Mă simt obligat să fac prezentările : Tov. profesor Gh. Ionescu-Sișești, academician...

— Ce bine că v-am întîlnit. Să ne trăiți ani mulți, tovarășe academician.

Pentru progresul agriculturii românești și spre bucuria elevilor dv....

Și, după o clipă de tăcere :

...Printre care elevi mă număr și eu.

— Da?! Ia te uită, nici nu bănuiam!

— Abia am terminat școala medie agricolă de la Cluj. Cartea dv. „Cultura porumbului" e o carte de căpătîi.

— Am mai scos acum de sub tipar noastră colectivă, care a împlinit 10 ani. Noi nu sîntem bătrîni, tovarășe academician. Noi sîntem bătrîni tineri. Și așa o să rămînem, pentru că idealurile noastre sînt mari și agricultura noastră trebuie să prospere.

— Facem ce putem și noi, cei de la institutele de cercetări, și dv....

...cei de la sate. Dacă ați veni pe la noi, cred că v-ar place.

— Voi încerca să vin, să vă fac o vizită. Neapărat. Sînt fericit că v-am cunoscut, tovarășe Zidaru și de noutățile aflate. Vă doresc mult succes.

— Și noi vă dorim multă sănătate și spor în cercetările dv. ale căror rezultate ne interesează foarte mult. Și, mai ales, nu uitați că vă așteptăm...

. . . . . .

Cu aceasta, întîlnirea a luat sfîrșit. Reporterul n-a făcut altceva, decît să consemneze aproape stenografic discuția, bucurîndu-se o dată cu cititorul de prilejul ce i s-a oferit de a asista la o întîlnire interesantă între unul dintre cei mai de seamă savanți agrobiologi și Eroul Muncii Socialiste, Maria Zidaru.

Nu ne îndoim că într-un viitor apropiat vom putea consemna vizita academicianului Ionescu-Sișești la Păulești Mariei Zidaru.

Minzu RADIAN

AM CÎNTAT ÎN CHINA ȘI VIETNAM

De curînd s-a întors din R. P. Chineză și R. D. Vietnam, un grup de artiști români (sopranele Iolanda Mărculescu și Selma Hollinger, violonistul Mihai Constantinescu, pianista Mariana Parnica și tenorul Titus Moraru) care au prezentat vreme de aproape două luni muzica și arta noastră interpretativă. Violonistul Mihai Constantinescu a scris pentru „Magazin" articolul de impresii pe care-l publicăm în cele ce urmează :

Deși călătoream pentru a doua oară în R.P. Chineză, emoția pe care o încercam suindu-mă în uriașa navă zburătoare TU-104 la Moscova, era cu atît mai mare cu cît avusesem prilejul să cunosc, într-o oarecare măsură, această fermecătoare țară de basm și minunatul său popor.

Confortul, siguranța oferită de avionul sovietic, atenția, amabilitatea cu care sîntem înconjurați, ne mișcă și ne cuceresc. Pasărea gigantică suie la înălțimi neobișnuite unde aerul rarefiat oferă o rezistență tot mai mică zborului. Altimetrul indică cifre crescînde, și, în curînd, plafonul de aproape 10.000 metri este atins.

La ora 1 noaptea răsărea, pentru noi, cei din avion, undeva departe... soarele, în vreme ce pămîntul era cufundat într-o totală obscuritate. Peisajul e neobișnuit. Încet, prinde să se precizeze curbura globului terestru. Sîntem mereu la 10.000 metri altitudine.

Distanța enormă dintre Moscova și Pekin nu comportă decît două escale, la Omsk și Irkutsk, unde au loc formalitățile sumare de vamă, de frontieră — o frontieră pe care o vom trece însă la 300 km. mai departe.

Soarele strălucitor își trimite acum razele piezișe peste peisajul Mongoliei, al cărui podiș pare brăzdat, de la înălțimea la care ne aflăm, de circumvoluțiuni minuscule. Personalul de bord și unii tovarăși de călătorie chinezi ne semnalizează, în zare, lanțul munților Himalaia. Am zărit și celebrul zid chinezesc. Avionul începe treptat să coboare ; după nouă ore de călătorie, aterizăm la Pekin.

Străbatem repede pe o panglică de asfalt cei patruzeci de km. care ne despart de oraș cu specificul său edilitar, original și atrăgător. Despre Templul cerului și Palatul de vară, despre alte adevărate minuni ale arhitecturii chineze ne-ar trebui mult spațiu ca să le cuprindem, fie cît de sumar. Ne vom mărgini să vorbim despre concertele noastre și despre publicul chinez. Am dat în spațioasa și sobra sală a Teatrului Mare de Stat (1.600 locuri) trei concerte. La concert se ascultă cu o mare încordare, într-o liniște desăvîrșită, într-o atmosferă de adevărată reculegere. O sonată ca „Trilul diavolului" de Tartini a fost, oriunde, urmărită cu multă concentrare interioară s-a bucurat poate de cel mai mare succes. Piesele de virtuozi-

Mihai CONSTANTINESCU

● *(Continuare în pag 4-a)*

Violonistul Mihai Constantinescu este prezentat ministrului culturii al R. D. Vietnam

Oaspeți de peste hotare vorbesc „Magazinului"

Serghei Gherasimov

Sălile muzeului Simu găzduiesc în aceste zile o reprezentativă selecție din opera pictorului sovietic Serghei Gherasimov. Se găsesc aici pînze de acum cincizeci și ceva de ani, din perioada debutului și lucrări care n-au figurat încă în cataloagele vreunei expoziții, isprăvite cu cîteva luni în urmă. Retrospectiva lui Gherasimov înfățișează publicului românesc pe unul din cei mai de seamă pictori sovietici, a cărei artă, îmbinînd căutările îndrăznețe cu experiența marilor maeștri, își soarbe motive de inspirație din realitatea sovietică, din frumusețile naturii ruse. Serghei Gherasimov este un poet al culorii. Penelul artistului știe să aducă pe pînză adevărate simfonii de lumină, să minuiască reflexe și contraste, să scoată la iveală armonii cromatice care ating desăvîrșirea, dar care nu se reduc la un simplu joc al culorilor. Cine va putea uita vreodată dramaticul „Jurămînt al partizanilor" ? Roșul stindardului, aplecat peste sicriul tovarășului căzut, în contrast cu chipurile întunecate ale luptătorilor, proiectate pe un fundal mohorît, este ca scînteierea fulgerului răzbunării... Sau acel imn exuberant închinat vieții noi, care se cheamă „Sărbătoare în colhoz" ? Pe bună dreptate spunea un critic sovietic că în această pînză, scăldată de soarele generos al toamnei rusești, umbrele nu se împotrivesc luminii, în contrast cu ea, ci o completează, alcătuind o adevărată explozie de optimism.

Artistul poporului S. Gherasimov în mijlocul artiștilor plastici români

Plin de vigoare și bună dispoziție, în ciuda celor aproape șaptezeci și cinci de ani pe care îi numără, artistul poporului Gherasimov a consimțit cu plăcere să ne vorbească despre vizita pe care a făcut-o în țara noastră.

— **Pot spune că sînt pentru prima oară în Rominia**, deși, în drum spre Sofia am cunoscut oarecum Bucureștiul, de la aeroport, unde am zăbovit cîndva în timpul unei escale. Vizitarea Rominiei era o veche dorință a mea, iar expoziția organizată la București a venit în întîmpinarea acestei dorințe. Cît privește arta românească, am făcut cunoștință cu ea mai de mult, la una din bienalele de la Veneția, acum trei sau patru ani, unde

Boris BUZILĂ

● *(Continuare în pag 4-a)*

Enciclopedia magazin

REFORMATORI ÎN MUZICĂ

Ch. W. Gluck

Într-o vreme, cînd teatrul de operă era dominat, pretutindeni, în Europa, de stilul italian — o paradă de virtuozitate și „bel-canto" — apariția lui CHRISTOPHE WILLIBALD GLUCK (1714—1787) a însemnat o adevărată revoluție. Trecînd de la spectacolul fascinant, strălucitor — dar foarte vag în ce privește forța conținutului — al operei italiene, la un teatru liric pătruns de realism, Gluck a dat un curs nou operei. Un critic spunea „Există pe lume doar patru muzicieni care să-l poată privi în față pe Mozart, — printre aceștia se află și Gluck". Iar despre Berlioz se povestește că a plîns de bucurie și de fericire cînd a citit opera „Alceste" a lui Gluck. Istoriografii notează însă, nu fără oarecare dreptate, că în ciuda vrajei stîrnită de muzica lui genială, Gluck însuși n-a fost socotit, mai ales de către contemporanii săi, drept un mare muzician. Haendel, bunăoară, spunea despre Gluck, că cunoaște mai puțină muzică decît propriul său bucătar.

Marele secret al succesului lui Gluck constă, desigur, în concepția lui estetică. Compozitorul declara că, aflat în fața unui libret de operă, se străduia să scrie nu o muzică formală, destinată numai să placă, ci o muzică cît mai bine potrivită conținutului respectivului libret.

Gluck a scris numeroase opere, cele mai multe inspirate din teatrul antic grec, dar dintre acestea sînt considerate pînă astăzi ca adevărate capodopere, ele făcînd parte din repertoriul universal: „Orfeu și Euridice", prezentată pentru prima oară la Viena, în 1761; „Ifigenia în Aulida" (Paris — 1774) după un libret care folosea cunoscuta tragedie a lui Racine; „Armida" (1777); „Ifigenia în Taurida" (1779).

Desfășurîndu-și activitatea artistică la Paris, în deceniile premergătoare Revoluției franceze, Gluck a fost amestecat, fără vrerea lui, în intrigile ce se desfășurau la curtea lui Ludovic al XVI-lea. Considerat ca favorit al reginei Maria Antoaneta, rivala acesteia, faimoasa Du Barry, a adus din Italia pe compozitorul Piccini, pentru a întuneca gloria lui Gluck. Compozițiile celor doi muzicieni s-au succedat pe scena operei pariziene, împărțind publicul în două tabere. Competiția s-a terminat mai tîrziu, după moartea celor doi protagoniști, cînd istoria muzicii a dat un categoric cîștig de cauză lui Gluck, — socotit pînă azi ca un reformator valoros al teatrului de operă.

M. NEACȘU

ORGA

Un număr al programului circului suedez care face actualmente un turneu în țara noastră, îl constituie orga cu apă. Dar la originea orgii moderne a fost tocmai o orgă cu apă, folosită de chinezi acum trei milenii. De la acest instrument primitiv a pornit mecanicul Ctesibios din Alexandria, care cu 250 de ani înaintea erei noastre a inventat orga mecanică, cu aer, ale cărei schițe desenate primitiv de elevul său Hero pot fi cercetate și azi. Din Egiptul Ptolomeilor orga a ajuns în occident abia prin 758, cînd un împărat al Bizanțului trimite în dar regelui francilor, Pepin, o impunătoare orgă. Construcția orgilor în Europa începe în veacul al 10-lea, în Germania, Anglia, Țările de Jos și Italia. Primitive, cu doar 10-12 clape ce trebuiau lovite puternic cu pumnii pentru a împinge coloanele de aer în tuburile sonore, orgile au fost neîncetat perfecționate, pentru ca în secolul al XVI-lea să înceapă să fie construite orgile moderne, monumentale, ca acela din catedrala olandeză de la Harlem, cu 4300 de tuburi sau orga din Regensburg, care avea 66 de registre și 6666 tuburi.

R. M.

Cea mai veche carte din lume

În biblioteca din Paris se găsește în manuscris o carte scrisă pe papirus de un scriitor egiptean numit Fta-Hotep.

Aceasta este cea mai veche carte din lume, vechimea ei fiind de peste 6500 de ani. Ea constituie un tratat de morală, pilde și învățături filozofice.

Aceste scrieri la un loc, formează o colecție numită Papyrus Prisse *și datează de pe timpul faraonilor din prima dinastie Tinită (5004 —4751 î.e.n.).*

Literatura memorialistică (III)

În Țările Române, romantismul venea să împlinească un proces îndelungat de evoluție literară sinuoasă.

Eliberată de tutela greco-anacreontică, grație iluminismului, cultura română mai are încă de dibuit pînă își va găsi drumul. Fetișul helenic a fost detronat, dar în locul lui s-a instalat fetișul latinismului. Afirmarea energică a geniului popular feudale și idei revoluționare, apropiate celor burghezo-democratice — ilustrează un moment istoric de tranziție din jurul anului 1821. Dragostea lui pentru poporul obidit și pentru ridicarea lui din suferință își pune pecetea pe fiecare dintre reflecțiile pe care le face călătorind și comparînd cele văzute.

Personalitate oarecum înrudită cu A. N. Radiscev,

Dinicu Golescu

autorul celebrel „Călătorii de la Petersburg la Moscova", Dinicu Golescu îndreptățește cuvintele pline de admirație ale lui N. Iorga: „La Golescu avem de-a face însă cu un alt călător, neasemănat superior acelora, omul care nu se sperie și nu se uimește, nu se strivește de măreția podoabelor Apusului... ci caută să descopere în orice înfățișarea vieții europene, munca stăruitoare, gîndul cuminte, simțirea frumoasă de la care au plecat și odată ce le-a aflat, mustră pe ai săi, și îi îndeamnă prin acele înfruntări aspre ca și prin sfaturi părintești pline de bunăvoință să se scuture din toropeală, să iasă din răzlețirea pizmătăreață și avînd scopul binelui obștesc înaintea ochilor să dea țării și neamului lor ceea ce de mult au, prin muncă, țările și neamurile celelalte".

H. ZALIS

A. S. Macarenco

Anton Semeonovici Macarenco este considerat, pe bună dreptate, una dintre cele mai remarcabile figuri ale pedagogiei sovietice. Fiu al unui meșter zugrav la atelierele căilor ferate, Macarenco s-a născut în martie 1888 în orașul Bielopole din guvernămîntul Harkov. Anul 1903 marchează începutul activității sale pedagogice (este învățător la o școală a căilor ferate), activitate ce și-o continuă cu succes în tot restul vieții. În anul 1917 este numit directorul școlii din orașul Criucovo, iar în 1920 i se încredințează sarcina, de către Departamentul Instrucțiunii Publice din Poltava, să organizeze o colonie pentru delicvenții minori.

Așa ia naștere colonia „Gorki", care numără la început vreo 50 de elevi, dar care, prin 1926, ajunge la un efectiv de 500 coloniști. Lucrînd cu rîvnă și dînd dovadă de un deosebit tact pedagogic, Macarenco reușește să transforme pe foștii infractori în tineri disciplinați, muncitori și cinstiți.

În anul 1928, Anton Semeonovici preia conducerea comunei Dzerjinschi (aflată la periferia Harkovului) în care erau reeducați vagabonzii și delicvenții minori.

Și aici obține rezultate uimitoare. Plin de optimism el susținea că „fetele și băieții (din colonie) nu erau de loc pui de fiare sălbatice" cu toate că fiecare din ei avea micul lui trecut de infractor. Macarenco e convins că pedagogul este obligat să caute, să găsească și să scoată în evidență ceea ce este bun în fiecare om.

Plin de dragoste, dar și de exigență față de copii, Macarenco reușește să creieze un colectiv bine închegat, impregnînd în fiecare colonist trăsăturile omului nou, cetățean al societății socialiste.

După un program armonios alcătuit, coloniștii îmbinau cu succes activitatea teoretică (școala medie) cu munca productivă (lucrau 4 ore pe zi în ateliere) și cu cea culturală. Avînd o temeinică pregătire, mulți dintre ei au putut face față examenelor de admitere în diverse facultăți, îmbrățișînd cele mai variate profesiuni.

În anul 1935, Macarenco pleacă la Kiev, iar apoi se mută la Moscova și se dedică exclusiv unei activități literar-pedagogice.

După „Poemul pedagogic" (publicat în 1933), apar „Cartea pentru părinți" (1937), „Steaguri pe turnuri" (1938) povestiri pentru copii și tineret, articole pedagogice, articole critice și publicistice. În acest timp el duce o activitate rodnică, fără să țină însă seama de starea sănătății sale, care lasă de dorit. La 1 aprilie 1939, o moarte subită îl răpește prematur dintre cei vii.

M. Gorki, într-o scrisoare pe care i-a scris-o lui A. S. Macarenco în 1933, spunea: „**După părerea mea, experiențele dumitale pedagogice, de o imensă importanță și uimitor de reușite, au o însemnătate mondială**". Într-adevăr, întreaga activitate practică cît și cea literară a lui Anton Semeonovici Macarenco este azi binecunoscută și în afara granițelor Uniunii Sovietice, iar aportul lui în domeniul pedagogiei se bucură de o apreciere universală.

Liliana PALTIN

Ecranizări

Încă de la începuturile existenței sale, cinematograful a fost atras de operele literare de mare circulație, pe care le-a considerat o sursă de scenarii. Se pare că majoritatea marilor opere literare clasice au fost ecranizate și multe dintre ele în multiple variante (ultima dată, vorbind despre Batalov, aminteam de mai multe transpuneri cinematografice ale povestirii „Mantaua" de Gogol, de pildă).

Bineînțeles că o asemenea reușită a dus, în cinematografiile capitaliste, la comercializarea pe cale cinematografică a operelor literare. Hollywood-ul, de pildă, și-a organizat un întreg sistem de achiziție, cu ramificații mondiale, care duce o adevărată vînătoare de scrieri literare recent apărute ce ar putea deveni „best-seller" (adică succese comerciale). Fără a mai ține seama dacă un roman comercial este sau nu indicat pentru a fi adaptat pentru ecran, producătorii din țările capitaliste sînt totdeauna grăbiți să-l ecranizeze, desigur sub același titlu. Astfel viitorul film are din capul locului o amplă publicitate preliminară, care este cea a romanului.

Cinematografia sovietică produce o seamă de ecranizări pornind evident de la continutul artistic, ideologic, al operei literare. Exemplele recente sînt grăitoare în acest sens. „Al 41-lea" era o ecranizare după o nuvelă care mai fusese cu multi ani în urmă transpusă pe film. În urmă cu trei decenii Pudovkin realizase o „Mama", iar acum de curînd regizorul Marc Donskoi a reluat tema, pentru a ne oferi o nouă și valoroasă ecranizare a romanului lui Gorki. Este deci evident că operele clasice ale literaturii sînt minunate surse de inspirație pentru cineaști. Nimic mai normal, atîta vreme cît ecranizarea se face sub semnul preocupărilor artistice și nu al celor comerciale. De curînd, regizorul francez Marcel Carné a realizat filmul „**Thérèse Raquin**", după un roman al lui Emile Zola. Filmul era cu totul altceva decît „Thérèse Raquin" al lui Jacques Feyder, realizat anterior, sau mult mai vechiul „Thérèse Raquin", al lui Nino Mantoglio. Nu era o copie, nu era o pastișă, ci o operă valoroasă inedită, inspirată de scrierea lui Zola.

Realizarea recentă, de către cunoscutul regizor francez Claude Autant-Lara, a unei ecranizări după romanul „**Mizerabilii**" de Victor Hugo ne prilejuiește citarea unui exemplu care vine să ilustreze cele de mai sus. Romanul lui Hugo a fost ecranizat — din datele cunoscute — de 10 ori pînă acum, în 5 țări diferite. Interesant este că ecranizările sînt cît se poate de variate. Simpla lor enumerare chiar prezintă interes:

1912: Alberto Capellani realizează prima versiune. Din distribuție fac parte printre alții Henry Krauss (Jean Valjean), compatrioata noastră Maria Ventura (Fantine) și în rolul Eponinei... Mistinguette.

1917: Franck Lloyd realizează o versiune în S.U.A.

1924: O nouă versiune franceză, al cărei autor este Henri Fescourt.

1934: Prima versiune sonoră, cunoscută și publicului nostru, căci a fost reluată în ultimii ani, în care apare Harry Baur, Jean Servais, Charles Vanel...

1935: O variantă realizată de Richard Boleslawski, în care joacă Charles Laughton și Frederic March.

1944: Regizorul egiptean Kamal Selim realizează o versiune arabă.

1947: O producție italiană în care joacă Gino Cervi (Jean Valjean) și Valentina Cortese (Cosette).

1950: Cinematografia japoneză produce o nouă versiune.

1952: Sub titlul „**Viața lui Jean Valjean**" Lewis Mileston realizează o nouă ecranizare în S.U.A.

Și în sfîrșit, acum, noua producție franceză în care, în rolul principal apare Jean Gabin.

Iată, așadar, cît de bogată sursă de inspirație constituie literatura pentru cinematografie. Esențialul este ca filmul să transmită bogăția de idei, frumusețea artistică a operei literare pe care își propune să o ecranizeze. În ce măsură acesta este realizabil o dovedește, ca să dăm cel mai recent exemplu, filmul lui Bondarciuk, „Soarta unui om".

Ion BARNA

Gravură pentru „Mizerabilii" de Victor Hugo

Neînchipuitul paradox

Extraordinar ce se poate întîmpla, în același timp, pe globul pămîntesc!

Să vedeți: savanții sovietici au dat publicității fotografia acelei părți a Lunei pe care ochiul omenesc nu a văzut-o niciodată. O mașină concepută de mintea lor, realizată de tehnica oamenilor sovietici, a ajuns dincolo de Lună, la sute și sute de mii de kilometri și acolo, o altă mică mașinărie, a judecat singură momentul potrivit și ca cel mai bun maistru fotograf, a fotografiat.

Am văzut cu toții fotografia.

Toate aceste evenimente ca de basm presupun cea mai înaltă treaptă a științei și tehnicei, cea mai înaintată epocă a dezvoltării omenești.

Asta pe de o parte.

Dar iată că în același timp, în aceeași Lună a aceluiași an, din același secol, în Comitetul nr. 3 al Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite se dezbătea „Declarația asupra drepturilor copilului". Nimic paradoxal și compromițător pînă aici. Din contră! Colosalul, neînchipuitul, începe de aci încolo, în obiectul contestat al discuțiilor și în votul concluziei.

Articolul 10 al sus-zisei Declarații se referă la protecția copilului împotriva exploatării muncii lui. Nimic mai firesc, mai onorabil. Numai că, din discuția acestui articol, a reieșit că într-o serie de țări condițiile sociale sînt încă în veacul nostru atît de tragice și de imposibil de neomenoase, încît se mai face, în mod curent, comerț de copii. Copiii se vînd ca animalele casnice; există piețe unde se fac asemenea operații; există o adevărată bursă care fixează prețurile curente, pentru ca nu cumva drăguții de cumpărători să fie păcăliți.

Tov. Mircea Malița, delegatul țării noastre, a prezentat și ziare metropolitane care publică cu cinism, — în același număr în care dau fotografiia părții nevăzute a Lunei, — prețul copiilor pe piața de sclavi.

Veți recunoaște că în constatarea aceasta este ceva extraordinar, ceva care nu mai merge cu epoca, cu veacul nostru. Dar atît încă, nu e totul. Este ceva și mai extraordinar.

Delegația țării noastre, față de această stare de lucruri uluitoare, a propus un amendament la articolul 10 al declarației și a cerut să se introducă interdicția de a se face comerț cu copii sub orice formă și asigurarea deplinei dezvoltări a copiilor.

Nouă, această transpunere ni se pare la mintea omului. „Țăranii de la Dunăre" — cum ne spuneau odinioară țările din occident, de la înălțimea snobismului și imperialismului lor „cultural", care nu era în fond decît o manifestare de decadență, — s-au civilizat și urlă de indignare cînd aud de iarmaroace de vînduț copii. Noi am fi crezut că o asemenea propunere va întruni aplauze unanime și entuziaste. Și e adevărat că acest amendament a găsit un larg ecou și a fost aprobat cu 41 de voturi pentru.

Dar... s-au găsit opt delegați care au votat împotriva. Aici este culmea extraordinarului.

La microscop

Nu e vorba de opt indivizi, negustori de copii, care au votat împotrivă. Nici măcar de opt bancheri care ar finanța asemenea negustori și al căror vot ar fi fost de așteptat.

E vorba de opt delegați a opt țări, care deci nu au exprimat prin votul lor un anumit punct de vedere personal, ci concepția socială a opt țări. Și încă: a opt țări membre ale Organizației Națiunilor Unite, care au aderat la statutul plin de umanism al organizației.

Asta e de necrezut!

Informația nu ne anunță care anume sînt cele opt țări. Păcat. Tocmai aceasta ar fi fost excepțional de relevant.

Or fi fiind fostele țări metropole, stăpînitoare de colonii, care-și mai prelungesc asemenea negoțuri și după eliberarea lor? Nu ar fi de mirare. Pînă mai deunăzi ele au patronat asemenea negoț. În tîrgul de copii făcea ordine, cu siguranță, un sclivisit polițai al metropolei cu cravașa în mînă și casca colonială pe cap.

Oricum însă, tîrgul de copii în veacul sateliților artificiali, al rachetelor cosmice, al Lunikului, constituie un paradox de neconceput.

Capitalismul, depășindu-și apogeul, a menținut tîrgul de copii, după zeci de veacuri de așa zisa „civilizație".

Socialismul, în 42 de ani, a cucerit cosmosul.

Demostene BOTEZ

UN ORAȘ PE... FARFURIE

(Urmare din pag. 1-a)

mără 142 de suflete? Un tinerel brunet, care roșește des și repede, ca o adolescentă: ing. Cornel Culic. Cele trei litere „ing." sînt atît de noi, încît nici posesorul lor nu s-a obișnuit încă bine cu ele. Acum un an, Culic era încă pe băncile facultății din Cluj, iar lumea lui era limitată de examene, note și colegi de an. Astăzi, același Culic se luptă să înfrîngă trufia rebuturilor prin reglementarea cuptoarelor și asigurarea unei temperaturi optime de ardere, să organizeze cît mai bine locul de muncă, să conducă cu pricepere mica sa armată de muncitori. Noul este peste tot: în titulatura de „ing.", în răspunderea care i se dă celui mai proaspăt absolvent, în felul cum muncește, în cei 23 de ani ai săi...

Noul stă și în supărarea lui Aurel Sîrbu, conducător la secția mori: se vede prea rar cu fata pe care-o iubește. Dacă își zîmbesc cu tainică înțelegere prin geamul din imensa hală — ea lucrează la secția cuptoare — asta nu înseamnă mare lucru. Vor să se vadă numai ei doi, să se plimbe singuri, să vorbească de noianul de minunății care împodobește viața îndrăgostiților.

Peste puțin timp, însă, supărarea lui Sîrbu se va risipi: o să părăsească blocul de locuințe pentru buriaci. Se va muta împreună cu fata de la cuptoare într-unul din apartamentele noi, construite în oraș pentru muncitorii de la „Faianță".

Am văzut o fată pictînd pe malul Tîrnavei. Pensula și culorile reînviau pe șevalet imagini furate din pitorescul neîntrecut al Sighișoarei. Și sub mîna Corneliei Ionescu, imaginile se multiplicau pe farfuriile de faianță — purtînd fiecare frînturi din sensibilitatea, gustul și talentul decoratoarei. Din secția „artistică" a fabricii, unde lucrează și ea, ies creații care au ca semnătură doar marca fabricii; dar aceasta include de fapt zecile de nume ale oamenilor care mîgîlesc pentru a împleti arta cu industria. Cuvintele „pictorii fabricii" nu ascund și ele noian de sensuri noi?

Improspătare de decor

— Conștiința lucrului făcut nu ți-o dau cifrele, imi spusese Gh. Dutescu, directorul adjunct al fabricii, vorbind de indicii de îndeplinire a planului.

Avea dreptate. Dar două dintre cele mai simple cifre sînt necesare. Dacă atunci cînd a început să lucreze fabrica producea 5 articole, astăzi se fac în medie 60 de articole și uneori chiar 80.

Și ziarele aduc în continuare vești: „De la noua fabrică de faianță din Sighișoara au fost aduse pentru a fi omologate o serie de produse noi care vor fi fabricate în cursul anului 1960: servicii de vin decorate cu motive naționale, servicii de tort decorate manual etc.". „S-a terminat construcția turnului de amestec și a silozurilor pentru depozitarea materiilor prime. Au fost montate, de asemenea, instalațiile pentru transportul amestecului..."

În secția de faianță oamenii luptă să producă mai mult și mai bine. La cîteva sute de metri, constructorii luptă să termine mai repede halele secției de sticlărie. Se produce și se construiește în același timp.

Pe drumul străjuit de o parte de pădurea deasă, iar de cealaltă parte de prăpastia abruptă, mașinile ureă și coboară transportînd mostre și aducînd materiale de construcții. Zumzetul surd care răzbate de la secția de faianță se împletește cu zgomotul construcțiilor care ridică halele secției de sticlărie. De la depărtare, dealurile Sighișoarei percep încremenite noua muzicalitate a orașului și încep să se obișnuiască cu ea. În bătrînul și pitorescul burg ardelenesc, a cărei vechi istorie este prezentă în zidurile crăpate ale Cetății, în casele cu arhitectură medievală și în apele sprințare ale Tîrnavei, a pătruns elementul industrial, care va scrie cu ajutorul oamenilor și al faptelor — noua istorie a orașului.

Pia RĂDULESCU

Aspect sighișorean: Gangul.

Fotografia: Al. MENDREA

— Ghici, unde m-am ascuns?!?

Fotografia: C. BAGDASAR

Moravuri și năravuri

Grija pentru „al nostru"

Am cerut o dată, la o mare bibliotecă publică, un volum de versuri ale unui celebru poet. Am început să mă cufund cu desfătare în lectura minunatelor poeme, cînd am băgat de seamă, la un moment dat, niște sublinieri făcute cu creionul roșu și care păreau să aibă un anumit tîlc. Sînt desigur cititori mai impresionabili, care nu se pot stăpîni să nu marcheze entuziasmul lor de o clipă, adeziunea la o idee, revelația pe care le-o provoacă meditația unui scriitor sau uimirea pe care le-o stîrnește un strălucitor paradox, decît încondeind pasajul sau fraza cu pricina. În cazul volumului de versuri de care vorbesc, sublinierile păreau pur și simplu bizare. Faptul însă că bănuiam că cel care se înfruptase înaintea mea din ofrandele marelui poet sezisase nuanțe și frumuseți care mie îmi scăpaseră, faptul că antenele lui fine receptaseră gînduri și imagini care pe mine mă ocoleau, m-au pus atunci la o feroce ambiție. Trei zile în șir, am încercat să prind subtilul tîlc al acelor sublinieri grosolane. Și am descoperit pînă la urmă că zelosul cititor subliniase pur și simplu verbele neregulate, pentru nevoi care îi păreau nesigur de o foarte lăudabilă pregătire gramaticală...

Să faci însemnări pe o carte care nu-ți aparține, fie și de-ar fi vorba de însemnări foarte inteligente, este o treabă de un gust discutabil: cînd iau o carte de la o bibliotecă publică o iau ca să comunic cu autorul, și nu cu cei 11.582 de cititori care au răsfoit-o înaintea mea. Dar dacă asemenea benigne desconsiderări ale publicului pot să-și găsească o scuză sau alta („eu, îmi mărturisea un amic, cînd îmi place o carte, nu mă mai duc nici la masă; dacă citesc în pat, soția îmi pune mîncarea pe noptieră") în schimb sînt cazuri cînd e foarte greu să iei lucrurile în glumă.

Citeam deunăzi într-un ziar că sînt cîțiva locatari ai unor blocuri naționalizate care își degradează locuințele cu o nepăsare și cu o seninătate care îți provoacă stupoare. Unul își transformă baia în coteț pentru găște, altul își transformă apartamentul după o arhitectură fantezistă, un al treilea, ca să facă mici mizerii unui vecin ce nu-i este simpatic, degradează dependințele comune sau holul. Nu trebuie să fim naiv și să ne închipuim că oamenii aceștia au înfățișarea rudimentară a unor Pithecantropi, și nici că ei n-au învățat încă să țină furculița și cuțitul în mînă. Am cunoscut chiar un domn foarte pomădat care, „din distracție", uita robinetul deschis de trei ori pe săptămînă.

— Domnu' Alecu, ți-a reprosa portarul blocului, azi ați uitat iarăși robinetul deschis. Ce mizerie s-a făcut la etaj, doamne-doamne!...

— Ah, da, dragul meu, ai perfectă dreptate. Nici nu știi cît sînt de distrat...

În fond „domnul Alecu" nu era așa de distrat. Dovada am avut-o într-o zi, cînd femeia, care de la o vreme îi spăla rufele, a venit să-i aducă ciorapii curați. A fost un scandal colosal.

— Nu admit, răcnea domnul Alecu. Lipsește o pereche. Pe mine să nu mă trageți pe sfoară, că nu vă merge...

Atunci un vecin a intervenit:

— Lasă domnu' Alecu, și dumneata! Pentru o pereche, nu face...

La care domnul Alecu a precizat foarte ritos:

— Ia ascultă, ce te bagi dumneata? Ce-i al meu i-al meu, și nu te privește...

Cînd este însă vorba de ce-i și al altora, atunci pentru „stimabilul domn Alecu", se schimbă socoteala. Scriind aceasta, o fac nu pentru a creiona aceste tipuri, ci pentru a-i pune la... respect.

N. VĂLMARU

Poșta redacției

ION HENȚIU-Deva: Ne conformăm dorinței dv. și exprimăm pe această cale academicianului C. I. Parhon, cu ocazia împlinirii vîrstei de 85 de ani, urarea ce i-o facem: „La împlinirea celor 85 ani de viață, vă urez din toată inima: Mulți ani și sănătate, pentru a vă continua eminenta dv. operă pe tărîm științific și social".

OCTAVIAN BRIA-Cluj: Actorului C. Codrescu scrieți-i la Teatrul Municipal din București. Celelalte adrese ne pare rău că nu vi le putem pune la dispoziție, dar motivul este simplu: nu le cunoaștem.

ANGELA TEODORESCU-Năvodari: Poezia dv. seamănă cu o temă școlărească. Pentru a cînta marile realizări ale oamenilor de știință sovietici, care cuceresc cosmosul, era nevoie să folosiți mijloace artistice și imagini originale. Or, dv. ați apelat la cunoscutul șablon al hainei de sărbătoare cu care se îmbracă vazduhul și la nelipsita salbă care de data aceasta este alcătuită din stele, salba așezată pe fruntea vazduhului.

Mai încercați, însă nu vă grăbiți. Poezia trebuie să exprime, pe lîngă multe altele, și personalitatea autorului. Dacă se folosește șablonul, atunci străduința este compromisă.

H. I.-Lipova: Sincera și afectuoasa dv. scrisoare ne obligă să nu vă dăm un simplu răspuns, ci un sfat pornit din inimă, o prietenească mînă de ajutor. Dacă în adevăr aveți dorința de a scrie și dacă ați reușit să publicați pînă acum unele lucrări, este semn că veți reuși în viitor să dați lucrări și mai bune și mai interesante. Nu putem decît să fim de acord cu dv. cînd arătați că pentru aceasta trebuie să aveți un bagaj mai mare de cunoștințe generale. Terminați-vă deci studiile, așa cum intenționați, și rezultatele vă vor aduce satisfacție.

T.G.N.-Suceava: O școală de muzică în felul celei despre care ne întrebați nu există în București. Fiind mai aproape de Iași, adresați-vă, pentru a elucida cazul, Universității „Alex. I. Cuza" din acea localitate. După terminarea liceului și trecerea examenului de maturitate, accesul la conservator vă este deschis.

N. MAZUR-Hunedoara: Nu sînteți singurul cititor care ne cere să schimbăm formatul revistei, pentru a apare sub o formă de broșură. La scrisorile lor, am răspuns tot în coloanele acestei rubrici și răspunsul a fost negativ. Nu intenționam să schimbăm formatul întrucît, astfel, din punct de vedere tehnic, vă putem prezenta mai bogat, mai complex, materialul ce-l publicăm.

Broșatul cere un timp mai îndelungat de lucru în tipografie. Aceasta atrage după sine lipsirea cititorilor de prezentarea unor evenimente ce se petrec în zilele imediat premergătoare apariției; deoarece în cazul cînd revista apare sub formă de broșură, ea trebuie să fie complet încheiată cu mult înainte.

Ne întrebați dacă ne-a mai scris cineva că ar fi de părere ca revista să apară pe hîrtie velină și să coste mai mult și ...ere avem ...ță de această propunere.

Nu ne aminti... să fi întîlnit o asemenea propunere în scrisorile sosite la redacție. Părerea noastră? Desigur și de data aceasta este negativă, pentru motive ușor de înțeles. N-am vrea să credeți că respingem automat propunerile dv. după cum n-am vrea să auzim că pentru acest răspuns v-ați supărat. La sugestiile ce ni le-ați formulat în recenta scrisoare, v-am dat răspunsul cunoscut, la altele vă vom da un răspuns care să vă mulțumească. Dar, pentru aceasta trebuie să ne mai scrieți.

AL. FILIMON — Fieni (regiunea Stalin): Apreciem spiritul dv. de prevedere. Cu mult înainte de Anul Nou ne-ați trimis o piesă într-un act legată de acest sărbătoresc eveniment. Piesa este lungă și chiar dacă v-am asculta povața dată în scrisoare („dacă vi se pare prea lungă, tăiați replicile care vi se par inutile") tot n-am izbuti să facem ceva pe măsura posibilităților noastre.

Scuzați replica noastră, care dorim să nu vi se pară inutilă!

CORNELIU PASCAL-București: Propunerea dv. de a crea o rubrică nouă, o vom discuta; nu ne apare clar țelul de susținere al ei.

C. MERCARU-Codlea: E prea simplă întrebarea ce ne-o puneți pentru a nu o putea rezolva dv. înșivă. Prin ce se deosebește un om cu caracter de altul fără caracter? — iată întrebarea pe care o formulați. Deosebirile, stimate cititor, sînt foarte mari. Mai degrabă dacă ne întrebați prin ce se aseamănă cele două tipuri umane, v-am fi răspuns că numai prin aceea că ambele sînt ființe vii, că sînt supuse aceloraș legi biologice. Pentru că despre deosebiri se poate vorbi mult începînd cu cinstea, fermitatea etc., etc.

MINUNI ALE ZILELOR NOASTRE

Corespondență specială din Pekin

China veche a realizat Marele zid care se poate număra drept una din cele șapte minuni ale lumii. Dar cum trebuie să socotim minunile realizate în China nouă? Fără îndoială că o minune care întrece chiar construirea Marelui zid acum cîteva mii de ani. A fost nevoie de 200 de ani pentru a construi Marele zid, pentru a apăra China de dușmanii săi din afară. Dar dușmanii din afară nu au făcut niciodată atîtea victime cum au făcut cei doi dușmani dinăuntrul țării și anume inundațiile și seceta.

In 1942, în timpul regimului gomindanist, am văzut în China zeci de mii de cadavre vii, victime ale foametei prilejuite de inundații și apoi de secetă în provincia Hunan. Aceștii oameni erau nevoiți să se hrănească cu iarbă și cu frunze — dacă se mai găseau și din acestea — precum și cu coajă măcinată de copaci. Apoi au ajuns să mănînce pămînt iar pînă la urmă au murit... Cîți vor fi murit, nimeni nu știe. Gomindanul nu a ținut astfel de statistici. Dar după unele evaluări neoficiale, numărul victimelor s-ar fi ridicat la 3—10 milioane. Alte milioane și alte milioane de oameni și-au părăsit locurile natale în căutare de hrană. Guvernul Gomindanului nu a schițat nici cel mai mic gest pentru a-i ajuta și, dimpotrivă, i-a mitraliat atunci cînd ei au încercat să treacă în partea de nord a țării, unde se aflau comuniștii și unde puteau găsi hrană. Guvernul Gomidanului nu a ridicat nici măcar un deget pentru a preveni inundațiile.

In 1951 am văzut cum sute de mii de țărani au trecut la îndiguirea fluviului Huai, unul din cursurile de apă din China care au prilejuit numeroase inundații. Țara deabia fusese curățită de trupele Gomindanului. Prima mare campanie de îndiguire a fluviului era în plin avînt. Țăranii luînd pămînt cu sape și cărîndu-l în coșuri mici, cioplind piatre cu ciocanele, săpînd în stînci și tăind tunele cu dălți mari de oțel. In loc de a încerca doar să umple anumite spărturi în diguri ca în trecut, atunci cînd începeau inundațiile, aici ei întreprindeau o mare lucrare colectivă. Astfel acei care construiau un mare lac de acumulare în cursul mijlociu al fluviului știau că alții lucrau în cursul superior al fluviului în munți construind diguri și baraje și că alții lucrau în cursul inferior construind ecluze pentru a controla revărsarea excesivă a afluenților în fluviul principal și că pe parcurs se aflau mii și mii de alți oameni, care construiau diguri solide. Au avut loc vizite reciproce între delegațiile de țărani muncitori care lucrau în diferite sectoare ale fluviului și cu toții ascultau fericiți știrile pe care le primeau din diferitele părți cu privire la vasta campanie împotriva vechiului lor dușman. Țăranii, dintre care cei mai mulți nu trecuseră niciodată mai departe de unde puteau vedea satul lor, și-au lărgit acum orizontul cu prilejul acestor lucrări.

Pînă în prezent, lucrările s-au concentrat asupra fiecărui fluviu în parte și s-au realizat importante progrese. In primăvara anului 1957 am participat la o discuție în care erau dezbătute o serie de planuri cu privire la îndiguirea Fluviului Galben. Părea un proiect deosebit de ambițios de a îndigui acest „fluviu al durerii", cum este el denumit. Era vorba de a construi un dig lung de 929 metri și înalt de 109 metri în defileul San Men (Trei Porți). Apa îndiguită urma să acționeze turbinele unei hidrocentrale cu o capacitate de 1.100.000 kW. De data aceasta, chinezii nu mai lucrau numai cu palmele. Urmau să fie aduși specialiști sovietici și utilaj sovietic care să le vină în ajutor. Niciodată înainte nu au fost întreprinse lucrări asemănătoare în Asia. Atunci cînd s-a anunțat că potrivit planului lucrările din defileul San Men vor fi terminate în 1962, unele ziare din Occident s-au arătat neîncrezătoare, ba au luat chiar această știre în derâdere. Dar astăzi lucrările sînt într-un stadiu foarte avansat și totul va fi terminat cu cel puțin un an înainte de termen.

In comparație cu lucrările efectuate de-a lungul fluviului Huai, fără îndoială că era o mare deosebire să vezi șiruri întregi de camioane sovietice de 25 tone care așteptau să descarce blocuri mari de ciment de cîte 15 tone în apele fluviului Galben, cu ritmul de cîte un bloc pe minut pentru a realiza fundamentul digului.

Prin experiența cîștigată în cadrul lucrărilor de-a lungul fluviului Galben, specialiștii chinezi și sovietici au elaborat un nou plan care fără îndoială că nu are asemănare în întreaga lume. Este vorba de a îmblînzi fluviul Ian Tze în punctul său cel mai greu de controlat. Dacă fluviul Galben este acela „al durerii", apoi fluviul Albastru este pe drept cuvînt numit „al catastrofelor". Este cel mai cumplit curs de apă care provoacă inundații; cel mai mare fluviu din Asia și al patrulea din lume. Fluviul este cel mai greu de controlat într-o porțiune lungă de 200 km. numită defileul fluviului Ian Tze, de unde începe apoi să se reverse cu o viteză remarcabilă în cîmpiile provinciei Seciuan.

Fluviul Galben are un debit de 2.000 m.c. pe secundă. Dar fluviul Ian Tze iese din defileul său cu un debit de 100.000 m.c. pe secundă. Ei bine, chiar în acest loc va fi construit un baraj în punctul Si Iin la 50 de kilometri în sus de I Cian (un port fluvial important pe țărmul de nord al provinciei Hupe).

In luna mai-iunie, a anului trecut, 300 de oameni de știință și de ingineri hidrologi chinezi s-au întîlnit cu specialiști sovietici pentru a discuta acest plan. Au fost elaborate amănuntele planului și au și fost duse la bun sfîrșit o mare parte a lucrărilor preliminare. In luna octombrie a anului trecut a avut loc o nouă consfătuire la Uhan unde urma să se aprobe un plan final amănunțit pe baza mai multor variante prezentate.

In general, acest plan prevede construirea unui baraj de beton înalt de 200 metri de-a curmezișul defileului, care, în acest punct este larg de 600—700 metri.

In spatele acestui mare baraj, apele fluviului Ian Tze vor fi stăvilite de la o înălțime de 150 metri de unde ele vor fi despărțite spre a se rostogoli mai departe cu o forță uriașă care va acționa turbine instalate într-un număr de patru hidrocentrale învecinate. Capacitatea globală a acestora va fi de 20—22 milioane kW. (După cum se știe, cea mai mare hidrocentrală din occident este aceea de la Grand Coulee, din Statele Unite, cu o capacitate de ceva mai puțin de 2 milioane kW). Vor fi instalate turbine cu o capacitate pînă la 500.000 kW. construite în prezent în Uniunea Sovietică.

Vase transoceanice vor putea naviga pînă la Ciun Kin, capitala provinciei Seciuan care se află mult în interiorul Chinei. Aproximativ 20 milioane de tone de ciment vor fi întrebuințate pentru realizarea acestei lucrări uriașe. Cimentul este produs pe loc din materii prime care sînt obținute tot în această regiune.

Pentru construirea digului va fi construit un vast complex industrial printre care și o uzină pentru producția de generatoare-turbine. După terminarea construcției barajului, aceste uzine vor rămîne pe loc și vor fi alimentate cu curent electric de la hidrocentrala uriașă învecinată. Ele vor acoperi nevoile de utilaj electric pentru întreaga Chină.

In ultimii ani au fost duse la bun sfîrșit importante lucrări de îndiguire pe cursul inferior al fluviului Ian Tze și an de an este tot mai mult ridicată înălțimea digurilor. De asemenea, afluenții principali sînt controlați și un vast șir de lacuri naturale sînt transformate într-un sistem de controlare a fluviului pe o mare întindere. Toate acestea au redus în mare măsură primejdia inundațiilor. In anul 1931, s-au înecat 445.000 de oameni și peste 3 milioane de iepuri. In 1954 inundațiile au fost de proporții chiar și mai mari. La Hanko, de pildă, apele s-au ridicat cu 1,45 m. peste nivelul din 1931 și au rămas la nivel de inundație timp de două luni mai mult. Dar, mulțumită lucrărilor pregătitoare și luptei energice duse împotriva inundațiilor, nu au fost înregistrate victime omenești.

Cînd barajul de pe fluviul Ian Tze va fi terminat — potrivit planului el va fi terminat în curs de 6—7 ani — ca și lucrările ce se desfășoară în cursul său inferior, fluviul Ian Tze va putea fi pentru totdeauna controlat.

Apele sale îmblînzite vor iriga aproximativ 22 milioane de hectare din cele mai fertile regiuni pentru cultivarea orezului din China. Printr-un sistem de canale de legătură, apele fluviului pot fi abătute spre a curge în spre nord în caz de nevoie pînă nu departe de fluviul Galben pentru a face față lipsei periodice de apă din China de nord. Controlul apelor fluviilor va deveni un sistem unificat pe întreaga Chină. Hidrocentrala electrică din defileul fluviului Ian Tze va produce mai mult curent electric decît s-a produs în Anglia în 1957. De altfel, aceasta este doar una din lucrările de acest gen în cursul inferior al fluviului. Capacitatea globală a fluviului Ian Tze este evaluată la 230 milioane de kW, adică suficientă pentru întreaga Chină centrală și de sud.

Și toate acestea nu constituie lucruri proiectate pentru un viitor îndepărtat, ci lucruri care vor fi desăvîrșite în 6—7 ani.

Aceasta este una dintre minunile posibile atunci cînd 650 milioane de oameni, strîns uniți, iau puterea în propriile lor mîini și o folosesc spre binele lor.

Wilfred BURCHETT

Pekin, noiembrie 1959

Construcția unui nou canal pentru abaterea riului Taoho într-o regiune secetoasă și muntoasă.

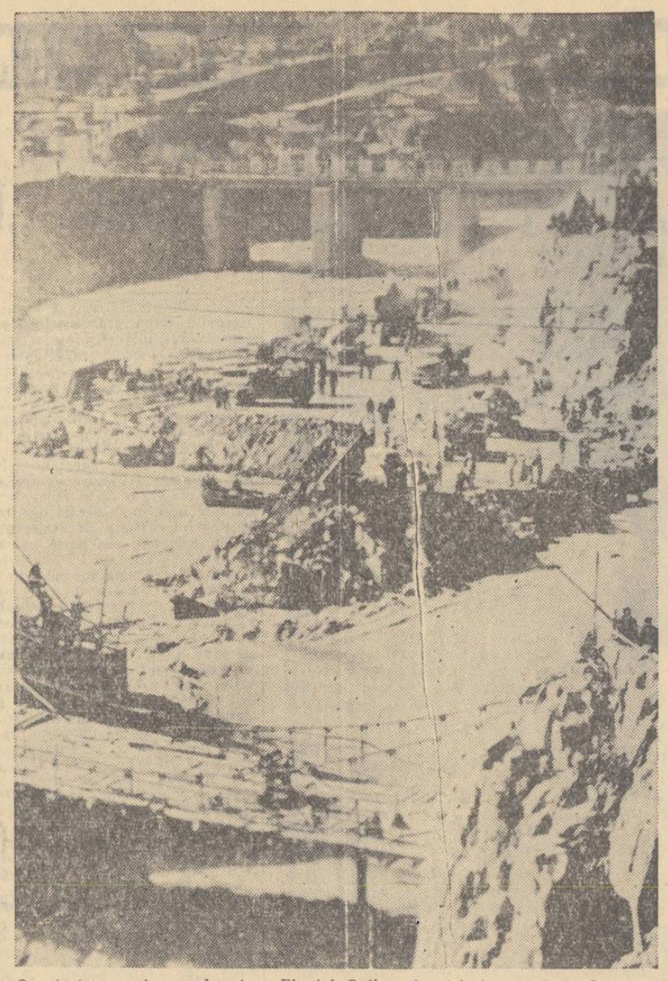

Construirea unui mare baraj pe Fluviul Galben, în strîmtoarea de la Sanmen, unde va fi ridicată una din cele mai mari hidrocentrale ale Chinei.

Dedesubturile campaniei împotriva așa-ziselor „pisici sălbatice"

Corespondență specială din Londra

Presa burgheză britanică a împrumutat recent încă o expresie din Statele Unite și anume aceea de „pisici sălbatice" (wildcats) pe care o întrebuințează acum ca o invectivă împotriva oricărei greve care nu are binecuvîntarea aripei de dreapta a conducerii sindicatelor. In acest fel, aceste ziare speră să izoleze pe greviști de ceilalți muncitori. Trebuie totuși să arătăm limpede că ele atacă și grevele aprobate de conducerea sindicatelor respective.

Ziarele burgheze din Marea Britanie desfășoară o adevărată campanie publicînd articole ce cuprind date false cu privire la grevele existente și atacînd pe greviștii respectivi. Ele publică tot felul de articole semnate de așa-numiții specialiști în probleme muncitorești precum și de conducătorii sindicali și politicienii de dreapta. Totodată posturile de radio duc o campanie asemănătoare acordînd spațiu important în programul lor pentru dezbateri asupra grevelor, dezbateri la care participă conducători sindicali, deputați precum și un mare număr de specialiști despre care am vorbit mai sus.

Toate acestea înseamnă în rezumat că guvernul intenționează să impună în viitorii cinci ani o serie de legi anti-sindicale și dorește să creeze un adevărat curent de opinie în sensul că sindicaliștii sînt „pisici sălbatice" și că este necesar ca conducerea de dreapta a sindicatelor să se bucure de sprijin tot mai susținut pentru a putea „îmblînzi" aceste „pisici sălbatice". Guvernul a arătat în mod clar proprietarilor de ziare care îi sînt intențiile și magnații presei împreună cu posturile de radio și televiziune se conformează de îndată făcînd mult zgomot în jurul grevelor. Dar din nefericire pentru acești domni faptele sînt împotriva lor. Astfel, potrivit unor evaluări, din pricina concedierilor au fost pierdute în anul trecut aproximativ tot atîtea zile de lucru pe săptămînă cîte s-au pierdut din pricina grevelor neoficiale în cursul întregului an. Este limpede că dacă ziarele ar fi cu adevărat foarte îngrijorate de scăderea producției și a pierderii de dolari, atunci ele ar ține de zece ori mai înverșunat împotriva șomajului decît împotriva grevelor. Totuși, nu există nici un fel de campanie în presă ca guvernul să adopte legi privitoare la prevenirea șomajului.

Din păcate trebuie să spunem că în această privință, Consiliul general al Uniunii sindicatelor britanice face cauză comună cu ziarele respective. Consiliul „anchetează" pe cont propriu activitatea șefilor de ateliere din industrie, precum și așa-numitele greve ale „pisicilor sălbatice". Această anchetă este acum în curs dar ea se află în totală contradicție cu hotărîrile luate în luna septembrie la Congresul anual al sindicatelor britanice. O rezoluție antigrevistă propusă atunci în care se cerea ca sindicatele să primească dispoziții de la Consiliul general în vederea investigării drepturilor șefilor de ateliere a fost respinsă în mod unanim. Totuși la puține săptămîni după aceea Consiliul general al sindicatelor a sprijinit cu propria-i autoritate acest punct de vedere al patronilor și guvernului în problema grevelor.

Grevele recente care nu au fost sprijinite de conducerile sindicelor ne dau o indicație despre felul în care muncitorii consideră necesar să acționeze pentru apărarea lor. Recent aproximativ 3.000 de muncitori feroviari au încetat lucrul pentru 2—3 săptămîni în semn de protest împotriva amestecului din afară în sectorul căilor ferate naționalizate.

Feroviarii au oprit lucrul neținînd seama de indicațiile conducerii sindicale și au dat acesteia de înțeles în mod clar că nu sînt dispuși să mai tolereze nici un amestec din afară în sectorul căilor ferate naționalizate.

Totodată, aproape 3.000 de muncitori de la autobuze din orașul Scheffield, centrul industriei oțelului din Marea Britanie, au oprit lucrul în semn de protest împotriva unei încercări din partea Consiliului local de a înrăutăți condițiile lor de muncă. După cum se știe, Consiliul local are de plătit aproximativ 250.000 de l.re sterline anual guvernului pentru combustibilul pe care îl întrebuințează pentru autobuzele sale. Muncitorii afirmă că în loc de a înrăutăți condițiile lor de muncă, spre a încerca să realizeze în acest fel un surplus de fonduri, Consiliul ar fi trebuit să ceară guvernului reducerea costului combustibilului.

După cum se știe, comitetele șefilor de ateliere au fost înființate cu mulți ani în urmă tocmai pentru a întări lupta muncitorilor în ateliere și în fabrici. Orice încercare a guvernului de a slăbi lupta clasei muncitoare nu poate avea succes atîta timp cît aceste comitete funcționează în mod eficace. Dar guvernul speră să introducă o serie de legi care să poată slăbi capacitatea de rezistență a muncitorilor. Guvernul speră să determine pe conducătorii sindicali de dreapta să dea noi dispoziții membrilor sindicatelor astfel încît să le vină tot mai greu în viitor să treacă la acțiuni directe neaprobate de conducerea sindicatelor. In schimb, în ateliere se conturează tot mai mult mișcări de protest împotriva oricărei încercări de a slăbi eficacitatea acestor comitete. Șefii de ateliere conștienți știu prea bine că dat fiind că un guvern conservator urmează să rămînă la putere pentru viitorii cinci ani, o luptă cît mai susținută, cît mai eficace a muncitorilor este imperios necesară pentru a putea împiedica măsuri menite să înrăutățească nivelul lor de trai. In concluzie trebuie arătat că tocmai pentru că se gîndesc la luptele viitoare, muncitorii consideră atît de dăunătoare actuala campanie împotriva grevelor denumite „pisicile sălbatice". Tocmai din aceste motive muncitorii acordă întregul sprijin tovarășilor lor atît pe plan financiar cît și moral spre a le asigura posibilitatea de a ieși victorioși.

Allan BROWN

La balul anual...

La Londra a avut loc un bal, un bal printre atîtea altele, în plin sezon diplomatic însă. La acest bal anual al unei societăți anglo-vest-germane s-au rostit cuvinte frumoase de către oratori. Duncan Sandys, ministrul apărării al Angliei, și-a mărturisit astfel impresia că ambele părți participante la ultimele convorbiri anglo-vestgermane, care au avut loc cu prilejul vizitei lui Adenauer la Londra, și-ar fi manifestat hotărîrea de a împrăștia norii care mai există încă. La rîndul său, ambasadorul R.F.G. a ținut să-și spună și el punctul de vedere. „A sosit momentul — declara acesta printre altele — să ne străduim să dăm uitării vechea ură și să vindecăm rănile pe care ni le-am făcut reciproc".

Aluzia la rănile reciproce și la necesitatea uitării lor nu a fost făcută în van. Și nu e vorba numai de cele pricinuite în timpul celui de-al doilea război mondial. Ci și de unele mai noi.

Opinia publică internațională a putut observa felul în care a fost primit cancelarul Adenauer în Anglia. Ziarul „Daily Herald", examinînd conținutul discuțiilor care au avut loc, se preocupă mai mult de „răceala" cu care a fost primit cancelarul și de „greșelile" de protocol comise de guvern și în deosebi de absența lui Selwyn Lloyd de pe aeroportul Warwick la primirea lui Adenauer. Ziarul conservator „Daily Mail" afirmă că această atitudine rezervată și chiar rece a constituit obiectul discuției pretutindeni unde s-a vorbit despre vizita lui Adenauer. La rîndul său, „Daily Sketch" scrie cu litere mari că Adenauer a fost salutat cu entuziasm numai de „unul dintr-o mie de spectatori". Dar se pare că la primirea lui Adenauer nu au fost prezenți nici măcar o mie de participanți.

O „dimineață calmă"

Vizita lui Adenauer a început sub semne de prost augur. In seara venirii, pe străzile Londrei s-au desfășurat manifestații de protest împotriva lui Adenauer, din partea celor care nu pot uita cu ușurință rănile trecutului și care nu acceptă politica agresivă actuală a Bonn-ului.

In acest climat s-a desfășurat marți seara prima întrevedere dintre Macmillan și Adenauer. Cea de a doua convorbire, care trebuia să aibă loc miercuri dimineața, a fost contramandată fără a se menționa motivul. Discreția e explicabilă. Din informațiile capătate de agenția „France Presse" din partea unor „surse autorizate", s-a aflat că la Londra s-a considerat că este preferabil să i se lase cancelarului Adenauer o „dimineață calmă", dîndu-i astfel posibilitatea de a medita în liniște.

Și nu se poate spune că Adenauer nu a avut la ce să mediteze. A meditat, credem, mai ales la jocul pe care dorește să-l continue și în viitor pentru a ocupa un loc mai de frunte în conducerea alianței agresive N.A.T.O. și pentru a determina puterile occidentale să continue să acționeze în vederea reînarmării Germaniei federale. Adenauer mizează în acest joc pe faptul că cercuri conducătoare din occident patronează mai departe o asemenea politică nerealistă.

Ne referim, printre altele, la faptul că puterile occidentale și-au dat asentimentul, revizuind în acest sens și tratatul de la Bruxelles, ca R. F. Germană să purceadă la fabricarea rachetelor teleghidate. Apoi, generalul Norstad, comandantul suprem al N.A.T.O., s-a făcut purtătorul de cuvînt al militariștilor vest-germani în vederea ridicării restricțiilor (de unde se vede și caracterul formal al acestor „restricții" care au fost, chipurile, impuse R.F.G., cu privire la tonajul și tipul unităților navale. Se pare că ridicarea restricțiilor se va referi și la problema submarinelor, puterile occidentale urînd pesemne că în timpul celui de-al doilea război mondial submarinele germane au scufundat 11,5 milioane tone de vase ale aliaților occidentali.

Scopurile Bonn-ului

Că prin toate aceste măsuri se urmărește încordarea relațiilor și stînjenirea tratativelor care vor avea loc în viitor nu mai constituie un secret pentru nimeni. La acestea, și la altele, a meditat de bună seamă Adenauer în calma dimineață londoneză de miercuri.

In presa occidentală a fost publicat de altfel un raport secret vest-german înaintat Consiliului Uniunii Europei occidentale și în care se cere Vestului să nu participe la tratative cu U.R.S.S. decît într-un viitor care să fie cuprins între următorii doi și cinci ani. Intervalul ar urma să fie folosit pentru intensificarea cursei înarmărilor și obținerea unei „poziții de forță".

Ar fi cazul însă ca puterile occidentale să-și amintească de toate eșecurile din trecut ori de cîte ori au încercat să acționeze de pe așa-numitele poziții de forță.

In săptămînile și lunile care urmează rămîne să vedem care au fost roadele meditărilor lui Adenauer. Cert este însă faptul că de urma întrevederilor anglo-vestgermane contradicțiile dintre cele două țări nu se vor atenua chiar dacă în comunicatele oficiale și în declarațiile politicienilor se afișează, de circumstanță, un ton optimist.

Eugen PHOEBUS

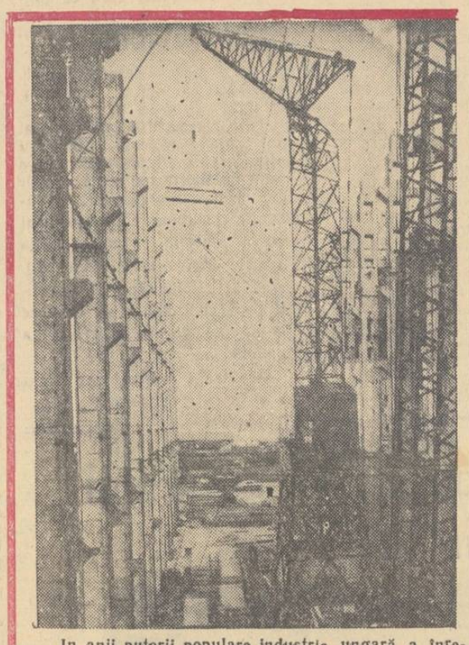

In anii puterii populare industria ungară a înregistrat o dezvoltare nemaiîntîlnită în istoria Ungariei. Acest lucru reiese și din faptul că, dacă înainte de eliberare, Ungaria avea un caracter agrar, acum ea exportă centrale electrice complete, utilaje și fabrici moderne.

In fotografie: Construirea unei noi secții la uzina GANZ-MAVAG (unde se produc motoare Diesel) din Budapesta.

Domnul Rockefeller e mai prevăzător...

Nelson Rockefeller se pregătește să-și pună candidatura în alegerile pentru președinția Statelor Unite, alegeri care vor avea loc anul viitor. Înainte de a întreprinde în acest scop un turneu prin California și prin alte regiuni ale Statelor Unite, Rockefeller a considerat necesar să-și expună părerile cu privire la economia americană cu prilejul unei adunări care a avut loc la clubul economic din New York. Afișînd optimism, vlăstarul cunoscutei familii de miliardari a contestat posibilitatea ca Statele Unite să fie ajunse din urmă de Uniunea Sovietică.

Din întîmplare, la puțin timp după ce au fost făcute aceste declarații la Washington au fost date publicității cîteva rapoarte oficiale întocmite de experți economici de frunte din S.U.A. în care se fac afirmații exact opuse celor declarate de Rockefeller. Într-un asemenea raport publicat de R. Bolling, președintele unei subcomisii senatoriale de statistică economică, se recunoaște că economia U.R.S.S. „este chiar mai puternică decît se credea și se crede" în S.U.A., și că în decursul următorului deceniu economia sovietică va continua ca și pînă acum să întreacă economia S.U.A. în ce privește ritmul creșterii anuale a producției industriale. Iar Allan Dulles, conducătorul Biroului central de investigații din S.U.A., a declarat deunăzi la ședința subcomisiei de statistică economică de pe lîngă Comisia economică a Senatului și Camerei reprezentanților din S.U.A. că „Uniunea Sovietică dă dovadă de o pricepere excepțională în anumite sfere". U.R.S.S., a declarat el, „este competentă în cel mai înalt grad" în domenii ca producția oțelului, metalelor refractare, electronica, aeronautica și tehnica cosmică, energia atomică, construcția de mașini-unelte etc. „Rămînerea în urmă" a U.R.S.S. față de S.U.A. într-o serie de alte domenii, a spus Dulles, nu înseamnă că U.R.S.S. nu este în stare „să facă lucruri asemănătoare".

Cît privește alte prezideri ale lui Rockefeller (veniturile americanilor vor spori cu 50 la sută pînă în 1970) nimeni altul decît ziarul „New York Times" le-a calificat drept „ireale".

Ținînd seama de toate acestea, trebuie să recunoaștem că domnul Nelson Rockefeller este un om foarte prevăzător. Făcînd amintitele declarații la clubul economic din New York, el a ținut seama de experiența ministrului muncii al S.U.A., Mitchell, și s-a ferit să promită că-și va minca pălăria în cazul în care prezicerile sale nu se vor adeveri. Iar sorocul prezicerilor sale l-a fixat, pentru orice eventualitate, peste 11 ani...

U. VĂLUREANU

PRETUTINDENI

LA MOSCOVA a fost fondat recent un Institut de Cercetări asupra Africei. Institutul a fost creat pentru a satisface interesul crescînd pe care-l reprezintă continentul african și istoria sa. Istoricii sovietici își propun să studieze îndeosebi istoria evului mediu, perioadă cînd popoarele africane și-au creat state înependente și o cultură proprie. O mare importanță se va acorda problemei naționalităților și culturii popoarelor africane, oamenii de știință sovietici manifestînd un mare interes pentru dezvoltarea vieții noi în statele independente.

Studiul Africei are tradiții vechi. Prima lucrare despre Africa scrisă de exploratorul rus Kokovlev a apărut în urmă cu 173 ani.

●

APROAPE 4000 de ani vechime au resturile de pîine și carne care sînt cercetate în prezent, cu ajutorul unor microscoape ultrasensibile, în laboratorul de cercetări al orașului Leatherhead din Anglia. Acestea au fost găsite cu ocazia unor săpături arheologice în mormîntele din jurul străvechiului Ierihon.

●

IN URMA unui val de frig timpuriu, sute de urși au părăsit, în nordul insulelor japoneze Honșu și Hokkaido, birlogurile lor muntoase și s-au refugiat în văile locuite de oameni. Pînă acum au fost uciși 350 de urși care, la rîndul lor, au omorît doi oameni și au rănit 56.

●

UN CIMITIR la licitație. Nu este titlul unui roman senzațional, ci titlul unei știri reale. In orașul Nottingham (Anglia) cimitirul urmează să fie vîndut

la licitație. El era proprietatea unei întreprinderi de pompe funebre, care a dat faliment. Potrivit legii, toate bunurile mobiliare și imobiliare au fost scoase la licitație.

●

DEUNĂZI, Don Shepherd, din Africa de sud, a stabilit un ciudat record mondial: a străbătut în 20 de zile și 7½ ore Anglia de la un capăt la celălalt, cu o medie zilnică de 60 km. Acum, el intenționează să plece în S.U.A. și să străbată pe jos distanța New York—Los Angeles.

●

ORAȘUL Kronach (R.F.G.) caută un amator căruia să-i facă un neobișnuit cadou: cetatea Rosenberg, veche de 800 ani. Mobilul generozității: lucrările de restaurare a acestui monument istoric sînt prea costisitoare pentru bugetul orășenesc.

●

IN URMA unor cercetări efectuate în regiunea Samarkand (Uzbekistan) s-a constatat că în urma radiației directe a soarelui pe fiecare metru pătrat de pămînt cade anual atîta energie cît se obține prin arderea a 170 kg. cărbune de cea mai bună calitate.

●

JIM VESTEREW din Chicago colecționează sticle de lichior. Micul său muzeu cuprinde peste 900 de exponate. Originalul colecționar obișnuiește să cumpere de fiecare dată două sticle de lichior, dintre care una o consumă, iar pe

cealaltă o păstrează, aplicîndu-i și un mic bilețel în care sînt cuprinse aprecieri asupra gustului licoarei. Găsind sau nu băuturile pe plac, exponatele totuși se-nmulțesc văzînd cu ochii...

●

RECENT, în R. P. Bulgaria a fost dată în exploatare cascada de hidrocentrale „Batak", cel mai mare nod hidroenergetic din sud-estul Europei. Acest important obiectiv ocupă o suprafață de 3.600 km. p. La construirea lui, care a durat 7 ani, au participat 40.000 de constructori.

●

ZĂCĂMINTELE de petrol din Baskiria au o particularitate și anume: întîlnesc depozite de sare gemă unde apa a format vaste grote la o adîncime de 700—800 m. Aceste cavități vor fi utilizate pentru stocarea petrolului și a derivatelor sale. În curînd va începe construcția unui sistem întreg de depozite al cărui plan a fost pus la punct în amănunțime.

●

MODELUL loto-ului din zilele noastre l-a constituit alegerea edililor din republica Genovei din secolul al XVII-lea. Atunci se cerea ca în fiecare an cinci dintre acestia să fie înlocuiți. Numele a 90 de candidați era trecut pe niște lo-

zuri, care erau introduse apoi într-o tobă, ce era învîrtită puternic. Se extrăgeau în cele din urmă 5 lozuri care conțineau numele noilor edili. După modelul acestui sistem, s-a născut în 1620, la Genova, primul loto cu numere.

●

O EXPEDIȚIE științifică care a făcut cercetări în Pamir a descoperit 27 manuscrise rare de opere literare filosofice și didactice. Fragmente și opere întregi ale marelui gînditor, poet și călător oriental Nasiri Khusran (sec XI) originar din Kabadian (Tădjikistanul meridional) prezintă un mare interes, deoarece multe din operele sale erau considerate pierdute, iar altele rămaseseră necunoscute.

●

NONETUL ceh, una dintre cele mai bune formații muzicale din R. Cehoslovacă, sărbătorește anul acesta 35 de ani de existență. În acești 35 de ani, cunoscutul ansamblu de muzică de cameră a obținut succese importante, atît în țară cît și peste hotare. El a participat la festivaluri muzicale, organizate la Londra, Paris, Edinburgh, Salzburg și Varșovia, și a dat concerte în Uniunea sud-africană.

●

NU DEPARTE de Moscova, la Kolomenskoe, sat care păstrează multe mărturii ale trecutului istoric al Rusiei, se amenajează un muzeu al construcțiilor din lemn. În acest muzeu vor fi instalate vechi biserici, clopotnițe, case de locuit și lucrări de fortificații din Nordul și centrul Rusiei și din Siberia. Cele mai interesante monumente datează din secolele XVI, XVII și XVIII.

Artişti romîni pe scenele străine

În cursul acestei luni numeroşi artişti din ţara noastră dau spectacole pe scenele străine. Violoncelistul Radu Aldulescu face actualmente un turneu în R. P. Ungară, unde dă o serie de concerte şi recitaluri, plecînd după aceea în R. P. Bulgaria. Dirijorul Mihai Brediceanu a fost invitat pentru un ciclu de spectacole în R. Cehoslovacă, primele concerte dindu-le cu Filarmonica din Bratislava, cu prilejul împlinirii a 10 ani de la înfiinţarea acestei formaţii simfonice.

În R. P. Polonă se află pianistul Valentin Gheorghiu, iar în R. P. Bulgaria au plecat tinerii instrumentişti Varujan Cozighian şi Nicolae Brinduş, laureaţi ai Primului Concurs muzical „George Enescu". De asemenea, Zenaida Pally, solistă a Teatrului de Operă şi Balet al R.P.R. se bucură de un mare succes în cadrul turneului pe care-l întreprinde în R. D. Germană.

Pentru iubitorii de muzică

Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor din R.P.R. a iniţiat două noi colecţii cu caracter de largă popularizare. Prima, menită să familiarizeze pe iubitorii de muzică cu tainele artei sunetelor, într-o formă accesibilă, agreabilă, lipsită de pedanterie tehnicistă, se intitulează „Muzica pentru toţi" şi se inaugurează prin publicarea a două volume, dintre care unul tratează „Despre instrumentele din orchestra simfonică", fiind scris de Alex. Pleşca, iar celălalt se ocupă de „Formele muzicale vocale", autori fiind compozitorii Dumitru Bughici şi Diamandi Gheciu.

Cea de-a doua colecţie, cuprinzînd biografiile marilor muzicieni înfăţişate prin ilustraţii — gen biografiile Petzold — se intitulează „Viaţa compozitorilor în imagini". Seria acestor biografii se deschide cu „George Enescu", partea introductivă a volumului (32 pagini text) aparţinînd regretatului muzicolog Andrei Tudor. În restul lucrării cititorul poate reconstitui, cu ajutorul celor 126 ilustraţii reproduse, viaţa atît de bogată în întîmplări şi succese a celui mai mare compozitor romîn. Pînă la sfîrşitul anului va mai apare în aceeaşi colecţie „Antonin Dvorak", de Igor Belza.

Ambele colecţii marchează un pas mai departe pe drumul apropierii maselor de muzică, de muzicient şi de problemele artei lor.

Anul Chopin

După cum se ştie, anul 1960 va fi consacrat, în întreaga lume, memoriei lui Chopin, marele muzician polonez. Inaugurarea anului chopinian, va avea loc cu participarea celor mai de seamă pianişti polonezi, care vor da concerte în numeroase capitale ale lumii în ultima decadă a lunii februarie 1960. La Varşovia, anul chopinian va fi inaugurat de recitalul lui A. Rubinştein. Filarmonica Naţională din Varşovia se va deplasa la Londra, unde va inaugura anul chopinian la sfîrşitul lui ianuarie; solistă la acest concert va fi pianista poloneză Halina Czerny-Ştefanska. In aceeaşi perioadă, în Polonia vor da concerte Iacov Zak, A. M. Benedetti, G. Agosti. In Romînia, Bulgaria şi Cehoslovacia vor concerta Regina Smeddzianka şi Z. Szymonowicz.

Sub patronajul O. N. U. va avea loc la New York un concert dirijat de S. Skrowaczewski (care în anul 1960 va dirija şi la Bucureşti), solist fiind Adam Harasiewicz.

La Moscova va da concerte Halina Czerny-Ştefanska, la Stockholm — J. Ekier, la Paris şi Londra — W. Malcuzinski, la Helsinki — R. Smeddzianka, în R. D. Germană şi în Norvegia — W. Kedra, în Elveţia — B. Hesse-Buhovska, în Ungaria şi în Danemarca — T. Zmudzinski. In acelaşi timp, în Japonia şi în India va da o serie de concerte R. Bakst. Pianiştii originari din Polonia cum sînt Askenaze şi A. Brajlowski, vor da concerte în Austria, Belgia şi Olanda.

Va avea loc şi un Congres de Muzicologie, la care vor lua parte muzicologi de seamă din 23 de ţări din Europa şi America.

Pe 20 de plăci vor fi imprimate „Operele complete" ale lui Chopin. Cei mai de seamă pianişti polonezi au executat parţial sau vor executa în curînd, compoziţiile lui Chopin pentru această ediţie de plăci.

Vitrina cu cărţi

H. de BALZAC: „Iluzii pierdute"

Scris între anii 1835—1843 *Iluzii pierdute* ne înfăţişează tristul destin al lui Lucien de Rubenpre, un tînăr poet venit la Paris să cucerească gloria. Împins de dorinţa lui de înavuţire şi parvenire, Lucien pătrunde în lumea coruptă a presei făcînd compromisuri după compromisuri. Pînă la urmă însă toate străduinţile lui rămîn zadarnice căci datorită manevrelor unor afacerişti abili, este nevoit să se întoarcă pe jos la Angoulême de unde venise, secătuit şi cu iluziile pierdute.

Romanul de faţă, unul din cele mai cunoscute ale ciclului *Comedia umană* ne dezvăluie cu un viguros realism, prin destinul nefericitului Lucien, moravurile descompuse ale societăţii aristocrate din timpul Restauraţiei.

A. G.

Cînd copiii încep să „îmbătrînească"

Corul Palatului Pionierilor din Bucureşti a intrat în al zecelea an de activitate artistică. Este o „vîrstă" apreciabilă, dacă ne gîndim că micuţii formaţiei de ieri, cu pantaloni scurţi şi cu cravată roşie la gît, sînt astăzi tineri studenţi sau poate chiar proaspeţi absolvenţi de facultăţi. Mulţi corişti din trecut au fost zilele acestea auditori ai concertului Filarmonicii de Stat „George Enescu", aplaudînd cu frenezie glasurile cristaline care au răsunat ca nişte clopoţei la Ateneu, în „Cîntarea pădurilor" de Dmitri Şostakovici. Şi gîndul ne zboară în urmă cu un deceniu...

In peisajul încîntător al grădinii de la Cotroceni, acolo unde huzurul regal îşi făurise cuibul de petrecere şi desfătare egoistă, odată cu izgonirea exploatatorilor, s-a statornicit una din cele mai de seamă instituţii de educaţie comunistă cu caracter extraşcolar, a copiilor din Capitală: *„Palatul Pionierilor"*. Cu puteri modeste, un mănunchi de copii fruntaşi ai şcolilor bucureştene s-au adunat să cînte în cor. Răsunau aleile înverzite de cîntul lor înaripat. Marşul tobelor pionereşti vesteau zorii unei tinereţi minunate.

Cererile de a participa la cercul coral erau din zi în zi mai mari. A început selecţionarea şi acţiunea de depistare a celor mai valoroşi şi talentaţi copii. Nu era de ajuns să ai glas frumos şi simţ muzical. Trebuiau şi note bune în catalog, dar mai ales la purtare. Timp de doi ani, a existat preocuparea mai mult de crearea gustului pentru această artă, de educaţia aptitudinilor naturale, de acoperirea nevoilor de repertoriu pionieresc curent. De altfel, lipseau şi experienţa şi piesele speciale scrise de compozitorii noştri pentru un ansamblu de începători. „Rivalii" pionierilor din Cotroceni — corul Radio — se manifesta adeseori în public, la posturile de emisiune şi nu puţine „glasuri" au alergat spre ansamblul din strada Popov. Deh! Aici te auzea nu numai tăticu şi mămica ci şi bunicuţa din provincie!

In anul 1952, corul Palatului Pionierilor şi-a reorganizat structural activitatea artistică. Pe lîngă educaţia comunistă, spiritul de colectiv, dragostea de artă, s-a trecut la studii proprii muzicii corale: noţiuni de teorie şi solfegii, lecţii de canto (bine înţeles ţinînd seama de toate particularităţile de vîrstă), noţiuni simple de interpretare ş.a. Roadele n-au întîrziat să apară: concerte în şcoli sau săli de spectacole de remarcabilă ţinută artistică, îmbogăţire de repertoriu, apoi înregistrări la radio „Electrecord" şi o transmisie la televiziune.

Anii au trecut... Mulţi corişti au pornit în viaţă. O bună parte s-au îndreptat spre şcolile speciale de muzică şi conservatoare. Acest veritabil „laborator" muzical (fiindcă prin specificul muncii, în cei aproape zece ani de activitate s-au perindat prin cor peste 2.000 de copii) a început să se impună şi celor din afara ziduri lor Palatului de la Cotroceni. Bilanţul unui deceniu rămîne edificator pentru munca colectivului. Glasul cifrelor este mai puternic decît orice măiestrită frază a muzicologului entuziast, care încearcă să aştearnă pe hîrtie realizările corului Palatului Pionierilor: 140 de spectacole şi 135 de lucrări! Prin intermediul micilor cîntăreţi din dealul Cotrocenilor am ascultat, în primă audiţie, zeci de lucrări romîneşti ca *„Suita pentru copii"* de V. Iuşceanu, *„ABC"* de George Dereţeanu, *„E roşie cravata mea ca focul"* de Matei Socor; *„Melci, cucumelci"* de Filaret Barbu, *„Cuvînt de pionier"* de Th. Bratu, *„Cîntec de vacanţă"* de Marin Constantin, *„Cîntec pionieresc"* de Corneliu Mereş, *„Copii, vine 1 Mai"* de Hilda Jerea etc. Dar cîte piese clasice de Cucu, Vidu, Mandicevschi, Kiriac, nu au răsunat în concertele corului Palatului Pionierilor? Chiar şi lucrări mari, ca *„Oratoriul Eliberării"* de Radu Paladi, *„Carmina Burana"* de Karl Orff şi *„Cîntarea pădurilor"* de D. Şostakovici s-au bucurat de colaborarea acestui „copil" adoptiv al Filarmonicii de Stat „George Enescu".

Frămîntarea sărbătoririi a zece ani de existenţă a formaţiei se împleteşte acum pe deoparte cu sarcinile imediate ale muncii artistice pionereşti, iar pe de altă parte cu viitoarele concerte, unde vom asculta *„Mateos Passion"* de Bach, *„De strajă păcii"* de Prokofiev şi *„Sub soarele păcii"* de Hilda Jerea. Dirijorul Stelian Olariu şi corepetitorul Nicolae Bucur — cărora le revine în bună parte meritul actualului prestigiu artistic al ansamblului — se străduiesc să facă din corul Palatului Pionierilor o formaţie de călire a talentelor care să ducă la înflorirea mişcării corale în rîndurile copiilor din ţara noastră.

Viorel COSMA

INTERVIU CU GINA LOLLOBRIGIDA

Suplimentul săptămînal al ziarului vienez „Volksstimme" a publicat recent un interviu pe care colaboratorul său Plinio Salerno l-a luat cunoscutei actriţe italiene Gina Lollobrigida. Ziaristul italian a găsit-o pe artistă în studio şi a stat de vorbă cu ea în pauzele dintre filmări. Iată cîteva întrebări şi răspunsuri, aşa cum le-a notat corespondentul lui „Volksstimme".

— Care a fost clipa cea mai fericită din viaţa dv.?

— **Cînd am devenit mamă. Acum am un copil şi aş fi bucuroasă să am mai mulţi.**

— Şi care a fost perioada cea mai amară din viaţa dv.?

— **Aceea din timpul războiului. Urăsc războiul şi pe cei care-l provoacă. Nu mă pricep prea mult în politica internaţională, dar dacă ar fi în puterea mea, aş face ca în fiecare an, milioane de cetăţeni sovietici să vină la noi în Italia şi milioane de italieni să plece să viziteze Uniunea Sovietică. In felul acesta ne-am cunoaşte şi ne-am înţelege mai bine, am învăţa să trăim în pace.**

— Pot să dau publicităţii această declaraţie a dv. cu conţinut politic?

— **De ce să n-o publicaţi? V-am spus exact ceea ce gîndesc şi cred că foarte mulţi oameni din lume gîndesc ca şi mine.**

— Ce credeţi despre televiziune? Va înlocui cinematograful?

— **Nu cred. Nu poţi să stai tot timpul în casă. Oamenii simt nevoia să meargă într-o sală de spectacole şi să se afle în mijlocul oamenilor. Or această funcţiune cinematograful o va îndeplini încă multă vreme. Mai mult decît atît, cred că concurenţa dintre cinema şi televiziune va conduce la o îmbunătăţire calitativă a amîndurora.**

— Care a fost cel mai bun film în care aţi jucat?

— **Intotdeauna cel la care lucrez...**

— Ce vîrstă aveţi?

— **Douăzeci şi opt de ani. Şi asta puteţi s-o scrieţi la ziar...**

— In ce filme mai jucaţi?

— **In Italia joc în „Paolina Borghese", sub regia lui Castellani, iar în S.U.A. joc în „Solomon şi regina din Saba", sub regia lui King Vidor. Imi doresc să joc într-un film în care să deţin rolul unei mame.**

Al doilea salon de artă fotografică al R. P. R.

Sfîrşitul acestei luni va cunoaşte o importantă manifestare culturală: deschiderea, în sala Dalles, a celui de al doilea salon internaţional de artă fotografică al R.P.R.

Vestea organizării unui asemenea salon a stîrnit un viu interes în rîndurile fotografilor din majoritatea ţărilor lumii. Aşa se explică prezenţa în cadrul expoziţiei a unor fotografii din peste 40 de ţări, printre care U.R.S.S., ţările de democraţie populară din Europa şi Asia, S.U.A., Anglia, Franţa, Italia, Portugalia, R. F. Germană, India, Hong-Kong, Belgia, Suedia etc. Fotografii din ţara noastră, ale căror exponate au stîrnit o justificată atenţie în cadrul recentelor expoziţii din India şi Italia, prezintă în cadrul salonului circa 100 lucrări în albnegru şi în culori.

Juriul salonului, alcătuit din critici de artă şi fotografi, a instituit medalii de aur, argint şi bronz pentru premierea celor mai bune fotografii expuse.

Ansamblul teatral al centrului universitar Bucureşti

Pe lîngă Casa de cultură a studenţilor „Grigore Preoteasa" din Bucureşti funcţionează de cîţiva ani un cerc dramatic, ai cărui membri sînt studenţi ai diferitelor facultăţi. Sub îndrumarea unor regizori cunoscuţi, tinerii artişti amatori au prezentat piesele — „Ziariştii" „Zoia", „Mitică Popescu", „După douăzeci de ani" şi altele.

De curînd, pe mica scenă a Casei de cultură, a avut loc premiera piesei „In numele revoluţiei" de M. Şatrov. O preţioasă îndrumare au primit interpreţii din partea maestrului Costache Antoniu, artist al poporului. De asemenea, decorurile şi costumele sînt semnate de Elena Fortu — Voinescu de la Teatrul Municipal. Premiera acestei piese a coincis cu constituirea ansamblului dramatic al centrului universitar Bucureşti.

Pentru viitor, ansamblul pregăteşte premiera piesei „Inspectorul de poliţie" de John Priestley.

IN FOTOGRAFIE: *o scenă din spectacolul cu piesa „In numele revoluţiei".*

Fotografia: Mihai POPESCU

OASPEŢI DE PESTE HOTARE VORBESC „MAGAZINULUI"

(Urmare din pag. 1-a)

Corneliu Baba era foarte bine reprezentat, lucrările sale realiste fiind primite cu deosebit interes la această expoziţie, desfăşurată în general sub semnul abstracţionismului.

Venind în ţara dv. am fost bucuros să mă întîlnesc cu vechii mei prieteni Jalea, Medrea, Baba, Ciucurencu, Han, Perahim... Pe unii dintre ei i-am vizitat la atelier unde am făcut cunoştinţă cu cele mai noi lucrări ale lor. In scurtul răstimp cît m-am găsit în Romînia, am participat la sărbătorirea zilei de 7 Noiembrie, am legat o seamă de cunoştinţe noi, am fost la Sinaia, unde am vizitat fostele castele regale în care lipsa de gust a stăpînilor de odinioară n-a lăsat loc, pentru absolut nimic care să fi amintit de această ţară... Am fost la Institutul de Arte Plastice, am făcut cunoştinţă cu oraşul, care se dezvoltă într-un ritm uimitor...

— V-am ruga să ne vorbiţi despre preocupările artiştilor plastici sovietici în momentul de faţă.

— Artiştii ruşi se pregătesc pentru o expoziţie a Republicii Sovietice Socialiste Federative Ruse. Este prima expoziţie de acest fel care va aduna sub acelaşi acoperiş creaţii ale unor artişti de la graniţa Bielorusiei pînă la Vladivostok... Nu va fi o expoziţie retrospectivă ci una de lucrări inedite.

— Aţi putea să ne spuneţi ce pregătiţi pentru această expoziţie?

Invitaţia de a vorbi despre nişte lucrări care nu au încă gîrul recunoaşterii publice este ocolită cu modestie... Pînă la urmă maestrul Gherasimov consimte să ne dea unele relaţii sumare.

— Mă pregătesc şi eu ca toţi ceilalţi artişti din Federaţia Rusă. Pînzele care le am pe şantier se inspiră din viaţa nouă a satului colhoznic...

Glauco Curiel

Dirijorul Glauco Curiel ne vizitează ţara pentru a doua oară. Mulţi dintre noi au avut prilejul să-l vadă încă de anul trecut, la pupitrul orchestrei Operei.

L-am rugat pentru început să ne vorbească despre teatrul la care-şi desfăşoară cea mai mare parte a activităţii sale artistice — Scala din Milano.

— De obicei „Scala" îşi începe stagiunea la 7 decembrie şi durează pînă la sfîrşitul lui mai, începutul lui iunie, după care colectivul Operei se consacră un timp imprimării de discuri. In comparaţie cu alte instituţii asemănătoare, „Scala", alături de operele din Roma, Florenţa, Veneţia, Palermo, Genova, Bologna, are una din cele mai lungi stagiuni. Sezonul muzical va începe anul acesta probabil cu „Tosca" şi va antrena ca şi în trecut o seamă de artişti cunoscuţi ca de pildă: Mario Del Monacco, Renatta Tebaldi, Maria Meneghini Callas.

— Repertoriul Operei se menţine numai la lucrări din patrimoniul clasic?

— Cîţiva de puţin. De regulă minimum două opere în fiecare stagiune reprezintă piese care nu aparţin repertoriului clasic... Printre operele contemporane se numără de pildă acea a lui Jacobo Napolli — „Mazavillio", inspirată din trecutul ţării noastre. Mai sînt şi alţi compozitori care scriu pentru operă; îmi vin în minte de pildă Malipiero, Ghedini, Peragazzo.

— Sînteţi, după cîte ştiu, pentru a doua oară în Romînia. V-am ruga să ne împărtăşiţi cîteva impresii în legătură cu aceste vizite.

— In preajma turneului meu în ţara dv. am fost, vreme de cîteva săptămîni, în Brazilia şi Statele Unite. Mărturisesc cu toată sinceritatea că în Romînia mă simt mai bine ca oriunde în altă parte, dovadă faptul că în mai puţin de un an am venit de două ori. Este vorba, fireşte de afinităţile spirituale care ne leagă, de limba pe care o vorbiţi, atît de asemănătoare cu a noastră, dar dincolo de aceste afinităţi, pentru mine ca artist este foarte plăcut să constat marele aflux al maselor către artă, în special tineretul, ceea ce pentru un călător din occident este o adevărată revelaţie. Ca să nu mai vorbesc de progresele remarcabile pe care le face ţara dv. şi pe care am avut prilejul să le constat începînd cu îmbunătăţirea considerabilă a orchestrei de la Operă, comparativ cu anul trecut şi sfîrşind cu amploarea construcţiilor edilitare care lasă impresia vizitatorului că Bucureştiul trăieşte o adevărată renaştere.

Glauco Curiel ne-a mărturisit că Romînia este singura ţară socialistă pe care a vizitat-o pînă în prezent.

— Prietenul meu Del Monacco mi-a povestit cu multă plăcere despre primirea călduroasă pe care i-a făcut-o în primăvara acestui an publicul moscovit. Este o veche şi statornică dorinţă a mea aceea de a vizita Uniunea Sovietică, de a cunoaşte poporul sovietic despre care am auzit atîtea lucruri frumoase.

I-am dorit maestrului Glauco Curiel realizarea acestei frumoase dorinţe, urîndu-i în acelaşi timp şedere plăcută în Romînia, unde urmează să apară şi la pupitrul orchestrelor teatrelor de operă din ţară.

Boris BUZILĂ

Dirijorul Glauco Curiel la pupitrul Teatrului de Operă şi Balet al R.P.R.

AM CÎNTAT ÎN CHINA ŞI VIETNAM

(Urmare din pag. 1-a)

tate plac şi ele, dar sînt privite, mai degrabă ca o performanţă... dacă îi putem spune astfel.

S-au bucurat, de asemenea, de succes piesele vocale romîneşti de Brediceanu, Monţia, Drăgoi, Balada de Ciprian Porumbescu şi Hora staccato de Dinicu.

Pianistul Li-Min-Cean, laureatul Festivalului „George Enescu" a fost prezent la concertul de gală, dat de noi la Pekin, interpretînd Toccata de Enescu. Intîlnirea cu Li-Min-Cean, care păstrează impresii de neuitat din ţara noastră, a fost deosebit de cordială.

La Ci-Nan, capitala provinciei Santung, în cadrul unui spectacol oferit de municipalitate, o fată chineză a interpretat cu mult gust şi cu un deosebit succes melodia romînească „La oglindă".

Am plecat apoi la Şanghai.

Orchestra simfonică a oraşului este alcătuită din instrumentişti de mare valoare, iar la Conservatorul de stat îşi desăvîrşesc instrucţia muzicală cele mai de seamă talente trecute prin filiera nenumăratelor şcoli muzicale medii. La acest conservator, în afara recitalului dat în somptuoasa sală a Teatrului Municipal, am dat un concert la Conservator, care a fost urmărit cu un deosebit interes de către studenţi. In urma acestuia, conducerea Conservatorului ne-a invitat să arătăm studenţilor unele din realizările noastre şi vreme de opt zile am avut colocvii cu caracter demonstrativ, cu aplicaţii practice. Din întrebările care ni se adresau am putut deduce nivelul ridicat al interlocutorilor noştri. Studenţii de la clasa de coarde cunoşteau perfect anumite dificultăţi de frazare din Concertul de Beethoven de pildă, şi s-au interesat îndeaproape despre o seamă de probleme ridicate de interpretarea pieselor clasice din marele repertoriu de concert. Deşi în vacanţă, orchestra simfonică a oraşului Şanghai a dat un concert în cinstea noastră, prilej de a aprecia însuşirile remarcabile ale muzicienilor ce o alcătuiesc.

In programul vizitelor noastre era înscris şi Nankin-ul. Trecerea fluviului Ian-Ţe — cel mai mare fluviu asiatic — efectuată cu ferry-boat-ul — ne-a impresionat în mod deosebit. Nankin are un trecut istoric revoluţionar. Aici se află mausoleul lui Sun-Iat-Sen, eroul care în 1911 a răsturnat pe ultimul împărat chinez aparţinînd dinastiei Chin. Recitalele noastre ca şi cursurile pe care le-am ţinut şi aici, la conservatorul local, ne-au pus în legătură cu o seamă de oameni de artă şi cultură ai Chinei noi, democratice — toţi dornici să cunoască realizările din domeniul muzicii romîneşti.

Am vizitat şi oraşul U-Han, unul dintre cele mai de seamă centre industriale ale R.P. Chineze. U-Han este o mare aglomeraţie care înglobează trei oraşe (circa 2.800.000 locuitori) aşezate toate pe fluviul Ian-Ţe. Marele pod aruncat pe uriaşul fluviu are nu mai puţin de 4 km. Adevărată minune a tehnicii moderne, desăvîrşită în 1952 cu ajutorul inginerilor sovietici, podul este străbătut de o cale ferată, şi de troleibuze, are o şosea carosabilă. La U-Han am vizitat unul din cele mai mari combinate siderurgice din întreaga Chină. Realizat de asemenea cu concursul tehnicienilor sovietici, combinatul dispune de patru furnale uriaşe şi întreaga muncă este mecanizată. Am fost mişcaţi de atenţia artiştilor amatori ai combinatului care ne-au răspuns la concertul nostru cu cîntece compuse anume pentru noi: numele nostru figura în text.

La 19 septembrie am plecat cu avionul spre Hanoi, capitala Republicii Vietnam, am urcat deasupra norilor anunţători ai abundentelor ploi tropicale şi după cîteva ore de zbor ne-am trezit într-un feeric decor de palmieri, ananaşi şi bananieri...

Impresiile sînt puternice. Totul pentru noi este nou, neobişnuit, fermecător. La Hanoi am dat un concert la teatrul cel mare al oraşului — teatru în aer liber — care cuprinde 10.000 spectatori. Nu vom uita niciodată că în ciuda ploii tropicale care s-a revărsat chiar în timpul concertului, auditorii vietnamezi au rămas neclintiţi în incinta teatrului ca să ne asculte, pînă la sfîrşit, ovaţionîndu-ne cu un entuziasm şi o sinceritate mişcătoare. La Hanoi am avut cinstea să fim primiţi de Ho-Şi-Min.

După alte concerte date la Haifong şi în cunoscutul centru carbonifer Hongai (cea mai mare mină de cărbuni din Asia cu zăcămintele chiar la suprafaţa solului) ne-am luat rămas bun de la toţi cei ce ne-au primit cu atîta căldură şi ne-au înconjurat cu o nedezmintită dragoste, îndreptîndu-ne, de data aceasta, cu trenul, către ţară — prilej de a admira vegetaţia luxuriantă a junglei vietnameze, apoi originalul, variatul peisaj chinez.

Dar una dintre cele mai captivante şi de neuitat imagini ce ne stăpîneşte trainic amintirea, este aceea a magnificului Baical, cu apele sale albastre şi adînci pe care le-am contemplat de-a lungul unei zile întregi a călătoriei noastre...

Ne-am întors în patrie cu sufletul plin de amintirea minunatelor lucruri văzute şi cuceriţi de frumuseţea morală şi energia oamenilor pe care i-am cunoscut şi care în acea parte a lumii îşi făuresc, ca şi poporul nostru, o viaţă nouă, luminoasă, fericită.

Mihai CONSTANTINESCU

Vicepremierul R. P. Chineze, Cen I, în mijlocul artiştilor romîni.

Ecouri

CINEMATOGRAFICE

• DINTRE filmele artistice romîneşti produse de studiourile de la Buftea, primul care va intra pe ecrane va fi „Avalanşa" (pînă la sfîrşitul anului) pe care-l va urma, după toate probabilităţile, „Telegrame", ecranizarea după Caragiale (despre care cercurile noastre cinematografice, care au avut prilejul să urmărească munca echipei de filmare, spun lucruri foarte bune). „Telegrame" va fi terminat la sfîrşitul lunii decembrie şi va fi prezentat publicului în ianuarie sau februarie 1960.

GRIGORI ALEKSANDROV semnează scenariul şi regia noului film sovietic în culori: **„Amintire din Rusia"**, în care protagonişti sînt, printre alţii, Liubov Orlova, Pavel Kadocinikov, Elina Bistriţkaia. Muzica aparţine compozitorului T. Hrennikov.

• NOUL film al lui Roberto Rossellini, „Generalul de Rovera", s-a bucurat de mare succes la festivalul internaţional al filmului care a avut loc în toamna aceasta la Veneţia. Lucrată după o povestire autentică a ziaristului italian Indro Montanelli, această producţie are ca temă viaţa unui aventurier care devine patriot datorită contactului ce-l are cu oamenii Rezistenţei, într-o închisoare nazistă. Principalul interpret al filmului este Vittorio de Sica.

• TATIANA SAMOILOVA, neuitata Veronică din „Zboară cocorii", turnează acum o coproducţie franco-sovietică: „20 de mii leghe sub pămînt". Filmul este o comedie pusă în scenă de Marcel Pagliero şi înfăţişează aventurile unei tinere actriţe sovietice, care străbate în lung şi-n lat Uniunea Sovietică pentru a ajunge la soţul ei pilot în Arctica. Din distribuţie mai fac parte actorii Leon Zitrone, Jean Garen şi Jean Rochefort.

• CA INTERPRETĂ a filmului „Pisica îşi arată ghiarele" (care e urmarea filmului „Pisica") Henri Decoin a ales tot pe Françoise Arnoul. Françoise este salvată de la moarte de un medic german şi apoi predată „Abwehr"-ului, care intenţionează s-o folosească pentru depistarea reţelelor de rezistenţă. Pînă la urmă planul nu le izbuteşte.

• „ULTIMUL ACT" este titlul unui nou film documentar creat de studiourile de film documentare din R.P. Ungară.

• „AVENTURA pe ŞOSEA se intitulează un nou film italian, creat de regizorul Carlo Lizzani. Eroii principali ai filmului sînt o tînără provincială şi un şofer de autocamion, care călătoresc împreună prin oraşele Torino, Pisa, Livorno, filmul prezentînd o serie de aspecte din viaţa acestor oraşe italiene

• TEMA revoluţiei, a luptei poporului mexican pentru independenţa naţională şi democraţie, a atras nu odată atenţia reprezentanţilor diferitelor genuri de artă din Mexic. Acestei teme îi este consacrat şi unul din ultimele filme mexicane în culori: „La cucaracha". Precum se ştie „La cucaracha" (Gingania) era numele unui foarte popular cîntec din timpul revoluţiei. Cîntecul constituie leit-motivul muzicii filmului.

In noul film în care rolul principal îl deţine regizorul Emilio Fernandez, apar printre alţii Maria Felix şi Dolores del Rio. Revista „Tempo" califică acest film drept „poem epic al revoluţiei" drept contribuţie de preţ la dezvoltarea cinematografiei mexicane.

• CUNOSCUTUL realizator american de filme de desen animat, Walt Disney, va începe la Viena o biografie filmată a lui Beethoven.

In cliseu: scenă din filmul „Amintire din Rusia": Liubov Orlova (în film, Varvara Komarova) şi A. Iakovlev (în film, fiul ei, Serghei)

TEATRALE

• SAPTAMÎNA viitoare intră în faza repetiţiilor generale spectacolul cu impresionanta piesă a lui Bertolt Brecht „Mutter Courage", pe care îl pregăteşte în sala Comedia, Teatrul Naţional „I. L. Caragiale", în regia lui Miron Nicolescu.

• PÎNĂ la sfîrşitul anului, Teatrul Naţional „I. L. Caragiale" va reprezenta, pe scena Comedia, scliptoarea piesă a lui Bernard Schaw, „Discipolul diavolului". Repetiţiile se desfăşoară pe scenă, în regia lui Alexandru Finţi.

• DOUĂ colective de tineri actori ai Teatrului Naţional „I. L. Caragiale" pregătesc spectacolul cu piesa „Cei din urmă" de Maxim Gorki, cu care primul nostru teatru va participa la „Concursul tinerilor actori". Spectacolul (în regia lui Ion Cojan) se repetă pe scena Studioului, unde va avea loc, pînă la sfîrşitul anului, şi premiera.

• TEATRUL Municipal pregăteşte pentru actuala stagiune trei noi premiere. In regia lui George Teodorescu se repetă piesele „Pîine şi trandafiri" de Afanasie Salinschi, (spectacol cu care colectivul teatrului se va prezenta în cadrul Concursului tinerilor actori) şi piesa „Mabouré" de Jean Sarment. Regizorul Liviu Ciulei conduce repetiţiile la piesa „Azilul de noapte", capodopera lui Maxim Gorki.

Planta cu cea mai scurtă viață: ciuperca

O vizită la ciupercăria de la Chitila

Un rege al Franței a avut poftă într-o zi să i se servească la masă ciuperci prăjite. Nimic n-ar fi fost mai simplu. Dar faptul s-a petrecut într-o vreme de iarnă geroasă, cînd pădurile și cîmpiile erau acoperite de albul zăpezilor. Și curtenii au fost puși într-o mare încurcătură. Cum să satisfacă pofta și ordinul împăratului?

Grea încercare. Și totuși s-a găsit o soluție. A fost chemat la palat un vestit botanist, pe nume Charles de l'Ecluse. Botanistul și-a frămîntat mintea și — drept rezultat — a produs prima cultură artificială de ciuperci.

Acesta este, pe scurt, istoricul culturii artificiale a ciupercii comestibile, de culoare albă, pe care o găsim, chiar și în miez de iarnă, la magazinul „Delta Dunării" sau în restaurantele noastre.

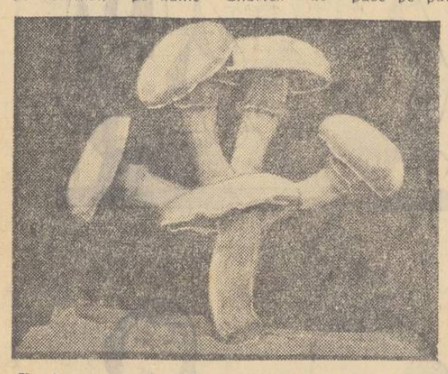

Un fenomen curios: O ciupercă cu cinci „pălării"

De la magazin la ciupercărie

Dar să pornim de la magazinul alimentar spre locul unde, nu de multă vreme, a fost înființată una din cele mai mari ciupercării din țară: la Chitila. Ciupercăria pe care o vizitez este instalată în niște hrube imense și, bine-înțeles, întunecoase, în care lumina (electrică) este folosită doar în timpul muncii cultivatorilor. Iată-mă, deci, de-a lungul hrubelor, însoțit de inginerul Nicolae Mateescu, biologul ciupercăriei, omul care a depus suflet și caznă pentru organizarea acestei realizări. Pe întinderi ce ți se par nesfîrșite, un soi de brazde, originale ca formă, trapezoidale sau conice, dispuse pe pardoseli de cărămidă. Compoziția lor? Nisip, var, îngrășăminte naturale și pămînt de țelină. În mijlocul brazdei, dacă faci o tăietură transversală, — niște fibre îmbinate cu miceliu (sămînța ciupercii). Din aceste brazde răsar puzderie de ciuperci, cu „pălăriile" lor albe, cu suprafața lor netedă și cu luciu de marmură.

O legumă care se cultivă în fiecare zi

Privind ciupercile bine dezvoltate, întreb pe inginer:

— Cînd începeți recoltarea?

Biologul pare mirat.

— Trebuie să vă spun că ciuperca artificială se cultivă de 2—5 ori pe an și se recoltează în fiecare zi. Muncitorii noștri culeg de pe fiecare metru pătrat între 5 și 9 kilograme zilnic. Planta aceasta crește în fiecare zi cu aproape 2 cm. Deci, îi trebuie de la răsărire pînă la coacere numai 5—6 zile.

— Cum se vede, are o viață foarte scurtă.

— Da, e planta cu cea mai scurtă viață; iar recoltarea ei este continuă, în tot timpul anului.

— Să ne gîndim puțin, tovarășe inginer, și la gospodinele noastre care se pot bucura de această realizare, oarecum recentă în țara noastră. Deci: cum s-ar putea da pe piață cantități mai mari și mai ieftine?

— Trebuie să apreciați că sîntem abia la început. În alte țări cultura este foarte veche. Din informațiile mele, în curînd vom putea face culturi pe suprafețe foarte mari. În ce privește prețul, — va fi și el mai scăzut. Acum, noi importăm sămînța. Dar o vom avea și în țară. La Centrul experimental de îngrășăminte bacteriene s-au și pus bazele pentru producția micelului.

În laborator găsești laborante care fac interesante cercetări. Aici afli date despre valoarea nutritivă a ciupercii comestibile. De pildă: 2½ kg. ciuperci sînt egale cu 1 kg. de carne de vacă; 575 gr. cu 1 kg. de roșii. Iar vitaminele A, B și C se găsesc în proporții considerabile, ca și grăsimi, zaharuri și hidrați de carbon ușor asimilabili.

Cultivatoarele Sanda și Maria Negres cu la culesul ciupercilor

Un fenomen curios

Tot în laborator mi se arată un exemplar rar — ba chiar unic: ciuperca cu mai multe pălării.

— Este — ne spune inginerul Mateescu — o anomalie, dar în același timp, un fenomen încă nemaiîntîlnit în literatura științei botanice.

— Dacă-i așa — intervine fotoreporterul nostru — s-o fotografiem...

Am putea spune — așa dar — că ciuperca cu cinci pălării face, cu ocazia noii descoperiri, excepția cunoscutului proverb care s-ar putea formula și în felul următor: Pălării într-un picior, ghici ciupercă ce-i?...

Miron LIVIU

14.000.000 rădăcini la o singură plantă

Rădăcinile plantelor scot din pămînt apă și numeroase elemente chimice fără de care existența lor nu ar fi posibilă. Analizînd cenușa la un număr de peste 5000 specii de plante, savantul sovietic Vinogradov cu școala lui, au putut dovedi că plantele iau din pămînt prin intermediul rădăcinilor peste 40 de elemente chimice. Unele dintre aceste elemente sînt în cantități mai mari altele în cantități infinit de mici.

Folosind diferite metode de cercetare destul de greoaie, oamenii de știință au putut dovedi că plantele au rădăcini foarte puternice, cu suprafață de absorbție pentru apă și substanțe nutritive uluitor de mare.

Cercetări făcute cu multă migală au scos, de pildă, în evidență că o plantă de secară poate avea aproape 14.000.000 rădăcini de toate gradele, lungimea totală a acestor rădăcini fiind egală cu 600 km. Pe aceste rădăcini s-au găsit circa 15 milioane perișori radiculari care absorb apa și substanțele minerale din pămînt.

Cine are ocazia să viziteze Institutul de Cercetări pentru cultura porumbului de la Fundulea va găsi în cîmpurile de experiențe niște gropi și instalații speciale împrejmuitoare unde se studiază dezvoltarea rădăcinilor la porumbul dublu hibrid și alte plante. S-a putut dovedi că porumbul dublu hibrid își dezvoltă rădăcinile mai repede decît soiurile obișnuite și o singură plantă ocupă un volum de pămînt mai mare de 6 mc.

Prin aplicarea unei agrotehnici superioare se crează condiții optime dezvoltării rădăcinilor. Plantele cu rădăcini puternice rezistă mai bine la secetă, absorb din sol mai multe substanțe nutritive și dau producții mai mari.

Ing. Gh. BÎLTEANU

Clima nu se schimbă bruscă

Despre prevestirile neîntemeiate ale unor oameni de știință americani

„Pămîntul în preajma unei noi epoci glaciare". „Catastrofa se apropie!", „Frigul amenință omenirea!". Iată **cîteva din titlurile de senzație apărute nu de mult în presa occidentală.**

Cum s-a născut teoria noii perioade glaciare? Prin 1953, Maurice Ewing și William Donn de la Institutul Lamont din New-York, străbăteau, pe bordul unui vas oceanografic, apele ecuatoriale ale Atlanticului, Marea Caraibilor și Golful Mexic. Se îndeletniceau mai ales cu sondaje, scoțînd probe ale solului submarin de la adîncimi de 6—7.000 metri. Adesea ei puteau remarca la aceste probe, alcătuite din sedimente cu o vechime de milenii, surprinzătoare variații de culori. Stratul superior era de un strălucitor roz-somon, cel inferior însă de un gri mohorît.

O cercetare la microscop a dezlegat repede misterul: sedimentul cenușiu inferior era format din cochiliile unor minuscule animale de apă rece, sedimentul mai nou, de culoare roz, din cochiliile unor animale de apă caldă.

Concluzia nu putea fi decît una singură: în trecutul îndepărtat, apa mării a fost rece, ca pe urmă să survină o bruscă încălzire.

Cu ajutorul contoarelor Geiger-Müller, determinînd cantitatea de carbon 14 din rămășițele vietăților marine de culoare roz, vîrsta acestora, deci și perioada cînd s-a înregistrat creșterea bruscă a temperaturii a putut fi stabilită: fenomenul a avut loc cu 11.000 de ani în urmă.

„Termenul fatal"

Pentru a arăta cauzele acestei încălziri bruște, Donn și Ewing au recurs la deducții care au condus pînă la urmă la teoria „periodicității" epocilor glaciare, a revenirii acestora la fiecare 11.000 de ani.

Ei susțin că pînă acum un milion de ani, Polul Nord nu s-ar fi aflat pe locul actual, ci undeva în Oceanul Pacific. O deplasare a scoarței terestre deasupra miezului ar fi fost pricina mutării Polului Nord care a ajuns astfel într-o poziție geografică favorabilă formării ciclice a epocilor glaciare. Și atîta timp cît axa Pămîntului va rămîne în această poziție, afirmă ei, vor continua să apară în mod periodic epoci glaciare și epoci intermediare mai călduroase. Iar următoarea glaciațiune urmează să înceapă peste 100 de ani.

Ce argumente aduc Ewing și Donn în sprijinul teoriei repetării ciclice a perioadelor glaciare? În primul rînd, găsirea pe fundul Oceanului polar a unor cochilii microscopice, aparținînd animalelor de apă caldă și descoperirea urmelor de așezări omenești în Arctica (știind că oamenii se stabileau acolo unde condițiile climatice dinainte erau favorabile vieții).

Dar acestea pot constitui cel mult dovada unei temperaturi mai blînde în regiunea polului, nicidecum însă a unei repetiri ciclice a glaciațiunilor.

Nici un motiv de neliniște

În prezent se produce într-adevăr o oarecare încălzire a climei emisferei nordice. La Leningrad, de pildă, în ultima sută de ani, temperatura a crescut cu peste 1 grad. În Arctica, fenomenul este și mai accentuat. Insulele cu sol înghețat se topesc. Astfel s-a topit insula Vasilicovski, iar insula Semeanovski s-a micșorat de la 15 km la 1 km. În același timp se retrag și ghețarii. S-a observat, de asemenea, că anumite specii de pești se deplasează din regiunea coastelor Americii de est spre nord, unde temperatura apei este în creștere.

Acestea sînt fapte reale!

În nici un caz însă fenomenul nu ne îndreptățește să prezicem începerea peste 100 de ani a unei noi perioade glaciare.

Savanții sovietici, dr. L. A. Ciukukov și V. P. Dubențov, cărora li s-a adresat ziarul „Komsomolskaia Pravda", sînt de părere că este riscant să se vorbească, în baza datelor existente, despre o modificare bruscă a climei. Încălzirea despre care am vorbit se produce neuniform. În America de nord, de exemplu, ghețarii s-au retras pînă în anul 1943, iar de atunci, creșterea temperaturii s-a încetinit.

Încălzirea actuală a regiunilor din preajma Polului nord se poate datora multor cauze. Ea este atribuită de unii cercetători creșterii cantității de bioxid de carbon, exploziilor nucleare sau concentrației prafului meteoric din apropierea planetei noastre.

Observațiile Anului Geofizic Internațional au arătat însă că încălzirea actuală este legată în special de oscilațiile activității solare.

Răcirile din trecut, apariția perioadelor glaciare, pot fi atribuite de asemenea unor cauze felurite ca, de pildă, trecerea globului terestru printr-un nor cosmic de densități variate care a redus radiația solară captată de suprafața Pămîntului.

Toate acestea dovedesc că pe Pămînt au putut exista perioade mai reci sau mai calde, fără ca acestea să aibă un caracter ciclic.

Cu mijloacele tehnice pe care le posedă, omul zilelor noastre poate anihila sau preîntîmpina o asemenea primejdie.

Barajul de la Bering

Inginerul P. M. Borisov, într-un articol publicat recent în „Literaturnaia Gazeta" preconizează construirea unui baraj gigantic în strîmtoarea Bering, cu o lungime de 74 km. și cu o adîncime medie de 50 m. care urmează să lege Siberia cu Alaska.

Cu ajutorul unor pompe puternice, apele Oceanului înghețat de Nord vor fi aduse în Oceanul Pacific, creîndu-se un contracurent ce va paraliza curenții reci, împiedicîndu-i să se întîlnească cu Golfstreamul. Iar Golfstreamul, pătrîndu-și toată căldura, va pătrunde în Oceanul înghețat și va începe să topească gheața.

Iată deci că nu există motive de alarmare. Nu trebuie să fim îngrijorați de soarta generațiilor următoare și nici să mutăm populația teritoriilor „amenințate" spre ecuator.

Radu NOR

Încălzire centrală acum 1800 ani

Cel mai vechi calorifer din țara noastră

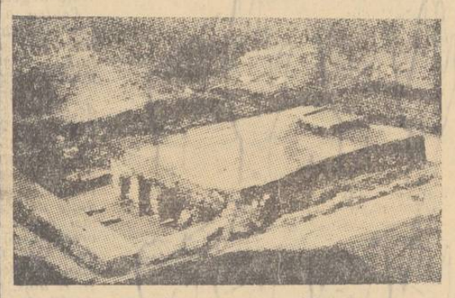

Pardoseala sprijinită pe pilaștri de cărămidă a unei camere de la vila nr. II din preajma Sarmisegetuzei, servind pentru încălzire centrală cu aer cald.

Nu trebuie să credem că încălzirea centrală a locuințelor ar fi o descoperire a timpurilor moderne. În adevăr, aceasta era cunoscută încă din antichitate: romanii își încălzeau băile publice și casele prin încălzire centrală cu aer cald.

Acest sistem ei îl numeau „hypocaustum", și constă dintr-o cameră boltită, clădită în subteran, așezată deobicei la mijlocul clădirii ce trebuia să încălzească. În această cameră era un cuptor, care bine încins prin foc, producea o căldură mare, ce se răspîndea apoi în toată clădirea prin aerul încălzit de aici, care circula pe țevile de argilă sau de plumb așezate în grosimea zidurilor și ale căror guri se deschideau în încăperile de încălzit.

La început, nu erau hypocausturi decît în băile publice romane, numite „therme", dar pe la începutul imperiului se răspîndi obiceiul printre oamenii bogați de a-și face asemenea instalații și la locuințele lor.

Astfel, din scrisorile lui Seneca aflăm că pe timpul lui, adică în anii 2—65 ai erei noastre, aceasta era un lux ce se impunea de pe atunci celor cu stare; juristul și literatul Plinius cel Tînăr care a trăit între anii 61—113 e.n., arată de asemenea, într-o scrisoare, că a pus să i se facă un cuptor subteran la vila sa. S-au găsit resturi din instalații de acestea la cele mai multe terme antice și în unele locuințe particulare, precum într-o vilă din Tusculum, vechi oraș latin din apropierea Romei.

De asemenea, s-a găsit un hypocaustum și în țara noastră, la o vilă din apropierea Sarmisegetuzei — numită „Vila nr. II" — unde săpăturile au descoperit pardoseala, sprijinită pe pilaștri de cărămidă, a unei camere în care se afla un cuptor pentru încălzirea centrală cu aer cald.

Vedem dar că civilizația romană s-a întins repede în Dacia, după cum se dovedește prin existența la noi a acestui hypocaustum. Acesta era o invenție apărută la Roma pe la mijlocul secolului I al erei noastre și care a fost folosită și în Dacia, curînd după cucerirea ei de către Traian în anul 106. Hypocaustumul din vila arătată mai sus aparține deci celei mai vechi instalații de încălzire centrală pentru locuințe din țara noastră și care are vreo 1800 ani vechime!

P. V.

Cărți și vitamine

Precum se știe, cărțile și manuscrisele îmbătrînesc și ele odată cu trecerea anilor, uneori chiar se îmbolnăvesc. Netratată, boala poate deveni fatală. Cartea sau manuscrisul își pierde trăinicia, devine fărămicioasă și deseori sub influența luminii, a umidității, a impurităților din aer, filele se macină parcă de la sine. Textul suferă și mai mult: își pierde contururile, pălește și dispare.

Bacterii și ciuperci de mucegai, gîndaci, molii și cîți alți dușmani au hîrtia și slova scrisă sau tipărită!

Prietenii cărților consideră că manuscrisele și cărțile pot fi apărate de nenumărații lor dușmani. Specialiștii, au stabilit că manuscrisele și cărților le prieste o lumină moderată și difuză, temperatura de 16—18 grade și umiditate relativă de 50—60 la sută. Tot ei recomandă aerisirea încăperilor în care se păstrează cărțile. În ultimul timp, bibliotecarului, custodelui sau restauratorului, li s-au pus la dispoziție noi metode, noi mijloace.

Iată un singur exemplu. Nu de mult, biblioteca „V. I. Lenin" din Moscova a achiziționat un manuscris armean, datînd aproximativ din sec. X-XII. Pergamentul a fost fotografiat. Cu ajutorul razelor infraroșii, s-a putut descifra textul. Dar cum putea fi reîăcut textul?

În trecutul îndepărtat, în perioada de cînd datează pergamentul, se foloseau cerneluri pe bază de fier. Cunoscînd componența cernelei, I. K. Belala, colaborator al secției de igienă și restaurare a cărților de la această bibliotecă, a folosit taninul pentru restabilirea textului. Acum textul restabilit arată de parcă a fost scris recent.

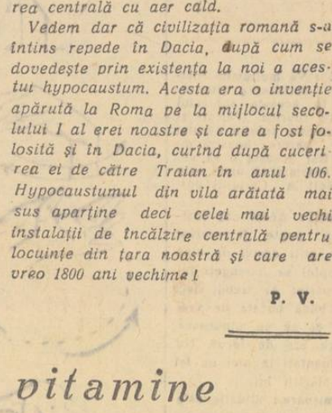

Experiențe interesante au fost efectuate și în Italia. Pergamentul unui manuscris vechi a fost îmbibat într-o soluție de vitamină B2 și B12. Rezultatele au fost bune. Manuscrise care păreau condamnate au fost salvate. S-a constatat că vitaminele priesc nu numai omului ci și hîrtiei. Unii specialiști sînt de părere că cele mai indicate vitamine în tratamentul hîrtiei sînt vitaminele P și PP.

CEAIUL

Și-și lua ceaiul de dimineață, a invita la ceai, sau a da un ceai, ceaiul dansant, iată numai cîteva expresii răspîndite în multe țări, inclusiv în țara noastră, care dovedesc că această băutură obținută prin opărirea frunzelor uscate ale plantei „Thea chinensis" se bucură de prețuire.

În China, de altfel, se spune: Pentru viață sînt indispensabile 7 lucruri: „lemne, orez, grăsimi, sare, soia, oțet și ceai".

Istoria acestui arbust e veche. Patria lui este China. (Cuvîntul rus „ceai", englezescul „thea" provine de la cuvîntul chinez „cia").

Datele istorice existente confirmă că chinezii au început să folosească ceaiul sub formă de băutură cu aproximativ 2.700 de ani în urmă. Inițial era băutura unor oameni aleși pentru care a bea ceai era un adevărat procedeu de cult intitulat „degustarea ceaiului". De aceea se punea atîta preț atît pe forma și prezentarea ceștilor și a ceainicului cît și pe întreaga ambianță, s-ar putea spune ceremonial în care era servit. Pentru oamenii simpli, ceaiul era înainte de toate o băutură care potolește setea, te răcorește sau te-ncălzește.

În Europa ceaiul a fost adus abia în sec. XVI. O largă răspîndire a luat-o ceaiul în Rusia și ulterior în Anglia și Germania. Potrivit datelor publicate de „Yearbook of Ford and Agricultural Statistics 1955" pe 1952, cele mai mari țări producătoare de ceai erau, în afară de China, Ceylonul, India, Indonezia, Japonia, Pakistan.

În anii puterii sovietice ceaiul a început să fie cultivat pe scară largă în U.R.S.S. Condițiile climatérice și de sol de pe litoralul Mării Negre din Gruzia Sovietică, Azerbaidjan și ținutul Krasnodar s-au dovedit propice acestei culturi.

Dar și în multe, foarte multe țări în care nu crește acest arbust, ceaiul, această licoare aromată este o băutură ***iubită deopotrivă de mari și mici.***

Procedee mecanice de pregătire a ceaiului în comuna populară Huanghu (R. P. Chineză).

TULCEA

(Urmare din pag. I-a)

pensionar ci și paznicul locului (al monumentului, al șantierului grădinii de vară și al parcului care se amenajează) deci, pe drept, călăuză vizitatorilor străini.

„Acuma, nu vă supărați de vorbă, orașul Tulcea se modernizează ca Bucureștiul. Vin aici mulți străini, se uită și fotografiază. Sînt și alte schimbări care de-aici de sus nu se văd, dar anul ce vine au să se vadă"...

Cele spuse de Achim Titov ne-au fost îndemn și, coborînd spre oraș, am urmărit să vedem, în amănunt, Tulcea cea de azi și planurile de viitor.

Despre schimbări proiectate și, mai exact, despre noul chip al Tulcei, chip care începe a se profila, ne-a informat tovarășul inginer Boris Jecu, vicepreședintele sfatului popular oraș. El ne-a ajutat, cu planuri, cu machete, dar mai ales cu binevoitoare și entuziaste explicații, să vedem Tulcea anilor de mîine. Tulcea pe care Achim Titov și mii de oameni muncitori asemenea lui, o așteaptă.

Cum se va înnoi Tulcea? În primul rînd va fi cu totul alta fața orașului, înspre apă. Încă de anul trecut s-a amenajat pe țărm o vastă promenadă asfaltată și, în locul magaziilor, dărîmate pînă în temelii, s-au așternut straturi cu flori. Aceasta însă a fost numai un început și, față de cele văzute, un început modest, căci dincolo de aceste amenajări au început să se construiască, aproape cît ține deschiderea orașului spre Dunăre, un șir de blocuri cu trei și patru etaje. Între ele, se va înălța, nouă, clădirea gării fluviale și, aproape de locul unde începe șirul noilor construcții, un hotel modern, cu debarcader propriu, adaptat ambarcațiunilor ce vor aduce, la Tulcea, turiștii. Gara de cale ferată, acum așezată împreună cu cea fluvială, se va muta mai departe, potrivit noilor cerințe urbanistice și economice ale orașului, iar în amonte, la lacul Ciuperca — unde înainte vreme se aruncau gunoaiele — se va termina amenajarea bazei sportive și parcul tînăr plantat pînă acum cu 10.000 de pueți.

Despre planuri și proiecte inginerul Boris Jecu vorbește cu grăbire, vădit însuflețit. Notez din spusele sale: *amenajări urbane spre Cîsla și Castelu; proiecte privind amplasarea unui combinat de celuloză; plantări de salcîmi pe dealuri — 200 de hectare; — străzi noi; trasee de lumină...*

Și cînd se vor face toate? Tulcea de azi răspunde singură. Noile construcții urbane au și început. Prin centrul orașului calci pe trotuare noi, trotuare pavate cu piatră scoasă din dealurile apropiate. Mărfurile din vitrinele marilor magazine sînt scăldate în lumina becurilor fluorescente, la tot pasul te întîmpină firme și iar firme cu inițiale sibilinice: T.A.V.S. — T.C.H. — T.R.C.L. — I.C.A.P. — I.C.G. — I.C.P.S.H. Tălmăcite înseamnă Trustul pentru valorificarea stufului; Trustul pentru construcții hidrotehnice; Trustul regional de construcții, Întreprinderea de construcții și amenajări piscicole, Institutul de cercetări, geologice, Institutul de construcții, proiectări și studii în domeniul hîrtiei. Aceste întreprinderi și încă multe altele sînt un indiciu al multitudinei de probleme care frămîntă Tulcea de azi, Tulcea devenită un mare centru economic al Dobrogei ca urmare a valorificării științifice a bogățiilor Deltei: peștele și stuful.

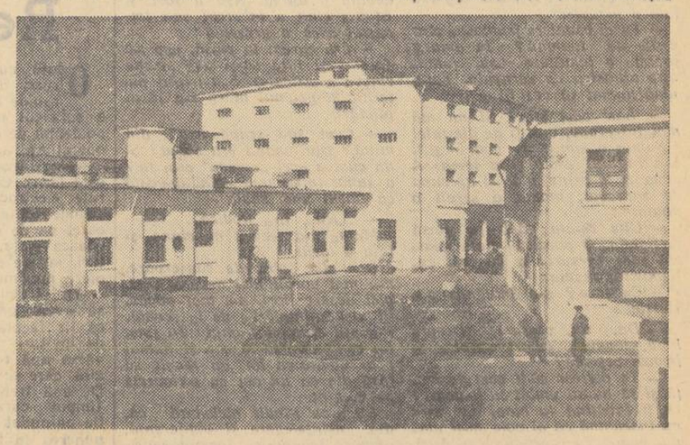

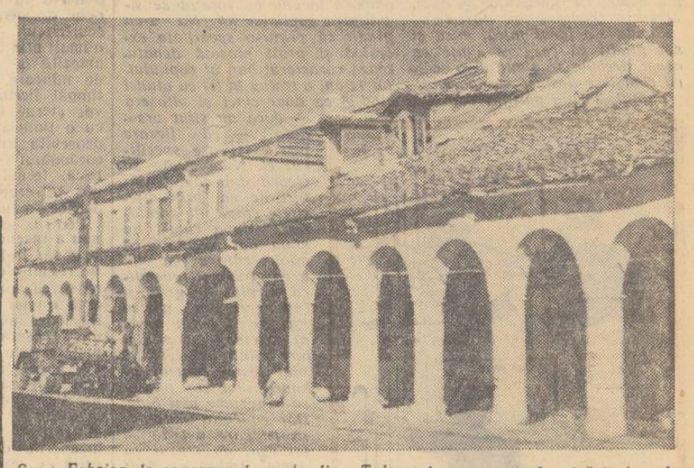

Sus: *Fabrica de conserve de pește din Tulcea;* jos: *aspect al „străzii de sub coloane"*

Fotografii: prof. V. ORZA

E foarte important să precizezi, dacă afirmi că ți-e cunoscută Tulcea, anul cînd ai cunoscut-o. În 1938 orașul n-avea serviciu de stingere a gunoaielor; pe atunci căsuța mică, cu zidul strîmb și coș înalt, înclinat ca turnul din Pisa, era binecunoscuta covrigărie; pe atunci orașul cu singurul său cinematograf, numit „Select" avea tot negoțul de mărunțișuri strîns în strada de sub coloane și-n cîteva crîșme împodobite cu tablouri înfățișînd lebede pătate de muște. Petreceri de duminică? O pungă cu semințe, un pahar de bragă la moș Ceaus, o legăturică de mărunței „covrigi vanilați" și-o plimbare scurtă — trei sute de pași — pe drumul de la Dunăre la prăvălia de pălării „La doi engleji".

În 1959, după douăzeci de ani, Tulcea are șase mari întreprinderi industriale; numărul vaselor intrate și ieșite din port e de aproape cinci ori mai mare ca în 1938; peste o mie de tulceni sînt organizați în opt colective sportive și mii de oameni se bucură de activitatea celor trei cămine culturale din oraș, de activitatea casei raionale de cultură, a bibliotecii centrale — cu 30.000 de volume — a muzeului local — din ce în ce mai bogat — a celor două cinematografe. Căsuța scundă, cu zidul strîmb și coșul înclinat a fost păstrată lîngă un șir de blocuri noi, cu trei etaje, pentru pitoresc. Tot pentru pitoresc va rămîne, restaurată ca monument istoric — bine-ar fi să aibe și unele interioare amenajate, în același stil, ca han turcesc, cu cafenele de epocă — „strada de sub coloane", ansamblu de clădiri văroase, acoperite cu olane cenușii.

Ea va fi fără îndoială un punct de atracție pentru turiștii veniți în Tulcea în drum spre Deltă. Va fi un loc pitoresc în orașul nou, modern, pe care îl vedem crescînd, sub ochii noștri.

Cunoașteți Tulcea? Nu vă pripiți cu răspunsul. Riscați, de nu faceți riguros precizarea timpului de cînd o cunoașteți, să cădeți în eroare. Dacă cunoașteți Tulcea așa cum se înfățișa cu două decenii în urmă, mai curînd spuneți c-o ignorați. Orașul nu mai este așezarea din capătul pămînturilor dobrogene devenită, în luni de iarnă, insulă pustie. Pe atunci — știți doar prea bine dacă trebile v-au purtat prin acele meleaguri — de cum cădea omătul, nimeni nu mai putea pleca din Tulcea nici pe uscat, nici pe apă, afară doar de cuteza să înfrunte, în sanie, cu pușca alături, viforul și sălbăticiunile. Acuma, la Tulcea, se călătorește nu numai cu vaporul ci și cu trenul — direct de la București; se călătorește cu avionul — din Capitală, de la Constanța și de la Galați, se călătorește pe șosea bună — în scurtă vreme, poate chiar în anul ce vine — asfaltată! Și cum drumurile sînt semn cert pentru definirea însemnătății unei așezări omenești, drumurile tulcene, cele noi și multe, tălmăcesc, în bună măsură, schimbările din viața portului dunărean, oraș al Dobrogei socialiste.

Virgil DĂNCIULESCU

Agricultorul amator

Două scrisori

Zilele trecute ne-au sosit la redacție — pentru rubrica „Agricultorul amator" — două scrisori, al căror conținut se deosebea de celelalte prin aceea că alături de întrebări cuprindeau și răspunsuri — unele indicații tehnice. Ne vom servi de ele, oferind cititorilor noștri — în rîndurile ce urmează — preocupări pe cît de utile, pe atît de frumoase.

Mulți dintre dv. ați consumat cu plăcere, primăvara devreme, mere sau pere murate. Fructele murate sînt hrănitoare, în ele păstrîndu-se toate vitaminele. Prepararea fructelor murate se bazează pe acțiunea microorganismelor fermentației lactice asupra lor. De aceea, atît merele cît și perele trebuie să fie sănătoase, cu carnea tare, consistentă și gust acrișor. Cum se murează?

— Fructele alese pentru murat — *arată ing. St. Bălănescu de la Centrul școlar agricol „I. Ionescu de la Brad" din Roman* — se spală în apă rece și se așează într-o putină de stejar. Printre fructe se pot pune frunze de vișin, stejar, coacăz. După ce vasul s-a umplut, se toarnă apă de la cișmea sau fiartă în prealabil. Peste fructe se aplică un grătar de lemn pe care se pune o greutate, pentru ca ele să fie menținute în apă. Vasele se țin în aer liber cam două săptămîni, pînă începe fermentația, după care se duc în pivniță, unde fermentează timp de 40—60 de zile. În acest timp, substanțele zaharoase din fructe sînt transformate de către microorganisme în acid lactic, care imprimă fructelor un gust acrișor, foarte plăcut și care servește și ca substanță conservantă.

Și acum — despre conservarea florilor de trandafir peste iarnă. Metoda este simplă și poate fi aplicată de oricare amator pentru „regele florilor". Iat-o, pe scurt, cum ne-a fost prezentată de ing. Avram D. Tudose de la stațiunea ICHV din Odobești:

— Se aleg pentru aceasta soiuri de trandafir ai căror boboci au formă ovoidă, bine acoperiți de ultima petală, care nu permit pătrunderea umezelii în floare și deci stricarea lor. Bobocii respectivi se iau toamna tîrziu și se stratifică în zăpadă sau în pămînt, în jurul tufei de trandafir. Se păstrează mai bine, cînd la baza trandafirilor se așează un pat de nisip, în care se stratifică cîteva ramificații cu inflorescențe, ale căror flori sînt și în stare de boboc mic sau semiînflorire și peste care se pune pămînt în grosime de 5—10 cm. În timpul iernii, bobocii se pot lua oricînd din straturi și puși în apă, la căldură, ei se desfac.

Florile astfel obținute sînt frumoase, au același miros și parfum ca și vara. Pentru a vă convinge, încercați...

Ing. Vasile CIAUȘU

SFATURI · MODA · Cosmetică · Gospodărie

Părinți și copii

Și tu ai fost de vîrsta ei...

Dăruindu-se cu plăcere bratelor moi ale fotoliului, tatăl e cufundat în lectura ziarului. E așa de absorbit încît Sanda ar crede că a uitat dacă mișcările papucului nu l-ar infirma această presupunere.

— Tată, ești obosit?

Din dosul ziarului se aude un sunet vag, care ar putea însemna și „da" și „nu".

— Ce-ai făcut azi la birou?

— Bine.

E iar liniște, Sanda, o fetiță de 13-14 ani, se plictisește. Ar avea chef de vorbă, de discuții inalte, de dispute chiar. Se duce la fereastră și dă la o parte rețeaua fină a perdelei.

— Tu ai văzut ce frumoase sînt serile de toamnă? În amurg soarele e jumătate roșu, jumătate albastru ca cerneala. Tată, vino numai să vezi!

— Las' că-l știu! Și nu mă mai întrerupe, vezi-ți de ale tale!

Sanda a simțit un nod în git. L-a înghițit eroic și a tăcut. A doua zi la prînz, alături de supa de zarzavat, mama a servit o noutate:

— Uite ce-am găsit pe masă la Sanda. O poezică! Fata noastră face versuri! a conchis zeflemisitor mama.

— Ce face? s-a indignat părintele.

— Da, da, versuri! Despre lună, toamnă, culori aprinse și frunze veștede!

— Te poftesc să-ți vezi de lecții și să nu-mi umbli cu fleacuri! Oi fi învățînd tu bine, dar asta nu înseamnă că ai voie să-ți umpli capul cu gărgăuni! Auzi, versuri! Chelului ce-i lipsește...

Sanda s-a făcut mică, mică și s-a gîndit că ceea ce simte ea acum, trebuie să simtă și o scoică cînd i se desface carapacea.

Faptul, căruia părinții i-au dat importanța unui grăunte într-un sac de orez, a fost bineînțeles uitat imediat.

După cîteva zile Sanda a răsărit în ușa bucătăriei cu un buchet de flori în mînă.

— Uite ce-am cumpărat! Sînt o minune și au un miros...

— Arunci banii aiurea! Trebuie să te înveți să fii econoamă și strîngătoare, să nu sviri banii pe fereastră. Peste trei zile se ofilesc și cu ce-ai rămas?

Pentru Sanda florile s-au ofilit chiar în clipa aceea, lăsîndu-i doar pustiul în suflet. Fata suferea lovituri grele, a cărui revelație o durea. Așa a fost și atunci cînd a încercat să-i împărtășească o greșeală:

— Era curent în clasă, ușa s-a deschis și fără să-și dea seama cineva a scăpat-o. S-a trîntit puternic și geamul mare s-a făcut țăndări.

— Cum să-l scape ușa din mînă? Dar unde-i era capul! Și nu cumva acel „cineva" erai tu? a sunat întrebarea neînduplecată ca tăișul unei săbii.

— ...Nu... Era Rodica...

Mama n-a sezisat mincluna, și fata a tăcut.

Dar, din spirit de conservare, n-a mai vorbit nici despre lună, nici despre flori, n-a mai povestit nici întîmplările de la școală. Părinții erau mulțumiți. În fine, i-a venit mintea la cap și numai prin abilitatea lor au reușit să facă din ea un om cu picioarele pe pămînt.

Nu s-au gîndit niciodată că, din neînțelegere și indiferență, omoară încetul cu încetul sensibilitatea copilului lor. Nu s-au gîndit că printr-o severitate excesivă și prost plasată denaturează caracterul bun al copilului. La 14 ani o tratau la fel ca atunci cînd avea doar cinci și altaseră — dacă au știut vreodată — că fiecare vîrstă își are specificul ei. N-au știut să treacă din nou, alături de ea, prin diferitele etape ale copilăriei, după cum nu și-au dat seama că adolescența e cea mai grea vîrstă și revendică surplus de grijă și înțelegere din partea lor. Ar fi putut deveni prietenii copilului lor, avînd în acest fel mai lesne control asupra lui și putînd să-l îndrume mai bine. Dar educația sănătoasă pe care doreau să i-o dea, au crezut că poate îmbrăca doar haina severității. Și peste cîțiva ani se vor trezi în fața unui om aspru, rigid, uscat sufletește. Și vina va fi a lor.

Sensibilitatea, fără de care un om nu poate fi întreg, trebuie cultivată ca o plantă de seră.

Pentru mama și tatăl Sandei care au uitat acestea aș avea o singură recomandare: „Gîndiți-vă mai des că și voi ați fost de vîrsta ei. Și aduceți-vă aminte de simțămintele încercate atunci".

P. RĂDUȚ

Fiecare cu ale lui...

Desen de D. PETRICĂ

Din resturi și cupoane

Din îmbrăcămintea rămasă mică, din resturi sau cupoane, cu puțină pricepere și un pic de fantezie, putem confecționa copiilor noștri lucruri utile și foarte drăguțe. Dăm aici cîteva sugestii care dacă nu pot fi folosite de dv. chiar identic, vă pot fi o îndrumare pentru materialele ce doriți a le folosi.

1). Rochiță combinată din două cupoane de material ce se pot asorta. Din croiala fustei, un cîlț, pe sub care trece cordonul, se închide pe corsaj. Aceeași garnitură o folosim pentru a putea completa fusta cu material din corsaj.

2). Pentru fete mai mari, un model de rochie combinat. Această idee poate fi folosită și pentru a reînoi o rochiță rămasă mică.

3). Model de costumaș lucrat din resturi. Taieturile bluzei permit a fi lucrată din bucăți mici.

4). Rochiță combinată din două cupoane. Pe materialul intercalat la corsaj și pe fustă se aplică broderie.

5). Fustă cu pieptar pentru fetițe mai mari. Croiala fustei permite a fi executată din bucăți mici de material.

6) Dintr-o rochie uzată a mamei, completată cu puțin material putem lucra o rochiță foarte drăguță și totodată modernă.

7). Din stofă pepit și uni un model de rochie care imită un sarafan.

8). Pentru fetițe mici, o rochie din cupoane. La platcă și pe tiv completată cu broderie.

Desene de Raia SOLOMONICĂ

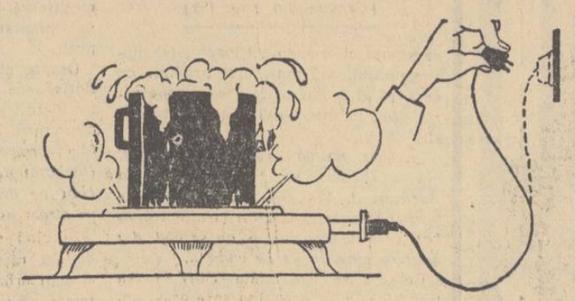

Cînd conținutul vasului „dă în foc", prima operație este scoaterea din priză.

• PRACTIC • PRACTIC •

Reșoul electric

Odată cu venirea sezonului rece, necesitatea încălzirii rapide a alimentelor crește; e suficient pentru aceasta să pomenim de ceaiuri. Pentru atari operațiuni, acolo unde nu se folosește aragazul, reșoul electric este ideal. Ca la orice alte aparate electrocasnice și la reșou trebuie luate o serie de măsuri care, pe de o parte să-i prelungească viața, ferindu-l de defectări, iar pe de altă parte, să ne ofere maximum de randament.

Va trebui în primul rînd să avem grijă ca manipularea să fie făcută cu grijă, ferindu-l de lovituri și mai ales de a vărsa apă rece pe plita încălzită, care se sparge în acest caz. De apă trebuie ferit, chiar în timpul curățirii. Adică să nu fie cufundat în apă, căci la repunerea în funcțiune ne expunem accidentelor provocate de scurtcircuit. Curățirea se face numai prin ștergere cu o cîrpă umezită a eventualelor resturi de mîncare, căzute din vas în timpul fierbutului, după care se vor șterge bine urmele de apă cu o flanelă uscată. O grijă deosebită trebuie să acordăm și cordonului de alimentare electrică, ferindu-l de îndoiri, care pot întrerupe curentul sau pot da loc la scurtcircuite.

Pentru evitarea accidentelor sau a incendiilor, în timpul folosirii vor trebui respectate o serie de reguli elementare. Astfel, manevrarea aparatului va trebui făcută numai cu mîinile uscate. De mare importanță este locul unde-l așezăm la priză. Cel mai indicat este să folosim o priză din bucătărie, fiindcă acolo putem să-i găsim reșoului un loc practic și ferit de posibilitatea incendiului. Dacă însă sîntem obligați să folosim o priză din încăperile de locuit vom avea grijă ca reșoul să fie așezat pe un suport izolant și departe de lucruri inflamabile ca: benzină, gaz, perdele, fețe de masă etc. Dar fiindcă fierberea se face foarte repede, mai ales la lichide, este indicat să supraveghem reșoul în timpul funcționării sale pentru a putea interveni la vreme dacă apare vreo anomalie în funcționarea sa. În nici un caz acest lucru nu trebuie încredințat copiilor.

Se întîmplă însă ca, dintr-o neatenție, conținutul vasului să dea în foc, și să se verse pe plita reșoului. În acest caz prima grijă va fi să scoatem aparatul din priză (vezi desenul), după care îndepărtăm vasul și ștergem plita cu o flanelă uscată. Lăsăm un timp să se usuce plita, reașezăm vasul și apoi putem să introducem din nou cordonul în priză.

Un caz cu totul excepțional este, ca printr-o scurt-circuitare, datorită unor manipulări greșite, — despre care am amintit mai sus — să ia foc cordonul de alimentare. În acest caz se va desuruba siguranța prizelor de la tablou, oprind astfel curentul, după care vom trece la stingerea porțiunii aprinse a cordonului.

Doina POPA

Sfaturi cosmetice

Gimnastica mîinilor

Gimnastica mîinilor menține degetele și încheieturile suple și agile. Pentru că mobilizează toate articulațiile și pentru că activează circulația sîngelui, această gimnastică — pe care este bine să o facă toate femeile — este recomandată mai ales acelora care, avînd o circulație defectuasă a sîngelui, se plîng de faptul că au mereu mîinile reci și fac cu ușurință degerături.

Pentru a păstra flexibilitatea încheieturilor degetelor faceți următoarele două exerciții:

— Strîngeți și deschideți brusc pumnii de 25 de ori în șir (fig nr. 1).

— Crispați puternic degetele, îndoindu-le și apropiindu-le de podul palmei ca și cînd ați vrea să vă agățați de o bară. Desfaceți apoi degetele brusc și reluați mișcarea de 20 de ori. (fig. nr. 2).

— Cu coatele sprijinite și menținînd antebrațul foarte fix, lăsați mîna să cadă moale, relaxată, din încheietură, cît se poate de mult, înainte și înapoi. De această mișcare executată de 20 de ori profită nu numai încheietura mîinii ci și mușchii pînă la cot. (fig. nr. 3).

Ținînd antebrațul foarte fix, descrieți cu mîna cercuri cît se poate de mari în jurul încheieturii de 20 de ori. (fig. nr. 4).

Printr-o mișcare largă a mîinii ce trebuie să o creați din încheietură, descrieți 8-uri, așa cum arată desenul alăturat de 15-20 de ori. (fig. nr. 5).

— Depărtați la maximum degetele unele de altele încercînd să imitați mișcarea pe care o face un pianist cînd cuprinde o octavă. Reveniți relaxînd mîna și reluați mișcarea de 15 ori. (fig. nr. 6).

Sanda NOREANU

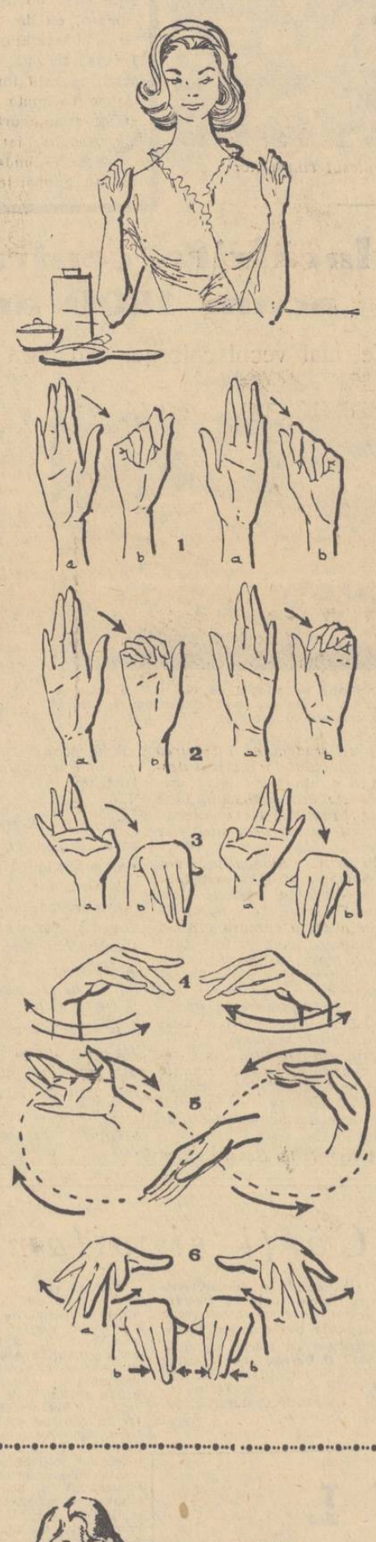

CURIERUL nostru

MILI — **Timișoara:** Totul este foarte imprecis, încît greu ne-am putea da o părere. Dv. singură recunoașteți că presupuneți mai multe lucruri. Care presupunere corespunde realității? Acest lucru nu-l știți nici dv., dar mai ales noi. Mai așteptați să vă mai scrie. Analizați scrisorile lui și atunci veți putea înțelege anumite lucruri. Vă sfătuim însă să nu vă faceți prea multe iluzii. S-ar putea ca lucrurile să nu evolueze prea departe. A fost ceva întîmplător. După asemenea întîmplări, de cele mai multe ori nu se schimbă nimic în viața unui om.

M. D. — **București:** Se pare — cel puțin așa reiese din scrisoare — că nici dv. nu cunoașteți cauza reală a atitudinii lui. Pare cel puțin ciudat motivul invocat de el, acum după ce au trecut atîția ani de la căsătorie. Este obligația lui să vă dea o lămurire. Fiindcă nu este normal să ceri ceva — în cazul de față ceva absurd — fără a explica de ce anume faci acest lucru. În nici un caz — indiferent de explicațiile lui — nu renunțați la față. Ea are acum mai multă nevoie de dv. ca oricînd. Dacă pînă în cele din urmă nu înțelege și nu renunță la absurditățile lui, nu aveți de ales decît cea de-a doua soluție. Mai încercați și mai scrieți-ne.

ȘTEFANIA M.: Vă mulțumim foarte mult pentru scrisoarea trimisă. Ne-ați sugerat în această subiectul unei teme pentru rubrica „Părinți și copii". În ce privește soluția cazului prezentat de dv., părerea noastră diferă întrucîtva. Dar aceasta o să vedeți la rubrica susamintită unde este mai mult loc decît la „Curierul nostru".

M. ST.-**București:** Acest caz foarte complicat nu poate fi rezolvat decît de el. Dv. știți destul de bine că nu aveți dreptul să impingeți lucrurile prea departe. Ar trebui deci lăsat singur, o bună bucată de vreme, pentru ca el să se gîndească bine la ceea ce are de făcut. Nu trebuie să-l influențați în nici un fel în adoptarea hotărîrii lui.

K.E.M. — **Timișoara:** Situația este foarte încurcată și din vina dv. Numai o discuție serioasă în patru, va putea lămuri definitiv lucrurile. Întîlniți-vă, discutați cu toții și adoptați o hotărîre de comun acord. Părerea noastră este ca fiecare să rămînă la locul lui, avînd o comportare demnă, ca niște oameni civilizați. Mai scrieți-ne.

E BINE SĂ ȘTIȚI...

N. P.-Turnu Severin: *Din cele relatate, deducem că covorul dv. (de lînă) s-a pătat cu grăsimea de la mîncare (sote de rinichi de porc). De asemenea credem că greșeala făcută este faptul că ați trecat pata, deși solventul folosit (neofalina) a fost indicat. Frecînd nu facem altceva, decît să imprimăm grăsimea și mai adînc în covor, în loc s-o extragem. În cazul de față încercați următorul procedeu: puneți dedesubtul locului pătat o bucată de flanelă albă curată și apoi bateți locul cu o perie tare, îmbibată în tricloretilenă sau tetraclorură de carbon. În prealabil acoperiți pata cu pudră de talc. Deplasați flanela dedesubt, de fiecare dată cînd observați că s-a murdărit și continuați operația, pînă ce nu mai iese nimic pe ea. Dacă procedeul nu vă reușește, nu rămîne decît să vă adresați unei curățătorii chimice.*

EMILIA DUMBRAVESCU-București: *Este îndoielnic să mai puteți scoate acele dungi albe, de pe culoarea mostrei de fir trimisă, întrucît s-ar putea ca transpirația să fi decolorat — nu să fi pătat — locul. În orice caz, încercați să înmuiați parteu pătată întîi în apă rece, apoi în apă călduță. După ce țesătura s-a îmbibat bine, bateți locul cu peria apoi bateți, tot cu peria înmuiată într-o soluție de 3 părți apă și 1 parte amoniac. Pentru a încerca să redați culoarea, periați la urmă de tot cu apă cu oțet și apoi cu apă curată.*

SANDA SOFIȚCHI-Constanța: *Spălarea taftalei în casă cu neofalină se poate face, însă cu multă grijă și numai prin apăsare între ambele mîini. Distrugerea tușeului s-a produs desigur, fiindcă ați manipulat prea tare țesătura. În acest caz din păcate nu mai aveți nimic de făcut. De aceea în general, noi recomandăm ca taftaua să fie curățată numai la curățătorie chimică.*

V. S.-București: *Pentru a lipi obiectele din ebonită, care este un produs de cauciuc, se procedează astfel: se curăță bine părțile ce trebuie lipite, după care se toarnă deasupra o soluție de cauciuc de lipit (e bună și cea pentru biciclete), care a fost în prealabil încălzită pe aburi (bain-marie) și în care s-a turnat cîteva picături de acid (de ex. acid acetic); se strînge tare, pînă ce soluția prinde.*

D. VALENTIN-Făgăraș: *Modul de a scoate rugina de pe fierul Dv. de călcat este în funcție de gradul de avarie. Dacă e vorba numai de o ruginire superficială, puteți încerca cu un produs de curățire aflat în comerț (Tix, Vimed). În acest caz presărați praful respectiv pe o cîrpă umezită, frecînd pînă la dispariția ruginii, după care ștergeți bine cu un postav uscat, pînă ce vă convingeți că nu a rămas nici o urmă de apă, care ar putea da naștere la o nouă ruginire sau chiar la un scurt-circuit.*

Dacă rugina e mai avansată va trebui să folosiți hîrtie de șlefuit îmbibată cu gaz sau să frecați cu o perie de sîrmă tare cu unul din prafurile indicate mai sus, după care ștergeți cu cîrpa uscată. În acest caz este indicat să acoperiți imediat după aceia locul riciît cu vaselină pură farmaceutică.

TRICOTAJE

1. Jachetă în dungi gri cu alb. Se închele cu două dungi de traver legate în fundă.

2. Bluză tricotată, gulerul în stil plastron, lucrat în patent. Patentul poate fi înlocuit și cu o carnitură în dungi colorate.

3. Bluză de jerse încheiată la git cu o eșarfă înnodată, cu franjuri la margine. În completare, fenta în lucratură „rex" se încheie cu 3 nasturi.

4. Cazacă sport, cu linia dreaptă, necambrată. Gulerul degajat, tivul ce se despică în părți, precum și mînecile sînt tivite cu o bandă de culoare contrastantă. În bleumarin cu alb îmbrăcat peste un tricot roșu, cu fusiă sau pantalon tot bleumarin va fi de mare efect.

5. La munte, pentru schi se poartă combinațiile în două sau mai multe culori. Un model tineresc, negru-alb, lucrat în jerseu simplu, cu patent la tiv, git și mineci. Un șal viu colorat la git îl va completa armonios.

6. Jachetă groasă cu mînecile raglan. Gulerul rotund ce se poate ridica pe git după preferință, este tivit cu o bandă simplă de jerse, la fel cu fenta din față încheiată cu nasturi.

Desene de Maria VIDA

Ce gătim? Cum gătim?

Orez cu mazăre, în foaie

Se face un aluat din 150 gr. făină, un ou, 50 gr. untură, o lingură de apă și un praf de sare. Se dă la rece. Se înfierbîntă într-o cratiță o lingură de unt, se pune o ceașcă de orez ales și spălat și se amestecă pînă începe ușor să se îngălbenească. Se toarnă 2 cești de zeamă de carne și se dă la cuptor, la foc potrivit. Se lasă 25 de minute, acoperit, pînă ce orezul este fiert, dar nesfărîmat, fir de fir. Se dă la o parte, se adaugă o ceașcă de mazăre verde (conserve), puțin unt proaspăt și se potrivește de sare și piper. Cînd avem, se poate adăuga și puțină șuncă tăiată cuburele.

Se întinde aluatul într-o foaie potrivit de groasă și se îmbracă o cratiță sau o formă rezistentă la foc. Se oprește un rond de aluat pentru capac. Se așază orezul în forma îmbrăcată în aluat și se acoperă cu capacul de aluat, care se lipește pe margini cu apă rece. Se coace la cuptor, pînă ce se rumenește. Se răstoarnă și se servește cu sos de roșii sau cu sos alb.

Crochete de caşcaval

Se taie 250 gr. de caşcaval în cuburi mici. Se face un sos alb ceva mai gros, dintr-o jumătate de lingură de unt, cu o lingură de făină și se stinge cu o ceașcă de zeamă de carne sau de lapte. Cantitatea de sos trebuie potrivită atît cît să lege brînza, nu mai mult, deoarece altfel crochetele devin cleioase, fără frăgezime. Se lasă să se răcească. Se amestecă sosul cu caşcavalul și se potrivește de sare și piper. Se fac crochete, se dau prin făină, ou și pesmet și se rumenesc în untură.

Mere la cuptor

Pentru 6 persoane se curăță 12 mere mijlocii, se scobesc la mijloc și pe măsură ce sînt curățite, se pun în apă rece, ca să nu se înnegrească. Se taie 12 feliuțe de pîine. Se unge cu unt o formă cu marginile joase, se pun feliile de pîine și deasupra merele bine scurse, umplute la mijloc cu zahăr. Deasupra, peste fiecare, se pune o bucățică de unt. Se dă la cuptor, la foc potrivit. Separat se face un sirop potrivit de legat din 150 gr. zahăr cu un pahar de apă. Se umezesc merele de cîteva ori cu sirop. Cînd sînt aproape gata se toarnă deasupra restul de sirop legat și se mai lasă puțin la cuptor. Se servesc în formă.

Turtă dulce fără ouă

Se arde într-o cratiță 150 gr. zahăr și se stinge cu un pahar și jumătate de apă. Se amestecă cu 100 gr. zahăr și se lasă pe coltul mașinei, pînă se topește zahărul. Se cerne într-un castron 450 gr. făină, se toarnă încet siropul răcorit, amestecînd bine, se adaugă o linguriță de bicarbonat topit într-o lingură de rom, un vîrf de cuțit de cuișoare, unul de scorțișoară, 2 linguri de ulei și un pahar de nuci. Se unge o tavă cu ulei, se presară făină, se toarnă compoziția și se coace la foc moale. Este gata în 3/4 de oră.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

23—29 NOIEMBRIE 1959

— Conopidă cu pesmet; chiftele marinate; dovleac copt.

— Ciorbă ardelenească de purcel; orez cu mazăre, în foaie; fructe.

— Morcovi sote, cu crochete de caşcaval; tocană de rinichi; mere la cuptor.

— Bame grecești (conserve); ruladă de carne, cu sos de vin; compot.

— Supă cu găluște de griș; limbă pane, cu salată verde; turtă dulce.

— Salată de țelină cu maionează; biftec cu piureu de spanac; tartă cu gutui.

— Pește prăjit; boboc de rață pe varză călită; clătite cu dulceață.

MEDICUL vă sfătuieşte

R. CORNEL — **Ploești:** Pe radiografiile pe care ni le-ați trimis, cartilagiile de creștere în înălțime sînt osificate. Cu siguranță că creșterea dv. în înălțime poate fi considerată oprită. Credem însă că exagerați în aprecierea însemnătății acestui fapt. În trecut poate un asemenea fapt ar fi avut importanță. Dar acum criteriile de apreciere a oamenilor sînt cu totul altele. Probabil că dv. aveți alte calități — așa se pare din scrisoarea dv. — care să vă facă apreciat și iubit de tovarășii dv. de muncă.

MARIA — **București:** Vă sfătuim să vă operați.

MARCEL — **Slatina:** Îngrijorarea pe care ați manifestat-o este cu totul neîntemeiată. Probabil că între timp v-ați dat seama de acest lucru. Nu este vorba de nici o turburare a organismului; ceea ce vi se întîmplă se poate produce oricui de aceeași vîrstă și nu are nici o importanță. Continuați-vă activitatea fără să vă preocupați de acest lucru.

WOLFI — **Roman — reg. Bacau:** Vă sfătuim să nu folosiți nici un fel de medicament în mod empiric. Aceasta nu poate decît să vă dăuneze. Socotim necesar un consult competent în clinica dermatologică din Iași, unde veți obține fără îndoială nu numai un diagnostic, dar și sfaturi în legătură cu tratamentul necesar.

B. A. — **Moinești:** Vă puteți căsători fără nici o grijă. Boala nu se transmite. Este bine însă ca dv. să rămîneți sub un control medical permanent.

T. O. — **Lugoj:** Nu vă putem recomanda altceva decît să încercați internarea soacrei dv. în spital. Pînă atunci administrați-i luminal 0,10 cîte 2 tablete seara la culcare.

B. GRIGORIU — **Bistrița:** Analiza serioasă a scrisorii dv. ne-a adus la concluzia că nu veți putea beneficia de rezultatul unui tratament medical decît internat într-un spital de ortopedie.

N. TEODOR — **Praid-Blaj:** Lectura anterioară ați făcut-o din cărți necompetente. Îngrijorarea pe care o manifestați e nejustificată. Duceți o viață normală din toate punctele de vedere.

Dr. E. ALBU

S-au întrecut cu gluma...

La Palatul Sporturilor din Milano, a avut loc un concurs internațional de coafură, la care au participat reprezentanții a 16 țări. La concursul de fantezie avînd ca temă „Opera lui Puccini", unii concurenți s-au întrecut cu gluma, — după cum se vede din coafura pe care o reproducem în cele ce urmează și care ar vroi să fie un model pentru o Cio-Cio-San.

NELL COBAR

PREGATIRILE BUNICILOR...
...pentru sărbătorile de iarnă!..

Pregătiri de iarnă

De la o vreme-ncoace
mai toți vecinii mei
repară poloboace,
își cumpără ardei,
aleargă după prune,
oțet și celofan,
(și-n plină acțiune
mai sparg cîte-un borcan!),
fac stocuri de făină,
de morcovi și de roșii
și-și scot din naftalină
paltonul și galoșii.
Cămările sînt pline
cu verze la murat.
Se pregătesc vezi bine
că toți pentru iernat.
Deci nu e de mirare
că am pornit și eu
la aprovizionare
pe specificul meu.
N-am cumpărat nici bame,
nici prune, nici făină,
ci două kilograme
de sare extra-fină.
Nu că mi-ar arde mie
să pun de bulion
dar scriu o poezie
pe teme de sezon.

Ion ATANASIU-ATLAS

FRED GHENĂDESCU

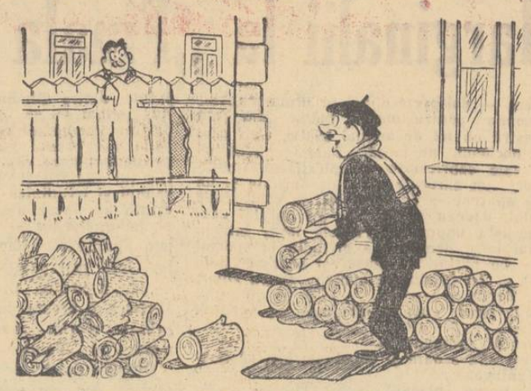

— Ei, vecine, anul ăsta nu-ți mai pui lemnele aici?
— Nu, e gardul spart și... trage!...

RIK AUERBACH

— Mie mi-a făcut pantofii în 60 de zile, cum de ți-au făcut ție în zece?...
— Am dat eu restul pînă la... 60.

GH. CHIRIAC

— Acum în toiul pregătirilor pentru iarnă Ionescu lipsește?
— Tocmai: s-a dus să-și cumpere șoșoni...

V. VASILIU

— Asta e baia voastră?
— A noastră? Nu, a Statului...

V. TIMOC

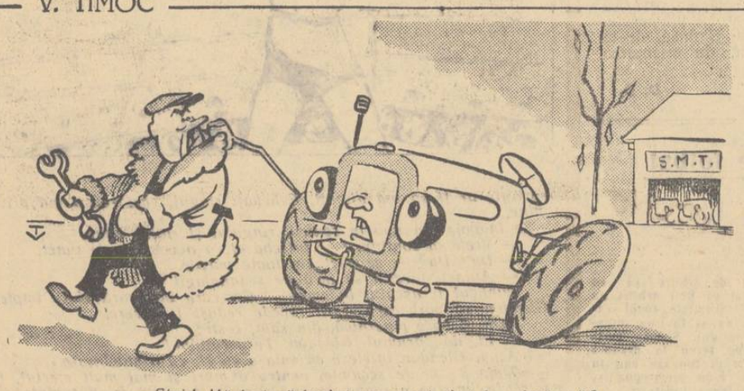

— Stai! Mă lași să îngheț nereparat pînă la primăvară?
— Nici o grijă: îți dau... cojocul meu!..

E. ARNO

...La noi în cartier mai sînt cetățeni care nu curăță trotuarul și acoperișurile de zăpadă...

BENEDICT GĂNESCU

Cînd proiectele rămîn numai pe hîrtie.

MATTY ASLAN

— Naeeee!... Aici nu stă o veveriță, stă un urs!...

V. CRIVĂȚ

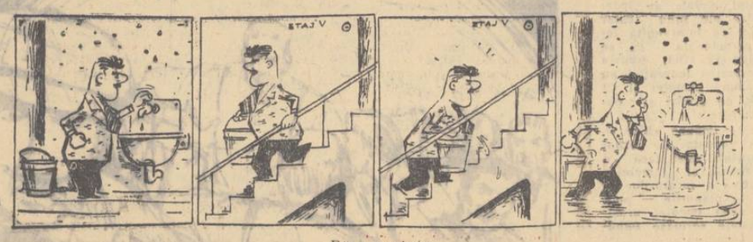

Fără cuvinte

T. PALL

Agronomul se pregătește de iarnă...

D. NEGREA

Sotul grijuliu.

Pagini antologice
de umor românesc

Un sfat pe zi

de Dr. A. Urechia*)

Lumea cunoaște sacrificiile continue pe care „Minerva" le face pentru a putea satisface, cu o oră și un sfert mai 'nainte, curiozitatea lectorilor săi: mașini rotative, reporteri electrici, redactori automați, colaboratori scăldați în aur (de cînd scrie la „Minerva", Dr-ul Urechia nu s-a mai dat jos din tramvai!) telegrafi fără sîrmă, vînzători fără ghețe, automobil de o herghelie putere, 620 kilogr. colaboratori literari... ce n-are „Minerva"?! Ce? — Nu vă bateți capul, lectori, v-o spun eu: n-are „Un sfat pe zi", rubrică care a ajutat atît de puternic la succesul altor gazete Universale. Regretabilă lacună: știți cu toții cîte prețioase învățăminte, cît folos practic tragem din acest modest „sfat" zilnic. Lector asiduu al său, îi datoresc cea mai mare parte din vasta-mi erudițiune. Zilnicul sfat m-a învățat cum să cresc păduchi de lemn (combustibil atît de prețios) și cum să stîrpesc creditorii, ei mi-a dat rețeta unei ape infailibile pentru a face să cadă părul (adevărul e că „sfatul" o recomandă pentru a-l face să crească), lui, în fine, îi datoresc fericirea de a nu mai fuma. Eram va rămîne gravat în carnetul meu miraculosul „sfat" grație căruia am scăpat de fumat...

„...„Minerva", dorind să completeze rubricile sale, s-a adresat subsemnatului și subsemnatul sedus de pungile cu aur oferite de administrație, a promis să redactez „Un sfat pe zi". Începem, chiar de astăzi, cu mai multe sfaturi, pentru a ne pune la curent.

Cum putem scoate petele de pe o haină neagră?

— Pentru a scoate petele de pe o haină neagră, luăm o foarfeca ascuțită și tăiem jur împrejur bucata pătată.

N.B. Tăiați cu băgare de seamă pentru a nu scoate cumva și din partea nepătată.

— Dacă vreți să nu aveți niciodată dureri de dinți, purtați numai dinți artificiali.

Cum putem deosebi ciupercile bune de cele rele?

— Iei ciupercile, le cureți, le tai bucățele, le dai sare, le gătești. Cînd sînt gata trimeți o farfurie soacrei-tale. Dacă 24 ore după ce le-a mîncat, moare, e semn că ciupercile nu au fost de cele bune. E deci mai prudent să nu mîncați din ele.

Cum putem cunoaște ouăle proaspete? — Se știe cît de important este pentru sănătatea noastră cunoașterea ouălor proaspete. De aceea numeroase sînt mijloacele indicate pentru a ajunge la acest rezultat. Dintre toate însă, cel mai sigur și mai practic rămîne tot acel descoperit de noi: Spargeți pe rînd ouăle. Mirositi-le: Cele care au un miros urît nu sînt proaspete.

Mai bine e deci ca pe acestea să nu le cumpărați.

*) Dr. A. Urechia (născut în 1860), în afară activității sale medicale a desfășurat o intensă activitate de publicist satiric, combătînd șarlatanismul în medicină, militarismul, rapacitatea dinastiei.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

Mînă-n mînă

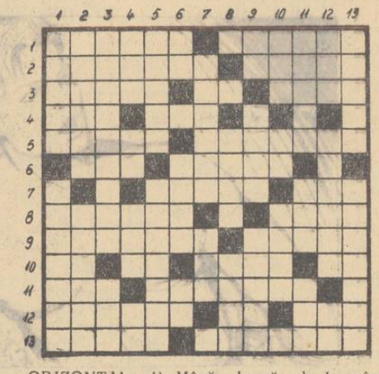

ORIZONTAL: 1) Mînă largă — O mînă spală pe alta; 2) Înțelegere de a merge mînă-n mînă — Îi distribuie mîinile boxerilor; 3) La îndemînă — Literă slavonă — Ia durerea cu mîna; 4) Despic — Circulă din mînă-n mînă; 5) Mîini muncite — Perioadă geologică; 6) Aceea — Mînă dusă la chipiu; 7) Fără o mînă — Uscat 8) Mînă strînsă — Vase în care se pisează ceva 9) A pune mîna în foc pentru cineva — A fi mînă forte 10) În temă! — Patru roman — Zborul agitat al albinelor — Cal frumos 11) Baltă — Mînă de fier 12) Pe sub mînă — George Ursu — Nu țiu minte de la mînă pînă la gură 13) Linii șerpuitoare brodate de mîinile țărăncilor noastre pe mînecile iilor — Nu stau cu mîinile în sîn.

VERTICAL: 1) Unealtă manuală — Armura unui deget de la mînă; 2) De mîna întîi — Cele de forță împiedică mișcările mîinilor; 3) Mînă spartă — Literă cirilică 4) Popa prostu — Soare egiptean — Colectiv de fluiere — Cetate antică; 5) Împodobesc mîinile — A bate mîna; 6) Cont — Percepție — Nota scriitorului 7) Dădeau o mînă de ajutor — Îi dă mîna; 8) Localitate în Franța — Instrument muzical; 9) Ocup doar jumătate — Bară — Ce-i în mînă nu-i minciună! 10) Țesătură străvezie — Țesite! — A cere mîna unei fete 11) Leagă mîinile de trunchi (pl) — Cenușiu — Pentru atîrnat poșta... 12) Nume de fată — Care se poate prinde cu mîna — Pană 13) Sclipire — Nu-și mai dau mîna.

Virgil POPESCU

Poșta rebus

GOGU MARIAN — *Brăila*: Este adevărat că uneori publicăm șarade, așa cum le numești d-ta. Cheia acestor jocuri e însă majoră, cere din partea dezlegătorului un efort, cunoștințe. Ce cuvinte ne oferi d-ta ca soluții ale jocurilor: mușamalizare, capitonate, șapirografiate etc. Prea minor.

ȘTEFANIA ZAHARIA — *Constanța*: Dezlegările sînt corecte.

LOCUINȚE

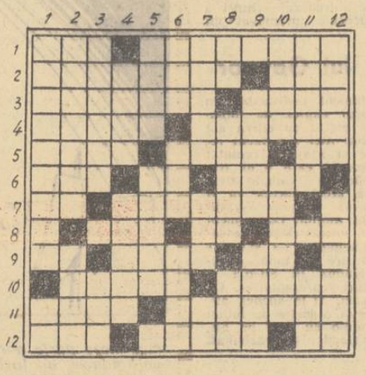

ORIZONTAL: 1) Periscopul casei!... — Și pălăria ei. 2) Unul din stîlpii ce susțin streașina casei (pl.) — Te întîmpină prima la intrarea în casă. 3) A scris printre altele poezia „De închiriat". — Sarpele l-a stricat casa! 4) În casa mea — Căsuța din vîrful muntelui. 5) Onomatopee ce se aude din fundul curții — Casa florilor — Din coridor. 6) Curelușă de mesină — În mijlocul odăii! — Acasă. 7) Posezi — Pictor român, autorul tablourilor „Case la țară" și „Case la București". 8) Clădire monumentală — Diftong. — La, la... 9) S — Nume bărbătesc — „...deasupra casei mele" cîntec popular. 10) A înghesui într-o cameră fel de fel de lucruri — Localitate în regiunea Galați. 11) A compus melodia „Sub fereastra mîndrei mele". — Suprataia dintre cele trei cornișe ale frontonului unei clădiri, neteda sau ornamentată cu sculpturi (pl.) 12) Acela — Autorul cărții de istorisiri de călătorie „Nu departe de castelul prințesei" — Avocat.

VERTICAL: 1) Unul din clasici noștri, autorul schiței „Caut casă" — Afirmație. 2) Colibă servind drept adăpost provizoriu pescarilor, ciobanilor sau muncitorilor agricoli în timpul lucrului (pl.) — Maniera în care este construită o casă. 3) Localitate pe Valea Prahovei cu multe case de odihnă — A murdări. 4) Diferență — Dramaturg spaniol, autorul piesei „Casa Bernardei Alba". 5) Zeița egipteană — Cunoscut scriitor francez, autorul romanului istoric „Cavalerul Casei Roșii" în care descrie evenimentele de la sfîrșitul domniei lui Ludovic XVI și începutul Revoluției. 6) Deasupra parterului. — O pungă mai mare! — A privi. 7) Cuțit pentru curățat fierul plugului (pl.) — Cameră de trecere — Mai puțin decît un pic. 8) La intrarea în stînă. — Poet român (Zicu) — Prezume. 9) Placa de piatră așezată deasupra capitelului unei coloane, la clădirile monumentale — Autoarea volumului de poezii „Lîngă un geam deschis". 10) De-al casei. — Stă pe casă într-un picior. 11) Au scris poezia „La început, prin ferestre deschise" — Afluent al Prutului 12) Laț de sprijin pe care se așază căpriorii acoperișului unei case. — Scriitor sovietic, autorul printre altele al piesei „Casuța".

Alexandru ȘERBAN

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Rezultatele din „Cupa Magazin"

GRUPA 14: Ad. Butuman (Buc.) — **Grossu Lucian** (Tg. Ocna) 2—0. În această grupă s-a calificat pentru semifinală **Adrian Butuman cu 12 puncte. Pe locul II Grossu Lucian cu 9 puncte.**

GRUPA 17: Niculoiu Ștefan (Or. Stalin) — **Gh. Alexandrescu** (Buc.) 1—0

GRUPA 23: Gh. P. Manefu — (Tr. Severin) — **V. Cuciuc** (Constanța) 2—0; **Gh. Manefu** — **Ovidiu Staia** (Or. Stalin) 2—0.

GRUPA 24: Suliga Valentina (Arad) — **Răbocea Nicolae** (Rupea) 0—1.

GRUPA 39: Mircea Dabija (Cîmpina) — **Boloni Iuliu** (Buc.) 1—0; **M. Dabija** — **Marian Iacob** (Pitești) 1—0.

GRUPA 51: Paul Popescu (Buc.) — **Huciu Vasile** (Buc.) 1—0; **Paul Popescu** — **Pugacev Vasile** (Galați) 2—0

GRUPA 54: Urse Emilian (Brăila) — **Viorel Călugăru** (Bălănești 0—1.

GRUPA 57: Georgescu Radu (Buc.) — **Prelipceanu Const.** (Buc.) 1—1; **Panaitescu Vasile** (Constanța) — **Georgescu Radu** 1—0.

O diagonală periculoasă!

Alb: Ing. Drug Vasile (Mediaș)

Negru: Vasile Constantin (Constanța)

Jucată în concursul prin corespondență „Cupa Magazin" grupa VII

1. e4, c5 2. Cf3, Cc6 3. d4, cd 4. Cd4, Cf6 5. Cc3, d6 6. Ne2, e5. Participanții la „Cupa Magazin" cunosc destul de bine teoria deschiderilor — iată o constatare pe care am făcut-o uitîndu-mă printre nenumăratele partide ale acestui interesant și popular concurs, pentru a alege o partidă spre publicare. Varianta care se joacă în această partidă reprezintă unul dintre aspectele cele mai moderne ale apărării siciliene și se numește varianta „alungării". Ea a fost pe larg analizată cu cîțiva ani în urmă de către marele maestru sovietic Isaak Boleslavsky **7. Cb3, Ne7 8. 0-0, 0-0 9. f4,** Albul alege un sistem activ de joc deseori întîlnit în partidele marelui maestru Efim Geller. Smislov preferă de obicei un sistem mai solid bazat pe o structură Ne3, f3, Dd2, Tadl.

9. ...Ne6 10. f5, Nb3 11. ab, Cd4 12, Nc4, b5 13. Nd5. Evident albul nu poate lua la b5 (deoarece negrul schimbă o piesă și apoi șahul cu dama la „b6" cîștigă o piesă). **13. Tc8 14. Ne3, b4! 15. N: d4, ed 16. Cb5, Cd5 17, ed, Nf6** O mutare care justifică din punct de vedere tactic mutarea 14-a a negrului.

18. C: a7, Tc5 19. Cc6, Db6 20. Ta4, d3! Conducătorul negrilor demonstrează multă consecvență în aceasta partidă jucînd în permanență la exploatarea diagonalei „critice" pentru alb a7 gl. Este interesant de observat că în această poziție evacuarea acestei diagonale este atît de eficace încît albul nu poate să evite pierderile de material de ex: 1) 2l Dd3, T:d5 +II) 2l cd, Tc1 + III) 2l Tf2, T:c2 IV) 2l Rh1, de. Probabil ultima variantă era cel mai mic dintre relele deoarece în varianta jucată în partidă cîștigul devine o problemă de tehnică elementară.

21. T:b4, Tb5 + 22. Rh1, Tb4 23. Cb4, Db4 24. c3, De4 25. Dd2, Dd5 26. b4, Te8 27. Tf2, Nh4 și albul a cedat.

Am ales această partidă deoarece am considerat-o tipică pentru nivelul mediu al concursului „CUPA MAGAZIN". Din punctul de vedere al negrului ea este satisfăcătoare. Să vedem acum punctul de vedere al albului. Cititorii au observat desigur că nu am pus nici un semn de întrebare la mutările albului și pe bună dreptate se vor întreba: de ce a pierdut albul cînd totuși nu a făcut nici o greșeală prea evidentă? Răspunsul este următorul: albul a pierdut nu din cauza unei gafe, ci datorită cumulării unor mici greșeli pozitionale. De exemplu la mutarea 15 albul trebuia să joace 15 Tf2 b4 16. Ca2 îndepărtînd odată pentru totdeauna pericolul șahului la b6. Asemenea greșeli sînt caracteristice pentru lipsă de experiență în jucarea unor partide de concurs, a unor partide pe care „începătorii" le numesc „serioase".

Din acest punct de vedere concursul organizat de revista „Magazin" este deosebit de util căci el trebuie să deschidă gustul maselor largi de amatori pentru asemenea partide.

Comentarii de
Ing. Th. GHIȚESCU
maestru al sportului

Știri șahiste din țară...

● Secția de șah a clubului „Constructorul" din București a organizat de curînd un concurs popular de dezlegări de probleme și studii. Celor 28 de participanți li s-au propus spre rezolvare trei probleme și un studiu. Pe primul loc s-a clasat G. Alexandrescu. Locurile următoare au fost ocupate de Șerban Teodorescu și Claudiu Manolescu.

● Turneul „București 500" organizat recent de comisia orășenească de șah s-a terminat cu victoria jucătorului de categoria I-a Sergiu Olteanu (Spartac) cu 10 1/2 puncte. O surpriză a fost clasarea pe locul II, cu 9 puncte, a jucătorului de categoria II-a Andrei Ghilea (Cetatea lui Bucur). Din cei 14 participanți 9 au avut categoria I-a.

...și de peste hotare

● După terminarea turneului candidaților, la Belgrad a avut loc un interesant concurs de șah fulger cu 22 de participanți. Tal s-a clasat pe locul I cu 18½ puncte. Pe locurile următoare s-au clasat Petrosian (18), Matulovici (17½), Keres (14½), Matanovici, Averbach și Boleslavski (13½) Gligorici (13), Smislov (12½) etc.

Expoziția „Jocul de șah în decursul timpurilor"

Cu prilejul Olimpiadei de șah de la Leipzig din 1960 (R.D. Germană), va fi organizată și o originală expoziție internațională „Jocul de șah în decursul timpurilor".

La expoziție vor fi prezentate mese, ceasuri și jocuri de șah istorice, lucrate artistic, din materiale neobișnuite etc., vor fi prezentate cărți, reviste, calendare, anuare de șah, mărci poștale consacrate acestui joc. Standurile expoziției vor cuprinde și manuscrise vechi, scrisori și partide ale unor personalități celebre, lucrări de artă în legătură cu șahul. Nu vor lipsi nici romane, nuvele și poezii dedicate șahului.

Organizatorii expoziției s-au adresat și Federației române de șah cu rugămintea de a da sugestii cu privire la organizarea expoziției și de a arăta ce anume exponate pot fi trimise de șahiștii din țara noastră.

Jocuri distractive

O mică socoteală

Vă cerem ca cifrele alăturate să le înscrieți în cercurile din stînga desenului în așa fel încît, totalul să fie 100, apoi aceleași cifre să le înșirați în cercurile din dreapta și să dea un total de 10.000

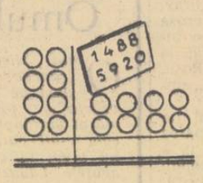

Unde se vor întîlni cei doi prieteni?

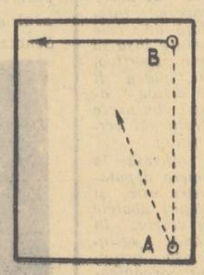

Un om părăsește punctul marcat cu B și se îndreaptă spre stînga în linie dreaptă pe direcția indicată de săgeată. Unul din prietenii săi care l-a văzut, a plecat în întîmpinarea lui din punctul A (jos dreapta) în același moment în care primul părăsea punctul B.

Presupunînd că amîndoi merg în același ritm, puteți să răspundeți care va fi punctul de întîlnire al celor doi prieteni?

Amuzați-vă!

Un joc cu care puteți să amuzați prietenii. Deasupra gurii unei sticle puneți un băț de chibrit rupt în două, dar nu complet despărțit; deasupra chibritului o monedă de 5 bani și cereți prietenilor dv. să facă să cadă moneda în sticlă fără să se atingă de obiectele respective, nici să sufle sau să miște masa.

Soluția este următoarea: Mutați degetul într-un pahar cu apă și apoi lăsați să cadă una-două picături de apă exact acolo unde chibritul este rupt. Cele două părți ale chibritului se vor îndepărta spre exterior și moneda va cădea în sticlă.

Un sfert!

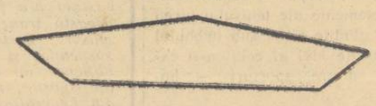

Vă prezentăm acest desen și vă rugăm să tăiați exact un sfert din el. Felicitări anticipate pentru cei care vor reuși.

Soluțiile jocurilor apărute în nr. 110

175 peste tot!

46	15	40	9	34	3	28
21	39	8	33	2	27	45
38	14	32	1	26	44	20
13	31	7	25	43	19	37
30	6	24	49	18	36	12
5	23	48	17	42	11	29
22	47	16	41	10	35	4

Sînt egale și totuși...

Decupați figura și aranjați părțile conform modelului de mai jos și partea dreaptă se va suprapune exact peste partea stîngă.

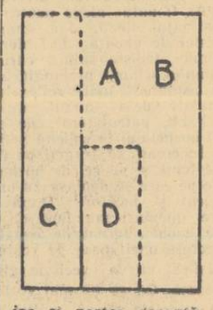

Hocheistul I. Țiriac (primul din stînga) printre coechipierii săi de la C.S.M. Rădăuți

Crosa în serviciul rachetei

Tenismanul Ion Țiriac, campion republican pe anul 1959

Pe Ion Țiriac, campionul nostru de tenis, l-am întîlnit mai zilele trecute încărcat cu trei rachete de tenis și cu două crose de hochei.

Am admirat „uneltele" strălucitoare ale simpaticului „Țiri".

M-am gîndit că în fond una din rachete l-a ajutat să-l învingă nu de mult pe Gheorghe Viziru, pentru a doua oară în acest sezon, în „Cupa de Toamnă", iar una din cele două crose i-a permis să trimită de două ori pucul în plasa porții de hochei, în timpul recentului antrenament al lotului.

Țiriac nu părea grăbit, iar o bancă din apropierea Teatrului de Operă și Balet mi-a înlesnit convorbirea. Așa am încercat să deslușesc sensului cumulului „tenis-hochei".

. . . . . .

La început a fost exemplul. Exemplul fotbalistului-hocheist Vselovod Bobrov și cel al hocheistului-tenisman Vladimir Zabrodski. Doi sportivi cu faimă mondială, doi maeștri spre care au năzuit mereu visurile viitorului campion.

An de an, în totul verii, gîndurile adolescentului Țiriac călătoreau spre Moscova fotbalistului Bobrov sau spre Praga tenismanului Zabrodski.

...Cam în vremea aceea a luat racheta de tenis în mînă. Era cam grea pentru brațul lui firav, dar parcă mai ușoară decît crosa lui Nonel Racoviță, care i-o încredința uneori, în pauză, la antrenamentele Steagului Roșu.

Așa a început să capete „simțul crosei".

Anii s-au scurs, tenisul l-a captivat, a devenit preocuparea lui sportivă de bază, dar nu a eliminat hocheiul. Cu timpul, crosa i s-a părut mai ușoară, iar pucul mai puțin capricios decît ghidușul Puck din fantezia lui Shakespeare.

Tot mînuind racheta și crosa, a căutat să lămurească adevăratul rost al îmbinării tenisului cu hocheiul și și-a dat seama că e o „legătură ideală" pentru cucerirea măiestriei în tenis.

I-a auzit pe unii spunîndu-i: **„lasă crosa, măi băiete, că ai să-ți strici mîna"**, dar el știa ce știe.

Cu timpul gîndurile au început să i se limpezească: **„Cît de mult se apropie tenisul de hochei în uimitoarea lui diversitate".**

Ar fi putut alege pentru iarnă patinajul-viteză, dar monotonia pistei de gheață nu-i oferă mai nimic tenismanului, căruia un simplu schimb prelungit la fileu îi „stoarce" toate reflexele acumulate de-a lungul anilor. În schimb, patrulaterul de gheață al hocheiului te solicită nelimitat.

Încercați să trageți pe terenul de tenis și pe cel de hochei liniile pe care se deplasează mingea, pucul și jucătorii. După două-trei ghemuri sau după un minut de hochei, terenurile capătă aspectul unei mese pe care s-au răsfirat cîteva zeci de ghemuri de ață. Ca să nu mai vorbim de mantinelele care multiplică la nesfîrșit posibilitățile tehnice, elimină stereotipurile de orice fel, te obligă să iei cartea de geometrie, dau aripi fanteziei. Crosul, liftul, stopul și toate celelalte elemente ale tenisului încep să fie gîndite altfel sub imboldul dătător de idei al celui mai exploziv dintre sporturi — hocheiul.

...Tenis și hochei. De cîte ori nu i s-au încrucișat gîndurile și acțiunile, pe zgură sau pe gheață, pentru ca de fiecare dată deprinderile, tot mai variate, să se completeze.

Uneori însă tînărul campion are și mici regrete. Pe terenul de tenis, în al cincilea set, cînd soarele nu iartă, el se gîndește cu aviditate la lumina rece a reflectoarelor de pe patinoarul „23 August". Și tot așa, dincolo de mantinelă, așteptînd schimbarea „liniilor", cînd gerul îți lipește nările, se vede pe terenurile fierbinți ale „Băncii", golind pe ceafă gheața lichidă.

Tenis și hochei... Aproape că nu are preferință. Și, totuși, abia așteaptă începerea sezonului de tenis.

Acum îi înțelege în sfîrșit pe Vsevolod Bobrov și Vladimir Zabrodski...

Ioan CHIRILĂ

SPORT

Contestație...

ONORATE FOR RESPECTIV,

Subsemnatul Fane N. Fane suporter fierbinte al echipei „Capacul", la ale cărei meciuri merg și în ciuda ploii și în ciuda soarelui și în ciuda nevesti-mii care să n-audă și care ocupă cu succes penultimul loc în campionat, loc pe care nu-l va ceda decît cu greu, vă aduc la cunoștință că la ultimul meci pierdut la mare luptă cu 9—0 de ai noștri, arbitrul jocului a dovedit lipsuri grave în ce privește regulamentul, fapt pentru care fac prezenta contestație.

Ea se bazează „de facto" — cum spunea unul — pe următoarele motive:

1. În minutul 18, cînd Pompilică al nostru a lovit mîna cu mingea, l-a fluierat hent, nețintind seama că a fost cu dosul palmei, acolo unde omul își ține ceasul, ceea ce nu era copil Pompilică să-și expună la lovituri ceasul pe care mi-l dăduse chiar mie să i-l țin pînă după meci, că e cu secundar central și e păcat. Deci, avem o greșeală la mînă.

2. Cînd scorul era 9—0 și cînd noi am avut singura ocazie de egalare, dumnealui îl fluieră pe interul nostru sub pretext că e cu doi pași în ofsaid, fără să se uite în prealabil la jucătorul nostru, că-i mic și are picioare reduse, drept care la el, un ofsaid de doi pași nici nu e ofsaid. Da. Să fi fost un Călinoiu sau un Perește care au un metraj mai bogat din punct de vedere al picioarelor, mai zic. Dar fluierînd picioarele lui Năică, avem a doua greșeală la mînă.

3. Talpa care i-a pus-o Gigi ăluia n-a fost talpă adevărată, pentru că simulantul, după ce a căzut, s-a ridicat singur de jos, sprijinit de toată înaintarea. Iar dacă totuși a fost să fie, tot nu trebuia oprit jocul. E vina lui Gigi că a fost talpă? Ce voiai să fie? Micoporos? Deci, este că arbitrul în cauză fluieră să nu se plictisească?

În concluzie, cer în mod întemeiat ca acel 9—0 să fie omologat ca meci nul și așa așa, pomană cu luminarea. Vă rog să luați în considerație cele de mai sus deoarece eu sînt cunoscător. Eu sînt sportiv de acasă că stau peste o agenție Pronosport (responsabilul dă telefoane de la noi).

Vă salut de la 16 metri,

Fane N. FANE

pentru conf. Fred FIREA

PUNCTE DE VEDERE

Marginalii la „Finala Cupei"

Cu zece — doisprezece ani în urmă, rugbiul însemna pentru marele public din țara noastră un fel de animal exotic, cam cum e astăzi hocheiul pe iarbă. Balonul oval, cu tumbele sale capricioase, complexitatea regulilor de joc, un oarecare plus de duritate și un minus — aparent — de spectacol, în comparație cu fotbalul, dădeau într-adevăr privitorului ocazional această impresie. Primele ieșiri într-un cadru mai larg, deobicei ca preludiu la sportul favorit — cu portar și plasă și hent și „huo, arbitru!" — au produs nedumerire — ba chiar, adeseori, ilaritate.

— Uite-i, nene, cum se-mbulzesc ca berbecii la țiriă!

Asta era o „grămadă"...

— Barem să-i scoată și capul din loc, că ficatul i l-a mîncat!

Asta — la un „placaj"...

— Ce tot o dau aștia-n aut, șefule, parc-ar fi „Petrolul" cînd vrea să țină rezultatul!?

...Comentariu obișnuit la aruncările din margine.

Un pasionat al fotbalului, dumerindu-se că mingea de rugbi trebuie să treacă deasupra barei transversale și nu viceversa, a exclamat cu candoare:

— Păi atunci de ce nu-i bagă pe atacanții noștri, domnule?

La care — evident — replica a fost promptă:

— Fiindcă ar trage toți pe dedesubt!

Mai în glumă, mai în serios, fapt este că, treptat, am început să ne deprindem cu spectacolul acesta ciudat: o șarjă pe trei-sferturi sau o transformare din unghi dificil, ne-au făcut să observăm că jocul în „15" își are farmecul său...

Duminica trecută, pe stadionul Republicii, am primit o nouă confirmare a popularității crescînde de care se bucură rugbiul la noi. În ciuda vîntului rece și a orei nepotrivite (11 dimineața!), la „concurență" indirectă cu obișnuitul cuplaj de pe „23 August", cîteva mii de spectatori au ținut să asiste la finala cupei R.P.R. dintre Dinamo și C.F.R.-Grivița Roșie. Au cîștigat — se știe — dinamoviștii, după o dispută acerbă, al cărei rezultat a stat în cumpănă din primul pînă-n ultimul minut. Duelul permanent între cele două înaintări, pătrunderile lui Rotaru și Obiemenco, de la feroviari, caimul și fermitatea lui Barbu și Titi Ionescu — acesta din urmă un veritabil „șef de orchestră" al învingătorilor — au confirmat din plin cele mai optimiste așteptări. Poate că lupta ar fi fost încă mai palpitantă dacă arbitrul Carnabel — care a condus în genere satisfăcător — nu săvîrșea o eroare de mare calibru la jumătatea primei reprize, sancționîndu-l pe Obiemenco pentru un „înainte" complet imaginar.

Oricum, dacă „Grivița Roșie" a fost un învins glorios, Dinamo a strălucit prin concepție tactică și energie în momentele decisive. Și vă asigur că merita să vedeți măcar scena finală a reușitei reprezentații de duminică dimineața cînd acești „gladiatori" temerari — mulți dintre ei cu lacrimi în ochi — primeau, ca pe o zînă din basme, trofeul argintiu al victoriei, Cupa Republicii!

Dan DEȘLIU

P.S. Deși devin prozaic taman cînd nu trebuie, îmi permit să dau o sugestie forurilor competente: cred că n-ar fi rău să se publice din cînd în cînd în „Sportul popular" explicații detaliate, eventual cu scheme ilustrative, asupra regulilor jocului de rugbi, pe care foarte puțini le cunosc. Concret: ce înseamnă un ofsaid la grămadă, ce vasăzică expresia „mark", care este rolul talonerului (asta i-ar prinde bine și lui Stanciu, de la C.F.R.!) sau al fundașului, în orientarea generală a echipei etc., etc.

D. D.

Din actualitatea campionatului categoriei A. de fotbal

Jocul „tare"

Aproape n-a existat etapă în actuala ediție a campionatului categoriei A de fotbal în care măcar unul dintre jucători să nu se fi accidentat în timpul partidelor susținute.

Am putea aminti, de pildă, că Rădulescu (Dinamo Bacău) accidentat la 11 octombrie în jocul cu Știința, la Cluj, ca și Meițcas (U.T.A.) accidentat în aceeași zi în jocul cu Progresul, la București, nu și-au făcut reintrarea pînă acum.

Mai sînt jucători a căror accidentare în timpul partidelor nu apare atît de vizibilă, pentru că nu părăsesc terenul (deși de cele mai multe ori ar fi fost bine s-o facă, ca să evite agravarea accidentului). Randamentul lor apare atunci mai scăzut, fără să se știe precis care este cauza. Apoi sînt indisponibili săptămîni în șir...

Firește, unele dintre accidentele întîmplate sînt cu adevărat simple accidente, provenite dintr-o proastă căzătură, o călcătură greșită etc. Dar la frecvența accidentelor (care se înregistrează și în campionatul categoriei B. de fotbal) contribuie, după părerea noastră, jocul „tare", ca și lovirea intenționată a adversarului, practicată de unii sau alții dintre jucători. Se impune, de aceea, toată atenția și măsuri corespunzătoare. Mai întîi antrenorii și conducătorii de grupări trebuie să intensifice educația jucătorilor. Bine a procedat, de pildă, antrenorul echipei Știința București, care, în partida de „Cupă" de miercuri, a procedat la scoaterea jucătorului Gîbea din echipă, pentru joc brutal, deși cu puțin timp mai înainte fusese eliminat de arbitru, din același motiv, și jucătorul Maksai, tot de la Știința, iar adversarul conducea cu 2—1. Respectul pentru adversarul de joc, pentru regulamentul jocului, pentru practicarea corectă a fotbalului, în spiritul întrecerii cinstite etc. sînt învățăminte pe care jucătorii le au de dobîndit în primul rînd la clubul lor, la echipa lor. S-ar putea, de aceea, arăta că frecvența amintitelor accidente indică și faptul că munca educativă la cluburi are scăderi și nu se desfășoară la nivelul cerințelor.

Pe teren, rolul acesta revine arbitrilor (de centru și de tușe). Cînd arbitrii văd aceste neregularități le sancționează. Dar unora dintre arbitri multe dintre iregularități le scapă, fie pentru că nu le văd, fie ca se fac că nu le văd, fie că le apreciază anapoda. Ar trebui, de aceea ca Colegiul central de arbitri să se sesizeze de faptul că unii arbitri nu sancționează cu severitate jocul excesiv de „tare", ca și lovirea intenționată a adversarului. Simple mustrări împărțite pe teren în dreapta și în stînga, cum procedează unii în asemenea cazuri, n-au efect pozitiv, ba chiar încurajează jucătorii cu practica jocului „tare", care simt slăbiciunea arbitrului conducător.

Apoi își au de spus cuvîntul forurile de resort ale federației de specialitate, care au de judecat pe vinovați și vinovăția lor. Se cunosc asemenea sancțiuni dictate de federație, unele dintre ele fiind chiar mai aspre. Numai ca intervenția federației nu e permanentă. Ea se manifestă din cînd în cînd; aceasta și pentru ca informarea federației nu este lăcută totdeauna complet și cu toată sinceritatea, de arbitri și observatorii speciali.

Bine ar fi — se impune chiar — ca în perioada vacanței de iarnă, toți factorii interesați să-și facă o preocupare permanentă și temeinica din munca educativă a jucătorilor — și aceasta pe toate planurile — pentru ca din etapa imediat următoare să se constate serioase îmbunătățiri în acest sens.

Ion BOCIOACĂ

Ana Coman a bătut pentru a 4-a oară în acest sezon recordul R.P.R. la greutate femei.

ANA COMAN: — Pe tine nu te mai bate nimeni?
RECORDUL LUI MOINA: — Nimeni! Sprinterii noștri cresc în spiritul respectului pentru bătrîni!...

Desen de Al. CLENCIU

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERĂ"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Adaptare după JACK LONDON

Bruta din caverne

Ilustrații: Beca RAND

Managerul Sam Stubener descoperă un minunat atlet, pe tînărul boxer Pat Glendon. După ce învinge fără dificultate, chiar în primele runduri, mai mulți adversari, Sam îi cere boxerului să-și termine adversarii într-o repriză dinainte stabilită și cunoscută numai de ei doi. O ziaristă îl vizitează pe Pat Glendon și-i întreabă dacă cunoaște trucajele ce se practică în boxul profesionist. Boxerul se îndrăgostește de ziaristă, iar cei doi tineri se căsătoresc. Acum Pat Glendon se pregătește pentru meciul său de adio.

— Nimeni nu mă poate opri să spun ceea ce am de spus. Și acum, jos de pe ring! Curățați locul, dacă nu vreți să fac eu însumi curățenia asta!...

În secunda următoare de altfel, Pat îl înhață de guler pe arbitru și-l zvîrli peste corzi. Totul se petrecu atît de repede, iar publicul fu atît de uimit de ușurința cu care boxerul îl ridicase pe arbitru — organizatorul galei, încît izbucni în aplauze și exclamații. Stubener bătu prudent în retragere, în timp ce Glendon ridică mîinile pentru a solicita tăcerea și atenția sălii. Dar vacarmul, provocat de aceiași interesați din primele rînduri, nu înceta. Glendon se apropie de corzile ringului și se aplecă pînă aproape de urechea căpitanului de poliție, pentru a se putea face auzit.

— Dacă sînt împiedicat să vorbesc, vă previn că va fi tămbălău mare. Cu greu veți mai putea stăpîni mulțimea odată dezlănțuită. Cel mai

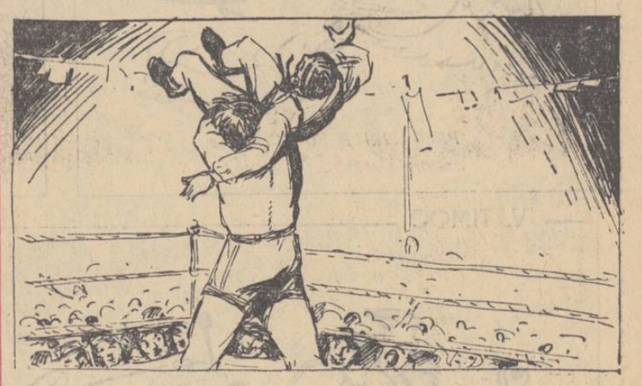

cuminte ar fi să mă ajutați. Evacuați ringul, căci restul mă privește pe mine.

Se înapoie din nou în centrul ringului și ridică mîna.

— Vreți să continui? — întrebă el cu o voce ca de tunet.

— Da! Da! — se auzi din toate părțile.

— Atunci, faceți-i să tacă pe scandalagii.

Publicul îi ascultă îndemnul. Cei care încercară să-l împiedice pe Glendon să vorbească, fură repede reduși la tăcere.

Apoi, o voce puternică, din sală, rosti:

— Ei, dă-i drumul, Glendon. Te ascultăm!

Acum Glendon înțelese că sala e cu el, că o stăpînește.

Timp de 30 de secunde, pentru a mări și mai mult efectul, Glendon tăcu, în liniștea aproape deplină a sălii. Apoi își reluă cuvîntul:

— După ce-mi voi termina discursul, spuse el, voi susține meciul, așa cum prevede programul. Dar astă seară vă promit un meci adevărat, un

meci fără nici un trucaj, așa cum ați avut foarte rar prilejul să vedeți. Îmi propun să-mi dobor adversarul în timpul cel mai scurt posibil. Billy Morgan vă va anunța îndată că întîlnirea va comporta 45 de reprize. Ei bine, vă declar că nu va dura poate nici 45 de secunde! Cînd am fost întrerupt, mai înainte, tocmai vă spuneam că ringul e putred. Asta e adevărul adevărat. Boxul a fost transformat într-o simplă afacere comercială. Cei dintre dv. care nu trag nici un profit din această afacere, se pot considera victime. Văd aici în sală rînduri întregi în care oamenii sînt înghesuiți ca sardelele. Știți de ce? Pentru că organizatorii nu au nici un scrupul, nici un respect pentru dreptul spectatorului care-și plătește locul. Cum își obțin organizatorii dreptul de a organiza astfel de speculații? Oferind mită. În ce-i privește pe boxeri, ei nu trebuie acuzați. Nu ei sînt aceia care trag sforile, ci managerii și organizatorii, adevărații

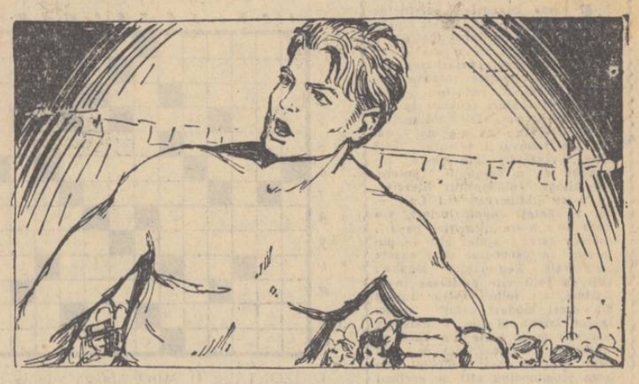

oameni de afaceri care acționează din culise. Boxerii, în cea mai mare parte, debutează în mod cinstit, dar dacă încearcă să se opună regulilor jocului stabilite de afaceriști, sînt aruncați peste bord. Există fără îndoială și boxeri incoruptibili, dar numărul lor este din ce în ce mai mic și nu veți afla niciodată despre ei că s-au îmbogățit. Poate că or fi existînd și manageri integri. După cîte știu, al meu vrea să fie cel mai bun din întreaga bandă. Dar întrebați-l: la cît se ridică suma plusată de el în proprietăți și în case de raport? De ce fiecare dintre boxerii care au urcat azi pe ring a ținut să vorbească sus și tare despre cinstea lui? De ce poartă nume ca Onestul John, Onestul Bill, Onestul Blacksmith și așa mai departe? Pentru că conștiința lor nu e curată. De cîte ori nu l-ați auzit pe Billy Morgan spunînd: „Și acum, urez ca victoria să aparțină celui mai bun"? Aflați de la mine că nu întotdeauna cîștigă cel mai bun, iar dacă cîștigă nu vă lăsați înșelați: așa a fost programul dinainte stabilit. Cea

mai mare parte a campionatelor la care ați asistat sau de care ați auzit vorbindu-se, au fost trucate. Vi-o repet: boxul nu este altceva decît un imens trișaj. Credeți că managerii și organizatorii vin aici din plăcere? Nu, vin aici din spirit afacerist. Tom, Dick și Harry sînt trei boxeri. Dick, cel mai calificat dintre ei, și-ar putea demonstra superioritatea în două meciuri. Dar ce se petrece în realitate? Tom îl bate pe Harry, Dick îl pune k.o. pe Tom, iar Harry îl răpune pe Dick. Publicul e pur și simplu zăpăcit. În meciurile revanșe, Harry îl învinge pe Tom, Tom la rîndul lui îl bate pe Dick, iar Dick dispune de Harry. Spectatorii... ce să vă mai spun?... Atunci cei trei boxeri reiau confruntările. Dick protestează: nu mai vrea s-o lungească prea mult. Și, în adevăr, în meciurile următoare, Dick îi doboară unul după altul pe Tom și Hary. Au trebuit astfel opt meciuri pentru ca Dick să-și demonstreze superioritatea pe care ar fi putut-o demonstra numai în două întîlniri. Cine plătește însă? D-voastră toți. Dacă acest sport s-ar desfășura în mod corect, el ar fi un sport splendid. De altfel boxerii nici nu cer decît să lupte în mod corect, dacă li se dă posibilitatea. Dar trișajul îi înecă și pe ei. Gîndiți-vă că o mînă de oameni au reușit să-și împartă un milion de dolari pentru trei meciuri...

(Va urma)

Varietăți • Varietăți • Varietăți • Varietăți • Varietăți

Omul zilei

Omul zilei în sportul francez nu e un campion de atletism sau o vedetă a fotbalului, nici măcar un luptător de catch, cum v-ați putea închipui, ci un preot în carne și oase: abatele Laudrin, din orașul Lorient al cărui nume a fost aproape nelipsit în ultimul timp din paginile de sport ale ziarelor franceze. Interesul abatelui față de cele lumești nu se reduce însă la o simplă pasiune sportivă, care de altfel ar putea fi lăudabilă. Fire activă, acesta, a ajuns să-i concureze chiar și pe confrații săi versați în ale sportului.

Între o slujbă oficiată la catedrală și camera deputaților (eroul nostru este și deputat la Mobihan) abatele Laudrin coboară deseori în arena sportivă unde desfășoară o prodigioasă activitate de impresar, organizator și manager, împăcîndu-se la fel de bine cu baschetul, boxul și luptele de catch (apucă de unde poți). Una dintre cele mai de seamă „realizări" ale sale a fost „convertirea" boxerului Charles Humez la luptele de catch.

În calitate de deputat, abatele s-a remarcat pledînd împotriva acordării de credite sportului francez, iar ca vicepreședinte al clubului CEP Lorient a devenit eroul unei afaceri veroase care a făcut mare vîlvă în baschetul francez. Sub pretextul unui act de caritate el l-a „cedat" pe „amatorul" Bertorelle, clubului Caraman pentru suma de 250.000 de franci. Federația franceză de baschet n-a fost de acord cu această tranzacție și a luat măsuri: Bertorelle a fost suspendat și scos din lotul național, iar cuviosul duhovnic sportiv, radiat pe viață din Federația de baschet.

Un K. O. neobișnuit

Nu este vorba de un trucaj în fotografia de mai jos. Scena s-a petrecut în realitate la Colonia, în timpul unui meci de box profesionist. Omul în alb, care se prăbușește între corzile ringului, este arbitrul oficial al întîlnirii, Pippow, iar autorul acestui „desăvîrșit" K.O., pugilistul vest-german Peter Müller. Nemulțumit de decizia dată, Müller îl execută pe arbitru cu o directă magistrală, de stînga. Suspendat după această ispravă, Müller, o brută recunoscută, a fost reabilitat prin bunăvoința federației din R. F. Germană și a boxat chiar pentru titlul european la mijlocie, cu compatriotul său, Bobby Scholz!

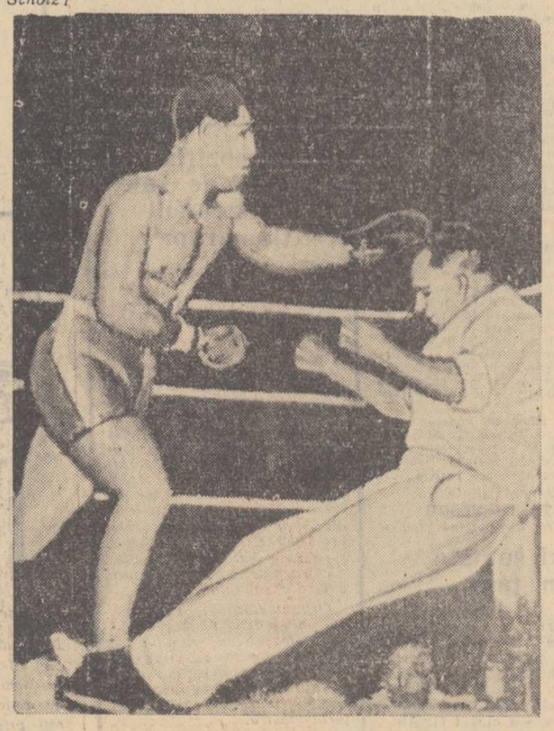

„Lujniki" din Kiev

Un nou Palat al sporturilor pe care sportivii ucrainieni îl numesc, prin analogie cu stadionul central „V. I. Lenin" din Moscova „Lujniki" din Kiev, a fost construit în capitala R.S.S. Ucrainiene. În sala principală a noului Palat al sporturilor, 10.000 de spectatori pot urmări în timpul verii întreceri la hochei pe gheață și patinaj artistic datorită instalațiilor de producere a gheții artificiale.

Darul făcut sportivilor bucură deopotrivă și pe amatorii de spectacole din Kiev. Printr-o simplă apăsare pe un buton, se pun în mișcare o serie de mecanisme care fac ca o parte a tribunelor să se dea la o parte și în locul lor să apară o scenă. La fel de rapid terenul de hochei se transformă într-o sală de spectacole. Aici se vor putea desfășura spectacole ale unor mari ansambluri artistice și vor putea fi vizionate filme pe ecran lat.

Noua construcție a Palatului sporturilor din Kiev cunoaște și alte noutăți tehnice. Astfel, o instalație specială va produce o pistă de gheață artificială care va conduce pe patinatori din vestiare pînă pe patinoar. Sala este prevăzută de asemenea cu instalații din cele mai moderne de aer condiționat.

Din lumea fotbalului

Inepuizabilul Mathews

Deși anul trecut a anunțat că se retrage definitiv din fotbal, Stanley Mathews continuă la 44 de ani să joace. „Vrăjitorul din Blackpool", cum era supranumit pe vremea cînd deținea postul de extremă dreaptă în echipa Angliei, nu și-a pierdut nimic din finețea și spontaneitatea dribblingului său care l-a făcut celebru. El joacă și acum tot extremă în echipa de rezerve a clubului Blackpool căruia i-a adus altitea victorii și pe care nu l-a părăsit niciodată. În meciul cu Derby County a înscris 3 goluri. Entuziasmat, antrenorul echipei a declarat că Mathews trebuie „promovat" în prima garnitură.

Răzbunarea lui Gaynor

Negăsind un angajament convenabil în țara sa, antrenorul englez de fotbal George Gaynor a plecat cu cîțiva ani în urmă în Suedia. Aici și-a făcut repede o bună reputație și i s-a încredințat pregătirea echipei naționale care a reușit să ocupe locul doi la campionatele mondiale. Crezînd că acest succes va fi prețuit de compatrioții săi, Gaynor s-a întors plin de speranțe în Anglia. Dar nimeni nu l-a luat în seamă și numai clubul de categoria IV Midland Sinegners i-a solicitat serviciile pentru 30 de lire pe lună. Dezamăgit, Gaynor s-a reîntors în Suedia și tot ca antrenor al echipei reprezentative. Cu cîteva săptămîni în urmă, 11-le suedez antrenat de Gaynor a servit o lecție de fotbal echipei Angliei învingînd-o cu 3—2 pe gazonul de la Wembley. Gaynor s-a răzbunat.

Fausto Coppi va fi antrenat de Bartali!

După cîte timp de 20 de ani au alimentat o rivalitate sportivă devenită celebră Gino Bartali și Fausto Coppi, doi din cei mai de seamă ași ai ciclismului occidental, s-au împăcat. Pare curios dar începînd din 1960 Gino Bartali (46 ani) va fi antrenorul lui Fausto Coppi (40 ani). Amîndoi, unul din mașină și celălalt de pe bicicletă, vor dirija sub culorile clubului S. Pellegrino echipa speranțelor ciclismului italian. În fruntea acestora va fi Romeo Venturelli (21 ani) unul din protagoniștii ultimei ediții a „Cursei Păcii".

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 112 ★ Sîmbătă 28 noiembrie 1959 ★ 8 pagini — 1,50 lei

ACASĂ LA...

DIRIJORUL JEAN BOBESCU

După îndeplinirea cîtorva îndatoriri gospodărești (fotografia 1), răsfoirea presei duminicale (fotografia 2), maestrul Bobescu se ocupă de educația muzicală a fiicei, studentă la Conservator (fotografia 3)

În a doua jumătate a veacului trecut un fiu de țăran din Rădești Ardealului trecea munții, înființa o trupă de actori și începea să colinde orașele țării. E puțin probabil că Aron Alex. Bobescu, întemeind teatrul de operetă, se va fi gîndit că aceasta va însemna, pe planul vieții personale, nașterea unei familii de muzicieni, al căror nume va fi de-atunci mereu prezent în viața artistică a țării. Indeobște un părinte visează pentru copilul său o altă meserie decît a sa proprie. Alexandru Bobescu n-a visat pentru cei cinci copii ai săi alte îndeletniciri, deși umilințele și lipsa de considerație pentru artist în acele vremuri cîntăreau mai greu decît satisfacțiile. Copiii lui Alexandru Bobescu au urcat pe scenă de la vîrste fragede și episodul poate cel mai caracteristic al inițierii lor în arta teatrală îl constituie apariția fiecăruia dintre ei — atunci cînd atingeau vîrsta de 5—6 ani — în rolul îngerașului din Baba Hîrca. Dar dacă au avut un punct comun de plecare, drumul fiecăruia a luat, odată cu maturitatea, alte căi, toate însă deschise artei.

I. DELEANU
Fotografii: Florin DRAGU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

JALAKANTA, JALAKALA, JALAMATSYA

TREI MESAGERI din îndepărtata Indie

Jalakanta, Jalakala, Jalamatsya... denumiri de vase cu rezonanțe stranii, transcrise parcă dintr-un străvechi poem hindus. Denumiri a căror tălmăcire evocă parfumul mării, parfumul legendelor marine: **„Diamantele mării", „Măiastra mării", „Peștele mării".** Rînd pe rînd, în acest sfîrșit de toamnă, și-au aruncat ancora în primul nostru port Constanța trei vapoare, mesagere ale colaborării romîno-indiene. Despre această rodnică colaborare presa noastră a vorbit la timpul său. Cu sincer entuziasm a vorbit și presa indiană: **„Țările socialiste, în cazul de față Rominia** — scria în noiembrie anul trecut ziarul New Age — **cu experiența ei în exploatarea petroliferă, pot ajuta India să-și construiască o industrie petroliferă proprie. Aceasta arată că relațiile economice cu țările socialiste pot fi foarte avantajoase pentru interesele națio-**

I. VOLEDI

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Vasul indian Jalamatsya care încarcă în portul Constanța o parte din utilajele rafinăriei de la Cianhati, livrată de industria românească de utilaj petrolifer.

Fotografia: M. SLUGHIAN

Vă prezentăm azi pe Marioara Vaidas, protagonista Teatrului Metropol din Berlin, care susține actualmente mai multe spectacole pe scena Teatrului de Stat de Operetă din Capitala noastră.
(Citiți reportajul din pagina 4-a)

Fotografia: A. CONSTANTINESCU

Beryl Grey și Bryan Ashbridge

vorbesc cititorilor „Magazinului"

Pe balerinii britanici i-am întîlnit în cîteva rînduri, fie în rarele lor clipe de odihnă, fie atunci cînd se pregăteau să intre în scenă pentru „Lacul Lebedelor" sau pentru unul din recitalurile pe care le-au dat. Cele de mai jos sînt înseilarea unor întrebări și răspunsuri puse și căpătate cu aceste diferite prilejuri.

— Care sînt impresiile principale cu care rămîneți din vizita făcută în țara noastră? *a fost primul lucru pe care am dorit să-l aflu de la cei doi balerini.*

— *Nu pot vorbi la singular, despre o unică impresie principală,* ne-a răspuns Beryl Grey. *De la început îmi vin în minte cel puțin două. Prima se referă la colegii noștri, balerinii romîni, cealaltă la publicul dv. Bryan și cu mine am fost profund impresionați de prietenia și spiritul de colaborare cu care ne-au întîmpinat dansatorii de la Teatrul de Operă și Balet din București. Fără sprijinul lor nici nu ne-am fi putut gîndi să dansăm în „Lacul Lebedelor", a cărui coregrafie este complet diferită de cea pe care o cunoaștem noi la Londra. Nu uitați că timpul pe care l-am avut la dispoziție a fost extrem de scurt: numai trei zile. Dacă Irinel Liciu nu și-ar fi sacrificat duminica ei liberă pentru a veni să mă învețe, dacă dirijorul Cornel Trăilescu și maeștrii de balet Oleg Danovschi și Gelu Matei nu ar fi depus considerabile eforturi suplimentare, dacă corpul de balet și orchestra nu ar fi dovedit atîta camaraderie, spectacolul nostru ar fi fost un fiasco.*

— *În ceea ce mă privește,* intervine Bryan Ashbridge, *trebuie să spun că Gelu Barbu, care pentru spectatori a fost ferocele Rotbart, pentru mine a fost un admirabil partener și prieten. În toată perioada repetițiilor mi-a arătat, cu o nesfîrșită răbdare, pașii și mișcările prințului, în conformitate cu coregrafia de aici. Chiar în spectacol și, mai ales în actul IV, în tot timpul cît se desfășoară scena luptei dintre Rotbart și Siegfried, Gelu Barbu, care, după cum știți, dansează și el rolul prințului, îmi dădea pe șoptite indicațiile necesare.*

În ochii lui Beryl Grey scînteiază luminițe vesele:

— *Sper că Bryan nu o să se supere dacă declar cu această ocazie că mi-ar face multă plăcere să reviu în Rominia și să dansez „Lacul" avînd numai parteneri romîni.*

— *Mă supăr cu atît mai puțin cu cît și eu doresc același lucru. De altfel, sînt ferm hotărît să mă înapoiez în Rominia, fie ca artist, fie ca turist. Deși am stat puțin și într-un sezon nu din cele mai prielnice, mi-am putut da seama cît de frumoasă este țara dumneavoastră. Așa încît la vară voi veni pentru a doua oară, de data aceasta cu soția mea.*

— *Dar ne-am depărtat de răspunsul meu la prima întrebare,* reia Beryl Grey. *Așa dar, prima impresie principală ne-au făcut-o balerinii dv. Cealaltă ne-a oferit-o publicul romînesc. Ați citit, poate, în volumul meu de note de călătorie din U.R.S.S., cît de mult m-a emoționat primirea pe care mi-au făcut-o spectatorii sovietici. Despre ei știam însă că sînt mari amatori de balet, așa încît nu m-a mirat nici priceperea, nici căldura lor. Despre publicul dv., nu știam nimic: era pentru noi o mare necunoscută. Dar necunoscuta s-a dovedit a fi deosebit de receptivă, sensibilă și competentă. Ne-a izbit, pe Bryan și pe mine, nu numai generozitatea aplauzelor, dar, mai ales, oportunitatea lor, faptul că spectatorii subliniau, bătînd din palme, exact pasajele cele mai reușite ale dansului nostru.*

— *Aș vrea să adaug,* spune Bryan Ashbridge, *că tot atît de remarcabilă mi s-a părut atenția concentrată cu care publicul urmărea evoluțiile noastre. Este o manifestare care, deși mult mai puțin zgomotoasă decît aplauzele, se simte la fel de puternic.*

— Ce alte impresii ați mai culeș în țara noastră?

Beryl Grey răspunde din nou cea dintîi:

— *Înțeleg că acest „alte" se referă*

N. MINEI

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Balerinii englezi Beryl Grey și Bryan Ashbridge, în holul hotelului „Athenee Palace".

Fotografia: Mariana ALEXANDRESCU

MILIONARII

De sus, de la Drăgănești, de pe dealul Dăneasa se deschide în față o priveliște fermecătoare chiar și pentru ochiul aceluia care trăiește pe aceste meleaguri. În vale curge repede și spumos Oltul, iar jos, la poalele dealurilor, se întind renumitele podgorii ale Drăgăneștilor de Olt.

Privit de aici, de pe dealurile aușuve, satul Pestra, comuna Gostavățu de Olt, pare o așezare de pitici în fundul unei văi imense. Căsuțele albe, unele renovate, cele mai multe construite în ultimii ani, înșirate la rînd ca niște mărgăritare, surîd vesele soarelui dulce de toamnă.

Cînd am ajuns aici era la vremea prînzului. Era o zi senină cu soare plin. La marginea satului, la aria gospodăriei colective „Drumul lui Lenin" se treierau ultimele stoguri de orez. Camioanele cărau fără răgaz mii de kilograme de orez la gara din Drăgănești.

— Am dus pînă acum la gară peste 40 de vagoane de orez și mai avem încă destul — zise cu oarecare mîndrie tov. Dumitru Zamfir, secretarul organizației de bază a gospodăriei. Este și aceasta o avere. Și-apoi colectiviștii noștri sînt mulțumiți de roadele muncii lor. Nu-i lucru ușor ca noi, colectiviștii din Pestra, să încasăm anul acesta peste 2 milioane numai pe orez. Pentru acest lucru ni se mai zice și „milionarii" — adăugă zîmbind tov. Zamfir, — Atît fondul de bază al gospodăriei noastre cît și veniturile la ziua-muncă au crescut simțitor. Numai de la această cultură ne-au revenit cîte 30 de lei la fiecare zi-muncă. Datorită acestui fapt, chiar săptămîna aceasta vom cumpăra de la Rîmnicu-Vîlcea încă 100 oi.

Într-adevăr, la împărțitul avansului de 40 la sută, colectiviștii din Pestra au primit importante sume de bani în afara produselor cerealiere. Astfel, lui Gheorghe Diaconu, pentru zilele-muncă efectuate i-a revenit la avans suma de 5100 lei, lui Marin C. Andrei și Mihail Chiurtu — peste 4000 lei.

— Belșugul și bunăstarea se fac simțite pe fiecare uliță pe unde treci, intervine tov. Pavel Ion, magazionerul colectivei. Cît de mult s-a schimbat fața satului nostru! Am dorit holde bogate, lanuri întinse, grădini de zarzavaturi, loc pentru pășuni. Și cu sprijinul partidului, pe toate le-am dobîndit. Am dorit toată viața o școală și azi o avem. Este școală de șapte ani, nouă, mare și frumoasă, făcută de noi.

Tovarășul Pavel Ion este un țăran slăbuț, cu ochii vii, expresivi, un om îndîrjit, cu multă hotărîre în înfățișarea lui. Acest țăran știe să povestească aspru și vițelios amintiri de demult, care au săpat pe obrajii lui cute adînci.

— Trudeam din zori și pînă-n noapte, aici la marginea satului nostru — pe moșiile lui Mihalache, Comăneanu, Florea Uzun sau Grigore Vișoianu. N-aveam bucățică de pămînt și tot satul slugărea la ei. Eram săraci și zdrențăroși. Ne era rușine să ieșim din sat și să trecem dincolo peste Olt.

Tov. Pavel Ion își șterse de pe frunte broboanele de sudoare și continuă:

— Ne era sufletul cătrănit. Parcă și Oltul era prea aspru cu noi. Venea adesea furios, înecă totul, ne lua bruma de avut în unda-i repezită și abia scăpam cu viață, goi-goluți.

— Și totuși n-am plecat de aici, spune Ion Ciurciumel, un om de peste 60 de ani, cărunt, mic și îndesat, președintele gospodăriei colective „Drumul lui Lenin". Am rămas între mlaștini, credincioși locurilor natale, ne-am bătut cu apele lui învolburate, cu paludismul care era întotdeauna prezent aici, cu foamea, cu sărăcia. Eram mereu cu gîndul și cu nădejdea la vremuri mai bune.

Și vremurile acelea au venit. Au fost izgoniți de aici pentru totdeauna moșierii cei hapsîni, și pămîntul ne-a revenit nouă, celor care l-am muncit din tată-n fiu.

N-a trecut mult timp și în satul nostru au sosit tehnicieni și cu sprijinul nostru s-au săpat șanțuri și canale de scurgere, împotriva inundațiilor. Apele furtunoase ale Oltului au fost domolite și locul fostelor mlaștini l-au luat orezăriile întinse ale gospodăriilor noastre colective. Aici muncesc cu tragere de inimă colectiviștii noștri, care au devenit meșteri iscusiți în cultura orezului. Au muncit bine. Orezul a dat recoltă bună în acest an: peste 4000 kg. la ha. Munca ne-a fost răsplătită din plin și sîntem mîndri că ni se spune milionari...

Al. GHERGHE

LA MAREA BARAJ

Povestire științifico-fantastică

Transsiberianul, cu locomotiva sa atomică, înaintează cu o viteză de peste 200 km pe oră. Prin fața geamului trec fulgerător cîmpii roditoare, livezi cu meri și vișini, așezări omenești impunătoare. Nu te mai saturi privind. E de-a dreptul fantastic ce s-a realizat aici.

Cu numai 15 ani în urmă, prin 1959, pe aceste locuri se întindea tundra, nesfîrșitele deșerturi cu zăpadă, șuierau viscolele...

Comorile lacuției

De bună seamă că entuziasmul îmi stă scris pe față, căci vecinul meu de compartiment, un inginer din Verhoiansk, îmi spune zîmbind:

— **Vă place, nu-i așa? S-a făcut treabă serioasă! De cînd s-a pus în practică proiectul Borisov, întreaga Iakuție a fost trezită la viață. Astăzi uriașele ei bogății, zăcămintele de cărbune și de minereuri, pădurile, metalele rare, sînt folosite din plin. Și apoi agricultura.... Cine și-ar fi imaginat că aceste pustiuri vor deveni ogoare roditoare? Dar... dacă-mi permiteți, încotro plecați?**

I-am spus că ținta călătoriei mele este noul oraș Bering din apropierea barajului.

— **Vă invidiez,** mi-a replicat inginerul. **Eu mă opresc la Verhne Colimsk... La Bering aveți ce vedea... Dacă vă mai rămîne timp, la întoarcere, abăteți-vă pe la Ambarcic sau la Tixi. Întregul țărm al Oceanului Înghețat de Nord s-a transformat într-o grădină încîntătoare. Clima seamănă aici cu cea a Ucrainei. Închipuiți-vă, pe insula Vranghel caișii dau niște fructe cît pumnul de mare.**

Radu NOR

• *(Continuare în pag 5-a)*

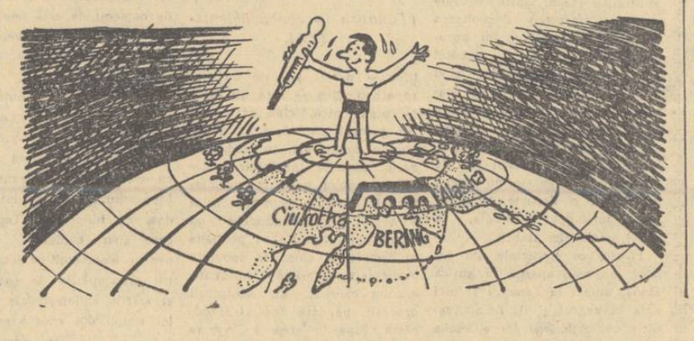

FOTBALUL ȘI FOTBALIȘTII LA MIJLOC DE CAMPIONAT

Antrenorul Gh. Popescu (C.C.A.) și jucătorul nostru nr. 1, Gh. Constantin, în vizită la redacția „Magazinului"

Campionatul republican de fotbal și-a încheiat duminica trecută prima lui parte, după un sezon bogat în evenimente, care a adus iubitorilor fotbalului o seamă de satisfacții, dar și amărăciuni. Discuțiile în jurul primei părți a campionatului și a evenimentelor fotbalistice din sezonul care se încheie peste cîteva zile, vor continua desigur și în timpul iernii, pînă cînd reluarea activității oficiale va readuce sutele de mii de pasionați spectatori în tribunele stadioanelor. Atunci... ele vor fi reluate cu și mai mare intensitate!

În prima parte a campionatului, o comportare valoroasă a avut-o echipa C.C.A. care se află pe primul loc al clasamentului de toamnă. Jocurile echipei C.C.A. ca și întîlnirile susținute de echipa reprezentativă a țării, au scos cu putere în evidență progresul înregistrat de interul dreapta al echipei militare, Gh. Constantin, ale cărui evoluții, din ultimul timp mai ales, îl situează în fruntea fotbaliștilor noștri. Iată de ce vizita pe care au făcut-o redacției „MAGAZINULUI" tov. lt. col. GHEORGHE POPESCU antrenorul echipei C.C.A. și jucătorul GH. CONSTANTIN, căpitanul echipei repre-

• *(Continuare în pag. 8-a)*

Antrenorul Gh. Popescu arată jucătorilor (Cacoveanu, Ienei, Constantin și Tătaru) tehnica executării unei lovituri de la 11 m.

Fotografia: C. ANTONIER

LA FABRICA „DOINA"

O reclamă a unei firme capitaliste din țara noastră glăsuia:

„Rominia este țara cîntului și a muzicii. Orice muzică bună cere însă și instrumente bune... Proprietarul acestei fabrici a învățat construcția instrumentelor muzicale în Boemia etc, etc...".

Grigore Pențac, cel care îmi arătase reclama, a zîmbit cu înțeles și a împăturit apoi hîrtia decolorată. Tîlcul mai adînc al acestui zîmbet, aveam să-l înțeleg curînd, chiar aici, la „Doina".

La fabrica „Doina" din București se fac instrumente muzicale. Uneori se-ncearcă o vioară sau un flaut, dar sunetele se-aud ușor, abia schițate. Și totuși, în fiecare colțișor stăruie un val neîntrerupt de muzică; uneori are nuanțe dulci, alteori e tumultoasă și nestăpînită. Aici se nasc viori cu glas subțire și cristalin, mandoline voioase, violoncele nostalgice ori trompete gălăgioase.

Pînă cînd capătă glas fiecare din ele, fruntea meșterului nădușește de multe ori. Mai întîi, vioara e o bucată de scîndură albă care miroase a rășină. Petre Tudoran o cîntărește din ochi, apoi o sună. Fără coarde și fără arcuș Tudoran aude parcă izvorînd din lemnul inert sunetul miraculos. Rindeaua micuță ca o jucărie începe apoi să muște din scîndură. Știți cît e un milimetru! Ei bine, jumătate, sau chiar mai puțin dintr-un milimetru, dacă e mai adîncit sau mai boltit capacul viorii sau nu e vălurit armonios gîtul cîntecul s-aude gîituit și fals. Lui Petre Tudoran i se spune sculptor. Și nu degeaba; are o mînă de aur... A învățat să prețuiască lemnul de brad din pădurile noastre, care e vestit în toată lumea și să-i pună în valoare calitățile. Secretele construcției i le împărtășește acum cu dărnicie lui Ion Petcu, un flăcăiaș de prin părțile Pitești care e îndeminatic și e plin de „sensibilitate" — după cum îmi șoptește meșterul.

La fabrica „Doina", constructorii instrumentelor muzicale pot fi împărțiți în două categorii: veterani și tineri. Francisc Barota e specialist în contrabas și violoncel, lui Grigore Pențac i s-a dus vestea ca fiind cel mai iscusit constructor de clarinete, saxofoane, bași sau oricare instrument de suflat. Din cei 40 de ani de meserie, 20 de ani a lucrat împreună cu Gh. Birsilă, la același patron.

Bătrînul constructor de clarinete n-ar recunoaște în ruptul capului că e cel mai bun meseriaș din atelier. Își laudă în schimb elevii:

— Să vi-l prezint pe Dumitru Dancu. A făcut primul clarinet Si bemol, pentru concert. Primul clarinet românesc. Nu l-ați văzut? E o minunăție!...

Din căptușeala moale de catifea albastră a unei cutii prelungi, Dumitru Dancu a scos ca pe un odor de preț primul clarinet românesc la care a mîgîlit 500 ore. Pe negrul strălucitor al abanosului, cele 32 de clape albe-argintii par niște flori ciudate.

Emanoil Popescu e un alt veteran al fabricii. Și pe el l-am cunoscut tot prin intermediul unei hîrtii. O citise și era fericit. Îi rîdea tot obrazul. Hîrtia (o scrisoare din partea unei școli de muzică din București) cuprindea cuvinte de mulțumire pentru constructorii pianinei „Doina" — prima pianină românească.

— De cînd aștept clipa asta! — bătrînul Popescu era emoționat. Am dorit-o ca pe împlinirea unui mare vis. Nu numai al meu...

Și povestea se deapănă domol:

— Din 32 de ucenici cîți s-au perindat odată cu mine pe la „Hary Sponder", eu singur am rezistat și-am rămas. Ceilalți au plecat și-au învățat alte meserii. Apolzan e la Constanța, timplar; Barcani a devenit electrician, s-au împrăștiat care-ncotro. Lucram cîte 20 de ore din 24: acordam și reparam piane. De învățat meșteșugul construirii lor, nici vorbă, Meșterul, adus anume din străinătate, pentru asta, îmi spunea în fiecare zi: lasă-te păgubaș!

Iată, după 34 de ani, Emanoil Popescu și-a văzut împlinit visul. Și nu un vis oarecare...

Pentru inima pianinei — adică placa de rezonanță — s-a adus de la Piatra Neamț lemn de brad care-a stat la uscat mulți ani.

S-a lucrat cu migală la montarea corzilor pe foaia de bronz. Cît despre claviatură, bătrînul Popescu a supravegheat fără istov fiecare clapă, de-a lungul celor aproape 30 de operații prin care trece pînă să strălucească sub capacul protejator al pianinei, sau sub degetele unui virtuoz.

Citisem două „adrese" pline de semnificație. Cît de fals suna reclama siropoasă și ipocrită față de slovele calde adresate de cei care dau viață lui Beethoven și Chopin cu ajutorul pianinei românești — opera constructorilor de la fabrica „Doina"!

Viorica CIORBAGIU

Poșta redacției

MITICA BRÎNCUȘ, Simeria: Reproducem rîndurile care preced o vastă poezie intitulată „Istoricul bretonului": „Gîndesc că revista dv. n-ar fi chiar atît de sensibilă față de ceea ce v-am expus. Cel în cauză trebuie să știe că simplitatea și naturaleța scot în evidență frumosul. Ar fi cazul să arătăm o seriozitate mai demnă față de secolul civilizației în care trăim".

După ce am citit această complicată introducere în care este vorba despre simplitate, am parcurs istoricul cam complicat al tunsorii gen breton și n-am prea înțeles cum stau lucrurile. Nici strofa de încheiere nu ne-a lămurit:

Mă ierte care-așa se poartă
Că pilda nu-e rea
Nu dacă sare o oaie în apă
Să sară după ea.

Nădăjduiam să găsim din partea dv. „o seriozitate mai demnă" față de cele așternute pe hîrtie.

ANGELA TEODORESCU-Năvodari: Credem că poeziile trimise în de primele încercări și pentru a le îmbunătăți mai aveți de muncit. Nu vom analiza aici inadvertențele pe care le conțin și nici rima forțată din poezia „Hiroșima", ci ne vom mărgini la un sfat. Înclinația evidentă pentru versificație de care ați dat dovadă nu rezolvă ceea ce numim creație literară. Trebuie să faceți multă lectură și ceea ce așterneți pe hîrtie să fie trecut prin filtrul logicii și al sensibilității. Credem că astfel veți reuși să faceți un pas înainte.

LIVIA D.-Rădăuți: Pentru a deveni aviator sînt necesare o sumă de calități asupra cărora se pot pronunța doar examinatorii de specialitate. Deocamdată credem că nu aveți nici vîrsta și nici studiile necesare. La A.V.S.A.P. puteți primi indicațiile de care veți avea nevoie la timpul potrivit.

PETRE CÎMPEANU-Bălcoi: În primul rînd felicitările noastre pentru diploma de maturitate. Vă puteți înscrie la oricare institut agronomic, preferați-l însă pe cel mai apropiat. Pentru înscriere trebuie să aveți recomandarea întreprinderii. În ceea ce privește obținerea bursei, sînt anumite condiții asupra cărora vă veți lămuri la fața locului. Cu datele sumare pe care ni le furnizați nu vă putem da decît un răspuns incomplet. Scrieți tot ce vă interesează, de pildă Institutului agronomic „N. Bălcescu" din București, și veți obține toate indicațiile.

IOAN RACOLTEA-București: Partiturile de muzică ușoară pe care le solicitați se găsesc de vînzare la secția de muzică a magazinelor universale. Tot acolo le găsiți imprimate și pe discuri. Încercați deci la Magazinul „Victoria", la parter.

NICOLAE POLEN-Hunedoara: Fotografia decupată de dv. și care a apărut în revista noastră nr. 105 din 10 oct. 1959 reprezintă aceeași persoană, însă în două poziții. Deci sînt două fotografii și pariul e cîștigat de cel care a susținut așa. De altfel acest lucru apare destul de clar.

INSECTE GIGANTICE

Există în lumea insectelor adevărați uriași.

Așa este Sifocranul, o specie înrudită cu binecunoscutul Calul dracului de pe meleagurile noastre, insectă care atinge 35 de centimetri lungime. E de culoare verde, cu trupul foarte prelung și aripile uriașe care au mai slujesc la zburat, insecta făcînd arareori mișcări de teamă deplasare, în general trăind nemișcată, astfel încît se confundă cu ramurile verzi pe care stă și amăgește astfel pe dușmani. Sifocranul se găsește îndeosebi pe insulele Moluce.

Dinastrul Hercules, cel mai mare scarabeu din lume, trăiește în Columbia (America de Sud) și insulele Antile, atingînd o lungime de 20 de centimetri. Mașculi au pe torace și pe cap cîte o prelungire, în formă de corn foarte ramificat și corpul negru, în timp ce elitrele sînt verzi măslinii.

Cel mai mare exemplar de fluture producător de viermi de mătase se cultivă în China și e denumit științific Attacus Atlas. El măsoară între 25 și 30 de centimetri și aripile lui ruginii sînt deosebit de frumoase.

În sfîrșit, cel mai mare pălanjen din lume, Migalul sau pălanjenul brazilian, denumit de băștinași și pălanjenul-crab, are, cu picioarele deșfăcute de jur împrejur, un diametru de 25 de centimetri.

Intîmplări cu roboți

— Lasă bucătăria, te rog și vezi ce-i cu problema lui Mișu, că nu iese...

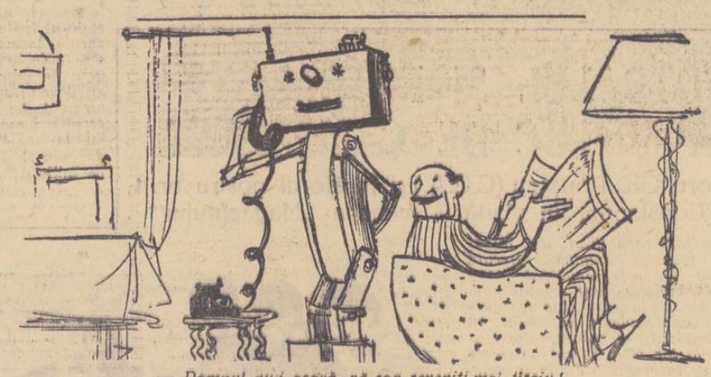

— Domnul nu-i acasă, vă rog reveniți mai tîrziu!

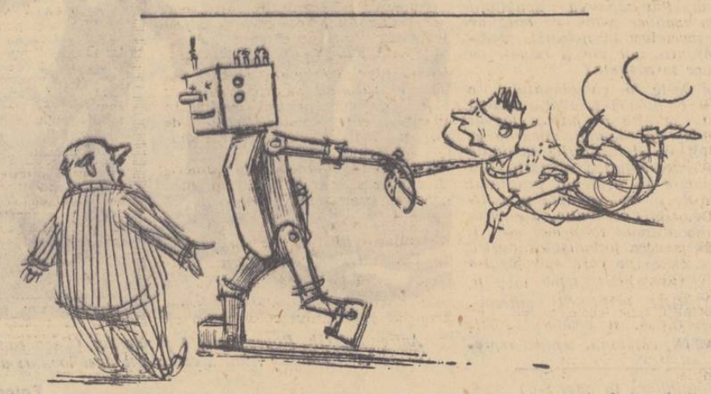

— Nu, dragă, ți-am spus să-mi aduci o cravată cu buline... de la magazinul de galanterie...

Desene de Cik DAMADIAN

CHEMAREA DIN NAGASAKI

La microscop

Problema nr. 1 a fiecărui om, a tuturor popoarelor de pe globul pămîntesc, este dezarmarea generală și totală. Și ea va continua să-și mențină întîietatea pînă în clipa rezolvării ei favorabile, cînd omenirea va trece într-o nouă etapă a istoriei sale.

În Comitetul Politic al Adunării Generale O.N.U. mașina de vot americană n-a mai funcționat în această problemă. Prea mare era presiunea opiniei publice pentru ca vreun delegat, fie el din cele mai dependente și mai timorate țări de sub obîrșia S.U.A., să se poată pronunța contra dezarmării generale și totale. Și astfel, pentru prima oară în incinta Organizației Națiunilor Unite s-a obținut unanimitatea. Fiecare delegat, luînd cuvîntul, a simțit pironiți asupra lui ochii a două miliarde de oameni. De-ar fi vorbit altfel, ar fi fost moralmente linșat.

Căci, cu toată insuficiența imaginației de a închipui grozăvia unui război atomic, lumea întreagă se simte stînjenită în elanul ei creator, de o mare teamă, de o teamă neprecisă, enormă, care-ar pluti ca un nor negru și amenințător deasupra planetei noastre.

În aceste zile, de mari și luminoase speranțe, ne vine în ajutor, pentru a ne întări în lupta pentru dezarmarea generală și totală, ecoul marei grozăvii din trecut, ecoul exploziei bombei atomice de la Nagasaki.

Căci efectul sinistru al radiațiilor atomice nu încetează odată cu risipirea coloanei în chip de ciupercă din clipa exploziei. El nu se soldează doar cu statistica momentană a morților și răniților, cu toate că ea arată în coloanele ei zeci de mii de suflete. El intră în structura organică a ființelor care supraviețuiesc, în celula și în nervii lor, în însăși sămînța de procreare, pentru a prelungi prin generații, o viață de chinuri și torturi.

Supraviețuitorul nu este obsedat numai pentru el, de ceea ce poate surveni în orice clipă în urma efectelor groaznice și neprevăzute ale radiațiilor atomice. El e obsedat pentru copiii lui, pentru toate generațiile care se vor succeda timp de secole. Radiațiile atomice atacă, în supraviețuitori, însăși celula, germenul vieții viitoare.

Iată și acel ecou de la Nagasaki, ca un act de protest împotriva trecutului, ca un îndemn plin de durere și abnegație pentru dezarmarea generală și totală, pentru distrugerea ca netrebnic a stocului de bombe atomice, — acest concentrat sinistru de moarte și suferință.

Ecoul e o simplă informație, dar încărcată de sens tot atît de dinamic și de concentrat ca o bombă atomică însăși: Un japonez de 29 de ani, supraviețuitor și victimă tîrzie a bombei de la Nagasaki, căci suferea efectele radiațiilor de-atunci, avea o fetiță. Ea se născuse, tot ca efect al radiațiilor, cu buză de iepure. Tatăl, obsedat de teama tarelor ereditare, era convins că fata lui va fi sortită să îndure efectele înspăimîntătoare ale radiațiilor, pe care le mai sufăr încă japonezii supraviețuitori din Nagasaki și copiii lor. Și atunci, a lăsat o scrisoare în care spunea că nu vrea pentru fetița lui o asemenea soartă, și, după ce și-a gîituit fata, a încercat să se sinucidă. El a fost găsit în agonie, într-un parc, și alături de el, cadavrul fetiței.

Nu-i „un fapt divers", cum ar fi tentați unii să spule. E o teribilă chemare la realitate, care vine în ceasul cînd omenirea se luptă să scape pentru totdeauna de asemenea obsesii.

Tragicul tablou de mai sus, — unul din cine știe cîte mii din Nagasaki — trebuie să fie mereu prezent în mintea celor ce ar mai putea avea rezerve față de problema dezarmării generale și totale. Și, dacă au puțină imaginație, să se substituie acelui tată japonez, muribund, cu fetița strangulată alături. Să nu poarte numai imaginea îmbogățirii pe care le-o poate aduce fabricarea bombelor sau armamentului.

Demostene BOTEZ

Trei mesageri din îndepărtata Indie

(Urmare din pag. 1-a)

nale". Apăreau aceste rînduri în acele zile cînd se semna la București acordul interguvernamental româno-indian și contractul privind construirea de către Rominia, în statul Asam, a unei rafinării de țiței cu o capacitate de prelucrare anuală de 750.000 tone.

★

În peisajul primului nostru port, fremătînd de intensă activitate, siluetele celor trei vase indiene de mare tonaj au devenit familiare marinarilor și muncitorilor noștri portuari. Sînt doar mai bine de două săptămîni de cînd aceste vase ale companiei „Scindia Steam Navigation" și-au aruncat ancora în port. Dintre toate vasele companiei, ele au fost alese ca să poarte peste mări și oceane mesajul colaborării dintre popoarele romîn și indian...

Ele și în primul rînd „Jalamatsya", care poartă înscris acest mesaj pe oțelul celor aproape 1400 tone de utilaj — primul lot de utilaje destinate construcției rafinăriei din Cianhati. Cuprindem cu privirea uriașele piese înșirate de-a lungul danei 20 și încercăm să reconstituim cu ochii minții viitoarea construcție. Iată, colo se înalță coloana C., un colos cîntărind aproape 25 tone. Aici vor fi montate coloanele de stripare, condensatoarele. Fiecare din ele cîntărește peste 10 tone. În arhitectonica construcției își vor găsi locul și cele 15 coșuri metalice, vasele decantoare, vasele reflux, domurile.

★

E ora de odihnă pentru muncitori. Profităm de acest răgaz pentru a sta de vorbă cu echipajul. Urcăm în cabina confortabilă a căpitanului. Un bătrîn lup de mare, cu o activitate marinărească de peste 34 ani. De față e și mister P. K. Chawla, șeful ofițer, un tînăr indian din Bombay, „pui de lup de mare". Are mai puțini ani de viață decît căpitanul său de marinărie. Și unul și altul sînt pentru prima oară în Rominia. Despre țara noastră, despre poporul nostru și succesele sale din anii de după eliberare, au auzit multe. Unele din aceste realizări le-au văzut de altfel în porturile prin care au umblat, și unde se descărcau mașini și utilaje cu emblema „Made în Rumania".

Și unul și altul ne vorbesc despre impresiile plăcute — culese în scurtul răstimp de cînd se aflau la Constanța, despre ospitalitatea și căldura cu care au fost primiți în primul nostru port.

Dar cel mai mult se deapănă convorbirea noastră în problemele care i-au adus pe meleagurile noastre. **„Sîntem bucuroși** — ne spune căpitanul Aslly — **că ne-a revenit cinstea de a aduce în bune condițiuni utilajul destinat rafinăriei de la Cianhati. Dorim să avem cît mai strînse legături comerciale cu țara dv. Va fi bine și pentru compania noastră, va fi bine și pentru India că va putea folosi pe scară largă utilajele pe care dv. le exportați".**

I. VOLEDI

Beryl Grey și Bryan Ashbridge

vorbesc cititorilor „Magazinului"

(Urmare din pag. 1)

la un domeniu diferit de cel al profesiei noastre. Dar în ciuda invitației dv. abia voalate, nu mă pot împiedica să adaug cîteva cuvinte despre condițiile pe care le-am găsit la Teatrul de Operă și Balet. În asemenea condiții, lucrul oricît de dificil devine o adevărată plăcere. Am rămas uimită cînd am aflat că această minunată clădire a fost ridicată în numai cîteva luni. Cît entuziasm, cîtă dragoste pentru artă dovedește aceasta! Și, ca și în Uniunea Sovietică, observ și la dv. că confortul nu se oprește la „intrarea artiștilor": acestora li se acordă aceeași atenție și grijă ca și spectatorilor care ocupă cele mai scumpe locuri.

— Eu unul nu mă mir că Teatrul de Operă și Balet s-a construit atît de repede, spune Bryan Ashbridge. *De la fereastra hotelului meu am putut urmări ritmul extrem de rapid în care se înalță noile clădiri în București. La început, am crezut că am greșit numărătoarea etajelor, dar pe urmă mi-am dat seama că ele sporesc pe zi ce trece.*

— Păstrăm amintiri încîntătoare dintr-o scurtă excursie la Sinaia, făcută în singura noastră zi în întregime liberă, continuă Beryl Grey. *Ce admirabilă idee a fost de a transforma Peleșorul într-o casă de odihnă și creație pentru scriitori și artiști! În locuri atît de frumoase, cum să nu se avînte pline de avînt, pînă și cele mai refractare Muze?*

— Nu uita, Beryl, că în puținele noastre răgazuri, am apucat să cunoaștem nițeluș și Bucureștiul, cu străzile lui largi și luminoase, cu magazinele simpatice și — pentru noi — surprinzător de bine aprovizionate, cu nenumăratele lui șantiere de construcție, cu teatrele și muzeele lui...

— ...Și, mai ales, cu cuceritorii săi locuitori, încheie Beryl Grey. *Lor vă rugăm să le transmiteți și pe această cale mulțumirile noastre cele mai sincere pentru felul în care ne-au primit. Asigurați-i că există acum la Londra doi balerini pe care țara dv. i-a fermecat și care se vor reîntoarce cu drag la prietenii lor romîni. Așa dar, rămas bun și... la revedere!*

N. MINEI

Mozart, vioara și Enescu

Compozitor genial, virtuoz desăvîrșit, Mozart ni s-a păstrat în amintire mai ales ca un mare cunoscător al clavecinului. Dintr-o familie în care vioara era instrumentul cel mai iubit — tatăl său, Leopold, era profesor de vioară și violonist de concert — era totuși firesc ca micul Wolfgang să stăpînească și el, cu desăvîrșită măiestrie, arcușul. În adevăr, încă de la vîrsta de 4 ani, Wolfgang ciuta destul de bine la vioară. Mai tîrziu, cînd și-a început cariera de pianist și compozitor, micul Mozart n-a neglijat totuși vioara, iar în numeroase prilejuri oferite de turneele sale prin întreaga Europa, Wolfgang Amadeus Mozart cînta la acest minunat instrument.

Dragostea pentru acest instrument l-a făcut pe Mozart să scrie numeroase compoziții pentru vioară, intrate în patrimoniul repertoriului universal. Încă de la primele sale manifestări ca compozitor Mozart a scris două serii de sonate pentru clavecin și vioară. Puțin mai tîrziu Mozart scrie serenadele sale delicate, care sînt considerate adevărate mici concerte pentru vioară, — prevestind concertele pentru vioară și orchestră pe care genialul compozitor le va scrie în anii următori.

Într-un interval scurt, rod al unei inspirații strălucite cum sînt aproape toate lucrările sale, — între 4 aprilie și 10 decembrie al aceluiași an 1775 — Mozart dă la iveală cele cinci concerte pentru vioară și orchestră (catalogate în creația sa prin numerele K.V. 207, 211, 216, 218 și 219). Adevărate capodopere ale genului, concertele pentru vioară ale lui Mozart stau cu cinste alături de dublul concert pentru vioară și orchestră al lui Bach sau de concertul în re major pentru vioară și orchestră al lui Beethoven.

Dintre concertele pentru vioară și orchestră ale lui Mozart, concertul Nr. 7, descoperit abia în anul 1907 de către Aberd Köpfermann, ne interesează în mod deosebit, pentru că de el se leagă numele și amintirea marelui nostru George Enescu. Apreciind în mod cu totul deosebit descoperirea lui Köpfermann, Enescu a compus cadențele concertului lui Mozart și l-a interpretat el însuși în turneul întreprins în anul 1909 la Petrograd. De atunci, cadențele lui Enescu au integrat concertul lui Mozart și, în această formă este cîntat de toți marii virtuoși ai viorii.

M. NEACȘU

Regizorul René Clair

Pe adevăratul său nume René Chomette, născut la Paris la 11 noiembrie 1898, marele regizor francez a început prin a fi publicist, poet, prozator. René Clair se îndreaptă spre cinematografie, întîi ca actor și apoi ca asistent de regie al lui Jacques Baroncelli. Primul film pe care îl realizează independent poartă titlul de „Paris qui dort" (Parisul care doarme) și cuprindea relatarea unei nebunii a savantului care, cu ajutorul unor raze miraculoase, izbutea să încremenească Parisul. În același an 1924 René Clair este chemat să realizeze un filmuleț inspirat din spectacolul extravagant „Aștăseară relache" care conform spiritului său purta titlul de „Entr' acte". Acest filmuleț este cel care l-a făcut celebru de pe o zi pe alta pe René Clair. Genialul regizor, care se va elibera mai tîrziu de influențele formaliste inițiale, își demonstrează de pe atunci personalitatea caracterizată printr-o fină ironie, umor, fantezie bogată și sclipitoare, totdeauna de o mare precizie.

René Clair, în operele sale cinematografice, se adresează ba ironiei fine, dar mușcătoare, ba lirismului cald, atunci cînd înfățișează Parisul său și bine înțeles pe parizieni, pe locuitorii simpli ai orașului său. **„Un chapeau de paille d'Italie"** (1927), un film realizat după piesa cu același titlu a lui Labiche, era un balet sclipitor al unor serii de personaje caricaturale, **„Ultimul miliardar"** (1935) era o incisivă caricatură a societății capitaliste, iar **„Fantome de vinzare"** istorisea caustic povestea unui miliardar american, care, minat de snobism, cumpără în Europa și transportă în America un castel istoric cu zid cu tot, cu întreg conținutul său și desigur și cu fantoma care locuiește în el. În același timp, René Clair realizează un șir de filme închinate Parisului și parizienilor simpli. **„Sub acoperișurile Parisului"** (1930) era primul său film sonor (în care a jucat alături de Jean Prejean și actrița romînă Paula Iliescu).

Dragostea, solicitudinea față de problemele muncitorilor, l-a determinat în 1932 pe René Clair să realizeze satira mașinismului, a muncii abrutizante din uzinele capitaliste, cunoscută sub titlul „A nous la liberté". Deși filmul nu indica nici o soluție, concluzia sugerată fiind din domeniul absurdului, satira lui René Clair își păstrează ascuțișul. Aceeași temă a vieții oamenilor simpli revine în binecunoscutul său **„14 Iulie".**

Puțin înainte de război, negăsind finanțatori, René Clair se duce întîi în Anglia și apoi, în anii războiului, emigrează în Statele Unite. Producția comercială în serie a cinematografiei hollywoodiene îl dezamăgește și pe René Clair. Anii petrecuți în emigrația americană sînt cei mai penibili din viața lui. Filmele sale **„Frumoasa din New-Orleans"** „Nevastă-mea vrăjitoarea", **„S-a întîmplat mîine"**, **„Zece negri mititei"**, deși nu conced întru totul cerințelor cinematografiei comerciale, suferă influența ei puternică.

Abia după revenirea sa în patrie, în 1946, René Clair redevine adevăratul René Clair. Urmează o serie de filme de înaltă calitate artistică, în care stilul „Clair" nu se dezvăluie în nenumăratele sale ipostaze: **„Tăcerea e de aur"** (cu Maurice Chevalier, François Perrier, Danny Robin și Marcelle Derrieux), **„Frumusețea diavolului"** (cu Michel Simon și Gérard Philippe), **„Marile manevre"** (cu Gérard Philippe și Michele Morgan), **„Frumoasele nopții"** (cu Gina Lollobrigida, Gérard Philippe) și în sfîrșit recentul **„Porte des Lilas"** (cu Pierre Brasseur, Henry Vidal și cîntărețul Brasseur).

O personalitate cu totul originală, cineast cu orientare vădit progresistă, René Clair este cea mai de seamă figură a cinematografiei franceze și, alături de Chaplin, unul din cei mai valoroși realizatori din lume în viață.

Ion BARNA

GEZA VIDA: „Horitoarea"

GEZA VIDA

După contemplarea vreunei sculpturi a lui Vida Geza, Maramureșul se așează cu certtitudine în conștiința privitorilor ca un ținut de neuitat.

Maxim COSMA

O dată, de două ori pe an, cînd se ivește prilejul unor expoziții republicane sau regionale, Geza Vida, acest artist care a surprins, nu odată, publicul nostru și cel de peste hotare prin originala sa sculptură în lemn, coboară din dealurile Maramureșului și aduce cu el o nouă lucrare. Altfel își petrece toată vremea în ținutul său drag, în satele maramureșene, pe care le colindă neobosit, unde este cunoscut, unde dă sfaturi în calitate de deputat al sătenilor și de unde se inspiră pentru arta sa. În această comuniune trainică, permanentă, a artistului cu ținutul său, stă toată vigoarea, tot adevărul creației sale.

Geza Vida s-a născut în anul 1913, la Baia Mare. Tatăl său a fost miner. De copil a fost argat la boieri, tăietor de lemne în pădure, salahor la fabrica Phönix... Pe apucate și sprijinit de un vestit pedagog, pictorul Zifter din Baia Mare, Geza Vida a învățat desenul.

Arta acestui sculptor lasă impresia de robustețe, de definit, de vigurozitate și asprime, de forță lăuntrică, ca și lumea care îi constituie obiectul: oamenii și locurile Maramureșului. Așa cum se desprinde din imaginile create de Geza Vida, Maramureșul este un ținut al oamenilor care fac corp comun cu o natură deosebită, aspră, ce a favorizat cultivarea unor trăsături de caracter în care forța morală, robustețea firii, sinceritatea temperamentală, optimismul debordant, se revelează pline de atracție și demne de admirație. În personaje, — în scene, atitudini, gesturi, în totul transpare pledoaria plină de patos a artistului pentru această lume a unor oameni simpli, care trăiesc o viață sobră, plină de clocotul unor sentimente năvalnice, animată de resurse sufletești rare.

Închegate, monumentale, tăiate de o mînă sigură, cu o ritmică succesiune a volumelor de o mare forță expresivă, — astfel apar sculpturile în lemn ale lui Geza Vida, în care gesturile, atitudinile și chiar aparenta încremenire, sînt atît de grăitoare pentru universul lăuntric al oamenilor înfățișați. Este greu să nu fi cucerit de atîta adevăr uman cît se află în originala sculptură înfățișînd greoiul și explosivul dans al ouășenilor (Dans ouășenesc), *în chipurile minerului și țăranului, în ale căror trăsături viața și lumea lor sufletească au înscris semnele vieții aspre din trecut și conștiința, dobîndită astăzi de stăpîni ai pămînturilor pe care le calcă, trudusă în monumentala lor demnitate* (Miner, Cap de țăran).

E aici o lume a satului maramureșean adeseori anecdotică, cîte odată tragică prin amintirea trecutului, dar iluminată puternic de ceea ce anii din urmă au adus ținutului maramureșean.

(Tanagra — epoca elenistică).

Tanagra

Pe locurile unde a fost anticul oraș grecesc Tanagra, din Beoția, locuitorii săpînd, către sfîrșitul veacului trecut, mormintele unor vechi necropole, au dat la iveală mii și mii de statuete de pămînt ars, înalte de la 7 la 24 de centimetri, cea mai mare parte dintre ele datînd din secolul III î.e.n., deci din acea perioadă a istoriei antice cunoscută sub denumirea de **epoca elenistică.** Aceste statuete, denumite **tanagrine,** vestite astăzi în lumea întreagă, sînt rodul atelierelor coroplaților (meșteșugari creatori de păpuși din pămînt ars) din Tanagra, ateliere înfloritoare și cu mare productivitate de la mijlocul către sfîrșitul veacului al treilea î.e.n. Între cauzele care au determinat dezvoltarea deosebită a meșteșugului coroplaților tanagrieni în secolul III, se pot cita două în mod deosebit. Prima, scăparea orașului Tanagra de pustirile din anii 338—335 î.e.n.; a doua stilul statuetelor, aici fabricate, foarte pe gustul vremii și de aceea foarte căutate nu numai în Grecia, ci departe, în Cirenaica, în Egipt, în Sicilia, în sudul peninsulei italice.

Firește că statuetele din pămînt ars n-au apărut, în antica eladă, numai la Tanagra și nici abia în veacul al III î.e.n. Tradiția confecționării lor e veche datînd, după părerile specialiștilor — păreri atestate de piese arheologice — încă din epoca prehelenică, cînd statuetele din pămînt ars, reprezentînd anumite zeități ori, în mod simbolic, anumite ființe ale naturii domestice, erau puse în morminte. Mai înainte prin veacurile V și VI î.e.n., statuetele de pămînt ars, folosite ca podoabe în temple și chiar în locuințe particulare, exprimă influența marilor maeștri ai sculpturii grecești, pe care deseori îi copiază. Pînă în această vreme statuetele din Tanagra nu-s deosebite de cele produse în alte orașe ale Beoției. Originalitatea și farmecul lor deosebit apare mai tîrziu — în secolul al III-lea î.e.n. — cînd, răspunzînd cerințelor populare, coroplații încep să înfățișeze scene și oameni din viața de toate zilele. Privind tanagrinele care reprezintă femei în costume de epocă, oglindindu-se cochet ori pășind cu grație la plimbare, privind grupurile de tinere dansînd, de copii la joacă, privind brutari la lucru, scribi în plină activitate, plugari mînînd boii, cîntăreți din lăută, ți se înfățișează dinaintea ochilor o amplă și veridică imagine a vieții din epoca elenistică.

Tanagrinele, creații antice de mare popularitate, prețuite azi de oamenii de artă pentru finețea spiritului de observație și pentru grația execuției, sînt unanim apreciate a fi, datorită capacității lor de a oglindi viața și îndeletnicirile omenești, creații înrudite, ca preocupare artistică, cu literatura vremii: cu comedia de moravuri a lui Menandru, cu mimii lui Herondas, cu idilele lui Teocrit, la care apar, evident, interesul pentru elementul personal, pentru preocupările de toată ziua și stările sufletești ale oamenilor simpli din acea vreme.

N. MARIN

„Dramaturgia hamburgheză"

Dezvoltarea în sînul societății feudale a forțelor de producție noi, a relațiilor economice capitaliste, au zdruncinat, în domeniul dramaturgiei și tiparele clasicismului francez. Tradiția statornicită, care pretindea ca eroii tragediilor clasice să aparțină celor mai înalte ranguri sociale, întrucît numai nobilii ar fi fost vrednici de fapte și destine mari, clasele mijlocii și cele de jos aparținînd în genere doar în comedii, deobicei luați în rîs pentru nerozia lor, devenise anacronică.

Și astfel cînd dominația aristocrației a început să fie contestată, prin anii 1730—1740, a apărut un nou gen dramatic — drama burgheză, zisă și comedia „lacrimogenă", despre care G. V. Plehanov arăta că este „portretul burgheziei franceze din secolul al XVIII-lea". Teoreticianul acestui teatru, el însuși dramaturg, — Diderot — năzuia să aducă pe scenă nu numai caractere dar și „situații sociale".

Realitatea este că drama burgheză a fost importată de francezi din Anglia, unde acest gen de teatru a apărut încă de la sfîrșitul secolului al XVII-lea, ca o reacțiune împotriva vulgarității care domnea pe scenele engleze și care reflecta degenerescența morală a aristocrației; în lupta împotriva aristocrației, burghezia engleză a urmărit ca drama să aibă o „morală".

În Germania, cei care și-a luat sarcina să aducă pe scenă frămîntările familiei burgheze a fost G. E. Lessing, dramaturg și critic care s-a împotrivit imitării servile de către scriitori, a literaturii clasicismului francez.

Lessing, încredințat de însemnătatea existenței unui teatru național german, s-a străduit să indice căi noi de dezvoltare a literaturii dramatice germane. El nu credea că maniera de exprimare a tragediei grecești putea servi ca model dramei moderne, condițiile istorice care au determinat apariția dramei antice nemaipotrivindu-se cu cele din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. Tiparelor clasiciste franceze, Lessing le-a opus tehnica mai liberă a teatrului shakespearean.

În calitate de dramaturg al teatrului marelui oraș comercial Hamburg, teatru creat în 1767, Lessing a redactat o revistă, în paginile căreia nu s-a mulțumit doar să publice cronici ale spectacolelor jucate pe scena teatrului din Hamburg, ci a dezbătut probleme însemnate privitoare la estetica dramei. Principiile enunțate în Dramaturgia de la Hamburg, care au exercitat o influență profundă asupra lui Goethe și Schiller, au avut darul să deschidă calea pentru o dezvoltare proprie a teatrului german. Așa cum arată Engels: „Pe la 1750 s-au născut toate mințile luminate ale Germaniei, poeții Goethe și Schiller... Din toate operele remarcabile ale acelei vremi emană un spirit de provocare și de răzvrătire împotriva întregii societăți germane, așa cum era ea atunci. Goethe a scris drama „Götz von Berlichingen", o cinstire sub formă de dramă adusă amintirii unui rebel, iar „Hoții" lui Schiller glorifică mărinimia unui tînăr care declară fățiș război întregii societăți".

Dintre piesele lui Lessing „Minna von Barnhelm"; „Emilia Galotti" și „Nathan înțeleptul" fac parte din repertoriul clasic al teatrelor din lumea întreagă, — piese interzise, pentru conținutul lor umanist în vremea teroarei hitleriste.

Ioan MASSOFF

Vedere a orașului Vlora, așezat pe pitorescul litoral al mării Adriatice

ÎN ȚARA MĂSLINILOR

Corespondență specială din R. P. Albania

Vlora!.. Cine a văzut-o și n-a admirat-o! Poate pentru locuitorii ei nu există locuri mai frumoase. Vlora este pitorească, frumoasă, iubită de fiecare vizitator. Ea este atrăgătoare, legendară și mîndră. Peisajul său, centrul, este de o rară frumusețe naturală pe cînd inima ei este o bijuterie a minții omului. Vlora este situată între dealuri acoperite de măslini. Bătrînii măslini își pleacă crengile unul peste altul și formează coroana verde a orașului.

Imagine a parcului din Vlora

Dar oare așa a fost Vlora și în trecut? Nu. Era un centru locuit de 9.000 de locuitori, cu străzi prăfuite, cu bălți de noroi unde își făceau cuib țînțarii. Acum însă Vlora este un centru muncitoresc, cu o industrie modernă, cu monumente și grădini. Aici vuiește pulsul noii vieți. În Vlora există azi tot atîția muncitori cîți locuitori în 1944.

...În noaptea de 14 octombrie 1944 la Vlora au sosit eliberatorii. Lovind fără odihnă în fasciști, au obligat dușmanul să părăsească orașul. Era mijlocul nopții cînd Dhimiter Mertiri a auzit chemările de luptă ale partizanilor ce veneau din spre Shasnica să înalțe steagul libertății. Cu un picior distrus și cu brațul rănit Dhimiter a întinerit peste noapte. El a fugit la biserica cartierului, nu pentru a se ruga ci pentru a trage clopotele, anunțînd poporul că a venit ziua libertății.

În mijlocul entuziasmului, al jocurilor și cîntecelor s-a înălțat în aceea dimineață steagul pe care se distingea, pe lîngă vultur, o stea. A fost înălțat în același loc unde bătrînul Ismai Qemadi la 28 noiembrie 1912 proclamase independența Albaniei.

Eliberarea Albaniei a găsit în Vlora cîteva fabrici primitive de ulei, săpun și o fabrică de alcool. În prezent în oraș, în fiecare dimineață se aud sirenele celor 23 de întreprinderi industriale.

Acum la Vlora suflă vîntul ușor de nord care răspîndește mirosul îmbătător al florilor. Orașul este transformat în grădini unde florile de toate culorile înfloresc în orice anotimp. Și în mijlocul florilor, fîntînile; lîngă acestea monumentele.

Pentru cine au fost înălțate aceste monumente? Mîna gingașă a sculptorului, întrebuințînd întreaga sa măiestrie, a făcut să apară cît mai clară, cît mai vie figura minerului și a păstorului, a pescarului și a fetei frumoase, muncitoare fruntașă din Vlora

Miinile oamenilor muncii au șters urmele trecutului. Au construit aci fabrici și parcuri. Combinatul de conserve de pește „Ernst Thälmann" și fabrica de decorticare a orezului se află tocmai acolo unde bîntuia malaria. În fața lor, ascunsă între măslini, se află marea fabrică de ciment „V. I. Lenin". Aci nu suflă numai vîntul muncitorilor care dau patriei cît mai mult ciment. În același timp aci se fac și mari construcții. Se vor aduce noi mașini iar capacitatea fabricii de ciment se va dubla.

În jurul Vlorei se ridică coșuri înalte.

În fiecare parte a orașului se găsește cîte o fabrică. Acolo unde înainte exista o făbricuță de piele cu 12 muncitori, astăzi se află o fabrică modernă de tanin. În Vlora s-au construit întreprinderile de stat „Alimentara", „Producția", portul maritim, parcul automobilistic, întreprinderea de construcții „Perlat Rexhepi", una din cele mai mari din țara noastră. Producția industrială a raionului Vlora este egală cu 10 la sută din totalul producției industriale naționale.

Vlora a fost numită țara măslinilor. Și într-adevăr aci sînt păduri de măslini, printre care unele chiar din timpul veneției nilor. Dar numai în ultimii doi ani s-au plantat 310.748 măslini pueți, ceea ce înseamnă dublul plantațiilor făcute din timpul veneției nilor pînă acum doi ani. Soarele cald al Vlorei, clima sa dulce, favorizează creșterea pomilor fructiferi. Locuitorii raionului Vlora au plantat circa două milioane pomi fructiferi. Și aceasta nu este totul. Munca continuă. Țărănimea, muncitoare, la îndemnul partidului, a sprijinit din inimă colectivizarea agriculturii. Cooperativele agricole cuprind 90 la sută din numărul gospodăriilor țărănești și 95 la sută din suprafața arabilă.

În ceea ce privește învățămîntul, cultura, sănătatea, întrebați pe funcționarii din sectorul statistic, care vă vor arăta: înainte aci exista o singură școală medie, în prezent sînt cinci școli medii iar numărul școlilor elementare s-a mărit de trei ori. În trecut aici existau doi medici pe cînd în prezent sînt 22, cinci spitale și șase maternități.

Iată, aceasta este Vlora după 15 ani de la eliberare. Mai frumoasă și mai bogată va deveni în viitor.

K. GJECI

LA O MASĂ DE REDACȚIE

Corespondență telefonică din Budapesta

Mă simt ca unul care se pregătește să se întîlnească cu un bun prieten, și își întocmește dinainte planul despre ce-i va vorbi, ce amănunte îi va relata din viața sa, ca prietenul să-și poată da seama de viața sa actuală. Și eu mi-am frămîntat capul despre ce să vorbesc cititorilor „Magazinului" cu prilejul acestei întîlniri. Și m-am hotărît să vă descriu... masa mea de lucru.

Această masă este un obiect modest, de culoare maro, de o formă nu prea modernă, o mobilă obișnuită, care mă servește de mult timp. În timpul serviciului îndelungat, tabla mesei și-a pierdut luciul ei de odinioară, cu care a înzestrat-o un timplar iscusit. Este cam uzată această masă, dar îmi e dragă, m-a servit credincios.

Totuși, această masă — despre care altfel nici nu m-aș gîndi să vorbesc — este remarcabilă dintr-un anumit punct de vedere. Nu fiindcă ar fi avut vreodată un stăpîn celebru. Nu. În trecutul ei nu există o asemenea amintire prețioasă. Ea este remarcabilă din cauza serviciului pe care îl face. Și asta nu în fața opiniei publice, ci doar în cadrul redacției. Toată lumea știe aici că pe tabla ei tocită, în fiecare zi se cam întîlnesc toate regiunile țării. Dis de dimineață, cînd mă așez în fața ei, masa mea mă primește deja cu vești noi, cu primul teanc de scrisori sosite încă în zorii zilei. Prima îmi vestește în puține cuvinte: „Muncitorii Uzinelor electrice anunță că începînd de azi, strada principală a raionului Kőbánya va fi iluminată cu tuburi luminiscente".

Bravo masă — mă gîndesc — după o asemenea veste însuflețitoare ai mai mult chef la lucru. Parcă văd în fața mea strada aceea principală, o cunosc bine: ea străbate cel de al doilea cartier muncitoresc al Budapestei. A fost iluminată pînă nu de mult de niște lămpi obișnuite, cu lumina gălbuie — pînă nu de mult, zic, căci după cum îmi vestește știrea, tuburile luminiscente au și fost aprinse. Pe urmă îmi aduc aminte că acum douăzeci de ani n-au existat nici aceste lămpi slabe. La lăsarea întunericului, bezna oarbă cuprindea cocioabele dărăpănate.

— Bine masă — mă gîndesc încă odată — ia să vedem ce mi-ai mai pregătit.

Desfac scrisoarea următoare. **Azi dimineață a început să circule o nouă linie de tramvai; muncitorii din cartierul acela periferic își vor economisi în fiecare zi cel puțin o oră de mers, vor avea mai mult timp ca să citească, să vizioneze filme, să se joace cu copiii. Sînt bucuroși, desigur, că de acum înainte vor avea mai puțin de călătorit, au contribuit și ei la obținerea acestui succes, au efectuat aproximativ 8000 de ore de muncă voluntară pentru a grăbi construcția.**

Privesc la teancul de scrisori de pe masa mea, această mică întîlnire a celor mai noi știri din întreaga țară. Chiar și masa bătrînă este cuprinsă de veselie: o rază de soare face să prindă un luciu proaspăt. Pe semne și ei îi place elanul care străbate azi țara noastră întreagă.

Dintr-odată începe să sune telefonul de pe masă: începe noua zi de lucru. Spre deosebire, telefonul ne aduce o veste din partea constructorilor din Csepel, cetatea nr. 1 a muncitorimii din Budapesta.

— **Mai aveți puțin loc în ziarul de astăzi, tovarășe?** mă întreabă vocea de la celălalt capăt al cablului.

— Depinde — îi răspund. — **Pentru ce?**

— **Am avea și noi, constructorii, ceva de anunțat. Azi, cu mult înainte de termen, am predat 168 de apartamente. Mîine dimineață noii locatari vor putea intra în casele lor.**

În timp ce stau de vorbă cu interlocutorul meu necunoscut, pe masa mea știri noi sosite își dau mîna cu cele dinainte. Fabrica EMAG, una dintre cele mai mari întreprinderi constructoare de mașini agricole din țară, îmi trimite un mesaj care se întîlnește pe masa mea cu știrile sosite din partea electricienilor, constructorilor, montatorilor de șine. **„Azi dimineață** — glăsuiește mesajul — **s-a terminat în fabrica noastră cea de a 425-a combină. Muncim cu elan, căci încă înainte de sfîrșitul acestei luni, cel tîrziu la 30 noiembrie, vrem să sărbătorim un jubileu: sperăm că în acea zi va părăsi poarta fabricii noastre cea de a 2000-a combină construită în Republica Populară Ungară".**

Pe urmă poposește pe masa mea o telegramă expediată din marele centru industrial Diósgyör. Mica hîrtie e plină de cifre și din numeroasele date se desprinde realizarea unui angajament dintre cele mai frumoase al industriei noastre constructoare de mașini. După cum se știe, industria R.P.U. urmează să construiască în Republica Populară Chineză o fabrică de țevi complet echipată. Muncitorii din Diósgyör îmi telegrafiază acum că au fost terminate înainte de termen două mașini uriașe, în greutate de 300.000 de kilograme fiecare. Se aștepta ca mașinile să fie gata abia la sfîrșitul anului și iată că ele sînt de pe acum gata pentru a fi expediate. Încerc să-mi imaginez cantitatea de 300.000 kg., comparînd această greutate cu greutatea meselor mele de lucru. Poate avea vreo douăzeci de kilograme, masa, deci cam 15.000 de obiecte de talia ei ar ieși din cantitatea aceia enormă de materie. **„Vezi tu, masă,** — mă gîndeam — **ce știu oțelarii noștri acolo la Diósgyör?".** Dar masa nu părea a fi impresionată.

Rog și eu pe prietenii mei din București, să nu se mire și să nu creadă că aceste vești simple, poate neînsemnate, luate fiecare în parte, dar impresionante în totalitatea lor, s-au întîlnit doar în mod întîmplător pe masa mea de lucru în această dimineață de noiembrie. Din domeniul construcțiilor, al înfrumusețării orașelor, al industriei producătoare de mașini grele și al fabricilor de mașini agricole, din toate domeniile de activitate sosesc vești și toate sînt îmbucurătoare, toate vorbesc despre noi succese, noi realizări.

Ne pregătim în vederea unei mari sărbători. Peste cîteva zile va începe Congresul al VII-lea al partidului nostru. Congresul va discuta despre politica noastră, despre succesele noastre, despre directivele celui de al doilea plan cincinal. Despre faptul că în decursul acestor cinci ani se vor așeza în țara noastră, în mod definitiv, temeliile socialismului. Se va duce la bun sfîrșit munca începută cu cincisprezece ani în urmă: orașele, satele noastre vor păși deopotrivă pe drumul socialismului.

Iar acum să confruntăm, cu aceste perspective luminoase ale viitorului, știrile pe care le-am luat de pe masa mea de lucru, fără a le alege în mod deosebit. Din ele se desprinde faptul că poporul nostru este de acord și sprijină prin fapte politica partidului nostru.

Am stat de vorbă cu multă lume în ultimele săptămîni. Masa mea poate să facă mărturie, căci lîngă ea, în jurul ei s-au desfășurat aceste convorbiri care au durat deobicei pînă noaptea tîrziu. Voi cita cîteva frînturi din aceste conversații.

Muncitorul legător de cărți Lovas Károly, deputat într-un sfat raional al Budapestei, mi-a spus cu cîteva zile în urmă, într-o seară liniștită:

— **Am de gînd ca înainte de Congres să fac cîte o vizită fiecărui alegător din circumscripția mea. Ne vom întîlni în fiecare casă la cîte o familie, vom discuta despre viața noastră, despre luptele noastre, despre Congres.**

Ideea abia se născuse atunci. Azi convorbirile deputatului se bucură de multă popularitate în circumscripție.

Într-o după amiază am stat de vorbă cu maistrul Szövénsi Károly. Interlocutorul meu este conducătorul unei brigăzi socialiste la uzinele Egyesült Izzó, fabrica care produce becuri și lămpi de radio cu renume mondial.

— **Brigada noastră** — a spus Szövenyesi — **în cadrul întrecerii pornite în cinstea Congresului a reușit să reducă rebuturile la 0,6 la sută. Istoria fabricii noastre n-a cunoscut încă un asemenea succes.**

Am primit și vizita unei femei. O cheamă Kincs Lajosné și este țesătoare la fabrica de lînă pieptănată.

— **Îmi îndeplinesc planul în fiecare zi. Eu țes stofele acelea fine ce se găsesc acum în magazine** — îmi spunea femeia și mă îndemna să-mi cumpăr material pentru un costum din stofele ei, garantîndu-mi că nu-mi va părea rău.

Am redat aceste cîteva convorbiri doar pentru ilustrarea celor spuse. Aș vrea să demonstrez că la noi domnește acum o atmosferă în care fiecare om dorește să dea ceva în plus țării — ceva în plus, ca să ne apropiem cu toții mai repede de viitor. Această tendință domnește în toată țara.

Rîvna plină de optimism și veselie nu poate fi prinsă în rîndurile unui articol. Nici eu n-am urmărit altceva decît să redau o frîntură a acestei atmosfere îmbucurătoare, doar atît cît se poate sezisa în jurul unei mese de lucru dintr-o redacție, în cîteva seri liniștite și, într-o dimineață plină de prospețime...

Lantos LASZLO

Vedere a cartierului Attila din Budapesta

America latină — un vulcan în fierbere

Cu cîteva zile în urmă s-a aflat de constituirea unui comitet special al S.U.A. însărcinat cu studierea tuturor problemelor care privesc America latină. În ciuda faptului că unul din secretarii de presă ai Casei Albe, a ținut cu o surprinzătoare promptitudine să dezmintă că hotărîrea ar fi fost „precipitată de recentele mișcări care au avut loc în America latină" în cercurile politice americane bine informate, nimeni nu-și face iluzii cu privire la necesitatea imperioasă a acestei măsuri care este menită să amăgească opinia publică sud-americană. Toată lumea este perfect conștientă că pasul întreprins de oficialitățile americane a fost determinat de crescîndul val al demonstrațiilor antiamericane și al acțiunilor de tot felul întreprinse în America latină și care lezează profund interesele monopoliștilor americani. În același timp, în culisele cercurilor influente din S.U.A. nimeni nu speră în mod serios că ultimul gest al Washingtonului ar putea diminua cît de cît tensiunea care există între S.U.A. și din ce în ce mai multe state sud-americane.

O întrebare cu tîlc

Și tensiunea nu poate slăbi pentru că Washingtonul, în ciuda faptului că a inființat comitetul amintit, nu face nimic concret pentru îmbunătățirea relațiilor cu aceste țări. Ziarul „New-York Mirror" se întreba deunăzi: „Se va menține oare Castro pînă la Crăciun?". Întrebarea nu e lipsită de semnificație. Ea e pusă probabil în legătură cu o informație apărută în ziarul „News" și în care se afirma că în ultimele săptămîni s-a vorbit mult despre eventualitatea asasinării primului ministru al Cubei, Fidel Castro, și a altor lideri politici cubanezi.

Metoda planificării asasinatelor este îmbinată cu amenințările și presiunile de ordin economic. Unii senatori americani au cerut ca S.U.A. să-și reducă cota de zahăr importată anual din Cuba. (În 1958 Cuba exporta în S.U.A. 75 la sută din zahărul său). Senatorul Johnston declara cu cinism: „Nu are nici un sens să le dăm bani, pentru ca ei să poată prospera". Punînd punctul pe i, senatorul Ellender declara la rîndu-i că ar accepta menținerea actualei cote dacă cubanezii „ar putea fi convinși să creeze... o formă sănătoasă de guvernămînt", cu alte cuvinte dacă ar accepta ca politica lor internă și externă să fie stabilită în spatele ușilor capitonate ale Departamentului de Stat.

Și cum cubanezii nu se arată dispuși să asculte ordinele Washingtonului, congresmenii americani au anunțat că vor „discuta" problema reducerii importurilor de zahăr la sesiunea din ianuarie 1960 a Congresului. Între timp, Havana este bombardată cu flote ale Departamentului de Stat, în care se cere Cubei să-și modifice politica față de S.U.A. și, mai ales, față de monopolurile americane.

Notele americane nu au avut nici un fel de influență asupra guvernului cuban care a continuat să-și pună mai departe în aplicare linia sa politică. Guvernul a emis un decret prin care se reglementează prospectarea și exploatarea zăcămintelor petrolifere. Potrivit acestuia, redevențele datorate guvernului cuban se vor ridica de aci înainte la 60 la sută din valoarea producției de petrol iar pentru petrolul ce se rafinează în țară coeficientul este de 55 la sută.

De la 50 la 63 la sută

Specific atmosferei care domnește actualmente în unele state din America latină este intensificarea măsurilor luate pentru apărarea independenței. În Senatul brazilian a fost denunțată cu violență politica economică a S.U.A. care fac totul pentru a agrava criza „aurului negru" brazilian — cafeaua. Ca urmare au fost luate o serie de măsuri de apărare împotriva monopolurilor americane, în ciuda eforturilor vizibile întreprinse de John M. Cabot, ambasadorul american la Rio de Janeiro. Printre altele, președintele Braziliei a dat dispoziția ca o cantitate de 52.000 de saci cu fasole importată din Statele Unite să fie returnată firmelor furnizoare deoarece marfa era amestecată... cu pietre și alte corpuri străine. E de înțeles indignarea brazilienilor față de aceste metode neoneste aplicate de firmele americane în comerțul internațional.

O ofensivă economică asemănătoare cu cea din Brazilia, dar mai ales cu cea din Cuba, a fost declanșată și în Venezuela unde impozitele și taxele societăților străine au fost sporite cu 50 pînă la 63 la sută, ceea ce după cum se apreciază în cercurile financiare americane „a schimbat complet climatul investițiilor de capital". După cum aprecia ziarul francez „Combat", „Exemplul dat de Rio de Janeiro, de Caracas, de Havana este urmat de Bolivia, Chili, Peru, Guatemala și tendința amenință să se extindă și în alte părți".

O „invazie pașnică"

Dacă S.U.A. nu au putut să-și impună pînă acum punctul de vedere în statele amintite mai înainte, cu atît mai rău stau lucrurile pentru unele cercuri conducătoare americane în ceea ce privește situația din Panama. Acolo, liderul naționalist Aquilino Boyd, a organizat o zi de revendicări panameze asupra canalului care taie țara în două și care este considerat de către S.U.A. ca fiind o veritabilă proprietate americană. El a chemat populația la o „invazie pașnică" a zonei canalului. Expresia, nu lipsită de un usturător umor, era completată de cererea ca marșul să se desfășoare cu respectarea normelor legii!

Și demonstrația s-a desfășurat în felul următor: Demonstranții, înainte de a pătrunde în zona canalului, care se află sub jurisdicția armatei americane, au trecut prin fața ambasadei S.U.A. din Panama City. Rezultatul: au smuls drapelul american, au spart geamurile agenției de informații americane, au degradat cîteva automobile. Cînd au ajuns pe teritoriul canalului, autoritățile americane au trimis trupele și unitățile de pompieri împotriva demonstranților.

Oficial, guvernul panamez nu a luat nici o măsură de încurajare a demonstrațiilor antiamericane. Mai mult chiar, un căpitan al gărzii naționale, însoțit de patru soldați (!) a încercat să împrăștie demonstrația...

Potrivit unor surse variate, guvernul panamez a lăsat să se înțeleagă însă că în tratativele cu oficialitățile americane a insistat asupra următoarelor revendicări:

— extinderea suveranității țării asupra zonei canalului, pe care o consideră ocupată ilegal de către S.U.A.;

— anularea privilegiilor comerciale și a tratamentului excepțional de care beneficiază americanii; salariu egal cu americanii pentru muncitorii panamezi;

— mărirea rentei anuale vărsate de Washington pentru utilizarea canalului;

— rechemarea guvernatorului american al canalului, căruia i se reproșează depășirea prerogativelor sale.

*

Iată așadar numai cîteva din aspectele actualei situații din America latină. Toate faptele arată că lupta de eliberare a popoarelor sud-americane din lanțurile modernului colonialism american ia o tot mai mare amploare. Această luptă nu va putea fi înăbușită oricîte comisii s-ar înființa la Washington.

Eugen PHOEBUS

PRETUTINDENI

UN NOU record de rezistență a stabilit recent la Honogate (Noua Anglie) un cetățean cu numele de Sticland, în vîrstă de 40 de ani. El a cîntat neîntrerupt la pian timp de 134 de ore. Recordul s-a sfîrșit însă... cu internarea în spital.

●

CEL MAI MARE smarald din lume se găsește la Amritsar (Punjab). Este vorba de o statuetă cîntărind 1,200 kg., dăltuită într-un smarald, care a fost vîndută unui anticar de un necunoscut pentru o sumă derizorie.

●

CĂZÎND la 4 din cele 5 examene date, Roy Jacobsen, student al universității din Columbia, în vîrstă de 28 ani, a dat în judecată această instituție pe motivul că nu l-a pregătit în mod corespunzător. El cere universității 8065 dolari drept „daune".

●

PENTRU a repera noile construcții, nedeclarate de proprietari în scopul sustragerii de la impozite, agenții de contribuții imobiliare din Tokio au recurs la folosirea.... fotografiei aeriene. În acest scop, la o altitudine de 750 m. s-au făcut 40.000 fotografii, care mărite de 6 ori permit să se calculeze la precizie noile suprafețe construite. Precum se vede, fiscul merge mînă-n mînă cu progresul.

●

MICA pacientă Ira Glukova, în vîrstă de 4 ani, a fost transportată la Moscova din Magadan (Extremul Orient). Ea suferea de o leziune la peretele interauricular. Asemenea operații se fac de obicei recurgîndu-se la inima-plămîn artificială. În cazul de față academicianul Alexandru Vișnevski a terminat cu bine operația, oprind de două ori inima sub hipotermie: pentru 4 și 10 minute.

●

DARGHINII sînt un popor de munte de 145.000 oameni, care locuiesc în Daghestanul mijlociu (Caucazia centrală). Înaintea Marii Revoluții din Octombrie, darghinii nu aveau nici un alfabet. La ora actuală apar în limba lor, darghină, mai multe ziare și numeroase publicații, opere ale clasicilor ruși și străini și ale poeților și scriitorilor sovietici, printre care și cele ale scriitorilor de naționalitate darghină. Înainte de Revoluție în Daghestan nu exista nici un actor profesionist. Astăzi această republică numără 4 teatre, care prezintă piese valoroase din repertoriul clasic și contemporan. La teatrul „Filarmonia" din Daghestan se prezintă acum în limba darghină piesa lui Molière „Vicleniile lui Scapin".

●

APLAUZE, puternice răsună de fiecare dată după terminarea spectacolului într-un mic teatru parizian. Direcțiunea nu a obținut-o prin calitatea deosebită a programului prezentat, ci prin instalarea în perete a unor benzi de magnetofon, pe care au fost înregistrate aplauze și care erau derulate după terminarea spectacolului.

●

NEW YORK-ul prezintă ultima „modă" în domeniul pantofilor de damă. În loc sînt montați clopoței...

●

TURNUL de televiziune care se construiește în prezent la Trzeciewiec (Polonia) va fi înalt de 315 m. Aceasta va fi cea mai înaltă construcție din întreaga Polonie.

●

UN GRUP de absolvenți ai unor școli din Boston (S.U.A.) au chemat pe profesorii și părinții lor la un original concurs de ortografie. Pe primul loc s-au situat elevii (cu numai 11 greșeli), pe locul următor profesorii (37 greșeli) iar ultimul loc a revenit părinților, cu un număr de greșeli care n-a fost anunțat.

●

O MOLUSCĂ de o mărime excepțională a fost capturată de un grup de pescari în apropiere de Messina, la nord de San Giorgio. Enorma moluscă cîntărea nu mai puțin de 15 kg.

●

CETĂȚEANULUI M. Fedele Monteppe din Gravedona (Italia) i s-a furat în urmă cu 22 ani o bicicletă. Cuprins de „remușcări", probabil, zilele trecute hoțul bicicletei i-a trimis o scrisoare, însoțită de un mandat poștal în valoare de 25.000 lire.

●

ÎN LOCALITATEA Cornell (Wisconsin) i s-a adus la cunoștință unui anume John Rieder că el a fost primit în corpul juraților, ceea ce a bucurat foarte mult pe mama sa, care dorea mereu ca fiul ei să îmbrățișeze cariera juridică. Ea a fost totuși nevoită să decline numirea fiului ei, întrucît acesta nu a împlinit decît vîrsta de... șase săptămîni.

●

DUPĂ o căsătorie de numai două luni, un oarecare Nils Laholm din Jönköping, în vîrstă de 62 de ani, a cerut să divorțeze de tînăra lui soție. Ca motiv el a arătat că ea îi stă totdeauna în drum la gătit și la spălat.

●

CEA MAI VECHE rețetă medicală scrisă datează din mileniul al treilea dinaintea erei noastre. Scopul ei nu era de a salva viața vreunui bolnav, ci acela de a îmbunătăți creșterea părului de pe capul faraonului Tșat. Compoziția leacului era destul de bizară: curmale, labă de cîine și copită de măgar, fierte în ulei. Din textul papirusului nu reiese dacă medicamentul a avut urmări practice pozitive...

●

UN SPECTACOL natural foarte rar s-a desfășurat deunăzi pe o porțiune de șapte km. a unei străzi din nordul Birmaniei. Milioane de furnici uriașe — fiecare din ele avînd mărimea de 2—3 cm. — aparținînd a două colonii diferite și adverse se găseau într-o acerbă luptă, în care se mutilau reciproc. O bătălie de asemenea proporții nu a mai fost văzută în aceste părți de 20 de ani.

●

O SENZAȚIE ornitologică de prim ordin a însemnat împușcarea din zbor a doi bîtlani, pe teritoriul Antilelor, întrucît aceste două păsări, cunoscute zoologilor sub denumirea de „ardea cinerea" și care nu au fost întîlnite pînă acum în America, purtau inele de recunoaștere din departamentul francez Loire-Atlantique. Păsările au zburat peste Oceanul Atlantic, învingînd o distanță de peste 6000 de km. Și mai surprinzător este faptul că aceste păsări aparțin unei specii care nu se poate lăsa să plutească pe apă, astfel încît întreaga călătorie a fost străbătută fără escală și fără hrană.

●

SĂPĂTURI efectuate în împrejurimile orașului Tokio au scos la iveală semințe de lotus îngropate la 7 metri adîncime. Ele s-au dovedit capabile să germineze, să înflorească și să facă fructe. Vîrsta seminței calculată cu metoda radiocarbonului i-a uluit pe cercetători: 3075 de ani. Un record de longevitate.

●

ACROBATA Margaret Smith, în vîrstă de 18 ani, și-au imaginat pentru nunta lor de la Kings Lian o atracție deosebită: la 40 de metri înălțime și atîrnați cu picioarele de un trapez, ei au tăiat tortul festiv, pe care l-au mîncat apoi cu cel mai mare calm în această poziție puțin cam incomodă.

●

SAIULETUL Peshaver din Pakistan are de curînd printre locuitorii săi un campion „mondial" puțin obișnuit și anume pe tînărul ciclist Zahoor Ahmad. „Recordul" său a constat în aceea că a reușit să înconjoare cu bicicleta sa, neîntrerupt, timp de 24 ore, piața satului — și aceasta pe o bicicletă fără șea.

●

ÎN METROUL din Londra s-a interzis lipirea afișelor care făceau reclamă filmelor de groază „Întoarcerea mușteî" și „Poporul aligator", turnate la Hollywood. Unul dintre afișe reprezenta capul unei muște monstruoase, iar celălalt, un om cu... pielea de crocodil.

LITERATURA
TEATRU
CINEMA
MUZICĂ
PLASTICĂ

Poeții și scena

Dacă ne întoarcem cu gîndul la îndepărtatele începuturi ale POEZIEI, vom descoperi că poetul era propriul tălmăcitor al operei sale, de cele mai multe ori nescrise. La fel, dacă cercetăm multimilenarele origini ale TEATRULUI, aflăm pe autorul dramatic împlinind totodată și funcția de interpret al propriei sale creații. De atunci însă, a trecut tare multă vreme și de mult POETUL și ACTORUL sînt două personalități creatoare distincte, care și-au urmat drumurile lor în artă, drumuri care nu totdeauna se întîlnesc. Și totuși...

Ei bine, tocmai despre acest „și totuși" vă va vorbi articolul de față. Să nu vă închipuiți că e vorba de vreun savant eseu estetic sau vreun doct studiu de istorie literară. E doar o fugară trecere în revistă a activității teatrale a unora dintre poeții noștri mai vechi și mai noi și bine înțeles, și despre încercările poetice, ale unor actori de demult și de azi.

Zorile teatrului românesc

Ni se pare extrem de semnificativ ca în cea dintîi piesă jucată în românește pe o scenă bucureșteană, să aflăm printre actori pe unul dintre înaintașii poeziei naționale, Ion Eliade Rădulescu. Avea numai șaptesprezece ani cînd Costache Aristia, el însuși poet și actor în același timp, îi încredințează rolul titular în tragedia lui Euripide „HECUBA". Și astfel debutează ca actor, Ion Eliade, în mijlocul trupei formate din elevii de la Sfîntul Sava, recitînd în travesti tiradele nefericitei soții a lui Priam, traduse de Nanescu. De la acea memorabilă seară se împlinesc în curînd o sută și patruzeci de ani, vîrsta teatrului bucureștean, născut odată cu primul cuvînt rostit în românește pe scena de la „Cișmeaua Roșie", în seara de 31 decembrie 1819.

În echipa de actori diletanți formată de Aristia, Ion Eliade, viitorul poet, filolog, gazetar și politician, îndeplinea funcțiile de actor și sufler. Dar

sufler și actor

nu a fost, dintre poeți, numai Ion Eliade Rădulescu. Istoria teatrului românesc a mai înțelnit, cîteva decenii mai tîrziu, un alt tînăr ce avea să se ilustreze ca poet, îndeplinind funcția de sufler și chiar, la nevoie, de actor, într-o trupă de teatru. De astă dată este vorba de un luceafăr al poeziei noastre, de Mihail Eminescu.

După ce vede pentru prima dată o trupă de teatru — elev în clasa doua gimnazială — Eminescu improvizează în podul casei în care sta în gazdă la Cernăuți, o scenă minusculă pe care joacă, împreună cu un coleg, poreclit Armeanul, cîteva piese de ale autorului german foarte prețuit pe atunci, Kotzebue. Dar joaca de-a teatrul nu-l satisface și copilandrul care avea să dea strălucirea de mai tîrziu, poeziei românești, pornește să cutreere țara pe urmele trupei actriței Fany Tardini, cea care aproape o jumătate de veac va străbate țara în lung și în lat, aducînd în multe locuri primul zvon de teatru național. Mai tîrziu cu cîțiva ani, prin 1867 și 1868, adolescentul Eminescu este sufler și copietor de role în trupa lui Iorgu Caragiali, fratele lui Costache și unchiul marelui Ion Luca, și apoi în compania lui Mihail Pascaly, renumitul actor romantic de acum un secol. Iar în ultima iarnă dinaintea ple-

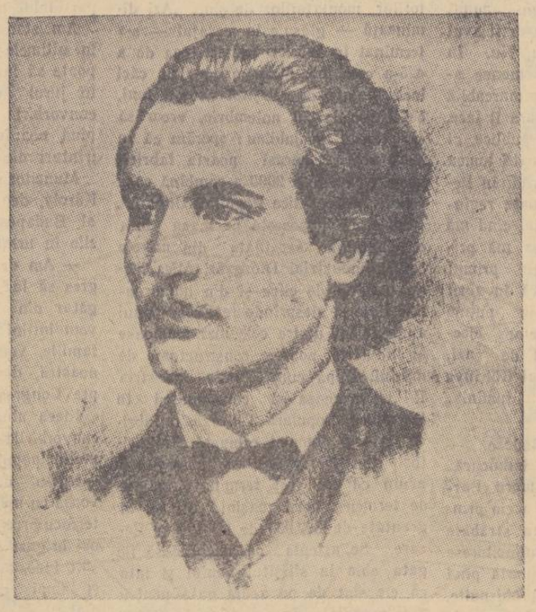

MIHAIL EMINESCU

care avea de rostit versurile pușinelor replici ale rolului ciobanului, ce-i fusese încredințat.

Un alt sufler

dintre poeți, de la Eminescu încoace, nu am mai putut afla pînă în anii noștri, cînd tînărul stihuitor Victor Tulbure — la fel de începător în ale poeziei ca și Eminescu în 1868 — pornește cu o echipă a Teatrului Poporului într-un turneu, în calitate de sufler. Iar printre actorii echipei se mai afla un viitor poet care a început prin a face teatru, Dan Deșliu. Adeseori, poetul „Minerilor din Maramureș" evoca anii conservatorului și ai activității actoricești de la Teatrul Poporului, unde reușise să se afirme ca o reală speranță a noii generații de actori. Dan Deșliu, adorator nestatornic al Thaliei, a părăsit pe Vasili Ivanovici, impetuosul personaj al piesei lui Evghenii Permeak și pe Ludik din „Pe sub castanii din Praga" de Konstantin Simonov,

gizorul Gemy Zamfirescu, obținînd un apreciat succes într-un rol dificil din piesa antifascistă „Molima tinereții" de Ferdinand Bruckner. Și dacă am citat acest spectacol, să adăugăm, în continuare, că în aceeași trupă mai juca o poetă, Coca Farago, și un tînăr poet, Emil Botta. Acesta din urmă însă, va rămîne credincios scenei, fiind astăzi strălucitul interpret al lui Ion Nebunul din „Năpasta", la Teatrul Național din București.

Poeții și regia

constituie un alt capitol al însemnărilor de față. Un prim exemplu este Alexandru Davila care a pornit de la poezie pentru a se ilustra ca polivalent om de teatru, dramaturg, regizor și actor, dar în special îndrumător și descoperitor a multor mari talente actoricești. E suficient să cităm numele unor actori și actrițe ca Tony Bulandra și Marioara Voiculescu, sau regretata artistă emerită Ana Luca și în fine cel al artistului poporului Ion Manolescu, pentru a nu nota decît cîțiva din actorii cărora Davila le-a oferit, ca director al Teatrului Național și mai apoi în cadrul „Companiei Davilla", prilejul primelor mari biruințe în carieră.

Un alt poet care a fost multă vreme mentor al actorilor și dascăl atent al cîtorva generații de actori e Mihail Codreanu, remarcabilul sonetist ieșan, care deși a urmat conservatorul, în adolescență, la clasa actorului Mihail Galino și apoi, la Paris, cu Sylvain de la Comedia Franceză, nu a jucat niciodată, dăruindu-se în schimb pedagogiei teatrale și direcției de scenă. Printre elevii lui se pot număra actori care au ilustrat și continuă să ilustreze diferitele scene ale țării, ca artistul poporului C. Ramadan, dintre cei dispăruți, și artiștii emeriți Gică Popovici, Any Braeski, Aurel Ghițescu și Ștefan Ciubotărașu și încă mulți alții.

Tot ca director de scenă al mai multor teatre naționale s-a dedicat scenei și poetul și dramaturgul Haralamb Lecca, care a și jucat, sub pseudonimul Sybil, ca partener al Aristizzei Romanescu, în numeroasele turnee întreprinse de marea actriță după pensionarea ei de la Teatrul Național.

Poetul Victor Eftimiu nu s-a limitat doar a scrie pentru teatru nenumărate piese, ci a fost — cînd și cînd — și interpret al unora din ele, ca „Ringala" în care a deținut rolul regelui Simion.

Și tot de la poezie a pornit către teatru, unde s-a ilustrat ca o eminentă personalitate dramaturgică, Camil Petrescu, despre ale cărui realizări regizorale și idei teatrale s-a scris încă prea puțin.

Iată-ne în sfîrșit ajunși la cel de-al doilea capitol al însemnărilor noastre, în care vom spicui cîte ceva din producțiile poetice ale actorilor diferitelor generații. Dar despre aceasta, într-un viitor articol.

Radu MIRON

Cinefilii de pretutindeni au primit cu regret vestea, sosită miercuri seara, despre încetarea din viață a cunoscutului actor francez de cinema și teatru Gérard Philippe.

Gérard Philippe a fost prețuit de spectatori pentru remarcabilele sale roluri în marile filme franceze: „Mînăstirea din Parma", „Roșu și Negru", „Marile manevre" și altele, precum și în filmul „Thyl Ulenspiegel" unde a fost nu numai protagonist ci și coregizor. Creația sa s-a bucurat de aprecierea criticii, îndeosebi rolul Julien Sorel din filmul „Roșu și Negru", socotit o culme a carierei sale. Despre acest rol, cunoscutul critic progresist francez Georges Sadoul a scris: „Gérard Philippe este un Julien Sorel așa precum nimeni n-a izbutit să fie de un secol încoace. Datorită lui, umorul lui Stendhal țîșnește de pe ecran, tunînd, scrîșnind, strîmbîndu-se pentru ca rînjind să se dezlănțuie nimicitor".

Pentru noi, actorul rămîne viu, prin arta cuceritoare a filmelor sale.

În clișeul nostru: Gérard Philippe în rolul pictorului Modigliani din unul dintre cele mai recente filme ale sale, „Montparnasse 19".

Ecouri

Cinematografice

● **SUB TITLUL „Atomul în slujba vieții" studioul LENFILM a început turnările unui film de știință popularizată care vorbește despre folosirea energiei atomice în medicină.**

● **LA ROSTOV, în parcul de cultură Gorki, în cinstea celei de a 42-a aniversări a Marii Revoluții din Octombrie, s-a terminat construcția unui cinematograf panoramic. Acesta este al cincilea cinematograf panoramic construit în Uniunea Sovietică.**

● **STUDIOURILE de filme artistice din R. Cehoslovacă desfășoară o activitate intensă. Se realizează o serie de noi filme artistice: „Duminică de august", un film turnat pe ecran lat, care are ca temă viața de familie în societatea socialistă; „Aeroportul nu răspunde", un film închinat vieții piloților; „Am trăit și moartea", care redă viața îngrozitoare dintr-un lagăr al morții, lagărul de la Mauthausen.**

● **CIRCA 3000 de actori din Hollywood au declarat de curînd grevă. Aceasta întrucît pentru filmele lor prezentate la televiziune ei nu primesc nici un fel de onorariu, cu toate că producătorii de filme încasează sume însemnate pentru aceste filme. Cei 3000 actori cer acum să li se plătească retroactiv 6 la sută din tot ce au încasat producătorii de pe urma filmelor prezentate la televiziune din 1948 și pînă în prezent.**

● **STUDIOURILE de filme artistice „Hunnia" din R. P. Ungară lucrează la ecranizarea romanului „Fii bun pînă la moarte", al marelui scriitor clasic maghiar Moricz Zsigmond.**

● **„ATENȚIUNE YETI" este titlul unei comedii cinematografice satirico-fantastice terminată de curînd de studiourile de filme artistice din Varșovia. Eroul filmului este un profesor căruia prietenii îi trimit în dar un „om al zăpezilor" de pe Himalaia.**

● **LA BERLIN se va începe în cursul anului viitor ecranizarea romanului „Cadavrul viu" al lui Lev Tolstoi. Regizorul filmului va fi Piscator, care n-a mai regizat nici un film în ultimii 20 de ani.**

● **„CAPELA NEAGRĂ" este titlul unui nou film realizat în R.F. Germană care are ca subiect mișcarea de rezistență împotriva fascismului și a ororilor comise de Gestapoul hitlerist. În rolul principal apare actrița americană Dawn Adams, cunoscută din filmul lui Chaplin „Un rege la New York".**

Opera „Hovanscina" într-o nouă ecranizare

Studiourile MOSFILM ecranizează opera „Hovanscina" de Mussorgski într-o nouă redactare și instrumentare datorită compozitorului Dmitri Șostakovici. După cum se știe, opera nu a fost terminată de Mussorgski, ea fiind terminată, redactată și instrumentată în anul 1883 de către Rimski-Korsakov. Unele părți ale operei au fost atunci omise, — se crede din cauza cenzurii țariste — ceea ce a făcut ca opera să piardă din valoarea ei inițială. Dmitri Șostakovici, folosind manuscrisul original al lui Mussorgski, a realizat o nouă redactare, mai apropiată după părerea lui de concepția lui Mussorgski. Tot Șostakovici, împreună cu dramaturgul Anna Abramova, este și autorul scenariului.

Opera este ecranizată de Vera Stroeva, regizorul filmului „Boris Godunov", care s-a bucurat de mare succes atît în Uniunea Sovietică cît și peste hotarele ei. Filmul este realizat cu participarea actorilor cei mai de seamă, corul, baletul și orchestra Teatrului Mare al Uniunii Sovietice.

O PRIMADONĂ SE DESTĂINUIE...

Marioara Vaidas ne vorbește despre viața ei artistică

Teatrul de Operetă a găzduit în ultimele zile cîteva spectacole deosebite, în care a apărut actrița Marioara Vaidas, prima solistă a teatrului „Metropol" din Berlin. Valoroasa interpretă a genului operetistic a oferit un joc remarcabil, incitînd publicul bucureștean prin temperamentul ei viu și căldura vocii, plăcut timbrată. Pe încîntătoarea subretă a operetelor lui Strauss și Offenbach am găsit-o însă, spre surpriza mea, îmbrăcată într-un minunat costum național, purtînd o ie și o fotă ornate cu frumoase cusături. De aceea, nedumerit, m-am adresat cu rezervă:

— Dudula Marioara Vaidas?

— *Nu, a zîmbit cu subînțeles, actrița.. Ileana din „Plutașul de pe Bistrița"...*

— Cum se face că vorbiți destul de bine românește?

— *Păi sînt romîncă de origine, îmi spune Marioara Vaidas. Am plecat din țară cînd eram mică, mai precis acum 20 de ani, ca să studiez în Germania.*

— Și acum ce emoție vă încearcă odată cu sosirea în țară și cu întîlnirea cu publicul bucureștean?

— *Emoția ce te încearcă în fața împlinirii unui mare vis. De mult țineam să joc în fața publicului românesc. Am făcut-o cu mare dragoste și căldură și consider aceasta ca o dovadă a sentimentului ce-l port locurilor natale.*

— Cunoașteți că recent ați fost distinsă cu titlul de „Laureată a Premiului de Artă" a Republicii Democrate Germane. În legătură cu aceasta v-am ruga să ne dați cîteva amănunte privind activitatea dv. artistică.

— *Am parcurs un drum lung și greu. Am debutat ca balerină cînd jucam în teatrul particular, pentru o marcă pe seară. Mi-a fost destul de anevoie, dar am luptat să pot termina conservatorul din Cottbus, urmînd concomitent clasa de proză și cursurile de canto. Am făcut apoi ani în șir în teatrul de proză, interpretînd piesele lui Bertolt Brecht, Marcel Pagnol și ale altora, am apărut și la televiziune dar toate acestea înainte de a păși definitiv pe scena operetei.*

— Ce v-a determinat să vă consacrați genului?

— *Posibilitatea ce-o oferă unei actrițe de a-și valorifica mai deplin înclinațiile atît cele vocale, cît și cele interpretative.*

— În acest caz, aveți vreo preferință?

— *Desigur. Îmi plac foarte mult Offenbach și Strauss. Dintre operetele lor, „Madame Favart" și „O noapte în Veneția" mă atrag cel mai mult. Acum m-am îndrăgostit de Ileana din „Plutașul de pe Bistrița". Am jucat această operetă a lui Filaret Barbu la „Metropol", în Berlin iar acum, la București, avînd o satisfacție deosebită că am putut da viață, prin glasul Ileanei, setei de viață a poporului romîn. Mă bucură sosirea mea în orașul București, primirea entuziastă pe care mi-a făcut-o publicul său, alături de căldura cu care m-a înconjurat întregul colectiv al Teatrului de Operetă. Și ce aș mai putea altceva adăuga decît să transmit cititorilor revistei „Magazinul" un salut din toată inima.*

Mihail GOSPODIN

Fără cuvinte...

Desen de C. FLORIAN

CITITORII ÎNTREABĂ „MAGAZIN" RĂSPUNDE

MOISE F. OCTAVIAN-*București:* La noi apar numeroase lucrări monografice cu caracter muzical, nu numai în „Editura muzicală" ci și în alte edituri. Poate nu le cunoașteți dv. Sugestia de a se traduce dicționarul muzical sovietic și lucrarea despre istoria operetei apărută în R. P. Ungară le vom transmite Editurii Muzicale. Institutul de istorie literară și folclor pregătește o istorie a literaturii române. Cît privește ultima întrebare vă putem recomanda publicația „Viața culturală" care prezintă spectacolele săptămînii.

K. KUCSARAK-*regiunea Timișoara:* Actualitatea criticii s-a pierdut (acum sîntem la sfîrșitul lunii noiembrie). Totuși vom cerceta problema pentru ca să nu se mai repete o asemenea situație. Vom ține seama de sugestiile dv.

ȘTEFAN NICOLAE-*București:* Fotografia artistului dv. preferat o aflați în orice librărie și în holul marilor cinematografe. Date despre el am publicat, publicăm și vom publica la rubrica „Ecouri".

LUCIA RĂDULESCU-*Orăștie:* Cereți ca și librăriile din orașul dv. să fie aprovizionate cu asemenea fotografii. În ceea ce privește corespondența cu un artist de cinema romîn sau sovietic, nu rămîne decît să-l alegeți și să-i adresați scrisoarea la studioul care a produs filmul.

MARA-*Iași:* Scrieți-i lui V. Tihonov pe adresa studioului de filme artistice „A. P. Dovjenko"-Kiev. Vă va da amănuntele pe care i le cereți. Vă amintim (dacă ați uitat) că ne-ați trimis în ambele scrisori aceeași întrebare.

FIFI IONIȚĂ-*Ploești:* Din păcate nu cunoaștem adresele respective. Așteptăm să vă fim de folos cu altă ocazie.

MARTA BARBU-*Mizil:* Regretăm, dar nu ne ocupăm decît de problemele culturale, nu și matrimoniale.

P.-*Petrila:* Celor doi actori sovietici le puteți scrie la „Mosfilm"-Moscova. Cealaltă adresă n-o cunoaștem.

ELENA BRUMER-*București:* Lena din 100.000 mărci a fost interpretată de A. Kamenkova.

MARIA GUIAS-*Tg. Jiu:* Partenera lui Raj Kapoor din filmul „Vagabondul" este actrița Nargis. În „Fata mexicană" și „Camelia"- a jucat Maria Felix.

FELICIA PANTELIE-*Sibiu:* Îndeobște nu e nevoie de adresa amănuntită a studioului, ci doar orașul și țara respectivă. De ex.: Studioul „Mosfilm"-Moscova-U.R.S.S.

DRAGOMIR SOITIȘ-*reg. Hunedoara:* Firește, dacă e bine aprovizionată și librăria din comuna dv. trebuie să aibe fotografiile pe care le căutați. Unele dintre ele le aflați însă și în pagina noastră, de unde le puteți decupa. Așteptăm articolul promis.

IANCU ONIȘOARA-*Călărași:* Cercetați colecția revistei noastre. Am scris în repetate rînduri despre actrițele sovietice de care întrebați. Corespondența pentru respectivii actori adresați-o la „Mosfilm"-Moscova. Pentru Radiodifuziunea sovietică notați: Moscova-U.R.S.S. Preferabil să scrieți în limba rusă. Blanco Pleșa e actor sîrb. Vă recomandăm să urmăriți cu mai multă atenție rubrica „Ecouri" și articolele noastre cinematografice. Veți fi mai bine informată asupra activității actorilor dv. preferați decît v-am putea oferi noi într-un singur răspuns, înșirînd titluri de filme.

MARA-*Iași:* Scrieți-i lui V. Tihonov pe adresa studioului de filme artistice „A. P. Dovjenko"-Kiev. Vă va da amănuntele pe care i le cereți. Vă amintim (dacă ați uitat) că ne-ați trimis în ambele scrisori aceeași întrebare.

NATAȘA DELEANU-*Făgăraș:* Actrițelor noastre de film scrieți-le la studioul „București" Piața Scînteii nr. 1. Actrițelor sovietice adresați-le corespondența la Mosfilm-Moscova.

BADILA SILVIA-*Bicaz:* După terminarea școlii medii vă puteți prezenta la examenul de admitere la Institutul de Teatru și Cinematografie „I. L. Caragiale" din București, la secția actorie.

DORA N.-*Lipova:* Despre autorii la care vă referiți am scris la timpul potrivit. Nu rămîne decît să citiți.

„Miracolele" Mescalinei

De un adevărat tam-tam publicitar s-au bucurat în S.U.A. două cărți: romanul „Lolita", o adevărată apologie a desfrîului, „opera" aiurgdistului V. Nabokov și o cărticică de doi cenți, intitulată „Heaven and Hell" (Cer și iadul) al cărei autor este scriitorul englez Aldous Huxley. Cartea lui Aldous Huxley, apărută mai întîi la Londra în editura „Chatto and Windus" a fost tipărită de curînd într-o ediție gen comics pregătită de o editură din Toronto — Canada și livrată la un preț modest pentru ca „tot americanul să o aibe la îndemînă".

Această cărticică a scriitorului englez, care trăiește undeva în S.U.A., este de fapt o continuare a unui eseu mai vechi, „The Doors of perception", în care întîlnim aceleași cinism profesat de autor în anii debutului. Același Huxley, care în volumul pseudo-literar „Ape and Essence" se delecta în a zugrăvi o omenire animalizată după un al treilea război mondial, militează astăzi în „Heaven and Hell" pentru mîntuirea Occidentului și pentru „eliberarea omului de cosmarul cotidian".

Mîntuirea Occidentului este de fapt o preocupare mai veche a unor scriitori englezi, deobicei lorzi, foști miniștri, generali sau monopoliști aristocrați. Sir Beverley Baxter, Lordul Birkett, Lordul Gorell, generalul Bader au scris fiecare cîte o asemenea carte de „mîntuire" destinată oamenilor muncii din Anglia. Toți au fost unanimi în a recunoaște că masele din Occident au nevoie de mai multă mîntuire decît persoana lor. Și le-au dăruit-o, invitîndu-le la moderație, abstinență, ascetism și strîngerea curelei. Aldous Huxley a fost însă cel mai original. În acest volumaș, el recomandă ca mijloc al răscumpărării produsului Mescalina.

„Oamenii muncii din Occident cumpărînd această cărticică — scrie criticul literar al ziarului „New York Herald Tribune" — vor beneficia de două lucruri: își vor putea pregăti răscumpărarea și vor putea scăpa de nevoile cotidiene"... Aldous Huxley merge pînă acolo încît izolează omul de natură și erijează în absolut acest stupefiant (fabricat din agavă și cactus în Mexic) plasîndu-l în „Heaven and Hell" în centrul doctrinei sale. Mescalina îl determină pe eseistul burgheziei occidentale să suprime cu violență obiectivitatea lumii înconjurătoare și să vadă în subiectivitatea individului elementul decisiv al existenței noastre. „Cel mai scurt drum spre extazul mistic — scrie el în „Heaven and Hell" este Mescalina". Și pentru a sublinia cît de usor se poate evada din „cosmarul cotidian" Huxley se transformă în cobai pentru a reda simptomele trecerii în paradis cu ajutorul Mescalinei. Criticul englez Anthony Flew scrie în „Literary Guide" (iunie 1959) că pentru a fi fericit subiectul (persoana drogată) trebuie să fie în prealabil chinuit de inaniție, să fie istovit, epuizat de muncă și să privească ore întregi sticle colorate"... Simplu și ieftin! Milioanele de șomeri americani au la dispoziție cel mai ieftin mijloc de a scăpa de „cosmarul cotidian"...

Aldous Huxley își susține teza cu o paranteză destul de bizară și contradictorie. „Lanțul cauzal — scrie el, începe cu cealaltă lume (psihologică), cu lumea vizionară, care coboară pe pămînt pentru a lupta împotriva cosmarului zilnic (pag. 24)... Astfel raportul dintre realitate și reprezentare devine la Huxley tot mai obscur, atît de obscur încît nu se mai poate face diferența dintre obiect și subiect. Huxley este însă din ce în ce mai ambițios. El ține cu orice preț să fericească oamenii muncii din Occident cu ajutorul Mescalinei. „Spontan sau intuite, viziunile sînt întotdeauna averea noastră personală" scrie el, „Memoria nu are nici-o legătură cu acestea. Sîntem în afara lumii vechi (cea materială — n.n.) și explorăm antipodul acestei lumi" (pag. 16), adică iraționalul, fuga de realitate, perspectivele mistice, etc. Se pot face desigur multe observații pe marginea experiențelor recomandate de Aldous Huxley muncitorilor americani cu privire la explorarea unei lumi imaginare.

Și cum în Occident sînt milioane de șomeri, care nu se pot plînge de prea multă vigoare, Huxley a prevăzut doze pentru toate pungile. (Vezi ediția Toronto 1959). Subiectul, care dorește să fie mai receptiv unor asemenea experiențe trebuie să ducă lipsă de vitamine, să fie slei de puțere și să privească îndobitocit cîteva culori. Nu credem că în S.U.A. ar putea să existe un singur milionar care să ducă lipsă de vitamine și care să recurgă la Mescalină pentru a uita „cosmarul cotidian"... Ambiția eseistului burghez este de a dovedi că omul poate fi fericit nu numai dacă are un Cadillac la scară sau un bungalow în California, 0,4 grame Mescalină și poți face o călătorie în afara realității sumbre de zi cu zi... 0,5 grame și vei deveni bogat ca Cressus, puternic ca Hercule, temut ca Hanibal, vei colinda lumea, vei cunoaște în sfîrșit liniștea sufletească care-ți lipsește... Iată cum descrie Aldous Huxley o tavernă îmbcsită de nefericiți (din acei care nu cunosc terapeutica Mescalinei): „Ziua de muncă s-a isprăvit. Circiuma începe să se umple de oameni în goană după relaxare spirituală. Berea curge în valuri... Cu prețul unei halbe, acești oameni și-ar putea cumpăra echivalentul unei călătorii în Europa, o clipă de extaz, de poezie, o săptămînă cu Cleopatra... Mai devreme sau mai tîrziu fiecare beție se sufocă în corpul său bolnav, mai devreme sau mai tîrziu el nu mai gîndește ci simte numai durere, suferință, scîrbă".

Și acum se înțelege: cu 0,4 grame Mescalină se pot curma toate aceste necazuri... Vezi lumea în roz, te visezi milionar ca Rockefeller, grijile dispar, o beatitudine celestă coboară în suflet. Pentru ca această beatitudine să fie însă perfectă nu mînca cîteva zile... Cît de serioasă este invitația lui Aldous Huxley la evaziune o dovedesc cu prisosință aceste rînduri. Nici că se putea remediu mai potrivit pentru milioanele de oameni de șomeri americani. Lectura cărțuliei lui Huxley îi va lămuri pe deplin de ceea ce trebu'e să facă pentru a scăpa de „cosmarul cotidian"...

George CUIBUȘ

Aspect de la repetiția ca spectacolul „Aida". În clișeu: Jean Bobescu, Dinu Bădescu și Elena Dima. La pian: Radu Carp

Acasă la... dirijorul Jean Bobescu

(Urmare din pag. I-a)

Pe dirijorul Jean Bobescu l-am aflat în locuința sa situată pe o stradă liniștită din preajma Gării de Nord. În camera pe pereții căreia se află portretele lui Enescu, Furtwängler, Barbirolli, Böhm, Prihoda, Mainardi — toate purtînd calde cuvinte de prietenie — Jean Bobescu a reînviat cei peste 50 de ani de activitate artistică.

— Am început prin a fi dirijor. E drept, aveam numai 14 ani cînd am dirijat „Voevodul țiganilor", dar oricum, țineam bagheta în mîini.

Multilateralitatea preocupărilor artistice ale maestrului se întrevede în reproșul soției, ea însăși pianistă.

— A trădat vioara pentru bagheță. Dacă l-ai fi ascultat cum cînta sonata de Cesar Franck...

— Ce vrei — zîmbește dirijorul. — Prima dragoste, chiar dacă ai simțit-o la 14 ani, tot e cea mai puternică. De altfel — se întoarse spre mine — chiar mai mult decît arta dirijorală, mă pasionează descoperirea și formarea noilor talente. Stai să vezi.

Dintr-o cameră alăturată maestrul aduce o ilustrată. Sînt așternute cîteva rînduri: „...recunoștință, dragă maestre, pentru marele ajutor pe care mi l-ați dat în împlinirea carierei mele".

— E de la Dan Iordăchescu, îmi scrie din Lausanne. Mi-a fost elev la Conservator. E o mare bucurie să primești asemenea mărturii de dragoste cînd ești în pragul a 70 de ani de viață, să știi că nu ți-ai irosit viața de pomană.

Emoția vizibilă se consumă în cîteva clipe de tăcere. Apoi...

— Cînd dirijez la Operă un spectacol în care apar Magda Ianculescu, Loghin, Teodora Lucaciu, Elena Cernei, Vera Rudeanu și mulți alții, cînd aud aplauzele cu care îi răsplătește publicul, cînd citesc în ziare vești despre succesele lor pe scene străine, mă bucur ca pentru un succes propriu. Toți acești soliști mi-au fost elevi în anii regimului democrat-popular și sînt fericit că am alăturat și prilejul meu de condițiilor materiale deosebite create de statul nostru pentru desăvîrșirea talentului lor.

Și pentru a da mai multă plasticitate celor spuse, maestrul continuă.

— Îmi amintesc de Craiova anilor 1910—1920, timp în care am funcționat ca profesor la Conservatorul condus de tenorul Grigore Gabrielescu. Din cine era alcătuit atunci publicul muzical? Din moșieri, industriași, negustori. Se făceau încercări din partea unor muzicieni ai orașului să se înghebeze o formație de muzică de cameră. Nu se prindea însă muzica de acest public. Condiția artistului? Am să-ți relatez o întîmplare. Am fost invitat odată la o recepție. La poartă am fost oprit: — Unde vă este vioara? — Vioara, pentru ce? — Cum pentru ce? Să cîntați!... Iar azi, azi sînt maestru emerit al artei, respectat și prețuit, atît la Conservator, unde sînt șef de catedră, cît și la Teatrul de Operă și Balet. Statul nostru democrat-popular mi-a oferit nenumărate posibilități de a lua contact cu viața muzicală din alte țări. Acum trei ani am fost trimis la Edinburgh să asist la Festivalul Muzical anual, acum un an am dirijat cîteva spectacole de operă la Varșovia și Poznan. Iată condiția artistului a zilele noastre.

Și revine la amintirile trecutului îndepărtat:

— Cu toate aceste umilințe pe care le suportam, cu toată desconsiderația oficialității de pe timpuri, doream să trăiesc în mijlocul poporului meu. În anul 1928, după ce-am dirijat cîteva spectacole la Opera Comică din Paris, mi s-a făcut propunerea să adopt cetățenia franceză și să rămîn acolo. Am refuzat. Eram pe atunci dirijor la Opera din Cluj, unde am cîntat de altfel 20 de ani neîntrerupt. Aveam mîndria de a fi descoperit printre coriștii operei pe neuitatul tenor Traian Grozăvescu. Ajutam la formarea altor cîntăreți: Aca de Barbu, Lia Pop, Mimi Nestorescu, Ana Roja-Vasiliu, Pavel Constantin, Dinu Bădescu, Mihail Arnăutu. Se năștea școala românească de canto și mă simțeam încadrat în această operă. Satisfacția era cu mult mai mare, mai mare decît satisfacțiile pe care le-aș fi avut la Paris. N-am rămas.

— Veți împlini în curînd 70 de ani.

— Da, dintre care peste 50 puși în slujba artei muzicale, în special a operei. Ți-am pomenit de anii petrecuți la Cluj. Douăzeci de ani încheiați. Aș putea spune că formarea gustului pentru operă al publicului clujean s-a petrecut sub ochii mei. Dintre cele aproape 5000 de spectacole pe care le-am dirijat de-a lungul anilor, majoritatea le-am condus la Cluj. Și prietenii mei nu m-au uitat. În urmă cu cîțiva ani am fost acolo să dirijez un spectacol la Opera Română. Am trebuit să-mi prelungesc șederea. Mi s-a solicitat concursul la Opera Maghiară, la orchestra simfonică, încît în total am dirijat patru spectacole.

— Nu vă simțiți obosit, maestre?

— Nu. Deseori, soția și fiica — simțul muzical al familiei nu se trădează, fiica mea fiind studentă la Conservator la clasa de pian — îmi cer să mă odihnesc. Aduc argumente: Ai un program încărcat, repetiții la Operă, spectacole seara, activitatea la Conservator. Odihnește-te! Nu pot. Ce mă ține tînăr? Uite, n-am pretenția de a spune un lucru nou, dar plăcerea și pasiunea pe care o pui în activitatea ta nu-ți dau timp să îmbătrînești. Cînd fac muzică nu mai simt nici un fel de oboseală.

...Cum însă o vizită nu este același lucru cu dirijarea unui spectacol, am socotit că două ore sînt totuși obositoare, așa încît, mulțumind pentru amabilitatea primirii, ne-am retras nu înainte ca fotoreporterul să-și fi strîns aparatele.

I. DELEANU

La 17 iulie 1916, Jean Bobescu, în vîrstă atunci de 16 ani, a dirijat primul spectacol de operă.

Invizibilul devine vizibil

Priviți cele două fotografii. Una a fost făcută pe film fotografic obișnuit și reprezintă un peisaj obișnuit.

A doua fotografie reprezintă același peisaj, însă se deosebește mult de prima. Arborii și iarba au o nuanță albicioasă, iar în fund se observă un impresionant lanț de munți, care în prima fotografie era ascuns de ceață.

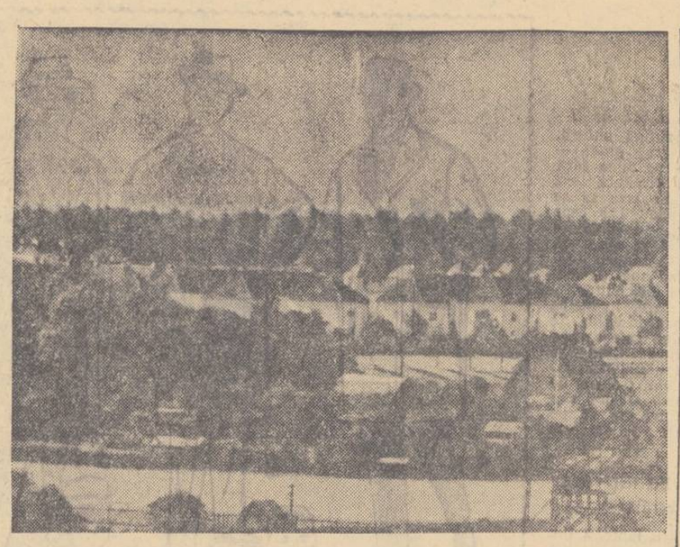

Această fotografie a fost făcută în același timp cu prima, însă pe film special, sensibil la razele infraroșii. Aceste raze au izbutit să străpungă cele cîteva zeci de km. de ceață dintre obiectele din primul plan și munții îndepărtați.

Razele infraroșii sînt radiații luminoase invizibile, cu o lungime de undă ceva mai mare decît a luminii vizibile. Ele se află dincolo de partea roșie a spectrului și sînt mult mai răspîndite decît lumina vizibilă, deoarece însoțesc orice manifestare de căldură. Noaptea, cînd corpurile încetează de a reflecta lumina solară, ele continuă să radieze raze infraroșii. Datorită lungimii lor de undă mai mari, razele infraroșii pot străbate obstacole care opresc lumina vizibilă: ceața, norii, praful din atmosferă, chiar și epiderma umană.

Tehnica modernă a pus la punct procedee de detectare a razelor infraroșii care și-au găsit aplicația într-o mulțime de domenii, de la cel militar pînă la medicină și expertiza tablourilor, făcînd ca invizibilul să devină vizibil.

Realizarea filmelor fotografice sensibile la infraroșu a permis să se poată executa fotografii clare ale unor obiecte situate la distanțe de sute de kilometri, prin nori și ceață. Aceste filme fac posibilă chiar și fotografierea pe timp de noapte. Fotografiile alăturate constituie un exemplu elocvent al posibilităților emulsiilor sensibile la infraroșu. Fotografia în infraroșu va permite fotografierea de pe bordul sateliților artificiali a unor întinse regiuni ale globului.

In afara emulsiilor fotografice sensibile la infraroșu au mai fost puse la punct și camere de televiziune speciale, sensibile la infraroșu. Cu ajutorul acestora s-au putut realiza aparate de văzut noaptea. Imaginea obiectivelor apare luminată ca ziua pe ecranul unui tub catodic. Aparatele de vedere nocturnă au atins încă de acum dimensiuni foarte reduse, comparabile cu ale binoclurilor.

Capacitatea razelor infraroșii de a pătrunde straturi subțiri din diverse materiale constituie un ajutor prețios în tehnica restaurării tablourilor și a expertizelor. Pictura originală poate fi deslușită sub straturile de vopsea adăugate ulterior. Criminalistica, cercetarea documentelor vechi se folosesc de razele infraroșii. Documentul găsit recent la Mangalia, și despre care s-a scris în revista noastră, va fi cercetat în laboratoarele sovietice cu ajutorul razelor infraroșii. In lumina infraroșie, cerneala, chiar și decolorată sau ștearsă prezintă un contrast puternic față de hîrtia sau pergamentul documentului, permițînd astfel o citire ușoară.

Este interesant faptul că razele infraroșii străbat canapacele de chitină care acoperă insectele, făcînd astfel posibilă cercetarea funcționării organismului insectelor vii.

In medicină, razele infraroșii pot fi de mare ajutor în diagnosticarea exactă și timpurie a bolilor de piele. Tot cu ajutorul razelor infraroșii pot fi cercetate zone ale organismului aflate imediat sub piele: nervi, vase de sînge.

Pe aceeași cale se pot cerceta și așa-numite boli ale plantelor, ale căror simptome nu sînt vizibile în lumina obișnuită și care apar foarte clar în lumina infraroșie.

Radarul, această spectaculoasă realizare a electronicii moderne, va fi în curînd înlocuit de către instalații de detectare cu raze infraroșii. Acestea sînt mult mai sensibile și mai precise. Ele au un cîmp mai larg de aplicație, putînd fi folosite chiar și în apă.

Spre deosebire de radar, detectarea în infraroșu permite o distingere mult mai bună a obiectelor vizate. Aparatele sînt mai simple și mai ușoare, deoarece nu mai este necesară o instalație de emis radiații care să „lumineze" ținta, deoarece majoritatea obiectelor prezintă un contrast termic față de mediul înconjurător. Spre deosebire de radar, un detector cu infraroșu nu poate fi „mințit" cu ajutorul unor benzi metalice sau cu alte procedee asemănătoare.

In sfîrșit, cea mai spectaculoasă aplicație a razelor infraroșii o constituie „fotografierea trecutului". Marea sensibilitate a unor dispozitive moderne de detecție a razelor infraroșii, combinate cu amplificatori electronici, a permis realizarea unor aparate de citire a urmelor. De exemplu, dacă într-o cameră stau mai multe persoane, ele lasă urme sub forma unor încălziri inegale a obiectelor din cameră. La cîteva minute după plecarea lor, aceste urme pot fi fotografiate, sub forma unor umbre lăsate pe obiecte.

Tehnica razelor infraroșii se află totuși abia la început. Fără îndoială că anii ce vin vor aduce perfecționări care vor răspîndi mult întrebuințările luminii invizibile.

Ing. A. NEGREA

Poșta agricultorului amator

P. DAN — Orăștie: *Nu știm după care îndrumări v-ați călăuzit în cultivarea crizantemelor, dar să știți că numărul florilor pe tulpină se lasă în funcție de soi. De aceea, ar fi bine să ne scrieți ce soi aveți în cultură, pentru a vă putea spune dacă ați procedat bine sau nu. In orice caz, clima regiunii Hunedoara nu are nici o vină că crizantemele dv. nu ajung să înflorească.*

IOAN LUPU — comuna Buciumi, raionul Zalău: *Nu sînteți singurul care aveți lămîi ce nu fructifică. Rodirea lămîiului este legată, printre altele, de păstrarea frunzelor care conțin o mare cantitate din substanțele de rezervă. Pentru documentare, puteți consulta broșura profesorului Bordeianu și articolele de specialitate apărute în diferite publicații.*

C. HARITON — Cîmpia Turzii: *Castanul, provenit din țări calde, reușește numai acolo unde verile sînt călduroase și iernile mai puțin friguroase. La noi, el se cultivă în numeroase localități, printre care și regiunea Cluj. Dacă nu ați însămînțat castanele în această toamnă, le puteți semăna la primăvară (la adîncimea de 6—10 cm.).*

T. ȘTEFAN — Sînnicolaul Mare: *In numărul trecut am scris ceva despre trandafiri. Pe dv. vă interesează și ce soiuri puteți cultiva în grădiniță: alegeți trandafiri Polyantha (cu flori mici, în buchete, care înfloresc tot timpul) sau trandafiri-tufă. Plantarea lor veți face-o la primăvară, după regulile obișnuite.*

Domesticirea fonilor

Simpozionul despre zgomot s-a încheiat prin punerea la index a inamicului public. Acuzatorii au fost fizicieni și arhitecți, ingineri mecanici și constructori, medici militari și civili, ofițeri de miliție și scriitori. Simpozionul-proces a durat cîteva zile și acuzatul a mărturisit totul. El a recunoscut că reprezintă o noxă medico-socială, a arătat cum atacă delicatul, fragilul organ al lui Corti, cum chinuie, obosește, îmbolnăvește sistemul nervos și, prin el, celelalte organe. A mărturisit că el zgîndăre pe cel care doarme, că îl enervează pe cel care se plimbă, că oprește mîna celui care sorie și îi tulbură pe cei care gîndește. El s-a arătat a fi dușmanul mamei ce-și alăptează copilul, a muncitorului ce taie oțelul la strung sau îi dă formă sub ciocanul pneumatic. Pentru că, zornăindu-și fonii, pătrunde peste tot, dezlănțuit și rebarbativ.

De astă dată însă, înconjurat de cercetători, de aparataje, analizat științific, măsurat, calculat, pare a fi la începutul sfîrșitului.

★

Așa cum s-a mai spus, nu toate zgomotele sînt nocive. Specialiștii au găsit ca suportabil, de pildă, pentru gălăgia străzii, nivelul de 40 de foni. Ceea ce echivalează cu intensitatea vocii unui om care vorbește fără să ridice tonul, clar și ponderat. Dar, după cum s-a mai spus, la amiază, în fața cofetăriei Republica, zgomotul atinge uneori 85 de foni iar în halele laminorului de la Roman trece de 100, suficient pentru a face vorbirea neinteligibilă la o distanță de jumătate de metru.

Că zgomotul e nociv se știe de mult. Că trebuie temperat, de asemenea. Începînd cu octombrie 1958 lupta împotriva zgomotului a fost declarată oficial. Diferite organe administrative începuseră să ia măsuri în acest sens: tramvaiele au fost mutate de pe străzile centrale, miliția atrăgea atenția trecătorilor bine dispuși să nu cînte prea tare pe sub ferestrele altora, și nadioul își ruga abonații să asculte muzică mai „piano" după ora 22. Dar o legislație propriu zisă, așa cum au celelalte state socialiste n-a existat. Simpozionul din 18 noiembrie 1959 a căutat să stabilească o bază științifică pentru asemenea legislație. Astfel, s-a propus, dacă nu interzicerea claxoanării, cel puțin reducerea ei substanțială. S-au propus soluții „acustice" pentru căile de rulare ale tramvaielor și pentru clopotul lor. S-au oferit antifoane — mergînd de la vata cu parafină introdusă ca un dop în ureche și pînă la un soi de cască antifonică — anume tipuri putînd fi socotite invenții. S-a discutat posibilitatea clasării mașinilor-unelte în camere izolate, lăsîndu-se afară numai partea lor mobilă. S-a stabilit că strungurile, frezele, rabotezele trebuie să fie încartrate în socluri izolate pentru a nu-și transmite vibrațiile întregii hale, prin intermediul planșeului în care-și au fundația. Soluțiile, pornind de la specialități deosebite au fost adeseori surprinzătoare. Astfel, poate n-a minat pe nimeni că dintre tencuieli s-au propus ca fiind cele mai absorbante de zgomot acelea care folosesc mortarul din ciment, talaj și acelea din plăci fibrolemnoase termoizolante. In schimb, a părut bizar — la prima vedere — faptul că edilii constructori au recomandat nu strada avînd casele perfect aliniate și egal de înalte, ci strada cu imobile diferit retrase de la bordura trotuarului și de înălțimi deosebite — pentru că simetria tinde să prefacă drumul onest într-un fel de tub sonor care „păstrează" zgomotul. Și mai mult s-a vorbit despre rolul culorilor funcționale în reducerea senzației de zgomot stabilindu-se că într-o încăpere colorată pastel (verzui, verde) gălăgia pare a se atenua...

Tencuieli care absorb fonii, pardoseli pe pudrete de cauciuc, pereți vopsiți pastelat, covoare de iederă și plopi — e aproape gingășia versurilor pentru Mitzura. Pînă și milițienii au fost rugați să fluiere mai încet. Dar dacă legislația va tempera claxoanele, va desființa megafoanele de pe străzi, va muta atelierele zgomotoase din preajma caselor de locuit, va introduce antifoane și pereți insonori, cetățenii trebuie să-și păzească ei înșiși liniștea proprie. Să nu-și stinghereaască vecinul care doarme, vecinul care creează, vecinul care mănîncă, să vegheze asupra tihnei care e și a lor. Căci dacă în 1950 exista un singur laborator pentru studiul zgomotului, și acum sînt zece, dacă se fac studii cu ajutorul celui mai modern aparataj și al specialiștilor pentru încătușarea gălăgiei, în ultimă instanță cei care vor promova liniștea vor fi șoferii, motocicliștii, vatmanii, maeștrii bateriilor sonore din grădinile de vară, cei care dansează în propriul lor apartament, ascultătorii emisiunilor de radio. Sub privirea severă a acestei mase de cetățeni, fonii se vor lăsa domesticiți, nemaiputînd să zburde decît pe terenurile de fotbal și, ici colea în cîte un saxofon. S-ar putea ca Bulevardul 6 Martie să devină la fel de tihnit ca șoseaua, primăvara, în preajma lacurilor....

Camil BACIU

Lupte dramatice sub apă

Marinarii de pe baleniere au fost nu odată martorii unor lupte dramatice între caşaloți și diferiți locuitori ai lumii submarine. Aceste animale au un cap uriaș ce alcătuiește a treia parte a corpului lor. In partea inferioară a gurii caşalotului se găsesc 50 de dinți tociți cu care el înhață prada — calmari, caracatițe — pe care o înghite de vie.

Odată, în Oceanul Pacific a fost observată o comportare neobișnuită a unui caşalot: el a țișnit pînă la suprafață și a bătut puternic din coadă. Privind mai atent, oamenii au văzut prins de capul lui ceva ciudat. Acesta era un uriaș calmar. Caşalotul a bătut cu coada în apă, străduindu-se să se elibereze de dușmanul său. Reușind în sfîrșit, el a înghițit vrăjmașul.

Daruri neobișnuite

La 21 mai 1959, locuitorii raionului Ceaussk din Bielorusia au fost martorii unui fenomen neobișnuit: în decurs de cîteva ceasuri din cer a căzut o ploaie de culoare galbenă. Cînd ploaia a încetat, pe frunzele copacilor a apărut un praf fin galben. Asemenea fenomene au fost observate și în Franța. Adeseori, ploile aduc „daruri neobișnuite". Odată, în Danemarca, în decurs de 20 de minute au căzut din cer raci vii, ridicați de furtună din adîncurile unui lac iar locuitorii Spaniei, într-o minunată zi, au adunat în sac spice căzute... din cer. Vinovat pentru acest fenomen a fost un puternic uragan ce a distrus pe teritoriul Marocului spaniol mari depozite de cereale pe care le-a purtat peste partea vestică a Mării Mediterane.

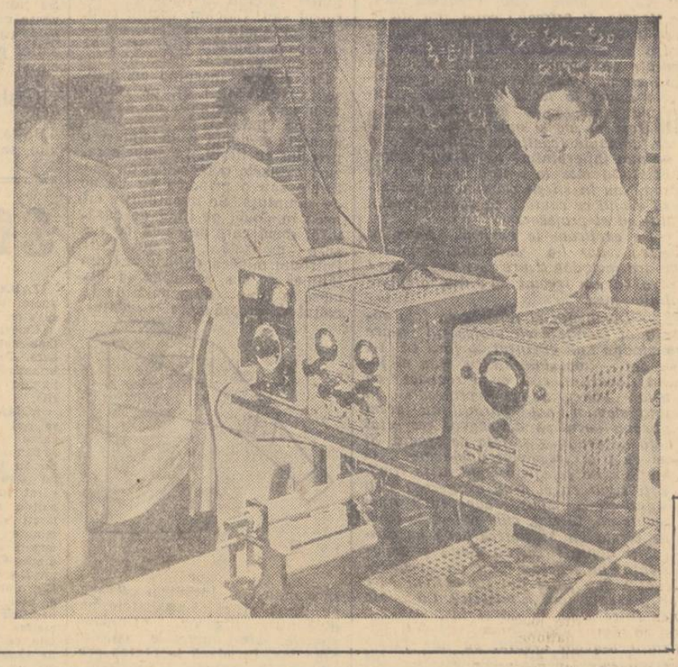

ELECTRONICA MEDICALĂ ÎN R. D. G.

Cu ajutorul tehnicii, medicul zilelor noastre poate descifra „limbajul" creierului printr-o nouă metodă de diagnosticare. Opt electrozi, fixați de casca pe care o vedeți în fotografie, recepționează fluctuațiile de tensiune ale celulelor nervoase și pun în mișcare, întărindu-le de milioane de ori, electroencefalograful.

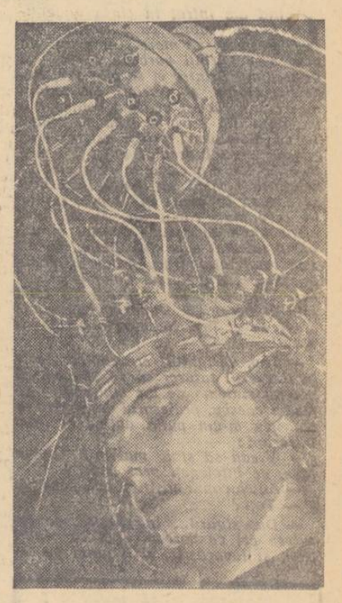

Prin asemenea înregistrări se ușurează simțitor depistarea unor boli ale creierului, ca și localizarea la timp a unor tumori.

Noi perspective în aplicarea tehnicii izotopilor în industrie și medicină deschide Institutul de radioactivitate aplicată, care a luat ființă la Leipzig. In cadrul Institutului funcționează o secție de măsurări absolute și trebuie subliniat faptul că puține institute din lume au posibilitatea să determine în mod precis radioactivitatea absolută din diversele substanțe.

„Acoperișul lumii"

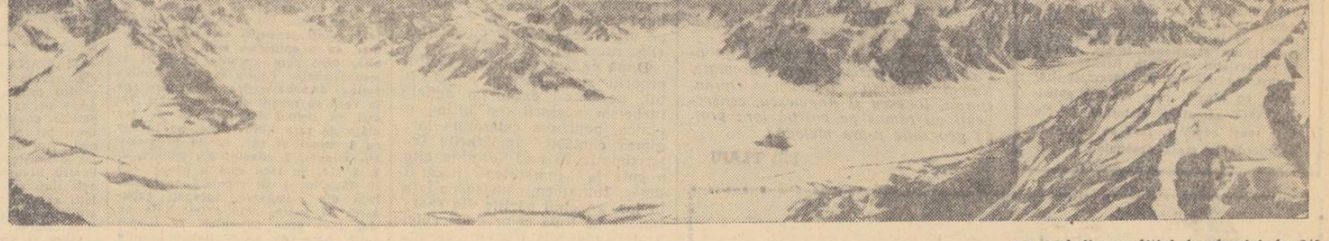

Membrii expediției Academiei de Științe a R.S.S. Uzbece care au efectuat în munții Pamir cercetări în cadrul programului colaborării geofizice internaționale, au descoperit pe „acoperișul lumii" două piscuri de mare altitudine și șase ghețari.

Astfel a fost însemnat pe harta Pamirului piscul „Anului Geofizic Internațional", descoperit pe ghețarul Fedcenko. Altitudinea lui este de 6.104 metri. Un alt pisc, înalt de 6500 metri, a primit numele lui Al-Biruni (eminent învățat filozof din evul mediu care a trăit în Asia Centrală). Pentru prima oară au fost explorate importante glaciații.

Printre cei ce au petrecut iarna pe ghețarul Fedcenko a fost și un grup de alpiniști. Aceștia au întreprins o serie de ascensiuni pe cele mai înalte piscuri din Pamir. Ei au escaladat primii piscurile Ficker (6.700 metri), Comuna din Paris (6.300 metri) și Zidul înalt (6.300 metri).

In clișeu: vedere asupra părții de sus și de mijloc a ghețarului Fedcenko.

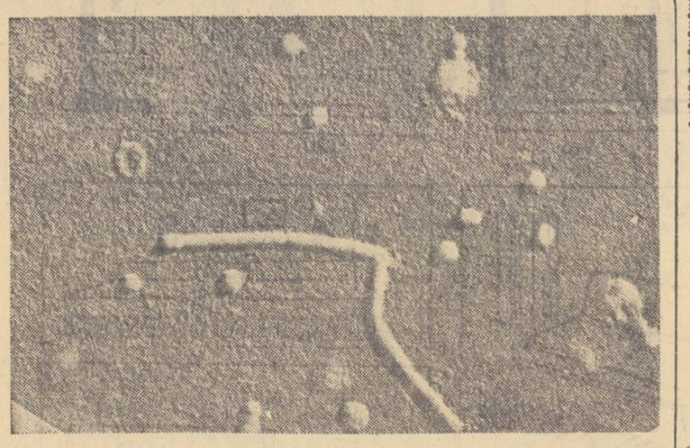

Virus gripal generat de celulele sensibile ale oului embrionat; sub acțiunea acidului ribonucleic extras din virusul omolog. Imagine realizată la microscopul electronic. Mărire: 30.000 de ori.

Virusurile își dezvăluie secretele

În clinicile de boli contagioase peste 80 la sută din totalul cazurilor internate îl reprezintă bolile provocate de virusuri. Cu toate îndelungatele eforturi depuse de oamenii de știință, pînă astăzi nu s-a reușit să se explice natura intimă a unor proprietăți fundamentale ale virusurilor. Astfel, încă nu și-a căpătat răspunsul întrebarea dacă ele sînt sau nu formațiuni vii. De asemenea, felul în care ele se multiplică în celulă, precum și mecanismul îmbolnăvirii acestora, constituie încă subiecte de discuții contradictorii în rîndul inframicrobiologilor.

Un cercetător romîn, dr. R. Portocală, de la Institutul de inframicrobiologie al Academiei R.P.R., de sub conducerea academicianului Șt. S. Nicolau, studiază de cîțiva ani aceste probleme, reușind, prin concluziile sale, să contribuie la elucidarea mecanismului reproducerii virusurilor mari, cu compoziție chimică complexă, în speță a virusul gripal și virusul pseudopestos aviar.

★

Virusurile sînt formațiuni vii sau nevii? Iată întrebarea majoră care frămîntă pe inframicrobiologi. Unii dintre aceștia consideră virusurile mici ca fiind așezate pe treapta cea mai de jos a organismelor vii. Alții le consideră ca făcînd parte din domeniul macromoleculelor organice, molecule de dimensiuni mari, cu o structură complicată, aflate pe treapta cea mai înaltă a materiei nevii.

Unele însușiri caracteristice ale materiei vii, sau unele proprietăți de corp chimic, care au fost puse în evidență la diferite virusuri, au făcut ca un răspuns definitiv la această întrebare să nu poată fi dat.

In 1956, două echipe de cercetători, lucrînd independent unii de alții, în Europa și S.U.A., au făcut o descoperire surprinzătoare. Ei au arătat că acidul ribonucleic (o substanță componentă a oricărui virus) extras din virusul numit „mozaicul tutunului" și inoculat plantei sănătoase produce îmbolnăvirea, tot astfel cum o face și virusul întreg.

In anul 1957, dr. Portocală a început o serie de cercetări care aveau ca scop studierea aceluiași fenomen, însă de astă-dată cu ajutorul virusului gripal și al pseudopestei aviare. Cercetătorul romîn a constatat nu numai că celule în care s-a introdus acid ribonucleic extras din virusul gripal se îmbolnăvesc de gripă, ci — fapt interesant, — în aceste celule apare un număr foarte mare de corpusculi ai virusului gripal similari cu cei din care a fost extras acidul. (Vezi imaginea de mai sus). Această observație explică într-un chip nou reproducerea virusurilor. In primele ore, virusul dispare în substanța celulară, timp în care celula își schimbă cursul activității intime și începe să sintetizeze ea însăși noi corpusculi virotici care, pînă în cele din urmă, invadează și distrug celula determinînd îmbolnăvirea întregului organism.

Experiențe similare celor întreprinse de dr. R. Portocală și colaboratorii săi, d-rii Boeru și Samuel, cu virusuri mari, ca cel gripal, au fost efectuate în mod independent și comunicate cu aproximativ un an mai tîrziu în S.U.A. Rezultatele și concluziile erau aceleași ca ale cercetătorilor romîni.

Odată cu schimbarea concepției asupra rolului celulei în multiplicarea virusurilor, tratamentul virozelor va trebui să fie și el modificat. El nu se va mai aplica numai asupra virusurilor înseși ci poate mai ales asupra celulei care va trebui împiedicată să-și devieze activitatea în sensul contrar intereselor organismului. Astfel se va putea opri procesul de biosinteză a virusului de către celulă și în consecință boala va fi evitată. Se pune însă problema ca acest tratament, care încă nu e precizat, să fie aplicat cît mai curînd după infectare.

A. COSTA

La marele baraj

(Urmare din pag. I-a)

Da, da, oamenii au biruit frigul, unul din dușmanii lor cei mai crînceni. Ghețurile din Alaska, din Canada, din nordul Siberiei au dispărut. In locul lor se întind pășuni verzi și grădini înmiresmate. Vasele, cu calele pline de mărfuri, circulă nestingherite, tot anul, înconjurînd globul pe la Polul Nord.

Ne-a întrerupt megafonul, care anunța că peste trei minute trenul va sosi la Verhne-Colîmsk.

Inginerul își îmbrăcă pardesiul subțire de vară și luă valiza din port-bagaj.

— **Și mie mi se pare curios**, spuse urmărindu-mi privirea: **acum cîțiva ani n-aș fi putut cobori aici decît învelit într-o șubă groasă și cu o căciulă trasă adînc peste urechi.**

Luîndu-ne rămas bun, ne-am strîns mîinile ca doi vechi prieteni.

— **Nu uita să vizitezi, la Bering, Muzeul barajului,** mi-a mai strigat inginerul de pe peron, în timp ce trenul atomic se puse lin și fără zgomot în mișcare.

Orașul Bering

După alte cinci ore de drum, am ajuns la Bering.

In gară mă așteptau doi colegi de breaslă, de la ziarul „Steaua Nordului", Simkin și Haritonov.

Primirea a fost deosebit de cordială, dar s-a iscat și o controversă: ei țineau să mă conducă la hotel, ca să mă odihnesc după drumul lung și obositor, iar eu ceream să pornesc de îndată la vizitarea orașului. In cele din urmă am izbutit să-i conving. Plimbarea mi-a prilejuit impresii covîrșitoare. Clădiri cu linii avîntate se înșirau de-a lungul bulevardelor, grădini înflorite parfumau aerul cu miresme îmbătătoare, vitrinele elegante ale magazinelor îți surideau îmbietoare. Peste tot lume multă, veselă, exuberantă și mașini, sute și mii de mașini, într-un torent neîntrerupt și multicolor.

Orașul constructorilor barajului nu se deosebea cu nimic de marile metropole ale lumii.

La muzeu

Amintindu-mi de sfatul inginerului din Verhoiansk, am rugat să fiu condus la Muzeul barajului.

Clădirea se înalța la capătul unei alei mărginite de castani. Vizitînd sălile, în fața ochilor mei s-au perindat toate fazele giganticei construcții, de la primele adnotări ale creatorului ei, inginerul Piotr Mihailovici Borisov pînă la ultimele planuri de detaliu.

Erau aci pagini scrise în 1920, pe cînd Borisov lucra la Sahalin, la extragerea de țiței, impresii așternute pe hîrtie pe cînd participa la construcția conductei de gaz Saratov-Moscova sau pe cînd lucra la schelele din îndepărtata Mongolie.

Am văzut cartoteca sa personală, cu mii de articole și cărți pe care le-a cercetat în decursul anilor, în vederea întocmirii proiectului.

Intr-o altă sală erau hărțile lui Borisov, nenumărate hărți ale globului și ale regiunilor nordice, hărți fizice, economice, climatice și imensa sa bibliotecă.

Pe pereți atîrnau fotografii, schițe, planșe și printre ele, la loc de frunte, diploma de laureat al Premiului Stalin și brevetul nr. 7337 al Comitetului de invenții și descoperiri, acordat lui Borisov pentru proiectul său: „Imbunătățire radicală a climei latitudinilor polare și temperate ale globului pămîntesc."

Am părăsit muzeul satisfăcut, dar și mai nerăbdător să văd barajul, a cărui vizitare fusese programată pentru a doua zi.

Uzina de climă

Helicopterul a străbătut distanța dintre oraș și marele baraj în mai puțin de 10 minute. Privind din înaltul cerului, el apare ca o punte îngustă, ce leagă Ciuhotka de Alaska.

De-abia după aterizare îți poți da seama de proporțiile gigantice ale construcției. Barajul, confecționat din piese prefabricate, are o lungime de 74 km. și o adîncime de 50 metri.

După ce am admirat uriașele pompe, stația automată de conducere a acestora și instalațiile anexă, Simkin, care mă însoțea, mi-a făcut cunoștință cu inginerul șef Kosteakov. Cu multă amabilitate, acesta mi-a dat explicații asupra construcției și funcționării „uzinei de climă".

Conform planului Borisov, piesele de beton armat, conținînd pompe cu elice de navă, au fost construite în uzine din Uniunea Sovietică și S.U.A. și transportate pe apă pînă la strîmtoarea Bering, unde au fost montate.

Una din problemele importante a fost aceea a energiei electrice necesară funcționării pompelor. Dar ea a fost rezolvată, ca și toate celelalte probleme legate de construcția barajului, prin colaborarea tuturor statelor interesate în realizarea proiectului. S-a conceput un sistem energetic complex, care cuprinde centrale atomo, hidro și termoelectrice. Au fost utilizate, în acest scop, zăcămintele de țiței, cărbune și gaze descoperite pe litoralul Oceanului Înghețat de Nord, gazele din bazinul Vilinsk și din regiunea Verhoiansk, s-au construit hidrocentrale pe rîul Vlikon din Alaska și lungi conducte de gaze și de energie electrică.

L-am rugat apoi pe inginerul șef să-mi dea relații cu privire la funcționarea „uzinei".

Au dispărut viscolele

— Iată ce se întîmplă, a spus tov. Kosteakov desfășurînd în fața mea o imensă hartă. Pompele noastre trec apele calde Oceanului Înghețat de Nord în Pacific. Acest „contracurent" paralizează curenții reci, care nu se mai întîlnesc cu Golfstreamul. Totodată, Golfstreamul, eliberat de curenții reci și păstrîndu-și toată căldura, este lăsat să intre în Oceanul Înghețat de Nord, unde topește pătura de gheață de la suprafață.

Odată gheața topită, s-a făcut simțită o considerabilă încălzire a aerului, datorită pe de o parte Golfstreamului și apei calde a Oceanului Înghețat de Nord, pe de alta faptului că radiația solară nu mai este reflectată de ghețuri și zăpezi ci dimpotrivă, absorbită de apă.

Rezultatele nu s-au lăsat prea mult așteptate: clima pe o însemnată parte a globului s-a îndulcit, au dispărut ghețurile veșnice din Canada, Alaska și Siberia, s-a deschis pentru navigație golful Sf. Laurent.

Aproape toate țările emisferei nordice, întreaga Scandinavie, Germania, Polonia, China, partea de nord a Japoniei, se bucură de mari avantaje în urma încălzirii Arcticii...

Da, temperatura s-a ridicat considerabil, a încheiat inginerul Kosteakov. Pe toată suprafața apelor arctice ea nu coboară sub 10 grade și chiar la Moscova, Londra, New-York, Berlin și Stockholm, înregistrăm în luna ianuarie cu 5-10 grade mai mult decît în trecut.

Dar și în țara dv., Republica Populară Romînă, cred că s-a făcut simțită influența binefăcătoare a încălzirii climei arctice în urma construirii barajului.

Înlăturîndu-se în bună parte invaziile de aer rece dinspre Islanda spre nord-vestul Europei, sînteți feriți de viscolele atît de neplăcute care vă bîntuiau odinioară țara. De asemenea, nopțile geroase au devenit mult mai rare.

Vedeți deci că pînă și îndepărtatei Romînii îi aduce foloase barajul nostru.

Rezervația frigului

Am decolat de pe aeroportul din apropierea barajului. Din depărtare se zărea Transsiberianul care înainta vertiginos, trecînd peste coronamentul uriașei punți de beton înspre Alaska și mai departe, spre San Francisco.

Curînd construcția a rămas în urmă. Am observat însă că nu zburam în direcția orașului, ci de-asupra apelor mării. Deodată au apărut contururile insulei Sf. Laurent. Cînd helicopterul a coborît pînă la cîțiva metri de sol ni s-a oferit o privelițte uluitoare. In centrul insulei, acoperită de o imensă boltă străvezie, sclipea la lumina soarelui, o întindere de gheață și de zăpadă de cîțiva zeci de kilometri pătrați. Intr-un loc se înălțau colibe ale eschimoșilor, într-altul se hîrjoneau cîțiva pui de reni, de după deal se ivea căpățîna lățoasă a unui urs alb.

Văzîndu-mi nedumerirea, Simkin a izbucnit într-un rîs zgomotos:

— E rezervația frigului, un fel de muzeu natural în care a fost păstrat aspectul din trecut al regiunilor arctice. „Clopotul", dintr-o masă plastică specială, care nu lasă să pătrundă radiațiile calde, apără zăpezile de topire, iar aerul introdus prin pompare este în prealabil răcit. Astfel, s-a păstrat pentru generațiile viitoare un colțișor de natură, capabil să dea o imagine fidelă a trecutului acestor regiuni.

★

M-am întors în orașul Bering copleșit de cele văzute. Aici mi-am împărtășit impresiile, adînca mea admirație pentru minunata operă făurită de geniul uman, pentru munca eroică, plină de abnegație a constructorilor marelui baraj.

In drum spre casă, în compartimentul „Transsiberianului", trecînd prin cîmpiile fertile ale uriașelor teritorii acoperite cîndva cu zăpezi veșnice, mi-am dat din nou seama că prin colaborare prietenească între popoare, prin muncă lor comună, natura poate fi definitiv biruită și comorile ei dăruite întregii omeniri.

Radu NOR

Copacul care... se mulge

In unele regiuni din bazinul Amazonului, locuitorii duc lipsă de alimente. Pădurile de nepătruns sînt greu de transformat în ogoare și pășuni. Nu de mult o serie de oameni de știință au propus ca alimentația locuitorilor din aceste locuri să fie completată cu lapte. E cunoscut faptul că laptele este un produs care conține aproape toate substanțele și vitaminele necesare pentru om. Dar mai important lucru în propunerea savanților e că pentru obținerea acestui lapte nu este necesar să ai numaidecît vaci, e de ajuns să iei găleata și un cuțit și să te duci în pădure.

Problema constă în faptul că în bazinul Amazonului crește un copac pe care localnicii îl numesc „sorveer". Crestezi doar copacul cu un cuțit, și din el începe să curgă un suc dens, albicios. In ce privește gustul acestui suc se aseamănă cu laptele de vacă. Dar, din cauza gustului său amărui a fost considerat otrăvitor și necomestibil. Făcînd analizele sucului de „sorveer", botaniștii au stabilit că conținutul său chimic este asemănător cu cel al laptelui de vacă. Amestecat cu apă și fiert, gustul amărui dispare și sucul este bun pentru consum. Fiecare copac poate să dea cîte 2-4 litri de lapte la un „muls".

Sfaturi MODĂ Cosmetică GOSPODĂRIE

Carnet pedagogic

O ședință cu părinții

Cînd am intrat în clasa unde ţineam şedinţa cu părinţii, am găsit zarvă mare. Un grup de vreo 5—6 părinţi vorbeau aprins şi gesticulau. Printre ei se afla tov. Nedelcu, Opran şi Gurău. Pe ceilalţi nu-i ştiam căci îi vedeam pentru prima dată. La intrarea mea au tăcut şi, ca nişte copii prinşi asupra unei greşeli, s-au îndreptat liniştiţi spre locurile lor. La clasa în care sînt eu diriginţă există un obicei: părinţii se aşează în bănci în aceeaşi ordine în care stau copiii lor. M-am uitat atent unde se aşează ceilalţi şi am văzut imediat cine sînt. Buun! Vasăzică tatăl lui Ionescu Anton şi mama Micşunicăi Angelescu. Ce-or fi vrînd? Din atitudinea lor vedeam că ceva este în neregulă. După epuizarea ordinei de zi tov. Nedelcu a cerut cuvîntul.

— Tov. diriginţă, credem că este în interesul tuturor să vă spunem că noi nu sîntem de loc mulţumiţi de tov. Predescu, profesorul de geografie şi... Nu m-am putut abţine şi l-am întrerupt:

— Vreau să ştiu mai întîi, tovarăşe, ce înţelegeţi prin „noi"?

— Adică copiii noştri şi noi, părinţii.

— Toţi?

— Da, sigur!... În sfîrşit... se reculese cel ce vorbea, cred că toţi! Uite, şi tovarăşii... şi îi numi pe cei cu care l-am găsit vorbind. Am rămas atît de miraţi de cele ce auzeam, încît n-am putut să mai scot nici un cuvînt. Ce-or fi având cu tov. prof. Predescu? Predescu este un pedagog ale cărui rezultate pozitive sînt binecunoscute.

— Văd că sînteţi surprinsă, continuă tov. Nedelcu. Să vă spun despre ce e vorba: Cînd am văzut că Petrişor, băiatul meu are note mici la geografie, l-am certat. Dar copilul mi-a demonstrat (şi am văzut că are dreptate) că nu e el vinovat... dar... că profesorul procedează greşit... adică să vă spun deschis: profesorul n-are metodă!

— Asta nu se poate! spuse tatăl elevului Păsculescu.

— Ba se poate, tovarăşe, m-am informat şi la încă vreo cîţiva prieteni ai băiatului meu. Dumitale poate că nu-ţi pasă! Copilul dumitale probabil că are note mari. Pe mine mă doare însă. Să vă spun cum procedează tov. profesor: scoate la lecţie un elev şi îi pune o întrebare. Dacă elevul nu răspunde nici un cuvînt, credeţi că îl ajută? Credeţi că încearcă să-i amintească răspunsul?

Nu, de unde! Tov. Predescu tace, aşteaptă, îl întreabă calm „nu ştii?" şi îi pune o altă întrebare. Păi ce, aşa se procedează? Apoi îi cere să arate pe hartă o anumită localitate, să zicem. Dacă elevul nu vine cu rigla direct la locul unde este localitatea indicată de profesor, gata... îi trece la loc şi imediat nota 3. Păi ce, domnule (continua tatăl din ce în ce mai înfierbîntat) de ce nu-i spune băiatului mai la nord, sau mai la sud, sau în sfîrşit ceva ca să găsească elevul ce caută... că doar e copil... nu-i şi el profesor.

De explicat le explică, n-am ce zice; dar l-a ascultat... asta e... n-are metodă! N-are tact pedagogic! Aşa că am trebuit să-i dau dreptate fiului meu.

— Dumneata ai afirmat în faţa copilului dumitale că profesorul n-are metodă? Luă cuvîntul — fără să i-l fi dat — tov. Păsculescu. Rău ai făcut, tovarăşe, căci ce-ai realizat cu asta? Ponegrind pe profesori în faţa elevilor, noi părinţii nu facem altceva decît să distrugem respectul faţă de pedagog şi faţă de şcoală. Şi pe ce ţi-ai întemeiat dumneata afirmaţia? Pe cele spuse de nişte copii. Eşti sigur că ei n-au exagerat? Eşti sigur că au spus adevărul? Apoi spune-mi, te rog, cum pot nişte copii de vîrsta lor să judece dacă un dascăl în toată firea, cu studii şi experienţă, procedează sau nu „pedagogic"? Şi... între noi fie vorba: care e greşeala tov. Predescu? Că odată cu întrebarea nu dă şi răspunsul?

Să fim serioşi, tovarăşe! Noi părinţii n-avem dreptul să ne facem ecoul unor păreri copilăreşti. Iar după o clipă de ezitare adaugă; să nu crezi că am luat cuvîntul pentru că copilul meu ar avea notă mare. Nu, n-are! Dar ştiţi de ce n-are? Nu pentru că profesorul e lipsit de metodă, ci pentru că el nu învaţă. Asta-i adevărul!

Colectivul de părinţi a fost de acord că tov. Păsculescu are dreptate. Numai tovarăşii Nedelcu, Opran, Gurău, Ionescu şi Angelescu, consecvenţi au rămas pe poziţia lor: prof. de geografie n-are metodă!

Lili PLAIU

E BINE SĂ ŞTIŢI

RADU HURJINI — Timişoara: În general nu sfătuim ca hainele de vînt din foale de cort să fie curăţate acasă, fiindcă apa şi săpunul distrug apretul. Se pot încerca totuşi, două feluri de curăţire. Prima, mai simplă, constă în a le freca cu perla înmuiată în apă rece, în care aţi adăugat cîteva picături de oţet sau amoniac. O curăţire mai radicală o puteţi întreprinde în felul următor: pe o masă suficient de spaţioasă, pentru ca să puteţi întinde haina în voe, aşterneţi o pătură, iar pe deasupra o pînză. Procedaţi în prealabil la scoaterea eventualelor pete, după natura lor. Apoi frecaţi cu o perie tare, înmuiată în neofalină, pe rînd, întreaga haină (Atenţiune! luaţi măsurile necesare de ventilaţie şi de precauţie, pentru a evita incendiul). După aceea puneţi haina pe umeraş, la aer, pentru evaporarea mirosului de neofalină.

C. O. — Turnu-Severin: Noi credem că mai degrabă este vorba de o pată produsă de transpiraţia palmelor. În general cînd cereţi sfatul pentru scoaterea unei pete, trebuie să indicaţi, pe cît posibil, pe lîngă natura petei şi pe cea a materialului întrucît indicaţiunile, de cele mai multe ori, ţin cont de aceasta. Pentru cazul de faţă, vă sfătuim să încercaţi de a umezi uşor locul cu apă curată, călduţă, bătîndu-l cu peria. În apă adăugaţi cîteva picături de amoniac.

MIMI — Bucureşti: Petele de creion chimic de pe feţele de masă din policlorură de vinil — impropriu denumită de dv. nylon, — sînt foarte dificil de înlăturat, cu atît mai mult, cu cît din eşantionul trimis, rezultă că materialul este alb (transparent). Totuşi vă sfătuim să încercaţi tratarea cu alcool, care dizolvă chimicul, fără să atace materialul. Nu veţi reuşi complet, însă se poate să se piardă în masa desenului.

Pentru zile friguroase

Modele cerute de cititoare

1) Scurtă din ballonseide îmblănită. De preferinţă roşie sau verde cu blană albă. Spatele original este prins cu doi nasturi în două cute libere. În dreptul cutelor, tivul este strîns cu elastic trasat pînă la buzunarele tălate ale feţelor. Se poartă cu o fustă îngustă din stofă sport (cu desen).

2) Haină largă din material impermeabil, foale de cort, ballonseide etc. Căptuşeală din blană, urson sau stofă din lînă. Gulerul din căptuşeală este prins pe umeri de cele două clape rezolvate din croiala minecilor. Platca rotundă printre cutele, care asigură linia largă, ce se va purta mult în iarna aceasta.

3) De asemenea se poartă revere bogate. Acest model strîns cu un cordon prins de nasturii plasaţi în talie are croiala dreaptă şi se îmbracă şi fără cordon. Căptuşeala şi gulerul cu urson.

4) Haină uşor evazată, de asemenea îmblănită, cu minecile bogate prinse într-o cută în cusătura umerilor. Gulerul mare se poate ridica şi transforma cu ajutorul fermoarului de pe marginea lui, în giugă.

Desene de Marta VIDA

Călcatul cămăşilor bărbăteşti

În special cînd se poartă costumul complet, deci şi haina şi vesta — cum e cazul toamnei sau iernii, — eleganţa masculină cere o cămaşă impecabil călcată. Pentru a vă putea ajuta în această plăcere, pe care o faceţi soţilor dv., vă dăm următoarele indicaţiuni:

În primul rînd, în afară de apretarea obişnuită, înainte de călcat — cu cel puţin 6 ore — se apretează separat gulerul şi manşetele, într-un apret cam de două ori mai consistent, decît cel obişnuit. Dacă materialul cămăşii este foarte suplu — cazul dejalenului — atunci întreaga cămaşă se apretează, după spălat, introducînd-o într-o baie, conţinînd 2 la 5 gr. amidon la un litru de apă. Înainte de călcat, cămaşa se stropeşte cu apă.

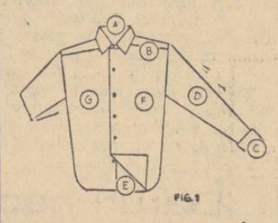

FIG. 1

Operaţia de călcat o vom face pe o masă de bucătărie sau pe o masă specială peste care am pus o pătură de călcat şi deasupra o pînză albă, curată. Începem prin a călca gulerul (fig. nr. 1 a), pe spate şi pe faţă, întinzînd cu mîna materialul, în faţa fierului de călcat, spre a evita formarea cutelor. Se usucă apoi cu fierul, complet, tivul de fixare al gulerului. După ce îndoim gulerul, îi dăm forma rotundă, călcînd cu fierul în interiorul său. Călcăm, uscînd complet, pe spate şi pe faţă, platca de sus a cămăşii (fig. nr. 1 b). Trecem acum la călcatul fiecărei mîneci, începînd cu manşeta (fig. nr. 1 c), pe care o vom usca, călcînd-o de asemenea pe spate şi pe faţă; dacă manşeta e dublă o îndoim şi o netezim cu fierul. În ambele cazuri manşeta o închelem cu nasturele sau o prindem cu un ac de siguranţă. Se împăturesc mînecа în două, pe linia de cusătură, după care se calcă de sus spre manşetă (fig. nr. 1 d). Potrivim mîneca reducîndu-i din lăţimea de sus, astfel ca să formeze o linie diagonală de la colţul de împreunare cu platca,

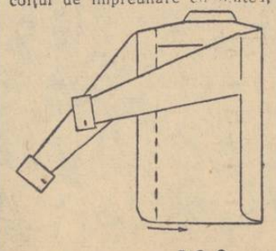

FIG. 2

spre manşetă. Întindem cămaşa pe masă şi călcăm spatele pe dinăuntru (fig. nr. 1 e); dacă spatele are cute, le călcăm pînă jos, iar dacă la platcă are pliuri, le aranjăm cu fierul. După caz, luăm din lăţimea spatelui formînd cîte o cută, de fiecare parte. Călcăm feţele, respectiv întîi partea stîngă cu butonierele (fig. nr. 1 f) şi pe urmă cea dreaptă cu nasturi (fig. nr. 1 g).

După ce am terminat călcatul propriu zis, începem împăturitul, pe care-l executăm astfel: Încheiem nasturii şi întindem platca, pentru a determina lărgimea cămăşii împăturite (aproximativ 25 cm) formînd cîte o cută la jumătatea fiecărui umăr. Întoarcem cămaşa cu faţa în jos, aducînd părţile din spate îndoite pe linia celor două cute, arătate mai sus (fig nr. 2), începînd cu partea dreaptă. Pentru împăturirea mînecilor avem de ales, între a le lăsa în lungul cămăşii sau a le împături perpendicular pe această lungime. În acest caz manşetele se întorc pe faţă şi se prind cu cîte un ac de siguranţă în interior. Înainte de a călca cutele de împăturire, le vom umezi cu o cîrpă umedă şi stoarsă. Cămaşa completă o îndoim pe linia de mijloc, după ce în prealabil am îndoit partea de jos.

Doina POPA

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

30 NOIEMBRIE — 6 DECEMBRIE 1959

— Picioare de purcel rasol, cu muştei de usturoi; ghiveci călugăresc (conserve); alivenci.

— Salată de heringi cu ceapă; budincă de cartofi cu brînză; talaţei cu magiun.

— Supă de zarzavat; pîrjoale cu piure de cartofi; fructe.

— Praz cu măsline; pulpă de berbec, cu fasole boabe; compot.

— Salată de conopidă, cu sos de muştar; biftec cu ceapă; colţunaşi cu brînză.

— Borş rusesc; cîrnaţi pe varză călită; cornuri cu nucă.

— Budincă de ficat; ostropel de pasăre; cremă de zahăr ars.

Supă de zarzavat

Zeama în care fierbeţi cartofii curăţaţi de coajă, poate servi la prepararea unei foarte gustoase supe. Radeţi 2—3 morcovi prin răzătoarea cu găuri mici, atît cît să obţineţi ca o farfurie adîncă, plină. Se încinge într-o cratiţă o lingură de ulei sau de untură şi se pune morcovul ras şi puţină sare. Se amestecă din cînd în cînd, pînă ce începe morcovul să se moaie, avînd grijă să nu se ardă. Se toarnă apoi cîte puţină apă, se adaugă o ceapă tăiată în patru, 3—4 boabe de piper şi o linguriţă de suc de roşii. Se lasă să fiarbă acoperit, pînă ce zarzavatul este bine fiert, mai adăugînd cîte puţină apă, dacă este nevoie. Cînd este gata se strecoară zeama prin sita deasă de supă, astfel să lasă cît mai limpede şi se adaugă zeama în care au fiert cartofii, de asemenea strecurată. Se potriveşte de sare. Se serveşte cu tăiţei sau cu găluşte de gris, ca şi supa de carne. Supa astfel pregătită are atît aspectul cît şi gustul supei de găină.

Ostropel de pasăre

Se taie pasărea în bucăţi potrivite, se sărează şi se înăbuşă într-o cratiţă cu puţină untură. Dacă este o pasăre grasă — raţă sau gîscă — se pune fără untură în cratiţă, deoarece lasă singură grăsime. Se lasă să se rumenească. Se adaugă 3 cepe tăiate felii subţiri, o jumătate lingură de făină şi se amestecă pînă începe să se rumenească. Se stinge cu puţină apă. Se mai adaugă o lingură de bulion, 2 căţei de usturoi, sare, 10 boabe de piper şi o frunză de dafin. Se lasă să fiarbă pînă ce carnea este destul de fragedă. Cînd este aproape gata, se adaugă 2 linguri de oţet de vin (să nu fie prea acru). Se lasă să mai dea un clocot. Sosul trebuie să fie potrivit de scăzut. Se serveşte fierbinte.

Cremă de zahăr ars

(reţetă cerută)

Cantităţi: 1/2 litru lapte, 4 linguri zahăr, 4 ouă, vanilie, 4 linguri zahăr pentru îmbrăcat forma. Se pune într-o cratiţă laptele, vanilia şi zahărul şi se ţine pe maşină pînă se topeşte zahărul. Se bat într-un castron ouăle şi peste acestea se toarnă încet, amestecînd continuu, laptele cu zahărul. Se pun 4 linguri de zahăr într-o formă cu gaură la mijloc, sau la nevoie într-o oală de mărime potrivită pentru cantitatea de mai sus. Se ţine pe foc lent pînă se arde zahărul, fără să se înnegrească, deoarece ar da un gust amar cremei. Se pleacă forma pentru ca pereţii să se acopere cu zahărul ars pînă la înălţimea la care va ajunge crema. Se toarnă compoziţia, se acoperă şi se aşază forma într-un vas cu apă fierbinte. Se dă la cuptor, se ţine să fiarbă la foc mic 45 de minute. (Apa nu trebuie să fiarbă în clocote, pentru că se fac băşici în cremă). Crema este gata cînd se desprinde de pe marginile formei. Se lasă să se răcească în vasul cu apă, şi cînd este rece, se răstoarnă pe farfurie.

PALTOANE BĂRBĂTEŞTI

1). Palton bărbătesc sport, are o linie largă şi rotundă la umeri şi îngustă la poale. Paltonul este scurt. Tighele late. Pentru acest model nu sînt indicate culorile prea închise.

2). Palton elegant pentru bărbaţi, croiala clasică, are un buzunăraş în partea stîngă, patru nasturi mici la mînecă; sînt preferate culorile mai închise.

3). Palton sport la 2 rînduri pentru bărbaţi. Urmăreşte o linie lejeră şi moale, de remarcat croiala mînecilor. În faţa mîneca este pusă, iar spatele este format raglan Stofa fantezi poate fi şi o fesătură cu un desen mic. Spatele are două şliţuri mici din cusătură.

4). Demi pentru bărbaţi mai tineri, la un rînd. Urmăreşte o linie rotundă şi lată la umeri şi mai îngustă în partea de jos. Demiul este de asemenea scurt. Platca în faţă şi spate. Pentru acest model se poate folosi o stofă cu desen sau uni. De preferat culorile mai vioale.

5). Palton sport bărbătesc la 2 rînduri cu guler de blană. Are o linie lejeră şi mai moale. Garnitură de tighele pe poale. Căptuşala din blană demontabilă.

6). Palton elegant pentru bărbaţi, cu guler şal din blană. Se închele la 2 rînduri cu 2 nasturi. Linie puţin conică. Paltonul este scurt şi dublat cu blană.

Desene de Carmen HRISTESCU

Sfaturi cosmetice

ZAICOV M. — Bucureşti: Ce se poate folosi pentru a face ca părul să stea frumos pieptănat?

Umeziţi părul înainte de a-l pieptăna cu zeamă de lămîie sau cu bere. De asemenea puteţi folosi o briantină solidă care va contribui la fixarea părului în pieptănătura dorită.

ROMANA M. — Dorohoi: Cu ce se pot decolora petele apărute din cauza soarelui?

Bănuiesc că petele apărute temporar în timpul verii din cauza soarelui s-au atenuat sau chiar au dispărut între timp. Dacă nu, tamponaţi-le zilnic cu zeamă de lămîie, lăsaţi să se usuce iar după 20 de minute spălaţi cu apă rece. Apoi ungeţi această regiune cu o cremă grasă. Crema pe care o solicitaţi are următoarea formulă: ceară de albine 10g, unt de cacao 10 g, lanolină 30 g, ulei de arahide (în lipsă, ulei de parafină pentru uz intern) 60 g, vitamina A uleioasă 5 cm³. Spălaţi faţa cu apă rece şi nu faceţi abuz de săpun. Folosiţi-l maximum de 2—3 ori pe săptămînă.

TEDY — T. Severin: Cum trebuie procedat pentru a ajunge să te bronzezi frumos?

Nu toată lumea se bronzează la fel de repede şi de puternic. Brunele se bronzează repede şi uniform, fără arsuri şi cojiri ale pielii. Blondele au o epidermă mult mai sensibilă, care cere anumite pregătiri şi menajamente. Pentru a desensibiliza pielea dumneavoastră şi pentru ca la vară să reuşiţi să vă bronzaţi, faceţi în timpul iernii 15—20 de şedinţe de raze ultraviolete. Se începe cu 1 minut şi se creşte progresiv 1 1/2 minute, 2 minute, 2 1/2 minute, 3, 4, 5 etc. Se face apoi o pauză de 10—15 zile şi se repetă şedinţele. Încă din primăvară, începeţi expunerea la soare, cînd razele sale nu sînt încă prea puternice. În timpul verii, băile de soare trebuie făcute raţional iar epiderma apărată cu ajutorul unei creme antisolare. Spre primăvară, reveniţi cu o scrisoare spre a vă da atunci în continuare sfaturile necesare.

CLARA S. D. — Bucureşti: Păr lipsit de vitalitate, ten gras cu puncte negre.

Bănuiesc că nu veţi fi de acord cu mine, dar cel mai bun lucru ar fi fost să tăiaţi părul scurt. În orice caz, periaţi-l zilnic şi spălaţi-l odată la 10—15 zile. Faţa trebuie spălată cu apă călduţă şi săpun şi şterşă zilnic cu următoarea loţiune: alcool (de 70°) 100 g, acid salicilic 1 g, camfor 1 g, acid boric 1 g. Pentru a scăpa de acele broboane care în fond sînt mici depozite de materie grasă, aveţi nevoie să mergeţi la o cosmeticiană care va masa şi va curăţa faţa, scoţînd totodată şi punctele negre. Spatele trebuie tratat în acelaşi fel. Băile de soare vara, şi cîteva şedinţe de raze ultraviolete în timpul iernii, sînt de asemenea foarte indicate.

LILIANA — Craiova: Cîteva riduri superficiale, ten normal cu tendinţă de uscăciune.

Ridurile pe care le aveţi sînt riduri de expresie şi nicidecum riduri datorite vîrstei. Crema pe care o cereţi se compune din: ceară de albine 15 g, unt de cacao 10 g, ulei de arahide 40 g, apă distilată 10 g, tinctură benzoe 1 g.

Sanda NOREANU

Curierul nostru

RITA — Ploeşti: Credem că am răspuns în mare parte întrebării dv. la rubrica de modă. Dacă cercetaţi cu atenţie toate modelele, veţi observa şi amănuntele care vă interesează. Noi însă vom mai reveni.

MARIANA — Constanţa: Nici nu era nevoie să ne spuneţi că iubiţi pentru prima oară, fiindcă ne dădeam seama şi din scrisoare. Cu cîta patimă povestiţi totul! Se vede că fiorii primei iubiri sînt foarte puternici. Am început şi noi cu teoria, iar dv. aşteptaţi un sfat practic. Pentru aceasta ar trebui să ne spuneţi însă şi ce s-a întîmplat, ce relaţii există între dv., ce atitudine are el. Din toate acestea nu ne-aţi spus nimic. Scrieţi-ne despre toate acestea şi vă vom răspunde. Pînă atunci însă vă sfătuim să nu-i vorbiţi şi lui la tonul cu care ne-aţi scris, fiindcă aţi strica totul. Mai multă raţiune, mai puţină patimă. Vă va ajuta foarte mult.

LUCIA H.: Vă faceţi prea multe iluzii cînd credeţi că adevărata fericire, marea fericire cum o numiţi dvs. o veţi avea înfăptuind cele la care vă gîndiţi acum. Faceţi cea mai mare greşeală dacă acţionaţi în acest fel. Gîndiţi-vă că aveţi un copil şi că fericirea lui trebuie să vă preocupe mai mult decît presupusa dv. fericire. Renunţaţi la această nouă „prietenie" şi la intenţiile dv. Rămîneţi pe loc şi veţi fi cu mult mai fericită mai tîrziu, cînd vă vor trece visurile ireale. Mai scrieţi-ne între timp.

I. ALEXANDRU — *Baia Mare:* Cînd ne-aţi scris aţi omis un lucru esenţial şi anume: care sînt sentimentele ei faţă de dv. Oricît de puternice ar fi sentimentele dv., nu puteţi realiza nimic din cele ce doriţi dacă ea nu este de acord. Vă rugăm să ne mai scrieţi şi să ne povestiţi şi despre ea, despre sentimentele şi comportarea ei.

CASANDRA M. — *Brăila:* Povestindu-ne faptele în scrisoarea trimisă, aţi arătat, poate fără să vreţi, că aveţi o foarte mare vină pentru toate cele ce se întîmplă în prezent. Este deci necesară în primul rînd o schimbare radicală în comportarea dv. Nu forţaţi prea mult lucrurile, nu-l împingeţi singură pe o cale pe care poate că n-o doreşte. Cu mult calm şi în modul cel mai serios trebuie să aveţi cu el o discuţie şi să puneţi toate lucrurile la punct. Se pot aranja cu uşurinţă. Este nevoie de înţelegere şi încredere din partea amîndorura.

IONEL — *Oraşul Stalin:* Ne pare foarte rău că aşteptaţi de atîta vreme, dar n-am primit scrisoarea dv. Poate că aţi scris despre mai multe lucruri în aceeaşi scrisoare şi a ajuns la altă rubrică. Pe dv. ca şi pe alţi cititori şi cititoare, vă sfătuim să nu întrebaţi despre mai multe lucruri diferite pe aceeaşi foaie de hîrtie. Există riscul să se piardă unele întrebări sau să nu se mai ştie cine le-a trimis. Vă rugăm deci să reveniţi.

FELICIA — *Corabia:* Comportarea dv. a fost puţin cam exagerată dar nu lipsită de demnitate. Căutaţi să vă menţineţi pe aceeaşi poziţie şi va renunţa cu siguranţă. Modelele cerute le-am publicat între timp.

PECIU — *Călimăneşti*: Privind lucrurile din punct de vedere teoretic, nu există prea mulţi sorţi de izbîndă în ceea ce vreţi să întreprindeţi. Asemenea lucruri se judecă însă de la caz la caz. Se pare că în ceea ce vă priveşte totul este bine. Ar trebui însă să mai discutaţi cu ea s-o lăsaţi să se mai gîndească şi apoi după ce vă va asigura cu fermitate că totul va fi aşa cum doriţi amîndoi, puteţi întreprinde acest pas în viaţă. Desigur că va trebui să prevedeţi toate situaţiile ce pot apărea în astfel de cazuri.

ANA T. — *Timişoara:* Vă interesează doar un nume de oraş. Acesta este Bucureşti. Totul era real şi nu fictiv cum se pare că bănuiţi dv.

ÎN NOUA LOCUINŢĂ

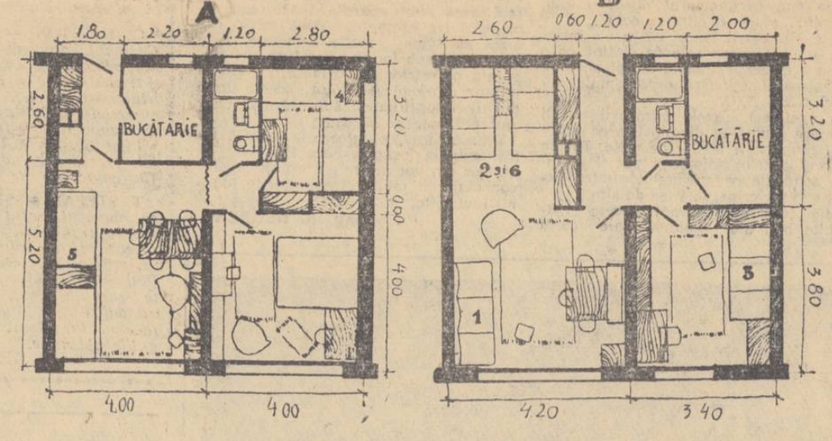

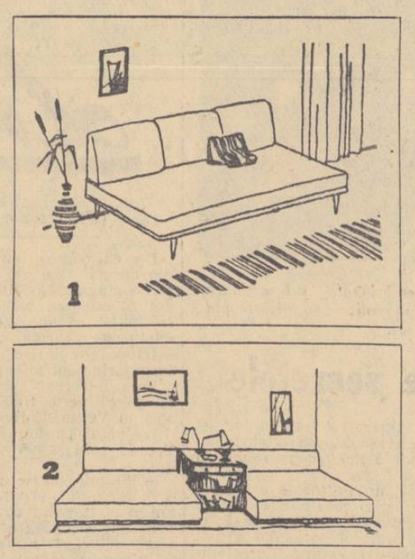

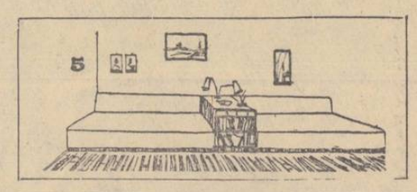

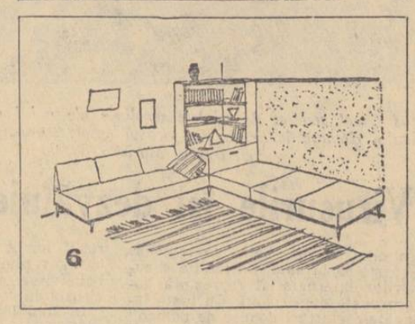

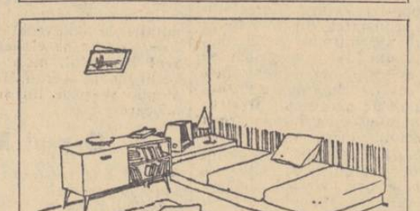

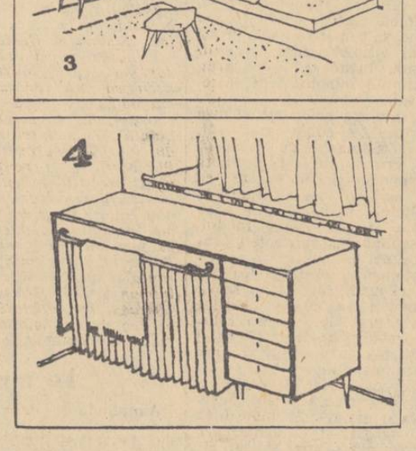

Ce bucurie! Azi, mîine va fi gata blocul şi ne vom muta în apartamentul cel nou, luminos, frumos. Cum vom aranja oare mobilierul? Ne vom face cumpărături şi lucruri noi? Sau, aplicînd, combinînd, mai tăind, mai adăugînd, vom aranja cît mai practic şi frumos, folosind la maximum lucrurile şi spaţiul ce-i avem?

Iată în acest sens cîteva sugestii care pot fi însă îmbogăţite în funcţie de lucrurile ce le avem.

Luăm ca bază tipuri clasice de apartament: A — cu trei camere şi B cu două camere. Pe fiecare vom însemna cu numărul respectiv la locul potrivit, aranjamentele din schiţele alăturate.

1 — Un divan sau un studio cărula i s-au scos tăbliile şi cutia îi facem trei perini mari cu baza mai lată de pus la perete. Foloseşte ziua ca o canapea spaţioasă iar seara e bun de pat de copii sau chiar poate pentru vre-un oaspete picat pe neaşteptate.

2 şi 6 — Nişa poate deveni un plăcut dormitor de două persoane. Fie cu divanele paralele (nr. 2) şi despărţite de o noptieră mai înălţuţă cu două sertare şi două lămpi (la nevoie, e destul şi numai una), fie dispuse în unghi (nr. 6) avînd în colţ lada de aşternut pe care se etajodează o mică bibliotecă.

3 — Dormitorul din „B" poate fi minunat aranjat cu un studio avînd la cap o mică măsuţă cu radio şi lampă iar lateral spre uşă un dulăpior servind sus ca masă iar interiorul împărţit în bibliotecă şi lada de aşternut sau dulap de mărunţişuri.

4 — Aşa se foloseşte spaţiul de deasupra caloriferului. O tăblie lungă dar nu prea lată fixată la perete iar în partea cealaltă prinsă în patru şuruburi pe un scrin, dulăpior, etajeră sau altceva similar prin tăierea sau adăugarea de picioare — la înălţimea respectivă. Să nu uităm nici vergeaua pentru uscat cîte un prosop, batistă, ciorap.

5 — În „odaia mare" din A putem instala cap la cap două paturi despărţite de noptiere care dacă nu le avem sînt simplu de făcut: un sertar sau două, un raft — două de cărţi iar deasupra lămpile, radio, vreo scrumieră etc. Acest aranjament este avantajos, el foloseşte lungimea unui perete fără uşi şi nu ocupă un spaţiu care să afecteze şi centrul odăii unde se poate astfel lesne circula, instala o masă etc.

Odată rezolvată problema dormitului ne îndreptăm privirea... şi către bucătărie. Aceasta o vom trata în numerele viitoare ca apoi să ne ocupăm de dulapul atît cel din perete cît şi cel vechi de-acasă.

REBUS-magazin

LITERARĂ

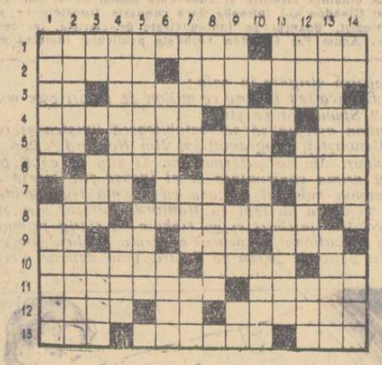

ORIZONTAL: 1) Autorul piesei „Tragedia optimistă" — Tînăr lacheu din „Livada cu vișini" (Cehov) 2) Autorul romanului „Furtuna" (Vilis) — Eroul principal al nuvelei „Înfrîngerea" (Fadeev) 3) Campion — Strîns unită — Eroul piesei „Micii burghezi" (Gorki) 4) „Un flăcău din orașul nostru", „Zile și nopți"; iată cîteva dintre lucrările sale — Diminutiv feminin — „Soarta unui...", impresionantă nuvelă de Mihail Șolohov 5) Ostrovski Nikolai — „Povestirile unui...", volum de Turgheniev — Veche măsură de capacitate japoneză 6) „...Karenina", cunoscut roman de Lev Tolstoi — Meresiev, eroul romanului menționat la 11 oriz. 7) Insulă în Marea Egee — Etaj — Operetă de Lehar 8) „Orice... își are nasul", comedie de Ostrovski — „...fără vină", altă piesă de Ostrovski 9) Avocat (abr.) — Precum — Începe să fie inițiat! — Rîu în U.R.S.S. 10) „...gardă", romanul lui Fadeev în care a dat viață lui Oleg Koșevoi, Uliana Gromova și celorlalți tineri eroi din Krasnodon — Adiere — În toiul picnicului! 11) „Povestea unui om...", roman de Boris Polevoi — Nici mai mult, nici mai puțin 12) Roman de Leonid Leonov — Mare unitate (abr.) — Autorul romanului „Taina celor două oceane" 13) Plasă de prins pești — Eroii „Tragediei optimiste" fac parte din ea — Posedă.

VERTICAL: 1) Pavel, erou de tip nou din romanul „Mama" de Gorki — Rostova, personaj feminin din cartea „Război și pace" (Lev Tolstoi) 2) Autorul romanului „Aliona Fomina" — Eroul romanului „Pămînt desțelenit" 3) Liniște — Lac în Suedia! — Clară 4) Mama însăși, celălalt minunat chip de luptător pe care ni l-a dăruit Gorki în „Mama" — Scobiți 5) Autorul poemelor „Lenin", „Ana Snegh ina", al „Baladei celor douăzeci și șase", etc. — „O... neobișnuită", roman de Konstantin Fedin 6) Hăitaș — „Omul cu...", piesă de Pogodin 7) „...în Antarctica" povestire despre vînătorii de balene de A. Soltanik — „...de pribegie", una din piesele dramaturgului Alexei Arbuzov — „Cealeașca de...", piesă de Leonid Leonov 8) Rîu în Siberia — Sondat 9) Autorul piesei „Trenul blindat 14-69" — „Cadavrul...", lucrare dramatică de Lev Tolstoi — 365 zile 10) Cu Olga și Masa completează cuplul celor „Trei surori" — „...din Pereiaslav", volum de Ribak 11) ...Makarova, interpreta Liubei Șevțova din filmul „Tînăra gardă" — „Din... inimă", roman de N. Alekseev 12) Neînfrînții — E cunoscut mai ales prin piesa sa „O chestiune personală" — Mama (arh.) 13) „Pe Donul liniștit", „Pămînt desțelenit", „Soarta unui om" sînt cîteva dintre cele mai cunoscute lucrări ale acestui scriitor sovietic — „Moarlea unui...", povestire de Cehov 14) Ca la 9 vert. — Roi din opera „Rusalka" de Dargomîjski, inspirată din poemul „Nimfa" al lui Puskin — „Aurora", „Zarea", „Slava", etc.

Petre CRIȘAN

Cuvinte cunoscute mai puțin: Sho, Dia, Ket.

Soare

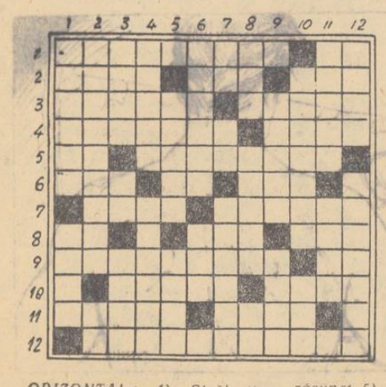

ORIZONTAL: 1) *Strălucitor ca soarele — Mere! 2) Oraș în partea de „soare-apune" a țării noastre — Umbrelă de soare naturală! — Derivat din Nicolae 3) Numele dat soarelui de către vechii greci — După apusul soarelui 4) Numele dat de romani soarelui... — Și numele dat de vechii egipteni 5) Ruteniu — Ocean spre „soare-apune" de Europa 6) Astfel — Pronume — Aici (mold.) 7) Ondulat — Alt nume dat soarelui în Egiptul antic 8) Notă în gama orientală — Interval de timp între două treceri ale soarelui prin același punct echinoxial (pl.) — Soare-răsare 9) Floarea soarelui (pl.) — Unsoare 10) Personaj din „Fîntîna Blanduziei" de V. Alecsandri — Numerus 11) Soarele în Metamorfozele lui Ovidiu — Asfinții de soare 12) Dramaturg romîn, autorul piesei „Apus de soare".*

VERTICAL: 1) „Împărăția soarelui", întinsă pe cîteva milioane de km. pătrați ai Africii — Soare-apune 2) Vremea cînd apune soarele — Idem 3) Compozitor francez — Decametru pătrat — Aceste (pop.) 4) Dragoste la început! — De mare răsunet 5) Afluent al Oltului — Personaj feminin din drama istorică „Apus de soare" 6) A dogori, a încălzi o suprafață, vorbind de soare — Arhipelag în Polinezia 7) Jumătate de tonă... — ...și a doua jumătate — Piața avocatului sau medicului; 8) O, soare! — Rocă pentru... stat la soare — Bezea 9) Albii — Rezistent la boli 10) Chimist francez, inventatorul cinematografului — Provoc 11) Stat african, cu... mult soare — Sora soarelui, în mitologia egipteană 12) Mare diviziune a corpurilor din natură — Reflector la sori și stele.

Călin ARMEANU

URECHI

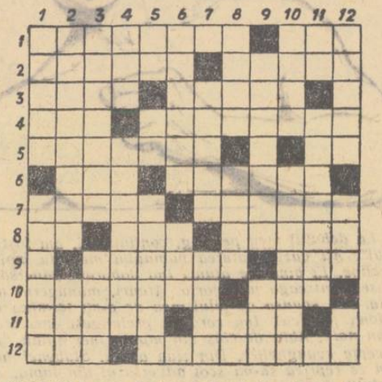

ORIZONTAL: 1) Ureche — Ureche de gîtul calului; 2) Unul cu urechi mîncă din curechi — Mingea de rugbi și fereastra urechii; 3) Ureche — Imi rămîne în urechi; 4) Farmec — Intr-o ureche; 5) Smălțuiesc — Urechea, în cele din urmă; 6) Se încurcă citeodată — Cîntă după ureche; 7) Numai ochi și urechi — Coloana de apă care se învîrtește în jurul său; 8) Pronume — Una din Ciclade — Făurit; 9) Trei sînt cunoscute! — Început de refren; 10) O anumită ureche — Pronume; 11) Cvart — Cel al auzului are ca organ urechea; 12) În acest loc — Voce neplăcută urechii.

VERTICAL: 1) Pe lîngă casa omului, — Din vechime; 2) Celebri — Fruct; 3) Urechi tăiate! — Oprește-te!; 4) Fără valoare — Soldat turc din vechime; 5) Alifie — Spele — Ureche; 6) Floare la ureche... — Apăs pe un buton, adresîndu-mă urechii; 7) Surogat — Creez; 8) A învîrti — Să folosească scărița! — Țiui la mijloc; 9) Celebru prin lăudăroșenie! — Stațiune de mașini și tractoare; 10) Șir — Le vîjîie urechile; 11) Articol — Conțin urechea șoricelului, urechea porcului etc.; 12) Prăjitură — Trece prin urechea acului — „Floare... ureche"

N. CORNEA

Cuvinte mai rare: Ios

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

MINA-N MÎNA

ORIZONTAL: Darnic — Mutual — Alianță — Pumni — Lesne — Je — Leac — Tai — Leu — D — R — A — Aspre — Terțiar — Ala — Salut — I — D — T — Ciung — Sec — Econom — E — Pive — Garanta — Sever — Em — Iv — Roit — At — Tău — Energic — A — Ascuns — Gu — Ult — Riuri — Harnici.

LOCUINȚE...

ORIZONTAL: Coș — Acoperiș — Afirnat — Ușa — Ranetti — Adam — Acasă — Cabană — Gulf — Sera — Or — Ira — Da — Acas — Ai — Luchian — K — L — Dom — Oa — Tra — Es — Raul — Pe — T — Ticsi — Ianca — Dima — Timpane — Ala — Baciu — Av.

Poșta rebus

IOAN ALMAȘAN — Petroșani: Jocul trimis conține o inexactitate: siteancă în loc de săteancă. De asemenea, cu toată definiția pe care a-ți dat-o, cuvîntul „iamant" nu poate figura în careu. Mai încercați.

CONST. STROENACHE — Craiova: Am primit careurile trimise de dv. „Culturală" are definiții improprii, de pildă la 2, 5 și 6 orizontal. Revedeți jocul din acest punct de vedere și trimiteți-l din nou.

DIMA DUMITRU — București: Am publicat de curînd un joc pe temă asemănătoare.

S. CALOSENCO — Bîrlad: Se reține.

AUREL VANCEA — reg. Cluj: Dovediți reale aptitudini de compunător. Vă rugăm să ne mai trimiteți.

LEVIN ȘERBAN — Bacău: V-am ruga să modificați cuvîntul la 2 vertical și să ne trimiteți din nou jocul.

RIK AUERBACH

— Ce-i asta, tovarășe ospătar?
— Ciorbă de văcuță, dar nu mai avem...

H. LERU

TINERI CĂSĂTORIȚI

— Spuneam... aparat de radio n-are rost să ne mai cumpărăm!...

AL. CLENCIU

Unii maeștri vocali exersează la ore nepotrivite.

— Spuneți, vă rog, maestrului, să nu mai cînte, că șoțul meu nu poate dormi...
— Mă mir, șoțul meu exersează tocmai... „Cîntec de leagăn"

C. BRÎNDAȘU

— Ce să fac!! I-am promis nevesti-mi că nu mai calc prin circiumi...

ȘT. MUNTEANU

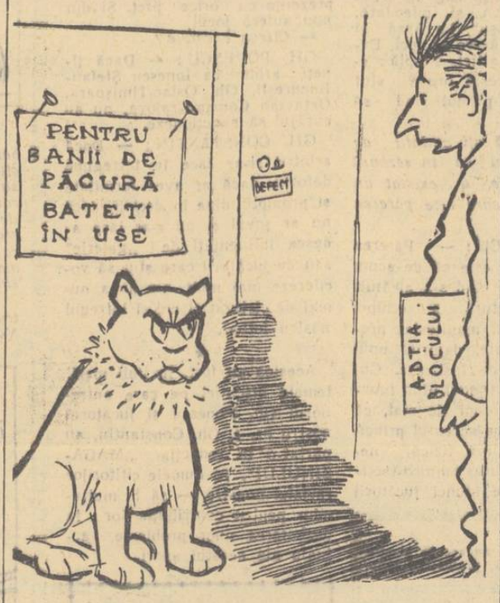

Fără cuvinte

N. GHENADIE

— Ce ai zis?
— Dincolo se petrec lucruri mai interesante: vizibilitatea e mai clară, imaginea mai bună...

FRED GHENĂDESCU

— Ce faci? Mergem?.
— Stai niețeluș că nu-mi găsesc pantalonii!...

BENEDICT GĂNESCU

Cineva care nu trebuie să facă anticameră la Direcția Teatrelor

V. CRIVĂT

EDUCAȚIE DESAVÎRȘITĂ

— Vai dragă, dar nu mă deranjezi de loc!

NELL COBAR

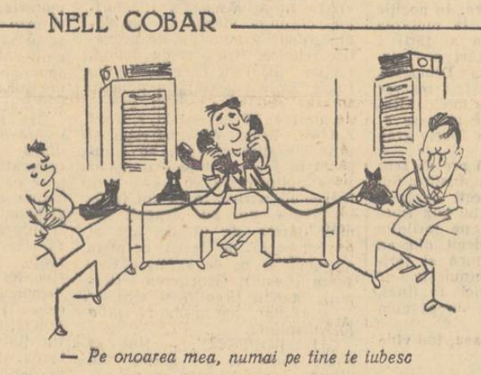

— Pe onoarea mea, numai pe tine te iubesc

GH. CHIRIAC

— Uite-l pe Marin ospătarul ce grăbit e!
— Te cred, aici se servește pe el însuși!...

V. TIMOC

— Aoleu! Zguduire seismică?
— Da' de unde: onomastică!

S. NOVAC

Cînd vecinul de apartament vrea să doarmă...

Confidența

Totdeauna am fost de parere că este un lucru foarte important să știi să păstrezi bunele relații cu semenii tăi. De pildă, eu nu m-am certat niciodată, nu i-am spus nici o vorbă mai tăioasă semenului meu Georgescu, care e șef de secție. Dimpotrivă. Intotdeauna am la mine un pachet de țigări din cele care știu că înmoaie semenul meu Georgescu, îi fac rost de bilete la cinema și nu uit să-i invit niciodată la onomastica mea. Și totuși semenul meu Georgescu mă tratează uneori ca și cum eu n-aș fi semenul lui și mă critică, îmi face observații sau mă dă la gazeta de perete. Eu, totuși nu-i răspund cu aceeași monedă și mă port cu el ca o mamă cu copilul ei, că mă tot întreb de ce nu scrie pe ușa biroului nostru „Mama și copilul". Să nu credeți însă că mă port așa numai cu semenul meu Georgescu pentru că e șef de secție. Nu. Un alt semen al meu cu care eu păstrez bunele relații este Dumitrescu (șef de serviciu). Ah, ce bucurie lăuntrică mă cuprinde cînd pot să-i țin paltonul semenului meu Dumitrescu. Cu cîtă bucurie îi spun eu dimineața cînd îl întîlnesc pe sală „Să trăiți!" ca semn că eu țiu la viața semenului meu și-i doresc numai bine. Dar nici semenul Dumitrescu nu este recunoscător și chiar ieri m-a bestelit în problema bilanțului pe care nu l-am dat și, cînd eu i-am spus „Am înțeles, să trăiți!" el mi-a replicat: „Lasă servilismul ăsta!" Eu nu pricep. Ce era să-i spun? „Am înțeles, să nu trăiți?" Ca să vezi, eu fac eforturi pentru păstrarea bunelor relații între oameni și semenul meu Dumitrescu mă acuză de servilism. Dar eu i-am trecut cu vederea și am răspuns: „Am înțeles o să las servilismul, dacă așa spuneți dumneavoastră!" Și nu știu de ce semenul meu Dumitrescu s-a făcut vînăt și a zbierat.

Un alt semen al meu cu care eu păstrez bunele relații este Pricopie. (director adjunct). Cînd a fost bolnav de gripă eu, cu lacrimi în ochi, îi dădeam telefon în fiecare zi ca să-l întreb cum se simte, dar cînd l-am chemat a șaptea oară mi-a replicat: Ascultă, frate, îți mulțumesc, dar de cînd grija asta pentru sănătatea mea?" Și i-am răspuns emoționat: „Tovarășe director, eu îmi iubesc aproapele ca pe mine însumi!" Și atunci aproapele meu mi-a răspuns că să mă las de periuțele astea că a mai văzut el din ăștia și că la el nu se prinde. In asemenea condiții e foarte greu să păstrezi bunele relații cu semenii tăi, dar dacă ai o inimă largă și un suflet mare cum am eu, dacă ești bun și blînd, reușești să treci peste asta.

Odată chiar mi-a spus semenul meu Pricopie: „Știu că ești bun, frățioare, dar fii bun și nu mai întîrzia dimineața la slujbă! Observ că ești blînd, dar ești prea blînd, ești atît de blînd că ți-e milă de dumneata să lucrezi opt ore și vreo două le pierzi cu șuete și gustări!" Și pe urmă m-a trimis la semenul meu, șeful personalului, care mi-a înmînat o mustrare scrisă, care mustrare dovedea că el nu face nici un efort ca să păstreze bunele relații cu mine.

Eu totuși nu m-am certat cu nici unul din acești semeni ai mei și continui să-i iubesc, să le zîmbesc și să le trec cu vederea lipsurile lor. Totuși, odată mi-am ieșit și eu din fire. Pentru că răbdarea are și ea o limită și vorba aia, om ești. Astfel, am avut un incident cu Stamate. L-am chemat odată și l-am rugat să-mi ia niște țigări. Și el mi-a răspuns: „Mai tîrziu că acum mă duc cu niște scrisori la minister!" N-am mai putut răbda și, cu toată blîndețea mea, i-am făcut un perdaf semenului meu Stamate care, fie vorba între noi, și-a cam luat-o în cap cu bunele relații între semeni și mă înțelege greșit. Pentru că atunci cînd semenul meu nu vrea să se ducă să-mi ia țigări, apoi întoarcem foaia pentru că, vorba aia, una e să le treci cu vederea la semenii mei de la clasa XI maxim în sus și alta e cu cei de la clasa X minim în jos. Păi ce, ne jucăm?

C. ARIERESCU
Referent
P. conf. Sorin RĂȘCANU

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Rezultatul primului concurs

„Incercați să compuneți o problemă de șah"

După cum am mai anunțat într-un număr anterior, arbitrajul primului concurs „Incercați să compuneți o problemă de șah" organizat de revista „MAGAZIN" a fost încredințat maestrului sportului Virgil NESTORESCU. Publicăm mai jos prima parte a referatului său, precum și primele trei probleme clasate. Celelalte lucrări distinse cu premii vor fi publicate în numerele viitoare.

Amintim că autorii problemelor premiate vor primi, în afara premiilor acordate de redacție, și punctele necesare obținerii unei categorii de clasificare în compoziția de probleme.

Reluînd o veche tradiție a acestei publicații, concursul tematic de compoziție șahistă recent încheiat a constituit un frumos succes pentru organizatori și totodată un real sprijin pentru iubitorii șahului artistic.

Deschis cu atrăgătorul titlu **„Incercați să compuneți o problemă de șah!"**, concursul a trezit un justificat interes în rîndurile cititorilor șahiști, în cea mai mare parte tineri debutanți în compoziție. Au participat în total 23 de autori cu un număr de 52 lucrări, problemiști în devenire despre care sîntem convinși că în viitor se va vorbi.

Avînd în vedere caracterul concursului, se poate afirma că scopul său a fost pe deplin atins. Un număr apreciabil de lucrări ale unor autori care de abia cu acest prilej și-au încercat forțele s-au ridicat la un nivel satisfăcător, unele chiar întrecînd așteptările.

Iată lista participanților:

Andronache A. (București), **Anton A.** (Bocșa Română), **Butnaru E.** (Pojorîta-Cîmpulung), **Bukovinszky L.** (Sibiu), **Cămăraș I.** (Dej), **Cristev L.** (București), **Dabu R.** (Tg. Neamț), **Filaret I.** (Sibiu), **Florescu G.** (Cîmpulung), **Goilov C.** (București), **Hornea St.** (Timișoara), **Idelovici A.** (Iași), **Laczko L.** (Satu Mare), **Lehni A.** (Timișoara), **Marienfoiu G.** (Roșiorii de Vede), **Mironescu M.** (Borzești), **Popescu O.** (București), **Petrescu M.** (București), **Săvulescu B.** (Slănic-Prahova), **Secăreanu B.** (Moroeni), **Simu O.** (Pojorîta-Cîmpulung).

După verificarea soluțiilor și cercetarea corectitudinii tematice a problemelor, au rămas în concurs 15 lucrări aparținînd următorilor 9 autori: 1) ANTON A. (4); 2. BUKOVINSKY L. (2); 3) CĂMĂRAȘ I. (1); 4) DABU R. (1); 5) FILARET I. (1); 6) GUGRAMANIS G. (1); 7) IDELOVICI A. (1); 8) PETRESCU M. (1); 9) SĂVULESCU B. (3)

Pentru evidențierea celor mai bune lucrări am folosit drept criterii esențiale realizarea temei date în numărul maxim de variante, îmbinarea ei cu alte teme, prezentarea complexului de variante într-o formă cît mai adecvată. Concursul fiind tematic, problemele au fost selecționate în primul rînd în funcție de mecanismul tematic și apoi de construcția lor în ansamblu.

Pe baza acestor criterii, am stabilit următoarea clasificare:

Premiul I — A. IDELOVICI (Iași)

Cea mai bună problemă de concurs, în care sînt întrunite toate calitățile cerute unei lucrări pe temă impusă. Autorul, care nu este la prima sa compoziție, a reușit să prezinte într-o formă plăcută trei variante tematice: înainte de cheie 1... Rd6 2. C:c4, iar după cheie 1... Rd6 2. Dc5 și 1... Rf6 2. Dd3. Cele două maturi pe linia de legătură lasă o impresie deosebită. Trebuie remarcat că autorul a combinat tema concursului cu tema Ruhlis: maturile din jocul aparent 1... Rd6 2. Cc4 și 1... Rf6 2. Cf3 revin după cheie ca urmare a altor apărări negre, adică după 1... T:c4 2. C:c4 și 1... Cd6 2. Cf3. Sincere felicitări autorului!

Premiul II — L. BUKOVINSZKY (Sibiu)

O problemă lucrată cu grijă și mult gust artistic. Deși numai cu o singură variantă tematică (1.., R:d4 2. Td3) totuși combinarea acesteia cu apărarea prelungită a calului negru, cheia surprinzătoare și forma economică dau dreptul acestei probleme să ocupe pe merit locul acordat.

Premiul III — M. PETRESCU (București)

O interpretare modernă a temei: înainte de cheie există varianta tematică 1... Rc4 2. D:c6, iar în soluție 1... Rc4 2. Db4 (mat schimbat). Valoarea problemei este ridicată de prezența a încă unui mat schimbat: 1... Ce2 2. Dg5 în joc aparent și 2. Dd6 în soluție. Cu un joc mai bogat, clasificarea sa ar fi fost mai înaltă.

Virgil NESTORESCU
maestru al sportului

Premiul I
Aurel IDELOVICI

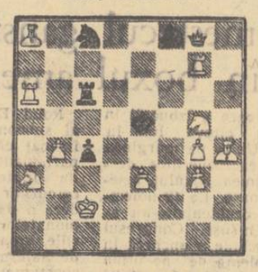

1. Dg8 : c4 !

Premiul II
L. BUKOVINSZKY

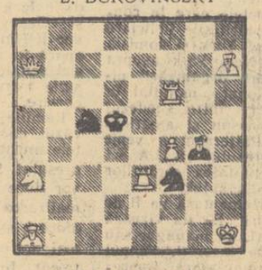

2. Na1 — d4 !

Premiul III
M. PETRESCU

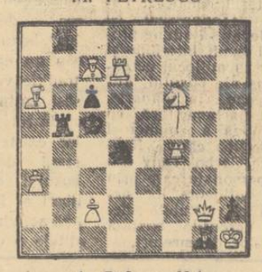

1. Dg2 — d2 !

Jocuri distractive

INTREBARI...

CÎTE SECUNDE? Două trenuri de marfă, ambele în lungime de 200 m., vin unul în întîmpinarea altuia cu o viteză de 45 km. pe oră.

Intrebare: Cîte secunde vor trece din clipa întîlnirii locomotivelor pînă în clipa cînd se vor întîlni frînarii aflați în ultimele vagoane?

PROBLEMA DE ȘAH: Un tînăr jucător de șah vrea să mute un cal aflat în colțul din stînga jos al tablei de șah (la a 1) în colțul din dreapta sus (la h 8) în așa fel ca să treacă cu calul o singură dată prin fiecare pătrat al tablei.

Intrebare: Se poate rezolva problema?

Soluțiile jocurilor din nr. 111

UNDE SE VOR ÎNTÎLNI CEI DOI PRIETENI? Dacă sînt respectate condițiile amintite: plecarea prietenilor are loc în aceeași clipă, viteza este riguros egală și direcția de mers al celui de la A permanentă spre prietenul său (aflat și el în mers) ei nu se vor întîlni niciodată.

UN SFERT!

Desenul din stînga arată cum trebuie împărțit în primul rînd desenul, iar cel din dreapta arată cum trebuie așezat desenul și cum se taie un sfert.

O MICĂ SOCOTEALĂ

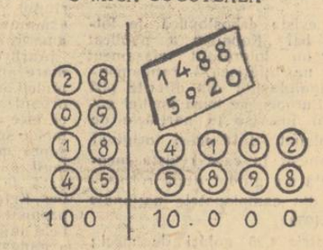

Poșta jocurilor

I.C.S. — 374 București: Definiția și rezolvarea problemei au fost cele corespunzătoare. Vă felicităm sincer pentru două soluții suplimentare, pe care le-ați mai găsit! Sperăm că v-am dat satisfacția cuvenită, dar de ce era necesar un pseudonim?

Elev sergent N. DUMITRESCU — Sibiu: Vă rugăm să ne scuzați pentru întîrzierea răspunsului. Completările dv. la problema publicată sînt deosebit de interesante și vă felicităm. Așteptăm să ne mai trimiteți alte jocuri.

Concursul sportiv cu premii organizat de „Magazin"

SPORT

In urma ultimei etape, cînd s-a încheiat prima parte a campionatului categoriei A de fotbal și ordinea primelor patru echipe a fost astfel fixată:

1. C.C.A. București
2. Steagul Roșu Orașul Stalin
3. Dinamo Bacău
4. Farul Constanța

Comisia concursului sportiv organizat de revista „MAGAZIN" a început lucrările de triere a miilor de buletine care au fost trimise de cititori.

In numărul viitor vom publica rezultatele acestei trieri, precum și data și locul tragerii la sorți a premiilor oferite cititorilor, în cazul cînd mai mulți cititori au indicat ordinea exactă cerută de regulamentul concursului.

PUNCTE DE VEDERE

Un sport spectaculos: șahul!

Cei obișnuiți cu animația stadioanelor, cu vacarmul din jurul ringului sau al velodromului, vor zîmbi sceptic dacă li se va spune că o partidă de șah poate oferi un spectacol pasionant. Evident, pentru cine nu se pricepe nici cît negru sub unghie, confruntarea dintre armiile de lemn rămîne la fel de misterioasă ca o pagină din Shakespeare pentru un pinguin nealfabetizat. In ce mă privește, deși n-aș îndrăzni să-i dau un turn avans lui Botvinik, voi mărturisi că am palpitat nu o dată urmărind lupta de pe eșichier, cu aceeași emoție pe care o încerc la cele mai dinamice competiții sportive. Așa se face că duminica trecută, la o oră după ce arbitrul fluierase sfîrșitul întîlnirii dintre Rapid și Steagul Roșu, mă aflam în aula Institutului de Petrol și Gaze, unde cei mai buni șahiști ai țării își dispută de două săptămîni titlul de campion.

Regretind absența (justificată) a doctorului Troianescu, unul din principalii favoriți, m-am felicitat totuși pentru buna inspirație de a fi ales tocmai runda a unsprezecea, care opunea, între alții, pe Ciocîltea lui Günsberger, pe Mititelu lui Szabo, pe Drimmer lui Radovici și pe Bălănel lui Botez.

Desigur, e cu neputință să urmărești desfășurarea simultană a zece partide, mai ales între maeștri: spectatorul își concentrează atenția în majoritatea cazurilor asupra unuia din cele zece panouri pe care sînt reproduse mișcările efectuate la fiecare masă. Ca de obicei în faza inițială — a deschiderii — concurenții, ca și spectatorii, sînt mai calmi, mai relaxați. Constat cu uimire că Reicher nu s-a mișcat de pe scaun aproape 20 de minute, iar Rădulescu n-a consumat nici zece țigări într-o oră!

Dar pe măsură ce limbile ceasornicelor de control înaintează, o tensiune surdă cuprinde întreaga sală. Günsberger, zîmzitor și flegmatic ca totdeauna, se plimbă cu mîinile la spate prin spațiul rezervat jucătorilor. Liniște aparentă, pentru că, în fond, el așteaptă cu încordare răspunsul adversarului la cea de-a 19-a mutare... Va prefera Ciocîltea să-și consolideze centrul sau va încerca o „diversiune" pe flancul damei? In cele din urmă, negrul optează pentru a doua variantă, iar tînărul maestru timișorean se grăbește să demonstreze că alegerea aceasta a fost greșită...

Botez stă parcă ceva mai bine la Bălănel ca și Mititelu la Szabo; totuși, în ambele partide arbitrii consemnează egalitatea, după nici 3 ore de joc. Ținînd seama și de rundele anterioare, am impresia că actualul campionat stă sub semnul unei adevărate... epidemii de remize!

In schimb Joița este decis să obțină prima victorie în concurs, după ce a ratat-o de cîteva ori pînă azi, iar Urseanu își va continua probabil seria victoriilor, întrucît conducătorul negrelor, Varabiescu, a ajuns cu regele aproape de mijlocul tablei!

Un ropot de aplauze răsplătește pe învingătorul celei mai frumoase partide din această seară: e vorba de Günsberger, care l-a învins de o manieră strălucită pe Ciocîltea. In poziție pierdută încă de la mutarea 22-a, fostul campion al țării a prelungit cu 8 mutări o rezistență absolut inutilă. Dimpotrivă, Drimmer găsește resurse neașteptate și întrerupe cu Radovici într-o situație în care avantajul albului pare foarte greu de realizat.

La capătul celor 5 ore de tensiune, ies din aula Institutului mai înfierbîntat decît de la o gală internațională de box (nu-i vorba că nu prea ne întîlnim noi cu așa ceva, decît din an în Paște!). O singură și teribilă întrebare mă chinuiește: de ce o fi jucat Radovici în final, regele la d4 în loc de e4 cum „vedeam" eu?

Nu înțeleg și, zău așa, îmi vine să mor de necaz!

Dan DEȘLIU

Cutia cu scrisori

A.V.-Onești: 1) Portarului Vlad de la echipa de fotbal C.S.M. Baia Mare îi puteți scrie pe adresa clubului din Baia Mare. Cu siguranță că scrisoarea îi va parveni. El va fi în măsură să vă răspundă mai bine decît noi la întrebările ce ni le-ați pus. 2) Kopa este într-adevăr una din cele mai reprezentative figuri ale fotbalului mondial. Nu se poate spune însă că el este cel mai bun jucător al lumii.

V.M.-Petroșani: In problemele care vă interesează vă rugăm să vă adresați Agenției O.N.T. Carpați din București, Calea Victoriei nr. 100.

ION BABOIE-Orașul Stalin: Vă rugăm să ne trimiteți articolul de care pomeniți în scrisoarea dv. pe următoarea adresă: Revista „Magazin", Piața Scînteii nr. 1, București. Așa articolul va fi interesant, îl vom publica. Nu uitați să ne trimiteți și fotografii. Cît mai multe.

M. CRIȘU-Orașul Stalin: Aruncătorul de greutate englez Arthur Rowe este de meserie fierar. Recent, în cadrul unui antrenament a aruncat bila de 7,257 kg. peste 19 metri, anunțîndu-se drept un puternic adversar al lui O'Brien la Jocurile Olimpice de la Roma.

R. PASCU-Timișoara: Informația corespunde realității. In luna decembrie a acestui an, la Guayaqui (Ecuador) va avea loc un nou campionat de fotbal al țărilor sud-americane, cîștigat în „prima ediție" de echipa Argentinei.

H. MULLER-Satu Mare: Fotografia decupată pe care ne-ați trimis-o reprezintă o fază a unui joc intitulat „Badminton" asemănător jocului de tenis de cîmp. Se joacă pe un teren redus (13×6 m) cu un fileu și mingi ușoare cu pene (4,73—5,50 grame) și rachete asemănătoare celor de tenis. Jocul se dispută simplu și dublu pînă la 15 sau 21 puncte. Mingea nu trebuie să atingă terenul jucîndu-se numai din voleu. Jocul se practică în Danemarca, Franța, Anglia, R. P. Chineză și a început să fie practicat și în U.R.S.S.

C. BENU-Ploești: Primul campionat de rugbi în țara noastră a avut loc în anul 1914 (cîștigătoare echipa T.C.R.). Primul meci internațional: în 1919 cu Franța la Paris (48-5 pentru gazde). Primul joc de fotbal la București: 2 decembrie 1907.

D. PARASCHIV-Constanța: 1) Recordul mondial la 100 m. liber înot este de 54,6 secunde. 2) Echipa care a reprezentat țara noastră la turneul olimpic de fotbal din Finlanda a fost formată din: Voinescu, Zavoda II, I. Covaci, Farmati, Călinoiu, Serfözö, Paraschiva, Iordache, Ozon, Petschowski, Suru.

D. ANDREIESCU-Arad: O să căutăm să vă satisfacem cererea trimițîndu-vă fotografiile cerute, pentru ca colecția dv. — remarcabilă după spusele dv. — să nu sufere (cu asta facem o excepție).

ST. WEBER-Brăila: Am reținut propunerea dv. referitoare la viitorul concurs sportiv al revistei „Magazin" și cred că o vom pune în aplicare. Vă mulțumim călduros pentru preocuparea dv. Aveți dreptate în problema literaturii sportive. Am scris și noi în acest sens.

FOTBALUL ȘI FOTBALIȘTII LA MIJLOC DE CAMPIONAT

(Urmare din pag. 1-a)

zentative a țării, ne-a bucurat pentru că ne-a dat posibilitatea unui tur de orizont în actualitatea fotbalistică.

Redăm în cele ce urmează, în mod succint, însemnările pe care redactorii noștri, Șt. Radu și Ion Bocioacă le-au făcut în interesanta lor convorbire cu cei doi fruntași ai fotbalului romînesc.

Cînd îmbătrînește o echipă?

Discuția a pornit de la o chestiune care, de mai mult timp și mai ales în preajma sezonului care se încheie acum, a fost mult dezbătută:

— Este C.C.A. o echipă bătrînă?

Tov. lt. col. GH. POPESCU a fost foarte net în răspunsul său:

— Bătrînețea sau tinerețea unei echipe nu pot fi apreciate după vîrsta propriu zisă a jucătorilor, ci după vîrsta lor fiziologică, după gradul lor de pregătire tehnică, fizică și de voință. La noi, jucătorii care au în jurul a 30 de ani sînt, în genere, socotiți bătrîni. Complet greșit. Jucători ca Petschowski, frații Zavoda, Bone, Alexandrescu și alții din alte cluburi, se comportă încă foarte bine — parcă ar avea puțin peste 20 de ani. In schimb activează la noi jucători care nu au depășit cu mult vîrsta de 21 de ani și se comportă pe teren ca niște moșnegi, — ca de exemplu Ciosescu (Farul), Georgescu (Rapid), Stancu (Rapid) și alții.

— Așadar, limita de vîrstă a fotbaliștilor...

GH. POPESCU: — Nu se poate vorbi de o limită de vîrstă, dar se poate spune că, în general, un fotbalist atinge maturizarea tuturor însușirilor sale între 26 și 30 de ani. Natural, dacă urmează un program rațional și perseverent de instruire multilaterală.

— Vasăzică, s-ar putea înțelege că pentru C.C.A. nu se pune încă problema întineririi echipei...

GH. POPESCU: — S-ar înțelege greșit, pentru că această problemă intră în sfera actuală a preocupărilor și a strădaniilor noastre. In ultimul timp, jucători tineri ca Jenei, Mihăilescu, Raczi, au devenit jucători de bază ai echipei noastre. Alții îi vor urma curînd, — evident promovarea lor făcîndu-se nu pripit, nu înainte de a-i fi pregătit sub toate aspectele:

Joc destructiv — de apărare, joc periculos

Iată-ne atingînd o altă problemă care a fost ades discutată: tendința unora dintre echipe spre un joc destructiv, așazis de apărare, dar care de cele mai adeseori s-a transformat în joc periculos.

GH. CONSTANTIN: — Vedeți, aceasta este o problemă din cele mai dezbătute de fotbaliștii noștri. Jocul periculos înseamnă un permanent pericol pentru integritatea noastră fizică și constituie o frînă pentru dezvoltarea calitativă a acestei discipline sportive. Mi s-a întîmplat adesea — și cred că și multor altor jucători — ca în momente decisive ale jocului să fiu silit să mă concentrez spre eschivarea unor atacuri nereglementare, periculoase, ale adversarilor direcți, în loc ca toată atenția să mi-o îndrept spre execuția tehnică cea mai potrivită. Sînt jucători care, dacă-i depășești prin dribling, te reține din acțiune prin intervenții nepermise de nici un regulament: piedici, țineri de tricou sau chiar... „îmbrățișări".

— Ce jucători s-au „relevat", în mod special în acest sens?

GH. CONSTANTIN: — Stoperul *Zaharia* de la „Steagul Roșu", *Al. Vasile* de la Dinamo București, *Macri* (Rapid), *Georgescu* (Cluj), *Ciuncan* (Farul).

— N-ați omis pe nimeni?

Gh. Constantin, căpitanul echipei reprezentative A a R.P.R.

Despre coechipierul dv. Vasile Zavoda n-aveți nimic de spus?

GH. CONSTANTIN: — Aș fi încîntat dacă toți adversarii mei ar juca la fel de corect ca Vasile, care a atins o asemenea maturizare încît, prin plasament și prin tehnică individuală, reușește să facă față cu succes sarcinii sale de fundaș. Aș putea spune că în echipa noastră Jenei joacă mai „tare" decît Vasile Zavoda.

GH. POPESCU: — Aș vrea să adaog că în ultimii ani tendința spre jocul de apărare se generalizează în Europa. Se pare că dorința echipelor de a obține cu orice preț rezultate și puncte în clasament, conduce la întărirea sistemelor de apărare. De aici, denaturările inerente: jocul de apărare devine sinonim cu jocul destructiv și degenerează repede în joc periculos. Un asemenea joc este la îndemîna unor jucători nepregătiți din punct de vedere tehnico-tactic, dar care suplinesc această deficiență prin forță și detentă.

— Remediul?

GH. POPESCU: — Intervenția promptă a conducerilor tehnice, a antrenorilor și a arbitrilor, — intensificarea muncii educative în rîndurile jucătorilor.

L-am întrebat, în aceeași ordine de idei, pe Constantin:

— Cu ce echipe și în ce orașe vă este mai plăcut să jucați?

GH. CONSTANTIN: — Din București, cu Rapid și cu Progresul; din provincie cu Petrolul, cu U.T.A. și, cîteodată, cu „Steagul roșu". La Arad și Ploești e o plăcere să joci. Explicația e, de altfel, simplă: echipele din aceste orașe sînt preocupate în primul rînd să joace fotbal.

— Pentru că ați amintit de Rapid și pentru că în sezonul care se încheie a existat un „caz Rapid", care este părerea dv.?

GH. POPESCU: — Părerea mea personală este că de acum circa 3 ani, de cînd s-a alcătuit actuala structură a echipei Rapid, nu s-au manifestat progresele așteptate, datorită unui greșit proces de instruire. Cunosc, încă din timpul cînd funcționam ca antrenor de stat, că la Rapid s-a pus accentul principal pe pregătirea fizică, neglijîndu-se latura tehnico-tactică. Oricum, de atunci jucătorii Rapidului au devenit din jucători tineri de perspectivă, jucători maturi care nu corespund în suficientă măsură speranțelor puse în ei. Și în felul acesta, tineri ca *Bodo* sau *Stancu* au devenit jucători de rezervă în propriul lor club, iar alții, ca *Georgescu*, au o valoare plafonată.

GH. CONSTANTIN: — Prin contrast, aș vrea să relev meritele clubului U.T.A. și ale antrenorului Braun, care promovînd cu curaj, dar și cu dibăcie, jucători tineri, nu-i lipsesc nici un moment de suportul moral și tehnico-sportiv al unor jucători cu mare experiență ca *Petschowski, Băcuț II, Capaș* și alții.

— Fiindcă vorbim de adversarii echipei C.C.A., cum explicați dubla performanță a Petrolului în ultimele două campionate?

GH. POPESCU: — Meritele echipei ploeștene nu pot fi diminuate. Și acum un an și acum doi ani, Petrolul era echipa cea mai completă, cea mai matură, în timp ce principalii ei adversari, C.C.A. și Dinamo București se aflau, prima într-o formă descendentă ca urmare a unei prea accentuate solicitări pe plan intern și internațional, iar cealaltă în plin proces de întinerire a formației.

— In actualul campionat cine credeți că vor fi principalii candidați la titlul de campion?

GH. POPESCU: — In afară de actualii fruntași, C.C.A. și Steagul Roșu, cred că și Petrolul mai poate reveni în fruntea clasamentului. In fond, și anul trecut Petrolul a terminat turul tot la 4 puncte de lider Dinamo București. Și chiar această din urmă echipă, deși are acum doar 9 puncte, poate juca un rol, dacă nu direct, unul indirect, dar foarte important, în desemnarea campionului. Un rol mai... personal în desemnarea campionului îl poate avea și Dinamo Bacău.

Echipa reprezentativă

— Ce părere aveți despre compoziția și comportarea echipei noastre reprezentative?

GH. CONSTANTIN: — La data disputării jocului cu Bulgaria, formula folosită a fost, socot, cea mai potrivită. Iar rezultatul a fost și el corespunzător.

— Cu alte cuvinte, socotiți că o formulă de echipă mai bună nu se putea găsi. Dar, spuneți-ne, tovarășe Constantin, dacă ați avea putința să vă alegeți singur coechipierii unei linii de atac ideală, care ar fi alegerea dv.?

GH. CONSTANTIN: — Aș alege actualii înaintași ai echipei mele, C.C.A., pentru că în compania lor eu pot da randamentul cel mai bun. Aceasta nu înseamnă că înaintarea C.C.A. este astăzi cea mai bună linie de atac ce se poate pune pe picioare în fotbalul nostru.

GH. POPESCU: — Și eu consider că meciul cu Bulgaria a fost bine pregătit. Mai grea mi se pare pregătirea programului internațional de primăvară. In ce privește jocul retur cu Bulgaria, consider că el poate fi cîștigat de o bună și bine pregătită echipă reprezentativă românească, dat fiind că echipa Bulgariei — după părerea mea — este în descreștere valorică. Felul cum trebuie pregătită echipa noastră? In nici un caz în afara cluburilor, în timpul iernii.

— Și acum, în încheiere, o problemă care a fost, este și va mai fi, foarte mult discutată: arbitrii și arbitrajele.

GH. POPESCU: — Arbitrajele nu sînt la nivelul cerințelor, cu toate că avem unii arbitri care pot face față cu succes acestei sarcini. Cei mai mulți dintre arbitri nu au curajul să sancționeze infracțiunile, să aplice regulamentul în toată adîncimea lui. De acest fapt beneficiază jucătorii mai slab pregătiți care folosesc mai des incorectitudinile, iar jocul, firește, suferă. Alți arbitri fluieră prea des — vor să-și facă simțită prezența cu orice preț. Și din nou suferă jocul.

— Cîteva exemple?

GH. POPESCU: — Dacă țineți: arbitri ca Ionescu Ștefan-București, Gh. Osiac-Timișoara, Octavian Comșa-Craiova, nu au curajul să sancționeze.

GH. CONSTANTIN: — Dacă arbitrii și-ar face în întregime datoria, dacă ar avea fermitate și promptitudine în decizii, dacă nu ar șovăi și nu s-ar lăsa adesea influențați de „galerie" sau de jucătorii care știu să vocifereze mai mult, am avea numai de cîștigat și noi și întregul nostru fotbal.

*

Acestea au fost, în linii mari, temele discuției pe care antrenorul Gh. Popescu și jucătorul nostru nr. 1, Gh. Constantin, au purtat-o în redacția „MAGAZINULUI". In numele cititorilor revistei noastre, — să le mulțumim pentru contribuția lor la dezbaterea unor probleme actuale ale acestui sport.

Adaptare după JACK LONDON

Bruta din caverne

Ilustrații: Beca R.IND

Managerul Sam Stubener descoperă un minunat atlet, pe tînărul boxer Pat Glendon. După ce învinge fără dificultate, chiar în primele runduri, mai mulți adversari, Sam îi cere boxerului să-și termine adversarii într-o repriză dinainte stabilită și cunoscută numai de ei doi. O ziaristă îl vizitează pe Pat Glendon și-i întreabă dacă cunoaște trucajele ce se practică în boxul profesionist. Boxerul se îndrăgostește de ziaristă, iar cei doi tineri se căsătoresc. Acum Pat Glendon vorbește publicului înaintea meciului său de adio.

Se auziră strigăte în sală:

— Explică-te! Despre ce milion de dolari este vorba? Și despre ce meciuri? Spune tot ce știi!

Glendon așteptă să se restabilească liniștea și reluă:

— Cunoașteți programul lui Jim Hanford? Dar pe al clanului meu? Nu, desigur. Am să vi-l spun eu. Ei știu că eu îl pot bate pe Jim Hanford din prima confruntare și el însuși știe foarte bine aceasta. Dar el este campion mondial și dacă eu nu mă voi supune exigențelor, nu voi ajunge niciodată să lupt cu Hanford. Viitorul meu meci cu Hanford prevede deci trei întîlniri și eu trebuie să cîștig prima. Va trebui să facem un meci senzațional și, pentru a deruta publicul, ne vom înscrie fiecare cu un pariu fictiv de 20.000 de dolari. Vom depune efectiv banii aceștia, dar

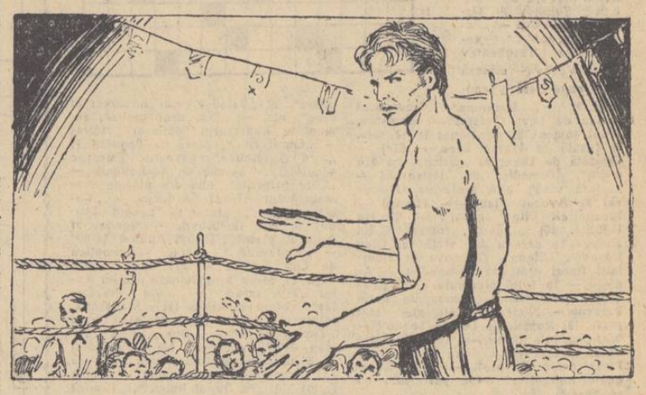

imediat după meci îi vom primi înapoi. In ce privește bursa, vom primi fiecare cîte jumătate, deși învingătorul ar trebui să primească 65 la sută, iar învinsul doar 35 la sută. Bursa, drepturile de cinematografiere, publicitatea și alte venituri, vor atinge frumușica sumă de 250.000 de dolari, pe care Hanford și cu mine o vom împărți frățește. Apoi, vom începe antrenamentele pentru un meci revanșă. De data aceasta Hanford va fi învingătorul și din nou vom împărți frățește veniturile, împreună cu organizatorii și cu managerii noștri. In cea de a treia întîlnire eu voi fi proclamat învingător. In rezumat, noi toți vă vom fi sustras astfel frumușica sumă de 750.000 de dolari. Acum, cunoașteți programul la fel de bine ca și mine. Dar acești bani mi se par atît de murdari, încît am hotărît să părăsesc definitiv ringul chiar în astă seară.

In acest moment, Jim Hanford, campionul mondial, răsturnînd cu o lovitură de picior pe un polițist care încerca să-l rețină, își trecu imensa lui statură printre corzile ringului și strigă:

— Nu e adevărat! Minte! Tot ceea ce v-a spus este fals!

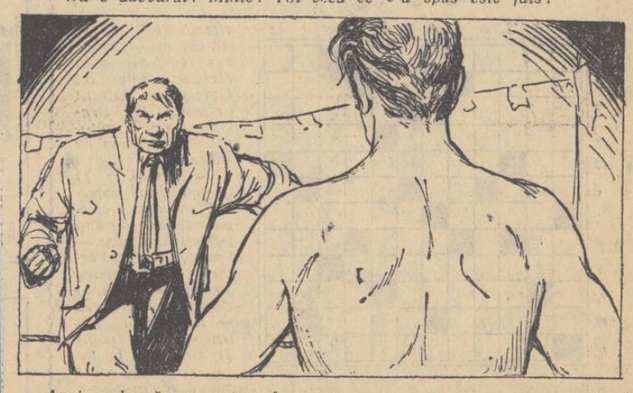

Apoi se lansă ca un taur furios asupra lui Glendon, care avu însă timpul să eschiveze lovitura printr-un salt dibaci. In elanul său, Hanford se sprijini de corzi — care-l aruncară înapoi ca un resort — și fu gata să se năpustească din nou asupra lui Glendon. Dar acesta, cu sînge rece, cu privirea scrutătoare și atentă, îl aștepta și-i plasă o lovitură teribilă la bărbie, cea mai puternică lovitură pe care a plasat-o vreodată în cariera lui de boxer.

Hanford își pierdu cunoștința. Corpul lui se clătină și căzu în neșimțire pe coarda superioadă, unde se balansă cîteva clipe, după care căzu inert peste capul reprezentanților presei.

Unii spectatori începură să părăsească sala, pe deplin satisfăcuți. Jim Hanford, celebrul campion mondial, fusese făcut knock-out din prima lovitură. Nimeni, pînă acum, nu văzuse un asemenea spectacol.

Glendon, furios, își privi falangele dureroase și aruncă o privire printre corzi către Hanford, care încetul cu încetul își revenea în simțiri. Apoi ridică din nou mîna pentru a se face auzit.

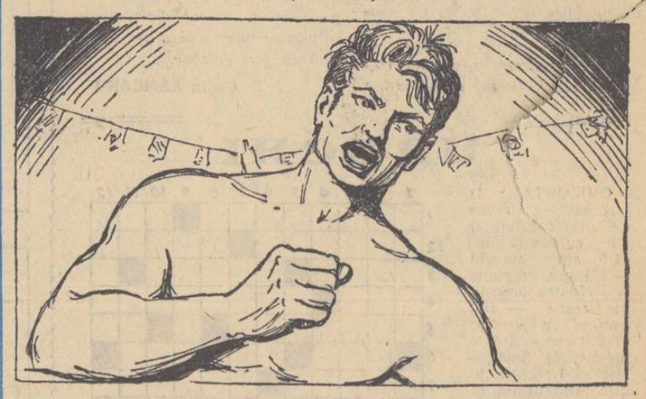

— La debutul meu pe ring, continuă el, am fost supranumit „Glendon bătăușul". Aș văzut puterea pumnului meu nu mai departe decît acum cîteva clipe. Ei bine, pe atunci îmi doboram adversarii de la început, fără să folosesc întreaga mea forță. Atunci, managerul meu începu să-mi facă educația. Imi spunea că felul meu de a-mi termina prea repede adversarii decepționa publicul. Imi ceru să prelungesc meciurile. Pe vremea aceea eram un naiv. Abia descins din munții mei natali, socoteam sugestiile lui ca percepte evanghelice. Din ziua aceea, Stubener hotăra înaintea fiecărui meci în ce repriză să-mi scot adversarul din luptă. Apoi comunica aceasta sindicatului pariorilor, care mizau în consecință.

Iar voua, spectatori, voua vi se cerea doar să plătiți. E o mîndrie pentru mine că n-am primit nici un ban pentru toate aceste matrapazîcuri. N-au avut îndrăzneala să-mi ofere ceva, convinși dinainte că dacă aș fi

cunoscut aranjamentul aș fi stricat totul. Vă mai amintiți, desigur, de întîlnirea mea cu Nat Powers. Aflați că nu l-am făcut cîtuși de puțin k. o. Toată banda era înțeleasă cu el, fără ca eu să fi știut. Dar cum mirosisem ceva necurat, hotărîi în secret să prelungesc lupta cu două reprize peste cele convenite de mine cu Sam Stubener. In rundul al 16-lea însă, deși nici nu-l lovisem, Powers simulă atît de bine knock-out-ul că nimeni din sală nu sezisă cotcăria.

— Și meciul de astă-seară? — strigă cineva. E tot un aranjament?

— Da, răspunse Glendon. Știți ce a pariat sindicatul? Am să vi-o spun eu. A pariat că Cannam va cădea în repriza a 14-a.

Se auziră strigăte. Pentru ultima oară, Pat ceru să se facă liniște.

— Cam asta e tot ce am vrut să vă spun. Mai am de adăugat doar ceva. Astă-seară sindicatul pariorilor va plăti oalele sparte. Nu numai că Tom Cannam nu va rezista 14 reprize, dar nu o va depăși nici pe prima!...

(Va urma)

VarietățiVarietățiVarietăți

Din lumea fotbalului

Pele din nou în Europa

Echipa de fotbal a Braziliei, campioana lumii, va sosi în Europa în primăvară. Pele și tovarășii săi, minus Didi, care a fost cumpărat de Real-Madrid, își vor începe turneul la Cairo către sfîrșitul lui aprilie. Apoi fotbaliștii „Cariocas" vor juca la Stockholm, pe stadionul unde au cucerit „Cupa Jules Rimet" și vor continua turneul în R.F.G. și U.R.S.S.

Fotbal și televiziune

Un mare conflict a izbucnit între Federația italiană de fotbal și Societatea de radio-televiziune. Scăderea considerabilă a numărului de spectatori a determinat federația să pretindă o mărire a taxelor pe care le plătea televiziunea, în schimbul drepturilor de a transmite diferitele meciuri. Federația cere 20.000.000 lire pentru fiecare meci în timp ce pînă acum primea numai 8.000.000. Afacerile sînt afaceri.

Un clasament original

Revista cehoslovacă de fotbal „Kopana" a publicat un interesant clasament care ne înfățișează randamentul înaintașilor din diferite țări ale Europei, pe baza mediei golurilor înscrise în partidele de campionat. Iată acest original clasament în care revista menționată s-a ghidat după rezultatele din campionatele naționale 1958-1959:

Austria 4,26 goluri de meci; Scoția 4,05; Olanda 3,83; Anglia 3,69; Elveția 3,67; R.F.G. 3,60; R. P. Polonă 3,44; U.R.S.S. 3,37; Franța 3,30; Spania 3,20; R.P.R. 3,10; Suedia 3,07; Iugoslavia 3,05; Italia 2,98; R.D.G. 2,94; R. Cehoslovacă 2,92; R. P. Ungară 2,62; R. P. Bulgaria 2,55.

Un turneu uriaș de tenis de masă

Pentru prima dată în istoria sportului din R. D. Germană, la 7 decembrie, în marea sală a sporturilor din Berlinul democrat, urmează să înceapă un turneu de tenis de masă la care vor participa cîteva mii de jucători și jucătoare. Scopul acestui turneu este descoperirea de elemente talentate din marea masă a iubitorilor sportului cu mingea de celuloid. Jocurile se vor desfășura concomitent la 40 de mese, participanții avînd la dispoziție 150 de palete și 5000 de mingi. In același timp, competiții asemănătoare de tenis de masă se vor desfășura în orașele Leipzig, Dresda și Egdeburg. După cum arată ziarele din Berlinul democrat, numai aici s-au înscris pînă acum peste 4000 de jucători. Se proiectează organizarea unui turneu final la care să participe cîștigătorii concursurilor din cele patru orașe.

Amestecul gangsterilor în boxul american

Scandalul care a izbucnit în urmă cu cîteva luni în Statele Unite pe marginea fraudelor și excrocheriilor descoperite în lumea boxului american ia amploare. La 18 noiembrie ziarele occidentale au anunțat că însuși Congresul S.U.A. va deschide o anchetă în această problemă de pe urma căreia se așteaptă dezvăluiri senzaționale. Iată ce scrie în legătură cu aceasta ziarul francez „Le Monde":

„După anchetele care le conduc paralel autoritățile judiciare din statul New York și comisia de box din New York asupra „dedesubturilor" organizării ultimului campionat mondial la categoria grea între suedezul Ingemar Johansson și americanul Floyd Patterson, a venit rîndul Congresului S.U.A. să examineze activitatea cercurilor americane ale boxului.

Ancheta parlamentară va fi de mare anvergură. Ea nu vizează numai un meci, un manager sau organizator de meciuri. Scopul ei este mult mai mare. Subcomisia senatorială de anchetă asupra monopolurilor și aplicării legii antitrust, care este prezidată de senatorul democrat Estes Kefauver (Tennessee), își propune în adevăr să adune probele infiltrării lumii interlope și a gangsterilor în mijlocul cercurilor americane ale boxului. Ancheta va începe în ianuarie, după vacanța parlamentară, cu audierea publică a numeroși martori, în fruntea cărora figurează Franckie Carbo, Tony Salerno și alte personaje care prin activitățile și influența lor nefastă exercită o veritabilă dictatură asupra cercurilor boxului și organizatorilor de meciuri.

Roud Dixon, consilier juridic al subcomisiei senatoriale — a indicat că audierile grupului parlamentar se vor axa, înainte de toate, asupra eforturilor cercurilor interlope de a-și adjudeca o parte a beneficiilor campionatelor mondiale la categoriile grea și mijlocie. In afară de Salerno și Carbo comisia va chestiona un alt martor, Mickey Conen, aparținînd aceluiași cercuri. Se știe de asemenea că foștii campioni mondiali Jack Dempsey și Geney Tunney vor fi invitați să apară în fața comisiei senatoriale," — scrie ziarul în încheiere.

Rămîne numai de văzut dacă rezultatele anchetei Congresului S.U.A. nu vor duce la mușamalizarea întregii afaceri, așa cum s-a mai petrecut și în trecut. In această direcție diferitele comisii oficiale însărcinate cu ancheta rea „dedesubturilor" boxului american au căpătat o tradiție veche. Însăși faptul că, în ciuda tuturor probelor existente gangsterii din lumea boxului sînt încă liberi și își continuă activitatea, constituie o mărturie.

Unele colective sportive nu acordă atenția cuvenită jocurilor de cupă, prezentînd echipe alcătuite „ca să fie"...

— Zău, nene! In echipa asta pot să joc și eu?
— Trebuie să mai crești puțin: așteaptă pînă la „șaisprezecimi"

Desen de Fred GHENĂDESCU

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"
★
Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

73

1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 113 ★ Sîmbătă 5 decembrie 1959 ★ 8 pagini — 1,50 lei

În acest număr:

Note de călătorie
PRIN EDINBURGUL DE AZI

ACTORII ȘI POEZIA

BRIGITTE BARDOT intră pe ușa din dos ...în enciclopedie

MODA
Pentru noaptea de Anul Nou

REZULTATELE concursului nostru sportiv cu premii

O MARCĂ CU RENUME

În holul hotelului „Athenée Palace" din Capitală, la orice oră din zi, o vitrină constituie obiectul unei atente examinări. Nu numai călătorii din țară sau din străinătate, dar și numeroși cetățeni din oraș care n-au nici în clin nici în minecă cu hotelul, pot fi surprinși adesea înaintea rafturilor de sticlă. Predomină, cu o majoritate covîrșitoare, femeile. Motivul îl veți înțelege de îndată ce vă voi spune că în vitrină sînt expuși pantofi. Și încă pantofi de o formă și de un colorit capabile să stîrnească atenția celor mai indiferente femei în ale modei (dacă astfel de femei există pe lume).

Fiindcă pantofii purtînd marca „Arta Guban" au stîrnit aprinse și contradictorii discuții și la recentul pavilion de mostre de mărfuri din Capitală, curiozitatea reporticească m-a îndemnat să fac o vizită „împricinaților" respectiv colectivului fabricii „Bela Breiner" din Timișoara.

Am aflat acolo de ce pantofii „Arta Guban" sînt atît de căutați. Am mai aflat tot odată explicația faptului că deși fabrica are un profil — sau mai bine zis o lipsă de profil — din cele mai neobișnuite, acest lucru nu este de loc supărător (ea fabrică de la încălțăminte la cremă de ghete, de la coloranți la mase plastice, de la saxofoane la rame de poșete). Aceste explicații ar putea fi foarte lapidar sintetizate într-un singur cuvînt: inițiativă.

Dar să luăm lucrurile mai cu amănuntul. Întreprinderea „Bela Breiner" era pînă la începutul acestui an un atelier mai răsărit, așezat pe una din străzile lăturalnice ale Timișoarei. Un atelier unde se fabricau mai din toate cîte puțin și care mai avea o caracteristică: tot ce se fabrica aici era de o calitate cu totul deosebită. Pantofii „Arta Guban", după numele directorului micii fabrici, căpătaseră faimă hăt departe peste hotarele țării. Dar atelierul era totuși un atelier și producția sa era departe, foarte departe, de a putea satisface cerințele.

Mica întreprindere care fabrica pantofi atît de căutați, dar și numeroase alte produse de o calitate de asemenea remarcabilă, merita să fie dezvoltată. Drept care, în primăvara acestui an, secția de încălțăminte a fabricii „Bela Breiner" s-a mutat într-un sediu nou, spațios. Alături de acest nou sediu se poate vedea clădirea elegantă, în stadiu de finisaj, a secției de mase plastice, lîngă care se ridică hala lungă destinată secției de accesorii metalice. Fabrica „Bela Breiner" devine astfel — de fapt a și devenit — un adevărat combinat al industriei noastre ușoare.

Vizitînd fabrica sînt cîteva lucruri care te impresionează. Întîi, imensa varietate de sortimente de care am pomenit. Cele mai multe dintre produsele fabricii au fost realizate din resurse interne și cu mijloace interne. Colectivul fabricii „Bela Breiner" își fabrică singur cutiile pentru pantofi, lăzile pentru aceste cutii, mobilierul pentru noile sale secții. Pantofii fabricați aici sînt coloranți cu vopsele fabricate tot aici. Poșetele marca „Bela Breiner" sînt confecționate din masă plastică prelucrată aici, cu accesoriile — rame, încuietori etc. — fabricate tot în întreprindere. Este un lucru neobișnuit și poate nu recomandabil dacă n-am ține seama că prețul de cost al tuturor acestor fabricate se menține la un nivel acceptabil, în ciuda diversității producției.

Un al doilea lucru care impresionează: îmbinarea perfectă dintre cele mai noi cuceriri ale tehnicii cu măestria artizanatului. În fabrică întîlnești contraste ciudate: alături de o sală unde se lucrează cu cele mai noi mașini existente în tehnica fabricilor de încălțăminte, luminată cu lămpi fluorescente, curată ca o farmacie, cu muncitori lucrînd în halate albe, întîlnești o cameră cu mici măsuțe și taburete specifice cismarului meșteșugar, unde cîțiva dintre cei mai buni muncitori execută încă încălțăminte manuală.

Intreprinderea avea un nucleu de cîțiva buni meseriași, artiști în meseria lor. Cînd atelierul s-a transformat în fabrică, cînd numărul muncitorilor a trebuit să se înzecească, colectivul n-a fost găsit nepregătit. Pe lîngă muncitorii vechi, s-au pregătit treptat, din mers, oameni tineri, bărbați și femei. Curînd nu s-a mai observat diferența dintre „vechi" și „noi". Colectivul fabricii „Bela Breiner" este astăzi din nou un colectiv omogen. Meritul pentru acest lucru revine în egală măsură conducerii cît și întregului colectiv, oamenilor vechi și noi care au muncit cu același entuziasm ca să învețe și să fie învățați. Ca urmare a acestui proces de creare din mers de noi cadre, colectivul a în-

Paul MARIAN

● *(Continuare în pag. 2-a)*

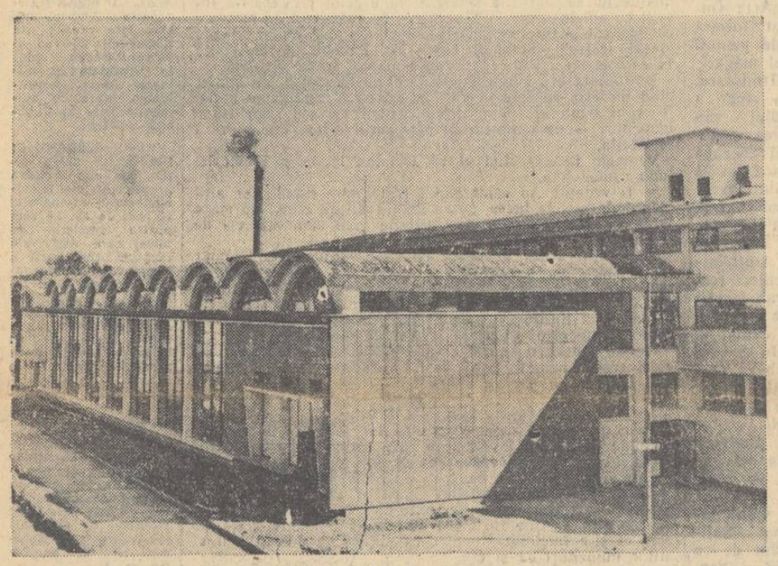

Un aspect al fabricii „Bela Breiner" din Timișoara.

CINE A FOST MAI CIȘTIGAT?

Afară se întunecase beznă. Tractoriștii se strînseseră la vagon și se pregăteau de culcare. Numai unul dintre ei se mai auzea bocănind pe afară.

Într-un tîrziu băgă și el capul pe ușa vagonului-dormitor și întrebă:

— Măi frăților, n-aveți careva dintre voi o piuliță de brăzdar?

— Piuliță? Dar ce-ți vent nene cu piulița la ora asta?

— Aveți sau n-aveți? Nu mai mă fierbeți și voi.

— N-avem frate. Regretăm. Articolul ăsta lipsește și din depozitul brigăzii, îl înghină, din colțul lui, Nicu Vlad.

— Mai bine dă o fugă pînă în cimp, acolo unde ți-ai desfăcut după masă brăzdarele. Sigur c-a rămas pe undeva pe jos, îl îndrumă brigadierul Alecu.

— Piuliță? — se trezi parcă din somn Nicolae Olaru. A, să știi că asta era. Eu am văzut ceva lucind, dar... Zău, dă o fugă Păune, nu-s nici 500 de metri pînă la Valea nucului...

— Vouă numai de glume vă arde, zise cu obidă Păun și ieși trîntind ușa cu vuiet în urma lui.

În vagon tractoriștii izbucniseră în rîs.

— Unde-s piulițele de rezervă, măi? — întrebă brigadierul.

— La mine, răspunse Olaru, dar ce-s prost să-i dau vreuna? Să se dezbere odată de meteahna lui. Auzi la el, flăcău de 18 ani și să-i fie frică de întuneric, ca unui țînc.

Stănică Păun avea, într-adevăr, meteahna asta. Din ce, din ne ce, dar o avea. Îi era frică de întuneric. El este băiat harnic, priceput, cunoaște tractorul ca apa. Uite chiar și acum, la executarea arăturilor este fruntaș în întrecere. Fruntașă este de altfel, toată brigada lor pe stațiune. Și-a îndeplinit planul anual de aproape o lună.

— Ia vezi, măi Olaru, ce face ăla afară, îl îndeamnă brigadierul. Spune-i că dacă mîine iese iară un brăzdar s-a dus pe copcă locul nostru de frunte. Și cînd? Tocmai acum, în săptămîna decisivă.

— Parcă el nu știe atîta lucru, dădu din umeri Olaru, ieșind totuși în întunericul de afară.

Se întoarse însă repede.

— Măi, Păun nu e nicăieri.

— Să știi că și-a luat inima-n dinți și s-a dus la Valea nucului să-și caute piulița.

— Fugi de-acolo mă, nu se duce el nici să-l tai. Nu vezi ce beznă e afară.

— Ba s-a dus, să știi. Fac prinsoare că s-a dus. La o adică, nu mai ține el seama dacă-i beznă sau nu.

— Ții prinsoarea. Bate palma aici.

— Pe ce?

— Pe un chil de „Gostat". Se duce — dau eu, nu — îl dai tu.

— S-a făcut.

Au mai rîs, au mai glumit tractoriștii în așteptarea tovarășului lor. Acesta însă întîrzia să se arate.

— Ce-o fi cu el, frăților? Să nu i se fi întîmplat ceva.

— Ce să i se întîmple? Întunericul nu mănîncă pe nimeni. Haideți la culcare, vine el, n-aveți nici o teamă.

S-au culcat. Obosiți cum erau, pe Stănică Păun nici nu l-au simțit cînd a intrat în vagon și s-a strecurat în pat.

Dimineața l-au luat la întrebări:

— Unde-ai fost, Păune?

— După piuliță, unde să fiu?

— A fost în cimp! Ai auzit Olarule? Dai chilul de vin.

— N-am fost în nici un cimp. Ce era să mai caut acul în carul cu fîn?

— Aha! Vezi, n-a fost. Dai tu vinul, Tudore.

— Stați măi, că nu mai înțeleg nimic, sări brigadierul. Păune, văd c-ai venit chiar cu mai multe piulițe. De unde le-ai luat?

— De la stațiune. L-am sculat pe nea Vasile, mecanicul și mi le-a dat. Să avem și de rezervă. Am și bon...

— Lasă bonul. Te-ai dus tu, adică 8 km... prin întuneric?

— M-am dus, ce era să fac? Să ne lăsăm să ne-o ia cei de la a treia înainte? Săptămîna asta trebuie să tragem tare, că altfel...

Toți ceilalți amuțiră. Toate le-ar fi crezut numai una ca asta nu. Să se ducă Păun atîta cale prin întuneric, el care nu s-ar fi depărtat altă dată mai mult decît bat luminile vagonului-dormitor.

— Bravo Păune! rupse tăcerea Nicu Vlad. La rămășagul acesta tu ai fost cel mai cîștigat. Auziți mă, pentru noi, pentru întrecere a făcut-o! Și noi care... Olarule fă-te-ncolo și spune ce-ai făcut cu piulița lui.

I-au povestit cum au găsit piulița și-au ascuns-o împreună cu cele de rezervă ca să-l pună la încercare. Păun a rîs și el. Nu s-a supărat.

Peste o jumătate de ceas șase tractoriști cu șase tractoare și cu toate brăzdarele la pluguri ieșeau să dea bătălia în săptămîna decisivă a lucrărilor agricole de toamnă.

Ana CRISTEA

Ferestre spre viitor

ÎN ATOMIA-LA TEATRU!

Un inginer romîn, victimă a unui accident, este conservat prin frig timp de 50 de ani, în așteptarea descoperirii mijloacelor de vindecare a bolii actinice de care suferea. Readus la viață după 50 de ani de hibernare artificială, într-o lume mult evoluată în raport cu cea în care trăise, el este ajutat de un ghid să cunoască și să se adapteze noii lumi, noii sale civilizații. El descoperă la tot pasul mereu alte minuni ale geniului uman. Cutreierînd prin Atomia — unul dintre marile orașe noi ale secolului XXI — cei doi eroi, inginerul și ghidul său, nimeresc la unul din teatrele orașului...

I

Plimbîndu-ne în nesfîrșitul parc al Atomiei, adînciți în discuția noastră despre marile realizări cosmice ale lumii terestre, ne pomenim de-odată în fața unei imense construcții ciudate prin dimensiunile și forma ei. Aveam parcă de-afface cu un stadion perfect circular, înalt cît 7—8 etaje, construit din mase plastice cu calități diferite, unele transparente, altele opace, unele rigide, altele elastice, îmbinate într-un tot ce părea stabil, durat parcă pentru milenii. Cît despre forma construcției: ...oricît ar părea de ciudat n-aș putea-o descrie pentru bunul motiv că ...n-avea totdeauna aceeași formă. Poate că nici nu mi-ar fi atras atenția — doar mai văzusem atîtea construcții mari din plastic — dacă tocmai în clipele acelea imensa construcție circulară nu și-ar fi modificat forma, chiar sub privirile mele pline de nedumerire, căci trebuie să recunoașteți că este într-adevăr uimitor spectacolul unei clădiri ce se modifică ra-

Petre CONSTANTINESCU

● *(Continuare în pag. 5-a)*

Desen de Gh. CHIRIAC

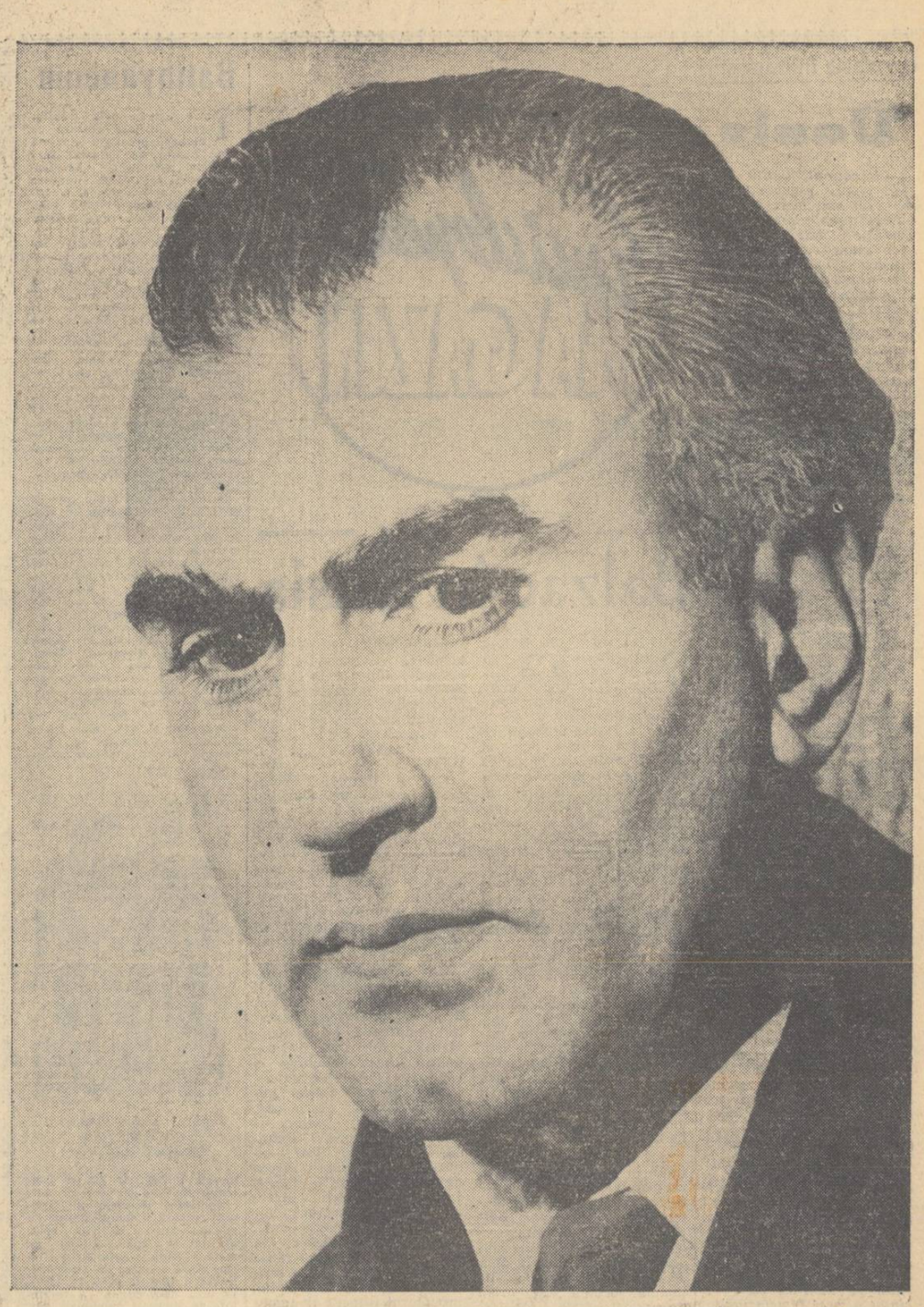

6 ZILE LA ATENA

Note de drum ale violonistului Ion Voicu

Cînd am primit invitația de a participa, ca solist, la deschiderea oficială a stagiunii Filarmonicii din Atena, m-am bucurat că mă voi reîntîlni cu publicul grec cunoscător al artei, cu oamenii aceștia veseli și optimiști așa cum îi cunoscusem cu un an în urmă, cu ocazia primului turneu întreprins în această țară. Îmi făcea plăcere să revăd Atena, cu celebrele monumente de artă ale antichității, cu străzile pitorești întesate de oameni, să-mi revăd cunoscuții, prietenii.

Am regăsit orașul neschimbat — se construiește puțin la Atena, doar icicolo se repară cîte o casă — oamenii la fel de gălăgioși, dar cu un plus de gravitate în priviri, în gesturi, în cuvinte. În răstimpul anului de cînd nu mai fusesem prin Grecia se petrecuseră evenimente care solicitau opiniei publice luări de atitudini mai categorice, fără echivocuri: procesul lui Glezos, instalarea de rampe pentru rachete pe teritoriul țării. La hotel, în discuțiile purtate cu oameni din cele mai diverse categorii sociale și cu cele mai variate convingeri politice, auzeam același lucru: „Glezos e un om care impune respect, e un erou al poporului nostru"; sau mi se releva îngrijorarea față de eventualitatea unui nou război. De aceea, ideea stabilirii unor relații prietenești între state, a unor vizite reciproce cu caracter politic, cultural sau științific, cîștigă pe zi ce trece tot mai mulți partizani. În mod deosebit se exprimă în cele mai largi cercuri dorința stabilirii unor relații prietenești cuprinzătoare între țările balcanice. Pentru țara noastră, pentru poporul nostru, oamenii muncii din Grecia nutresc vii și sincere sentimente de prietenie. Interesul lor pentru viața noastră nouă de azi e vădit și dacă uneori lipsa de informare este de-a dreptul surprinzătoare, nu poate fi pusă la îndoială sinceritatea celor care vor să ne cunoască.

În cele șase zile petrecute la Atena am avut prilejul să discut cu numeroși oameni de artă, să vizitez instituții culturale. Viața pentru un om al muncii — mă refer mai mult, dat fiind caracterul vizitei mele, la artiști — nu este de loc ușoară. Un membru al Filarmonicii are un salariu lunar de 1500 drahme. Acesta nu este nici cel mai mic, nici cel mai mare salariu. Ce se poate cumpăra cu 1500 drahme?

Atena: *Parthenonul*

E adevărat că o pereche de pantofi costă 300 drahme, un costum de haine gata confecționat 1000 de drahme, dar chiria lunară a unei locuințe obișnuite, variază între 800—1000 de drahme. La asta se mai adaugă costul — și el ridicat — al alimentelor. De aceea, poate relatările mele despre viața artiștilor din țara noastră, despre condițiile create de statul nostru oamenilor muncii pentru o viață tot mai fericită, au stîrnit, dincolo de interesul așteptat, multă uimire. Într-o discuție pe care am avut-o cu dirijorul Varayannis, interlocutorul meu s-a arătat aproape neîncrezător la cele ce-i spuneam. Discuția a pornit de la o întrebare simplă: cîte orchestre simfonice aveți în Romînia? (În paranteză spus, trebuie arătat că în Grecia funcționează doar o singură orchestră). Înainte de război — i-am răspuns — și la noi în țară exista doar o singură orchestră. În

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Violonistul Ion Voicu, artist emerit.

Tenorul Garbis Zobian, artist emerit, prim solist al Teatrului de Operă și Balet al R. P. R.

Fotografia: Mariana ALEXANDRESCU

ACASĂ LA... tenorul Garbis Zobian

L-am vizitat pe tenorul GARBIS ZOBIAN, artist emerit, prim solist al Teatrului de Operă și Balet al R.P.R., cu cîteva zile înaintea plecării sale într-un nou turneu de spectacole și concerte în U.R.S.S., — al patrulea în ultimii cinci ani. De altfel, după propria mărturisire a tenorului, întreaga lui carieră artistică stă sub semnul contactului nemijlocit cu marea școală a teatrului liric din Uniunea Sovietică, cu marii cîntăreți, dirijori și regizori de la „Bolșoi Teatr".

În apartamentul său din bătrînească stradă Olteni, Garbis Zobian a adunat atîtea mărturii ale legăturilor pe care le-a făcut cu muzica și cu muzicienii sovietici, încît amintirile vin în modul cel mai firesc.

— **Primul meu turneu în Uniune** — ne spune tenorul — **îl consider ca unul din cele mai importante evenimente din viața mea, din cariera mea artistică. În anul 1955 am avut cinstea să fac parte dintr-o delegație de artiști romîni, condusă de artistul poporului George Georgescu. Am cîntat, împreună cu Zenaida Palli, în „Carmen", pe scena lui Bolșoi Teatr. Era, pentru mine, aproape un debut: abia cu 8 zile înaintea plecării la Moscova, cîntasem pentru prima oară pe o scenă rolul lui Don Jose — anume, pe scena Operei din Cluj. Am avut succes la Moscova. Și mai ales am luat acel contact — de neuitat pentru orice artist din lume, fie el o celebritate de talia lui Mario del Monaco, despre care am citit că a încercat aceeași puternică senzație — cu ambianța marelui teatru moscovit și cu publicul său unic pe lume. Un public care nutrește o deosebită dragoste pentru muzica de operă și pentru interpreții ei.**

Garbis Zobian răsfoiește cu gesturi gingașe, ca la atingerea unor foarte de preț relicve, un album cu fotografii, cu tăieturi de presă, cu scrisori și autografe.

— Și celelalte turnee?

Ștefan RADU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Un clasic îndrăgostit

Dante

Florentinul Dante Alighieri este unul din cei mai mari poeți ai tuturor timpurilor. „Divina Comedie" este nu numai capodopera marelui florentin, dar și una din cele mai mari capodopere ale literaturii universale.

Opera sa capitală, poema „Divina Comedie", este o sinteză a culturii, a gîndirii și cunoștințelor omului din veacul de mijloc. Folosind tradițiile obișnuite în Evul Mediu, a viziunilor de dincolo de mormînt, el include în grandioasa sa operă cunoștințele științifice ale timpului său, legendele lumii pagîne și ale erei creștine. „Divina Comedie" este în primul rînd rezultatul cugetărilor și observațiilor filozofice, morale, estetice ale poetului. Florența timpului său, lumea terestră, Italia contemporanilor săi, patria sa iubită (dar care l-a nedreptățit pricinuindu-i mari suferințe) — iată elemente prezente, puternic și permanent, în gîndirea și în sufletul poetului, însoțindu-l tot timpul în călătoria sa prin Infern, Purgatoriu și Paradis.

Un rol deosebit în viața lui Dante, în creația lui, l-a jucat o tînără femeie, Beatrice Portinari. Nu împlinise nici nouă ani cînd poetul a văzut-o pentru prima oară într-o biserică din Florența. De atunci sufletul mare al lui Dante s-a înflăcărat de o dragoste la fel de mare, care avea să fie un sentiment atît de puternic, de curat și de copleșitor, încît nu-l va părăsi niciodată. A văzut-o rar, dar privirea ei senină, duioșia și grația cu care primea de fiecare dată salutul său plin de venerație, au însemnat pentru el cea mai înaltă fericire. Beatrice moare (la 24 de ani) lăsîndu-l pe adoratorul ei pradă unei dureri adînci, din care nu-și află alinarea. Dante își caută mîngîierea în stihuri de un profund lirism.

Romanul „Vita Nuova" (Viață nouă) este relatarea poetică a iubirii lui Dante pentru Beatrice. Este o operă pătrunsă de sinceritate și de lirism, cuprinzînd poezii de dragoste însoțite de fragmente în proză. Nemîngîiat, poetul încheie „Viață nouă" cu promisiunea solemnă de a o cînta pe Beatrice cum n-a cîntat nimeni femeia iubită, de a scrie despre ea lucruri ce nu s-au mai scris niciodată în lume despre o femeie.

Poetul și-a ținut cuvîntul. În „Divina Comedie", pe care Dante, pasionat om politic, a închinat-o Beatricei și patriei iubite a cîntat-o într-adevăr cum n-a cîntat nimeni femeia iubită. Imaginea idealizată a Beatricei, rezultat al căutărilor moral filozofice devine imaginea centrală a creației. Beatrice, fără a înceta să fie femeia iubită, devine simbolul rațiunii, al înțelepciunii celeste.

I. B.

„...Cu Doamna mea spre cerul altei sfere / Simțeam cu bine că mă urc în sus..." („Divina Comedie", cîntul XIV)

Stradivarius

Un nume larg cunoscut, care a devenit sinonim cu perfecțiunea în construcția viorilor și care face gloria unui violonist adesea numai prin simpla sa menționare alături de cea a numelui celebrului meșter de viori. Puțini știu însă că în veacul trecut, familia nobiliară Stradivarius, cunoscută în Italia de nord, își amintea cu prea puțină plăcere de strămoșul lor, meșterul Stradivarius. Titlul lor de conte fusese cumpărat cu bani, întîmplare pe care descendenții o negau cu ardoare.

Mai important este însă că numele marelui meșter de viori se leagă de tradiția măestriei altor celebri artiști ai construcției lăutelor instrumente — vestiții meșteri Amati. În urmă cu aproape 4 secole, la Cremona — oraș din nordul Italiei, trăia un cunoscut meșter de viori — Giovani Marco de Bussetto. Arta acestui maestru l-a impresionat profund pe tînărul Andrea Amati, fiul unui nobil din localitate care o și intrat ca ucenic în atelierul bătrînului Bussetto. Familia tînărului a considerat ca o rușine fapta lui Andrea Amati și s-a dezis de el. La aceasta a contribuit și o întîmplare care are hazul ei. Fiind odată plecat capul familiei, tînărul Amati a dispus tăierea tuturor perilor din grădina familiei, dăruind lemnul astfel obținut meșterului său pentru confecționarea viorilor. Bătrînul Amati, furios, și-a aruncat fiul la închisoare. Cînd a scăpat din temniță, Andrea Amati a rămas în atelierul lui Bussetto, pe care l-a și moștenit.

Cei doi feciori ai lui Andrea Amati — Geronimo și Antonio, i-au continuat opera. Ei au lucrat împreună pînă cînd îndrăgostindu-se de aceeași fată, s-au despărțit. Cum Geronimo se căsători cu această fată, Antonio sfîrși prin a-și pune capăt zilelor. Arta familiei Amati fu continuată deci numai de Geronimo și de fiul acestuia Niccolo care ajunse la cea mai înaltă desăvîrșire a artei familiei Amati. Aici, în atelierul lui Niccolo Amati, au lucrat ca ucenici doi viitori mari constructori de viori: Andrea Guarnieri și Antonio Stradivarius.

Stradivarius și-a lucrat cu migală și devotiune viorile sale, căutînd un lemn deosebit pentru ele. Se spune că cele mai bune viori ale sale, cele executate cînd el atinsese vîrsta de 100 de ani, le-a confecționat din lemnul unor vechi corăbii turcești, capturate de venețieni și ținut la uscat zeci de ani.

M. COSMA

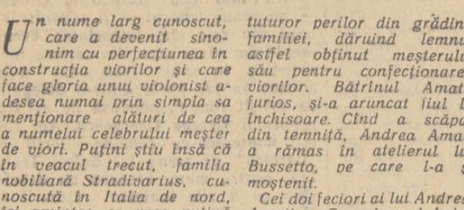

Marca de fabricație a lui Stradivarius

Enciclopedia MAGAZIN

Balzac în Rusia

Știrea sosirii lui Balzac în Rusia apărea în vara lui 1834, pe prima pagină a unui mare ziar din Petersburg, producînd senzație.

Dar e foarte probabil că redactorul anonim, autor al știrii de mai sus, la fel ca majoritatea cititorilor marelui cotidian, nu știau că, venind în Rusia într-o perioadă de fecundă activitate literară, marele prozator, reprezentantul strălucit al realismului critic francez și unul din cei mai mari scriitori ai lumii, își vedea realizată, în acel miez de vară, o mare și vie dorință.

La Petersburg Balzac e primit cu entuziasm de către cei care îi cunoșteau nenumăratele scrieri și apreciau stilul, profunzimea introspecției, acuitatea observației, fantezia bogată, descrierea fină, minuțioasă și fără greș a pasiunilor omenești pe care părintele „Comediei umane" le risipește în fiecare rînd.

Sărbătorit de mulți și fiind în permanență în centrul vieții culturale — destul de agitate — din Petersburgul acelor ani, Balzac se instalează într-un elegant cartier al marelui oraș și anume într-o casă de pe strada Balșaia Milionaia, locuind peste drum de viitoarea, de prima și tîrzia lui soție, de Eveline Hanska.

Balzac se îndrăgostește dintr-o dată de marele oraș. Îi iubește palatele, de o frumusețe austeră, podurile — multe și semețe, parcurile cu umbre mari și foșnet mult. Dar cutreieră cu mai mult drag și se apleacă cu mai multă atenție și interes, asupra oamenilor din cartierele mărginașe, din mahalalele și suburbiile Petersburgului.

În plimbările lui, la spectacolele, la concertele, la paradele militare la care asistă, în muzeele și în parcurile pe care le vizitează, pretutindeni e primit cu un entuziasm și o căldură care-l măgulesc și îl bucură.

Toți îl întîmpină cu o caldă îmbrățișare. Dar nu și țarul Nicolae I, care, împreună cu cercurile oficiale din Petersburg îl privesc cu neîncredere pe Balzac.

De aceea, în urma unor fine dar cu atît mai precise presiuni, după zece săptămîni petrecute în Rusia, Balzac se vede nevoit să plece și se întoarce la Paris.

Dar dragostea pentru pămîntul și oamenii ruși îl cheamă înapoi. Și, în 1847, îl găsim pe marele prozator, împreună cu doamna Hanska, din nou pe pămîntul Rusiei și anume în Ucraina, la Verkhovnia.

Aici, Balzac scrie nuvela *„Inițiatul"* (ce poartă, în manuscris, însemnarea lui: „Verkhovnia, Ucraina, decembrie 1847") — nuvelă ce constituie cea de a doua parte a ultimei lucrări din celebrul ciclu al „Comediei umane".

De aici, din Verkhovnia, Balzac pleacă adesea la Kiev, orașul pe care-l iubea atît și pe care, într-o scrisoare adresată sorei lui, prozatorul francez îl numea „Roma nordului", — „orașul celor 300 de biserici".

După o scurtă ședere în capitala Franței, în ultimul an al vieții scriitorul care a dat lumii peste 90 de cărți dintre care capodopere ca *Eugènie Grandet, Moș Goriot, Iluzii pierdute, Crinul din vale, César Birotteau*, etc., etc., se întoarce încă odată pe pămîntul Rusiei. Simțindu-și sfîrșitul aproape, bolnav și îmbătrînit înainte de vreme, în martie 1850, la Verkhovnia, el se căsătorește cu Eveline Hanska. Și pleacă să moară în patrie lăsînd omenirii o moștenire fără preț pe care istoria literaturii universale a înscris-o, în paginile ei de frunte, cu litere de aur.

S. K.

Batthyaneum

Între așezămintele culturale din țara noastră cu deosebit prestigiu și faimă peste hotare, se numără, fără îndoială, biblioteca Batthyaneum din Alba Iulia, fondată către sfîrșitul veacului al XVIII-lea de cărturarul adept al ideilor umanismului, Ignat Batthyani.

Biblioteca Batthyaneum, instalată de întemeietorul ei într-o fostă biserică a călugărilor trinitarieni, păstrează pînă în zilele noastre aspectul tipic al marilor biblioteci din secolul al XVIII-lea, amintind de Biblioteca Carolină, ori de cea de la Strahov din Praga.

Sala centrală, verzuie, împodobită din belșug cu ornamente în stilul baroc, cuprinde cea mai mare parte a fondului de cărți, evaluat la 56.000 volume. Valoarea bibliotecii Batthyaneum și marele ei renume mondial nu-l formează însă numărul cărților, ci valoarea lor bibliofilă, documentară și științifică.

Batthyaneum deține o colecție de 1230 de manuscrise, în special codexuri, datînd cu începere din secolul IX, cea mai mare parte din ele împodobite cu o ornamentație artistică de inestimabilă valoare. Dintre acestea manuscrise, cel mai vechi și în același timp cel mai prețios, este așa-numitul „Codex aureus", exemplar unic în lume, scris în veacul al IX-lea, pe timpul lui Carol cel Mare, cu litere unciale de aur. Din secolul al X-lea biblioteca deține un frumos manuscris conținînd lucrarea lui Sallustius, Liber de bello Jugurthino, iar din secolul al XII, între altele, un superb manuscris pe pergament, ornamentat cu nenumărate inițiale de aur și miniaturi, pictate pe fond de aur.

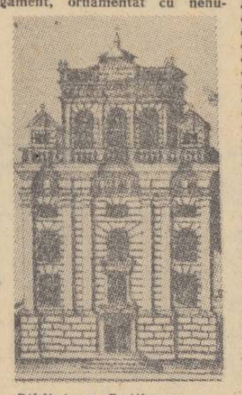

Biblioteca Batthyaneum din Alba Iulia
(gravură din 1796)

Biblioteca Batthyaneum posedă, în afara manuscriselor de valoare artistică de felul celor amintite și a manuscriselor de mare valoare științifică, o remarcabilă colecție de incunabule (cărți tipărite pînă în 1500), în faza de „leagăn" a tiparului, de unde și numirea lor, (incunabula însemnînd, pe latinește, leagăn) imprimate în cele mai vestite tipografii ale vremii, precum Nic. Jenson Gallicus din Veneția, A. Sorg din Augsburg, Aldus Manutius din Veneția și alții. Potrivit obiceiului vremii, multe din gravurile în lemn care împodobesc incunabulele sînt colorate cu mîna.

Biblioteca Batthyaneum deține de asemenea una din cele mai mari și mai complete colecții de biblii din lume, precum și numeroase cărți rare, a căror valoare sporește considerabil prin adnotările ce le au. Printre acestea se cuvin menționate celebrele glose din Alba Iulia, adnotări care constituie mărturii ale primelor manifestări de limbă maghiară scrisă.

Valoarea bibliotecii Batthyaneum, adevărată comoară a Alba Iuliei și a țării noastre, este considerabil sporită de fondul mare de documente originale pe care le păstrează și care cuprind valoroase mărturii contemporane privind lupta lui Horia și descripția execuției sale.

Ștefan RUSU

Vampirii de la Düsseldorf

O telegramă din Berlin anunța mai deunăzi: „Curtea federală din Karlsruhe a însărcinat „Senatul politic" al districtului Düsseldorf să monteze un proces contra celor șapte personalități care constituie comitetul german al Mișcării pentru pace. Procesul se va deschide marțea viitoare la Düsseldorf".

Asta înseamnă că azi, cînd scriu aceste rînduri, procesul este în curs. Poate chiar și terminat.

„Kolosal!" (se pronunță gutural).

Am reținut și data telegramei, pentru istorie, căci ea coincide, cu o diferență de cîteva zile, cu data la care 82 de țări din Organizația Națiunilor Unite au votat și aprobat în Comitetul Politic rezoluția de adoptare a propunerii Uniunii Sovietice pentru dezarmarea generală și totală, fără să se fi ridicat măcar o singură voce împotrivă.

Seamănă, montarea acestui proces, a sfidare aruncată lumii întregi. Ar fi un paradox al ceasului de față, dacă informația nu ne-ar mai spune o noutate și anume că: „Parchetul va fi reprezentat prin avocatul general Schindler, exact acel care ocupa exact aceeași funcție sub Hitler la tribunalul special din Breslau care avea sinistrul rol „așa-zis" de a „judeca" pe adversarii nazismului".

Să fi murit degeaba cîteva zeci de milioane de oameni?

Nu se poate!

Mintea noastră refuză să creadă.

Iată Pacea concepută ca un act nelegiuit, de vreme ce acei care luptă pentru ea sînt incriminați și trimiși în judecată.

Iată războiul conceput ca o stare firească a vieții internaționale, căruia nu-i este îngăduit nimănui să-i stea în cale.

Iată măcelul, legea forței, a siluirii prin violență, ridicate la rangul de morală infailibilă.

Parcă nici clinicile de demenți, de tipuri patologice, nici cămeșile de forță, nici tratamentul bolilor psihice, n-ar exista.

Parcă și în succesiunea electivă s-ar aplica și în zilele noastre formula simbolică a lichelelor de curte regească: „Regele e mort, trăiască regele", parafrazată grotesc în stil baroc caricatural: „Hitler e mort, Heil Hitler".

Numai că omenirea, care nu are gustul funebrului și nici pasiunea masochismului, a suferit prea mult, fără voie și fără vină, pentru a mai tolera o nouă experiență războinică.

Pacea nu poate fi condamnată decît în numele războiului. Cine-l vrea?

Poate că octogenarul Adenauer îl socoate drept cea mai eroică soluție pentru o viață care și altfel nu mai are mult.

Dar sute și sute de milioane de oameni cunosc azi viața pe care o creează rînduirea socialistă, cunosc viața din Uniunea Sovietică, perspectivele ei uluitoare, viitorul posibil, tangibil. Cunosc ce se poate realiza în pace.

Sigur că e deajuns să fie doi nebuni într-un oraș pentru ca toată populația lui să trăiască în neliniște și nesiguranță.

Sigur că o mină de demenți furioși, obsedați de reminiscențe sanguine rămase fără pedeapsă, sînt deajuns pentru a tulbura liniștea unei lumi întregi, dar instinctul de conservare a două miliarde și jumătate va învinge.

Vampirul de la Düsseldorf s-a încarnat pesemne în prea multe exemplare.

Și se vede că nu e o simplă întîmplare că procesul în care se cere condamnarea Păcii ca o crimă, are loc tot la Düsseldorf.

Demostene BOTEZ

La microscop

O MARCA CU RENUME

(Urmare din pag. I-a)

tinerit. În orice secție întîlnești, în majoritate covîrșitoare, oameni tineri și foarte tineri.

Un alt amănunt (de fapt mai mult decît un amănunt) care atrage de la început atenția vizitatorilor este finisajul. Aici stă, poate, secretul calității, secretul aprecierii de care se bucură în rîndul cumpărătorilor pantofii confecționați în fabrică. Căci la fabrica „Bela Breiner" secția finisaj ocupă loc de frunte. Închipuiți-vă o sală unde cîteva femei iau în mînă pantof după pantof și îl curăță cu o mulțime de chimicale așezate în cutii în fața lor. Bineînțeles că fiecare produs chimic e folosit de la caz la caz, după proveniența petei descoperită pe pantofi. Nici o umbră cît de neînsemnată nu mai e lăsată pe suprafața încălțămintei. Dacă e vorba de o diferență aproape imperceptibilă de culoare, observată totuși de ochiul atent al muncitoarei, pantoful trece la șprițuit. Sînt la îndemînă vopsele de toate culorile care, cu ajutorul unui mic aparat, înlătură cea mai palidă diferență de culoare observată. În sfîrșit, pantofii trec apoi în mîna unei specialiste care scoate cu grijă, cu ajutorul flăcării, orice firișoare de ață care au mai rămas după operațiile de prelucrare. Abia apoi se aplică ștampila care începe să fie atît de cunoscută: „Arta Guban"-Timișoara. Primul lot format din cîteva mii de perechi de pantofi a luat zilele trecute drumul magazinelor din București și Timișoara.

Aceasta este însă doar o secție a fabricii. Am vizitat, în sediul său provizoriu, pînă la terminarea cochetei construcții care pare mai degrabă o vilă decît o hală de fabrică, secția de mase plastice. Și aici rolul inventivității și priceperii colectivului apare pregnant. Din banala policlorură de vinil oamenii au reușit să scoată lucruri remarcabile. Gutiplastul, într-o gamă variată de culori, realizat la „Bela Breiner", transformat în poșete sau în tapițerii de mobilier, va fi, cu siguranță, foarte căutat în special în sezonul de vară. În deosebi cel în dungi, realizat pe baza unei inovații a inginerului șef al fabricii, Tiberiu Guban. Și secția de accesorii metalice are cu ce se mîndri. Cînd am vizitat-o, tocmai se producea prima serie de zece saxofoane, primele instrumente muzicale de acest fel fabricate în țară.

Iată deci ce am aflat în vizita făcută la fabrica „Bela Breiner". Suficient credem ca să explicăm de ce e atîta lume în jurul vitrinei cu pantofi expuși în holul unui hotel din Capitală.

Paul MARIAN

6 zile la Atena

(Urmare din pag. I-a)

condițiile regimului democrat-popular, numărul lor a crescut însă la 18. — Și în care din ele cînți? — *a sunat întrebarea.* — Nu cînt în nici o orchestră. — Bine, dar atunci din ce trăiești? — Ca solist al Filarmonicii am un salariu permanent. — Cît? — În bani voștri, vreo 6000 de drahme. — Dar mașină ai? — Am și mașină. — În străinătate te trimite impresarul? — Nu, nu n-avem impresari. Pe mine, ca și pe alți artiști, statul ne trimite în străinătate. — Stradivariusul l-ai cumpărat din bani proprii? — Nu, statul mi l-a cumpărat! De altfel, tot statul nostru m-a ținut doi ani încheiați la studii.

Dirijorul grec era de-a dreptul bulmăcit. I-am promis că-i voi arăta toate astea pe viu, cu ocazia turneului pe care-l va întreprinde în țara noastră în cursul lunii acesteia.

Am vorbit despre interesul pe care masele largi din Grecia îl nutresc pentru țara noastră, pentru realizările poporului nostru. Filarmonica din Atena pregătește acum două schițe simfonice de Theodor Rogalski. În cadrul discuțiilor avute cu dirijorul Varayannis, i-am vorbit de muzica compozitorilor romîni Ion Dumitrescu, Paul Constantinescu, Mihai Iora și alții, încît dirijorul grec și-a propus ca în cadrul vizitei pe care-o va face în țara noastră să studieze partiturile acestor compozitori, pentru a include operele lor în repertoriul Filarmonicii din Atena. La o recepție l-am cunoscut pe compozitorul Andreas Nezeritis, care mi-a dat o lucrare a sa — un concert de vioară — cu rugămintea de a-l învăța și a-l prezenta publicului romînesc.

Zilele petrecute la Atena mi-au dat posibilitatea să cunosc cîteva din realitățile contemporane ale Greciei, încă aservită unor interese politice străine, dar unde spiritul tratativelor, al păcii și prieteniei între popoare, cîștigă tot mai mult teren.

Profiluri contemporane

- Nicolae Adam și sensul vieții sale -

Printre sutele de călători care, într-una din diminețile trecute, coborau în Gara de Nord din acceleratul de Timișoara, puteai să întîlnești un om în vîrstă care nu se poate să nu-ți fi atras atenția. Politețea ne îndeamnă să vi-l recomandăm și dv. întrucît îl veți recunoaște poate ori de cîte ori lucrările unei alte comisii de experți îi vor solicita în Capitală.

Este Nicolae Adam, prim-maistru la centrala „Grebla" din Reșița. Nu cumva i-ați fost și dv. elev? Ilie Ivașcu, de pildă, inginerul șef al uzinelor metalurgice „Grivița" din București l-a recunoscut deunăzi, deși s-au așternut mulți ani peste amintirea zilelor cînd Nicolae Adam i-a fost profesor. S-au reîntîlnit și maistrul i-a povestit că în hîrtiile lui se mai află și astăzi lista celor pe care i-a înșoțit cu ani în urmă la Timișoara, la examenul de motoare cu explozie și tractoare. Ca profesor, Nicolae Adam încerca atunci aceleași emoții cu elevii săi. Reușita lor strălucită la examene i-a fost, ca întotdeauna, o mare răsplată.

— Aceasta era singura mea bogăție în trecut. Pe atunci, cînd meseria se fura, eram privit ca o ciudățenie că-mi iroseam banii și timpul liber pentru viitorul unor tineri muncitori — ne-a mărturisit profesorul Adam într-o seară la Reșița.

Venisem tocmai cînd el își termina lecția și elevii își luau rămas bun.

— Îi vedeți? Au venit aici direct din schimb, iar alții pleacă de aici la lucru. Setea lor de știință e atît de mare încît nu se tem de un curs atît de greu cum este cel de motoare cu explozie.

Profesorul atîtor generații de elevi — un calcul sumar ne vorbește de o cifră care întrece actuala populație a unui oraș ca Deva sau Rădăuți — nu vrea să-și atribuie nici un merit pentru faptul că probleme tehnice aride devin pe înțelesul tuturor și pasionează prin rezultatele practice demonstrate prin experiențe citeodată uimitoare.

Ne-am așezat în bancă iar el ne-a numit ca și pe ceilalți elevi: copiii mei. În fața noastră începeau pregătirile unei adevărate lecții. Dintre atîtea aparate și instrumente care îi sînt de ajutor de fiecare zi, multe construite chiar de ei însuși, Nicolae Adam a ales două bobine, le-a cuplat la un circuit electric și ne-a cerut să fim atenți. Peste cîteva secunde în cîmpul invizibil în care acționau forțe electromagnetice o simplă vergea de fier se învîrtea pe un stativ ca un veritabil motor electric. Surpriza pe care ne-a oferit-o pe nepregătite bătrînul maistru avea darul să ne captiveze pentru o întreagă lecție care însă nu a mai avut loc. Aveam destule întrebări să-i punem despre viața pe care el și-a închinat-o pentru ca știința să devină bun al atîtor muncitori ca și el.

Nicolae Adam ne-a răspuns la toate cu aceeași simplitate cuceritoare cu care știe să împărtășească experiența sa tehnică și cunoștințele științifice pe care le-a adunat de-a lungul anilor într-o cuprinzătoare operă didactică. Răsfojim cîteva lucrări aflate la îndemîna elevilor care studiaseră în acea seară. *„Fiecare frază* — scria acad. prof. Dorin Pavel în prefața cursului practic de pompe hidraulice — *este un dar prețios pentru cititor, întrebările urmate de răspunsuri simple, deștul de complete, lămuresc ușor problemele".* Aceleași aprecieri care fac cinste autorului, semnate de ingineri și profesori universitari, sînt cuprinse și în prefețele atîtor lucrări importante și mult apreciate.

Dar cele mai emoționante cuvinte le-au așternut pe hîrtie, în scrisori pe care poștașul i le aduce cu regularitate și astăzi, cei care au stat cîndva în aceste bănci. Printre ele se află rîndurile lui Mihai Berci, mecanic de motoare, sau ale lui Petru Fetescu, mecanic de locomotivă, care îl numește „părinte și educator".

Mai sînt însă și altele, scrise de tineri ingineri care făcîndu-și practica în anii din urmă la Combinatul metalurgic reșițean, l-au căutat adeseori sfatul, i-au ascultat îndemnurile și i-au urmat exemplul de pasionat cercetător al secretelor tehnicii.

Am ridicat privirile asupra omului care stătea zîmbind în fața noastră de parcă anii trecuseră pe lîngă el.

— Nu vă simțiți niciodată obosit?

— Dacă ar fi după lege ar fi trebuit să mă odihnesc încă de acum 7 ani cînd mi-a venit rîndul la pensie. Dar poți oare sta liniștit cînd vezi că atîția oameni răspund chemării partidului de a pregăti cadre pentru noile uzine care cresc de la o zi la alta?

Am simțit pasiunea acestui om vibrînd cu elanul vîrstei elevilor săi. Clipa de tăcere care s-a așternut, a făcut să pătrundă pînă în sala liniștită de cursuri pulsațiile sonore, ritmice ale motoarelor centralei electrice. Am înțeles că Nicolae Adam nu va putea trăi niciodată departe de uzină și de oamenii ei.

Tudor GHEORGHIU și Eugen ATANASIU

Poșta redacției

MIRCEA NEGRUȚI-Ploești: Mai încercați, Poezia dedicată rachetei cosmice este prozaică, declamatoare, cu rimă săracă. Semnînd-o nu mai era nevoie să scrieți și numărul buletinului de populație.

E.P.-Sibiu: Începeți prin a ne avertiza: „Vă trimit acest „moment" care va zace — probabil — o lupă pînă-l veți citi. În acest moment orice mic defect / În el de-l vei găsi / Fără teamă zi-i. În cazul că găsiți „momentul" publicabil, procedați ca atare".

După citirea amuzantei introduceri, am trecut și asupra „momentului" zăbovind multe momente. Materialul dv. ar fi fost publicabil dacă nu erau amestecate prea multe lucruri și dacă ideea de bază ar fi fost clar exprimată. Din cauza acestei aglomerări de întîmplări scapă tocmai ceea ce este esențial. Remarcăm însă la dv. spirit satiric, pe care este bine să-l cultivați. Sperăm că rîndurile de față vor avea efect.

POP ARGHIR-Baia Mare: Am făcut multe investigații, dar nu am putut afla marca motocicletei care vă interesa. Cu alte cuvinte a trecut prin fața noastră cu o viteză prea mare. Vă rămînem dator cu un răspuns.

DUMITRESCU MARGARETA-Tg. Neamț: Dacă vreți să vă faceți colecție de vederi, atunci începeți prin a lua legătura cu persoanele cărora le-am răspuns la această rubrică.

S. DORUL-Iași: După cîte ne amintim, ne-ați mai trimis cîteva lucrări. Ultima însă este sub nivelul celorlalte. Normal, ar fi fost altfel. Sîntem în așteptare.

AL. DOREANU-Alexandria: Vecinul dv. care face zgomot în timpul cît altii se odihnesc trebuie adus la realitate cu mijloace mai „consistente", adică cu mijloacele puse la dispoziție de lege.

DINU CERNA-Cluj: Din tot ce ne-ați trimis, am ales cîteva „explicații" din microdicționarul fotbalistic alcătuit de dv. Le dăm pentru iubitorii de fotbal care, deși s-a încheiat prima parte a campionatului categoriei A, n-au intrat totuși în vacanță. Iată-le: bară = caz clasic de ghinion; gol = așa a fost să fie; balon = scuză pentru pronostic (balonul e rotund...) poartă = noțiune fără dimensiuni; offsaid = a fost ori nu a fost?

GR. C. MARCUS-Zalău: Pentru a trimite la „sursă" toate observațiile dv. în legătură cu unele numiri geografice vă dăm adresa Institutului de Cercetări Geografice din București (str. dr. Burghelea nr. 1).

MARIN MOISA-Cluj: Încă nu a apărut în românește cartea care cuprinde noul sistem de stenografie, sovietic.

BORIS FEIG-Vatra Dornei: Vă dăm ajutorul pe care ni-l cereți. Orașul New-York are o populație de 7.892.000 locuitori, iar Tokio 5.835.000 locuitori.

GH. GAFTENIUC-București: Ceea ce nu reușiți să învățați din recenta lucrare a lui Stopi despre arta fotografiatului puteți învăța adresîndu-vă Asociației fotografilor amatori. Ca bucureștean puteți foarte lesne să apelați la serviciile ei. Credem că vă va veni în ajutor cu toate plăcerea.

HORIA VISSA — Bușteni: O expoziție internațională de fotografie a fost deschisă recent în sala Dalles din Capitală. Premiile au fost comunicate în presa centrală. Ca fotograf amator ar fi bine dacă ați vedea-o și dv. pentru că ați avea multe învățăminte de tras.

Palatul Căsătoriilor

La Leningrad funcționează de curînd un Palat al Căsătoriilor, care cuprinde încăperi pentru logodnici și logodnice, o sală de înregistrare a căsătoriilor, o sală pentru oaspeții mirilor și, bineînțeles, un bufet. Iată, în fotografiile noastre, cîteva instantanee de la Palatul Căsătoriilor:

1) Secretara înregistratoare B. G. Blindze primește o cerere în căsătorie din partea unei tinere perechi.

2) Viitoarea mireasă stă de vorbă cu prietenele sale, în camera miresei.

3) La fel, ginerele este înconjurat de amici, în camera ginerilor.

4) Și acum, iată-i pe tinerii căsătoriți în mijlocul rudelor și prietenilor, cu care...

5) ...ciocnesc, la bufetul bine asortat, un pahar cu șampanie.

Foto-reportaj: TASS Moscova

1

2

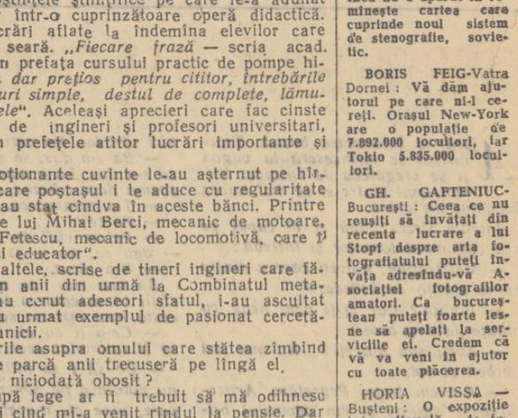

3

4

5

LA LIHACIOV după 35 de ani

„La expoziția universală de la Bruxelles:
— Vă prezentăm acum un automobil produs de uzina moscovită Lihaciov... *Aplauze furtunoase răsplătesc eleganța, linia, întâtișarea automobilului. Un succes, un mare succes!*

...Istoria consemnează... In iunie 1918, Vladimir Ilici Lenin a vizitat atelierul de reparații mecanice „Amo". Stînd de vorbă cu muncitorii, unul dintre aceștia, P. A. Olenev, l-a întrebat: **„Este oare adevărat că în curînd atelierele noastre își vor închide porțile?"** Lenin a răspuns zîmbind că aceasta este o născocire și că în viitorii cîțiva ani atelierul lor va trebui să producă automobile proprii de construcție sovietică. Olenev își amintește că Vladimir Ilici a accentuat în mod deosebit expresia **„de construcție sovietică".** Lenin rostea aceste cuvinte într-un an de ruină, în timpul războiului civil, cînd muncitorii atelierului sprijineau revoluția asamblînd mașini din piese vechi.

...In anul 1924, celula de partid a atelierelor de reparații „Amo" a adresat o chemare fierbinte colectivului, propunîndu-i să întîmpine cea de-a 7-a aniversare a Revoluției din Octombrie prin construirea a 10 automobile. Acest lucru reprezenta pe atunci un act de mare îndrăzneală. Mai construise cineva pînă atunci în Rusia vreo mașină? Nu, nimeni. Au urmat zile și săptămîni de adevărată muncă de pionierat.

Și istoria consemnează din nou... In dimineața zilei de 7 Noiembrie 1924, în Piața Roșie, o coloană de mașini roșii anunța marele succes. Primele mașini fabricate în Uniunea Sovietică!

...Sfîrșit de octombrie 1959. Tînărul inginer Volkov Ivan Sergheevici se declară încîntat să facem împreună o vizită în uzină.

Pătrundem într-o imensă hală, de dimensiuni uriașe. Asistăm la procesul deosebit al asamblării unui autocamion. Un număr redus de muncitori mînuiesc cu agerime puternicele agregate moderne care planează de-a lungul halelor, în macarale și poduri rulante. Conveierul, înconjurat de ambele părți de brațe metalice, depune la fiecare patru minute și jumătate un nou autocamion. Treptat, ritmic, detaliu cu detaliu, se formează zeci, sute, mii de autovehicule, care sînt preluate pe loc de șoferi experimentați. Și asemenea conveiere — linii de automatizare — se găsesc pretutindeni în uzinele Lihaciov.

In anii Puterii Sovietice această fabrică a construit sute de mii de mașini, un număr mare de modele și tipuri apreciate de specialiști. Pe porțile uzinei au ieșit cunoscutele autoturisme „ZIL 110", autobuzul „ZIL 154", autocamioanele „ZIL 150" și „ZIL 151" etc.

Oamenii sovietici se mîndresc cu faptul că astăzi, în U.R.S.S., la fiecare minut se construiește un automobil. Desigur că aceasta se datorește în mare măsură și muncii colectivului uzinei „Lihaciov". In anii șeptenalului în această uzină vor fi instalate încă 143 de noi linii automate în flux. Dacă astăzi cota parte a mașinilor-unelte automatizate este de 4,5 la sută, ea va crește la 30 la sută, iar semiautomatele de la 45 la sută la 60 la sută.

Inginerul Volkov ne prezintă un autocamion „ZIL 157", care, în urmă cu cîtva timp, a produs o adevărată senzație. Noul autocamion are calitatea că poate circula pe orice teren. Nisipurile, mlaștina, drumurile înzăpezite nu constituie piedici pentru el. Cum s-a putut realiza un asemenea lucru? Datorită folosirii pentru prima oară în practica mondială a construcției de automobile a metodelor de pompare a aerului comprimat direct în anvelope. Ne explică: „Pe sectoarele grele ale drumului, presiunea în anvelope se micșorează de la 3,5 la 0,5 atmosfere. Astfel, anvelopa se lărgește, iar presiunea asupra terenului scade".

Am avut prilejul să vizităm și secția de forje, locul unde în urmă cu ani a muncit P. A. Olenev, participant la luptele revoluționare din octombrie 1917, în prezent pensionar. V. Maseev, șeful acestei secții, ne-a vorbit pe larg despre măsurile ce se iau pentru introducerea pe scară largă a tehnologiei noi, a automatizării și mecanizării proceselor grele și care necesită un mare volum de muncă, despre îmbunătățirea condițiilor sanitare, igienice de muncă.

Alexandrov Alexei Nicolaievici este șeful unei brigăzi de muncă ce depune eforturi pentru a primi titlul de brigadă de muncă comunistă. Alexei Nicolaievici este un bun conducător. Fiind student la Institutul politehnic din Moscova, este la curent cu cele mai noi date ale tehnicii din specialitatea respectivă. Deseori poate fi găsit seara, la ore tîrzii, în biblioteca tehnică a uzinei. Dar la fel de importantă este pentru Alexei Nicolaievici activitatea însuflețită pentru însușirea de noi cunoștințe științifice și tehnice de către ceilalți membri din brigada sa. Tînărul comsomolist Ghera Evseev din această brigadă urmează cursurile școlii serale de tineret din uzină. Peste un an va putea să se înscrie la „tehnicum" (școală medie tehnică).

Am avut curiozitatea să răsfoiesc paginile unui caiet ce consemnează planurile și activitatea brigăzii de muncă comunistă condusă de Serghei Belov. Iată cîteva din angajamentele pe care și le luau: „Toți tinerii muncitori să-și termine în 4—5 ani, fără a fi scoși din producție, studiile medii sau medii tehnice". *Sau:* „Membrii brigăzii își propun să aibă grijă de puritatea morală a colectivului. Declarăm război manifestărilor de egoism, beției și altor fapte nedemne. Noi vom combate tot ce ne împiedică în construirea societății comuniste".

Spiritul de muncă comunist poate fi întîlnit la tot pasul în uzina „Lihaciov". Ziarele sovietice au relatat recent despre comsomolistul Evghenii Pronkin, tehnolog al sectorului matrițe pentru ștanțare, care, împreună cu tovarășii săi Viaceslav Cerviakov și Vladimir Andreev, au hotărît să sprijine mai multe brigăzi pentru ridicarea calificării profesionale a membrilor lor. Pentru aceasta ei au organizat cicluri de lecții pentru brigăzile ce luptă să obțină titlul de brigadă a muncii comuniste. Au fost predate cunoștințe despre utilizarea noilor instrumente, cunoștințe practice despre descifrarea desenelor tehnice, precum și diferite metode înaintate. Chiar după primele lecții, s-a constatat că rebuturile s-au împuținat și a crescut productivitatea muncii. Acesta a fost numai începutul. Pronkin s-a gîndit să extindă inițiativa, A hotărît să-i ajute și individual pe unii din tovarășii săi. De cîtva timp, îl îndrumează în însușirea de cunoștințe tehnice pe frezorul Victor Karpov, care de curînd a terminat școala medie, și pe raboturul Iuri Kacealov. In scurt timp, exemplul lui Pronkin a fost urmat de peste 200 tehnicieni și ingineri de la uzina Lihaciov.

...Sînt semne vizibile, palpabile, concludente. La Lihaciov domnește spiritul comunismului!

Carol ROMAN

ANTARCTICA—
primul continent demilitarizat din lume
Scurt istoric al unui acord fără precedent

Cînd disputa savanților cu privire la existența sau inexistența Antarcticii a fost pe deplin elucidată și harta continentului din sud a început să fie completată cu denumirea și coordonatele geografice ale tot mai multor regiuni polare, cînd a devenit evident că subsolurile vastei întinderi de ghețuri adăpostesc valoroase zăcăminte și că poziția strategică a acestor meleaguri nu este deloc de lepădat — în marea dezbatere antarctică și-a făcut atunci apariția diplomația. Intemeindu-și poziția pe felurite argumentări de drept internațional, tot mai multe țări au început să emită revendicări asupra noului continent. Așa s-a făcut în veacul nostru că, dintr-un obiect de polemică științifică, Antarctica a devenit subiectul unei aprinse controverse politice.

★

Prima acțiune diplomatică în legătură cu Antarctica a săvîrșit-o Marea Britanie. Fără să țină seama de drepturile și interesele altor state, guvernul englez a hotărît în anul 1908, în mod unilateral, să predea uneia din coloniile sale — insulelor Falkland — o parte din Antarctica situată în dreptul extremității Americii de sud. Unsprezece ani mai tîrziu, printr-o altă hotărîre unilaterală, Anglia a mărit „zestrea" acordată insulelor Falkland. In 1923 și în 1933 guvernul britanic a dăruit sectoare însemnate din continent Noii Zeelande și Australiei. Conform pretențiilor diplomației engleze toate teritoriile situate la sud între paralele 20 și paralele 50 erau „dependente" de Marea Britanie...

Invocînd expediția lui Dumont d'Urville (1838—1840) care, cu vasele „Astrolabe" și „Zalée", a descoperit insulele Clarence, Rosamel și Țara Adelia, guvernul francez a anunțat și el în anul 1924 că trece teritoriul Adelia sub conducerea general-guvernatorului francez din Madagascar.

Nu s-a lăsat mai prejos nici guvernul norvegian. In 1939 el a proclamat în mod unilateral suveranitatea Norvegiei asupra unor teritorii în care se includeau și insulele Petru I, descoperită de expediția rusă Bellinghausen-Lazarev. La această acțiune diplomația sovietică a dat o replică fermă. Intr-o notă adresată Norvegiei, în ianuarie 1939, guvernul U.R.S.S. a subliniat caracterul ilegal al acțiunii unilaterale a guvernului de la Oslo, și că nu se consideră legat de aceste hotărîri. Statele Unite și Germania hitleristă, în anul 1939, Japonia în anul 1940, au emis și ele pretenții teritoriale asupra Antarcticii.

După cel de-al doilea război mondial disputa în jurul Antarcticii a devenit și mai aprinsă. In anul 1946, Acheson, pe atunci adjunct al secretarului de stat, a făcut o declarație care a stîrnit multă senzație: Statele Unite nu recunosc pretențiile altor țări în Antarctica și au intenția să declare proprietate americană continentul din sud. In anul 1948 Statele Unite au început convorbiri neoficiale cu Anglia, Franța, Australia, Argentina, Noua Zeelandă Norvegia și Chile pentru a organiza o „administrare internațională", în fond însă americană, a Antarcticii.

După ce aceste manevre evident antisovietice au devenit cunoscute, ele au primit o replică hotărîtă din partea U.R.S.S. Intr-un memorandum adresat în anul 1950 Statelor Unite, Angliei, Franței și altor țări, guvernul sovietic a expus cu claritate poziția guvernului sovietic. „Guvernul sovietic — se declară în memorandum — consideră necesar să declare că, potrivit uzanței internaționale, toate țările interesate trebuie invitate să ia parte la discutarea regimului oricărei sfere de importanță internațională". In memorandum s-au reamintit meritele exploratorilor ruși, importanța economică a Antarcticii, faptul că nouă zecimi din pescuitul mondial cu balene, în care și U.R.S.S. este interesată, se efectuează în apele antarctice. In concluzia memorandumului se arată că U.R.S.S. „nu poate recunoaște ca legală nici o hotărîre asupra regimului din Antarctica luată fără participarea sa".

Această luare de poziție și-a făcut efectul. „Administrarea internațională" proiectată de Statele Unite a eșuat în mod lamentabil. Dar activitatea militară a S.U.A. în această regiune nu a încetat.

Intre timp, cercetarea științifică a continentului — la care exploratorii sovietici au dat o importantă contribuție — a continuat cu o amploare tot mai mare, culminînd cu acțiunile de mare anvergură, inițiate cu prilejul Anului Geofizic Internațional. Au venit sputnicii... Rămînerea în urmă a Statelor Unite în întrecerea cosmică devenea din ce în ce mai evidentă, planurile unor strategi occidentali de folosire a Antarcticii în scopuri agresive se dovedeau clădite pe nisip...

In aceste noi condiții, în iunie 1958 au început să se poarte discuții neoficiale cu privire la regimul Antarcticii, la care au participat U.R.S.S., S.U.A., Anglia, Franța și alte țări, iar la 15 octombrie 1959 a fost organizată la Washington prima conferință internațională pentru problemele Antarcticii. După ceva mai mult de șase săptămîni de tratative, participanții la conferință au realizat un acord fără precedent, hotărînd ca Antarctica să fie folosită exclusiv în scopuri pașnice, interzicîndu-se aici efectuarea oricăror experiențe cu arma nucleară și punîndu-se bazele unei largi colaborări științifice internaționale. A fost hotărîtă, așa dar, crearea primului continent demilitarizat din lume! Ținîndu-se seama de complexitatea și caracterul delicat al problemei teritoriale în Antarctica, tratatul cuprinde un articol în care se specifică că nici una din dispozițiile pe care le cuprinde nu constituie pentru părțile contractante o renunțare la drepturile de suveranitate teritorială sau la o revendicare teritorială.

Incheierea cu succes a conferinței Antarcticii arată în mod convingător că prin tratative rodnice pot fi rezolvate dispute diplomatice oricît de dificile.

U. VĂLUREANU

ROCKEFELLER: — Propun ca problema comerțului cu Răsăritul s-o încredințăm tot lui!

Desen de V. CRIVĂȚ

Strada Princes și monumentul Scott din Edinburg

NOTE DE CĂLĂTORIE

PRIN EDINBURGUL DE AZI

Edinburg este un oraș așezat într-o regiune deluroasă, în apropierea golfului Firth Of Forth. Scoțienii sînt mîndri de capitala lor, pe care o numesc „Atena Nordului".

Edinburgul este un însemnat centru științific și administrativ. Din punct de vedere industrial este mai puțin dezvoltat, industria cea mai răspîndită fiind cea poligrafică. Tipografiile și editurile din Edinburg sînt considerate ca urmînd imediat după cele londoneze. La universitatea din Edinburg au predat pe vremuri Adam Smith și David Hume. In nenumărate rînduri Walter Scott a descris amănunțit vechiul Edinburg, cu frumusețile sale pitorești și cu ceea ce are el specific. Orașul său natal l-a ridicat acestui scriitor, încă la mijlocul secolului trecut, un monument uriaș de 60 metri înălțime, al cărui soclu este împodobit cu figurile eroilor din operele sale.

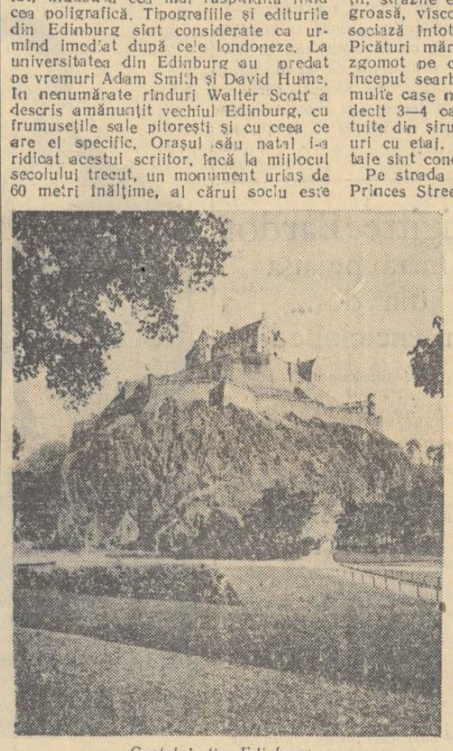

Castelul din Edinburg

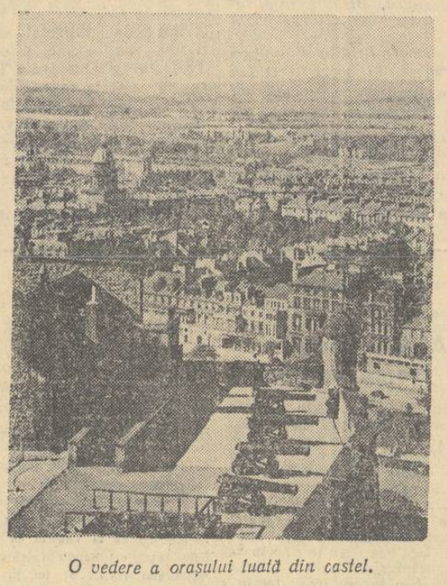

O vedere a orașului luată din castel.

Am sosit la Edinburg în cursul nopții, străzile erau cufundate într-o ceață groasă, viscoasă, pe care străinii o asociază întotdeauna ternii londoneze. Picături mărunte de apă cădeau fără zgomot pe caldarîm. Orașul apare la început searbăd și posomorît. Cele mai multe case nu sînt prea înalte și n-au decît 3—4 caturi. Periferiile sînt alcătuite din șiruri monotone de „cottage"-uri cu etaj. Puținele case cu multe etaje sînt concentrate în centru.

Pe strada principală a orașului — Princes Street — te izbește lumina reclamelor care-ți recomandă ceva, care-ți promit ceva. Vitrinele magazinelor te atrag nu atît prin mărfurile expuse cît prin măiestria cu care sînt aranjate. Ca și în alte orașe ale Angliei, la Edinburg găsești automate de țigări și gumă de mestecat, reviste obscene și foarte multe cărți polițiste, care zugrăvesc toate genurile imaginabile ale crimei.

Acestea sînt primele impresii, desigur pur exterioare, pe care ți le oferă capitala Scoției.

Fiecare popor are obiceiurile sale, tradițiile sale și la Edinburg, ca și în întreaga Scoție, viața este strict reglementată. Există legi nescrise ale programului zilnic. Ceaiul de dimineață, micul dejun, prînzul, masa de seară — toate la un loc la ore strict stabile: „de la și ...pînă la": Toți se supun acestor legi implacabile. Eram mai mulți romîni și locuiam la un hotel pensiune, hotel în care capeți camera cu condiția de a accepta să iei masa tot acolo. Conform tradiției, masa de seară se servește însă la ora 5 după amiaza. Cînd ne-am întors în prima seară la hotel, în jurul orei 21, și am așteptat să ni se servească masa, după ce a trecut mai mult timp și am început să apelăm la personalul hotelului, am primit un răspuns sec: *„regretăm, masa s-a servit la ora 5, nu mai putem să vă dăm nimic".* Ne-am culcat în seara aceea nemîncați, am învățat însă că obiceiurile în țara gazdă se respectă în mod obligatoriu.

Am vizitat vechiul castel al regilor scoțieni, cu colecțiile lui de arme de pe vremuri, precum și impunătoarea catedrală gotică St. Giles. In capela de pe lîngă această catedrală au loc solemnitățile conferirii titlului de cavaler al ordinului scaetelui (scaetele este emblema națională a Scoției). Numărul cavalerilor este limitat la 16. Pentru fiecare din ei este așezat în capelă un fotoliu. De cîte ori se face un loc liber, prin decesul unui cavaler, are loc o ceremonie a învestirii noului cavaler. In săli s-a păstrat vechiul mobilier și obiectele casnice. Ghidul care ne însoțește e foarte amabil, ne dă explicațiile necesare, ne citează lista personalităților de seamă care au vizitat castelul. Intrînd în sala de arme, care e folosită și ca sală de festivități, ghidul ne spune, plin de mîndrie, că aci a fost și delegația sovietică în frunte cu N. S. Hrușciov.

La Edinburg am avut prilejul să întîlnim orchestre de cimpoieri îmbrăcați în haine croite la fel, nespus de variate prin coloritul și detaliile lor: fuste cadrilate, bonete mici și niște pleduri aruncate pe umăr. Am avut posibilitatea să ascultăm o asemenea orchestră. Muzica de cimpoi este foarte originală și în felul ei plăcută. Unii tobosari ai acestor orchestre sînt adevărați virtuoși. Este de-a dreptul cu neputință să urmărești toate figurile complicate pe care dirijorul le execută cu o iuțeală amețitoare cu bastonul său. Am ascultat un cîntec popular scoțian despre prietenie și pace. Textul cîntecului aparține marelui poet Robert Burns. Oamenii, în Scoția, cînd cîntă acest cîntec, se țin de mînă.

Edinburgul își are viața sa culturală și mai ales a devenit o tradiție festivalul muzical care se ține în fiecare an, la sfîrșitul lunii august, începutul lui septembrie. Festivalul de la Edinburg este cea mai importantă manifestare artistică din Scoția și probabil din Anglia. Programul lui este bogat și variat. El cuprinde forțe artistice de mare valoare. Spre exemplu: Scala mică din Milano cu 4 opere, 6 dintre cele mai celebre orchestre simfonice avînd la pupitru dirijori ca Otto Klemperer, Sir John Barbirolli, soliști ca Yehudi Menuhin, David Oistrah etc. Au loc numeroase recitaluri, spectacole de proză și de balet, expoziții de pictură.

Festivalul de la Edinburg atrage o mulțime imensă de spectatori, care-și rezervă locurile, după spusele directorului lui Lyceum Teatr, cu cîte 4—5 luni înainte. Iar dacă dintr-un motiv sau altul cîteva fotolii rămîn disponibile în clipa ridicării cortinei, ele devin obiectul unei specule care atinge sume fabuloase.

Vizitînd galeria din Edinburg am văzut o serie de tablouri ale unor pictori moderni. Unele dintre ele produc o impresie deprimantă. Iată, de pildă, ce reprezintă un asemenea tablou: doi stîlpi strîmbați în mod bizar, sus — soarele, iar între stîlpi — o vacă. Lucrarea este intitulată: „convorbire între două pietre"... (!)

Am avut ocazia să fim prezentați lordului Provost al Edinburgului (așa este denumit în Scoția lordul primar). Ian Gilbert-Johnstone, care era îmbrăcat în ținuta de gală și era asistat de soția sa și cîțiva membri ai consiliului comunal. Primirea grupului nostru s-a făcut cu respectarea ceremonialului: strigarea numelui fiecăruia de către ofițerul cu protocolul; prezentarea în sala de recepție; servirea ceaiului tradițional. Intr-o atmosferă cordială, în discuția avută cu lordul primar al Edinburgului, acesta a ținut să sublinieze amintirea plăcută ce o păstrează despre dansurile și muzica populară romînească.

— **Vizita aceasta** — a arătat lordul primar — **îmi dă ocazia să-mi amintesc de vizita făcută la Edinburg cu cîtva timp în urmă de un grup de oameni de artă și cultură din Romînia, printre care era d-na Lucia Sturza Bulandra, care a lăsat o impresie deosebit de frumoasă la Edinburg.**

M-a rugat să fiu interpretul lui în a transmite omagiile sale cunoscutei noastre artiste. Ne-am despărțit de lordul primar însoțiți de urări de bine și de calde aprecieri făcute la adresa patriei noastre. Oamenii de cultură din Scoția, cu care am stat de vorbă, au manifestat un viu interes pentru viața și cultura poporului romîn. **Legăturile culturale dintre țările noastre trebuie să se extindă,** mi-au spus ei.

Intr-o zi, căutînd un ghid, am intrat într-o librărie. Vînzătorii ne-au întrebat de unde sîntem. Cînd au aflat că stau de vorbă cu romîni, s-au înviorat. Incep întrebările despre viața din R.P.R. Unul dintre interlocutorii noștri ne spune: **„Prietenii învață întotdeauna atunci cînd vin în contact între ei".** La despărțire, cînd ne-am strîns mîna, am simțit în această strîngere de mînă acea forță a prieteniei care unește oameni și popoare și care va reuși în cele din urmă să învingă obstacolele ridicate în calea înțelegerii de partizanii „războiului rece".

Scoția mi-a prilejuit numeroase impresii profunde și puternice. Scoțienii, prin sobrietatea și simțul dezvoltat al demnității, îmbină în caracterul lor simțul umorului cu un anumit farmec personal și dacă la început ei îți par reci pe măsură ce-i cunoști îți devin apropiați.

Deși eram într-o regiune pe care nu o cunoșteam și aveam de a face cu oameni pe care de asemenea nu-i cunoșteam, ne-a bucurat faptul că pretutindeni ni s-a făcut o primire caldă și prietenească, am putut constata un interes și o simpatie sinceră pentru țara noastră, pentru arta noastră, am auzit exprimîndu-se dorința ca între țările noastre să se dezvolte schimburile economice-culturale, să se stabilească un contact mai strîns. Aceleași dorințe le-am exprimat și noi cu bucurie.

Ioan GROSU

„Cartoful" lui Sulzberger

Într-un articol intitulat „Dragostea nu este un cartof" (?!) tratînd problema relațiilor dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite, comentatorul lui „New York Times", Sulzberger, arată că poporul american manifestă un sentiment „euforic crescînd față de U.R.S.S." și că în această chestiune „există fără îndoială o schimbare de atitudine surprinzătoare, exprimată prin mai multă afabilitate și mai puțin scepticism și care este evidentă în cercurile administrative, politice și publice".

In legătură cu acțiunile diplomatice ale Uniunii Sovietice, Sulzberger recunoaște cu amărăciune și faptul că se face simțită „o deosebire surprinzătoare în felul în care ele sînt apreciate de omul de pe stradă" (evident din Statele Unite — N. N.) De ce? „Pentru că Hrușciov ne-a vizitat și a avut o putere de atracție pentru mulți oameni, pentru că Eisenhower pleacă la Moscova, unde va avea de asemenea loc o întrevedere la nivel înalt; pentru că Rusia vorbește despre dezarmare... pentru că acordul nostru cultural a fost reînnoit".

Toate acestea îl supără foarte mult pe Sulzberger. „Efectul acestei modificări de opinie trebuie analizat. Există o ingrijorare serioasă" — trage el un închipuit semnal de alarmă. Sulzberger nu precizează cine este îngrijorat dar acest lucru nu este un secret pentru nimeni. Ingrijorat nu este poporul american. Ingrijorate sînt acele cercuri interesate în „războiul rece" care nu agreează noua evoluție a situației internaționale și în slujba cărora și-a pus și Sulzberger stiloul său „Parker" tip vechi.

PRETUTINDENI

LA MUZEUL de artă decorativă „A. S. Puskin" s-a deschis zilele trecute o expoziție a desenelor copiilor francezi. Printre exponate, care sînt în număr de aproximativ 100, realizate de copii între 5—15 ani, se găsesc numeroase peisaje, naturi moarte etc.

●

ÎN PREZENT se fac ultimele pregătiri în vederea deschiderii în capitala Indiei a primei expoziții universale de agricultură. Printre țările participante se găsesc U.R.S.S., Polonia, R.D. Germană, R.P. Mongolă, S.U.A., Ceylon, Republica Arabă Unită și alte țări.

●

ȘAKE SERUNIAN din R.S.S. Armeană a consacrat mai bine de un sfert de secol muncii de creare a unei noi stenografii armene. Sistemul său original, simplu și accesibil permite stenografierea cu viteza de 150 cuvinte pe minut, în timp ce cu sistemul vechi puteau fi stenografiate numai 90 de cuvinte.

●

MINERUL sovietic Vladimir Prohorovski este un talentat compozitor amator. In curînd va fi publicată o culegere a compozițiilor sale. Culegerea va cuprinde nu mai puțin de 500 de cîntece create de minerul compozitor.

●

UN ARHEOLOG peruvian a descoperit în munții Cordilieri resturi omenești evaluate ca avînd o vechime de circa 8000 de ani înainte de era noastră. Potrivit declarațiilor sale, este vorba de cele mai vechi schelete omenești din America de Sud, care aparțin unei civilizații „preceramice". Pînă în prezent se credea că antichitatea preistoriei peruviene se ridică la numai 4000 de ani înaintea erei noastre.

●

FABRICA de produse farmaceutice din Cracovia, R.P. Polonă, a început producția în serie a noului medicament pentru tratarea sclerozei, descoperit de curînd. Acesta este produs sub formă de fiole injectabile și poartă numele de M.B.C.A.

●

FACÎND radiografia unei femei din Mathé Saint Héraye, care suferea de cîtva timp de rinichi, medicul francez Pepin a făcut o descoperire pe cît de rară pe atît de interesantă. Clienta sa, care era mama a 2 gemeni avea 4 rinichi.

●

ÎN CĂUTAREA unui loc unde să se adăpostească noaptea și negăsind disponibil niciunul, un vagabond din Longeville — Saint-Aroid (Moselle) a intrat într-un mic local, slab luminat, întîlnit în cale, unde s-a culcat pe jos lîngă un alt om, despre care a crezut că doarme.

Mare a fost a doua zi surpriza grosarului cînd în locul cadavrului omului ucis de un automobil pe care-l aduseșe de cu seară, a găsit întinse pe jos, alături, două corpuri. Precum se vede vagabondul își găsise adăpost la... morgă.

●

LA GRĂDINA zoologică din San Diego (S.U.A.) urma să i se administreze unui rinocer o puternică doză de vitamine.

Pielea sa fiind deosebit de groasă, injecția i s-a administrat ...cu ajutorul unei puști.

●

PETER MARSDEN, un tînăr arheolog londonez în vîrstă de 19 ani, a descoperit la Southwark, pe țărmurile Tamisei, rămășițele unei corăbii romane de 18,24 m. lungime și 3,50 m. lățime datînd de peste 2000 de ani.

●

TELEVIZIUNEA sovietică cuprinde astăzi un teritoriu cu o populație de 50 milioane de locuitori, pentru care transmit programe aproximativ 70 de posturi. In anul viitor vor funcționa 100 centre de televiziune, iar programele lor vor putea fi vizionate zilnic de aproximativ 90 milioane de persoane.

●

ÎN STATUL Swat (Pakistan) au fost descoperite 200 de turnuri ale unei imense mînăstiri, precum și alte sute de sculpturi datînd din epoca „Gandhara". Noile descoperiri au o importanță deosebită dovedind legăturile culturale dintre aceste teritorii și țările mediteraneene.

●

ÎN APROPIERE de Bahini, provincie în nordul Sudanului, în urma unor săpături arheologice, au fost descoperite antichități datînd de circa 1000 de ani î.e.n. In aceiași provincie au fost de asemenea descoperite piramide care se crede că ar fi cele mai vechi din Sudan.

●

LA O ADÎNCIME de 30 m. sub ghiața ce acoperă întinderile sălbatice ale Polului sud au fost găsite bacterii a căror vîrstă este apreciată de glaceologi la aproximativ 3000 de ani. Bacteriile găsite n-au putut fi încă identificate, însă fiind „înviate" prin încălzire ele sînt cultivate și studiate de cercetători.

●

MEDICI americani au protestat împotriva abuzului de calmante în pediatrie. Ei au demonstrat că se manifestă semne îngrijorătoare de regres în evoluția psihică a copiilor americani datorită lipsei de discernămînt în tratarea cu sedative. Se pare că așa numita „modă a sedativelor" s-a răspîndit într-un mod cu totul abuziv în terapeutica americană.

●

UN FRAGMENT metalic implantat în cornee este foarte greu de extras. Căutînd rezolvarea acestei probleme dificile a oftalmologilor, doi specialiști polonezi, au elaborat un procedeu ingenios și anume: de a face să se topească aschiile metalice prin electroliză, aplicînd curent electric pe globul ocular.

●

DUPĂ datele Biroului statistic al Ministerului Justiției din S.U.A., introducerea pedepsei cu moartea pentru răpire de copii a avut ca urmare următoarea schimbare „structurală" a delictului: în locul răpirilor de copii infractorii se îndeletnicesc cu răpirea... cîinilor de rasă, care sînt răscumpărați, uneori cu mii de dolari, de proprietarii lor.

LITERATURĂ TEATRU CINEMA MUZICĂ PLASTICĂ

Vitrina cu cărți

O lectură plăcută și interesantă

„Ascultă căpitan! Bine, ascultă! La noi trebuie lucrat repede. Nu lucrat bine, la noi mort. Trebuie repede tăiat iarbă!

Nu-l întrebai nimic. Un singur lucru era limpede „trebuie repede tăiat iarbă". Abia acum înțelesei toată gravitatea situației noastre: ne așteptă o noapte de viscol printre mlaștini, fără foc și fără îmbrăcăminte călduroasă.

Lepădarăm grăbiți tot ce aveam pe noi și ne apucarăm de lucru cu o grabă înfrigurată... Vîntul sufla în rafale. Îmbrăcămintea începuse să înghețe pe mine... Continuai să rup iarba pînă simții că puterile mă părăsesc. Pe dinaintea ochilor îmi apărură cercuri-cercuri..."

Fragmentul este citat dintr-un capitol al unei deosebit de interesante lucrări apărute de curînd în Editura Științifică: **„Prin taigaua Orientului Îndepărtat"** a lui V. K. Arseniev.

Explorator-naturalist și etnograf pasionat, înzestrat cu un fin spirit de observație și o pană măiastră Arseniev oferă în cartea sa notațiile cele mai interesante din călătoriile sale în Extremul Orient, pe care l-a explorat vreme de 30 ani. Cititorul face astfel cunoștință cu flora, fauna, oamenii și obiceiurile unei regiuni necunoscute, în care fiecare clipă aduce lucruri neașteptate, în care fenomene naturale neobișnuite se împletesc ca într-un film fantastic cu acțiuni ale unor oameni aflați nu o dată în pragul pieirii. Taigaua siberiană în care n-a călcat pînă atunci — este vorba de epoca dinaintea Marii Revoluții din Octombrie — picior de om; întîlniri dramatice cu hunhuzii și coreenii vînători de samuri; incendii fără dimensiuni, capcane iscusite și conductibilitate acustică deosebită a aerului; cititori de urme și iurte ale „diavolului"; obiceiuri ale puilor de ciută și ale veveriților „jignite"; ale leoparzilor, mistreților, iepurilor fluierători, ale ursilor bruni și focilor vituline, năstrușnice jocuri pe gheață ale băștinașilor și obiceiuri de vînătoare; luminiscența mării și animismul localnicilor, legende fantastice și orientarea cu ajutorul mirosului, căutători de aur și jen-sen (rădăcina vieții) și atacuri ale bărzăunilor, viața în fanze și ghețuri subterane; un veritabil mozaic care te introduce într-un univers fantastic, pe care-l urmărești cu respirația întretăiată.

Apar în carte o seamă de personaje îndrăznețe, oameni care-și riscă viața, clipă de clipă, în atingerea țelurilor expedițiilor. Cu deosebit talent este descris goldul (nanaiez) Dersu Uzala, călăuza exploratorului,

Despre cartea aceasta Maxim Gorki îi scria lui Arseniev: „Am citit cartea dumneavoastră cu desfătare. Fără să mai vorbesc de valoarea ei științifică — desigur neîndoielnică și mare — am fost cucerit și vrăjit de forța ei plastică". Credem că o recomandare mai bună nici că se poate face.

M. RADIAN

Noi filme sovietice în pregătire

Pentru a turna un film după vestitul roman al lui Balzac *„Eugenie Grandet"*, regizorul Serghei Alexeev și operatorul Victor Dombrovski au ales ca loc de filmare orașul Tallin, capitala Estoniei. Aici au găsit o curte și o casă care evocă foarte bine cadrul în care s-a desfășurat tragedia familiei Grandet. Echipa de cineaști a petrecut timp de o lună la Tallin timp în care au filmat principalele episoade. Rolul Eugeniei Grandet este interpretat de Irina Skobțeva, pe care am avut prilejul s-o cunoaștem din filmele „Othello" și „Duelul". Lui Mihail Kozakov, cel mai tînăr „Hamlet" al teatrului sovietic, care a debutat acum trei ani deținînd rolul principal în filmul „Asasinatul din strada Dante", i s-a încredințat rolul lui Charles Grandet. Din distribuție mai fac parte Semion Mejinski, artist al poporului din U.R.S.S. (Felix Grandet) și Evdokia Turcianinova, artistă a poporului din U.R.S.S.

Filmul se turnează la studiourile Mosfilm și va fi proiectat la începutul anului viitor.

„Omul își schimbă pielea"

E primul an al cincinalului... Avionul a decolat. Printre călători se află și doi ingineri americani — Clark și Murray. Au venit în U.R.S.S. pentru a lucra la construcția canalului din Tadjikistanul de Sud. Rațiuni diferite i-au îndemnat să ia această hotărîre.

Pe „mister" Clark, criza economică l-a mînat în U.R.S.S. Rămas fără lucru în țara sa, el n-a venit decît cu gîndul „să facă bani". La mister Murray care a călătorit în toată lumea e greu de deslușit cu ce intenții a poposit pe aceste meleaguri: să cîștige bani sau să mai vadă o țară.

Pe șantierul de la Vakș inginerii americani văd multe și sînt mirați de multe. Noțiunile asupra ritmului și normelor de lucru cunoscute de ei din țările burgheze, care le păreau indestructibile, sînt doborîte. Impresionați de entuziasmul constructorilor tadjici, uzbeci și ruși, cei doi ingineri nu pot pătrunde însă mobilul acestui entuziasm care dă aripi oamenilor de pe șantier. Constructorii știu însă precis ce vor și ce au de făcut. Ei trebuie să termine în zece ani ceea ce se face în patria lui Clark și Murray în 100 de ani.

Acesta e pe scurt subiectul filmului „Omul își schimbă pielea" al cărui scenariu e scris după romanul lui Bruno Jasenski. În rolul secretarului de partid (Sintsin) artistul Stoceavov realizează o mare creație, iar actorul Zavkibekov (ing. Urtabaiev) face cunoștință spectatorului cu unul dintre intelectualii de frunte ai Tadjikistanului. Cei doi ingineri americani, Clark și Murray, sînt interpretați de artiștii Kurilov și Vinogradov. Kurilov înfățișează evoluția mentalității eroului pe care-l încarnează. Venit pentru „bussines" și mîndru la început de apolitismul său, sub influența oamenilor sovietici, inginerul Clark devine și el pasionat de problemele șantierului și e antrenat de elanul constructorilor în muncă. În schimb inginerul Murray, cu tot aerul său de bonom, se demască ca un dușman, care urmărește scopuri perfide.

Rolul feminin al acestui film (Maria) e interpretat de Isolda Izvițkaia.

SUS: Izolda Izvițkaia. JOS: Irina Skobțeva cu soțul ei, Serghei Bondarciuc.

Faimoasa pagină 1760 din noua ediție „Larousse"

Brigitte Bardot intră pe ușa din dos... în enciclopedie

Celebrul dicționar enciclopedic francez „Larousse", care, pentru varietatea de date științifice, literare, artistice pe care le include, a fost supranumit în Franța „mica Academie", a apărut, nu de mult, într-o ediție nouă. De astă dată tradiționalul dicționar a uimit. Nu atît prin cele cîteva noțiuni noi, de mare actualitate pe care le-a introdus (energia nucleară, racheta cosmică etc), cît prin ceea ce publică la pagina 1760.

Cine ar fi crezut? — se întreabă ziarul francez „Libération". Da. Cine ar fi crezut ca numele răsfățatei actrițe de cinema Brigitte Bardot să apară în Larousse. Și totuși a apărut. Nu numai numele, ci și chipul. La pagina 1760 — cifra a devenit și ea celebră odată cu întîmplarea de care vorbim — alături de cîteva reproduceri după pînzele lui Van Dyck, Van der Goes etc. surîde, suavă, Brigitte înfățișată pe pînză de pictorul Van Dongen.

Prin urmare Brigitte Bardot — în Larousse. În același volum în care se află portretele lui Bach, Beethoven, Honoré de Balzac, portretele unor mari personalități ale științei, artei și literaturii universale. A intrat și Brigitte — ce-i drept — prin ușa din dos, dar a intrat.

Acasă la...

tenorul Garbis Zobian

(Urmare din pag. 1-a)

— **În 1957, tot cu Zenaida Palli, am fost invitați pentru un nou turneu la Moscova și în alte orașe sovietice. Iar în 1958 s-a petrecut momentul crucial al carierei mele, un eveniment care cinstește pe orice artist din lume: am fost invitat să cînt, timp de două luni fără întrerupere, pe scena lui Bolșoi Teatr.**

— **Aceasta a fost, desigur, o mare experiență.**

— **...cea mai mare experiență din cariera mea de cîntăreț. O carieră care, trebuie să spun, este foarte scurtă. Pentru că, de fapt, a început abia în anul 1948, cînd am debutat pe scena unui teatru de operă.**

Amintirea debutului îl emoționează vădit. Să-i dăm prilejul să-l retrăiască...

— **Mi-a plăcut muzica încă de foarte tînăr. Făceam meseria de mecanic pentru mașini textile și învățam în același timp canto, ca orice amator — fără profesor și fără îndrumare. Abia în 1939, prezentîndu-mă la un concurs organizat de postul de radio, am primit încurajarea regretatului Theodor Rogalski, pentru ca puțin mai tîrziu să fiu ascultat și ajutat de maestrul Egizio Massini. După război, în 1944, am venit la București — pînă atunci locuisem la Galați — și am început să iau lecții particulare. Dar să povestesc despre debut. În anul 1948 — nu urcasem încă pe podiumul vreunei scene decît pentru cîteva concerte de arii și lieduri — am fost invitat de regretata Aca de Barbu, pe atunci directoarea Teatrului de Operă din Timișoara, să asist la repetițiile operei „Paiațe" de Leoncavallo. Nu a fost nici un moment vorba de eventuala mea încercare, ci de „un contact cu teatrul în vederea unor eventuale probe în stagiunea următoare".**

La repetiție au fost încercați doi-trei tenori locali, care nu dădeau însă satisfacție. La una din repetiții mă aflam, ca de obicei, în ultima bancă a sălii, cînd îmi auzii strigat numele din fosa orchestrei: „Să urce pe scenă Zobian!" Era directoarea, Aca de Barbu, care urmărea de lîngă pupitrul dirijorului mersul repetițiilor. Am fost cuprins de o asemenea emoție, încît am dispărut aproape sub bănci. De unde m-au scos și m-au împins cu chiu cu vai pe scenă cîteva persoane din colectivul teatrului. După opt zile de repetiții am debutat în „Paiațe" pe scena din Timișoara, în acea primăvară a anului 1948.

În 1949, Opera Română l-a chemat pe Zobian la București și i-a oferit un angajament. A debutat la București tot cu „Paiațe", apoi și-a îmbogățit repertoriul cu aproape toate operele clasice.

— **Odată cu anul 1953, după darea în folosință a actualului local al Teatrului de Operă și Balet al R.P.R., a început cariera mea. Am avut cinstea să cînt în „Dama de Pică" de Ceaikovski în spectacolul care inaugura noua operă, unde apoi — ca și ceilalți membri ai colectivului primului nostru teatru liric — am beneficiat de toate aceste minunate condiții care ne sînt puse la dispoziție, nouă artiștilor, de regimul de democrație populară din țara noastră. Am putut astfel să învăț, să-mi modelez vocea, să studiez arta interpretării, să devin, într-un cuvînt, artist de operă.**

— **Ce turnee ați mai efectuat?**

— **Peste hotare, în afară de Uniunea Sovietică, am vizitat, în 1957, Republica Cehoslovacă, unde am cîntat în „Carmen", „Dama de pică" și „Tosca" la Opera din Praga; în 1958 am făcut o stagiune la Teatrul de Operă din Varna; iar în 1959 am cîntat pentru prima oară la Budapesta („Trubadurul". „Carmen", „Aida") de unde, de curînd, am primit o nouă invitație. Anul acesta am mai făcut un turneu în Cehoslovacia, iar la începutul lui decembrie plec pentru un nou turneu de 30 de zile în U.R.S.S. (Moscova — Leningrad — Kiev — Erevan) cu operele „Paiațe", „Dama de pică", „Tosca" și, eventual, „Othello".**

— **Proiectele dv. la înapoiere?**

— **Să cînt un rol pe care încă nu l-am cîntat: Pinkerton în „Cio Cio San".**

— **Rolul preferat?**

— **Mai bine rolurile mele preferate: cele din „Othello" și „Paiațe".**

— **Dar partenerii preferați?**

— **Zenaida Palli, parteneră ideală în Carmen; apoi Arta Florescu în „Othello", Maria Voloșescu în „Aida", Șerban Tassian, David Ohanesian, Arnăutu, Enăceanu și artistul poporului P. Ștefănescu Goangă.**

— **Ce părere aveți despre generația tînără de cîntăreți?**

— **Dintre tenori îmi place în mod special Cornel Stavru, cu o voce limpede și frumoasă, apoi Cornel Fănățeanu și Ion Piso. Cu adevărat remarcabili sînt însă tinerii noștri baritoni și în special Nicolae Herlea, dotat cu o voce magnifică și un excepțional talent dramatic.**

Convorbirea noastră a fost întreruptă în acest moment de irupția zgomotoasă și veselă în camera în care ne aflam, a micului Aram (pe care-l prezentăm cititorilor noștri luînd lecția de muzică de la unchiul său, în fotografia ce însoțește aceste rînduri) și a micuților nepoțele gemene care umblă încă deabușilea, — copiii fratelui tenorului.

— **Dacă mă veți întreba, ca orice reporter, care este pasiunea mea, vă voi răspunde: copilașii aceștia, familia mea, căreia îi consacru cea mai mare parte a timpului liber, toată dragostea mea,** — și-a încheiat

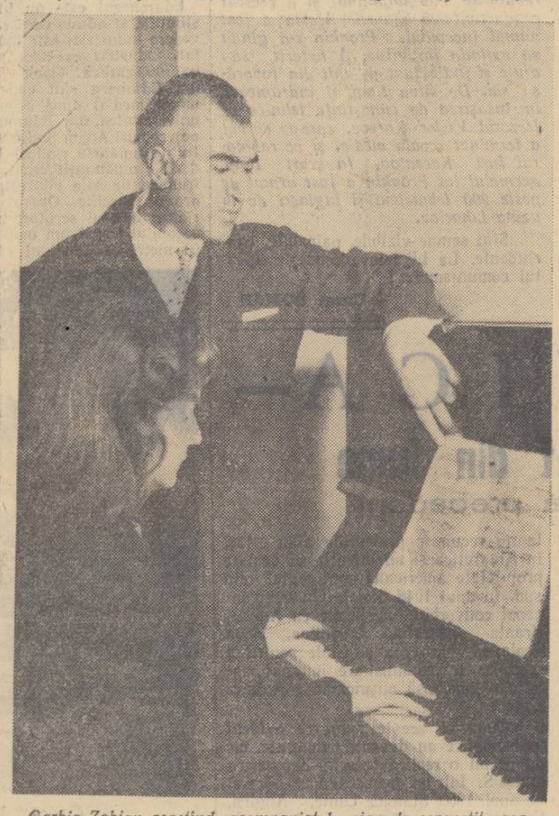

Garbis Zobian repetind, acompaniat la pian de corepetitoarea Anca Niculescu

La lecția de pian cu nepoțelul său, micuțul Aram Zobian.

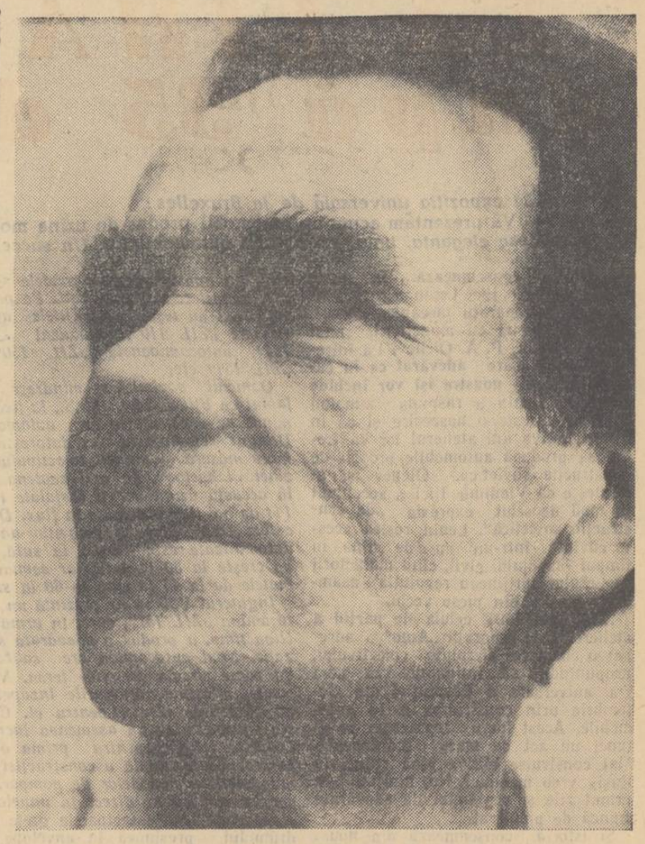

Pictorul Alexandru CIUCURENCU, maestru emerit al artei

Fotografia: Maxim COSMA

ECOURI

TEATRALE

■ TEATRUL SATIRIC din Moscova a prezentat de curînd, în premieră, piesa renumitului poet turc Nazim Hikmet, **„Sabia lui Damocles"**.

■ „THEATRE DE PARIS" a sărbătorit de curînd un jubileu rar: Edwige Feuillère, cunoscută actriță franceză de teatru și film, a interpretat pentru a 1000-a oară rolul principal din **„Dama cu camelii"**.

■ TEATRUL realist „Zdenek Nejedly" din Praga a prezentat o nouă premieră. Este vorba de piesa lui Oldrich Danek, **„Privindu-te drept în ochi"**, pe care autorul o închină memoriei celor 25.000 de comuniști cehi care și-au jertfit viața în lupta împotriva fascismului.

■ Pentru prima oară după 15 ani Comedia Franceză readuce pe scena **„Școala femeilor"** de Molière. Rolul lui Agnès e deținut de tînăra actriță Danielle Ajoret.

■ TEATRUL NAȚIONAL din Budapesta începe încă în cursul acestui an prezentarea unui ciclu Shakespeare. În cadrul acestui ciclu, teatrul va prezenta trei drame și două comedii ale marelui dramaturg englez. Astfel, vor fi prezentate **„Richard al III-lea"**, **„Othello"** și **„Antoniu și Cleopatra"**. De asemenea se vor prezenta comediile **„Nevestele vesele din Windsor"**, și **„Visul unei nopți de vară"**.

■ LA TEATRUL „Tertre" din Paris trupa lui Gabriel Garran pune în scenă piesa lui M. Gorki **„Vassa Jeleznova"**. Arthur Adamov e autorul adaptării scenice, Gabriel Garran semnează regia, iar George Guerstein decorurile. Dintre principalii interpreți amintim pe Madj Berry, Lucien Raimbourg, Vera Belmont, Raymond Jourdan și James Olivier.

■ TEATRUL berlinez „Komische Oper" se află în turneu la Moscova. Colectivul acestui teatru, care numără aproape 300 artiști, a prezentat spectacolele cu opera comică a lui Offenbach **„Povestirile lui Hoffman"**, cu **„Flautul fermecat"** de Mozart și cu opera **„Albert Herring"** a compozitorului englez contemporan Benjamin Britten.

Acest teatru, organizat în anul 1947, a cucerit publicul spectator prin orientarea sa realistă.

MUZICALE

■ COMPOZITORUL Iuri Șaporin a creat o baladă în trei părți, în care evocă războaiele trăite de contemporanii săi. Prima parte, scrisă pe versurile lui Alexandr Blok, înfățișează aspecte din primul război mondial. Partea a II-a, dedicată Marelui Război de Apărare a Patriei și scrisă pe versurile lui Simonov, este o meditație asupra patriotismului oamenilor sovietici, asupra eroismului și asupra războiului. Balada se termină cu o descriere a peisajelor pașnice și liniștite ale Rusiei, descriere din care se degajă ideea triumfului păcii. Ultima parte e compusă pe baza operelor lui Tvardovski.

■ OPERA din Novosibirsk a pus în scenă **„Fata din Far-West"**, de Giaccomo Puccini.

■ CÎȘTIGĂTORUL celui de-al doilea concurs internațional de pian de la Rio-de-Janeiro este maghiarul Peter Franki. El și-a disputat primul loc cu portughezul Serio Valera Cid, austriacul Dieter Weber și francezul Merlet.

■ EDITURA „Sovietskaia Enciclopedia" a publicat recent prima enciclopedie muzicală sovietică. Lucrarea cuprinde scurte articole asupra problemelor teoriei și istoriei muzicii, asupra stilurilor, școlilor și curentelor în muzică și asupra diferitelor ramuri ale muzicologiei. Totodată ea va oferi celor interesați posibilități de a cunoaște biografiile marilor muzicieni; amănunte asupra operelor, baletelor, oratoriilor, operelor instrumentale, cinteceior, etc. Multe articole biografice au și bibliografie. Publicația este ilustrată.

LITERARE

■ UN POEM al scriitorului și savantului chinez Go Mo-jo a apărut recent în limba georgiană. Titlul cărții, „Manana", este numele unei fete georgiene pe care scriitorul a cunoscut-o în timpul cînd a vizitat Georgia.

■ EDITURA pentru literatură străină din Moscova a editat recent în limba rusă un volum de povestiri al lui Christian Pineau. Volumul cuprinde două cărți de povestiri publicate în Franța în seria „Biblioteca ideală pentru copii și tineret". Ilustrațiile acestei lucrări aparțin artistei franceze Marianne Clouzot.

■ LA MOSCOVA a apărut recent un volum de poezii ale poetului indian Sumitrandan Paul. Mare parte din cele 50 de poezii ale acestei culegeri au fost traduse în limba rusă pentru prima oară.

Actorii și poezia

După ce am urmărit în precedentul articol incursiunile teatrale ale mai multor poeți din trecut și de astăzi, să cotrobăim acum prin caietele cu scoarțe groase și file veline în care și-au așternut versurile, diferiți actori și actrițe. Înainte însă de a trece în revistă preocupările poetice — trecătoare sau mai trainice — ale unor actori de ieri și de azi, e necesar să facem o mică precizare. În măsura în care pentru Eminescu, de pildă, teatrul nu a însemnat decît un punct de plecare în căutarea unui drum creator în artă, tot așa pentru mulți dintre actorii care au scris versuri, poezia nu a urmat îndeaproape calea creației lor actoricești, arareori putîndu-se cita — la noi ca și aiurea — cazuri în care măestria actoricească să fie egală și cu cea de stihuitor. De aceea, citind însemnările ce vor urma, să ținem minte că, dacă rolurile jucate acum un deceniu de Dan Deșliu erau încercări promițătoare, tot așa se pot socoti și versurile de acum douăzeci de ani publicate de adolescentul Radu Beligan, în timp ce astăzi, după ce s-a cristalizat la amîndoi drumul creator în artă, avem de-a face cu poetul Dan Deșliu și cu artistul emerit Radu Beligan, rolurile primului și poemele ultimului rămînînd doar cu valoare documentară, și pretext pentru un articol care să ilustreze accidentalele întîlniri ale Thaliei și Polymniei în viața artistică românească.

Pornind iar din zori

vom afla în fruntea listei pe actorii deschizători de drum în teatru care au încercat să-și acorde, ades, strunele lirei. În primul rînd îl vom cita pe Matei Millo. Excelentul interpret al rolurilor din piesele lui Alecsandri scrie și el... nu numai piese de teatru, ci și versuri, de multe ori ocazionale, ca acel „Imn pentru alegerea lui Cuza" căruia Iohann Wachmann i-a compus muzica și care s-a cîntat pe scena Teatrului cel Mare în ziua de 8 februarie 1859, în prezența noului Domn al ambelor principate.

Și Iorgu Caragiali, dramaturg și el ca și fratele lui Costache Caragiali, face și cîteva încercări poetice, versificări stîngace și pamflete sau cantonete cu aluzii la diferite probleme ale vremii, ca „Jălbarul" sau „Cometul"

De la modestele încercări poetice ale înaintașilor, se trece la o activitate poetică mai consistentă, în a doua jumătate a veacului trecut, cînd putem număra zeci de actori, dintre cei de frunte ai scenei românești, care se ocupă destul de frecvent cu poezia. Printre ei, merită citate, în primul rînd, două actrițe, care făceau notă aparte, prin preocupările lor literare, într-o perioadă în care majoritatea actorilor și mai ales a actrițelor erau semi-analfabeți. Cele două actrițe sînt Maria Flechtenmacher, care a fost și prima femeie gazetar și director de ziar din istoria publicisticii românești, autoare dramatică și poetă cu suficientă sensibilitate, Ana Ciupagea, actriță cultă, cu studii de teatru la București și Paris, care a scris pe lîngă cele cîteva piese de teatru, și o mulțime de poezii lirice, sub influența romanticilor francezi. Dintre actorii contemporani celor două actrițe, putem numi pe Ștefan Vellescu, actor de frunte al primei noastre scene, dascăl la Conservator timp de peste două decenii, director de publicații literare și om de cultură. Prieten și admirator al lui Macedonski, Vellescu alcătuiește împreună cu alți cîțiva actori-poeți, o grupare literară care avea să continue „Literatorul" maestrului, grupare care editează „Revista Literară" sub direcția actorului Ștefan Vellescu. În grupul de redactori, poeți și actori totodată, găsim pe Mircea Dimitriade, fiul actorului Costache Dimitriade și deci frate al Aristizzei Romanescu. Spre deosebire de renumele artistic al tatălui și mai ales al surorii lui, Mircea Dimitriade nu reușește să devină un actor de mina întîi, după cum în nenumăratele lui versuri, împrăștiate prin zeci de reviste literare, nu rămîne în literatură decît ca un epigon al lui Macedonski. La fel ca Theodor Stoenescu, care după o foarte scurtă carieră actoricească, se dedica publicisticei și pedagogiei teatrale, fiind ca emul al lui Macedonski, poet și mai ales traducător, și ca om de teatru, profesor de declamațiune la vestita pe vremuri „Academie Stoenescu" școală actoricească care încerca să exprime un punct de vedere mai modern față de conservatorismul prăfuit al catedrei de la Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică. Tot ca un partizan al poeziei macedonskiene se desfășoară ca poet actorul Ion Livescu, publicînd numeroase poeme în felurite reviste literare și în special în „Revista Theatrelor" al cărui director a fost în ultimii ani ai secolului trecut și primii ai celui prezent.

Iată-ne ajunși la

Actorii - poeți ai vremii noastre

Trecînd în fugă peste numele unor actori dispăruți care s-au dedat și poeziei, ca *Vasile Leonescu, Cazimir Belcot, Zaharia Birsan, State Dragomir* sau *Irina Bărbulescu, Gina Sandry-Bulandra*, sau *Ana Luca*, ajungem la nume notorii de actori contemporani. Despre ei, poate că ar fi fost cazul să le dăm personal cuvîntul, în cadrul unui interviu. N-o facem însă, temîndu-ne de rezerva pe care mulți dintre ei o manifestă față de acele „greșeli ale tinereților" pe care le-au publicat în anii adolescenței.

Am pomenit, ceva mai sus, de Radu Beligan, care a publicat în 1939, placheta de versuri „Intîia spovedanie" început promițător căruia i-a urmat, în locul altor volume de versuri, o spovedanie, intitulată „Autoportret" în care aflăm că:

Umbrele fug ca apucate de streche:
Le va răstigni pe toate omul într-o ureche.
Ele nu știu că vizitatorul acesta e un tînăr serios
Care nu întoarce viața, ca pe o mănușe, pe dos.

Și într-adevăr, „vizitatorul" adolescent al muzei lirice, s-a dovedit „un tînăr serios" în ale teatrului, devenind apreciatul actor de astăzi al primei scene a țării.

Și artistul emerit *Ștefan Ciubotărașu* a scris și mai scrie, după cîte știm versuri, oscilînd între tendințele ușor idiliste și poezia sprințară, cu tente de autozeflemisire, ca în sonetul „Actorul".

Tot în lotul artiștilor emeriți de azi trebuie trecuți și poeții de ieri *Constantin Sîncu*, autor al volumului de poeme „Deslegare de trecut", *Emil Botta*, autor al unor valoroase poeme cuprinse în volumul *„Intunecatul April"* și *Al. Pop Marțian*.

Versuri risipite prin felurite pagini de reviste literare sau programe teatrale, ca și adunate în volumașe firave, au mai scris și actorul timișorean Leonard Divarius, sau Ștefan Iordănescu de la Teatrul de Stat din Baia-Mare, ori Sandu Teleajen de la Naționalul ieșan. Și tot printre actorii care și-au împărtășit muzei poeziei visurile lor de tinerețe, amintim pe Madeleine Andronescu, admiratoare a lui Esenin, căruia i-a închinat un poem din volumul „Zilele babel", apărut în primii ani ai deceniului trecut, poetului ei favorit, ca și pe Ion Aurel Manolescu, care pe lîngă zecile de colaborări la reviste și gazete, a scris și o biografie romanțată a poetei Iulia Hasdeu.

Șirul de poeți din rîndurile actorilor îl încheiem cu un fragment dintr-o amuzantă poezie de atmosferă teatrală, scrisă de un versat versificator, autor de cronici rimate mult gustate de lectori, artistul emerit Ion Manu. Poezia se intitulează „Colegială" și e caracteristică producției poetice a popularului actor al Teatrului Național:

Colega mea, ce fără teamă
Pe scenă, mult ne-am sărutat.
Noi ce simțim, nici cum ne c.
Noi încă nu ne-am întrebat...

Pompieri, recuziteri, mecanici,
Sufleri, statiști și regizori,
Roiesc ca-n clipa unei panici
Și fac ce fac de-atîtea ori...

În frămîntarea lor ciudată
Și-atîtor mii de ochi din sală
Ce ar fi dac-am fugi odată
În codrul des... de pe fundal

Și-acolo, prinși de dor de duc
Cînd inimile noastre ard...
Tu să mă mingîi pe... perucă
Și eu... să te sărut pe fard!

Radu MIRON

CITITORII ÎNTREABĂ „MAGAZIN" RĂSPUNDE

DOUA PRIETENE DIN PITEȘTI: Ne pare rău, dar nici dv. nu vă putem rezolva participarea la concurs. Nu acesta e rolul rubricii de față.

OANCEA PETRU - reg. Hunedoara: Ioan Ivanovici, autorul cunoscutului vals „Valurile Dunării" cu care a debutat în 1880 este compozitor român. Vom ține seama de sugestiile dv.

A. W.-Arad: Sîntem siguri că, prin intermediul radioului, l-ați ascultat pe Vico Torriani. Despre viața și activitatea lui s-a scris mai amplu și mai exact în timpul vizitei sale.

BLEOTU I. ILIE—Dragășani: E ciudat, dar întrebările dv. seamănă ca două picături de apă cu cele ale cititoarei L. V. din Slatina care, spre deosebire de dv., ne-a mărturisit (deși la adăpostul unor inițiale) că aparține unui concurs „Pronofilm". Putem oare să o nedreptățim pe dînsa ajutîndu-vă pe dv. să cîștigați concursul?

IOAN DOBRIN-Sibiu: Dacă sînteți flautist și ați ascultat bucățile respective, de ce nu le transcrieți chiar dv. pe note? Vă puteți adresa oricărei orchestre de muzică ușoară. De asemenea urmăriți noile înregistrări ale casei de discuri „Electrecord", printre care se află și cîteva din respectivele melodii.

— Cine ți-a spus că ai talent la poezie?
— Un compozitor de tangouri!...

Desen de Rik AUERBACH

Semiconductorii în slujba dumneavoastră!

CU DOUA BATERII, PATRU LUNI DE ZILE, aşa vor funcţiona, în curînd, aparatele de radio şi televiziune. Un consum de curent electric de 10—20 de ori mai mic decît cel de astăzi nu este, desigur, un amănunt neglijabil. Aparatele de radiorecepţie şi televiziune cu semiconductori pot fi alimentate cu două baterii obişnuite pentru lanternă, timp de 3—4 luni. La acestea se adaugă volumul mic al receptoarelor şi posibilitatea folosirii lor în orice loc. Socotim că e o veste bună pentru cititorii noştri faptul că prototipul unui asemenea aparat de radio a şi fost realizat la Institutul de cercetări eletrotehnice şi, în curînd, va intra în fabricaţie de serie la fabrica „Radio-Popular".

Nu e lesne să transformi energia calorică în energie electrică. Această transformare necesită instalaţii destul de complicate. Astăzi semiconductorii, intrînd în compunerea termogeneratorilor permit transformarea directă a energiei calorice în cea electrică, cu randament bun. Utilitatea practică? În primul rînd, la înlocuirea acumulatorilor şi a bateriilor uscate. O lampă cu petrol la care se adaptează un termogenerator cu semiconductori poate produce energia electrică necesară pentru un receptor de radio sau televiziune. In această direcţie, Institutul de cercetări electrotehnice şi Centrul de cercetări metalurgice al Academiei R.P.R. au obţinut o serie de rezultate privind realizarea de termogeneratori. Pentru o etapă următoare se ţinde ca lampa cu petrol să fie înlocuită cu energia solară, eliminîndu-se consumul de petrol. Mai e nevoie — în acest caz — să vorbim de costul energiei electrice?

Telecomanda uriaşelor macarale-turn de pe marile şantiere sau a podurilor rulante din interiorul uzinelor, devine una din cele mai simple operaţii dacă se folosesc aparatele înzestrate cu semiconductori. Asemenea dispozitive sînt studiate la Institutul de cercetări electrotehnice. Ele vor fi folosite la telecomanda agregatelor mari din turnătorii, în reglajul automat al proceselor termice etc. Industria noastră va cunoaşte un avînt deosebit prin utilizarea instalaţiilor automate cu semiconductori.

O preocupare deosebită o constituie obţinerea de siliciu, germaniu etc., elemente care stau la baza procesului tehnologic al fabricării semiconductorilor. Aceste cristale de siliciu au şi fost montate la o serie de diode (tip de lampă de radio). In acelaşi timp, s-a definitivat procesul tehnologic semiindustrial pentru realizarea diodelor cu siliciu şi germaniu de uz general pentru aparatele de radio-recepţie.

In acest an, secţia de seleniu a fabriciii „Grigore Preoteasa" a început fabricarea în serie a celulelor redresoare cu seleniu pe baza procedeului stabilit de I.C.E.T.

Aceste realizări în domeniul nou şi deosebit de interesant al semiconductorilor în ţara noastră reprezintă un început promiţător. Aşteptăm de la oamenii de ştiinţă, de la tehnicieni, noi rezultate inspirate din tendinţa de continuu progres a ştiinţei şi tehnicii româneşti.

A. COSTA

Conferinţe pentru surdo-muţi...

Pare de necrezut. Şi totuşi surdo-muţii ascultă conferinţe.

Filiala S.R.S.C.-Galaţi a găsit mijlocul prin care să poată fiinţa un lectorat pentru ei, deşi la început această problemă părea de nerezolvat. Lecţiile sînt predate de tovarăşul Panait Moraru, şeful serviciului organizatoric al filialei gălăţene de surdo-muţi, cunoscător al vorbirii prin mimă.

La conferinţe participă peste 75 la sută din numărul total al membrilor filialei gălăţene, muncitori şi funcţionari, din diferite întreprinderi şi instituţii. Expunerile se referă la teme din cele mai variate domenii, fiind primite cu mult interes. Iată şi cîteva titluri ale conferinţelor: „Apariţia vieţii pe pămînt", „Înrăutăţirea sănătăţii oamenilor muncii din ţările capitaliste", „Despre morală" etc.

Cosmetică preistorică în ţara noastră

Colaboratorii Institutului de arheologie al Academiei R.P.R. au descoperit, în aşezările preistorice din Valea Bistriţei şi la Giurgiu, în punctul numit Malul Roşu, printre multe alte obiecte pe care le foloseau oamenii din epoca pietrei cioplite, bucăţi de hematită. Singura întrebuinţare care se poate da acestui minereu, un compus al fierului, este aceea de a colora într-o frumoasă nuanţă de roşu.

Studiind bucăţile de hematită găsite, felul în care sînt uzate şi comparîndu-le cu hematita găsită în staţiunile preistorice din alte ţări, arheologii au ajuns la concluzia că, acum 30—40.000 de ani ele au servit ca... roşu de buze. Colaboratoarele Institutului au făcut, în faţa oglinzii, o primă probă micilor bastonaşe şi aşa destul de tocite. Se pare că proba a dat rezultate care au depăşit aşteptările.

Este interesantă şi observaţia că hematita nu se găseşte ca zăcămînt mineral în apropierea nici uneia din aşezările în care a fost găsită ca „produs cosmetic". De aici, concluzia că ea era obţinută în schimbul altor produse, de la distanţe de sute de kilometri. De altfel, în Ungaria şi Polonia s-au descoperit adevărate exploatări miniere paleolitice de unde hematita era extrasă cu ajutorul tîrnăcoapelor făcute din coarne de cerb.

Va dispare „ursuleţul de catifea"?

Cu un sfert de veac în urmă, zoologii pierduseră orice nădejde că vor putea salva de la dispariţia sa totală, pe cel mai simpatic animal al continentului australian — ursuleţul Koala — ce pare o copie vie a ursuleţului de catifea al copiilor.

Din 1887 pînă în 1903, două grave epidemii secerară multe milioane de koala în Queensland, Australia de sud şi New-Wales. In plus, inofensivele şi blîndele animale erau vînate fără milă, atît pentru blana lor cît şi din cauza unei totale ignoranţe în ale zoologiei. Se afirma că ursuleţii pustiesc plantaţiile, deşi hrana lor constă exclusiv din frunze de eucalipt.

Peste 200.000 ursuleţi-koala au fost ucişi între anii 1920 şi 1921, iar peste trei ani numărul acestora ajunge la două milioane, mobilul fiind obţinerea blănurilor şi ignoranţa „vînătorilor". In cele din urmă, nu mai rămăseseră în Australia de sud decît cinci exemplare, şi numai în pădurile din Queensland ursuleţii mai puteau fi întîlniţi în număr mare.

Cu toate protestele naturaliştilor, guvernul australian nu lua nici un fel de măsuri menite să protejeze specia koala. Dimpotrivă, în tendinţa de a atenua consecinţele crizei economice a fost îngăduită vînarea nestingherită a ursuleţilor. In numai cîteva săptămîni, mii de vînători au împuşcat 100.000 de animale, iar peste cîtva timp au mai fost exportate alte 600.000 de piei.

Naturaliştii au început să crească din proprie iniţiativă ursuleţi-koala, protejîndu-le existenţa. In acest chip, datorită energiei, perseverenţei şi spiritului întreprinzător al iubitorilor de natură a fost salvat de la o exterminare care se contura din ce în ce mai precis, acest mic animal, atît de caracteristic, al Australiei.

Piese de maşini din capron

Multe institute tehnico-ştiinţifice şi laboratoare din uzinele U.R.S.S. elaborează procese tehnologice pentru producerea de piese din mase plastice care să înlocuiască piesele de metal ale maşinilor. Noile maşini au nevoie de piese care să nu ruginească, să nu fie influenţate de vibraţiile maşinilor şi în acelaşi timp să rivalizeze în ce priveşte rezistenţa cu oţelul. Efectele economice ale folosirii maselor plastice în construcţia de maşini sînt foarte mari. Se economisesc mii de tone din cele mai bune varietăţi de oţel, iar preţul maşinilor-unelte scade considerabil. La uzina constructoare de maşini-unelte din Riazan funcţionează un laborator experimental care se ocupă cu substituirea pieselor metalice cu piese din mase plastice. Ca materie primă pentru acestea din urmă se folosesc fibre de capron.

In clişeu: fibre de capron şi piese de maşini confecţionate din ele la laboratorul experimental al uzinei de maşini-unelte din Riazan.

ŞTIINŢA şi VIAŢA

Cibernetica - „ştiinţa roboţilor" aplicată în fel şi chip

„Ştiinţa roboţilor", cum a fost denumită cibernetica, deşi încă foarte tînără, găseşte aplicaţii uluitoare în cele mai neobişnuite domenii. Astfel, cu cîtva timp în urmă, a fost prezentat publicului din capitala Franţei un robot electronic care dansează în ritmul muzicii.

Ansamblul, compus dintr-o sculptură din oţel şi dur-aluminiu ce reprezintă o balerină şi dintr-un creier electronic, poate efectua mişcări ritmice în orice direcţie, cu cele mai diferite viteze. Celule fotoelectrice şi microfoane, abil camuflate în sculptură, captează toate variaţiile intensităţii sonore ale muzicii şi chiar a luminii din sală.

In urma acestor comenzi sonore şi optice „balerina" execută diferite mişcări de dans combinate cu adevărate figuri acrobatice, în ritmul exact al muzicii şi chiar al variaţiilor de lumină. Aşa, de pildă, „balerina" din oţel şi aluminiu începe să execute mişcări foarte repezi la culoarea albastră şi se... calmează la roşu. De asemenea, robotul se mişcă cu atît mai rapid cu cît lumina de pe scenă este mai intensă.

Deoarece toate aceste mărimi (intensitatea sonoră, intensitatea şi culoarea luminii) sînt modificate tot timpul, reacţiunile „dansatoarei" sînt în fiecare clipă altele. Dar, lucru urmărit de constructorii robotului, toate aceste mişcări se fac în ritmul muzicii şi al luminii.

Din punct de vedere tehnic, realizarea este interesantă. Dar cîte lucrări cu adevărat folositoare nu s-ar fi putut realiza cu energia cheltuită de oamenii de ştiinţă care au efectuat această baterină... la comanda unor negustori!

Sudarea fără topire în vid

La Institutul tehnologic al industriei cărnii şi laptelui, docentul Nikolai Kazakov, candidat în ştiinţele tehnice, a elaborat un nou procedeu de sudare: sudarea difuză în vid. Procesul de îmbinare a două piese în vid se produce pe socoteala penetraţiei atomilor şi moleculelor în părţile sudate. Sudarea decurge fără fondanţi, electrozi sau material de lipit la o temperatură mai mică decît cea de topire. Noul procedeu de sudare în cameră de vacuum este folosit la sudarea de metale, aliaje şi polimere greu de sudat. Experienţa a arătat valoarea acestui nou procedeu la sudarea plăcilor metaloceramice, a metalelor neferoase, a oţelului cu fonta, a fontei cu beriliul, tantalul, titanul, niobul şi circoniul etc.

La Expoziţia naţională de agricultură de la Pekin a fost prezentat acest „dovlecel" care cîntăreşte... 81 kg., cultivat la Ferma de stat de la Lankau, provincia Hubei.

Oraşul-peşteră

Oraşul Vardzia, monument al culturii şi arhitecturii gruzine din secolele XII—XIII, se află situat pe malul frumoasei Kura. Monumentala construcţie Vardzia este un oraş imens, care numără pînă la 300 de peşteri săpate în stîncă la o altitudine de 1300 m. deasupra nivelului mării. Construirea părţii centrale a oraşului Vardzia a durat aproximativ 30 de ani, iar întregul complex arhitectonic al oraşului-peşteră s-a construit în 48 de ani.

Ceea ce impresionează pe vizitator în mod special este planificarea deosebit de logică a tuturor încăperilor care comunică între ele. Peşterile au în medie lăţimea de 1 metru şi înălţimea de 1,4 metri. Dinspre est Vardzia are şase etaje, iar dinspre vest — 9 etaje. Există încăperi necesare atît pentru gospodărire, cît şi pentru apărare. Fiecare cameră are o destinaţie specială, este prevăzută cu confortul necesar şi este finisată cu mult gust. Sistemul de irigare şi de conducte de apă se întinde pe o distanţă de 6 km.

Curiozităţi arheologice în Sahara

Uriaşul pustiu al Saharei a fost odinioară o regiune roditoare ce a atras încă din vremuri străvechi pe oamenii care au trăit şi s-au perindat pe-aici, în decursul a peste opt milenii î.e.n.

In ultimii cincizeci de ani şi mai ales după anul 1950, s-au făcut în pustiul Saharei interesante descoperiri arheologice. Unele izvoare antice au constituit un preţios ghid, care a uşurat munca oamenilor de ştiinţă. Astfel, marele istoric grec Herodot a consemnat anumite ştiri cu privire la populaţiile din această parte a Africii. El se referea la operaţiunile de urmărire pe care Geramanţii, populaţie ce locuia la apus de Nil, le-au întreprins cu ajutorul carelor de război, trase de doi sau patru cai, împotriva altei populaţii băştinaşe vecine — aşazişii „troglodiţi".

Evenimentul a trezit un viu interes în rîndul savanţilor, dornici să dezlege misterul ce învăluie ivirea cailor şi a carelor tocmai în mijlocul Saharei. Această problemă a fost lămurită de prof. H. Lhote, de la „Muzeul Omului" din Paris, care a descoperit în masivul Tassili cel mai vast tezaur de artă preistorică din lume.

Pe baza unor prime cercetări, prof. L. Lhote a arătat că originea carelor şi a cailor trebuie căutată în anumite fapte, cunoscute de istorici din textele egiptene sub numele de invazia „Popoarelor Mării", în jurul anului 1200 î.e.n. cînd s-au produs mari mişcări de populaţii venite mai ales din Creta. Aceste populaţii au debarcat în număr mare pe coasta Cirenaicii, folosind ca armă de luptă un însemnat număr de care de război, trase de cai. Împreună cu libienii localnici, ei au atacat în cîteva rînduri Egiptul, fiind respinşi şi siliţi, în cele din urmă, să se retragă în adîncul ţinuturilor sahariene.

In anul 1950, a fost reluat firul cercetărilor, reuşindu-se identificarea restului vechii artere de circulaţie ce se sfîrşea la malul mării, la Tripoli, capitala Libiei.

Din comoara artistică şi arheologică existentă în Tassili desprindem, între altele, icoana cailor înhămaţi la carele de război, costumul războinicilor şi al femeilor, armamentul, lancea şi scutul rotund, ce evocă amănunte stranii, neaşteptate, tipice figurilor create de arta cretană.

Repartiţia lor pe o suprafaţă întinsă a constituit o mare surpriză pentru istorici şi a înlesnit studierea mişcărilor populaţiilor ce întrebuinţau calul.

Antibiotic sub apă

În apele Pacificului, pe coasta Americii centrale, între localitatea Baja (Mexic) şi Republica Panama, trăieşte o faună marină deosebit de viguroasă, de dimensiuni neobişnuite. In această zonă marină peştii au greutate de cinci ori mai mare decît cea obişnuită iar plantele ating şi ele înălţimi uimitoare. Mai curios este faptul că în aparatul digestiv al acestor peşti n-a fost găsită nici o bacterie patogenă. S-a emis ipoteza că în aceste ape cresc vegetale cu proprietăţi antibiotice deosebit de puternice.

„Radarul medicilor"

Specialiştii sovietici au realizat un nou aparat ultrasonic pentru detectarea rapidă a tumorilor canceroase din organismul omului. Medicii au numit aparatul **„radarul medicilor"**. Aparatul emite impulsuri ultrasonice care, întîlnind în calea lor un ţesut canceros se reflectă. Pe ecran apare imaginea exactă a tumorii. Aparatul permite să se descopere cu precizie o tumoare chiar şi de mărimea unui milimetru.

Primul observator rus

Primul observator astronomic în Rusia a fost construit la Moscova în anul 1700, din iniţiativa lui Petru I, care se interesa foarte mult de problemele astronomiei şi era un propagandist activ a cunoştinţelor ştiinţifice astronomice. Indrumătorul lui Petru în acest domeniu a fost Iacov Brus, unul dintre cei mai culţi oameni ai epocii. După cum reiese din corespondenţa păstrată, deseori ei se închideau în Observator şi făceau studii asupra Soarelui, Lunei, a plantelor şi a eclipselor parţiale ale Lunei. Tot în aceşti ani, în Rusia a început să fie editat sistematic un calendar astronomic ce conţinea diferite date ştiinţifice din acest domeniu.

Din iniţiativa lui Petru, la Petersburg a fost construit pentru, prima dată în Rusia, un planetariu. El era alcătuit dintr-un uriaş glob metalic în care puteau intra pînă la zece oameni. Cu ajutorul unor mecanisme, acest glob era pus în mişcare, şi oamenii aflaţi înăuntru puteau să urmărească mişcările stelelor. După cum se ştie activitatea ştiinţifico-astronomică a lui Petru a întîmpinat o împotrivire crîntă din partea boierimii reacţionare şi a bisericii. Boierii se temeau de „afurisitul de Copernic". Totuşi, nimic nu a putut să oprească răspîndirea cunoştinţelor ştiinţifice înaintate în Rusia.

Un Budha gigantic

La 60 de mile depărtare de Maisor — unul din cele mai vechi oraşe din India — a fost ridicată în anul 983 o statuie colosală a lui Budha. Aceasta are o înălţime de aproape 20 metri şi este cea mai mare statuie din lume, executată dintr-un singur bloc de piatră.

Pentru a ajunge la piedestalul statuii, trebuie să urci 620 de trepte. La poalele munţilor se află un oraşel ai cărui locuitori se-ntreţin mai ales de pe urma turiştilor care vin aici să admire statuia.

Agricultorul amator

Ingrijirea plantelor de apartament în timpul iernii

Cu tot frigul şi zăpada de afară, în casele multor îndrăgostiţi de frumuseţile naturii găsim şi în timpul iernii numeroase specii de plante, care prin frunzişul lor strălucitor, sau prin zecile de culori şi nuanţe ale florilor, aduc în interioare veselie, graţie şi multă prospeţime. Nu trebuie să uităm însă că aceste plante sînt fiinţe vii şi că pentru a-şi păstra timp îndelungat vigoarea şi frumuseţea, au nevoie de o cît mai bună îngrijire.

Ghivecele cu flori trebuie aşezate cît mai aproape de fereastră. Pentru a menţine o formă frumoasă, plantele se întorc zilnic puţin cîte puţin, astfel ca toate părţile lor să fie expuse în aceeaşi măsură la lumină.

Cînd se aerisesc camerele, se îndepărtează în prealabil ghivecele din dreptul ferestrelor, în special în zilele friguroase, deoarece aerul rece poate provoca ofilirea sau chiar moartea plantelor. Căldura prea mare este la fel de dăunătoare ca şi frigul şi de aceea plantele (în special Ciclamenul, Primula) nu se vor aşeza în vecinătatea surselor de căldură. In camerele cu încălzire centrală, se aşează pe radiatoare vase cu apă.

Atît lipsa, cît şi excesul apei poate provoca pagube care se manifestă prin veştejire, putrezirea rădăcinilor şi chiar moartea plantelor. De aceea, ghivecele trebuie udate cu atenţie, cînd pămîntul de la suprafaţă s-a uscat. Se dă o cantitate suficientă de apă, care să ude tot pămîntul din ghiveci, fără a-l transforma însă într-o pastă. Udările vor fi cu atît mai dese, cu cît ghivecele sînt mai mici, temperatura mai ridicată şi frunzişul mai bogat. La udatul Ciclamenului, apa nu trebuie să nimerească pe tuberculi, căci aceştia le poate provoca putrezirea. Cactuşii se mulţumesc şi cu o cantitate mai mică de apă, pe cînd Calla cere ca ghiveciul să fie cufundat pe jumătate într-un vas cu apă.

Praful care se aşterne pe frunze (în special pe cele de Ficus, Agave) împiedică procesul de respiraţie şi diminuează frumuseţea plantelor. De aceea, frunzele se şterg cu un burete sau cu o cîrpă umedă. In ceea ce priveşte păduchii de frunze, care apar atunci cînd plantele nu sînt bine îngrijite, aceştia se pot combate prin pulverizări cu emulsie de săpun (10 gr. la 1 litru de apă).

Ing. Livia ŞTEFAN

Peştele - prezicător

Ministerul agriculturii din Japonia s-a adresat locuitorilor din raioanele expuse cutremurelor dese să caute să înmulţească peşti, nu în eleştee sau în rîuri şi nici din acei care se pescuiesc, ci numai dintre acei peştişori mici şi albi care se cresc în acvarium.

S-a observat că, cu cîteva ore înainte de cutremur, peştişorul manifestă nelinişte, începe să se agite în acvarium. După comportarea peştilor oamenii află despre cataclismul care va veni. Pentru locuitorii Japoniei, unde seismografele înregistrează cîte 3—5 cutremure pe zi, astfel de peşti-prezicători sînt bineveniţi.

(Urmare din pag. 1)

Pe urmele unei străvechi culturi africane

Multă vreme continentul african a fost denumit „continentul fără istorie". Colonialiştii au afirmat totdeauna că istoria Africii începe de la data cînd primul european a pus piciorul pe acest pămînt. Săpăturile efectuate în Rodezia de Sud, în Nigeria şi Sudan, au scos însă la iveală ruine care aduc uimitoare mărturii despre o străveche cultură africană, dezvoltată aici încă din secolul al VIII-lea înaintea erei noastre.

Intr-o mină de cositor din Nigeria s-au descoperit obiecte de artă din ceramică care au aparţinut celor mai vechi civilizaţii africane, civilizaţia Nok (900 î.e.n.). Ele sînt lucrate cu o uimitoare imaginaţie artistică şi ocupă astăzi un loc important în istoria artei universale. Mai tîrziu s-a dezvoltat arta foarte variată şi complexă a tribului Yuruba — arta Ife (secolele XII—XIV) şi civilizaţia regatului Benin (1350—1100) corespunzătoare unei tehnici avansate a lucrării metalelor. In mijlocul vastelor păduri tropicale ale Rodeziei de sud s-au descoperit ruinele unei foste capitale în care străvechii regi africani, Oba, îşi stabiliseră reşedinţa. Cercetările au arătat că este vorba de vechea capitală a regatului Benin, ce se întindea pe o distanţă de 5 km. Fiecare dintre casele zidite în şiruri rectilinii era un fel de panteon cu altare şi obiecte de cult de o mare bogăţie.

Printre colinele joase de la nord de Khartum, în Sudan se găseşte o aşezare arheologică care pare să fie cea mai bogată din lume prin varietatea ruinelor sale. Aici se ridicau odinioară aşezările vechiului regat Kuş, una dintre cele mai africane dintre civilizaţiile continentului.

Ferestre spre viitor

In Atomia-la teatru!

pid în forme noi mereu perfect organizate slujind parcă unor scopuri dinainte stabilite. Din circulară, clădirea devenise ovală, iar pe o treime a perimetrului ei, peretele exterior se înclinase cu 45 de grade spre înăuntru, acoperişul se lăsase cu o jumătate din înălţime mai jos, în timp ce în partea opusă totul se ridicase mai sus de cît fusese la început. Dacă n-aş fi ştiut că aveam de-a face cu o clădire, aş fi putut crede că am în faţă o imensă şi ciudată vietate care respiră în ritm rar, căci numai unei fiinţe vii putusem pînă atunci să-i atribui capacitatea de a-şi modifica forma atît de repede şi mai ales atît de armonios. Toate acestea mi-au trecut prin minte în cele cîteva clipe cît fusesem martorul formidabilei transformări.

— Dar ce se întîmplă aici, prietene? Ce ciudăţenie mai e şi asta! — întrebai pe ghid.

— O, nimic extraordinar! Aceasta este clădirea unui teatru.

— Un teatru?! Pe vremuri mulţi credeau — şi eu eram unul dintre aceştia — că teatrul aşa cum îl cunoşteam pe atunci, era sortit să lase locul unor arte moderne cu posibilităţi artistice şi tehnice mult mai mari, mai ales cinematograful în formele lui evoluate, stereocinematograful, cinerama şi altele.

— Era o mare greşeală care provenea desigur din considerarea statică a teatrului. El s-a menţinut alături de celelalte arte mai noi, dezvoltîndu-şi extraordinar mijloacele şi formele artistice specifice, pînă la nivelul teatrului modern, care pe baza unor mijloace tehnice formidabile a creat condiţii noi de dezvoltare nu mai puţin formidabile acestei arte interpretative.

— Dar despre ce-i vorba, la urma urmelor? — întrebai plin de nerăbdătoare curiozitate.

— Un bob zăbavă! Iţi voi spune totul, dar totul nu poate fi spus de-odată! Mai întîi ideea fundamentală a acestui nou teatru, nu este cu totul nouă. Incă pe vremea dumitale se purtau discuţii despre ea. Această idee pornea de la o necesitate care în principiu se formula cam aşa: spectacolului trebuie să i se creeze un mediu scenic cît mai larg, întreţesut cu spaţiile destinate spectatorilor, astfel ca aceştia să participe la spectacol nu ca nişte observatori exteriori acţiunii scenice — care din această pricină au prezentă în tot timpul reprezentaţiei teatrale ideea ficţiunii ce li se oferă — ci ca nişte participanţi direcţi la spectacol, cel puţin ca martori oculari, care secondează permanent desfăşurarea dramei fiind ei înşişi plasaţi direct în cadrul material al acesteia. Dezvoltarea acestei idei în practică a creat teatrul zilelor noastre, în care nu mai există nici o barieră între scenă şi sală, ambele întreţinîndu-se de aşa manieră încît teatrul este o imensă scenă cu actori şi spectatori, în care acţiunea dramatică se desfăşoară ca în cea mai vie realitate, şi în care tocmai de aceea trăirile artistice sînt foarte vii căci apropierea spectatorului de actor face evidentă orice falsitate a gestului şi a cuvîntului.

— Aceasta înseamnă că s-a renunţat cu totul la scena-cutie, scena clasică de pe vremea mea?

— Nici de cum! Există situaţii în care acest tip de scenă este necesar, dar el nu mai predomină, fiind folosit doar atunci cînd poate contribui cel mai bine şi în mod specific, la realizarea celei mai înalte tensiuni dramatice. Nu trebuie însă să crezi că ceea ce este nou în teatrul zilelor noastre sînt numai formele şi mijloacele despre care am vorbit.

— Dar?

— Nu! Toate acestea au numai menirea de a da viaţă unui conţinut nou de idei contemporane care exprimă viaţa nouă a oamenilor, a popoarelor, a lumii, diversitatea extraordinară de aspecte şi probleme noi pe care le pune prezentul şi viitorul formidabilei creaţii colective care este societatea noastră nouă. Fără o problematică contemporană teatrul zilelor noastre n-ar trăi nici o clipă în ciuda mijloacelor de factură nouă de care dispune, care ar deveni astfel forme goale lipsite de capacitatea de a emoţiona prin ele însele. Ele îşi dovedesc forţa atunci cînd sînt chemate să exprime conţinutul nou de idei şi probleme pe care le ridică viaţa noastră contemporană — căci numai pe baza unui astfel de conţinut reprezentaţia de teatru poate să creeze completa şi trainica comuniune spirituală dintre actor şi spectator.

— E limpede! Va să zică evoluţia teatrului vostru nu priveşte exclusiv forma spectacolului.

— Exact! Evoluţia mijloacelor şi a procedeelor de organizare formală a spectacolului a avut loc în strînsă corelaţie cu spiritul şi ideile generoase ale epocii noastre — fiind puse în slujba exprimării vii, autentice a acestor idei. Aceste forme noi s-au născut din necesitatea ca ideile fiecărei piese, conţinutul ei, şi faptele dramatice care le poartă, să dobîndească de fiecare dată o rezolvare proprie, originală, pe deplin adecuată, a locului, a cadrului material în care ele se desfăşoară ţinînd seama şi de faptul că „scena" este tot interiorul vizibil al teatrului, şi că acesta trebuie să-l conţină în acelaş timp şi pe spectator nu numai pe actor.

— Foarte grele trebuie să fie acum sarcinile regizorului, ale scenografului, ale arhitectului, ale tuturor celor ce contribuie la realizarea spectacolului de teatru — remarcai dus de gînduri.

— Desigur! Arta dramatică a ridicat pe noi culmi ale perfecţiunii nu numai arta actorului, ci şi pe cea a regizorului, a scenografului, a arhitectului şi aşa mai departe, căci această nouă dramaturgie bazată pe întreaga diversitate de forme spectacologice dobîndite de omenire de-a lungul întregii istorii a artei scenice, a impus crearea tuturor condiţiilor materiale şi spirituale scenice astfel ca spectatorul să uite că se află „la teatru" şi să creadă cu convingere că se află el însuşi „în acţiune" cel puţin ca martor ocular al unor întîmplări autentice.

Petre CONSTANTINESCU

(Va urma)

Sfaturi **MODĂ** **Cosmetică** **GOSPODĂRIE**

Părinți și copii

Cine are dreptate?

Trenul plecase de puțin timp din gara de Nord și se îndrepta spre munți.

Se lăsa înserarea. În vagoane începuseră să sclipească becurile electrice, învăluind oamenii în lumina lor caldă.

În compartimentul nostru, față în față, pe locurile de lîngă fereastră, stăteau de vorbă două fete tinere. Niciuna nu trecuse de douăzeci de ani. Nu veniseră împreună. Le adusese întîmplarea în același tren. Dar se cunoșteau: se născuseră în același orășel de munte, învățaseră la aceeași școală, cu aceiași dascăli, și acum, după ce își rezolvaseră treburile prin Capitală, se întorceau acasă.

Nu erau prietene în adevăratul înțeles al cuvîntului. Dar în această scurtă călătorie, durerea uneia și curiozitatea, interesul, bunăvoința celeilalte, le apropiaseră ca niciodată pînă atunci.

— Mă întrebi ce am, de ce sînt atît de schimbată. E foarte greu de spus. E chiar penibil, pentru că, vezi tu, sînt obligată să mă plîng de propria mea mamă, la care știi cît de mult țin și pe care aș vrea să o respect.

— ?!

— Da, chiar așa, sînt pe cale să pierd acest sentiment pe care l-am nutrit neîncetat pentru ea. Să vezi ce s-a întîmplat:

După cum știi, am terminat școala și mi-am luat, acum doi ani, o slujbă. Am 19 ani, sînt pe cale să devin un om în toată firea și m-am gîndit că e timpul să-mi cîștig singură existența, să trăiesc în mijlocul oamenilor, muncind și bucurîndu-mă alături de ei.

De la început, mama s-a opus cu strășnicie acestei intenții. Dar eu n-am ținut seama de protestele ei, crezînd că izvorăsc din dorința — explicabilă la o mamă — de a mă mai păstra un timp pe lîngă ea.

De fapt aliele erau motivele. Le-am aflat atunci cînd, mai din spusele mele, mai din ale vecinilor — cred — mama și-a dat seama că m-am împrietenit cu un băiat care nu trecea cu mult de vîrsta mea.

Au urmat interminabile și indescriptibile scene în care mama încerca să-mi demonstreze că nu e bine ce fac, că o fată de vîrsta mea trebuie să se mărite cu orice preț, dar nu cu un oarecare, ci cu un om „cu situație", vre-un doctor sau un inginer cu bani, pe lîngă care eu n-ar mai trebui să mă ostenesc să merg la slujbă. Concluzia: să întrerup imediat orice fel de relații cu „nepricopsitul ăla", să-mi las slujba și să mă mărit cu un bărbat pe care mi-l și alesese ea!

— Și tu ce-ai făcut?

— Am încercat să-i explic că la vîrsta mea o fată trebuie lăsată să-și aleagă singură tovarășul de viață, că părinții au desigur dreptul și datoria s-o îndrume, s-o sfătuiască, s-o ferească de acte necugetate și imprudențe, dar în nici un caz să-i impună pe cine, cum și cînd să aleagă. I-am mai explicat că eu vreau și trebuie să lucrez, că vreau să-mi cîștig singură existența, să fiu ajutorul și sprijinul omului pe care l-am ales și că în nici un caz nu am de gînd să stau cu mîinile în sîn, lăsînd toate grijile pe capul lui.

— Și a înțeles?

— Nu. A continuat să se poarte la fel ca mai înainte. Dar cu o asemenea purtare a zdruncinat încrederea pe care o aveam în ea, în concepțiile ei despre viață, despre oameni, despre dragoste.

— În cazul acesta ce ai de gînd să faci?

— Băiatul pe care-l iubesc e acum la București. Lucrează pe un șantier și e student în anul III la o facultate fără frecvență. De acolo mi-a scris o dată, de două ori. Dar mama mi-a interceptat scrisorile și de aceea un timp am fost foarte necăjită că nu-mi scrie. Mă temeam că m-a uitat. A treia scrisoare am primit-o chiar eu. Țiu minte, era o duminică dimineață, tocmai ieșeam să iau puțin aer cînd poștașul mi-a înmînat-o, zîmbind pe sub mustăți. Atunci am aflat tot. Și am hotărît să plec, pentru o zi, la București, la mătușa mea. Voiam să mă sfătuiesc cu ea — e o femeie bună și înțeleaptă — și... să-l văd pe el.

— Și cum a fost?

— Mama s-a împotrivit, bineînțeles. Dar am plecat. La București, mătușa m-a sfătuit să mai aștept, să nu-mi părăsesc slujba și să caut să mă înțeleg cu mama...

— Iar el?

— El? Mi-a spus că mă iubește, m-a sfătuit să rămîn mai departe la laborator și, bineînțeles, să nu cumva să mă mărit cu altul. Mă iubește... mult. I-am spus că și eu îl iubesc și că am să-l aștept pînă își termină facultatea. În definitiv nici nu mai e așa mult pînă atunci...

— Și cu mama cum rămîne?

— Am să încerc să mă împac cu ea. Cred că va înțelege în cele din urmă.

Simona CHIRIȚESCU

• PRACTIC • PRACTIC • PRACTIC •

Petele „de sezon"

În rîndurile următoare vă facem cîteva recomandări pentru scoaterea petelor, mai frecvente în sezonul de toamnă și iarnă.

Petele de noroi, de pe stofe (în special la manșetele pantalonilor) sînt desigur cele mai greu de evitat în acest anotimp. Trebuie să știm, de la bun început, că ele nu trebuie niciodată curățate pînă ce nu s-au uscat complet, fiindcă altfel le facem să pătrundă și mai adînc în țesătură. După uscare frecăm locul respectiv cu o perie aspră, pînă ce înlăturăm poighița de noroi. De multe ori această simplă operațiune este suficientă. Dacă locul respectiv a rămas însă pătat, el se va șterge cu o perie înmuiată în 9 părți apă și o parte amoniac. La urmă se limpezește cu apă curată.

Petele de cerneală — accidente frecvente odată cu începerea școlilor — sînt mai dificil de scos, în special de pe stofe. Pentru asemenea cazuri, foarte neplăcute, preparați o pastă de gălbenuș de ou, subțiată cu apă căldută, în care ați turnat cîteva picături de alcool curat. Locul pătat se freacă ușor cu această pastă. La urmă se limpezește cu apă caldă.

Petele de ceai, băutură frecventă pe vreme friguroasă, se scot în felul următor: pe locul pătat se presară sare fină, după care se limpezește cu apă curată.

Petele de ceară sau stearină, de la luminările pomului de iarnă, se dizolvă dacă peste pată turnăm 3-4 picături de alcool, iar apoi frecăm bine. Vă sfătuim însă să lăsați în prealabil ceara să se usuce întrucît astfel, fie că va cădea de la sine, fie că se va desprinde ușor cu ajutorul unui vîrf de cuțit. Numai în caz că au rămas urme, aplicăm procedeul de mai sus.

Petele de grăsime animală, fie de la mîncăruri, fie de la prepararea în casă a unturii, se pot îndepărta dacă le frecăm cu putere de mai multe ori, cu o bucată de cretă. Lăsăm creta cîteva ore, să absoarbă grăsimea din țesătură, după care periem locul respectiv.

Petele de rășină de la pomul de iarnă, dispar prin dizolvare cu tetraclorură de carbon. Solventul îl aplicăm cu un tampon de vată.

Desigur că mai sînt și alte metode pentru înlăturarea unor asemenea pete. Noi v-am indicat cîteva sfaturi ușor de îndeplinit, rămînînd ca, de la caz la caz, să ne scrieți pentru a vă da și alte lămuriri suplimentare.

Talpa din cauciuc microporos

Problema încălțămintei cu greutate cît mai redusă în raport cu volumul ei, a fost cercetată în mod deosebit, în uzine și în institutele de cercetări, în ultimele două decenii și în prezent putem afirma că este în mare parte rezolvată. Se urmărește prin aceasta obținerea de produse mai ușoare, deci mai comode la purtare, naturel la o aceiași calitate, dacă nu chiar îmbunătățite.

Un astfel de exemplu îl constituie cauciucul microporos din care se face talpă pentru încălțăminte. Purtarea încălțămintei cu talpă de cauciuc este foarte avantajoasă, mai ales cunoscînd că acestui produs i s-au adus continue îmbunătățiri, în special pe seama „ușurării" sale.

Precum se știe, talpa din cauciuc microporos se confecționează în grosimi care echivalează cu grosimea unei tălpi duble din piele. Ea prezintă o serie de avantaje față de materialul din piele. Astfel ea protejează bine picioarul împotriva șocurilor cauzate de neregularitățile terenului pe care călcăm. Greutatea corpului lăsată pe tălpile de cauciuc microporos este amortizată elastic, iar între teren și talpa încălțămintei se face un contact mai bun. Rezultă astfel un coeficient de frecare cu terenul mai mare decît în cazul tălpilor de piele. Toate acestea fac ca mersul să devină înviorat și mai puțin obositor. Datorită elasticității mărite, tălpile din cauciuc microporos rezistă mai mult la uzură decît cele din cauciuc compact sau piele.

Multiplele avantaje pe care le prezintă încălțămintea cu talpă din cauciuc microporos și îndeosebi calitatea lor de a fi ușoare, au determinat pe tehnicieni să le perfecționeze continuu. În țara noastră încălțămintea cu talpă mai ușoară cu 20% decît cauciucul compact se fabrică de circa 8 ani. În ultimul an s-a introdus în comerț încălțămintea din cauciuc microporos cu circa 50% mai ușor, realizat la uzinele noastre în colaborare cu Institutul de Cercetări de pielărie și cauciuc, din București.

Curierul nostru

L. V. — *București:* Hotărîrea în acest caz numai dv. o puteți lua. Așa stînd lucrurile, cum ni le descrieți nouă continuarea situației actuale nu mai are niciun sens. Nu avea de fapt de la bun început. Dar cum singur recunoașteți, vina vă aparține în primul rînd. Ar mai trebui poate să încercați încă o perioadă discutînd la modul foarte sincer toate problemele ce s-au ivit. Vedeți ce atitudine va adopta și cum se va comporta după aceea. Poate că aceasta va influența și atitudinea dv. Este totuși bine să mai încercați timp de cîteva luni de zile.

MIMI C. — *București:* Cele ce vă interesează pe dv. au un caracter general. Noi deja ne-am gîndit la aceste lucruri și am și luat măsuri ca asemenea materiale să apară la timp. La începutul lunii decembrie vom publica modelele solicitate.

P. V. — *Caret:* La scrisoarea dv. foarte lungă și amănunțită, răspunsul nostru va fi mai scurt. Și aceasta deoarece socotim că tot ce ați făcut pînă acum a fost foarte prudent și binevenit. Din cele petrecute ne-am dat seama că el nu era un om pe care să se poată conta.

MARIUS — *Craiova:* Ceea ce doriți dv. mai este posibil. Sînteți încă tînăr așa că nu vă faceți prea multe griji. Nu este rău însă ca între timp să faceți cu regularitate gimnastica. Vă va ajuta foarte mult.

HORAȚIU — *Aninoasa:* Cele ce propuneți dv. sînt foarte juste. Vă mulțumim și așteptăm să ne scrieți dacă v-a plăcut sau nu forma în care am înfăptuit propunerile dv.

M. M. — *București:* Cîtind ambele scrisori, sîntem înclinați să credem că nu aveți dreptate. Se pare că nu este vorba despre ceea ce presupuneți dv. Fiindcă sînteți în București ați putea trece pe la redacție să stăm mai mult de vorbă.

I. C. — *Cluj:* Se pare că în ultimă instanță lucrurile s-au clarificat. Dacă o iubiți atît de mult și ea vă iubește cu adevărat, dacă toate acestea sînt deci în perfectă ordine nu vă rămîne decît să vă căsătoriți. Celelalte lucruri se pot aranja pe parcurs.

I. E. — București: În toată această treabă sînteți vinovați amîndoi. Comportările dv. dar mai ales ale ei lasă foarte mult de dorit. Ce să faceți? Adunați-vă odată și stați pe îndelete de vorbă discutînd nu atît despre trecut (acesta trebuie să-l ștergeți amîndoi cu buretele) ci mai mult despre prezent și viitor. Discutați ce anume trebuie să faceți pentru a nu se mai ivi situația din trecut. Fiți calmi, înțelegători, corecți unul față de altul, ajutați-vă să realizați ceva împreună.

GH. TODEA — **Petroșani:** Împărtășim în totul punctul dv. de vedere. Ați judecat foarte bine lucrurile și ați ajuns la o concluzie sănătoasă. Continuați-vă pregătirea dv., învățați profesia care vă pasionează și numai după aceea gîndiți-vă la crearea unui cămin. Va fi mult mai bine așa.

CORINA V. — **Sibiu:** Ne-ați cerut să vă trimitem răspunsuri la unele întrebări, dar ați omis un lucru: adresa la care să vi le trimitem.

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

7—13 DECEMBRIE

— **Salată de piure de fasole; carne cu gutui; cornulețe cu nucă**

— **Limbă cu măsline; budincă de iofca în foale; compot.**

— **Rizoto cu sos de roșii; praz umplut; fructe.**

— **Supă de spanac; friptură de iepure cu smîntînă; halva.**

— **Papară de pîine cu brînză; varză acră cu costiță afumată; compot.**

— **Marinată de pește; biftec la tigaie, cu piure de cartofi; gutui coapte.**

— **Legume asortate cu pateuri; friptură de porc înăbușită; plăcintă cu mere.**

Praz umplut

Se dă prin mașina de tocat 500 gr. carne macră și o felie de pîine muiată și stoarsă bine. Separat se înăbușă cu o lingură de untură o ceapă tăiată mărunt și 2 linguri de orez ales și spălat. Se stinge cu puțină apă și se amestecă cu carnea. Se potrivește de sare și piper. Se aleg cîteva fire de praz mai gros. Se curăță și se taie în bucăți de lungimea degetului. Se scoate mijlocul subțire deoparte, iar restul se desface în suluri, așa fel ca fiecare sul să rămînă din 2—3 foi de praz. Se umplu sulurile cu tocătură, se așează într-o cratiță și deasupra se toarnă un sos de bulion de roșii, în care s-a adăugat o linguriță de zahăr. Se fierbe înăbușit la cuptor.

Salată de piure de fasole

Se fierb 300 gr. de fasole uscată, se scurge și se trece prin sită. După ce s-a răcorit, se pune piureul într-un castron și se bate bine cu o furculiță, adăugînd 100 gr. de ulei turnat cu încetul și puțină zeamă de lămîie (poate fi înlocuită cu „limonina" sau cu sare de lămîie dizolvată în puțină apă). Se potrivește de sare. Cînd este gata se amestecă cu ceapă tocată mărunt. Este o salată puțin costisitoare și foarte gustoasă.

Checmarmorat

Cantități: 450 gr. făină, 250 gr. zahăr, 125 gr. unt, ¼ litru lapte, 1 pachet praf de copt, 30 gr. cacao, 3 ouă, un praf de sare, puțin zahăr vanilat sau coajă rasă de lămîie. Se freacă untul spumă cu zahărul și se adaugă pe rînd gălbenușurile. Cînd crema este crescută se pune alternativ lapte și făină proaspăt cernută împreună cu praful de copt și sarea; la urmă se adaugă cele 3 albușuri spumă. Se împarte compoziția în două. În jumătate din cantitate se pune cacao frecată cu 3 linguri de lapte, în cealaltă jumătate se adaugă vanilie sau coajă de lămîie. Se toarnă cele două compoziții în straturi, alternînd, în forma unsă cu unt și presărată cu făină. Se coace aproximativ o oră la foc mijlociu.

SFATURI COSMETICE

Pielea feței și a gîtului — mult mai fină și mai sensibilă decît cea a restului corpului — are mult de suferit în timpul iernii din cauza frigului și de aceea ea trebuie îngrijită și apărată în mod special în acest anotimp, mai ales dacă ținem seama de faptul că spre deosebire de celelalte părți ale corpului care sînt protejate de îmbrăcăminte, fața și gîtul sînt expuse în permanență aerului înconjurător.

Pentru a păstra deci aspectul frumos al epidermei și spre a evita inestetice pete violacee, nasul roșu, buzele uscate și crăpate etc. urmați — fireste în limitele posibilităților — următoarele indicații:

Demachiați obrazul seara, fie cu o cremă grasă, fie cu un lapte de lanolină, cum ar fi de pildă laptele de lanolină „Nivea". Dacă pielea este normală, clătiți apoi cu apă rece, iar dacă pielea este uscată sau deshidratată, cu apă călduță. Cele cu ten gras se vor spăla cu apă caldă și săpun și vor folosi o loțiune tonică ușor astringentă.

Pentru că grăsimea constituie cel mai bun mijloc de a lupta împotriva frigului, în timpul iernii — indiferent de natura pielii și de vîrstă — toate femeile trebuie să folosească o cremă care să asigure epidermei supleței necesară cu condiția — evident — ca aceasta să nu fie păstrată pe față toată noaptea și să fie potrivită cu tenul respectiv. Toți specialiștii sînt de acord în a spune că o aplicare de 20-30 de minute este suficientă pentru ca o cremă de bună calitate să moaie sau să hrănească pielea. În timp ce femeile cu ten uscat sau deshidratat vor folosi creme grase sau hidratante, iar după vîrsta de 35 de ani creme cu vitamine, cele cu ten gras pot folosi glicerolatul de amidon care este emolient.

În timpul zilei pielea va fi apărată cu ajutorul unei creme de zi care se aplică mașind ușor obrazul. După 3-4 minute surplusul de cremă se scoate cu hîrtie de demachiat și fața se pudrează.

Dacă buzele sînt uscate, ele vor fi masate seara cu vaselină sau cu o cremă grasă, iar în cursul zilei este bine să se folosească un ruj gras. În zilele de mare ger, buzele vor fi masate mai întîi cu vaselină și apoi rujate.

Uneori, cu toată protecția cremei și a pudrei, nasul se înroșește. Nu numai aerul rece contribuie la acest lucru ci, adesea, și o proastă circulație a sîngelui. În afară de supravegherea circulației sîngelui se recomandă celor care au nasul roșu să poarte încălțăminte călduroasă și să evite umezeala la picioare, oricît de ciudată li s-ar părea legătura care există între picioarele reci și nasul roșu.

Pentru a-l descongestiona, nasul va fi masat seara cu o cremă grasă, după care se vor face comprese cu o infuzie călduță din 15 gr. flori de tei în 250 gr. apă.

Sanda NOREANU

Pentru noaptea de Anul Nou

Apropierea Anului Nou, ne amintește, printre altele, că trebuie să ne îngrijim din timp de rochia potrivită unei astfel de ocazii. Și mantoul care însoțește o rochie elegantă are importanța lui ca și accesorille necesare unei ținute elegante. Nu întotdeauna însa este necesară o ținoire totală. Cu puțină preocupare putem înnoi sau adapta la lucrurile pe care le avem, elemente noi de modă.

Astfel grupul de schițe nr. 1 indică: la una din pălăriile noastre, prin draparea unei fâșii de catifea sau voal, croit în bie, dăm o notă elegantă pălăriei. Foarte modern este pantofiul cu toc înalt și subțire și virful prelung (dar nu exagerat).

Schița nr. 2: Mantou elegant cu croiala bogată, mînecă kimono, linia evazată. Gulerul este o eșarfă cusută fix pe haină, de sub care pornesc falduri libere.

Schița nr. 3: Mantou cu linia evazată care are bogățile în spate prin cute libere și la mineci prin pense libere.

Schița nr. 4: reprezintă o rochie din stofă sau mătase simplă în față, pensată în direcția taliei care este netăiată. În spate decolteul se adîncește, iar cuta dublă a corsajului formează bluzeu terminat cu o fundă.

Schița nr. 5: Din taftă, fai sau orice mătase mai apretată în culori pastel sau vii, vă indicăm o rochie cu corsajul pe corp și fusta largă din pliuri libere. Din pensele de la corsaj se formează două falduri adînci.

Schița nr. 6: Pentru cine preferă linia pe corp, indicăm o rochie din stofă sau mătase cu două tăieturi care pornesc de la decolteu și se termină cu cruțul în direcția șoldurilor. Prin simplitatea ei, rochia permite bijuterii mai multe, clipsuri la urechi, broșe, brățară.

Schița nr. 7: Din catifea neagră, aceasta rochie are partea de sus în întregime brodată cu fir de aur, sau mărgele. La mînecă, la talie și pe partea de jos a fustei are un chenar brodat. Se poate executa și din taftă cu corsajul de dantelă aplicat pe taftă.

Schița nr. 8 înfățișează o bluză din mătase albă, satin sau taftă cu fusta din taftă neagră și eșarfa lată drapată din satin sau catifea neagră.

Schița nr. 9: Rochie de seară lungă cu linia fustei pe corp din mătase de preferință albă sau culori deschise sau din lame. Corsajul are un drapaj lejer și cordon îngust.

Grupul de schițe nr. 10 indică accesoriile care completează bine rochiile de seară lungi; un manșon de blană, format mic pe care prindem o broșe sau o floare, mănuși lungi, pantofui sanda cu toc înalt din barete, mărgele în mai multe rînduri la decolteu și poșeta brodată cu perle.

Schița nr. 11, recomandă o eșarfă lată drapată din catifea, taftă, voal sau lame pe care se prinde o floare care completează elegant orice rochie simplă cu fusta largă ca și șalul vaporos de voal, de mătase, sau de nylon de la schița nr. 13.

Schițele nr. 12 și 13 indică două coafuri de seară. O caracteristică principală este suplețea.

Texi și desene de Dora COJOCARU

LA LUCRU

Este foarte important ca la locul de muncă, unde ne petrecem mare parte din timpul zilei, să ne îmbrăcăm practic, comod, dar în același timp cu gust.

1. Fustă cu corsaj din stofă uni, încheiată cu nasturi pînă la tiv. Se poate purta cu o gamă variată de pulovere și bluze.

2. Rochie din stofă, cu linia îngustă, revere bogate. Cordonul de piele strînge ușor talia formînd cute scurte pe fustă.

3. Fustă cu vestă completate cu un pulover de culoare contrastantă. Linia vestei puțin cambrată, este marcată cu tighele.

4. Alt model tineresc din stofă tuid. Tăietura de peste bust în care sînt plasate buzunarele, formează o corseletă lată continuată de o fustă bogată, încrețită, încheiată cu nasturi. Spatele se închide cu fermoar.

5. Cazacă dreaptă din stofă viu colorată, cu mînecile raglan, pe linia cărora sînt plasate cele patru buzunare tăiate. Fusta plisată din stofă neșifonabilă este foarte practică și elegantă pentru orele de serviciu.

Desene de Maria VIDA

E BINE SĂ ȘTIȚI...

DORU TIFOR-Ceica: Metoda de scoatere a petelor de pe mobilă este în funcție de natura petei. Nu există deci o metodă universală și ca atare ar trebui să cunoaștem exact ce „accident" vi s-a întîmplat. Diferite sfaturi de acest gen am dat și vom da în coloanele revistei.

Pentru obținerea lustrului la o mobilă cu furnir de nuc, se freacă bine cu untdelemn, amestecat cu alcool. În caz că se folosește ceara de lustruit, nu se va întrebuința cîrpa, căci aceasta va absorbi ceara. Se va prefera deci o pensulă. Se va evita să se îngrămădească ceara în adînciturile mobilei. Se lasă să se usuce 24 de ore, apoi se va șterge cu o cîrpă moale.

Pentru a da un luciu frumos parchetului este necesar să se aleaga o ceară, care să conserve lemnului culoarea sa naturală. Cu cît deci parchetul e de o culoare mai deschisă, cu atît ceara trebuie să fie și ea mai deschisă, preferabil chiar albă. Ceara nu se va aplica pe parchet, decît după ce a fost curățat bine de praf și pete, altfel se încrustează mai rău murdăria.

FLORICA STANCIU-Arad: În general goblenurile sînt confecționate din fire textile diferite, alese în mod special pentru anumite efecte de țesătură și colorit, printre care desigur că lîna predomină. De aceea e foarte greu de indicat o metodă de curățire „pe nevăzute". De altfel nici nu se recomandă deobicei pentru întreținerea goblenurilor, alte metode, decît scuturarea și periera ușoară, din cînd în cînd, ambele operațiuni avînd drept scop să înlăture praful și să împiedice depunerea ouălor de molii (mai ales la lînă). Pentru cazul dv. fiind vorba de o pernă, este indicat să procedați la această operație, după ce ați descusut goblenul de pe ea. O baie în neofalină (lufină) este absolut de precauție necesare pentru evitarea încendiului), fără a stoarce deloc, după care se va pune la uscat, va ajuta la scoaterea prafului și a murdăriei. La nevoie puteți repeta operația, fiindcă ne arătați că perna nu a fost curățată de foarte multă vreme. Iar pe viitor, procedați astfel cum am arătat mai sus.

Noua locuință

Bucătăria

Ne-am mutat în noul apartament. Pentru aranjamente practice în cameră am dat sfaturi și schițe în numărul trecut. Acum să ne aranjăm bucătăria (fig. nr. 1). Alăturat dăm o schemă și o perspectivă a unei bucătării cum au multe din apartamentele nou construite. (fig. nr. 2). În schemă se vede cum putem și trebuie să folosim la maximum spațiul și dulapurile existente; găleata, mătura, etc. sub spălător, iar în ușa dulapului diverse cîrlige, bare, buzunare pentru linguri, cîte un șervet, etc.

Dacă nu dispunem decît de un colțișor pentru gătit care are ca punct forte chiuveta, vom face sub ea dulăpiorul „mare" pentru găleată, etc. iar lateral o tăblie pliantă gen strapontină care folosește perfect ca măsuță (fig. nr. 3), iar cînd nu mai trebuie — lăsată în jos — eliberează mult spațiu. Atît măsuța din stînga (cu bară dedesubt pentru uscat șervețele) cît și etajera au perdeluțe din creton (fig. nr. 4) puse pe o sîrmă întinsă.

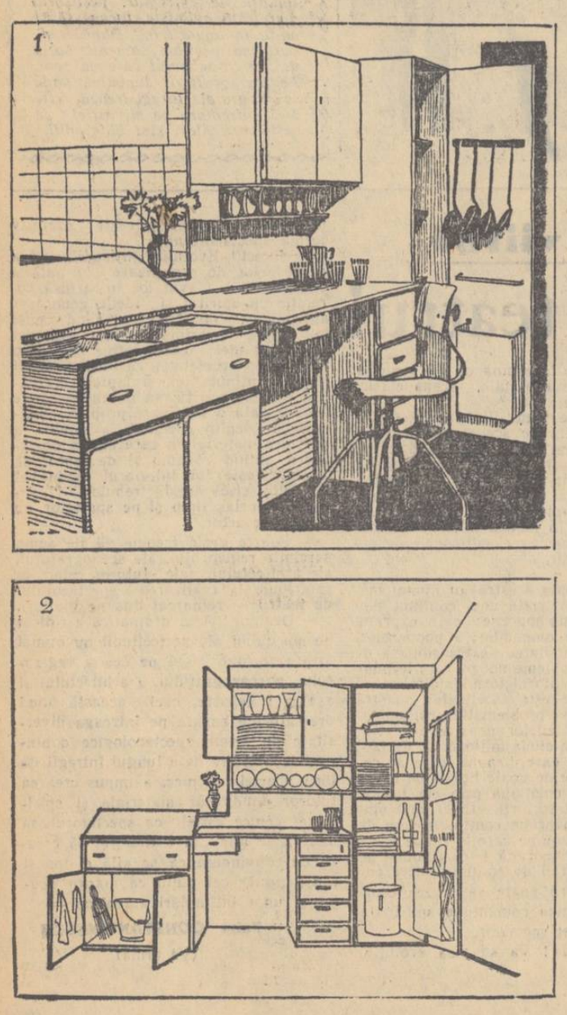

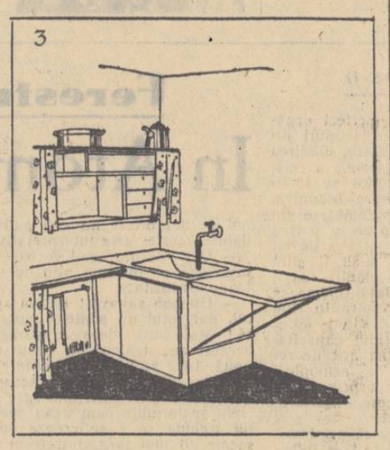

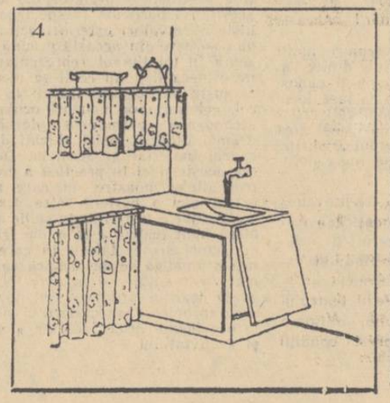

Cum urcă nicotina, filmul şi meciul, preţul de cost

Aşa se intitulează articolul din gazeta de perete, în care subsemnatul e pus la colţul satiric pe chestia de 15 la sută rebut. Ca să vă spun drept am stat şi m-am mirat ce legătură are nicotina cu preţul de cost? Dar scrie acolo în articol că eu fumez în schimbul meu cam 15 ţigări. Ei şi? Ţigara poate să-mi facă rău cel mult la ficat sau la plămîni, dar nu la preţul de cost! Totuşi, acolo scrie că din cele 15 la sută rebuturi, 5 la sută sînt rebuturi „Carpaţi". Auzi frate! Ci-că eu, dacă fumez, pierd timp. Şi pe urmă îi dau bătaie ca să cîştig timpul pierdut. Şi pentru că iau piesele în asalt ies şi piesele ca după asalt: unele scapă cu viaţă, altele rănite! Şi eu ci-că am 5 la sută piese rănite, pe care le numesc ei „Carpaţi", că eu de-astea fumez. Nu piese. Ţigări. Bun. Să zicem 5 la sută. Dar de ce 15 la sută? Am citit mai departe. Scrie acolo, pe urmă, că alte 5 la sută sînt rebuturi „Fata cu ulciorul"! Ei, asta n-o mai pricep! Ce are fata şi ulciorul cu rebuturile mele? Dacă era „Fata cu rebutul" mai zic! Dar aşa? (Cu toate că filmul ăsta e rebut la sută Fata cu rebutul). Dar să revenim. Scria în articol că eu vin dimineaţa şi povestesc filmul. Toţi ascultă şi lucrează, numai eu povestesc şi nu lucrez, ba o mai fac şi pe fata şi pe ulciorul şi pe Don Juan ca să se înţeleagă mai bine. Şi că aşa pierd timpul şi pe urmă iar îi dau bătaie, iar asalt şi iar ies nişte piese aşa cum a ieşit şi filmul ăsta. Că adică dau rebuturi cu ulciorul. Alteori, scrie acolo, sînt 5 la sută rebuturi „Mexicanul" sau 5 la sută rebuturi „Virsta dragostei". Ci-că depinde ce film povestesc. Bun! Să spunem 5 la sută rebuturi „Carpaţi" şi 5 la sută rebuturi „Fata cu ulciorul". Face 10 la sută. Dar de unde 15 la sută? Dar scrie tot acolo de unde. Susţine autorul articolului că alte 5 la sută sînt rebuturi „Progresul-Farul". Auzi, frate poveste, dacă mai pricep ceva! Dar să citesc mai departe. Ci-că eu, cum mă aşez la strung, nu încep să lucrez, ci încep să demonstrez că n-a fost hent. Chestia cu henţul, durează vreo zece minute. Pe urmă, cînd termin cu henţul, vine meşterul şi-mi arată cum trebuie să lucrez piesele. Şi, după ce mă lasă el, eu arăt cum trebuia să tragă Ciosescu ca să fie gol. Trag un şut în aer cu stîngul şi din şutul ăsta mai cad şase piese rebut.

Şi la sfîrşitul schimbului vine meşterul, se uită la piese şi mă prinde în ofsaid. Şi de aceea, pe graficul meu scrie fault. Care va să zică, uite şi cele 5 la sută rebuturi „Progresul-Farul". Şi cu 5 la sută „Carpaţi", plus 5 la sută „Fata cu ulciorul" face exact 15 la sută. Şi mai scrie acolo în articol că rebuturile mele urcă preţul de cost. Adică nicotina, filmul şi meciul. Ei, acum am pricepul. Să ştii că e ceva în socoteala asta. Are dreptate ăsta de la gazeta de perete. Sînt cam fundaş. Trebuie să fac ceva ca începînd de mîine, cînd o să se uite meşterul pe locul unde expun piesele rebut să strige: „Bravo! Gol!" Şi poate mă trece înaintaş. Aşa că vă rog, tovarăşi spectatori, încurajaţi-mă: „Hai, Marinică!".

Semnat: Marinică în curs de transformare în Marin

Pt. conf. Sadi RUDEANU

BENEDICT GĂNESCU

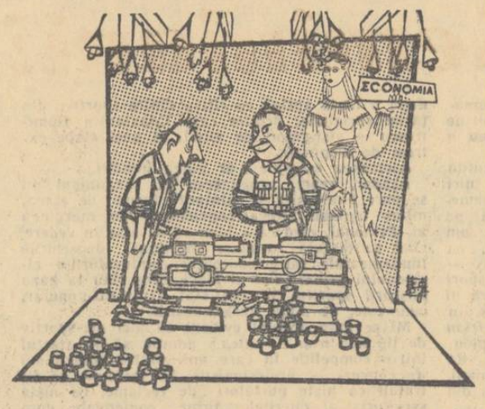

— Cum faci de scoţi din material atîtea piese?
— Lucrez totdeauna... „în doi"

A. PAVEN

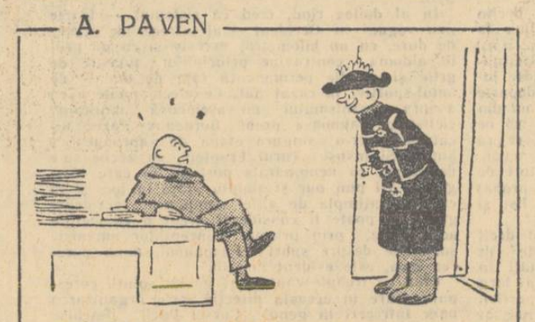

— CIOCLUL: — Am fost informat că aveţi nişte timpi morţi!...

T. PALL

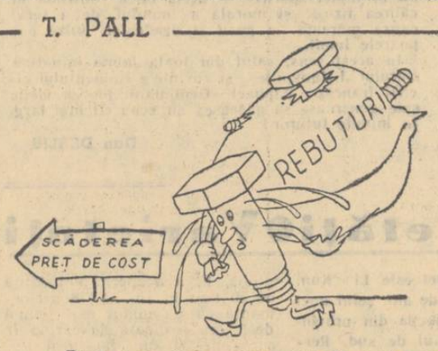

— Dacă n-aş duce povara asta în spate, aş ajunge mult mai repede.

N. CLAUDIU

— Pe mine mă critică? Eu care fac control cu ochii închişi??...
— Tocmai d-aia! Ca să-i deschizi!...

V. VASILIU

La şantierul construcţiei din str. Belciman, (arh. Piecek) materialul lemnos din decofrare a fost azvîrlit de la mare înălţime; sortarea lui a necesitat după aceea cheltuieli în plus, care au încărcat preţul de cost.

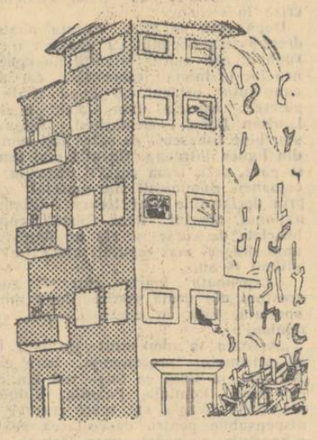

Bani aruncaţi în vînt!

V. CRIVĂŢ

Printre oglinzile care se găsesc în comerţ, unele sînt de proastă calitate.

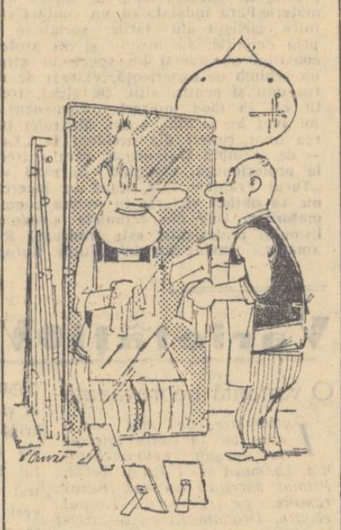

Răzbunarea rebutului

S. NOVAC

Coincidenţă

UN PROIECT REBUTAT

— Tovarăşi, acesta va fi teatrul oraşului nostru. Am lucrat la acest proiect mai bine de doi ani.

— Vrei să fii bun să-mi explici detaliile?

— Da, desigur. Iată: acesta va fi foaierul, cu o capacitate de 3.000 de persoane; aici garderoba pentru 2.000 de paltoane; aici fumoarul pentru 4.000 de persoane; dincoace toaletele pentru în sfîrşit; priviţi coridoarele, care totalizează 2 kilometri; iar acesta este bufetul, cu o capacitate de peste 5.000 de caramele şi oranjade.

— Şi cămara asta ce e?

— Cum cămara? E sala de spectacol, cu o capacitate de peste 238 de locuri pe scaune şi 3 în picioare. Dar asta nu are importanţă estetică. Mai bine luaţi aminte la marele candelabru, înconjurat de 4 candelabre mai mici, care vor fi mai mari decît el. La fiecare lojă se va ataşa cîte un candelabru. Fiecare fotoliu va avea cîte un candelabru, iar fiecare candelabru va fi prevăzut cu cîte un candelabru.

— Uşile de ce le-aţi pus cu linii duble?

— Pentru că am realizat o triplă inovaţie. Toate uşile vor putea fi folosite şi ca intrări şi ca ieşiri şi pentru întratul îndărăt. Ba mai mult, în caz de pericol, ele vor putea fi întrebuinţate şi ca ieşiri de incendiu şi asta numai prin simpla lor deschidere.

— Şi încăperile din stînga?

— Aici e sala de popice, lîngă ea o piscină şi un teren de volei. Ştiţi, ca să aibă ce să facă spectatorii în pauză.

— Dar actorii ce fac?

— Actorii? Actorii fac duş. Iată sala de duşuri reci.

— Bine, după spectacol, dar înainte?

— Pot să facă duş şi înainte de spectacol. Iată sala de duşuri calde.

— Dar în timpul spectacolului?

— Aaaa!? Au ce să facă: iată sala de duşuri potrivite. Sau aici pot juca biliard, dincoace e terenul de tenis de şerimă, iar în sala aceasta se pot face şi excursii pe munţi.

— Dar scena?

— Care scenă?

— Scena pe care trebuie să se desfăşoare acţiunea piesei.

— Aaaa!? Scenă, da, aveţi dreptate, am uitat. Dar ştiu ce e de făcut, am observat eu că e prea mare sala: 238 de locuri. Asta ar fi o risipă inutilă. Tăiem 100 de locuri şi facem o scenă ce nu s-a pomenit!

Mircea CRIŞAN

ŞT. COCIOABĂ

Casă de economii şi... *...Casă din economii*

A. POCH

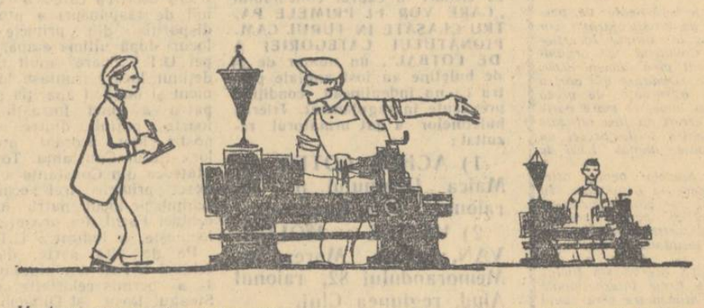

— Meştere, care e cel mai de seamă succes cu care te poţi mîndri în ultimul trimestru?
— Iată-l!

AL. CLENCIU

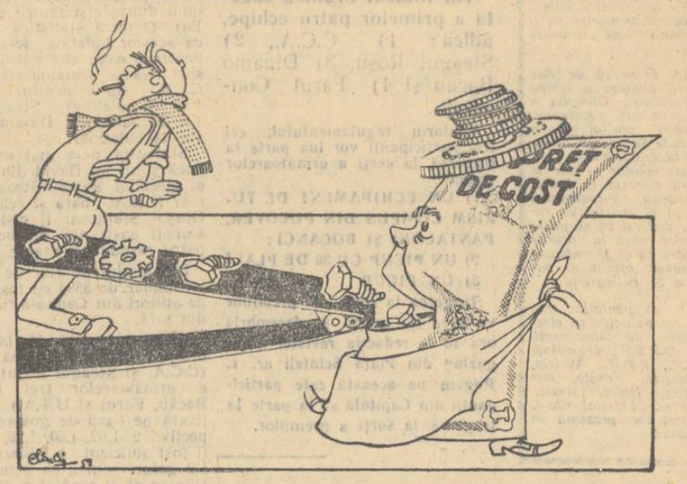

PREŢUL DE COST — Cum să nu crească dacă Marinică mă... alimentează cu rebuturi?

H. LERU

Mai sînt şi din aceştia

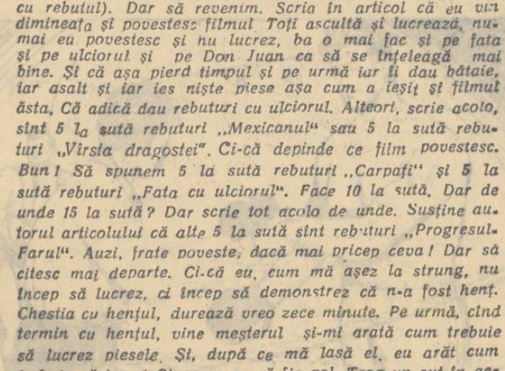

— Mai pune, tovarăşe, nu sînt 200 de grame...
— Economii, economii!...

REBUS-magazin

Din loc în loc

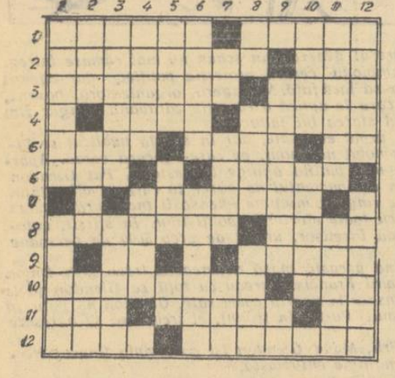

ORIZONTAL: 1) Loc delimitat (pl.) — A schimba locul unui corp. 2) A face un drum spre a ajunge într-un loc mai depărtat — Mişcă din loc bilele de biliard 3) Loc de baştină — Înălţimea unui loc 4) Porţi cu vorba — Loc de odihnă în timpul unei călătorii 5) Compartiment cu mai multe locuri într-o sală de spectacole — Ocupă cel mai puţin loc! — Soarele egiptean 6) Dispune — Îşi au locul pe acoperiş 7) Locul unde se termină o suprafaţă 8) A căzea din nou în acelaşi loc — Arc de sîrmă 9) Bold — Strecurătoare de lut 10) Din partea locului — Măsuri de suprafaţă 11) Corp geometric — Ocupă loc mult — Două consoane 12) String la un loc — Pe loc!

VERTICAL: 1) Loc de învăţătură... de minte! — Trecere în grabă printr-un loc 2) Tăiat, crestе la loc — Plasă de prins peşte — Loc în care se leagă două fire 3) Produse obţinute prin topirea la un loc a mai multor metale — Loc lăsat în perete pentru o uşă sau o fereastră 4) Breaslă — Flori somnifere 5) Interjecţie într-un joc de copii — Loc de trecere prin apă — Unge! 6) Teritoriu al vechii Grecii — A se întoarce la loc 7) Notă muzicală — Mantie antică — Diviziune administrativă în Egiptul antic 8) Pronume — Locurile de atracţie ale pămîntului! — Din loc în loc 9) Pe loc repaus! — 1500 roman 10) Stai pe loc! — Împărat roman 11) Face parte din dispozitivul de ochire al unei arme — Nu vede de loc 12) La locul natal (fig.) — Loc îngust.

Ştefan COMŞA

TIMP

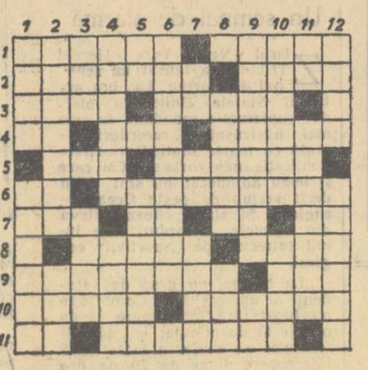

ORIZONTAL: 1) În pas cu vremea. — Ceasornic cu creastă şi pene. 2) Foloseşte cît se poate de bine timpul de muncă. — ...Cassian, autoarea volumului „Virstele anului". 3) Bărci uşoare cu pinze sau lopeţi. — Loc îngrădit într-o păşune, rezervat pentru iepe şi mînji. 4) Staniu — Ţinut românesc. — Gusturi. 5) Din nou — O aduce timpul în anumite cazuri. 6) Zar la table. — O anumită vreme din buletinul meteorologic. 7) Fără gust. — Posedă. — Jumătate de timp — În loc. 8) Legătură. — Cutie mare de lemn. 9) Specialist în timpi morţi — Semn al timpului pe faţă. 10) Vine întotdeauna la timp. — Timp prielnic. 11) Aproape o oră. — Iepure mare.

VERTICAL: 1) Indică data şi ora unui spectacol — Durează foarte puţin timp 2) Relatare asupra timpurilor trecute. — Osie. 3) Ţesătură foarte fină. — A ţine un anumit timp. 4) Din timp în timp. — Întăreşte o negaţie. 5) Armăsar — Adverb de timp. 6) Scăpări momentane ale memoriei. 7) Posesiv — Speteză — Voce amplificată. 8) S-a notat timpul — Acru pe trei sferturi. 9) Cinstit — Două vocale. 10) Plante cu flori albastre din care se prepară un surogat de cafea (pl.). — Iei foc. 11) În cronometru — Au mai mulţi timpi. 12) „Ora... după război", titlul unui film — Bomboană.

M. NISTOR

Călătorului îi şade bine cu drumul

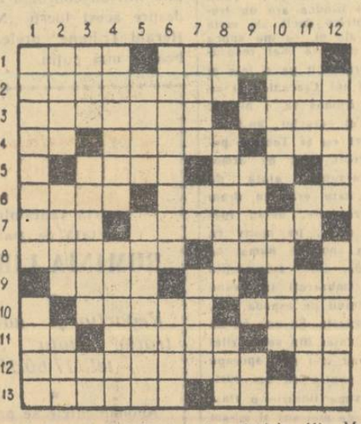

ORIZONTAL: 1) Prima gară cosmică — Autoarea poeziilor „Călătorie", „Întoarcere", „Trebuie să plec astă-seară" şi altele; 2) A învins-o la fugă Hipomene, aruncîndu-i în drum mere de aur — „Într-o nouă călătorie în Munţii Neamţului" se intitulează unul din ciclurile sale de versuri din volumul „Focurile sacre"; 3) Se flutură la despărţire — Deplasare cu cîntec; 4) Textilă — Autorul piesei de teatru „Zbor de noapte" al volumului de versuri „Cînd au plecat cocorii", etc. — Circulă... din mînă în mînă; 5) „...vidi, vici!" (Cezar) — Comună în Pirineii Orientali; 6) Deplasare. ritm... şi foarte multă apă! — Negare — Drept înainte! 7) Coautor al romanului „Drum printre aştri" — A scris volumul „Jurnal de călătorie în China"; 8) Drumuri de urmat — Una din Ciclade; 9) Poruncă — Nota traducătorului — Pluteşte pe ape; 10) Distanţă străbătută în marş în curs de 24 de ore (pl.) — Pretext pentru escală; 11) Indemn calul! — Pune sîngele pe drumuri — Lac în Irlanda; 12) Autorul volumului de versuri intitulat „Portile de aur" — Nicolae Popescu I; 13) Înghite kilometri — Fuge de rupe pămîntul.

VERTICAL: 1) Încrucătura lui Dedal — „Fuga lui..." poezie de Mihai Beniuc din volumul „Trăinicie"; 2) Una din poeziile lui se intitulează „Drumeţule" — ...Demetriad, autorul melodiei „Cine mi te-a scos în cale" — Eroină a romanului „Sonseaua Nordului" (Eugen Barbu) 3) Fecior — Lacom — Dus pe margini! 4) „...pleacă în munţi", roman de Semuşkin — Personaje mitologice din anturajul lui Bachus; 5) Fondatorul dinastiei romino-bulgare — Acolo unde liliul nu opreşte; 6) Capacitatea de a sezisa (în mod spontan) — Avatar al grîului; 7) Oprit din mers — În cale! — Cunoscutul căpitan al submarinului „Nautilus" (Jules Verne); 8) Asia! — Pe telegramele cu precădere — Aceea; 9) Pe aici a trecut trenul prieteniei — Startul notelor; 10) Merge din gură în gură — Zboară ca vîntul şi ca gîndul în basmele orientale; 11) „M-au salutat mineri cu dinamite / cu pîine şi cu... m-au primit / ţăranii pe ogoare contopite / căci pretutindeni m-am călătorit". (Andriţoiu, poezia „La drum") — Transportă! — Pistele, la ele acasă (pl.) 12) Locul lui e la uşă — „Te... pe acelaşi drum", titlul unei romanţe.

Puica PAVELESCU

Cuvinte cunoscute mai puţin: Ria, Nio.

JOCUL ANAGRAMELOR

Se dau următoarele cuvinte de cîte 4 litere: 1) Macagiu 2) A da înapoi 3) Dar 4) Senzaţie care cere... lichid 5) Arbore rar 6) Sport naţional.

Prin anagramare se vor obţine alte şase cuvinte: 1) Duce 2) Şterge 3) Urechiat 4) Coase 5) Acesta 6) Nume masculin.

Iniţialele celor 12 cuvinte citite în continuare vor da titlul unei comedii de N. Pogodin — care se joacă cu mare succes pe scenele noastre.

M. P.P

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Rezultatul primului concurs

„Incercaţi să compuneţi o problemă de şah" (II)

Publicăm în continuare rezultatele primului concurs de compoziţie organizat de revista „Magazin".

Menţiunea I — G. GUGEAMANIS (Bucureşti)

O singură variantă tematică, dar singura problemă din concurs în care, după o cheie excelentă, matul este obţinut prin autolegare.

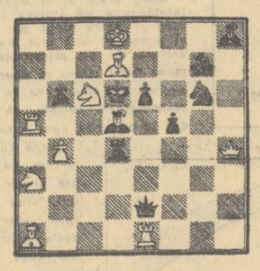

1. Cf6 — e5!

autotelegra a trei piese. Jocul suplimentar completează cu succes conţinutul tematic. Construcţia încărcată este justificată de mecanismul utilizat de autor.

Menţiunea II — A. ANTON (Bocşa Română)

În jocul aparent varianta tematică apare după 1... Rd4 2. D:d6 calul negru fiind legat. După cheia ascunsă 1. Nb2!, care creează un zugzwang neaşteptat, matul se schimbă ca efect al autolegări: 1... Rd4 2. Td3.

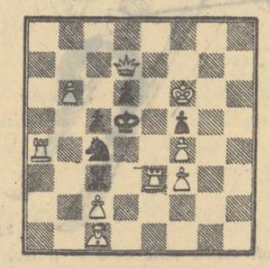

1. Nc1 — b2!

Menţiunea III — B. SAVULESCU (Slănic Prahova)

Două contraşahuri în joc aparent şi alte două în soluţie, alături de varianta tematică, alcătuiesc un ansamblu plăcut. Construcţia este bogată, dar cheia este slabă.

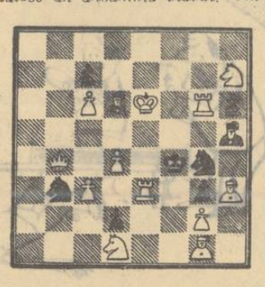

1. Re6 — d5!

structia greoaie şi jocul redus al damei albe scad din valoarea problemei.

Lauda I — BUKOVINSZKY (Sibiu)

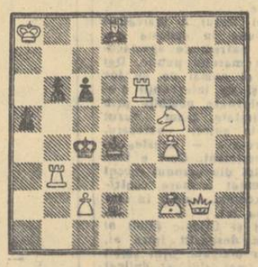

1. Dg2 — g8!

O cheie bună şi o variantă tematică frumoasă (1... Rc5 2. Te5!) folosind legarea damei negre.

Dintre concurenţii ale căror probleme au fost eliminate s-au remarcat cu reale calităţi: ing. L. CRISTEV (Bucureşti), ing. E. BUTNARU şi dr. O. SIMU (com. Pojorita), elevul POPESCU O. (Bucureşti) şi I. FILARET (Sibiu).

V. NESTORESCU
maestru al sportului

Rezultatele din „Cupa Magazin"

Grupa 68: Bredan Ioan (Petroşani) — Pîrcioagă Florea 2—0. Bredan Ioan s-a clasat pe primul loc în grupă cu 12 puncte.

GRUPA 76: Spaniolă. Cornel Vădăşan (Bonţeşti) — Kugel Sigismund (Brad) 1—0; Kugel Sigismund — Petrovicic Valeriu (Buc.) 1—0.

Jocuri distractive

INCERCAŢI!

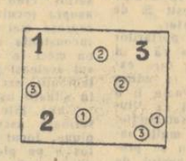

Incercaţi să uniţi prin linii cifrele mici de cifre mare corespunzătoare (adică cele două cifre mici i de cifra mare 1 s.a.m.d.) fără ca liniile să se atingă, să se intretaie sau să depăşească cadrul desenului.

JOCUL CHIBRITURILOR

Din nouă chibrituri am format trei triunghiuri. Vă cerem ca prin scoaterea a patru chibrituri, (vă rămîn deci cinci) să formaţi cu ele două triunghiuri.

Vă cerem totodată ca după scoaterea a două chibrituri (vă rămîn deci şapte,) să realizaţi de data aceasta trei triunghiuri.

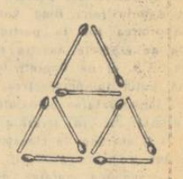

Soluţiile jocurilor apărute în nr. 112

INTREBARI

PROBLEMA DE ŞAH: După cum se ştie, la şah calul poate sări de pe un pătrat negru pe unul alb. Apoi de pe unul alb pe unul negru etc. Tabla de şah are 64 de pătrate. Pentru a ajunge în colţul din dreapta sus (la h 8) trecînd prin fiecare pătrat o singură dată, calul trebuie să facă 63 de sărituri.

În poziţia iniţială, calul se afla la a 1 pe un pătrat negru şi potrivit condiţiilor trebuie să ajungă tot la un pătrat negru (h8). Problema nu poate fi soluţionată deoarece a 63-a mutare este impară, or la fiecare impară, calul, aşezat iniţial pe un pătrat negru se va găsi pe un pătrat alb.

CITE SECUNDE? În momentul cînd se întîlnesc locomotivele, distanţa dintre frînari este de 250+250=500 m. Deoarece ambele trenuri merg cu o viteză de 45 km. pe oră, frînarii se apropie unul de altul cu o viteză de 45+45=90 km. pe oră sau 25 m. pe secundă. Aşa dar ei se vor întîlni peste 500: 25=20 de secunde.

SPORT

Carnet olimpic

AFIȘUL *oficial al Jocurilor Olimpice de la Roma, opera pictorului Armanda Testa, este o reproducere modernă a „capitelului Belvedere" care provine din Fermele de la Caracolla. El reprezintă apoteoza unui sportiv victorios. Deasupra capitelului se află lupoaica romană, simbol oficial al celei de a 17-a olimpiade.*

FLACĂRA *olimpică ce va arde în timpul jocurilor de la Roma va fi aprinsă la Olimpia, în ziua de 12 august, orele 11 dimineața, după ceremonialul tradițional. Ea va fi apoi purtată în ștafete alcătuite din tineri sportivi greci până la Atena. Străbătînd Peloponezul ștafetele vor trece prin Argos, Micena, Corint, Megara, Eleusis și alte locuri de mare importanță istorică și arheologică. În capitala Greciei flacăra olimpică va sosi în seara zilei de 13 august. Preluată de un reprezentant al Comitetului Olimpic Italian, ea va fi dusă în portul Phalerasunde, va fi îmbarcată pe nava școală „Amerigo Vespucci", care o va transporta la Syracuza. De aici alte ștafete o vor purta pe pămîntul Italiei pînă la Roma.*

DUPĂ *date încă neoficiale, peste 500.000 de turiști străini vor vizita Roma în timpul Jocurilor Olimpice. Comitetul de organizare a primit pînă acum 10.000 de cereri de acreditare din partea ziarelor și agențiilor de presă din întreaga lume. O mare parte din aceste cereri au fost refuzate deoarece pentru lojile presei au fost rezervate numai 1.300 de locuri.*

Vînzarea biletelor pentru atletism va începe la 7 ianuarie. În fiecare zi se vor vinde 200.000 de bilete : 105.000 pentru străini ; 63.000 pentru turiștii italieni și restul pentru locuitorii Romei.

O DISPUTĂ *acerbă s-a încins între marile firme internaționale de produse alimentare care caută să-și asigure favoarea de a arbora emblema Jocurilor Olimpice acordată furnizorilor oficiali. Pînă una alta cafeaua va fi pusă la dispoziție de Institutul brazilian al cafelei, ceaiul va fi adus din Ceylon, băuturile gazoase din S.U.A. Nu se știe deocamdată dacă concesia macaroanelor va fi dată unei firme italiene sau poate uneia străine.*

FEDERAȚIA *Franceză de Box care spera să alinieze o echipă puternică la Jocurile Olimpice a primit un „crochet" neașteptat. Cel mai valoros om al echipei olimpice, Claude Saluden a anunțat că trece la profesionism.*

Un caz asemănător — dar la ciclism — s-a petrecut în Italia. Romeo Venturelli, incontestabil amatorul nr. 1 al ciclismului rutier italian, a declarat că nu poate să mai aștepte pînă la Jocurile Olimpice pentru că ar fi nedelicat să refuze „suma" oferită de patronul echipei S. Pellegrino.

LA PROBA *de pentation modern 17 țări vor participa cu efectivul complet de concurenți. Acestea sînt U.R.S.S., Argentina, S.U.A., R.P.R., R.P.U., Austria, Brazilia, Finlanda, Franța, Germania, Anglia, Italia, Mexic, Polonia, Suedia, Elveția, Chile. Alte zece țări vor prezenta un singur concurent.*

Tradiționala anchetă a revistei „Magazin"

„Cei mai buni 10 sportivi ai anului"

Anul trecut revista „Magazin" a organizat pentru prima oară o anchetă în rîndurile cititorilor săi, pentru desemnarea celor mai buni 10 sportivi ai anului, anchetă ce s-a bucurat de foarte mult succes, ilustrat printre altele de miile de răspunsuri primite la redacție. Continuînd tradiția începută anul trecut revista „Magazin" deschide și anul acesta o anchetă în rîndurile cititorilor săi, pentru desemnarea celor mai buni 10 sportivi romîni ai anului 1959, din toate disciplinele sportive. Cititorii sînt invitați să indice un număr de 10 sportivi care prin performanțele lor, prin întreaga lor comportare avută în anul 1959, să merite să figureze pe lista celor mai buni 10 sportivi ai anului.

Răspunsurile se primesc pînă la data de 20 decembrie 1959, pe adresa revistei „Magazin", *Piața Scînteii nr. 1, purtînd mențiunea pe plic sau pe carte poștală „CEI MAI BUNI 10 SPORTIVI AI ANULUI 1959". Rezultatele anchetei vor fi publicate în revista „Magazin" din 26 decembrie 1959.*

Și acum, nu ca o indicație, ci ca o simplă curiozitate vă reamintim pe cei mai buni 10 sportivi ai anului 1958, stabiliți de ancheta revistei noastre : 1. Iolanda Balaș ; 2. Simion Ismailciuc și Dumitru Alexe ; 3. Elena Băcăoanu ; 4. Elena Teodorescu ; 5. C. Antonescu ; 6. Gh. Negrea ; 7. V. Bularca ; 8. Gh. Constantin ; 9. Aurel Zahan ; 10. Ștefan Roman.

Rezultatele concursului nostru sportiv cu premii

Comisia de triere a buletinelor concursului sportiv cu premii și-a încheiat lucrările. Din cele 7102 buletine trimise de cititori în cadrul concursului „CARE VOR FI PRIMELE PATRU CLASATE IN TURUL CAMPIONATULUI CATEGORIEI A DE FOTBAL", un număr de 24 de buletine au fost anulate pentru că nu îndeplineau condițiile prevăzute în regulament. Trierea buletinelor a dat următorul rezultat :

1) ACHIM COTEA str. Maica Domnului nr. 36, raionul 1 Mai, București.

2) VASILE MOLDOVAN, Ocna Mureș, str. Memorandului 82, raionul Aiud, regiunea Cluj.

3) MANOLE PASCU, str. Glucozei nr. 32, raionul 1 Mai, București.

Au indicat ordinea exactă a primelor patru echipe, adică : 1) C.C.A., 2) Steagul Roșu, 3) Dinamo Bacău și 4) Farul Constanța.

Conform regulamentului, cei trei participanți vor lua parte la tragerea la sorți a următoarelor premii :

1) UN ECHIPAMENT DE TURISM COMPUS DIN PULOVER, PANTALONI ȘI BOCANCI ;

2) UN PICUP CU 30 DE PLACI

3) UN PICUP.

Tragerea la sorți a premiilor va avea loc marți 8 decembrie ora 16 la redacția revistei „Magazin" din Piața Scînteii nr. 1. Rugăm pe această cale participanții din Capitală să ia parte la tragerea la sorți a premiilor.

Poate să pară surprinzător că numai trei buletine din peste 7000 au fost găsite cu răspunsuri exacte. Există totuși explicații. O triere decisivă care a eliminat mii de răspunsuri a provocat-o dispariția din primele patru locuri după ultima etapă, a echipei U.T.A., care mult timp a deținut locuri fruntașe în clasament și implicit apariția pe locul patru a unei formații căreia foarte puțini dintre cititorii noștri i-au acordat preferința lor : Farul Constanța. Tov. Ioan Stătescu din Constanța a indicat exact primele trei echipe, în schimb pe locul patru în locul echipei Farul din orașul în care locuiește, a indicat... U.T.A.

Pe altă parte, dispariția echipei U.T.A. din plutonul celor 4 a permis celorlalte echipe : Steagul Roșu și Dinamo Bacău să ocupe locuri mai bune.

Interesant este de remarcat faptul că au existat numai 151 de răspunsuri cu trei răspunsuri exacte, printre care s-a aflat și tov. Vasile Moldovan (care este unul dintre cîștigătorii concursului). O mică statistică ne arată că acestor buletine le-au lipsit pentru a avea cîte patru răspunsuri exacte următoarele echipe : C.C.A. (în 5 buletine) ; Farul (în 70 buletine), Steagul Roșu (în 32 buletine), Dinamo Bacău (în 44 buletine).

Statistica ne-a mai arătat că, dacă șutul lui David din min. 87 al meciului Rapid—Steagul Roșu n-ar fi lovit bara și echipa din Orașul Stalin ar fi cîștigat, nu s-ar fi găsit nici un buletin cu patru răspunsuri exacte.

Din totalul de 7102 de buletine un număr de 3893 au fost depuse de cititori din Capitală, iar restul din țară.

Interesant este și faptul că ordinea primelor două echipe (C.C.A. și Steagul Roșu) ca și a următoarelor trei (Dinamo Bacău, Farul și U.T.A.) a fost fixată pe bază de golaveraj respectiv : 2, 1,62, 1,50, 1,26, 1,09. Ar fi fost suficient o diferență de 1-2 goluri pentru ca actuala clasificare să fi căpătat o altă înfățișare iar concursul nostru alți... cîștigători.

Clasamentele noastre în campionatul categoriei A de fotbal

Portarii

În turul campionatului categoriei A de fotbal cele 12 echipe participante au folosit 20 de jucători în posturile de portar.

Trecînd în revistă lista portarilor folosiți se poate constata că în acest post se întîlnesc, cu rare excepții, aceeași jucători ca în ediția precedentă a competiției. Poate fi o explicație la aceasta faptul că titularii respectivi au dat satisfacție. Dar mai poate fi și alta : mulți antrenori se hotărăsc cu greu să promoveze jucători noi în postul de portar, pentru teama că aceștia ar comite greșeli care devin ireparabile în condițiile postului ce-i ocupă.

Facem această remarcă pentru că, deși în ansamblu, portarii și-au făcut datoria (aici fiind vorba și de comportarea lor în partidele susținute de echipele noastre reprezentative, A.B. și de tineret) totuși, privind puțin în perspectivă, s-ar cuveni împrospătarea actualului lot.

Primul loc în ierarhia portarilor noștri îl acordăm în clasamentul nostru lui Voinescu (C.C.A.). Calitățile lui — suplețea, curajul, ochiul în aprecierea situațiilor, siguranța blocajului etc. — le-a dovedit în general în partidele susținute, făcînd din el un apărător de bază pentru echipa lui sau echipa națională.

Ur (Dinamo București) și Todor (Rapid) ar fi trebuit să ocupe deopotrivă locurile 2 și 3 ale acestui clasament. Amîndoi sînt talentați și curajoși, amîndoi capabili de intervenții salvatoare, amîndoi cu calități ce mai pot fi dezvoltate, printr-o muncă temeinică și serioasă. Dacă-i preferăm totuși pe primul e pentru că oferă un plus de regularitate și pentru că și-a struns „temperamentul" în așa fel ca să nu-i joace feste și nici să-i pună în conflict cu coechipierii sau adversarii de joc. Acesta e un lucru bun înțeles, pe care Todor, la rîndu-i, abia trebuie să-l realizeze. Și trebuie să-l realizeze, pentru că nici lui nici echipei nu-i pot folosi „crizele" lui de nervi și atitudinile nesportive față de adversarii de joc.

Toma (C.C.A.) e următorul în clasamentul nostru, fiind încă un portar de nădejde cînd la lucrurile în serios, cînd se concentrează strict asupra jocului. Ceea ce i se poate reproșa mai mult în ultima vreme e inconstanța în comportare, nu de la un meci la altul ci chiar în cuprinsul aceleași partide în care după intervenții excepționale comite greșeli în situații ușoare.

Ghiță (Steagul Roșu) a marcat o serioasă ascensiune în această stagiune. Jocul lui extrem de spectaculos e pe placul marelui public. Dar nu e vorba la el numai de un joc spectaculos, ci și de intervenții dintre cele mai valoroase posibile prin marea lui elasticitate. L-am văzut însă învins și la șuturi oarecare, pentru că — cumva — acestea îl concentrează insuficient. Cert e însă că comportarea lui din sezonul recent terminat a însemnat o mare contribuție la locul excelent ocupat în clasament de echipa lui.

Dungu (Rapid) și Crișnic (Jiul) ni se par greu de despărțit între ei, pe baza valorilor marcate. Sînt ambii portari rutinați (mai ales al doilea) care pot fi apărători siguri pentru echipele lor.

Un sezon bun a avut Faur (Dinamo Bacău), care a reușit să depășească faza în care procura echipei lui un duș rece după unul cald. Plusul de încredere ce l-a cîștigat în posibilitățile lui, ca și pregătirea serioasă la care a fost supus, l-au ajutat să depășească nivelul mediocrității obișnuit comportărilor lui trecute.

Birtașu (Progresul) și Sfetcu (Petrolul) completează lista primilor 10 portari ai categoriei A. Primul a apărat, în general, corect în meciurile în care a fost întrebuințat. Cam puțin pentru trecuta lui reputație. Cît despre al doilea, în schimb, e inconstant în comportări, putînd trece de la o extremă la alta. Dacă ar putea fi mereu de talia portarului care a uimit pe vienezi, în partida W.S.K.-Petrolul, jucată la Viena în „Cupa campionilor europeni", atunci cu totul alta ar fi doar și ierarhizarea lui în clasamentul nostru.

Ion BOCIOACĂ

PUNCTE DE VEDERE

Bravo Geminiani!

Cel mai popular cotidian francez, „l'Humanité", a inițiat recent o discuție deosebit de interesantă cu tema „Există sau nu o criză în ciclism ?".

După cum se știe, Franța poate fi socotită drept patria sportului cu pedale ; nici boxul, nici rugbiul, nici măcar fotbalul nu ocupă un asemenea loc în inima francezului ca alergările pe cunoscutul vehicul cu două roate și un om putere... Numele unor „ași" profesioniști, ca Louison Bobet, Geminiani, Anquetil, etc. — sînt bine cunoscute de către toți iubitorii de sport din lumea întreagă. Cu atît mai semnificativă ni se pare, deci, tema acestui colocviu, deschis în coloanele duminicale ale marelui ziar parizian prin declarațiile lui Henry Anglade, campion, național, ale lui René Riboud, constructor de biciclete de curse și ale lui Raphael Geminiani, unul din cei mai reputați alergători francezi din ultimii 15 ani.

Exprimată foarte clar și concis, poziția acestuia din urmă merită, după mine, o atenție specială. Iată, în cîteva cuvinte, ce spune Geminiani :

„Asistăm în momentul de față la un declin al ciclismului profesionist, care se reduce la 5-6 țări, în timp ce țări noi (în ciclism, n.n.) ca Rusia, Rominia, Polonia, Bulgaria, Germania, Cehoslovacia, etc. oferă rezerve de cadre indispensabile pentru dezvoltarea pe mai departe a sportului cu pedale, care se înăbușă la noi din lipsă de „sînge proaspăt"... Este necesar să ne apropiem, să ne unificăm (Geminiani se referă în mod expres la așa-numita licență unică, dreptul egal pentru profesioniști și amatori de a concura împreună, indiferent în ce probă) ...Pe plan sportiv, noua întîlnire dintre Est și Vest ar prezenta un foarte mare interes...".

Aceste cuvinte pline de realism nu pot decît să ne bucure, mai ales cînd sînt însoțite de prestigiul incontestabil al unei autorități în materie. Fără îndoială că un contact cît mai larg între cicliștii din țările socialiste — sportivi, prin definiție, amatori — și cei profesioniști, ar constitui nu numai un spectacol atractiv, ci și un schimb de experiență, extrem de util și pentru unii și pentru alții. De altfel, trebuie amintit că, în mod indirect, asemenea confruntări au avut loc și pînă acum. Mă refer la participarea unor rutieri din occident la „Cursa Păcii" — de exemplu Walkowiak, care a trecut ulterior la profesionism, cîștigînd în mod surprinzător „Turul Franței" 1956, după ce încercase zadarnic să obțină victoria în marea competiție a amatorilor. Una din actualele „vedete" ale ciclismului profesionist este francezul Riviere, fost amator, învingător în „Turul Europei" (1957) după o luptă aprigă cu cîțiva dintre sportivii din țările socialiste, printre care Constantin Dumitrescu — cîștigător, de altfel, al unei etape extrem de disputate.

Asemenea exemple s-ar putea înmulți.

Așadar, repet, propunerea lui Geminiani mi se pare binevenită și salutară ; tocmai de aceea, mi-aș îngădui cîteva considerații pe marginea ei. Personal, cred că e bine să se aibe în vedere, cînd se discută o atare chestiune, deosebirile fundamentale între concepția conducătorilor ciclismului profesionist și ideile care stau la baza mișcării sportive într-un stat democrat-popular, cum este, de pildă, țara noastră.

Mi se pare absolut evident că nici un sportiv de tip nou n-ar putea admite să ia startul într-o competiție în care unii dintre colegii săi de concurs — profesioniștii, în speță — să fie tratați ca niște purtători de reclame, ca niște servitori ai diferitelor firme comerciale, cum este cazul în mai toate marile curse profesioniste. Această situație este jignitoare pentru demnitatea umană și pentru însăși ideea de Sport.

În al doilea rînd, cred că sistemul — foarte „en vogue" în Occident — al întrecerilor extrem de dure, cu un kilometraj excesiv și cu un profii aidoma, contravine principiilor noastre de grijă și atenție permanentă față de om — de omul-sportiv, în cazul dat. Ce efecte poate avea asupra organismului un asemenea „maraton" ciclist ca faimoasa probă Bordeaux—Paris, acătuită dintr-o singură etapă de aproape 600 km ?! Și însuși „Turul Franței", cu zeciie sale de etape, cu nenumărate porțiuni în care alergătorii își pun pur și simplu viața în joc, și în care se întîmplă de altfel nenumărate accidente grave — poate fi considerat drept o competiție acceptabilă, prin prisma concepțiilor umanist-socialiste despre sport ? Răspunsul, după părerea mea, este evident negativ.

Cred că trebuie căutate și găsite soluții corespunzătoare în această direcție, prin organizarea unor întreceri în genul „Cursei Păcii", deschise amatorilor și profesioniștilor, deopotrivă — prin înlăturarea oricăror interese meschine, mercantiliste, prin punerea în evidență a scopului nobil al luptei sportive — acela de a contribui la călirea fizică și morală a omului, de a servi cauza măreață a păcii și prieteniei între popoarele lumii.

În acest sens, salut din toată inima inițiativa ziarului „l'Humanité" și cuvintele eminentului ciclist francez Raphael Geminiani. Fie ca ideile sale generoase să găsească un ecou cît mai larg în inimile tuturor !

Dan DEȘLIU

Adaptare după JACK LONDON

Bruta din caverne

Ilustrații : Beca RAND

Managerul Sam Stubener descoperă un minunat atlet, pe tînărul boxer Pat Glendon. După ce învinge fără dificultate, chiar în primele runduri, mai mulți adversari, Sam îi cere boxerului să-și termine adversarii într-o repriză dinainte stabilită și cunoscută numai de ei doi. O ziaristă îi vizitează pe Pat Glendon și-l întreabă dacă cunoaște trucajele ce se practică în boxul profesionist. Boxerul se îndrăgostește de ziaristă, iar cei doi tineri se căsătoresc. Acum Pat Glendon vorbește publicului înaintea meciului său de adio.

Cannam se ridică amenințător din colțul său.

— Nu s-a născut încă omul care să mă bată într-un rund, — strigă el.

Ca și cum nici nu l-ar fi auzit, Glendon adăugă :

— N-am lovit cu toată puterea mea decît o singură dată în viață. Asta s-a întîmplat puțin mai înainte, cînd l-am pus la punct pe Hanford. Asta-seară o voi mai face odată, afară de cazul că Tom Cannam sare printre corzi și dispare din fața mea. Și acum, sînt gata de luptă !

Se reîntoarse în colțul său și își întinse pumnii, pentru a i se îmbrăca mănușile. În colțul opus Cannam spumega de furie și secunzii săi încercau în zadar să-l liniștească.

În fine, Billy Morgan, crainicul, anunță publicului :

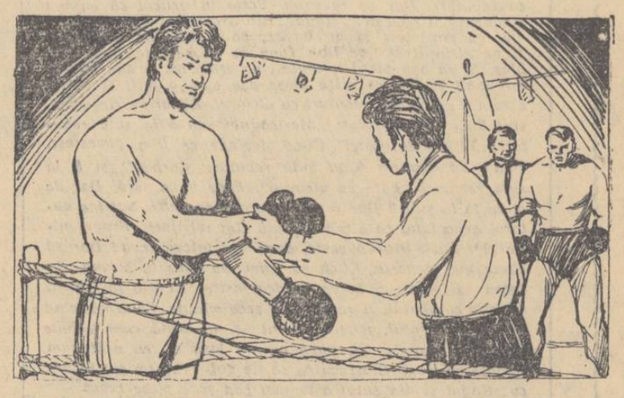

— Această întîlnire va comporta 45 de reprize. Și acum „cel mai bun să cîștige". Dați-i drumul !...

Se auzi gongul, iar cei doi adversari înaintară unul spre celălalt. Glendon întinse mîna pentru salutul tradițional, dar Cannam refuză să răspundă gestului. Spre surprinderea generală, el nu se avîntă asupra lui Glendon. În ciuda furiei sale, se bătea cu precauție, preocupat mai presus de orice de a prelungi meciul peste primul rund. Nu-și părăsea nici o clipă garda perfect ermetică. Glendon îl urmărea de-aproape, îl înconjura, căutînd un loc unde să lovească, dar totul era bine acoperit. Pat își desfăcu apoi complet propria sa gardă. Lăsă mîinile să atîrne în jos, spre a-l îndemna pe adversar să atace. Dar Cannam nu se lăsă tentat și-și păstră garda închisă. Trecură astfel două minute, cînd atît Glendon își schimbă brusc tactica. Mușchii săi se încordară, jocul de picioare deveni

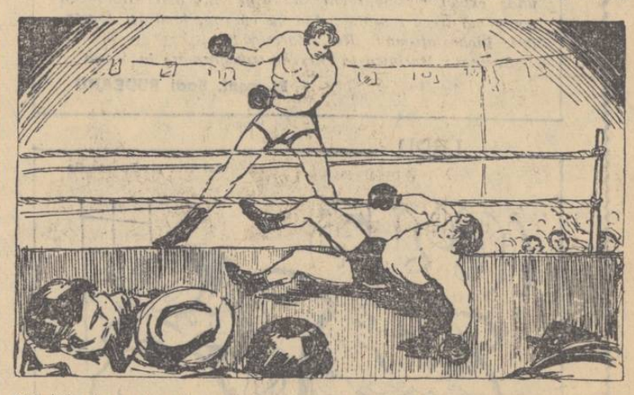

mai iute. Se vedea clar că își va începe atacul decisiv. Cannam se închise și mai mult în garda lui. Apoi inevitabilul se produse. O serie de feinte derutante îl zăpăciră aproape pe Cannam ca și pe public de altfel. Nici un spectator n-ar fi putut explica exact ceea ce se întîmplase. Totul se petrecu cu iuțeala fulgerului. Cannam evită o feință, apoi pară o lovitură spre bărbie, după care încercă să-și schimbe poziția picioarelor. Mulți jurară că l-au văzut atunci pe Glendon dezlănțuit ca un tigru : un salt și apoi o lovitură năpraznică. Atîns la bărbie, Cannam fu proiectat în aer ca și Hanford, și tot ca și acesta, își pierdu cunoștința și aterizâ peste capul reporterilor de la masa presei.

Polițiștii reușiră apoi să descongestioneze ringul, dar nu putură ast-

gura ordinea în sală. În tumultul general, un scaun nu mai rămase întreg. Mulțimea devastă sala. Campionii cerură protecția poliției, dar agenții erau prea puțin numeroși ca să facă față. Managerii, organizatorii, boxerii, căzură pe mîinile mulțimii, care le aplică o corecție zdravănă. Singur Jim Hanford fu crușat, dată fiind starea lui jalnică.

Arenele fură în cele din urmă evacuate, dar în stradă publicul se înverșună împotriva unui automobil nou-nouț, pe care-l făcură varză. Aparent finea unui organizator... Ne mai putînd ajunge la vestiare, Pat Glendon ajunse la automobilul său în echipamentul de boxer în care se afla, înjurat doar într-o pelerină de ring. O mulțime imensă îi înconjură mașina și-l împiedică să înainteze, cu toate eforturile polițiștilor. În sfîrșit, automobilul reuși să se desprindă încetișor, urmat de vreo 5000 de persoane care aclamau frenetic.

Se făcuse 12 noaptea cînd această masă omenească trecu prin Union Square și năvăli în piața Saint Francis. Cereau cu toții ca Glendon să le vorbească din nou. Deși ajunsese la poarta casei sale, Glendon nu putu să intre : mulțimea îi bara drumul. Purtat în triumf, el trebui să se adreseze din nou mulțimii.

De la o fereastră a clădirii, Maud Glendon își contempla tînărul Hercule, purtat în triumf de o mulțime entuziastă.

— SFÎRȘIT —

Varietăți ● Varietăți ● Varietăți

O variantă neprevăzută

Întîmplarea de mai jos a avut loc în cadrul meciului de șah Letonia-Estonia. La masa nr. 1 Tal și Keres. Primul sacrifică un cal. Keres rămîne pe gînduri. Timpul zboară. Deodată Keres se scoală, își scoate haina și și-o așează cu grijă pe spătarul scaunului apoi ia calul pus în bătaie. În continuare menține avantajul material și cîștigă partida. Tal îl felicită sincer și-și exprimă totuși mirarea că a putut să piardă partida. Am calculat absolut toate variantele. Pesemne că nu am avut în vedere un singur lucru : că o să-ți scoți haina.

O familie de baschetbaliști

În China de nord-est activează o echipă de baschet compusă din 7 jucători care a ocupat locul 3 într-o întrecere regională. Cu totul unic este faptul că cei șapte jucători sînt membrii aceleiași familii. Căpitanul echipei este Li Kun, în vîrstă de 49 de ani, șeful unei brigăzi de producție din provincia Heiluntzian-ul de sud. Restul formației este alcătuit de trei fii ai lui Li Kun și trei veri ai acestora, toți făcînd parte din brigada de producție condusă de Li Kun.

Căpitanul echipei nu a practicat baschetul înainte de eliberare, abia în 1957 el a început să se intereseze de acest joc urmărind pe copiii săi care sînt jucători pasionați. Doi membri ai familiei Li Kun au fost selecționați în echipa raionului Tzetun care recent a luat parte la campionatul interraional organizat în provincia Heiluntzian.

Alergători la... 70 de ani

La tradiționala cursă Pușkin-Leningrad, care a avut loc de curînd pentru a 33-a oară, Nikolai Rumiancev a stabilit un nou record la această probă. El a acoperit o distanță de 30 km. în 1h. 33'7''8 performanță cu un minut mai bună decît cea realizată de curînd în cursa de 30 km. din jurul Romei. Cîștigătorul primei curse Pușkin-Leningrad, care a avut loc în 1923, a parcurs același drum în...2h. 13'19''8. E o mică diferență !

Surpriza au constituit-o însă veteranii sportului sovietic, participanți la această cursă. Maistrul emerit al sportului M. Godin, în vîrstă de 69 ani, din Moscova și F. Zabelin în vîrstă de 76 ani din Limbotin (Harkov) au fost îmbrățișați cu multă căldură și îndelung aplaudați de public, la sosire.

O victimă a fotbalului...

Pe stadionul „Rigamonti" din orașul italian Lecco, se disputa meciul de divizia B, dintre echipele Lecco și Como. Spre deznădejdea suporterilor echipei gazdă, echipa din Como conducea cu scorul de 2-1. Mai erau cîteva minute și înfrîngerea părea inevitabilă. Totuși, cu un ultim și disperat asalt cei din Lecco au reușit să egaleze. Golul a provocat bucurie, dar și un deces în tribună. Din cauza emoției pe care i-a produs-o acest succes neașteptat, Francesco Castelmovo, un înflăcărat suporter, a sucombat pe loc, în urma unui atac de cord.

Un semnal de alarmă

Ziarul „New York Herald Tribune" a lansat un semnal de alarmă. La ora actuală, Statele Unite au pierdut supremația mondială la cele mai năstrușnice „recorduri" — arată cu foarte multă seriozitate publicația new-yorkeză. Cei care și le-au adjudecat nu sînt alții decît vecinii de peste Ocean — englezii. Și ziarul citează cîteva din ultimele „recorduri" ale lumii întrecute de „sportivii" englezi.

„La bridge, un grup de studenți ai universității Cambridge au jucat fără întrerupere 72 de ore și 45 de minute; la tăiatul lemnelor un englez a lucrat fără întrerupere timp de 70 de ore și 10 minute; la mersul în picioarele goale un grup de britanici au acoperit 710 mile în 36 de ore și 27 de minute și, însfîrșit, la cîntatul la pian, un alt englez nu s-a ridicat din fața instrumentului timp de 134 de ore".

În prezent — arată „New York Herald Tribune" — americanii mai dețin recordurile lumii la vorbit la telefon — 94 ore și 32 minute și la... mîncatul sandvișurilor — 77 de bucăți la o singură masă".

Cu asemenea preocupări „sportive" nu este de mirare pentru ce adevăratul sport american este într-un continuu declin. Dar despre acest lucru „New York Herald Tribune" preferă să vorbească mai puțin.

INSTANTANEE SPORTIVE

— Unde naiba scrie cum se frînează ?

Desen de Paul ȘERBAN

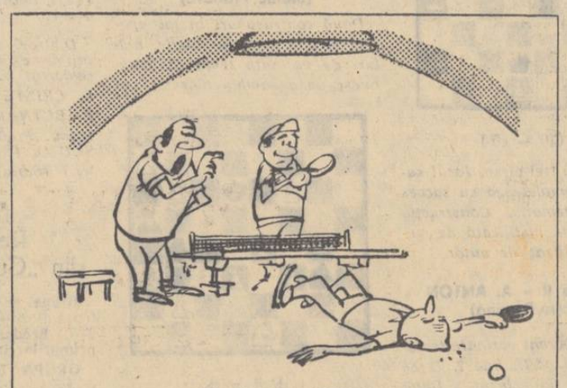

...18 ...19 ...20 ...SET !!

Desen de MATTY ASLAN

Corespondență de sezon

Dragă Pussica,

Află despre mine că sînt în concediu la Predeal, ceea ce aș dori să aud și despre tine, că dacă am fi două, am împărți în trei bucuriile iernii, că-i și Tanți aici, în acest creler al munților, plin de derdelușuri care te îmbie la schi și la alte sporturi de iarnă, cum ar fi romi, că nu știu ce mi se laudă unii că urcă la Piatra Arsa sau Piatra Craiului, cînd eu nu mă deslipesc toată ziua de la pietre și să vezi ce poftă de mîncare îmi dă, mai ales dacă îmi vine și jokerul !

Dar să nu crezi că neglijez schiul. Așa !. În fiecare dimineață mă echipez complet, cu trening modern, bocanci, ochelari de soare aerodinamici și giugă, îmi iau schiurile și cu ele pe umăr fac patru-cinci ture prin stațiune, pînă capăt plat-fuss dar merită să defilez prin fața cantinei și a pieții, unde vizibilitatea e sută la sută.

Deci, toate ar fi bune, dar să vezi tu : Tanți întotdeauna mă întrece la schi fiindcă are un trening și patru giugi mai excentrice decît ale mele și lumea se uită mai mult la ale ei, că mă apuca astenia. Și nu pricep de ce este ea mai recordmană decît mine, că doar le are roșii pe o față și ecosez pe alta, ceva în genul lui Ciacanica și se maimuțărește cu ele, că nu-i frumos să o birfesc dar tu n-o să-i spui nimic că ai caracter, nu ?

După cum vezi eu și Tanțica petrecem un concediu plin de armonie și de contra-punct, afară de ieri, cînd unii, care erau în drum spre culmile înzăpezite, ne-au luat peste șatră și umor, pe motiv că noi două sîntem sportive numai ca la casa de mode, iar frumusețile munților, brazii îmbrăcați în neaua tip, soarele scînteind pe zăpada etc., le admirăm de departe. Eu una mi-am însușit critica și chiar din seara zilei am început să văd mai de aproape acele frumuseți, pentru că am cumpărat de la proxima librărie o ilustrată cu vederile de mai sus și mi-am pus-o pe noptieră la cap.

Te pup, tu !

Getuța

P.S. Dacă vii la schi, adu-mi și mie treningul meu ecosez, că nu mai merge.

Acelaș

p. conf. Fred FIREA

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

In pregătire

Cuceritorii

ISTORIA DESCOPERIRILOR GEOGRAFICE

●

Noua noastră povestire ilustrată

●

Adaptare după I. P. MAGHIDOVICI

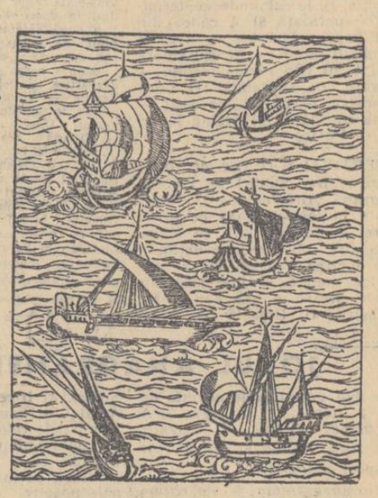

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin",

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Urmăriți începînd cu acest număr pagina noastră specială

SPECTACOLUL

O largă informare asupra activității artistice din Capitală, din țară și de peste hotare

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 114 ★ Sîmbătă 12 decembrie 1959 ★ 8 pagini — 1,50 lei

LA SĂVINEȘTI

Săvineștiul a ieșit din anonimat de foarte puțin timp. Popularitatea lui are vîrsta plopilor tineri care abea acum se înalță de-a lungul străzii principale — asfaltată bineînțeles — din colonia muncitorească. Prezentul și-a pus și aici pecetea pe realități numeroase și diverse.

Am avut în ultimul timp prilejul să iau contact mai des cu aceste realități, tot mai multe, tot mai variate și de fiecare dată m-au impresionat profund Săvineștiul cu oamenii și construcțiile lui, devine apropiat și drag oricui vine aici și caută să-l înțeleagă.

Am participat de curînd la o adunare a comuniștilor de pe acest complex de uzine și șantiere. Cădea seara. În apropierea sălii de ședințe se ridica Relonul masiv și totuși elegant, luminat pe verticala tuturor etajelor cu neon. Mai departe, se ridicau schelăria construcțiilor de la Rolan, turnurile de granulare și de răcire, ca niște uriași popositi aici pe terasa Bistriței moldovenești, în realitate părți componente ale marelui combinat de îngrășăminte azotoase „Roznov".

La parterul aceleași clădiri unde se ținea conferința era deschisă o expoziție. Iată bobine din prima șarjă de relon, iată fulare, baticuri și batiste de relon rominesc, dantelării și ciorapi — de o finețe mai mare ca a mătăsii, de o trăinicie recunoscută în magazine și în gospodării. Iar alături niște grafice comparative. Între altele, cît costă în prezent tona de azotat de amoniu — hrană mănoasă a cîmpurilor — și cît va costa peste 1 an, doi, cînd combinatul chimic de aici va produce din plin: diferența e aproape de 200 de lei. Era posibilă pe vremea regimului burghezo-moșieresc o astfel de expoziție?

La adunarea comuniștilor s-a făcut un bilanț, un bilanț al muncii. Succesele apăsau greu pe talerul balanței. Întreprinderea de construcții și montaje își îndeplinise planul inițial de stat pe acest an încă de la 7 noiembrie, T.M.R.U.Ch.-ul de la 6 noiembrie iar Întreprinderea de instalații și l-a îndeplinit, în zilele conferinței. Punînd în practică Hotărîrile Plenarei C.C. al P.M.R. din iulie a.c. muncitorii, tehnicienii și inginerii de la Săvinești, mobilizați de organizațiile de partid, au realizat în 10 luni economii de 6.213.000 lei, cu 1.192.000 lei peste angajamentul luat.

Nu era necesar să-mi închipui cum s-au înfăptuit toate acestea. Pe oamenii care au făcut ca Relonul să producă, pe cei care înalță cetatea Rolanului sau a Azotoaselor, harnici și modești, oamenii obișnuiți, cum se spune, dar individualități puternice, bine conturate, brave cînd nevoia o cere, i-am cunoscut în procesul muncii. Și imprejurările de eroism în muncă nu-s rare pe acest vast șantier. Un exemplu. Turnurile de răcire și de granulare sînt obiective importante, construcții arhitectonice masive, adevărate monumente de artă. Mi-a fost dat să văd aici o faptă deosebită, pe care nu oricine este în stare s-o facă. Se decofra, partea exterioară a unui turn de răcire, un hiperboloid gigantic. Rămăsese o porțiune tocmai sus la cornișe. Un om a coborît de pe acoperișul turnului, legat cu o centură de siguranță, suspendat aproape literalmente în aer la zeci de metri înălțime și a desprins resturile de cofraj. Am vrut să-mi notez numele acelui muncitor.

— Nu e nevoie, mi s-a spus. Oricare din tovarășii lui făcea acest lucru dacă i se cerea.

Nichita BISTRICEANU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

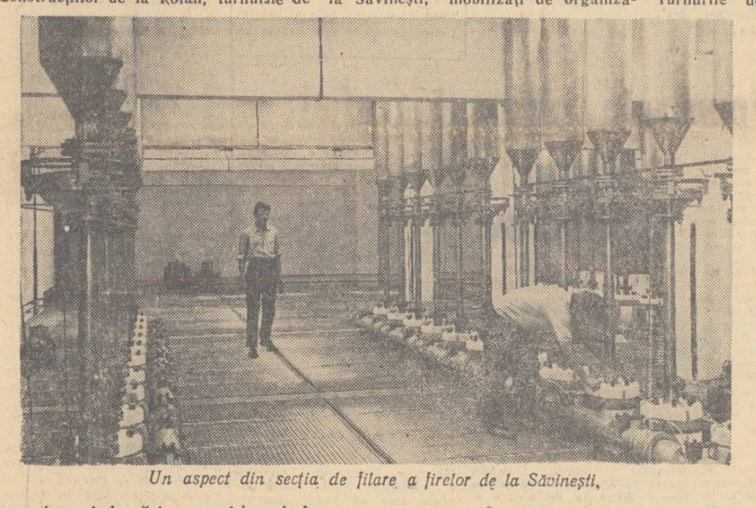

Un aspect din secția de filare a firelor de la Săvinești.

Tînăra artistă GENOVEVA PREDA, cunoscută din filmul „Cetățeanul sfîrîmată" și din rolurile pe care le-a jucat în piesele „Mizerabilii" și „Într-un ceas bun", interpretează acum, pe scena Teatrului Muncitoresc C.F.R.-Giulești, rolul Nîncăi din piesa „Aristocrații" de N. Pogodin. De curînd a început repetițiile pentru rolul motanului din „Motanul încălțat" după Ch. Perrault.

Fotografia: Mihai POPESCU

Unul din marile porturi ale lumii

ROSTOCK

Pe călătorul de odinioară, Rostockul îl ademenea doar cu pitorescul cheiului pescăresc și cu frumoasele monumente ale arhitecturii medievale, ce amintesc deopotrivă prieperea meșteșugarilor și bogăția negustorilor vechiului oraș hanseatic de pe țărmul Mării Baltice.

Strecurîndu-și cu îndrăzneală corăbiile din estuarul riului Warnow pînă în Baltica, în Marea Nordului și pe mări îndepărtate, negustorii orașului adunaseră averi ce le au îngăduit ca, sprijinîndu-se pe meșteșugari, să înfrunte, vreme de secole, pe lacomii feudali din ținutul înconjurător, Mecklenburg. Dar odată cu dezvoltarea capitalismului, Rostockul, situat într-o regiune cu o agricultură înapoiată și fără industrie, n-a putut ține pasul cu dezvoltarea marilor porturi din această parte a Europei. Puterea economică a orașului-port a slăbit și aceasta a însemnat pentru populația muncitoare ani lungi de sărăcie, șomaj și foamete. În alte părți ale Germaniei dezvoltarea capitalismului i-a silit pe junkeri să-și împartă puterea cu noii stăpîni, burghezia industrială. În Mecklenburg însă, anii aceștia au adus domnia nestăvilită a celei mai crîncene reacțiuni a junkerilor. Într-o vreme cînd în celelalte părți ale Germaniei clasele stăpînitoare începeau să simtă forța clasei muncitoare, Mecklenburgul rămînea cufundat în plin ev mediu. Pînă și Bismarck — cancelarul devenit simbol al reacțiunii junkerilor — își bătea joc de înapoierea Mecklenburgului. El spunea că dacă lumea se va prăbuși, se va refugia în Mecklenburg, pentru că acolo evenimentele se petrec cu o întîrziere de un secol... Rolul acesta de leagăn al celei mai crîncene reacțiuni l-a jucat Mecklenburgul și în anul 1923, în vremea republicii de la Weimar; în zilele „putsch"-ului lui Kapp, prima încercare de înscăunare a dictaturii fasciste în Germania, Mecklenburgul a fost un veritabil arsenal al junkerilor.

Ura și disprețul junkerilor pentru oamenii muncii se oglindesc semnificativ într-o discuție din Reichstag din anul 1930. Cineva ridicase problema lipsei localurilor de școli în Mecklenburg, care făcea ca mulți copii ai țăranilor să rămînă neștiutori de carte. Unul din deputații junkerilor din acest ținut a declarat atunci cu cinism că el preferă să-și lucreze moșia cu doi boi în fața plugului și unul în urma lui.

S-a făurit o nouă flotă

Ne aflăm în Berlin în zilele ce au urmat celei de-a 10-a aniversări a întemeierii Republicii Democrate Germane. Străzile își păstrau aspectul sărbătoresc și de pe frontispiciul multor clădiri reconstruite sau ridicate din temelii ne întîmpina lozinca ce călăuzește eforturile populației tinerei republici: „Socialismul învinge!". Cînd tovarășii germani ne-au propus să vedem într-una din regiuni cum capătă viață această lozincă, am crezut că obiectul călătoriei noastre va fi Halle sau Drezda, Leipzig sau Karlmarxstadt, mari centre industriale ale primului stat muncitoresc-țărănesc german.

Am aflat însă că vom merge la Rostock și trebuie să mărturisesc că în prima clipă am fost ,,ușor dezamăgit, căci ne închipuiam că vom putea avea în această regiune o imagine a marilor transformări din viața Germaniei noi.

Rostockul nou ne-a spulberat însă repede aceste îndoieli.

De îndată ce am străbătut orașul, cu clădirile lui monumentale ridicate pe locul unde pînă nu de mult nu erau decît dărîmături, ne-am dat seama că ne aflăm într-unul din cele mai importante centre ale construcției navale din lume.

Sorin STRUJAN

● *(Continuare în pag. 3-a)*

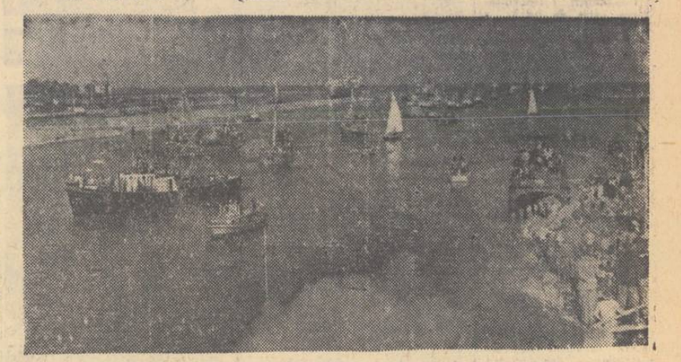

În bazinul noului port Rostock pătrund primele vase ...

CU OTILIA CAZIMIR DESPRE SCRIITORI PRIETENI

OTILIA CAZIMIR: Desen făcut de G. Topîrceanu

La Iași, către marginea orașului, nu departe de biserica Zlataust, ctitorită lui Vodă Duca, e o stradă cu iute răpeziș spre fosta mahala numită a Lăutarilor, baștină, se zice, a vestitului Barbu „starostele și cobzarul". Străzii îi zice Bucșinescu, după numele unui vel spătar poet cu așezarea curții în vecinătatea Beilicului. La numărul 4, într-o căsuță bătrînească cu geamlîc, pierdută în ograda cu iarba arsă de brume, am mers s-o caut și-am aflat-o pe Otilia Cazimir. Știam și drumul și casa, dar chiar de nu le-aș fi știut, fără greș m-ar fi îndemnat oricine; mai cu seamă copiii cartierului, prietenii buni și vizitatorii de toată ziua a celei ce știe ginga să desfășească prospețimea privirilor dintîi în lumea cea mare.

— Ai venit să vorbești cu scriitoarea sau cu gospodina? Hai, spune-mi repede, să știu cum te primesc — m-a întîmpinat Otilia Cazimir, răteziндu-mi cu vioaie și, aș îndrăzni să spun, cochetă delicatețe, preambulul protocolar pe care nu mai știu dacă nu mi-l pregătisem în minte.

— Nu bănuiești de ce te întreb? Uite, îți explic: fiindcă dimineața sînt gospodină; acuma vin de la beci; am cercetat niște conserve. După masă mă odihnesc. Către seară încep să lucrez la cele scriitoricești.

Vorbind, Otilia Cazimir mă îndeamnă să șed lîngă masa de scris din mijlocul odăii, peste care pogoară, prin ferestrele cu perdele date în lături, o lumină blîndă, ca mierea. Pe masă foi de manuscris împodobite cu literă dreaptă, elegantă, caligrafiată răspicat.

— Sînt versuri pentru Ziua Republicii. N-am terminat încă; poate izbutesc mîine... Și pentru că voi, gazetarii, sînteți curioși, îți spun că nu merită să le afli așa cum se găsesc acuma.

Cunosc sfiala. Otilia Cazimir nu citește niciodată nimănui nimic din ceea ce scrie, decît tîrziu, după ce poemul ori povestirea au fost tipărite. „Atunci manuscrisul meu e al tuturor;

V. DANCIULESCU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

IN ORAȘUL LUI LEOS JANACEK

ÎNSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE

Sosind la Brno, am aflat că Filarmonica orașului pleca să concerteze în țara noastră, și astfel, în zilele cînd am cunoscut interesanta viață muzicală a centrului cultural morav, ecoul ei ajungea și la publicul nostru, — purtat de una din formațiile simfonice de frunte ale Republicii Cehoslovace.

La Brno, întreaga activitate muzicală se desfășoară sub semnul artei lui Leos Janacek. Opera orașului, Academia de învățămînt muzical superior, îi poartă numele iar repertoriul curent al concertelor și spectacolelor rezervă creației sale primul loc.

Unul din compozitorii locali îmi spunea: „Pentru noi, Janacek reprezintă ceea ce înseamnă Enescu pentru dumneavoastră". Comparația este pe deplin îndreptățită; asemenea marelui nostru muzician creatorul „Jenufei" a cercetat cu neobosită sîrguință tezaurul artistic

A. HOFFMAN

● *(Continuare în pag 4-a)*

Din sumarul acestui număr:

«SANATORIUL PĂMÎNTURILOR BOLNAVE»

◆

UITUCII
Reportaj la Biroul I.T.B. al obiectelor pierdute

◆

MODA
Iarna la munte

Olimpiada albă

◆

Un prea cucernic „Hula Hoop"

Începînd din acest număr urmăriți săptămînal în «MAGAZIN»

noua noastră povestire ilustrată

„CUCERITORII"

(Istoria descoperirilor geografice)

Adaptare după I. P. MAGHIDOVICI

IN PAGINA DE UMOR

Iar pentru micii noștri cititori

Șăpaniile lui Țop

povestile de el însuși

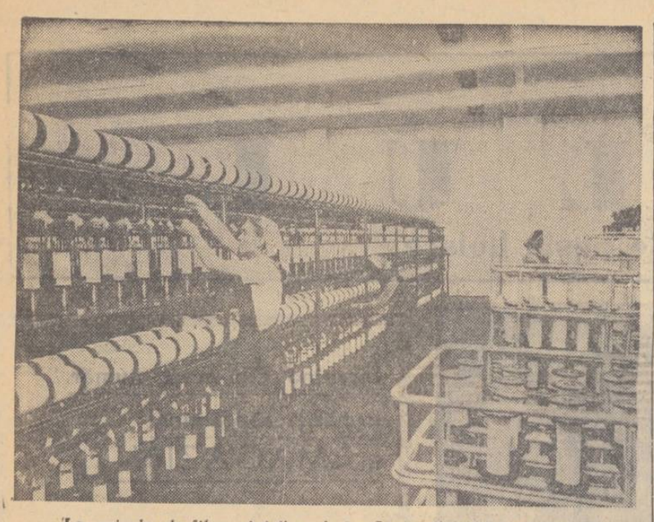

La uzinele de fibre sintetice de la Săvinești: secția de răsucit.

LA SĂVINEŞTI

(Urmare din pag. 1-a)

Am reținut însă numele unui alt constructor de aici, un utemist: IONEL MOCANU. Pentru ce? Se turnau fundațiile la compresoarele fabricii de amoniac. Dar elemente dușmănoase strecurate pe șantier au încercat să saboteze. Încercarea de sabotaj a dat însă greș, fiind descoperită la timp de ochiul vigilent al muncitorilor, cinstiți, devotați cu trup și suflet cauzei nobile a construirii socialismului. Ionel Mocanu e și el o mlădiță tînără a noii generații educată de comuniști. Iar cine love̦ște în opera miilor de tovarăși ai săi, love̦ște în el. Darea de seamă prezentată în conferință consemna simplu că Mocanu și-a făcut datoria, iar răufăcătorii descoperiți au fost trimiși unde meritau.

De la masa prezidiului, de unde se vorbește de economii de milioane, mă privește un om scund, între două vîrste, decorat cu Ordinul Muncii clasa III-a. Este Ion Oprea, șeful unei brigăzi de fierari-betoniști. L-am întîlnit la șantierul II pregătind dantelăria de oțel a unei noi construcții. Mi-a arătat mormanul de vergele de metal obținut prin sudarea cap la cap a resturilor de fier. Se afla în întrecere cu Gh. Bucelea de la Onești pentru micșorarea consumului specific de materiale. Din mîinile lui, ale feciorilor lui — ambii utemiști — care lucrau în apropiere, ale brigăzii pe care o conduce și ale altor numeroși constructori au ieșit cele peste 6.000.000 lei economii. Pentru aceasta mașina aceea simplă de sudat cap la cap bucățile de vergele metalice a trecut de pe șantier pe șantier, pentru aceasta inginerul comunist BUGA MARIN, se interesa în fiecare seară cîte kg. de cuie s-au strîns din șcîndurile vechi, pentru aceasta materialul din cofraje este folosit pe întregul complex pînă la epuizare. Pentru aceasta comunistul SANDU BRUSTEA, din sectorul mecanizare, a avut de luptat cu rutina unora, cu indiferența altora și împreună cu alți mecanici a pus cîteva vibratoare și un ciuc vibrator în funcțiune, lucrate în mod voluntar, din material recuperat. Lucruri mărunte s-ar putea spune. Dar picătură cu picătură face marea.

Îi ascultam pe tînărul inginer ION ILIA. Vizitase de curînd Uniunea Sovietică și acum împărtășea colegilor săi din experiența constructorilor sovietici. Se vedea că el dorea din inimă ca toate cele expuse să fie nu numai cunoscute dar și aplicate.

— Trebuie lucrat și la Săvinești — spunea el — mult mai mult cu prefabricate, stațiile de mortare și betoane să fie centralizate pentru a se evita pierderile, se poate renunța la tencuiala obiectivelor industriale, așa cum se practică în U.R.S.S.! Toate acestea pot aduce întreprinderilor de pe șantiere milioane de lei economii.

— În modul acesta, era de părere și ing. I. HUDEA, directorul combinatului de îngrășăminte azotoase „Roznov", am putea realiza și altceva: combinatul să intre în funcțiune mai devreme. Or, dacă ar produce numai cu o lună înainte de termen, s-ar aduce statului beneficii de circa 5 milioane lei.

*

Și să revenim, în încheiere, la adunarea comuniștilor. PETRE ANDRIȚOIU aduce vestea, nu lipsită de importanță, că tineretul de pe complex a efectuat 1500 ore muncă voluntară la lucrări de înfrumusețarea uzinelor și șantierelor și că are colectate — gata de trimis la Reșița — 7 vagoane de fier vechi pentru a se face din el oțel nou. Toți cei prezenți sînt bucuroși.

Iată numai cîteva realități din Săvineștiul anului 1959, realități ce dovedesc că muncitorii, tehnicienii și inginerii de aici au luptat cum se cuvine pentru a-și îndeplini sarcinile ce le-au fost încredințate și mai ales că din primul moment ei au pornit munca pentru înfăptuirea noilor sarcini puse în fața tuturor oamenilor muncii, de documentele Plenarei C.C. al P.M.R. din 3-5 decembrie a.c.

Nichita BISTRICEANU

Cetatea de lîngă Sebeș

Călătorul care se apropie de orașul Sebeș este surprins de apariția unei ciudate ripe, la poalele coamei de dealuri. Este Ripa Roșie, înaltă de peste 250 metri, căreia eroziunile naturale i-au dat cele mai variate forme geometrice. Culoarea ei roșietică — de unde își trage și numele — se datorește oxizilor metalici pe care-i conține.

Considerată a avea o vechime de 60 milioane de ani, Ripa Roșie este un monument al naturii, unic ca formă în țara noastră.

Nu departe de acest monument al naturii se află un castel de o vechime de peste 400 de ani, fosta locuință a voevodului Ioan Zapolia. De curînd statul a restaurat această casă cu 29 camere, transformînd-o într-un muzeu. Vizitînd casa de lîngă Ripa Roșie, ți se înfățișează interesante aspecte, atît din epoca medievală, cît și din vremea de mai tîrziu.

Iată-ne, mai întîi, într-o sală cu tablouri fotografice reprezentînd o serie de monumente istorice care se află în străvechiul oraș.

Turnul Studentului și „anonimul de la Sebeș"

Printre aceste monumente istorice, unul își înalță turnul, dominînd din înălțime pe toate celelalte. Se numește Turnul Studentului. De unde această curioasă denumire? Consultăm documentele muzeului și iată răspunsul. În 1438 turcii ajung pînă la Sebeș și orașul se predă. Dar un grup de vreo 15 cetățeni ai orașului se retrag în acest turn, de unde încep să tragă cu armele în oștile turcești. A fost o rezistență eroică, datorită voinței de fier a unui tînăr, proaspăt absolvent al școlii din Sebeș.

Cînd asediul a luat sfîrșit, comandantul oștilor turcești l-a luat pe student ca ostatec, trimițîndu-l la Constantinopol. A fost vîndut de 7 ori, de la un stăpîn la altul. După aproape 20 de ani, ostatecul a reușit să fugă, ajungînd din nou la Sebeș, apoi în Germania, unde a scris o carte în limba latină despre viața și obiceiurile turcilor. Un exemplar, tipărit, se află și în muzeu. Originalul cărții are o vechime de aproape 500 de ani — tipărită puțin timp după inventarea tiparului — și este prima publicație literară scrisă de un ardelean. Dar cine este studentul? Identificarea lui nu a putut fi făcută nici pînă în zilele noastre, pentru că pe coperta originalei cărți nu se pot citi decît următoarele cuvinte: „Anonimul de la Sebeș".

Sabia călăului orașului

Datorită profesorului Ion Raica, directorul muzeului, s-au putut achiziționa și depozita în casa de lîngă Ripa Roșie interesante piese în număr de peste 6000. Muzeul fiind încă în faza de organizare, nu sînt expuse decît o mică parte din aceste piese.

O piesă interesantă și un exemplar unic în materie, din țara noastră, este o sabie de peste un metru lungime, vestigiu care ne amintește de crudele obiceiuri medievale. Este sabia călăului din Sebeș, pe suprafața căreia este gravat un cap de mort și data anului 1463. Pe verso-ul lamei de oțel foarte flexibil, mai este gravată o roată ca mijloc de supliciu, iar pe mîner este sculptat în alamă chipul călăului cu sabia în mînă.

Deasupra unei vitrine se pot citi cuvintele: „...Colecția cu săgeți otrăvite".

Este vorba de o colecție de arme ale triburilor africane din Sudan. Posesorul ei a fost un sebeșan — Franz Binder — care a călătorit spre Constantinopol, Alep, Cairo, ajungînd pînă în Sudan. După 20 de ani, cuprins de nostalgie, s-a înapoiat în țară aducînd această bogată colecție de săgeți otrăvite cu originala lor tolbă, lănci, buzdugane și alte arme de luptă. Este o colecție prețioasă, unică la noi în țară.

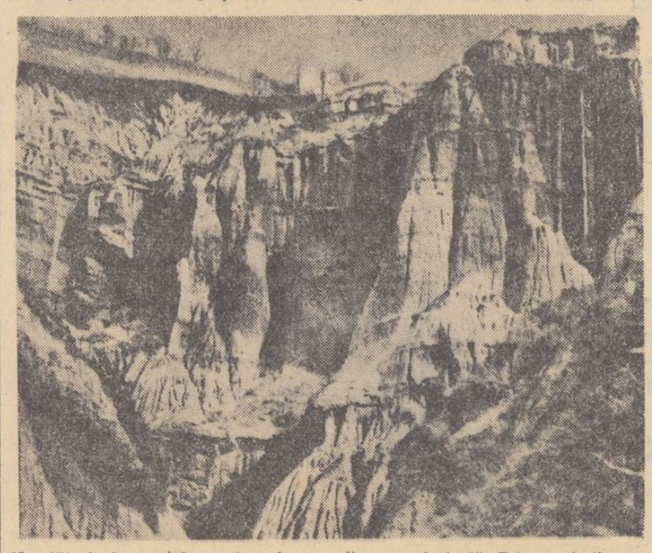

Alte achiziții prețioase

Iată și o bicicletă originală, cu una din roți avînd un diametru de peste un metru, iar cealaltă de 30 cm. Este primul velociped apărut în țară (1882) aparținînd unui tînăr sportiv — Ferdinand Erlich. Biciclistul a făcut senzație făcînd cu acest mijloc de locomoție o călătorie prin țară și apoi una pînă în Germania în anul 1895. Din Germania s-a înapoiat în țară tot cu această bicicletă.

*

Casa de lîngă Ripa Roșie oferă vizitatorului mult mai multe aspecte interesante, dintre care am redat aci numai o mică parte.

Miron LIVIU

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

VICTOR HUGO — tribunul și militantul

Marile figuri de cărturari și artiști pot fi cinstite oricînd. Au intrat în patrimoniul spiritual al omenirii, iar opera pe care ne-au transmis-o îi pune într-o mereu proaspătă legătură cu prezentul.

Răsfoind de curînd scrierile din axil ale lui Victor Hugo, am recitit pagini pătrunse de acea noblețe și clarviziune pe care nici timpul nu le poate umbri. Este vorba de vehementa denunțare a justiției americane ce se pregătea atunci să oficializeze oprimarea negrilor. Cuvintele de simpatie sinceră adresate, exact acum un veac în iarna anului 1859, negrului John Brown, conducătorul răscoalei argaților din Virginia, își întăresc astăzi profunda lor semnificație.

N-a avut numai curajul de a se înfățișa publicului cu drame care au însemnat apariția romantismului progresist pe arena literaturii ci și pe-acela de a înfăptui prin eroii săi, oameni din popor, democratizarea artei. Înfruntarea normelor înțepenite ale clasicismului este indiscutabil o cuteză nță de răsunet. Dar a-ți primejdui libertatea personală, a prefera exilul, și greutățile luptei, trădării și tihnei umilitoare a însemnat o alternativă repede și decis rezolvată. Victor Hugo, tribunul și militantul, cel care prin piesele sale („Cromwell", „Hernani", „Ruy-Blas" etc.) deschidea un drum și investea teatrul cu o înaltă misiune educativă a fost totuna cu cetățeanul Victor Hugo.

Vrăjmaș al reacțiunii și neînduplecat dușman al regimului despotic instaurat de Ludovic Bonaparte, Hugo și-a exprimat în repetate rînduri admirația pentru muncitori, stima și prețuirea pentru masele populare oprimate de regimul capitalist.

Cine a uitat oare umanismul răscolitor din „Mizerabilii"? Și cine poate trece cu vederea neobosita participare a scriitorului la frămîntările politice ale vremii sale, vigoarea, perseverența cu care și-a slujit idealurile și a crezut în realizarea lor? Victor Hugo s-a numit singur „ecou sonor" al epocii lui. Opera sa și principiile ce au însuflețit-o nu sînt ferite de contradicții și erori. Dar Hugo a născut din inimă la clădirea acelui viitor al omenirii care va da oamenilor fericirea la care ei aspiră. Și tot el, pentru a pregăti acest viitor, n-a ezitat să formuleze la adresa prezentului în care trăia cerințele unei gîndiri și simțiri înaintate. Iar celor care i-au minimalizat prezența în viața obștească le-a răspuns demn:

„Tîlharii — aceștia scîrnavi, bandiți făr-de-ndurare,
Ce țin poporu-n zdrențe sub crunt'le lor ghiare
Și-l sfîșie de zor,
Mîrșavi cu două fețe, privind cu ironie,
Spun: „Eh! Poetul! Fleacuri
El stă în nori" — Da? Fie.
Și trăznetul stă-n nori!"

Este profesia de credință, combativă și matură, a unui artist căruia poezia și politica i-au aparut indisolubil legate. Și, în același timp, o excelentă ridiculizare a mitului mincinos care se numea „turnul de fildeș".

H. ZALIS

Teatrul de la „Cișmeaua Roșie"

În mijlocul unei piețe de pe podul Mogoșoaiei — Calea Victoriei de astăzi, — piață numită „Cișmeaua Roșie", în mahalaua Biserica Albă, cam în colțul pe care-l face astăzi Calea Victoriei cu strada Alexandr Popov, domnița Ralu Caragea a pus să se amenajeze, în fundul unei grădini cu vegetație bogată, teatrul rămas în istorie sub numele de „Cișmeaua Roșie", — poate primul local de teatru al Bucureștilor. N. Filimon ne spune, în cuprinsul romanului său „Ciocoii vechi și noi", că „sala teatrului propriu-zisă avea trei rînduri de loji tapetate cu postav roșu și împodobite cu perdele de chembrică cu ciucuri albi. La dreapta era o sofa îmbrăcată cu catifea roșie, pe care ședea domnitorul, iar mijlocul sălii era acoperit cu lavițe căptușite tot cu postav roșu. Scena se deosebea de restul sălii printr-o cortină de pînză pe care era desenat Apolon ținînd lira pe genunchi. Într-un spațiu mic ce despărțea scena de public erau o mulțime de scaune și pupitre destinate pentru muzicanții ce compuneau orchestra de pe atunci. Iluminația era în adevăr curioasă, căci, în loc de lampadariu și lampe, teatrul era peste tot iluminat cu luminări de seu puse în sfeșnice de tinichea, spînzurate împrejurul sălii". Greu de crezut însă că cele trei rînduri de loji erau suprapuse, construcția de paiantă neputînd suporta greutatea; presupunem că ele erau așezate în circumferință. În ceea ce privește cumpărarea locurilor, nu era liberă, căci tot Filimon ne asigură că „lojile de mijloc se plăteau cîte un galben și erau lăsate pe seama boierilor celor mari, a consulilor și altor persoane de distincțiune", pe cînd celelalte locuri se vindeau la „toți cei ce voiau a le închiria". În afara sălii, de spectacole, mai era o cameră destinată bufetului, iar o alta era rezervată slugilor boierești, care așteptau să se sfîrșească reprezentația pentru a-și conduce stăpînii; în lipsa garderobei, slugile țineau hainele boierilor. Între acte, doi țigani îmbrăcați în roșu, mucaragii, tăiau mucul luminărilor, care, cînd venea vodă la teatru, erau de ceară, — dăruitoare de mai puțin fum; sosirea domnitorului era vestită de ceaușii; publicul trebuia să se ridice și să strige de trei ori „trăiască măria sa!"

De la un spectator, Constantin Arghiropol, aflăm că arhitectura edificiului era aceea a vechilor teatre grecești, că avea o scenă mică și „loji cu grilaje pentru familiile turcești".

Nu ne lipsesc mărturii nici asupra igienii teatrului. Un alt contemporan, doctorul Constantin Caracaș, care a dus o rodnică activitate în mai multe domenii, fiind medic, tipograf, scriitor, — în cuprinsul unei deosebit de interesante cărți, scrisă în grecește și tradusă de Gheorghe Sion, ne relatează, privitor la teatrul de la „Cișmeaua Roșie" că „din punct de vedere igienic pot spune că teatrul produce mai multă pagubă decît folos, fiindcă el nu este zidit așa cum trebuie, este rece înainte de reprezentație, iar după venirea spectatorilor aerul se încălzește mult și, stricîndu-se, pricinuiește spectatorilor guturai, tuse și reumatisme; de aceea este nevoie să se zidească un teatru spațios și cu ventilatoarele necesare pentru curățirea aerului".

În București cosmopoliții de la începutul secolului trecut, teatrul de la „Cișmeaua Roșie" nu era hărăzit spectacolelor de teatru în limba română. Numai mulțumită străduințelor poetului Iancu Văcărescu, un moment el or al teatrului bucureștean, la Cișmeaua Roșie s-au dat și spectacole în limba română, pe lîngă cele în limbile greacă și germană. Este probabil ca Prologul atît de des citat, scris de Iancu Văcărescu, să fi fost prilejuit de inaugurarea spectacolelor românești date de dilletanți români, elevi ai școalei lui Lazăr, la teatrul de la „Cișmeaua Roșie". Autorul își și datează Prologul chiar în titlu, indicînd anul 1819, ai deschiderii teatrului „întîiași dată în București".

Saturn este o adevărată piesetă și nu încape îndoială că ea face aluzie la prima reprezentație românească în teatrul din piața „Cișmelii Roșii". Prin cuprins și factură, versurile sînt un fel de urmare la vestitul testament al moșului său Ienăchiță:

V-am dat teatru, vi-l păziți,
Ca un lăcaș de muze.
Cu el curînd veți fi vestiți
Prin vesti departe duse.

Reprezentarea Prologului prelungea o regie destul de complicată: Saturn, zeul Timpului, cu ceasornicul de nisip și secera, prevedea un viitor strălucit teatrului românesc. În timp ce vorbea Saturn, cobora Astreea, zeița Dreptății „cu cosul împletit de sîrmă în mînă, din care se revărsau toate fericirile asupra binevoitorilor patrioți".

Teatrul de la „Cișmeaua Roșie", ca atîtea alte edificii ale Bucureștilor, a avut o viață scurtă de numai cîțiva ani, el căzînd prada unuia din acele incendii care schimbau fața Capitalei noastre de la o zi la alta. Nu cunoaștem nici măcar o stampă care să ne dea o imagine a sălii de la „Cișmeaua Roșie".

Ioan MASOFF

Kabalevski

Dmitri Kabalevski, artist al poporului din R.S.F.S.R., este unul din cei mai mari compozitori sovietici, una din cele mai remarcabile figuri ale muzicii contemporane universale. Kabalevski s-a născut în anul 1904 la Petersburg, într-o familie de intelectuali. Manifestînd din fragedă copilărie un vădit interes și frumoase înclinații pentru muzică, este îndrumat spre studiul pianului și al compoziției. Dar temeiul studiilor sale muzicale este pus în anii care au urmat Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. În anul 1925 Kabalevski devine student al Conservatorului din Moscova. Are ca profesori pe A. Goldenvaiser la pian și pe marele muzician Nicolai Miaskovski la compoziție. În anii care urmează, Dmitri Kabalevski desfășoară o intensă activitate concertistică și cetățenească.

Concepute într-o formă larg accesibilă, lucrările lui Kabalevski se bucură de o mare popularitate în Uniunea Sovietică și peste hotare. Dintre compozițiile lui Kabalevski cităm: operele „Colas Breugnon", „Familia lui Taras", „Nikita Versinin", mai multe simfonii, cantata „Patrie măreață", două cvartete pentru coarde, concerte pentru pian, violoncel și vioară, numeroase cîntece de masă, muzică pentru filme și altele.

Creația lui Kabalevski este cunoscută și apreciată în țara noastră, unde face parte din repertoriul orchestrelor simfonice și al unor teatre de operă.

M. N.

Mari figuri ale cinematografiei:

Grigori Alexandrov

Realizatorul Grigori Alexandrov este socotit creatorul comediei sovietice, al comediei satirico-muzicale. Născut în 1903, Alexandrov începe încă din tinerețe să-și afirme talentul artistic și să se apropie de arta în care se va realiza cinematografia.

Debutul artistic și-l face ca actor la Teatrul „Proletcultului", unde activează împreună cu Serghei Eisenstein, de care-i va lega o puternică prietenie și o fructuoasă colaborare. De altminteri începuturile cinematografice ale lui Alexandrov sînt strîns legate de condițiile acestei prietenii. Alexandrov colaborează cu Eisenstein la realizarea monumentalului film „Cruciș torul Potiomkin", în care apare și ca interpret, conlucrează cu el la regia filmului „Octombrie" apoi la „Vechi și nou" (cunoscut în străinătate sub titlul „Linia generală"). În acest ultim film începe să se afirme personalitatea lui Alexandrov, realizatorul unei secvențe satirice impotriva birocratismului în care șarja groscă, trucajele ingenios folosite, anunță pe viitorul autor de comedii satirice.

Cînd Serghei Eisenstein pleacă în Mexic pentru realizarea faimosului „Que viva Mexico!", Alexandrov se află alături de el în calitate de coautor.

Începînd de aici, după întoarcerea în patrie, Alexandrov își urmează propria cale conturîndu-și rapid personalitatea artistică. Ca orice realizator, de comedii mai cu seamă, se exersează în redactarea de scenarii și scrie subiectele pentru „Frumoasa adormită" și „Fata de pe rîul îndepărtat".

În 1934 realizează comedia de răsunet mondial „Toată lumea rîde, cîntă și dansează", încă de la această operă apar evidente principiile artistice ale lui Alexandrov. Folosind satira ascuțită, metafora îndrăzneață, fantezia burlescă, realizatorul concepe comedia ca inspirată nemijlocit din realitatea socială sovietică. Filmul lui Alexandrov are sensuri precise, ținte vizibile și explicite, nu e niciodată gratuit. Comedia creată de Alexandrov nu este o simplă distracție de o oră și jumătate, ci o participare concretă și eficace la dezvoltarea societății sovietice. Alexandrov nu-și ascunde ideile politice, dimpotrivă le enunță cu claritate și inițiază pe spectator să le îmbrace în haină artistică. De aci succesul filmului său, de aici noutatea lui. Și tot de aci optimismul viguros al comediilor lui Alexandrov, care oricît de satirice, de caustice, rămîn totdeauna tonice.

Urmează apoi un șir de comedii muzicale care au intrat de atunci în tezaurul de aur al cinematografiei sovietice. „Circul" (1936) era un vehement răspuns dat rasiștilor, o admirabilă demonstrație a umanismului oamenilor sovietici, „Volga-Volga" (1938) o usturătoare satiră a birocratismului și o convingătoare pledoarie pentru încurajarea talentului popular, „Calea luminoasă" o luare de poziție față de nevoia de a sprijini tehnica nouă, inovatorii muncitori. Iată așadar un șir de filme cu teme majore din viața oamenilor sovietici, tratate cu umor de bun gust. Toate filmele lui Alexandrov sînt pline de optimism, de veselie, de ris. În toate, muzica ocupă un loc organic.

După război, Alexandrov termină delicioasa comedie „Primăvara" (cu Cerkasov în rolul principal) și apoi „Întîlnire pe Elba" un film, închinat colaborării de arme sovieto-americane, în care autorul înfățișează prietenia sinceră a soldaților celor două popoare care au luptat împotriva dușmanilor comuni. În anii care urmează, Alexandrov realizează o serie de filme printre care cităm remarcabilul „Glinka", biografia cinematografică a marelui compozitor rus. Acum, după realizarea filmului experimental „Trenul prieteniei", Alexandrov lucrează la terminarea unei opere cinematografice intitulată „Suvenir din Moscova" și închinată prieteniei dintre popoare.

Filmele lui Alexandrov oglindesc ideologia realizatorului, forța lor artistică stă în convingerile autorului, în dragostea sa pentru poporul său, pentru patria sa sovietică.

Ion BARNA

POSTA REDACȚIEI

GIGI CIREȘEANU — Constanța: Precum ați observat, revista noastră nu publică poezie. Versuri veți găsi doar la rubrica umoristică, rubrică în care nu se pot încadra producțiile dv. Folosim însă acest prilej pentru a vă spune chiar și numai părerea despre versurile ce le scrieți. Apreciem ca pozitive străduințele dv. Dacă în întregimea lor poeziile nu sînt reușite, aveți însă părți bune, ceea ce indică însemnate posibilități. Va trebui să munciți mai mult la scrierea poeziilor, astfel încît totul să fie izbutit. Dezvoltarea ideii de bază a poeziei trebuie de asemenea să fie cu grijă făcută. În poeziile dv. „Urăsc șacalii", „Așa ești tu" deficiențele de acest ordin se fac vizibil simțite. Continuați a scrie, fiind atent la recomandările făcute.

I. ROTARU — Tg. Ocna: Prin recentele măsuri, au fost desființate numai autorizațiile pentru biciclete, nu și pentru motociclete. Și la Tg. Ocna vor fi aduse desigur, motocicletele dorite. Cînd? Aceasta v-o pot spune mai bine organele comerciale locale.

M.D.C. — Suceava: Am vrea să vă răspundem, dar citind scrisoarea dv. n-am putut găsi întrebarea. În post scriptum ne mai avertizați că ne mai puneți o întrebare, dar nici pe aceasta nu am găsit-o.

Permiteți-ne să vă punem noi o întrebare: care sînt întrebările dv.?

ION MAYER — Roșia Montană (Caransebeș): O revistă a fotografilor nu apare la noi. În schimb, despre o asociație a artiștilor fotografi vă putem spune că există. Scrieți-i pe adresa Căsuța poștală 223, București.

ION STANCOV — Tîrgoviște: Poeziile dv. nu sînt publicabile, fiindcă nu sînt respectate multe cerințe esențiale. Chiar și rima le lipsește. Intențiile sînt bune, dar realizarea lor lasă foarte mult de dorit.

S. V. AVRAM-București: Cele scrise despre istoricul monetelor sînt lucruri foarte cunoscute încă din anii de școală. Credeam că ne veți aduce noutăți din domeniul numismaticii, cu care bănuim că vă ocupați. Dacă aveți a ne spune ceva în această privință, atunci se schimbă lucrurile.

DAN UNGUREANU-Iași: Sfatul nostru este să vă adresați Studioului cinematografic Buftea.

Cu obiectivul fotografic prin dulapurile și rafturile biroului de obiecte pierdute al I.T.B.

UITUCII...

Vi s-a întîmplat vreodată să vedeți un bărbat purtînd două perechi de pantaloni? Pînă acum nu mi s-a întîmplat nici mie; dar de curînd am văzut aevea un bărbat, de vîrstă mijlocie, îmbrăcînd cu multă dezinvoltură o a doua pereche de pantaloni. Pentru ce această comportare ciudată? Pentru că omul își găsise pantalonii pierduți. Și ca să nu-i mai piardă încă o dată, se asigura îmbrăcîndu-i peste ceilalți.

Am uitat să vă spun că scena aceasta neobișnuită se petrecea... în biroul obiectelor găsite al I.T.B.-ului, din str. Gutenberg, iar fericitul posesor al pantalonilor era cetățeanul Dumitru Gheorghe, care-și uitase o pereche de pantaloni în tramvai.

La privirea mea întrebătoare, tovarășul Vasile Moale, responsabilul biroului, îmi spuse: nu vă mirați pentru atîta lucru. Noi ne-am obișnuit de mult cu astfel de întîmplări. *Și continuă:* — De la începutul anului s-au pierdut 3514 obiecte! Cum se poate să se piardă atîtea lucruri? Și cînd te gîndești că noi nu primim decît obiectele pierdute în tramvaie și autobuse; dar cîte altele s-or mai fi găsind prin trenuri, restaurante, magazine, cinematografe? Să vedeți acum ce lucruri se pot uita în tramvai!

Tovarășul Vasile Moale mă conduce spre dulapurile înalte, bine închise cu lacăte. Personal, mă îndoiam că s-ar putea să văd obiecte mai neașteptate decît perechea de pantaloni de care am vorbit; ghicindu-mi gîndurile parcă, pe fața responsabilului se schițâ un zîmbet amuzat în timp ce deschidea dulapurile ferecate. Avea de ce zîmbi. În fața ochilor noștri apăru o adevărată „consignație" Mi s-a părut un fel de reparație morală față de neglijența posesorilor, grija cu care obiectele găsite sînt sortate, etichetate și așezate în rafturi.

Plimbîndu-mi privirea peste mulțimea de lucruri, am cuprins o lume întreagă de distrați care lasă în umbră chipul clasicului uituc. În căutarea ocheliarilor afiați pe nas. Acești uituci sînt dintre acei care-și pierd servietele, umbrelele, sacoșele, materialele sportive, „textile" ca fulare, metraje, pulovere, mănuși și articole de voiaj. Privindu-le, mă gîndeam ce „drăgălașe" aprecieri trebuie să fi auzit urechile cetățeanului care, așteptat de soacră și consoartă la Baia Mare, a coborît pe peron cu o valiză în minus, unde spre ghinionul lui, pusese tocmai cumpărăturile așteptate cu înfrigurare. Dar mingea de fotbal care stă dezumflată și inactivă lîngă un termos albastru? O fi tînjind după tînărul sportiv care, scufundat în lectura „Sportului popular" și radios că Știința a învins la ultimul meci, a coborît grăbit din tramvaiul 3 fără s-o bage în seamă.

— Avem și o față frumoasă, *îmi spune tovarășu' Moale și minute sale scot la iveală din mulțimea obiectelor o fotografie înrămată, din care ne privesc doi ochi melancolici.*

— Îndrăgostiții sînt de multe ori zăpăciți...

În schimb cînd îmi arată o sacoșă mare din material plastic, tonul se înăspreș e:

— *Ce ți-e și cu nevestele vorbărețe! Cum credeți că și-o fi uitat în tramvai gospodina sacoșa cu zarzavat? Discuția despre modă și coafură cu prietena l-a lăsat nemîncat la prînz pe bietul soț!*

Și se mai revoltă odată. Apoi redevine profesional.

— Obiectele mici le păstrăm în sertare, *și-mi deschide pe rînd cîteva din ele, în care zac: coliere de mărgele, stilouri, portmoneuri, cercei, brățări, o pudrieră. Încerc să-mi închipui o scenă cu posesoarea unuia dintre aceste obiecte: o tînără pudrîndu-și vîrful nasului înroșit de frig cu un minut înainte de a cobori din troleibus la Bordei, unde iubitul zgribulit o așteptă; lasă pudriera pe banchetă pentru a recupera din întîrziere...*

Părea că lista obiectelor pierdute s-a încheiat. Mi-era însă hărăzită o nouă surpriză. Condusă în subsol, m-am trezit în fața multor... damigene pintecoase, una mai apetisantă — prin mirosuri — decît alta.

— *Astîa sînt uituci de noapte, începu tovarășul Moale și cele spuse au fost deajuns pentru a-mi închipui zaiafeturi cu mititei și lăutari, cu cîntece de dor și inimă albastră și cu inevitabilele dureri de cap, în zori. Acum, obiectele acestea stau la dispoziția cheflîului. Oameni cu mintea... trează le-au găsit rătăcite printre scaunele tramvaiului sau autobusului, le-au predat biroului de obiecte găsite, unde au primit un număr de ordine și un loc în rafturi, așteptîndu-și stăpînii.*

Cheflîul și pensionarul care și-a pierdut umbrela și sportivul, și gospodina, și toți ceilalți uituci, pot veni să le reclame.

— Da, pot veni, și-i așteptăm, dar uneori nu vin, *spune cu regret tovarășul Vasile Moale;* nu vin decît o parte din păgubași, poate pentru că unii nu-și amintesc exact locul unde au uitat obiectele. Dacă s-ar scrie mai des despre biroul nostru în ziare, poate și-ar aminti chiar și cei mai uituci dintre ei.

Text și fotografii: Mariana ALEXANDRESCU

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERĂ"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10.

*

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

*

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400.

CALENDAR • CALENDAR • CALENDAR

14—21 DECEMBRIE 1959

1477 — În luna decembrie a murit Vlad Țepeș.
1691 — În luna decembrie a murit Miron Costin.

14

1863 — S-a născut compozitorul Ion Vidu.

15

1938 — Moare celebrul aviator sovietic V. P. Cicalov (n. 1904).
1802 — S-a născut Janos Bolyai, mare matematician maghiar din Ardeal.

16

1583 — Moare Ivan Feodorov, primul tipograf rus.
1770 — S-a născut Ludwig van Beethoven (m. 1827).
1918 — A fost înființat Partidul Comunist Polonez.

17

1871 — S-a născut scriitorul I. A. Bassarabescu (m. 1952).

18

1786 — S-a născut compozitorul german K. M. Weber.
1829 — Moare biologul francez J. B. Lamarck (n. 1774).

19

1884 — S-a născut Antonin Zapotocky, fost președinte al R. Cehoslovace (m. 1957).
1890 — Se prezintă pentru prima oară „Dama de pică" de Ceaikovski.

20

1881 — S-a născut publicistul Constantin Mille (m. 1927).
1852 — S-a născut arhitectul Ion Mincu (m. 1912).

CICALOV

La 15 decembrie 1938 a murit, în vîrstă de 34 ani, în timpul unui zbor de încercare, renumitul aviator sovietic Valerii Pavlovici Cicalov. Strălucita sa carieră și-a început-o în anul 1919, cînd, intrat ca voluntar în rîndurile Armatei Roșii, a activat la serviciul aeronautic din Nijni-Novgorod (orașul Gorki de azi), dovedind mult interes pentru problemele aviației. Din 1921 urmează cursuri de specializare și își desăvîrșește aptitudinile care aveau să-l ducă pe culmile măiestriei aviatice.

Anul 1930 îl găsește pilot de încercare al Institutului tehnic-experimental al Forțelor Militare Aeriene, unde îndeplinește cu succes o seamă de sarcini din cele mai dificile: temerare zboruri de încercare, inventînd noi figuri de pilotaj. Cu înalta sa pregătire Cicalov a încercat aproximativ 70 de tipuri noi de avioane, contribuind, alături de constructori, la desăvîrșirea lor tehnică. La 24 iulie 1936 i se conferă

înaltul titlu de Erou al Uniunii Sovietice.

Dar cea mai strălucită izbîndă pe tărîmul aeronauticii a realizat-o un an mai tîrziu, între 18-20 iunie 1937, cînd echipajul avionului ANT-25 (piloții Baidukov și Beliakov sub comanda sa) a dus la bun sfîrșit zborul fără escală peste Polul Nord, pe distanța Moscova-Vancoover (S.U.A.). Prin străbaterea unei distanțe aeriene de circa 12.000 km. în 63 ore și 25 minute, Cicalov, în fruntea echipajului său, a stabilit un răsunător record mondial.

La 15 decembrie 1938 Cicalov moare la datorie în timpul unui zbor de încercare cu un nou tip de avion de mare viteză. Popoarele Uniunii Sovietice au cinstit memoria marelui aviator, acordînd numele său unui oraș, unei regiuni, unor școli de aviație, aeroclubului central al U.R.S.S., unor institute de învățămînt, unor fabrici, uzine și colhozuri.

NOI FILE LA DOSARUL OBERLÄNDER

La numai cîteva luni după ce Theodor Oberländer a fost demascat ca principalul vinovat pentru asasinarea — în vara anului 1941 — a cîtorva mii de cetățeni pașnici ai orașului Lvov, s-a descoperit că acest nazist notoriu, care continuă să fie membru al guvernului de la Bonn în calitate de ministru, „pentru problemele persoanelor strămutate", poartă întreaga răspundere și pentru o altă îngrozitoare crimă în masă — uciderea a 11.000 de bărbați, femei și copii din Ucraina subcarpatică. După cum arăta recent ziarul ungar „Nepszabadsag", acești oameni au fost deportați de hitleriști — sub pretextul că nu puteau face dovada că sînt cetățeni maghiari — la Kamenet-Podolsk, unde se afla atunci batalionul de tristă faimă „Nachtigal" (Privighetoarea) comandat de Oberländer, care a comis și masacrul din Lvov. Toți cei 11.000 de oameni fără apărare au fost căsăpiți din ordinul lui Oberländer.

În ciuda descoperirii și demascării acestor crime sîngeroase Oberländer ocupă mai departe fotoliul său ministerial, de pe care continuă să-și desfășoare nestingherit activitatea sa de zelos promotor al revanșei și al războiului rece. De altfel chiar cînd a fost numit în cabinetul de la Bonn se cunoșteau destule fapte din trecutul acestui nazist notoriu. Se știa de pildă că a fost membru al partidului național socialist al lui Hitler încă din anul 1933, că a intrat în 1934 în S.A. (batalioanele de asalt hitleriste) unde a deținut un post de conducere și că se ocupa cu spionajul, pe teritoriul țărilor baltice încă din 1928. Se știa de asemenea că în calitatea sa de „mare specialist" în „problemele țărilor Europei răsăritene" și ale „germanilor de peste hotare" a adus un substanțial aport la elaborarea teoriei canibalice naziste cunoscută sub numele de „Blut und Boden Theorie" (teoria sîngelui și a solului) care preconiza exterminarea populației țărilor Europei răsăritene și colonizarea lor cu germani — și că a contribuit personal la traducerea ei în practică, prin deosebit de bogata activitate desfășurată pe teritoriul U.R.S.S., Cehoslovaciei și Poloniei vremelnic ocupat de naziști.

După cum era de așteptat, recent descoperitele dovezi ale crimelor lui Oberländer au stîrnit un val de indignare în opinia publică, mai ales din Germania occidentală. În întreaga țară au loc manifestații prin care se cere înlăturarea lui Oberländer din guvern și trimiterea sa în fața justiției. Partidul social-democrat din R.F.G. a cerut printr-un articol publicat în organul său central „Vorwärts", demisia acestuia pentru a ușura cercetarea trecutului său infamant. Referindu-se la surse americane și germane care confirmă vinovăția lui Oberländer și a „privighetorilor" săi, revista „Rheinischer Merkur" propune crearea unui comitet parlamentar al Bundestagului care să cerceteze învinuirile aduse lui Oberländer în cazul cînd guvernul vest-german nu se hotărăște să întreprindă el însuși cercetări.

Ori, autoritățile de la Bonn nu numai că nu întreprind măsurile cuvenite dar înlesnesc chiar încercările lui Oberländer de a face să dispară urmele crimelor sale. Astfel, cu cîteva zile în urmă, avocatul vest-german dr. Paul Leverkühn, autorul cărții „Serviciul secret de informații al forțelor armate germane în perioada războiului", carte în care sînt consemnate faptele criminale comise la Lvov de batalionul „Nachtigal" condus de Oberländer, a fost silit să-și dea demisia din Bundestag iar cartea sa a dispărut din ordinul Bonn-ului, de pe întreaga piață vest-germană.

Un alt fapt a atras de asemenea atenția opiniei publice. Curînd după ce participarea lui Oberländer la masacrul de la Lvov a devenit de notorietate publică, a fost otrăvit „în chip misterios" la München, cu cianură de potasiu, un oarecare Stepan Bandera, care în 1941 a fost comandant al unei companii din batalionul „Nachtigal"...

Între timp, ministrul Oberländer, zădărnicind cercetarea trecutului său pe baza documentelor și mărturiilor care există și atestă din plin crimele sale, face declarații și dă interviuri încercînd să se dezvinovățească, printr-o simplă negare verbală a acuzațiilor ce i se aduc. Cît privește „argumentele" la care recurge, unele sînt de-a dreptul caraghioase iar în totalitatea lor mincinoase. Astfel, de pildă, el a declarat că n-a fost niciodată „Hauptsturmführer" în S.A. ci „numai"... „sturmführer". Referindu-se la articolele ce le-a publicat în 1940 în revista nazistă „Neues Bauerntum" (Țărănimea Nouă) în care preconiza „germanizarea integrală a regiunilor răsăritene" ale Europei și exterminarea populației băștinașe, preferindu-se după cum spunea el „o singură cruzime unor ani îndelungați de încăierări mărunte...", Oberländer pretinde că ele ar fi fost modificate „conform unui ordin al lui Himmler" și că el — Oberländer — a luat cunoștință de aceste modificări deabia... după război. (Oberländer nu spune însă că aceleași teze canibalice au apărut sub semnătura sa încă în anii 1935—36 în publicațiile organizației subversive „Asociația germanilor din răsărit" pe care o conducea.

Dar culmea mîncîunii la care recurge în încercarea de a se dezvinovăți e afirmația făcută în interviul dat agenției D.P.A. și în care pretinde că ar fi fost membru al partidului nazist „doar" pînă în 1943 și că a fost apoi obiectul unei moțiuni de excludere pentru „demoralizarea armatei". (De notat că în biografia pe care i-a publicat-o anterior anuarul Bundestagului această mîncîună e și mai gogonată. Acolo se arată textual că „pentru a fi intervenit în favoarea unui tratament uman față de populația civilă din teritoriile răsăritene ocupate (el, ucigașul de la Lvov și Kamenet-Podolski! n.n.) a fost demis din Wehrmacht și condamnat la moarte"...).

După cum se știe însă, mîncîuna are picioare scurte. Există documente autentice — al căror facsimil a fost publicat recent în „Berliner Zeitung" — care demască această mîncîună și atestă clar nu numai că Oberländer a rămas nazist pînă în ultima clipă a „Reichului" hitlerist, dar că și-a continuat sinistra activitate în slujba acestuia pînă la prăbușirea Germaniei fasciste. Un asemenea document este de pildă scrisoarea care i-a fost adresată la 12 octombrie 1944 (adică la un an și jumătate după data la care afirmă că ar fi fost exclus din partid și condamnat la moarte) de către conducătorul „secției pentru cercetarea primejdiei mondiale bolșevice" a partidului nazist (scrisoarea poartă antetul conducerii centrale a partidului) în care Oberländer e convocat să participe la o consfătuire de lucru a acestei secții, organizată la Praga (ocupată pe atunci de hitleriști) între 30 octombrie și 7 noiembrie și care avea să se desfășoare, cu concursul guvernului „protectoratului", la statul major al Reichsführerului Rossenberg, una din cele mai proeminente personalități ale ierarhiei hitleriste.

Un alt document la fel de elocvent e și scrisoarea lui Oberländer adresată unei organizații a partidului nazist, scrisoare care atestă prezența lui Oberländer între cei ce au luptat pînă în ziua capitulării, sub steagul cu svastică al Germaniei hitleriste. În scrisoare se arată textual: „Am fost însărcinat de Standarterführer Kühne cu conducerea batalionului 605 și conduc de 10 zile acest batalion pe terenul de instrucție Beneschau". (Scrisoarea poartă data de 9 februarie 1945!).

Aceste documente, precum și multe altele s-au adăugat în ultima vreme la dosarul criminalului de război Oberländer care mai șade și astăzi într-un fotoliu ministerial la Bonn. A sosit însă timpul ca să fie alungat de pe acest fotoliu și dus acolo unde-i e locul: după gratii.

A. STANCIU

GOEBBELS: — Dacă am fi scăpat la sfîrșitul războiului, dragă Hermann, am fi fost și noi azi, ca Oberländer, miniștri la Bonn.

Desen de Benedict GĂNESCU

PORTRETE INTERNAȚIONALE

KONRAD ADENAUER, în momentul cînd ascultă niște declarații în favoarea destinderii, pentru care cancelarul nu are nici ochi, nici urechi...

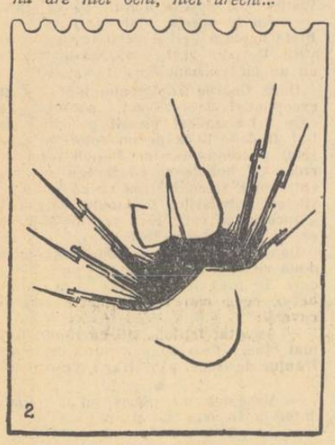

Portretul d-lui Dean Acheson, realizat în pauza dintre două discursuri războinice. Cum aceste pauze sînt foarte scurte la domnia-sa, am notat ceea ce mi s-a părut esențial: mustața, la care fostul secretar de stat n-ar renunța pentru nimic în lume...

Portret colectiv al membrilor „pieții comune". Participanții fiind în plină activitate, am pus accentul mai mult pe mișcare.

Desene de A. POCH

Un prea cucernic „Hula Hoop"

La o școală din Olanda, profesorii de religie caută să facă mai atractive pentru elevi predicile lor, dansînd Hula-Hoop în curtea școlii...

TRAGEDIA FRÉJUSULUI

Corespondență telefonică din Paris

Un cuvînt a zguduit întreaga Franță: Fréjus. E numele unui oraș aflat la cîțiva kilometri de coasta mediteraneană, într-un loc care pînă acum o săptămînă făcea, din peluze verzi, plăji de nisip auriu și vile cochete, preludiul apusean al Coastei de Azur, dar unde un înfiorător cosmar și-a făcut leagănul, transformîndu-l pe neașteptate într-un cadru apocaliptic de moarte și ruină. E vorba de o calamitate „naturală", de unul din capriciile planetei, a cărei forță poate în cîteva minute transforma o grădină înfloritoare într-un jalnic sinistru? Un torent, un ciclon, o furtună? Nu, Fréjus înseamnă mai mult.

500 de morți și dispăruți în mai puțin de 7 minute. 600 de case distruse, străzi, parcuri, căi ferate, trenuri, mașini multe azvîrlite și debordate în mare.

Era aproape de ora 10 seara. Locuitorii orașului de pe coasta mediteraniană stinseseră lumina și își spuseseră „noapte bună". Era miercuri spre joi, la mijloc de săptămînă. Așteptau o nouă zi de lucru, o nouă zi de viață. S-a auzit un vuiet lugubru, un ropot apocaliptic scos de copitele a milioane de cai putere scăpați dintr-un frîu de piatră: un zid teribil de 500 miliarde litri de apă, conținutul unui imens lac de acumulare situat la 7 km de Fréjus s-a năpustit cu o viteză de 70 km pe oră asupra micului oraș de pe coasta mediteraniană și în urmă n-a mai rămas nimic. Ruină, trupuri mutilate, arbori smulși din rădăcini, pămînt răscolit ca de o imensă fiară care năvălind spre mare a strangulat totul...

Ce s-a întîmplat?

În 1957 autoritățile din ținutul Var s-au felicitat cu ocazia terminării construcției Malpasset — barajul de pe riul Reyran — care avea să formeze lîngă Mediterana și munți o adevărată mare de apă dulce. S-au felicitat pentru marile economii realizate în construcția barajului (opera societății particulare Ballot Gianotti, preconizată de inginerul N. Coyne), pentru forma lui, pentru frumusețea lui.

În curînd planurile inginerilor au fost realizate și mai multe zeci de milioane de metri cubi de apă dulce formau rezervorul de irigație și alimentație a regiunii de coastă. În doi ani valea Reyranului a ajuns o vale a fertilității. În 7 minute, miercurea trecută, la 10 seara, barajul Malpasset a transformat-o într-o vale a morții. În seara de 2 decembrie 1959, lacul de acumulare atinsese pentru prima oară cantitatea de apă stabilită de constructori ca normală: 50 milioane m.c. Cîteva ore mai tîrziu s-a produs catastrofa. Barajul elogiat, economicos, construit după planurile unui inginer cu mare reputație, cedase. Fréjusul aflat la 7 km depărtare de el a fost ras de pe fața pămîntului. 200 de muncitori de pe șantierul autostradei de pe valea Reyran, cazați în barăci, chiar sub baraj, au dispărut fărîmați de cavalcada de apă și beton spart. Alte sute de oameni, locuitori din cartierul de vest al orașului, au fost înghițiți de ape. De o săptămînă Mediterana aruncă pe țărmul îndoliat zeci și zeci de cadavre. 323 de morți au fost deja înhumați. Alți 200 de dispăruți sînt așteptați pe malul răscolit. Au pierit familii întregi, copii și bătrîni. Pagubele se ridică la peste 30 miliarde franci.

O simplă întîmplare? Un cutremur în adîncurile pămîntului? O alunecare de teren pricinuită de ploile abundente din ultima vreme? Seismografele n-au înregistrat la acea oră nici un cutremur subteran, alunecarea de teren este prea puțin probabilă.

Constructorii afirmă că barajul putea suporta o presiune și un volum mult mai mare de apă decît cel din seara sinistrului. Iată caracteristicile lui: 60 m. înălțime, 225 m. lungime, mii de tone de fier, 45.000 m.c. beton, 25.000 m.c. de coiraje. Costul: 2 miliarde de franci. În cele mai mari catastrofe din istoria Franței, Fréjusul devine și el un record. După explozia din minele Courriers în 1906, cînd au pierit 1175 de mineri, Fréjusul ocupă unul din primele locuri în ierarhia catastrofelor înregistrate în Franța în ultima jumătate de secol, cu un număr de morți mai mult decît dublu față de cei cu care s-a soldat ciocnirea de tren din ajunul Crăciunului din 1933 și, triplu față de numărul celor pieriți în incendiul din 1938 de la Marsilia.

De o săptămînă, ziarele franceze, posturile de radio, televiziunea, cronicile cinematografice, nu dezbat decît un singur lucru: tragedia Fréjusului. Adunarea Națională Franceză și-a întrerupt pentru cîteva zile lucrările. Președinția Consiliului de Miniștri al Franței și-a amînat în cîteva seri banchetele și recepțiile, miniștrii s-au adunat la locul sinistrului. Opinia publică franceză așteaptă un răspuns, ea cere adevărul asupra barajului Malpasset. Orașul martir nu a fost victima unei simple calamități naturale. Numeroase ecouri asupra insolidității barajului și pericolului pe care acesta îl prezenta pentru locuitorii din valea Reyranului s-au făcut auzite cu mult timp înainte de catastrofă. Încă în ianuarie 1957, imediat după darea în exploatare a barajului, ziarul „Nice-Matin" se întreba: „De ce nu s-a procedat la examinarea profundă, la verificarea calculelor și la controlul tuturor măsurilor care să garanteze securitatea locuitorilor din valea Reyran-ului?" Chiar în noaptea sinistrului, un helicopter evolua deasupra barajului transportînd o echipă de ingineri în inspectarea locului. Aceștia au cerut imediat deschiderea ecluzelor pentru eliminarea unei părți din volumul de apă. Barajul însă a crăpat, s-a prăbușit, s-a fărîmat imediat după deschiderea primei ecluze. De o săptămînă francezii fac tot felul de presupuneri asupra pricinilor tragediei. Specialiști de renume, francezi și străini, afirmă că numai două ipoteze pot fi luate în considerare: 1) o alunecare de teren; 2) o lipsă de omogenitate a betonului. Unul din cei mai reputați ingineri constructori, René Sarger, a declarat în fața postului de radio Luxemburg: „Dacă în timpul turnării barajului s-a făcut o întrerupere, înseamnă că s-a comis o crimă". Ipoteza despre o presupusă greșeală de calcul este pusă de către ziar și de către comisia care anchetează la Fréjus, pe ultimul loc.

Mii de familii îndoliate așteaptă adevărul. Orașul martir, întreaga Franță nu pot uita groaznica noapte de început de decembrie 1959, cînd s-a întîmplat tragedia Fréjusului. Semnificația acesteia depășește pe aceea a unui simplu accident.

Ioan GRIGORESCU

9 decembrie 1959

ROSTOCK

(Urmare din pag. 1)

cît mormane de ruine, după ce am văzut profilîndu-se în zare vastul șantier naval „Warnow" și ne-am purtat pașii pe marele mol al noului port maritim, ne-am dat seama de amploarea efortului depus aici pentru reconstrucție și dezvoltarea unui mare centru economic socialist.

Întinsă de-a lungul celor 450 km. ai coastei Mării Baltice care aparține R.D. Germane, regiunea Rostock concentrează toate șantierele navale maritime, pescuitul marin și traficul maritim și joacă un rol de mare importanță în construirea socialismului în R.D. Germană.

Dacă șantierul naval „Neptun" e pionierul acestei ramuri noi a industriei R. D. Germane, marele șantier „Warnow" de la Warnemünde e mîndria ei. Și nu numai a ei, ci a tuturor cetățenilor republicii. Hotărîrea de a construi un mare șantier naval pe locul unor ateliere care făceau doar ambarcațiuni de agrement, a fost întîmpinată cu neîncredere în Occident. „E o nebunie", o „manie a grandoarei" scriau ziarele burgheze, enumerînd greutățile, în aparență de nebiruit, care stăteau în calea construirii șantierului: terenul mlăștinos, lipsa aproape totală de specialiști în proiectarea de nave și în elaborarea tehnologiei construcției lor. Dar, acum cinci ani, cînd prima navă de 10.000 tone a fost lansată la apă la șantierul „Warnow", aceleași ziare au început să vorbească despre o „minune" petrecută pe coasta Balticii. De atunci, în afară de alte nave mai mici și de lucrări de reparații, șantierul „Warnow" — ale cărui hale și cheiuri, dotate cu utilaje dintre cele mai moderne, se întind pe o suprafață de 100 ha. — a produs 10 cargoboturi de cîte 10.000 tone și 7 cargoboturi de cîte 7.000 tone.

Cei peste 8.000 muncitori și ingineri ai șantierului dovedesc prin realizările lor, care i-au adus în primele rînduri ale progresului tehnic pe plan mondial în domeniul construcțiilor navale, capacitatea creatoare și hărnicia poporului german, însuflețit de mărețul țel al socialismului. Procentul sudurii automate s-a ridicat în anul 1959 la 50 la sută, întrecînd astfel toate șantierele lumii. Dacă pentru primul cargou de 7.000 tone erau necesare de fiecare tonă 75 ore muncă, la ultimul cargou de 10.000 tone volumul manoperei a fost redus la numai 31 ore de fiecare tonă.

La unul din cheiuri era ancorat unul din marile cargoboturi „Erfurt", reîntors recent din cursa făcută în R. P. Chineză. Urcînd pe bordul navei, am fost impresionați de grija de a asigura marinarilor și pasagerilor nu numai deplina siguranță de navigație, ci și condiții cît mai bune de viață. „Erfurt" este doar unul din cele 42 nave de transport, cu un tonaj total de 180.000 tone, care alcătuiesc flota comercială maritimă a R. D. Germane.

Pe șantiere, organizate în sistemul bandă rulantă, sînt în construcție noi nave moderne. În 1965, potrivit prevederilor septenalului, R. D. Germană va dispune de o flotă comercială maritimă de 500.000 tone.

Și privind în viitor, nu trebuie să uiți punctul de pornire. La unul din cheiurile Rostockului am văzut ancorată vechea navă „Vorwärts", care în 1954 era prima și totodată singura navă a flotei comerciale maritime a R.D.G. Azi pe puntea bătrînului vas, în locul comenzilor marinărești răsună vocile vesele ale copiilor: „Vorwärts" a devenit un original palat al pionierilor. În cercurile lui îndrăgesc meșteșugul marinăresc cei ce vor conduce mîine pavilionul R. D. Germane peste mări și oceane.

Se naște unul din marile porturi ale lumii

Puternica dezvoltare industrială a R.D.G., considerabila creștere a comerțului ei exterior, continua îmbogățire a flotei comerciale cu nave de mare tonaj au făcut ca vechiul port al corăbierilor rostockezi să nu mai poată face față cerințelor traficului maritim. În porturile R.D.G. ancorează anual peste 6000 vase sub diferite pavilioane. Pentru traficul mărfurilor exportate sau importate, R.D.G. este acum nevoită să folosească într-o măsură importantă și serviciile unor porturi străine, ceea ce atrage cheltuieli anuale de 65 milioane mărci, din care o mare parte în dolari. De aceea, unul din obiectivele de seamă ale dezvoltării economice a R. D. Germane a devenit construcția unui port maritim modern la Rostock. Situat la extremitatea vestică a lumii socialiste, noul port Rostock va îmbunătăți și ieftini transportul maritim între țările socialiste din Europa și Asia, va contribui la dezvoltarea comerțului internațional.

Furtunile Mării Baltice și lipsa unor condiții geografice naturale propice amenajării unui mare port maritim au ridicat însă probleme grele constructorilor. Securitatea navigației vaselor de mare tonaj a impus soluția construirii unui lung și puternic mol care, înaintînd departe în Baltica, îi va înfrunta și potoli apele. Riglele de calcul ale proiectanților au arătat însă că molul, ca un veritabil maloh, va înghiți producția de piatră a tuturor carierelor din Germania Democrată pe timp de 2—3 ani. Ce era de făcut? Să transporți mii de vagoane de piatră tocmai de la carierele din Saxonia și Turingia, să înceteze livrările de piatră pentru miile de șantiere de construcții de locuințe, așezăminte de cultură sau întreprinderi industriale? Partidul a indicat o altă soluție: folosirea bolovanilor de pe ogoare! Unii specialiști vechi au surîs cu scepticism în fața unei atari soluții, neîntîlnită în istoria construcțiilor portuare. Nu vom aduna piatra necesară nici în zece ani, spuneau ei. Dar riglele de calcul n-au ținut seama de astfel de coeficienți hotărîtori ca patriotismul oamenilor muncii, însuflețiți de dorința de a contribui la victoria socialismului, ca forță mobilizatoare și organizatoare a partidului clasei muncitoare. La chemarea P.S.U.G., sute de mii de țărani, muncitori din întreprinderi, tineri, femei au eliberat ogoarele de povara bolovanilor încremeniți de vreme, au adunat uriașe cantități de piatră. A pune o piatră la temelia marelui port socialist al Germaniei noi a devenit o îndatorire patriotică de onoare a fiecărui cetățean al tinerei republici. Și nu numai a lor, ci și a numeroși prieteni ai R.D.G. de peste hotare. Delegații ale țăranilor și ale muncitorilor din întreprinderi din toate colțurile țării, marinari străini de pe navele ce ancorau în vechiul port, numeroși oaspeți din Germania occidentală au venit la Rostock transportînd piatră în vagoane de cale ferată, cu autocamioane sau căruțe, în lădițele marinărești sau în geamantane și făcînd ca molul să înainteze tot mai adînc în Baltica. Bilanțul construcției molului este grăitor: piatra necesară a fost strînsă în 8 luni, molul a fost terminat cu 14 luni înainte de data planificată, s-au economisit 10 milioane mărci. La rîndul lor inginerii au adus soluții noi, care au redus considerabil consumul de ciment. Noul mol a primit deja botezul furtunilor. Urgia lor nu l-a clintit însă nici cu un centimetru.

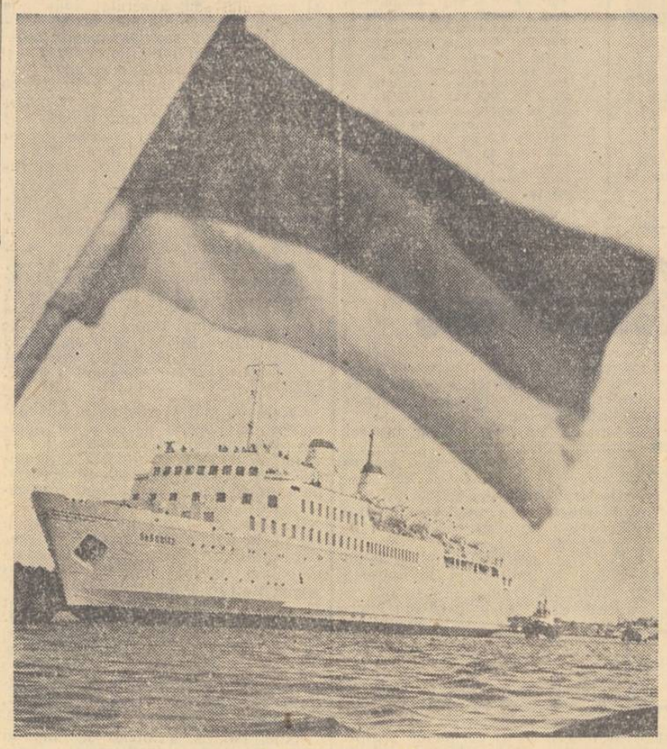

Feribotul „Sasnitz"

În șalupă am străbătut întinderile de apă ale noului port, străcurîndu-ne printre dîrgile ce scormonesc adîncurile, printre sonetele ce înfigeau stîlpii de beton ai cheiurilor. Se lucrează cu febrilitate la construcția uriașelor docuri și magazii, la amenajarea drumurilor, a căilor ferate, unde își vor înălța turlele macaralele care în curînd vor încărca și descărca mărfurile din calele transatlanticelor. Atît de repede nu a fost construit nicăieri un mare port maritim, ne spun cu îndreptățită mîndrie colegii germani. La 1 Mai 1960 — cu 20 luni înaintea termenului prevăzut inițial —, primul vas maritim de mare tonaj își va lăsa ancora în noul port. Iar în 1965 în noul port vor putea fi îmbarcate sau debarcate 7 milioane tone de mărfuri.

Printre oamenii care făuresc în Germania Democrată noua poartă maritimă a lumii socialiste nu poți să nu-l amintești pe șeful brigăzii de constructori Paul Strauss, de două ori Erou al Muncii Socialiste. La o asemenea construcție modernă sînt necesare și forme noi de organizare a muncii, s-a gîndit muncitorul fruntaș. Și astfel a apărut pe șantier contractul brigăzii cu administrația. Construcția masivei clădiri a direcției portului trebuia să fie terminată în 8 luni, prevăzîndu-se pentru aceasta un anumit volum de cheltuieli de manoperă. Constructorii brigăzii lui Strauss au terminat clădirea în numai cinci luni, prin creșterea productivității muncii cu 50 la sută. Bineînțeles cîștigul membrilor brigăzii au sporit și el cu 56 la sută. Iar în cele 3 luni de „timp liber" cîștigat, brigada lui Strauss a mai montat 174 de locuințe din prefabricate.

*

În ciuda monumentelor datînd de secole și a îndelungatei sale istorii, Rostockul este un oraș tînăr. O dovedesc întinsele cartiere de locuințe noi, care adăpostesc o mare parte din populația de 140.000 locuitori, mult sporită față de trecut. O dovedește faptul că media de vîrstă a locuitorilor orașului este de 29—33 ani, față de 45 ani la Leipzig. O dovedește faptul că față de creșterea numărului copiilor, în viitorii 3 ani numărul școlilor va trebui să fie dublat.

Dar mai presus de toate tinerețea Rostockului stă în hotărîrea locuitorilor săi de a făuri aici un mare port, un mare centru economic al Germaniei socialiste.

Sorin STRUJAN

DE PRETUTINDENI

NU MICA le-a fost mirarea pescarilor de pe un vas de pescuit aflat în largul portului Brest cînd, crezînd că le-a căzut în plasă o pradă de mărime și greutate neobișnuite, au constatat că nu era altceva decît un... submarin.

●

THOR HEYERDAL, inițiatorul expediției **Kon-Tiki** și-al cărții ce descrie captivantele ei peripeții, a publicat în cursul acestui an o carte intitulată **Aku-Aku. Secretul insulei Paștelui.** Noua lucrare își propune să dezvăluie tainele monumentelor uriașe aflate pe insula Paștelui, **„cel mai singuratec loc, locuit, de pe pămînt".** Noua carte este relatarea unei expediții care voiește să afle răspuns la întrebarea: cum au fost sculptați, transportați cale lungă și înălțați coloșii de piatră. Acesta e marele secret al insulei pe care Thor Heyerdal și tovarășii săi ajung să-l descopere.

●

O EXPEDIȚIE a Institutului arctic și antarctic, însărcinată cu instalarea aparatelor de radio automate în Arctica, s-a reîntors de curînd la Leningrad. Colectivul acestei expediții a instalat zece asemenea aparate în mările Laptev, Ciucotsc și a Siberiei orientale. Instalarea s-a făcut în condiții grele cu ajutorul unor spărgători de gheață și a avioanelor. În prezent, în Arctica, pe banchizele în derivă, există 30 de instalații de acest gen care transmit date prețioase asupra vitezei și direcției masivelor de gheață, date meteorologice și altele.

●

LA STAȚIUNEA experimentală agricolă din Kustanai (R.S.S. Kazahă) s-a

obținut o nouă varietate de cartofi. **În fotografie:** măsurarea unei mostre de cartofi uriași, care cîntărește... peste 1 kg.

●

NU MAI PUȚIN de 1042 de mîncăruri de ouă se pot comanda la un restaurant de specialități din New York. Aici se servesc nu numai ouă de găină, dar și mîncăruri cu ouă provenind de la cele mai diferite păsări, uneori păsări foarte rare.

●

PENTRU a face operele clasicilor culturii poloneze cît mai accesibile oamenilor muncii, Muzeul Național din Cracovia și Uniunea istoricilor de artă din R. P. Polonă au amenajat două caravane-muzeu, care vizitează satele poloneze, oprindu-se o zi sau două în fiecare din ele pentru a expune aici tablourile celor mai valoroși artiști plastici.

●

MOSCOVA numără 10 mari maeștri ai șahului, 36 maeștri, peste 100 de candidați la titlul de maestru și mai bine de 2000 de jucători de primă categorie. Aceste cîteva cifre explică uriașul interes manifestat de jucătorii de

șah din capitala U.R.S.S. pentru tradiționalul campionat al orașului precum și marele interes al șahiștilor din întreaga lume pentru șahiștii sovietici.

ÎN CLIȘEU îi vedem pe campionul mondial de șah, Mihail Botvinik, susținînd în mod strălucit, un simultan la Hamburg (R.F.G.).

●

LA RIGA, capitala R.S.S. Letone, s-a deschis recent o interesantă expoziție. Ea cuprinde operele tînărului colhoznic Teodor Karast. Acest pictor amator, în vîrstă de numai 25 ani, a creat pînă acum 2000 tablouri și desene.

●

LUCRĂRILE de terasamente pentru construcția primei porțiuni a autostrăzii care va încercui Moscova au fost terminate. Lungă de 109 km. și lată de 24 m., această șosea se află la o distanță de 16-20 km. de centrul orașului. Autostrada va trece peste și sub celelalte căi de comunicație.

●

CU SECOLE în urmă cărțile, scrise pe piei de animale au fost extrem de prețioase. Iar bibliotecile, ținînd seama de

valoarea lor, le apărau împotriva unor eventuali hoți „bibliofili"... ținîndu-le în lanțuri, așa cum se vede în clișeul de mai sus.

Care este explicația

Probleme de știință distractivă

1. Dacă diamantul este și el un cărbune, ca orice cărbune obișnuit, cum se explică faptul că după arderea diamantului nu rămîne cenușă, în timp ce după arderea cărbunelui da?

2. Un balon liber în aer, fără motor, este mișcat de vînt și nu poate cîrmi. De ce bărcile cu pînze, împinse tot de vînt pot merge unde vor?

3. Un vas cu plante primește lumină dintr-o singură parte. Cum se explică faptul că tulpinile care cresc mai repede nu sînt cele din partea luminată, ci cele din zona umbrită?

4. De ce un pendul tinde să meargă mai repede cînd e frig afară?

5. Cînd cauciucurile unui automobil sînt noi, indicatorul de viteză arată exact. Cînd cauciucurile se uzează, de ce indicatorul va arăta mai mult decît viteza reală?

6. De ce întrebuințează locuitorii din regiunile polare cuțite, furculițe și linguri de lemn?

Răspunsuri

1. Cărbunele arde de fapt, fără a lăsa cenușe, dar el conține și alte impurități, cărora li se datorește ceea ce numim cenușe. Diamantul fiind cel mai pur cărbune, nu lasă prin ardere cenușe.

2. Balonul e înconjurat peste tot de același mediu — aerul — pe cînd barca deși împinsă de vînt, este parțial scufundată în apă, care opune rezistență mai mare decît aerul și dă cîrmei posibilitatea de rezemare, deci de cîrmire.

3. Tulpinile din partea luminată cresc mai încet, deoarece planta se apleacă spre lumină, fenomen cunoscut în știință sub numele de fototropism.

4. Din cauza frigului, metalul din care e făcută coada pendulului se contractă, pendulul se scurtează și oscilează mai repede.

5. Pentru că diametrul roților scăzînd, ele se vor învîrti de mai multe ori pe aceeași distanță, iar indicatorul rămîne permanent legat de roată.

6. Pentru că din cauza frigului intens, buzele și mîinile s-ar lipi de metal.

Un părinte grijuliu în lumea păsărilor

Una din păsările cele mai ciudate, la care s-au inversat într-o bună măsură rolurile familiare este, fără îndoială, ieipoa ocellata.

Masculul acestei păsări pare a avea impresia că incubația este un lucru prea serios pentru a fi lăsat pe seama femelei. Din momentul din care „ea" depune primul ou, „el" este acela ce se ocupă de rest. Încă cu trei luni înainte de a avea loc fericitul eveniment, el caută și pregătește o adîncitură de pămînt de un metru profunzime și 2-3 metri diametru, pe care o umple cu foi putrede, ce încep să fermenteze atunci cînd ploile de toamnă le umezesc îndeajuns. Această fermentație este generatoare de căldură, temperatura fixîndu-se în jurul a 34 grade.

Femela depune atunci primul ei ou, pe care „el" îl acoperă cu pămînt, printr-o activitate de două ore. Cu multă rîvnă stringe treptat pînă la 35 de ouă și are grijă ca temperatura „clocitoarei" să se mențină constantă.

Heringul norvegian

În fiecare an, la mijlocul iernii, se adună pe coasta de nord-vest a Norvegiei, o mare flotă pescărească din toate țările Europei. Cîteva mii de vase și aproape 25.000 de marinari se pregătesc pentru prinderea heringilor norvegieni. Pescuitul durează pînă în aprilie și în acest timp sînt scoase zeci de milioane de kilograme de heringi din apele mării. În medie, cantitatea actuală se cifrează la apreciabila cifră de un milion de tone.

Interesant este faptul că din această impresionantă recoltă marină, numai un mic procent este consumat ca pește proaspăt sau sărat. Cea mai mare parte este trimisă către întreprinderile speciale de prelucrare, unde din acești heringi este extras uleiul de hering, sau făina de hering, care constituie un excelent furaj.

Convoiurile de heringi ce străbat întinsurile Oceanului Atlantic sînt cele mai mari migrațiuni de viețuitoare, cunoscute pînă în zilele noastre. Heringul vine să depună icrele pe coasta de nord-vest a Norvegiei, deoarece acești pești necesită pentru aceasta ape de o anumită temperatură și salinitate și un fund de mare stîncos — condiții ce se întîlnesc în această regiune.

Iura, Borea, Tolea Soloviov și Tolea Generalov, cei patru băieți pe care-i vedem în fotografia de mai sus, pot fi mîndri de „opera" lor. Este cea de a 12-a rachetă construită de tinerii constructori ai stațiunii tehnice a elevilor din orașul Kosino. A doua treaptă a rachetei este lansată de la înălțimea de 200 m. cu ajutorul unei parașute. Deocamdată aceasta-i limita... Dar cine știe, poate acești patru sau alți colegi ai lor vor fi inginerii, ale căror rachete adevărate vor zbura spre Marte și Venus!

„Sanatoriul pămînturilor bolnave"

În fața se întinde cîmpia netedă a Socodorului. Pămîntul e cojit, scorțos, de netrecut pentru coltul firav al ierbii. Totul pare pustiit, sterp. „Pămînt bolnav" — ne explică profesorul C. V. Oprea de la Institutul agronomic din Timișoara, conducîndu-ne prin pășunea fără... iarbă. Da, e bolnav pămîntul de aici. Și nu-i un hectar sau două. Sînt sute de hectare. Și „boala" se întinde ca o pecingine, de la an la an, scăzînd producția vegetală, scoțind din circuitul agricol suprafețe însemnate de pămînt.

Prin anul 1954, pe aceste meleaguri a poposit un proaspăt absolvent al Institutului agronomic din Timișoara: inginerul Ene Constantin. Ei avea misiunea să facă cartarea solului în Socodor și din împrejurimi. Văzînd gradul accentuat de sărăturare, recoltele mici obținute, tînărului inginer îi veni ideea înființării unei stațiuni experimentale pentru ameliorarea acestor pămînturi.

Și astfel și-a început munca, animat de țelul ce și l-a propus să-l realizeze: găsirea unor metode agrofitotehnice care să ducă la punerea în valoare a acestor soluri. În scurtă vreme — sau mai bine zis în anul următor — Socodorul a fost înconjurat de un cîmp verde de ierburi, de un lan de cereale ce ieșea timid spre soare, fiind primul semn că „boala" acestor soluri poate fi învinsă. Atunci, oamenii au denumit oaza verde care a apărut în mijlocul cîmpului scorojit „sanatoriul pămînturilor bolnave". Dar tînărul inginer nu apucă să-și vadă visul împlinit: măcinat de o boală incurabilă, el decedă la o vîrstă prematură. În semn de omagiu adus inițiatorului, stațiunea de la Socodor a fost denumită „Ing. Ene Constantin". Aci, tinerii ingineri Ion Vlas, Iuliu Colibaș și Maria Florea, împreună cu tehnicienii Petru Nădăban și Amalia Lorentzi, continuă cu multă sîrguință, sub îndrumarea catedrei de pedologie a Institutului Agronomic din Timișoara, începutul bun făcut de inginerul Ene Constantin.

Pe cele 150 de hectare pămînt sărăturat care aparține stațiunii s-au făcut diverse experiențe ale căror rezultate au permis trageresa unei concluzii însemnate: că solurile sărăturate pot fi productive. Aș aminti numai că aci, pe pămîntul ce la prima vedere pare sterp, s-au obținut anul acesta recolte medii la hectar de 2350 kg. grîu, 2100 kg. orz, 55.000 kg. sorg, 48.000 kg. iarbă de Sudan și 22.400 kg. masă verde de puecinella limosa.

E interesant de aflat cîteva detalii în legătură cu ultima plantă — puecinella. Am putea spune că e nouă în categoria furajelor. Crește spontan, în vetre mici, pe soluri cu mare concentrație de săruri. Cercetătorii și-au dat seama de adaptibilitatea ei în condițiile acestea vitrege. Au strîns-o cu migală, și i-au făcut analizele necesare stabilirii valorii ei nutritive. S-a văzut că este o plantă valoroasă care poate fi întrebuințată ca furaj pentru cai și oi. Culegînd sămînța din flora spontană, cercetătorii au înmulțit-o obținînd o mare producție de masă verde pe care au însilozat-o.

Cît privește cerealele, experiențele au scos în evidență un lucru prețios: că transformarea unui hectar de sărătură în teren agricol fertil, nu costă mai mult de 2000 lei, iar dacă ținem seama că ameliorarea are un efect cel puțin de 20 de ani, înseamnă că se cheltuiește 100 lei pentru un hectar.

Vizitînd „sanatoriul pămînturilor bolnave" din Socodor am aflat și alte acțiuni valoroase care se duc aci pentru „vindecarea" lor. În toamna acestui an, bunăoară, s-a plantat aci o livadă de 2 hectare, în cadrul căreia se vor stabili speciile de pomi care se adaptează mai ușor condițiilor sărăturilor. Colectiviștii din Socodor urmăresc cu viu interes această experiență, fiind dornici să înlocuiască salcîmii din sat cu pomi fructiferi. Se mai încearcă aici o serie de specii forestiere, legume irigate, plante medicinale, etc. Iar pentru ca acțiunea de ameliorare să cuprindă un cerc mai larg de cercetători, stațiunea din Socodor și catedra de pedologie a Institutului agronomic din Timișoara au organizat puncte de sprijin în numeroase comune. Colectiviștii din Siclău, Nădab, Peciul Nou, Liebling, etc. — sprijiniți de cercetători — au înființat cîmpuri de experiență, în cadrul cărora vor stabili „rețete" de punere în valoare a terenurilor sărăturate.

Ing. Virgil LAZĂR

Inimi cu ritm neobișnuit

Savanții sovietici B. F. Sergheev și T. A. Skvorțova, studiind modul de funcționare al organismului unor păsări foarte mici, au ajuns la interesanta concluzie că ritmul bătăilor inimii la animalele cu sînge cald este cu atît mai rapid cu cît animalul este mai mic. Astfel inima elefantului (animal de 3000 kg) are 46 de bătăi pe minut, iar pasărea denumită „Moscovska" cu o greutate de 7,7 gr. ajunge la cifra uluitoare de 1037 de bătăi pe minut. Sînt anumite păsări a căror inimă bate de 1.200 de ori în același interval de timp.

Cu Otilia Cazimir

despre scriitori prieteni

(Urmare din pag. 1-a)

cei mulți îl verifică, îl întăresc cu judecata lor și eu mă apropii altfel de propriu-mi text. Cu alți ochi, cu altă încredere..." — *Imi spunea odată. Am ținut minte și n-am stăruit. Vorba a lunecat de la traducerea pe care au zorul vrea, pînă se încheie anul, s-o isprăvească, de la cartea mult prețuită „Baba Iarna într-un sat", care a ajuns suta de mii de exemplare, la poezia lui Mihai Beniuc.*

— Nu l-am mai văzut de mult pe Beniuc. Cred că de astă primăvară, cînd a fost la Iași. Uite-l colea..." *Și între fotografiile multe de sub cristalul mesei de scris, între fotografiile cu chipuri surîzătoare de copii, Otilia Cazimir îmi arată o poză mică.* „E Beniuc și Lesnea, în grădină. Era în mai...". *Privesc fotografia și, cînd ridic ochii, dau, în imediata ei apropiere, de-o ramă aurită în care odihnea o altă fotografie. Una veche, de peste un sfert de veac.*

— E fotografia despre care ați scris? — *întreb. N-aștept nici o confirmare. Am acum și eu, dinaintea mea, fotografia cu data de 5 iulie 1928, făcută „la deal", adică la Vila de la Copou, a maestrului Sadoveanu. E fotografia pe care cîndva Otilia Cazimir o „citase", scumpă mărturie a tinereții pururi nebiruite a maestrului:* „Mi-e dragă, mi-e foarte dragă fotografia asta. N-aș putea să-ți spun de ce, dar țin mult la dînsa. Și fiindcă tot ai pornit să privești fotografii, am să-ți mai arăt una. A lui Mihai Codreanu, e ultima lui fotografie, din vara lui '57...

Priveam profilul fin al lui Mihai Codreanu, cu basca trasă cochet pe tîmpla stîngă, mîna sa fină, cu degete lungi, subțiri, ținînd pipa de multă vreme văduvită de tutun.

— „Spune-mi, — *aud glasul Otiliei Cazimir* — ai zice că omul din poza asta era un octogenar? De necrezut, cîtă distincție, cîtă eleganță... Îl ții minte, în fotoliul lui de lîngă sobă, unde iarna era cald și vara răcoare? Așa l-am văzut pînă în ultimele lui zile...

Îmi amintesc cu cîtă bucurie m-a întîmpinat cînd i-a apărut volumul de versuri. De cum am intrat pe ușă mi-a spus în loc de bună-ziua: „Duduie Otilia, să știi c-a apărut. Uite-l pe birou. Bine că s-au grăbit cei de la Editură să mi-l tipărească, altminteri s-ar fi putut să apară... postum. Frumos tipărit, — de unde-or fi știut că galbenul e culoarea mea preferată? — elegant, aerisit, cum îmi place mie... Și n-am găsit decît o singură greșeală de tipar, numai una! Așa-s de fericit... ca un june debutant la prima lui plachetă de versuri! Să le-o spui celor de la E.S.P.L.A., duduie Otilia, să le-o spui mata și să le mulțumești din partea mea. Că eu...

Pe neașteptate glasul i s-a asprit, ochii i s-au întunecat și cuta dintre sprîncene i s-a adîncit, dureroasă.

— *Ați fost aproape de Mihai Codreanu în ultimii ani ai vieții lui; dar în timpul „Vieții Românești"?*

— Vrei poate să mă întrebi de debutul meu? Știi, probabil, povestea cu manuscrisul trimis la „Viața Românească", de-o școlăriță? Știi că înduioșați de naivitatea ei, directorul, domnul Ibrăileanu — împreună cu Mihai Sadoveanu i-au dat act de naștere literar; cel dintîi zicîndu-i „Cazimir" iar celălalt „Otilia". Mihai Codreanu a citit versurile semnate cu numele cel nou atunci apărut în revistă: și pot să-ți spun că poate datorită lui nu mi-am spînzurat lira în cui atunci, la începutul începuturilor mele literare.

Nu mai știu cînd și cum, printr-o indiscreție a unei prietene, ai mei au aflat că „fac". versuri, ba încă le mai și public. Mama a oftat speriată:

— Breaslă veselă și săracăcioasă!

Tata a zîmbit într-un anumit fel, care mi-a încălzit inima atît de tînără pe-atunci. Iar peste cîteva zile, nu s-a putut opri să nu-l întrebe pe Mihai Codreanu ce părere avea despre poezioarele noii colaboratoare a „Vieții Românești".

— E fata dumitale moș Casian? — s-a mirat Maestrul. Felicitările mele. Are talent...

Nu-i cunoșteam pe Mihai Codreanu decît din fotografii, dar îmi transcrisesem, într-un caiet special, toate sonetele cîte-i apăruseră pînă atunci. De aceea cînd tata s-a întors acasă și mi-a repetat cuvintele Maestrului, nu i-am putut răspunde nimic. Doar i-am sărutat mîna și am fugit afară, pe pietroiul meu de sub lilieci, unde visam în fiecare seară de la începutul primăverii și pînă toamna tîrziu. Și cum n-aveam nevoie de caiet ca să spun pe dinafară sonetele preferate, i le-am adresat în seara aceea Maestrului pe șoptite, cu lacrimi de recunoștință în ochi, singură, în întuneric.

— *Aș vrea să întreb — fără să ispitesc în planurile de lucru — de ce nu vă scrieți amintirile?*

— Cine ți-a spus că nu scriu? Le-am scris...

— *Da, cele despre Ibrăileanu, despre Topîrceanu, despre maestrul Sadoveanu...*

— Vezi că nu știi? Am scris și cele despre Mihai Codreanu, despre Panait Istrati.

Mă uit mirat.

— Nu mă privi așa. Uite-le aici! *Și Otilia Cazimir scoate dintr-o mapă brună foi de manuscris.*

— *Ar trebui adunate într-o carte...*

— *Îndrăznesc eu.*

— Și pe asta o fac — *îmi răspunde.* O carte pe care am intitulat-o „PRIETENII MEI SCRIITORI". Ești mulțumit?! Nu-i o carte de interpretări literare. Îi prezint pe-acești „prieteni ai mei scriitori", așa cum i-am cunoscut, într-o suită de simple relatări în care nu intervine decît dragostea pe care le-am purtat-o și le-o port. De aceea aș vrea să-mi apară cartea cît mai trăiesc... Poate că unele mărturii au să pară oarecum sentimentale. Eu știu?!... Un singur lucru îmi doresc: ca aceste crîmpeie de viață să pătrundă și-n sufletul altora, adînc, cum au pătruns într-al meu...

Căutînd să frîngă un gînd adus de evocări dragi, Otilia Cazimir se întoarce cu fața spre fereastra aurită în soarele scăpătat, de iarnă, „Sînt unele istorii cu haz. Să-ți povestesc una, una bună de tot, despre Panait Istrati. Dar mai bine îți dau s-o citești, am isprăvit-o...

— *Nu — zic — mai bine ascult. Și ascult. Ascult și rîd și-mi dau socoteală că n-aș putea niciodată descifra, din notițe, savoarea istorisirii.*

La sfîrșit, cer manuscrisul.

— Dar acuma ce-ți mai trebuie? — *face Otilia Cazimir către mine.* Că doar nu vrei s-o și citești?!...

— *Să nu uităm cititorii... De însemnat, precum se vede, n-am însemnat nimic. Așa că...*

Primesc foile și le pun de o parte. Citesc în fruntea paginii titlul: CEAI „DE CUCOANE". Urmează apoi istorisirea pe care am primit îngăduința s-o reproduc:

Ceai „de cucoane"

„În Iașul snob de pe vremea aceea (era în anul 1931 n.n.) Panait Istrati ajunsese la un moment dat un personaj monden. Doamnele din elită umblau moarte să-l aibă, ca număr de mare atracție, la ceaiurile lor simandicoase: scriitor în limba franceză cunoscut în toată Europa, prieten cu Romain Rolland, cu un trecut zbuciumat, — era mai mult decît le trebuia ca să-și piardă capul

— Închipuiește-ți că Ninette ne l-a pas encore eu chez elle! — căina cîte una, cu ipocrizie, pe cîte-o prietenă, ca să dea a înțelege că ea, mai fericită, l-avait eu.

Și Panait primea invitațiile, făcea cuvenitele onoruri bufetului totdeauna ales (nu era mîncăcios, dimpotrivă, dar îi plăceau lucrurile bune, ca oricărui om care a fost multă vreme lipsit de ele), glumea, rîdea, vorbea...

— Oh, mais ti est charmant! — se mira cîte o cucoană care, citind-o pe Kira Kiralina, se aștepta să vadă întrîndu-i în salon un soi de troglodit, așa ceva ca banditul Terente care hălăduise, nu de mult, prin bălțile Brăilei.

— Nu te-ai mai săturat de-atîtea ceaiuri „de cucoane"? — îl întreba George Topîrceanu, obligat, din prietenie, să-l însoțească.

Panait îl răspundea, cu un anumit zîmbet:

— Ba m-am săturat eu, dar ce vrei să fac? Le face atîta plăcere, săracele...

O dată, la un ceai unde invitatele îl exasperaseră cu întrebări destul de indiscrete privitoare la trecutul lui, cu discuții literare interminabile și cu cereri de autografe „în franțuzește, vă rog!", — Panait Istrati, răzbit, s-a gîndit să le mai potolească un pic entuziasmul. Și cum tocmai atunci intra pe ușă o subretă, toată numai dantele înfoiate cu drotul („ca o gîscă albă din cele crețe", cum zicea Panait), aducînd un platou uriaș de argint încărcat cu bunătăți, — prietenul nostru a strecurat spre George Topîrceanu o privire iute peste ochelari, și-a dres glasul și a început răspicat:

— Cînd eram eu slugă la un grecotei bogat de la Brăila, nu rîvneam la altceva decît să mă lese și pe mine să duc, măcar o dată, tablaua de argint în salon la boieri... Dar îi-ai găsit! Eram rufos și nespălat, și grecul știa că mi-aș fi virît degetele prin toate chiselele lui cu cofeturi...

Stăpîna casei s-a îngălbenit, apoi a izbucnit într-un rîs exagerat de vesel:

— Ce drăguț ești, Maestre! Și ce imaginație!...

Atunci George Topîrceanu, care pianuia mai de mult ceva, a prins curaj.

Lui Panait Istrati îi plăcuse grozav Walter-ul lui, — un pistolaș plat de oțel, mic ca o jucărie, și-și comandase unul la fel la „madam Bett", armurăreasa de pe Cuza-Vodă. Tocmai în ziua aceea. Panait trebuia să intre în stăpînirea pistolului dorit.

— Ți-ai luat pistolul? — l-a întrebat George Topîrceanu, cu nevinovăție

— Uite-l.

Radios, Panait a scos jucăria din buzunar. Cucoanele s-au alarmat și, de spaimă, au dat-o pe romînește:

— Bagă de seamă, omule!

— N-o fi încărcat?

— Domnule Topîrceanu, nu-l lăsa, că face o poznă!...

George Topîrceanu a luat pistolul din mîna lui Panait, i-a scos cartușele din butoiaș, apoi l-a cîntărit în palmă privindu-l cu un ochi pe jumătate închis, ca un cunoscător ce era.

— Ei?.. — l-a întrebat Panait, cu un început de neliniște.

— Hm! — a făcut specialistul, întorcînd pistolul pe cealaltă parte și încruntîndu-se ușor. — Nu-i chiar ca al meu...

— Cum asta? — a sărit ars Panait, ridicîndu-se cît era de lung.

— Nu vezi? E mai turtit, cu țeava mai scurtă, iar butoiașul are numai cinci șaguri, nu șase. Și pe urmă...

Dar n-a mai putut adăuga nimic, deoarece Panait a slobozit pe neașteptate o înjurătură fantastică, în cea mai neaoșă românească, însă care nu se înțelegea bine cui îi era adresată: pistolului, lui madam Bett sau propriei sale nesanse.

— Și pe urmă, — a continuat George Topîrceanu necruțător, — pe placa de email ar fi trebuit să fie gravat și anul fabricației, și nu-i. Cine știe ce rablă a găsit madam Bett, prin sertare, de pe cînd trăia Pietro al ei, a șters-o, a lustruit-o, și ți-a vîndut-o ca pe un Walter nou-nouț!

De data aceasta replica a pornit de-a dreptul spre biata madam Bett, completată cu tot dichisul, ca de mult în portul Brăilei.

Încîntat, George Topîrceanu ar fi vrut să ducă gluma mai departe: cunoștea vastul repertoriu de specialitate al prietenului Panait și nu se îndura să renunțe la el. Dar tăcerea care se lăsase în salon l-a făcut să se oprească la timp. O clipă, asistența rămase așa cum o apucase vremea. O doamnă tînără își uitase linguriță cu înghețată între cupă și gură, și siropul de fragi îi picura pe rochia albă. Noroc că alteia i s-a oprit un biscuit în git și a început să tușească. Atunci subreta cea „ca o gîscă creață" nu s-a mai putut stăpîni și a izbucnit în rîs. Stăpîna casei l-a aruncat o căutătură neagră pe sub sprîncene, alergînd cu un pahar cu apă la prietena care se înecase, apoi cu un șervețel la cea care-și pătase rochia.

În vremea asta, George Topîrceanu îl trăsese pe Panait lîngă o fereastră, își scosese din buzunar propriul lui Walter și-l pusese alături de celălalt:

— Nu te speria, sînt exact la fel. Biata madam Bett e negustorească cinstită. Dar am vrut, așa... să distrez și eu un pic cucoanele!

Dacă George Topîrceanu n-ar fi fost excepțional de rezistent, pumnul pe care l-a aplicat Panait pe spinare l-ar fi doborît ca pe un copil. Și cum rîsul e contagios, iar Panait Istrati rîdea cu hohote care-l făceau să se cutremure și cu lacrimi care-i abureau sticlele ochelarilor — toată asistența a început să rîdă, fără să știe bine de ce, și incidentul a fost uitat.

Doar lîngă ușă, o doamnă între două vîrste a prins-o de șorț pe subreta care se pregătea să iasă și a întrebat-o, ceva mai tărișor decît s-ar fi cuvenit:

— Ascultă, fetițo... știi că n-aud tocmai bine... Ce-o spus nebunu ceala de franțuz de rîdeai așa? Ha?.. Ce-o spus?

★

— Vasăzică manuscris mi-ai luat, interviu în lege mi ai luat...

— *Și vreme prea multă — mă scuz.*

— N-are a face. Ai luat din vremea gospodinei. Abia că m-ai mai scutit de-o seamă de treburi.

— *Dar n-am isprăvit — zic.*

— Ce mai vrei frate de la mine! — *se înspăimîntă, cu voie bună, duduia Otilia.* Parcă adineauri te-ai scuzat c-ai stat în „vizită armenească"...

— *Ce-am eu de cerut nu ia timp. Imi trebuie fotografii.*

— Poftim — *face Otilia Cazimir, mimînd năduful.* Și fotografii mai vrei? Pe care?

— *Asta — arăt spre rama aurită cu fotografia cea de un sfert de veac. Despre ea au citit mulți. Și portretul d-voastră făcut de Topîrceanu.*

— Și pe asta?! Dar n-ai să mi-le pierzi?

Făgăduiesc, argumentez cît mi-s de trebuincioase fotografiile și iar făgăduiesc.

— Dacă ai să te ții de făgăduială e bine. Uite îți mai încredințez una. Asta-i de actualitate... *Otilia Cazimir sălta cristalul de pe birou și dintre pozele cele multe o alege pe cea cu Mihai Beniuc și George Lesnea și mi-o dă rîzînd.* „Să nu ne pierdem în trecut, dragul meu că nu-i bine. Și apoi să nu fim nedrepți cu alți prieteni scriitori...

★

Ne-am despărțit în prag. Era amiază. Lumină darnică, cer limpede; pe ulița liniște. Am mai privit odată ochii buni lucind tinerește, semnul pe care mi-l făcea o mînă albă, prietenească și mă gîndeam la un superb articol scris cîndva de Geo Bogza. La articol și la îndemnul lui: să-i cunoaștem și să-i iubim pe scriitorii, pe artiștii generației înaintașe cu care avem fericirea să fim contemporani. Și eram fericit.

Virgil DĂNCIULESCU

6 IULIE 1928: Otilia Cazimir, maestrul Mihail Sadoveanu, G. Topîrceanu.

LITERATURĂ TEATRU CINEMA MUZICĂ PLASTICĂ

În Atomia-la teatru!

Am intrat într-unul din holurile teatrului. Nu exagerez dacă spun că alergam, dornic să ajung cît mai repede în sala de spectacol.

— Mai încet, dragul meu! Stai! Trebuie să ne oprim puțintel aici! — spuse ghidul oprindu-se în fața unui panou, cu o mulțime de indicatoare distribuite în zone diferit colorate.

— Să vedem de ce locuri libere dispunem! — spuse ghidul. Așa... 2013 și 2014. Da' la spune-mi, ai purtat cîndva ochelari? — mă întreabă el.

— Da... sînt puțin miop...

— Ce valoare?

— Parcă 1,75 dioptri.

Văzui cum apasă butoanele unei claviaturi, compunînd numerele locurilor noastre. Ba, locului meu (2014) îi adăugă și caracteristica matematică a defectului meu de vedere. Printr-o deschizătură specială, apărură două perechi de ochelari cu sticle incolore și fără rame, astfel încît nimic nu limita cîmpul vizual. Brațele lor erau ceva mai groase decît cele obișnuite, prevăzute cu niște piese conice ale căror baze învelite în plastic se puteau mula perfect pe tîmple. De îndată ce mi-i pusei la ochi observai și altceva:

— Bine, dar parcă n-am pus nimic în fața ochilor — remarcai uimit — și nici nu le simt greutatea... Pur și simplu, parcă nu sînt!

— Așa și trebuie! răspunse ghidul.

— Și, la urma urmelor, de ce-i nevoie de acești ochelari?

— Să mergem și vei vedea!

Făcurăm doar cîțiva pași și... nu-mi putui reține un strigăt de uimire. Eram parcă victima unui vis, care contrazicea flagrant senzațiile vizuale pe care le avusesem pînă atunci. Era suficient să vreau să văd un detaliu depărtat, pentru ca simultan să constat că se apropie, se oferă privirilor mele foarte de aproape, pentru ca apoi, de-ndată ce atenția mea se distribuia asupra ansamblului sălii, totul să revie la proporții normale. Aș putea spune că minunea se petrecea în mod spontan, ca și cînd ochii mei ar fi dobîndit deodată capacitatea de a se acomoda perfect și absolut reflex, pentru a vedea la orice distanță. Strigătul meu de uimire — și cărula dintre dumneavoastră nu i s-ar fi întîmplat la fel?! — făcu să răsune imensul hoII al teatrului atît de puternic, încît ghidul meu se sperie rău de tot:

— Stai! Oprește-te! — comandă autoritar ghidul, deși stăteam pe loc. Scoate-ți ochelarii! — tună el pe același ton (făcui ce-mi comandase). Așa! Uff! Experiența asta nesăbuită putea să te coste mult! Ești verde ca un mort ireversibil! Iartă-mă! — se scuză el cu sufletul la gură. Sperietura lui însă parcă o alungă pe a mea, și după anumite legi în funcție de valorile sarcinilor electrice care apar pe suprafețele lor. Asta-i tot! Ei, ți-a mai venit inima la loc?

— Mda! Acum totul este de înțeles! — spusei laconic.

Abia făcurăm zece pași că o lumină dulce, azurie, inundă marele hoII pe care îl străbăteam grăbiți.

— Ei dracie! Am nimerit la spartul tîrgului! S-a terminat spectacolul! — spuse ghidul.

Într-adevăr, peste cîteva clipe hollul se umplu de lume, care se îndrepta spre ieșire.

— Poate că-i mai bine că am nimerit la sfîrșitul spectacolului! Vei putea beneficia în tihnă de toate explicațiile necesare.

★

Foarte îndatoritor, un tînăr regizor se oferi să ne conducă. De la intrarea în imensa sală am remarcat lumina de zi ce inunda spațiile scenice, distribuite larg în toate părțile pornind din centru. În același timp am remarcat lipsa oricărei delimitări dintre scenă și spațiile rezervate spectatorilor. Acolo nu se afla nimic din ce știam eu că trebuie să fie într-o sală de teatru, în afară de imensul platou-decor.

— Bine dar unde-i scena? Unde stă publicul? La urma urmelor unde-i sala teatrului? — întrebai contrariat.

— Ha, ha, ha! — rîse cu poftă regizorul. Iaca se mai întîmplă și în zilele noastre ca cineva să nu vadă pădurea din pricina copacilor, sau copacii din pricina pădurii.

— Cum asta!? — ripostai ușor enervat.

— Exact cum am spus! Aici e și scena și sala, întrepătrunse una cu alta și în continuă transformare nu numai de la o piesă la alta, sau de la un tablou la altul, dar chiar și pe durata unui singur tablou.

— Și totuși unde-i zona pentru spectatori? — insistai.

— Zonele, pentru că sînt multe, unele mari, altele foarte mici — cele din urmă nu mai încăpătoare decît lojile de pe vremuri — sînt distribuite extrem de divers în cele mai diferite puncte ale sălii.

Petre CONSTANTINESCU

(Va urma)

Ferestre spre viitor

minat de o imensă curiozitate avut puterea să întreb:

— Dar ce se-ntîmplă?

— Te asigur că totul este în cea mai perfectă regulă. Este urmarea folosirii acestor ochelari care nu sînt altceva, decît o formă foarte evoluată a binoclului de teatru de pe vremuri. Știți, în timpul spectacolului, în teatrul nostru modern, acțiunea se petrece adesea cînd în imediata apropiere a spectatorului, cînd la o sută de metri și chiar mai mult. Sistemele stereofonice ale sălii asigură o audibilitate perfect reglată pentru orice punct al sălii de teatru. Problema vizibilității — aproape, sau departe, a ansamblului sau a detaliului indiferent de distanța la care se află — a fost rezolvată cu ajutorul acestor ochelari care sînt dotați cu un sistem optic autoreglabil pentru distanțele specifice teatrului. Este suficient să schițezi mintal efortul de acomodare vizuală, necesar pentru a vedea un detaliu de un decimentru patrat la 100 metri distanță — de pildă — pentru ca biocurenții ce apar în mușchii care realizează acomodarea în condiții normale — recepționați apoi și prelucrați de organele electronice special plasate în brațele ochelarilor, să comande fără știrea noastră modificarea cea mai convenabilă a caracteristicilor optice ale lentilelor, nu pe calea deformării lor ci pe calea modificării inegale și progresive a coeficientului lor de refracție. Aceste lentile sînt construite dintr-un plastic special, care își schimbă coeficientul de refracție

In orașul lui Leos Janacek

(Urmare din pag. 1-a)

al poporului său, a scrutat adîncimile sufletului țăranului și muncitorului moravian, din care a scos la lumină materialul prețios al lucrărilor sale. Ca și Enescu, ca și Bartok, ca și marii compozitori sovietici, Janacek a dovedit că pornind de la conținutul de viață și de la intonațiile cîntecului popular, se poate făuri un limbaj muzical de o mare originalitate și forță plastică.

La muzeul permanent Janacek ne întîmpină directoarea Theodora Strakova, cea care, în octombrie 1958, cu prilejul comemorării a treizeci de ani de la moartea maestrului, a organizat expoziția dedicată vieții și operei sale. Muzeul are două clădiri: una din ele, o căsuță modestă, era locuința lui Janacek. Camera lui de lucru îl așteaptă parcă și azi, toate sînt nemișcate, la locul lor: pianul, biroul, biblioteca de note. Intrăm apoi în sediul central al muzeului — de fapt vechiul local al „Școlii de organiști", întemeiată de Janacek în 1882.

La primul etaj al clădirii se află expoziția permanentă dedicată lui Janacek. Din imagini și explicațiile lor se desprinde limpede firul vieții și conturul personalității artistice a muzicianului. Cea dintîi sală conține documente asupra copilăriei și primei tinereți; Janacek s-a născut în 1854 la Hukwaldy, în nord-estul Moraviei, pe aceleași meleaguri cu alți oameni de seamă ai patriei: compozitorul Krizkovsky și poetul Bezruc. După terminarea studiilor medii, tînărul artist s-a alăturat mișcării de renaștere națională, ai cărei animatori au fost primii absolvenți ai gimnaziilor cehe din Moravia. Tînăra generație progresistă a anilor 1870 a ieșit din apele călduțe ale romantismului naiv, promovînd o cultură militantă, cu puternic caracter de critică socială.

Astfel Janacek a înțeles de timpuriu rolul de educator al artistului. Primele încercări de compoziție se îmbină cu munca de maestru de cor și dirijor al asociației „Beseda": deschiderea teatrului ceh din Brno a prilejuit reprezentarea primei sale opere — „Sarka" — pe același libret izvorît din trecutul istoric îndepărtat al poporului ceh care mai inspirase pe Dvorak și Fibich.

Și iată primul rezultat al maturizării creatorului — opera „Jenufa", care triumfă în zilele noastre pe scena multor teatre lirice ale lumii. Mărturia acestui fapt am avut-o la spectacolul care a avut loc în 12 noiembrie, pe scena operei din Brno. În cadrul lunii prieteniei cehoslovaco-sovietice, trei soliști ai teatrului muzical din Novosibirsk au interpretat rolurile principale ale operei lui Janacek în orașul compozitorului.

Reîntorcîndu-ne în expoziție, cercetăm materialele care înfățișează legătura intimă a lui Janacek cu cultura rusă. El își însușește limba marelui popor prieten încă din anii studenției, și în timpul șederii sale la Leipzig nutrea gîndul să cunoască și învățămîntul muzical din Petersburg. În 1896, el pleacă la expoziția rusă din Nijni Novgorod, vizitează Petersburgul și cercetează trecutul istoric al Moscovei. La întoarcerea în patrie, fondează un cerc de cultură rusă la Brno și își continuă apoi toată viața studiile asupra literaturii și muzicii clasice ruse. Mărturie stau numeroase creații de seamă ale sale: publicul nostru cunoaște, de pildă, poemul simfonic „Taras Bulba" inspirat de Gogol. Dar și mai importantă este opera „Katia Kabanova" după „Furtuna" lui Nikolai Ostrovski.

Am admirat și această lucrare pe scena Operei „Janacek" din Brno. După „Jenufa", ea reprezintă următoarea etapă importantă a creației dramatico-muzicale a compozitorilor, în timp ce capodopera ultimei perioade creatoare avea să fie „Amintiri din casa morților", după Dostoievski. „Katia Kabanova" e străbătută de suflu liric larg, menținut tot timpul în limitele acelei sobrietăți expresive de care Janacek nu s-a despărțit nici o clipă.

Dar să-i părăsim pe maestru, pentru a-i cunoaște discipolii. Într-adevăr cei mai virstnici dintre profesorii Academiei de Muzică din Brno au fost elevii lui Janacek și ei transmit astăzi tradiția lui tinerei generații. Vilem Petrzelka este șeful catedrei de compoziție, și cel mai cunoscut compozitor actual din Brno; el își poartă cei 70 de ani cu o tinerețe care străbate și într-o atrăgătoare „Simfonietă", ascultată în cadrul unei audiții pe benzi de magnetofon, la radio. Tinerii sînt și ei interesanți. Am cunoscut un Concert pentru pian de Miloslav Istvan și unul pentru vioară de Ctirad Kohovtek. Meșteșugul componistic e însușit cu multă seriozitate și muzica are un caracter de o sobrietate concentrată, care impune.

A. HOFFMAN

PRIMAVARA 1959: Mihai Beniuc, Otilia Cazimir și George Lesnea.

SPORT

Clasamentele noastre în campionatul categoriei A de fotbal (II)

FUNDAȘII

Cele două posturi de fundaș au dat destulă bătaie de cap echipelor noastre din categoria A, pentru că, doar cu cîteva excepții, jucătorii specializați pentru aceste posturi nu au corespuns integral.

Primul loc în clasamentul fundașilor dreapta îl acordăm lui POPA (Dinamo București), pentru că a fost, în ansamblu, mai complet decît ceilalți jucători pe același post. Mare revelație a campionatului 1958/59, dinamovistul n-a continuat în stagiunea de toamnă a campionatului 1959/60 ascensiunea ce s-a așteptat de la el. Deosebit în jocul lui este marea mobilitate și vitalitate de care dă dovadă și care-i permite intervenții eficace și spectaculoase.

ZAVODA II (C.C.A.), care-i urmează în clasamentul nostru, își depășește net predecesorul sub raportul cunoștințelor tehnice și tactice. În schimb, jucătorul militarilor bucureșteni a pierdut din vitalitatea ce-l caracteriza în urmă cu vreo 2—3 ani. Aceasta îl face să fie inegal în decursul aceleiași partide.

GREAVU (Rapid) a fost indisponibil o bună bucată din turul campionatului, ceea ce a influențat hotărîtor asupra comportărilor lui. În partidele susținute, calitățile lui (detentă și un excelent joc cu capul, dîrzenie, mobilitate, etc.) au ieșit, totuși, cu prisosință în evidență, permițînd — mai departe — anticipări valoroase asupra viitoarei lui cariere fotbalistice.

NEDELCU (Progresul) și ZBIRCEA (Steagul Roșu) împart locurile 4—5 ale clasamentului nostru. Primul a avut un sezon care a permis să se vadă frumoasele progrese pe care le-a înregistrat. Cu toate acestea, numai cu ceea ce a arătat nu poate depăși calificativul „onorabil", ca și Zbîrcea de altfel — față de care are avantajul unui plus de tinerețe. Acesta din urmă, bun element de club, a dovedit o creștere de formă.

Într-o înșirare care indică în ordine preferințele noastre, mai notăm pe **Szücs** (U.T.A.), **Giosanu** (Dinamo Bacău), **Toma** (Farul), **Pahonțu** (Petrolul) — acesta în sensibil regres — și **Kromely** (Știința), jucători cu posibilități limitate, eventual cu o mică rezervă pentru ceea ce ar putea să mai arate în plus ultimul dintre ei.

Pentru primul loc al clasamentului fundașilor stînga se impune SOARE, (Progresul) al cărui joc a cîștigat maturitate. Un plus de seriozitate în pregătire i-ar consolida condiția fizică care, uneori, e deficitară. Calm, cu un excelent plasament, un bun atac la om — însă, din păcate, neregulamentar în anumite împrejurări — cu degajări sigure și un șut în linie (ce poate fi folosit la executarea loviturilor de pedeapsă).

MĂCRI a avut un sezon incomplet, fiind indisponibil în jumătate din etapele turului. În cele în care a jucat a fost sub nivelul valorii marcate în campionatul precedent. A păstrat — și trebuie neapărat înlăturat — jocul periculos ce-l practică, mai ales că nu știe să joace cu capul, — ceea ce-l face să ridice piciorul la înălțimi nepermise.

ZAVODA I, a fost surprinzător de bun în noul său post. Cu calitățile ce le are (ne gîndim la tehnica, rutina, șutul și „pasa" lui) fostul înaintaș poate să devină un fundaș excelent.

Ploeșteanul NEACȘU I, cu o comportare bună în acest post, este preferința noastră următoare, înaintea constănțeanului de dată recentă, FLORESCU. Primul a fost totuși mai puțin în actualitate, decît ar fi meritat, probabil fiind înglobat — deși nu era cazul — în comportarea în general puțin satisfăcătoare a întregii apărări a echipei lui. Florescu, la rîndu-i, a fost un om de bază pentru echipa ce l-a adoptat.

Din restul jucătorilor specializați pe acest post — deci nu dintre cei cu folosință accidentală — au dreptul la clasificările următoare: **Moarcăș** (Steagul Roșu), **Izghireanu** (U.T.A.), **Vasiu** (Jiul), **Dragomirescu** (C.C.A.) și **Costin** (Știința).

Ion BOCIOACĂ

Instantanee sportive

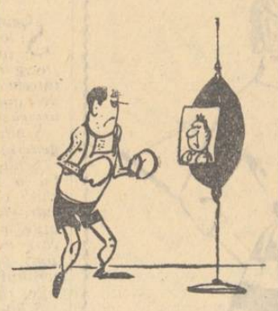

Pregătiri pentru revanșă...

Fără cuvinte.

Desene de Matty ASLAN

Poate fi apărată lovitura de la „11 metri"?

Mi s-a pus de multe ori întrebarea: poate fi apărată lovitura de la 11 metri?

Penaltiul, cum i se mai spune, este marea dramă a fotbalului, o dramă tot atît de ucigătoare și pentru jucători și pentru spectatori. Brațul arbitrului care indică punctul alb ce marchează locul unde trebuie să fie așezat balonul, pare o adevărată „sabie a lui Damocles". Cei 11 metri par să se reducă la proporții liliputane, distanța dintre barele porții capătă dimensiuni cosmice, nervii sînt încordați la maximum.

Tribunele au amuțit. În liniștea ce stăpînește terenul, jucătorul care execută lovitura pășește încet spre minge. Un pas, doi, trei, o fentă, alta, șut și un tunet de aplauze sparge tăcerea.

Încă o „minune" fotbalistică s-a consumat. Portarul a prins. Ceea ce, teoretic, matematic, fizic, mintea omenească nu poate admite, acolo pe teren, practic s-a întîmplat. Și astfel de „minuni" sînt destul de dese.

Sînt mulți portari care, în cariera lor, în situații extrem de dificile pentru echipă, au apărat 11 metri. Teoria pare să fie înfrîntă de practică. Și totuși nu este așa: lovitura de la 11 metri nu poate fi apărată.

Atunci cum pot fi explicate „minunile"? Chestiunea aceasta a frămîntat foarte mult pe cei care se interesează de fotbal. Și pe apărători, și pe atacanți, bineînțeles din puncte de vedere diferite. Portarii voiau să afle care sînt procedeele, căile cele mai potrivite pentru a putea prinde lovitura de pedeapsă. Atacanții căutau și ei cam același lucru, dar în alt scop, adică tocmai modalitatea de a scăpa cu fața curată din asemenea situație, adică să marcheze gol. S-au vînturat diverse teorii. Unele afectau pregătirea tehnică a jucătorilor, altele latura psihică. Unii explicau ratările penaltiurilor prin calitățile deosebite ale portarilor. Și unii și alții cuprindeau în explicațiile pe care le dădeau cîte o parte din esența fenomenului.

Este adevărat că unii jucători ratează, fiind lipsiți de pregătire tehnică. Alții nu pot reuși în aceste momente să-și stăpînească nervii. Și tot atît de adevărat este că sînt portari extrem de agili, de stăpîni pe sistemul lor nervos, posesori ai unor reflexe excepționale. Dar mai este un aspect al chestiunii pe care, după cîte sînt eu informat, nu l-a sezisat nimeni pînă acum, cel puțin în presă.

Din teama de a nu trimite mingea în brațele portarului, majoritatea celor care execută 11 m. „caută" colțurile porții, spațiul de lîngă bare. Concentrați fiind asupra acestui lucru ei uită un element esențial în executarea loviturii de pedeapsă — viteza care trebuie imprimată balonului. Adică tocmai acel fapt care face ca teoretic lovitura de 11 metri să nu poată fi apărată.

În asemenea situație, mingea neavînd o viteză prea mare, portarii au timp „să plece" pe traiectoria ei, și eventual să o prindă sau să o respingă. Deci 11 metri trași în maniera aceasta, poate fi apărat. Și aceasta, fără a fi în contradicție cu teoria după care un 11 metri executat bine este imposibil de apărat. Pentru că, așa cum menționam mai sus, condiția esențială pentru transformarea penaltiului este viteza de deplasare a mingii. Or, deși aparent jucătorul trage bine, adică în spațiul porții și plasat, el nu răspunde exigenței esențiale, forța imprimată mingii. Deci, în ultimă instanță, 11 metri nu poate fi apărat dacă este tras, cum se spune, după toate regulile artei.

Și cu asta se pare că am răspuns la întrebare. Există obiecții? Se poate. Fotbalul, în general, suscită discuții contradictorii, dar mi-te un 11 metri!

C. TOMA
maestru al sportului

„Inamicii arbitrului"

Arbitrul de fotbal Iose Abendala primea de la o vreme o ploaie de scrisori, în care era amenințat cu bătaia și chiar cu moartea dacă nu va înceta să apară pe terenul de fotbal. După îndelungi cercetări s-a stabilit că autorul scrisorilor era... însăși soția arbitrului.

„Am făcut totul ca să-mi opresc soțul acasă duminicile, dar nu l-am putut convinge" — *a declarat aceasta, la poliție.* „Atunci m-am gîndit la o metodă mai eficace, dar văd că nimic nu e mai greu decît să convingi pe cineva să renunțe la fotbal".

FOTBALUL FEMININ

După Germania Occidentală și Italia, care au echipe feminine de fotbal și chiar competiții regulate între fotbaliste, iată că și în Franța femeile au început să fie cucerite de practica sportului cu balonul rotund.

În clișeu, echipa din Potigny (Eure), care uimește prin virtuozitatea... componentelor ei. În ultimul timp această formație a fost de neînvins, deși între adversarele ei s-au numărat mai multe echipe masculine din regiune.

PUNCTE DE VEDERE

ELEGIE DE IARNA

Duminică, o dată cu optimile Cupei, cortina iernii a coborît încet peste ultima replică din sezonul fotbalistic 1959.

La revedere, stadioane!

Neaua măcinată de vînt acoperă treptat tribunele, gazonul, tabela de marcaj... Ceasul cît roata carului, spre care zeci de mii de priviri s-au îndreptat de-atîtea ori cu teamă, cu emoție, cu speranță, a-ncremenit inutil, cu acele fixate în același unghi pentru o sută douăzeci de zile. Plasele, barele, fanioanele, ghetele cu crampoane, tricourile multicolore, s-au dus să hibernеze în magazia de materiale; anvelopa zdrobită-n bătaie din aprilie pîn-acum, zace undeva, pe un raft prăfuit, alături de fluierul arbitrului, jalnic ca un tenor ieșit la pensie...

Iarnă pustie, cine te-a adus?

Dintre toate jocurile cu care se joacă oamenii mari numai fotbalul și văru-său, rugbiul, suferă iremediabil din cauza ta! Salturi peste ștachetă se mai întîmplă și într-o sală încălzită; bazin cu acoperiș există (poate, în curînd, chiar „bazine"...); la volei și la box o să mergem și în februarie, iar cicliștii sau canotorii pot cel puțin să se antreneze, chiar dacă pe-afară viscolul își face de cap. Însă o cursă pe extremă sau o șarjă pe trei-sferturi nu mai vedem, pînă la primăvară, decît la cinematograf...

La revedere, stadioane!

Vreo șaisprezece săptămîni o să-mi lipsiți ca niște prieteni din copilărie plecați într-un voiaj la Polul Nord... N-o să mai aplaud robinsonadele lui Voinescu, fentele lui Ozon, pătrunderile lui Constantin sau Petchowski... N-o să mă mai consum în dezbateri furtunoase pe tema „a fost ori n-a fost ofsaid"... N-o să mă mai delectez — în duminicile cînd nu pot face deplasarea pe „23 August" sau pe „Republicii", cu amintirile din primară ale reporterului televiziunii în mijlocul unei faze pasionante... Și, mai presus de toate, redacția „MAGAZINULUI" n-o să-mi mai reproșeze că scriu prea mult despre fotbal și de loc despre oină...

Ce-i drept, vor fi și unele persoane fericite în aceste patru luni de repaos: taxatoarele de pe liniile 14 și 26, mai ales cele de serviciu duminică după masă; cetățeanul cu un singur televizor și 20 de cunoștințe rămase fără bilet la un meci internațional; familia arbitrului care trebuie să conducă o întîlnire decisivă la Petroșani sau Ploești etc., etc.

Carevasăzică — a venit iarna!

Cu porțile închise și tribunele goale, stadioanele dorm într-o plapomă albă și rece, pînă la primăvară... Fiind foarte tîrziu, mă duc și eu la culcare. Cine știe, poate c-o să visez o arenă imensă, cu „gazonul" de plastic și cer de cristal, pe care se dispută de Anul-Nou primul meci din retur!

Dan DEȘLIU

„OLIMPIADA ALBĂ"

Nici trei luni n-au mai rămas pînă în clipa solemnă cînd steagul alb cu cele cinci cercuri colorate, simbolizînd prietenia și unitatea dintre sportivii de rase și convingeri diferite de pe suprafața globului, va fi înălțat pe cel mai înalt catarg de la Squaw Valley, vestind lumii întregi începerea celei de a VIII-a ediții a Jocurilor Olimpice de iarnă. Peste 1.000 de sportivi din 34 de țări (printre care Uniunea Sovietică, S.U.A., R. P. Ungară, Suedia, Finlanda, R. Cehoslovacă, Austria, Canada, Norvegia — țări cu puternică tradiție în sporturile de iarnă) se vor angaja într-o pasionantă întrecere.

File de istorie

Jocurile Olimpice de iarnă au o istorie mult mai recentă decît Jocurile Olimpice de vară. Într-adevăr, acestea din urmă au început în 1896, în vreme ce „Olimpiadele albe", denumite astfel din cauza decorului imaculat în care se desfășoară, au debutat abia în anul 1924. Totuși, în palmaresul primelor Jocuri Olimpice de vară vom întîlni și campioni ai... sporturilor de iarnă. Unul dintre aceștia este și celebrul patinator rus Nikolai Panin, cîștigător în anul 1908 al medaliei de aur în proba de patinaj artistic — figuri libere. Nikolai Panin, care astăzi, la aproape 80 de ani, poartă cu mîndrie titlul de maestru emerit al sportului din Uniunea Sovietică, se numește în realitate Nikolai Alexandrovici Kolomeikin. Cum moravurile epocii considerau practicarea sportului drept o ocupație „ușuratică", Kolomeikin a fost nevoit să-și aleagă, pentru păstrarea reputației, un pseudonim. Un pseudonim cu care a intrat în cartea de aur a învingătorilor olimpici!

Întreceri sportive de iarnă, incluse în programul olimpic de vară, s-au mai disputat și în 1920, succesul lor determinînd Comitetul Olimpic Internațional să decidă inaugurarea unui ciclu separat al Jocurilor Olimpice de iarnă. Prima ediție: Chamonix 1924. Eroul acestor prime întreceri a fost indiscutabil norvegianul Thorleif Haug care a cucerit trei medalii de aur în cursele de fond și la combinata nordică.

Următoarea ediție (St. Moritz 1928) a atras un număr triplu de concurenți. Tot Norvegia a furnizat și de astă dată marea revelație a concursurilor: patinatoarea Sonja Henie în vîrstă de 15 ani. Grațioasa Sonja avea să mai cucerească încă de două ori

● Peste 1.000 de concurenți din 34 de țări la start ● Răsfoind pagini de istorie olimpică ● Apologeții profesionismului își caută de lucru și în schi... ● Vie activitate preolimpică.

medalia olimpică de aur. Ediția a III-a (Lake Placid 1932) nu s-a bucurat de succesul scontat, numeroase țări renunțînd să-și trimită reprezentanții din cauza cheltuielilor necesitate de traversarea Oceanului. În 1936, la Garmisch Partenkirchen, se produce o mare surpriză: la hochei, Anglia pune capăt mitului „invincibilității" canadienilor. Din nou Birger Ruud, își etalează marile sale calități, iar schiorii norvegieni și suedezi își împart majoritatea titlurilor.

După război la St. Moritz (1948), la startul olimpic de iarnă se prezintă 28 de națiuni. Oslo a fost — în 1952 — prima capitală care a găzduit Jocurile Olimpice de iarnă.

În 1956, la Cortina d'Ampezzo, se înscrie o nouă și glorioasă pagină în istoria Jocurilor Olimpice de iarnă; pentru prima oară se prezintă la start și sportivii sovietici. Debutul lor a fost cu adevărat strălucit. La sfîrșitul întrecerilor, în clasamentul neoficial pe națiuni, Uniunea Sovietică se afla pe primul loc.

Toată lumea se pregătește!

În așteptarea semnalului de începere a celei de a VIII-a ediții a Jocurilor Olimpice de iarnă, preparativele se desfășoară pretutindeni cu extremă intensitate: Organizatorii se străduiesc să pună la punct pîrtiile de concurs, patinoarul, satul olimpic. Se pare însă că prețurile de intrare vor fi cam „piperate"; orice s-ar spune, 7 dolari și jumătate un bilet nu este la îndemîna fiecărei pungi!

În iarna lui 1959, la Squaw Valley s-a făcut o „repetiție generală" a Jocurilor Olimpice, cu care prilej viitorii concurenți au făcut o primă aclimatizare cu condițiile specifice de concurs. Cunoscutul antrenor D. Karpov, care i-a însoțit pe schiorii sovietici la concursul preolimpic de la Squaw Valley, s-a declarat satisfăcut de calitatea pîrtiilor. Dar nu toate au fost atunci în perfectă regulă. Într-adevăr, făcîndu-se ecoul acelor cercuri cărora nu le este pe plac prietenia dintre sportivii lumii, Departamentul de Stat al S.U.A. a refuzat să acorde vize de intrare schiorilor din R. D. Germană. În felul acesta, sportivi de mare valoare, ca Helmut Recknagel, Harry Glass și Werner Lesser, considerați printre favoriții olimpici, n-au avut posibilitatea să se întreacă alături de ceilalți concurenți. Aceasta n-a fost însă singura manifestare dăunătoare spiritului olimpic. Astfel, în timpul concursurilor de la Squaw Valley, un grup de afaceriști, printre care se aflau și fostele celebrități ale schiului Stein Ericksen, Willie Schäffer, Fred Pfeiffer și Fred Iselin, și-a anunțat intenția de a pune bazele unei „trupe" profesioniste de schiori după modelul „circului Kramer" care operează în tenis. Ei au de gînd să-și recruteze elementele de care au nevoie dintre medaliații olimpici de la Squaw Valley. Dar încă de pe acum, numeroși schiori renumiți au făcut cunoscut că n-au de gînd să urmeze drumul lui Toni Sailer, marele învingător de la Cortina d'Ampezzo, care a renunțat la gloria sportivă în schimbul unui pumn de arginți...

În cele 9 săptămîni care au mai rămas pînă la Jocuri, pregătirile vor crește în intensitate pe măsura avansării în anotimpul rece. Tinzînd să „prindă" forma maximă în perioada întrecerilor de la Squaw Valley, sportivii din diferite țări efectuează actualmente un vast schimb de vizite menit să le desăvîrșească pregătirea. Beneficiind de avantajul patinoarelor artificiale, hocheiștii și patinatorii au fost primii care au ieșit „pe teren". Echipa Brockton, campioana S.U.A., a jucat la Moscova. Hocheiștii sovietici au cîștigat la scoruri categorice toate întîlnirile.

Schiorii sovietici vor lua parte în luna ianuarie la un concurs după program olimpic în localitatea Bakuriani din Gruzia. La Grindelwal și Wengen, în Elveția, precum și la Kitzbuehl, în Austria, vor avea loc alte mari concursuri preolimpice de schi. Desigur că nici boberii nu se vor lăsa mai prejos. E adevărat că nu prea au avut zăpadă pînă acum. Să sperăm însă că anotimpul preferat al schiorilor și hocheiștilor, al boberilor și patinatorilor, își va revizui în cele din urmă... poziția și nu va permite să se repete povestea de la Cortina d'Ampezzo, cînd zăpada a trebuit să fie adusă în camioane, de la mari distanțe, pentru a face practicabile pîrtiile de schi...

A. VOGEL

O metodă medicală originală

Spitalul de boli nervoase din Atena a experimentat — după cum declară presa greacă — cu succes, o metodă originală de tratament pentru pensionarii săi. Debilii mintali, în afara tratamentelor curente, sînt puși să practice fotbalul.

În clișeu: echipa debililor mintali din Atena, intrînd pe teren.

Echipa debililor mintali din Atena joacă — se spune — un fotbal destul de clar și de coerent, iar jucătorii nu dau prilejul nici unor incidente. La meciurile echipei asistă îndeobște 800 de suporteri, cu toții pacienți ai spitalului de boli nervoase din Atena. Și aceștia arată o stare generală mai bună după ce asistă la meci.

Ce a ajuns un campion olimpic

Omul din fotografie nu este altul decît fostul campion mondial și olimpic de haltere, Paul Andersson. El a fost primul halterofil care a ridicat trei greutăți de peste 500 kg. Intrat în slujba unui impresar de varietеu, Andersson continuă să facă sport, dar cum? În fiecare seară ridică de cîteva zeci de ori două sefuri pline, deasupra cărora se urcă doi spectatori dintre cei mai voinici. Apoi apare o trupă de „girls" și Andersson le cîntă din trompetă, dovedindu-și aptitudinile de „artist". La nevoie, campionul olimpic se produce și într-un număr de catch contra mai multor adversari. Dar numai cu atît poate că n-ar avea succes. În doi ani Andersson a fost nevoit să se îngrașe cu 40 kg. pentru a deveni număr de mare atracție. Acum cîntărește 170 kg. și măsoară în talie 1,23 m. Patronul său îl plimbă prin orașele din S.U.A., chemînd lumea să vadă pe „cel mai gras" om din lume.

Tristă soartă și înjositoare glorie pentru un campion olimpic!

Cîștigătorii concursului sportiv

Marți 8 decembrie a avut loc la redacția revistei „MAGAZIN" tragerea la sorți a premiilor oferite în cadrul concursului sportiv „Care vor fi primele patru echipe clasate în turul campionatului categoriei A, de fotbal".

După cum am mai anunțat numai trei cititori au reușit să indice ordinea exactă a celor patru echipe astfel că cele trei premii oferite în cadrul concursului urmau să se împartă între ei. Tragerea la sorți efectuată în prezența cîștigătorilor și a unor cititori din Capitală a dat următorul rezultat:

Premiul I (un echipament de turism compus din pulover, pantaloni și bocanci) a revenit tovarășului ACHIM COTEA, — București, cizmar la uzinele „23 August".

Premiul II (un picup cu 30 de plăci) a fost cîștigat de tovarășul MANOLE PASCU — București, sudor la I.T.B.

Premiul III (un picup) a revenit tovarășului VASILE MOLDOVAN din Ocna Mureș.

Adaptare după I. P. Maghidovici

CUCERITORII

(Istoria descoperirilor geografice)

Din antichitate și pînă astăzi, planeta noastră a fost obiectul cercetării atente și neobosite a omului, care s-a străduit să-i cunoască, să-i stăpînească și să-i folosească bogățiile. În felul acesta, de la nord la sud și de la est la vest, Pămîntul este cunoscut pînă în colțurile sale cele mai puțin accesibile. În zilele noastre chiar, în care — datorită uriașelor realizări ale științei sovietice — omul pune primele jaloane ale unor viitoare debarcări pe alte planete, el mai cercetează și mai descoperă colțuri încă necunoscute ale Pămîntului, în Arctica și în Antarctica.

Istoria cercetărilor și a descoperirilor geografice este și istoria unor mari călători. Majoritatea acestor călători au urmat impulsul pur al dorului de aventură, al setei de cunoaștere, au fost dominați de fiorul măreț al dragostei pentru progres. Printre aceștia s-au amestecat deseori și unii care au ascultat doar îndemnul nesăbuitei lor lăcomii de cîștig, de înavuțire cu orice preț sau de subjugare a unor popoare înapoiate și slabe. Aceasta însă nu scade meritele și nu adumbrește aureola unor adevărați cuceritori, care au contribuit prin descoperirile lor la mersul spre progres al umanității. Despre aceștia, în primul rînd, va fi vorba în povestirea de față.

MARELE ZID CHINEZESC

Chinezii, cu aproximativ 1500 de ani înaintea erei noastre, pot fi socotiți primii mari călători și exploratori. Statul chinez, care a luat ființă în acea vreme, a reușit prin puterea civilizației sale mai avansate, să se extindă, mai întîi spre răsărit, pînă la coastele Pacificului, apoi spre nord, spre sud și spre vest. Dinspre vest însă, cîteva secole mai tîrziu, China a început să fie serios amenințată de triburile de nomazi războinici, împotriva cărora, pînă la urmă, nu s-a găsit alt mijloc mai eficace de ocrotire decît construirea unui zid gigantic, care să impresioare și să apere statul. Cunoscută sub denumirea de MAREA ZID CHINEZESC, această construcție — cea mai mare din istoria antică — mai rezistă pînă în zilele

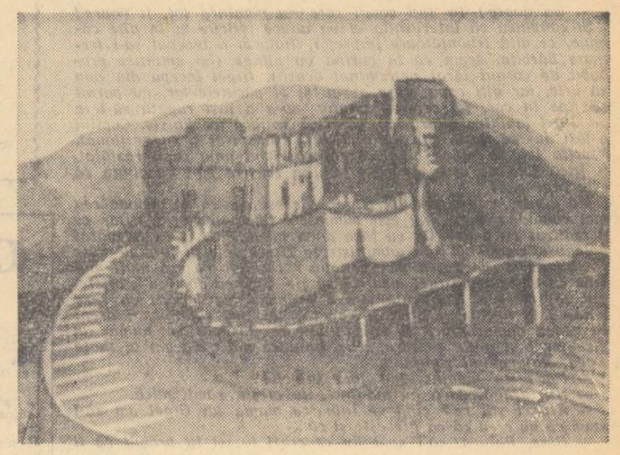

Marele zid chinezesc

noastre. În secolul II î. e. n. chinezii au purces la o nouă explorare a vestului continentului asiatic, din nevoia de a-și găsi aliați împotriva inamicului lor ireductibil, hunii. Un ofițer din garda împăratului, Cian Țian, cu o suită de 100 de oameni, a pornit din capitala Chinei, a înaintat spre vest, apoi spre nord, a trecut marele zid chinezesc și a căzut plocon în mîinile hunilor.

Căpetenia hunilor, într-un acces de bizară mărinimie, nu a retezat capetele celor prinși.

— Te iert, pe tine și pe toți ai tăi, dacă vei rămîne printre noi și vei lua de nevastă pe una dintre fetele noastre, i s-a adresat căpetenia hunilor lui Cian Țian. Ceea ce ofițerul chinez a acceptat, cu conștiința că numai în felul acesta va putea scăpa vreodată din mîinile hunilor. Și socoteala lui nu a fost greșită. După 10 ani, în anul 128 î. e. n. profitînd de o împrejurare favorabilă, Cian Țian, cu soția, cu fiul pe care aceasta i-l născuse și cu o parte a suitei sale, a reușit să fugă. A fugit din nou spre apus. Prin văi adînci, prin urcușuri nesfîrșite, expediția fugarilor a atins Valea Fergana.

Aci, în această vale, s-au întîlnit pentru prima oară în istoria lumii reprezentanții a două mari popoare antice — grecii și chinezii: un grup de armată aparținînd lui Alexandru Macedon și micul grup de osteni chinezi condus de Cian Țian. Un an mai tîrziu, Cian Țian a pornit înapoi spre China, ocolind pe la nord podișul Pamirului, „acoperișul lumii" cum i se spune. După un drum de circa 15.000 de kilometri, Cian Țian s-a înapoiat în patrie și, datorită străduințelor lui, China a stabilit legături comerciale cu Asia centrală și apuseană, creindu-se astfel marele drum al mătăsii.

FENICIENII ȘI DESCOPERIRILE LOR

Vechii perși, egiptienii, dar mai ales micul popor de negustori și de navigatori al fenicienilor, au și ei meritele lor în descoperirile geografice ale antichității. Istoria atribuie fenicienilor călătorii pe insulele Cipru și Creta, pe țărmurile peninsulei balcanice, apoi mai departe, spre țărmurile sudice ale Italiei. Fenicienii au descoperit Sicilia, Sardinia și insulele Baleare, completînd astfel întregul itinerar mediteranian. Tot ei au întemeiat pe țărmul african al Mediteranei vechea cetate a Cartaginei și au descoperit drum spre oceanul Atlantic, prin strîmtoarea Gibraltarului, du-

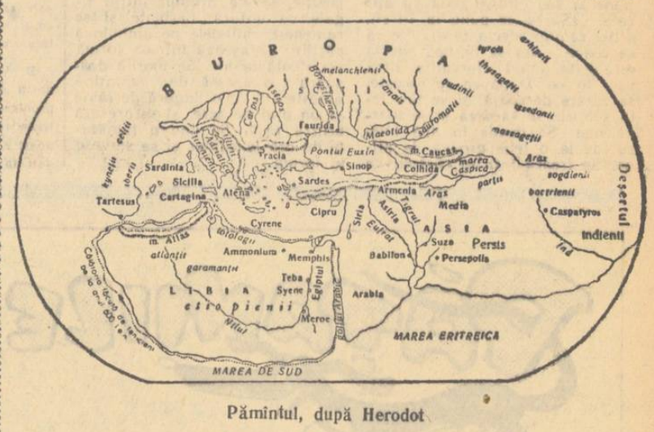

Pămîntul, după Herodot

rînd oraș nou pe țărmul peninsulei iberice, oraș care dăinuie și azi sub numele lui inițial: Malaga. Poate că și faimoasa viță care produce licoarea cunoscută în toate lumea, sub acest nume tot de fenicieni să fi fost plantată. Pînă unde au mai navigat fenicienii? Cutezători, îndemînatici, navigatori fără pereche, fenicienii s-au hazardat și în Atlantic, dătrunzînd în imensul estuar al fluviului Tajo, unde s-a dezvoltat mai tîrziu Lisabona, capitala Portugaliei. E posibil ca ei să fi ajuns pînă în golful Biscaia, iar unii istorici, ca de pildă Pliniu cel Bătrîn, cred că corăbiile feniciene au atins chiar și insulele britanice, — ceea ce presupunea o artă marinărească cu totul deosebită, date fiind condițiile de navigație extrem de dificile din vecinătatea acestor insule. În sfîrșit, cu șase secole înaintea erei noastre, fenicienii au ocolit întregul continent african. După cum relatează Herodot, corăbiile feniciene navigau nu departe de țărm și, în anotimpul prielnic, debarcau, însămînțau și așteptau recolta, după culesul căreia porneau mai departe. După trei ani, corăbiile feniciene încheiaseră înconjurul Africii.

DESCOPERITORUL INSULELOR BRITANICE

Grecul Pytheas, originar din Massalia, este socotit descoperitorul Insulelor Britanice. Călătoria lui, care a avut loc între anii 325—320 î. e. n. a fost organizată de către negustorii din Massalia. Corabia lui Pytheas a ieșit prin Gibraltar, a ținut coasta europeană a Atlanticului și a ajuns în Canalul Mînecii. Pytheas a debarcat apoi în peninsula muntoasă Cornwall, după care și-a continuat călătoria de-a lungul coastelor, îndrăznind chiar să navigheze mai departe spre nord, dincolo de insulele Orkney. La înapoiere, Pytheas a descoperit țărmurile germane, pînă la gurile Elbei.

Romanii au și ei meritele lor în ceea ce privește descoperirea Europei centrale și a Europei răsăritene.

O realizare foarte importantă a geografiei antice a fost desigur descoperirea teoriei asupra unității oceanului mondial, posibilitatea împărțirii uscatului în continente și măsurarea circumferinței pămîntului. Încă cu două secole înaintea erei noastre, sirianul Poseidonos a măsurat de două ori circumferința Pămîntului, rezultatul măsurătorii sale fiind, evident, mult sub realitate. Tot Poseidonos, între alții, a spus că „...pămîntul locuit e înconjurat de ocean. Acesta nu are în jur nici o fișie de uscat, ci se întinde pe un spațiu nemărginit și nimic nu-i turbură apele".

(Va urma)

Carnet pedagogic

Cu Raluca la policlinică

Pentru că prietena mea este bolnavă, m-am oferit să-i duc eu fetița la Policlinica de copii, unde se face zilele acestea vaccinul antidifteric. Raluca, care are 4 ani, deci este o fetiță „mare", a plecat cu mine către „nenea doctoru" fără să obiecteze nimic. La policlinică, sala de așteptare era plină. Pacienții, toți de vîrstă preșcolară, așteptau să le vie rîndul. Între timp, unii se mai jucau, unii mai lăcrămau discret, iar alții — datorită vîrstei prea mici — păreau total indiferenți la ce se petrece în jur. La intervale regulate, care durau 3-4 minute, sora apărea în ușa cabinetului cu o fișă în mînă și striga numele cîte unui copil. Uneori cel strigat uita că promisese să fie curajos și întreba timid :

— Doare tare ?

— Nu, dragă, de loc...

La un moment dat s-a auzit de afară plînsul unui copil. Zgomotul se apropia din ce în ce și deodată ușa a fost trîntită în lături cu putere și am văzut în cadrul ei o mamă care aducea mai mult pe sus decît pe jos, pe un băiețel de vreo 4-5 ani, care se zbătea și plîngea cu hohote. Printre țipete se auzea distinct cum spune :

— Nu vreau, nu vreau injecție, de ce să-mi facă ? Eu am mîncat tot, am fost cuminte...

— Nu, Gigel, n-ai fost cuminte ! — spunea mama.

— Ba am fost cuminte și am să fiu foarte cuminte, să nu-mi facă injecție !

Copilul plîngea cu spasme. Din explicațiile pe care mama le dădea celor dimprejur, am înțeles următoarele : Mai de mult bunica fusese bolnavă. Doctorul i-a făcut o injecție. Gigel, care rămăsese în camera bolnavei, s-a speriat grozav de acul cu care medicul a făcut injecția. Atunci, mama, foarte ingenioasă, a profitat de ocazie și a speculat la maximum această întîmplare. Dacă Gigel nu-i cuminte, dacă Gigel nu doarme sau nu mănîncă, mama îi spune repede : „Bine, bine, chem eu doctorul și o să-ți facă o injecție ! Dar știi... cu un ac mai mare ca ăla cu care a înțepat-o pe bunica !

În timp ce mama explica cu mîndrie noua ei metodă pedagogică, Raluca se apropiase pe nesimțite de noul venit și încerca să-l mîngîie. Nu știu ce i-o fi spus, dar Gigel își domolise plînsul și într-un moment de liniște, toată lumea a putut s-o audă cum îi spune :

— Mămica mea a zis că nu doare.

Tonul fetiței nu admitea nici o replică. Dar înainte ca Gigel să fi putut reacționa într-un fel oarecare, mama lui a intervenit prompt :

— Ba doare ! Pe toți copiii care nu mănîncă tot, îi doare !

Și convinsă că intervenția ei va aduce fericire și în alte cămine, se uită triumfătoare împrejur. Ralucăi i-a început să-i tremure bărbița, semn că în curînd va plînge (își amintise probabil de cornul lăsat neterminat acasă). Gigel începu din nou să urle, iar alți copii, care aveau și ei păcatele lor, au pornit să țipe în cor. La cererea tuturor, sora a fost rugată să-l ia pe Gigel înaintea altora, ca astfel să se facă iar liniște. Copilul a fost dus cu forța. Era mititelul tare transpirat și congestionat. Reacția lui, se vedea bine nu era capriciul unui copil răsfățat, ci frica față de ceva de care familia reușise să-l convingă că este îngrozitor.

Mă gîndeam la mama lui Gigel. Alesese pentru ea metoda cea mai comodă : Gigel, nu ești cuminte ? Chem doctorul... Dar ce a realizat cu asta ? Ce va face dacă băiatul va fi cu adevărat bolnav și va trebui să-i administreze cîteva injecții fără de care copilul nu se va putea face sănătos ? Desigur că era mult mai bine ca și pentru Gigel medicul să fie „nenea doctoru", prietenul cel mare și bun care știe o grămadă de lucruri cu care vindecă la nevoie și gîtul și capul și burtica copiilor. E drept că nenea doctoru face și injecții uneori, dar ele dor numai un pic : pac ! și gata, a trecut... În timp ce mă gîndeam la toate astea, Raluca îmi șopti :

— Dacă nu mănînc, îmi face injecție ?

— Nu, dragă, dacă nu mănînci, nu crești, rămîi mică.

— Atunci știi ce ? cînd se întoarce mama lui Gigel am să-i spun că eu cred că ea greșește și că...

— Bine, Raluca, să-i spui tot ce crezi tu, și îți promit că îi voi spune și eu tot ce cred despre ea și despre greșeala ei.

Și așa am făcut.

Lili PLAIU

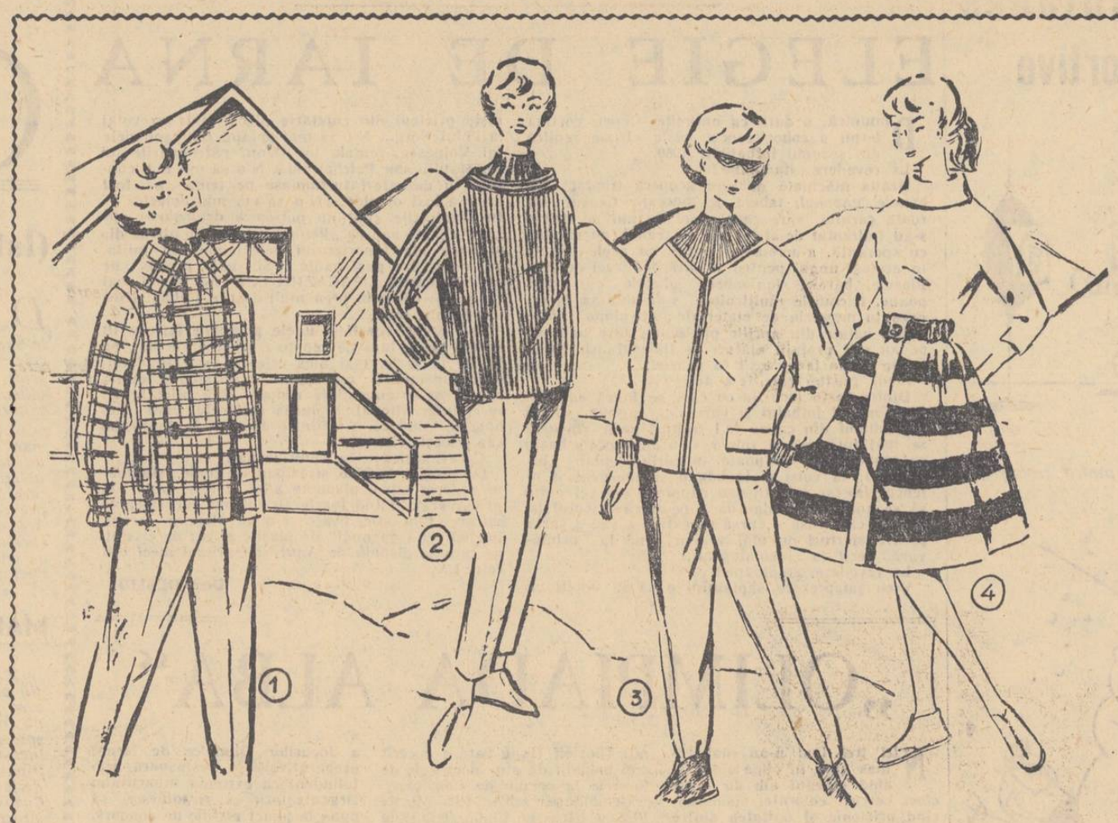

Iarna la munte

Prezentăm cîteva modele pentru tineretul nostru sportiv care va petrece vacanța de iarnă în cabanele din munți.

1). Jachetă tinerească din material ecosez închelată la două rînduri de nasturi gen brandenburg.

2). Pulover confortabil din tricot patent cu gulerul răsfrînt și degajat din care apare gulerul montant al altui pulover dintr-o culoare asortată.

3). Canadiană din material de balon terminată la gît și mîneci cu tricot patent din aceeași nuanță.

4) După amiaza, după schi, purtați un pulover simplu cu o fustă foarte largă și groasă din material în dungi tricotat sau din două materiale combinate.

Desene de Bebe VARLAM

In noua locuință

Folosirea vestibulului

Spațiul din vestibul destinat loculuș de cuiere se poate folosi în diferite feluri. Desigur, vom căuta să-i dăm o întrebuințare cît mai practică și deci folositoare. Iată în cele ce urmează, cîteva sugestii :

Schița A : planul și aspectul general al vestibulului.

Schița A_1 : pe tot peretele se fac o serie de rafturi, unele chiar cu sertare, sus și jos mai mari, la mijloc mai mici, foarte utile pentru tinuturi la care nu se umblă des (de sezon), peste care vin ușile de exteriorul cărora sînt fixate cîrlige, rafturi de pălării etc.

Schița A_2 : model de cuier dulap care se poate confecționa și în casă din resturi de materiale și bineînțeles, cu puțină îndeminare.

Schița A_3 : cel mai simplu și mai ieftin model de cuier de vestibul. În dreapta și stînga cuierului punem niște stelaje simple acoperite doar de niște perdele trase cu inele pe sîrmă sau șnur.

Toate trei schițele, arată cum se vede vestibulul cînd intri de afară pe ușa apartamentului.

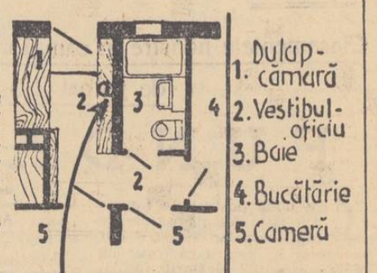

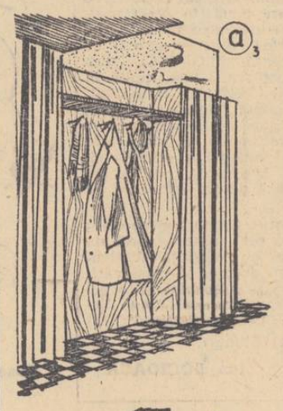

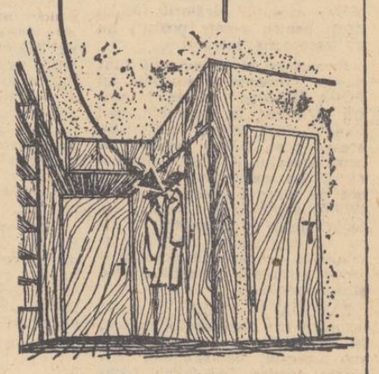

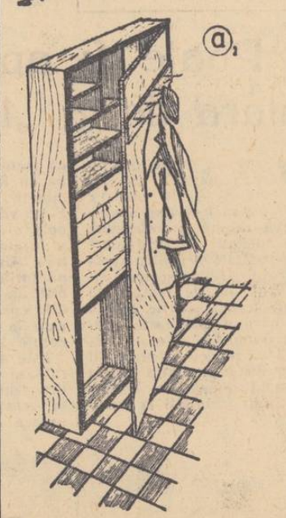

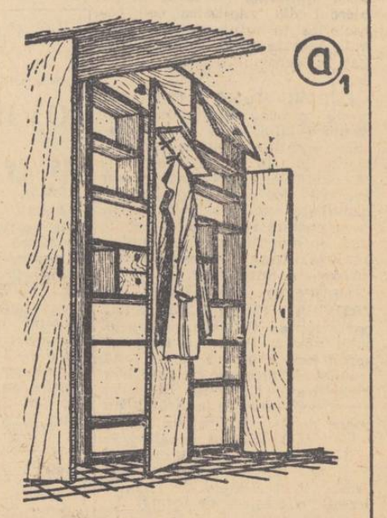

SFATURI COSMETICA MODA GOSPODĂRIE

Curierul nostru

CARMEN N. — **Cluj** : Pentru a avea un răspuns clar la prima întrebare, ar trebui să vă adresați personal unui medic. Există soluții în această privință, care pot fi indicate numai după un consult special. În revista noastră (nr. 111 din 21 noiembrie 1959), am publicat modele din genul celor care vă interesează. Nu știm însă dacă v-a plăcut vreunul. Vă rugăm să ne scrieți. La cea de a treia întrebare veți primi răspuns la rubrica „E bine să știți"...

VIORICA C. — **Bîrlad** : Soluția pe care vi-o propun unii dintre prietenii dv., este desigur cea mai ușor de realizat. Nu este însă și cea mai bună. Este adevărat că el a făptuit foarte multe greșeli față de dv. Cauzele acestor greșeli nu le cunoașteți cu precizie. De aceea noi sîntem de părere să discutați cu el, mai amplu, toate cauzele care au putut genera asemenea fapte, să vedeți partea de vină a fiecăruia. O asemenea discuție v-ar lămuri definitiv asupra atitudinii lui. Se pare că el regretă după fiecare greșeală, dar neavînd suficientă voință sau fiind influențat de oameni rău intenționați, greșește din nou. Aici trebuie să intervineți dv. Cu calm, cu mult tact dar cu fermitate, să-l ajutați să revină pe drumul cel bun. Încercați. Nu este încă totul pierdut.

RODICA D. **Sînteți la o vîrstă** prea fragedă pentru a vă face asemenea probleme. Cele despre care ne scrieți dv. nu sînt probleme de viață cu simple distracții tinerești. Astfel de distracții sînt admise la vîrsta dv. cu condiția însă ca să nu se exagereze și să nu devină acestea centrul preocupărilor dv.

FLORICA D. — **București** : Noi nu sîntem în totul de părere dv. Este necesar să mai discutați cu el, să-i arătați cît de greșit este drumul pe care merge și să-i arătați că dacă va continua pe acest drum nu va ajunge decît la situații neplăcute. Nu este rău însă să mai discutați și cu soțul vecinei dv. care ar trebui să intervină într-o asemenea situație.

D. VALENTIN — **București** : Dacă doriți să discutăm mai în amănunt problemele care vă preocupă, puteți trece în oricare zi pe la redacția noastră. Pentru mai multă siguranță, dați în prealabil un telefon.

• PRACTIC • PRACTIC • PRACTIC •

UMERAȘELE

Multă lume nu dă importanța cuvenită folosirii umerașelor, în păstrarea îmbrăcămintii. Ori trebuie să știm că este aproape tot atît de rău să ținem îmbrăcămintea „aruncată", cît și s-o așezăm pe un umeraș ca cel din fig. 1 îi vom șifona linia umerilor și a mînecilor și va da naștere la cute sub guler. Așezarea hainelor pe umerașe trebuie făcută imediat după dezbrăcare. Cu această ocazie este bine să ne obișnuim ca în prealabil, să le scuturăm de praf.

Dar în afară de praf, în timpul purtării, îmbrăcămintea se îmbibă cu diferite mirosuri. De aceea hainele periate și puse pe umerașe, nu vor fi puse în dulapuri, pînă ce nu se lasă suficientă vreme la aerisit.

În fig 2. arătăm ce umerașe trebuie folosite pentru un costum bărbătesc, în fig. 3 pentru fustă, iar în fig. 4 pentru fustă cu bluză sau pentru rochie. Cînd umerașul se folosește pentru paltoane, dacă lemnul nu este suficient de lustruit, este bine să-l îmbrăcăm cu o cîrpă pentru a nu agăța căptușeala paltonului. Putem să folosim pentru pantaloni — la nevoie — și umerașe ca cel din fig. 1, cu condiția ca să-i aranjăm exact pe dungă. Deobicei un asemenea umeraș se poate folosi pentru acei pantaloni, pe care nu-i purtăm în mod regulat (la nevoie se pot și suprapune două, maximum trei perechi, așezîndu-i însă perfect dungă peste dungă).

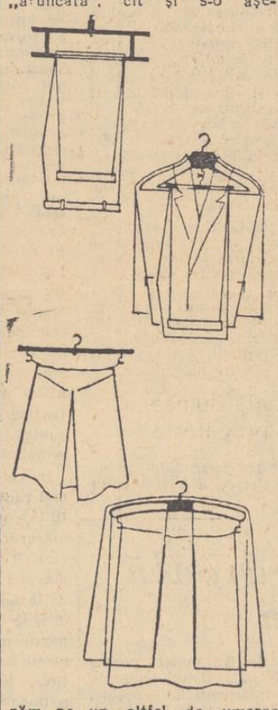

MEDICUL vă sfătuiește

MARIANA V. — **Focșani** : Scrisoarea d-voastră, scrisă cu mult spirit de observație, a constituit pentru noi obiectul unei serioase analize. Credem că este vorba de o nevroză anxioasă, care fără îndoială va răspunde la tratamentul pe care vi-l indicăm. Tocmai de aceea socotim că nu este cazul să vă îngrijorați. În primul rînd este bine să încercați pe o perioadă de 20 de zile un tratament cu Largactil, 3—4 tablete pe zi. În funcție de rezultatul pe care îl veți obține veți putea continua sau nu un tratament cu Oblivon sau Meprobramat, 3 tablete zilnic timp de 3 luni, dacă și medicul d-voastră va găsi indicat acest lucru. Credem că și un tratament cu calciu gluconic, 10 fiole intravenos, ar putea contribui la eficacitatea tratamentului. În sfîrșit, nu trebuie neglijată odihna, eventual un concediu într-o localitate de munte v-ar putea fi de folos.

O. NINA — **Craiova** : Ne-ar fi de folos dacă am fi știut dacă ciclul d-voastră menstrual este normal sau nu. În orice caz, vă recomandăm următoarele : 1) o pomadă cu următoarea formulă : foliculină 100 000 u. i vaselină-lanolină 50 gr (cu pomada aceasta vă veți face masaje de două ori pe zi) ; 2) Hipofizan, 4 pastile pe zi, între mese și 4 tablete Ovarii, tot pe zi. Tabletele de Ovarii le luați imediat după încetarea menstruației timp de 20 zile. Dacă efectuați acest tratament timp de 5—6 luni, puteți obține rezultate bune în problema care vă interesează.

IRINEL-MAGDA — **Iași** : Este foarte important să-l îngrijiți astfel încît copilul d-voastră să aibă ieșire în fiecare zi. De asemenea, cu multă atenție trebuie urmărit în urma căror alimente apar pe piele pete. Ca tratament, credem că i-ar putea folosi Clorocalcin soluție din care să-i administrați 0,50 gr. pe zi și Fenergan 1/4 tabletă seara înainte de culcare.

Dr. E. ALBU

INTREȚINEREA TRICOTAJELOR DE BUMBAC

Ca și tricotajele de lînă — despre a căror întreținere am vorbit într-unul din numerele trecute — tricotajele din bumbac constituie un capitol important al îmbrăcămintii de iarnă. Dacă uneori se întîmplă ca aceste tricotaje să se deformeze după spălare, aceasta se datorește în primul rînd unei manipulări incorecte. În rîndurile următoare vă vom da mai multe sfaturi de întreținere a acestor tricotaje.

Tricotajele de bumbac se pot spăla bine în neofalină în acest caz este practic să se pună în neofalină și o cantitate egală de sifon, pregătind mai multe băi, în funcție de gradul de murdărire al materialului.

O altă metodă constă în a face o baie de spălat din săpun (Lux sau Radion) și apă călduță. Tricotajele se introduc în această spumă de săpun și se spală, stringîndu-le ușor între mîini fără a le freca sau stoarce. După aceia se clătesc cu apă călduță spre rece, schimbîndu se mereu apa, pînă ce aceasta rămîne limpede.

Tricotajele de bumbac se mai pot spăla în apă bine săpunită în care s a pus și o lingură de amoniac și 20 gr. borax, la 6 litri de apă. Se înmoaie tricotajul în această soluție, care se agită din cînd în cînd. Deasemenea se presează fără a se stoarce. Este necesară și în acest caz, la urmă, o clătire de mai multe ori, în apă călduță, spre rece.

Dacă dorim să folosim produsul Alba, atunci înmuiem tricotajul în prealabil în apă rece, lăsîndu-l astfel o noapte întreagă în general se dizolvă 2—3 linguri Alba la fiecare 5 litri apă. A doua zi pregătim apa de spălare, dizolvînd cîte 4—6 linguri Alba și 1—2 linguriță sodă calcinată pentru fiecare 5 litri de apă caldă. Spălăm cu precauțiunile arătate mai sus, fără a mai adăuga săpun sau alte produse. În timpul spălării trebuie să avem grijă ca apa de spălare să rămînă spumantă, adăugînd după caz încă o lingură de Alba sau la nevoie pregătind o altă baie. Și în acest sistem de spălare, limpezirea se va face în mai multe ape.

La tricotajele din bumbac colorat, se va adăuga, independent de procedeul de spălare — în afară de cel cu neofalină — puțin oțet, în ultima apă, pentru înviorarea culorii.

După spălare, cele în neofalină se lasă la uscat, iar cele în apă, se înfășoară într o pînză albă și se storc prin apăsare cu mîinile fără a le răsuci. Pentru uscare se așează pe o masă curată, pe o pînză albă întinzîndu le în forma inițială. În nici un caz ele nu se atîrnă.

Ceea ce trebuie reținut este că tricotajele de bumbac nu trebuie spălate în apă fierbinte și nici uscate prea rapid, la foc sau la soare, fiindcă asemenea procedee aspresc tricotajele.

Tricotajele de corp din bumbac se spală prin fierbere în apă cu săpun, vreme de 15 minute, după care se clătesc în apă călduță, se storc de apă, se scrobesc și se calcă.

Doina POPA

CE GĂTIM ? CUM GĂTIM ?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

14—20 DECEMBRIE

— Scordolea de sfeclă; perișoare cu smîntînă; compot.

— Ciorbă țărănească; chiftele de praz la cuptor; fructe.

— Salată de fasole uscată, și măsline cu ceapă; tocană de rinichi; papanași prăjiți.

— Piftie; mîncare de cartofi cu carne; clătite cu dulceață.

— Chifle umplute cu brînză; mîncare de prune cu costiță; gelatină de tapie.

— Supă cu găluște de griș; limba cu sos de vin; mere în aluat.

— Sufleu de spanac; șnițel cu cartofi și salată; bezele cu frișca.

Scordolea de sfeclă

Se alege sfeclă roșie de salată și se coace la cuptor, sau se pune la fiert într-o oală cu apă rece. (Sarea se pune la sfîrșit, altfel rămîne sfecla tare). Fie că se coace sau se fierbe, sfecla este gata cînd furculița intră ușor în ea. După ce se răcește, se curăță de coajă, și se taie felii subțiri. Se sărează și se toarnă oțet. Se mestecă în apă miezul de la o felie groasă de pîine. Se freacă într un castron cu puțină apă și oțet, pînă se face ca o pastă. Se pune 100 g. ulei, turnat cu încetul, ca la maioneză. Se adaugă un pahar și jumătate de nuci mărunțite și puțin muștei de usturoi, după gust. Se freacă bine, pînă se face ca o cremă untoasă. Se potrivește de sare și de acru, adăugînd dacă e nevoie, oțet sau zeamă de lămîie. Se așează scordoleaua într-o salatieră, iar împrejur se pune salata de sfeclă.

Chiftele de praz, la cuptor

Se curăță o legătură de praz, se taie în bucăți și se fierbe în apă cu sare. Se scurge bine de apă și se trece prin mașina de tocat carne. Se adaugă 2 linguri de făină, 2 linguri de brînză rasă, o lingură de unt, 3 ouă puse pe rînd, sare și un praf de piper (facultativ). Se amestecă totul împreună. Se fac o pastă groasă ca o smîntînă. Se ia cu lingura din compoziție, se dă drumul într-o tigaie cu untură fierbinte și se rumenesc chiftelele pe amîndouă părțile. Se așează într-o formă rezistentă la foc. Se toarnă deasupra o ceașcă de smîntînă amestecată cu o lingură de făină și un praf de sare, și se presară brînză rasă. Se dau o jumătate de oră la cuptor și se servesc în formă.

PĂȚANIILE lui TOP

POVESTITE DE EL ÎNSUȘI

Eu, cățelul Top... Ei da, ce vă mirați ? Nu sînt eu primul cîine care își povestește viața ! Au mai fost și alții înaintea mea. Așa se nimerește din cînd în cînd, în neamul nostru cînesc, cîte unul care înțelege graiul oamenilor. Și atunci, sigur că prinde chef de vorbă și-i place și lui să istorisească întîmplările prin care a trecut.

Așa și cu mine ! M-am gîndit că acum, cînd am ajuns cîine în toată firea, a sosit vremea să afle lumea cîte ceva despre mine. Am rugat pe doi prieteni ai mei — unul care e scriitor și altul care e desenator — să mă ajute și toți trei ne-am pus pe treabă.

Vasăzică, mă cheamă Top. Ca să mă puteți recunoaște, dacă mă întîlniți, să vă spun cum arăt. Sînt negru, de parcă cineva s-ar fi apucat să verse peste mine o sticlă cu cerneală. Dar cerneala nu a ajuns chiar peste tot : mi-a rămas pe piept o pată albă, ca o stea. Am botul lung, trupul lung și coada lungă, lungă, luuuungă !

Atît de lungă, încît nici nu a încăput toată în desenul ăsta. A mai rămas afară o bucată bună. Uite și bucata asta !

În schimb, picioarele mi-s scurte și cam strîmbe, iar vîrfurile lor sînt galbene, ca și cum aș fi intrat cu toate patru într-un borcan cu miere.

Ce mai tura-vura, după cum vedeți și voi, sînt un adevărat șoricar. Și încă un șoricar destul de arătos. Dar nu totdeauna am fost așa.

Primul lucru pe care îl țiu minte, este o zi mohorîtă de toamnă, cu ploaie mărunță și deasă, care îmi uda blănița și mă pătrundea pînă la oase. Stăteam făcut covrig, lîngă un gard. Nu știu cum ajunsesem acolo, pe semne că mă aruncase cineva. Mi-era frig, mi-era foame și cred că scheunam încet,

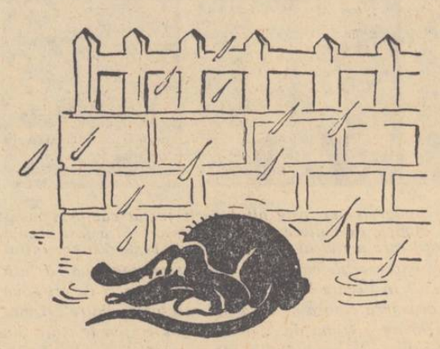

Lîngă mine se tot învîrtea o pasăre mare și înspăimîntătoare, cu cioc ascuțit și ochi rotunzi. Mi-era groaznic de teamă de ea și, de cîte ori se apropia de mine, mi se părea că mi-a sunat ceasul din urmă. Azi, cînd îmi amintesc, îmi vine să rîd : fiara înaripată care mă înfricoșase atît de cumplit, nu era decît un vrăbioi gras și curios.

Începea să se facă seara. Ploaia se întețea din ce în ce. Simțeam cum mă sfîrșesc. Dar tocmai în clipa în care pierdusem orice nădejde, s-au oprit lîngă mine doi bocanci. Erau niște bocanci mari și groși și miroseau a fum. Undeva sus, deasupra bocancilor, am auzit o voce :

— Ia te uită, sărăcuțul ! Dar ce cauți tu aici ?

Am scos un scheunat slab. Atunci a coborît spre mine o palmă lată, cu piele aspră și m-a ridicat încetișor, de jos.

— Trebuie să fii mort de frig, cățelule ! a spus vocea.

Eu am scheunat din nou. Ca să spun drept, cuibărit în palma aceea mare și care mirosea și ea a fum, nu mai mi-era așa de frig. Și ca dovadă, am adormit numaidecît.

Cînd m-am trezit, mă găseam într-un loc unde era cald și bine. Lîngă mine, bocancii stăteau de vorbă cu doi pantofi.

— Și ce vrei să facem cu cîinele ăsta ? întrebară pantofii cu o voce subțire. Unde să-l punem ? Nu te gîndești la Mihu ?

— Ba tocmai pentru el l am adus, răspunseră bocancii. Să aibe și Mihu pe unul mai mic decît el, de care să aibă grijă.

Nu știam cine era Mihu, dar înțelegeam că era vorba despre mine și că mi se hotăra soarta. Îmi dădeam seama că bocancii vor să mă păstreze în adăpostul acela cald și că pantofii vor să mă trimită din nou în frig și ploaie.

În cele din urmă, bocancii spuseră :

— Bine, dacă nu vrei, nu l ținem. Îl duc înapoi, unde l-am găsit.

Urmă o clipă de tăcere. Apoi, pantofii răspunseră :

— Acum ce te grăbești așa ? Peste noapte, poți să-l lași aici. Vedem noi mîine dimineață ce facem cu el... Acum mă duc să-i dau ceva de mîncare. Uite ce prăpădit arată, bietul cățel !

Bocancii izbucniră în rîs și spuseră :

— Am știut eu că așa o să se termine !

Peste o clipă, lîngă mine se afla o farfurioară cu un fel de apă albă și dulce. Mai tîrziu am aflat că era lapte. Am lipăit repede tot ce era în farfurie și am adormit tun. (Va urma)

Text : N. MINEI ; desene : H. LERU

REBUS-magazin

A trecut și EA

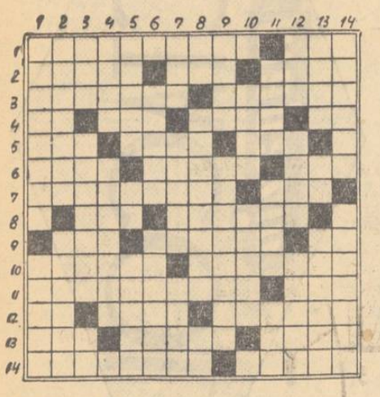

— Expus 13) Ramură (poetic) — Ca unul care a consumat prea mult... tulburel (pop.) — Își desface produsul toamna 14) Drum de parcurs — E mai liber toamna fiindcă puii... au crescut.

VERTICAL : 1) Alături — Nu mai sînt pe lună... / Văile-s deșarte / Tipă cîrduri de cocori / Pribegind departe (Cerna) 2) Întîrită — Simte toamna cu... căldură ! 3) A scris romanul „Zilele vieții tale" — Măr cam... acru — Notă muzicală 4) Comună în Anglia — Autorul operetei „Culegătorii de stele" 5) A adere — Șase la romani — Acolo, unde toamna, este cea mai multă... fierbere (pl.) 6) Nici septembrie, nici octombrie, nici noiembrie... — Varietate de struguri mici și acri 7) Mosafirul nopților — A scris „Pămîntul fructelor de aur" — „Grămadă"... olienească 8) Alfa și omega — Autorul versurilor „Afară-i toamnă, frunza-mprăștiată, / Iar vîntul zvîrle-n geamuri grele picuri ; / Ci tu citești scrisori din roase picuri / Și într-un ceas gîndești la viața toată (din poezia „Afară-i toamnă) — Sau 9) Fructă de toamnă, amară pe-afară, dar gustoasă la mijloc (pl.) — Licoarea... toamnei 10) Persoană — Pus la conservat pentru iarnă 11) Operă literară — Liniștea dorită de întreaga omenire — Prefix relativ la păsări 12) Localitate legendară — Spre apusul de jeratic cu livezi scaldate-n aur / Trece-un nour singuratic ; / Alb și mare cît un.. (din poezia „Aeroplanul" de Topîrceanu — Poezie de Eminescu care are ca motto acest început de versuri : „Toamna frunzele cofindă / Sus-un greier sub o grindă". 13) A așternut pe pînză pitorească „Petrecere cu lăutari" — — Reuni ! — Nu mai are preț de pe la sfîrșitul toamnei pîn-la vară 14) „Pe strada mea e toamnă iar" — Cochetat.

Dumitru IACOBESCU

ORIZONTAL : 1) Autorul versurilor: „S-a ivit pe culme toamna, Zina melopeelor / Spaima florilor și Doamna, Cucurbitaceelor"... — Împarte toamna roadele, colectiviștilor 2) Iarbă crescută după ce a fost cosită odată — Vin de... toamnă ! — Încep să-și scuture toamna frunzele îngălbenite. 3) Umple văzduhul la culesul viilor — Se pregătește toamna pentru iernat... în vale 4) Alexandru — Apă curgătoare — Numeral german — Notă trădătorului 5) Operă comică de Planquette — Numele unei regiuni din Asia — Repară tractoarele toamna în vederea campaniei de primăvară 6) Năvală — A copia — Arma lui Cupidon 7) Scriitor romîn — Fiul gîlmei 8) Provincie japoneză — Compozitor romîn de muzică ușoară 9) Cri-cri-cri, / Toamnă..., / Tare-s mic și necăjit" (Topîrceanu) — Autorul versurilor : „Toamnă tîrzie, / În noapte cu lună, / Cum vijîie codrul, / Și geme și sună / (din poezia „Toamna") — General 10) Picturi făcute în culori, amestecate cu apă de var, pe un zid cu tencuială încă udă — Toamna se pun la murat (Mold.) 11) Pictează în cuvinte, peisajele ruginii ale toamnei, etc. — Odată cu toamna începe să se răcească 12) Operă — Lac... italian

SPAȚIU

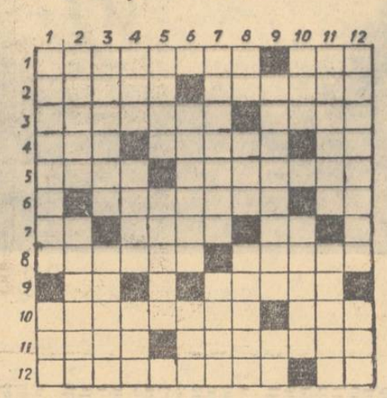

ORIZONTAL : 1) Două drepte care păstrează mereu același spațiu între ele — Adverb de loc care aci e pe dos... 2) În acel loc — Umblă din loc în loc 3) Călător în spațiul cosmic, făurit de mîna omului — Spațios 4) Campioni — A pune într-un anumit loc — Articol 5) Din loc în loc — Cele ale lotoului au loc vineri 6) Curățați — Cămașă cu flori 7) „...loc comanda" — Cîntec de privighetoare — Nota scriitorului 8) Loc precis — Are loc între 6 și 8 ! 9) Vocalele precedentului — Un om la locul lui, care totuși se joacă ! 10) Liniștiri — „Cum îl rabdă locul?" 11) Fără accent — Sport care se practică numai în locuri... umede ! 12) Loc pentru îngrijirea sănătății (pl.) — Interval de timp care se scurge între două treceri consecutive ale soarelui prin același punct echinocțial.

VERTICAL: 1) Loc de trecere — Localitate în Norvegia. 2) Aici se simte fiecare om la locul lui — A localiza 3) O anumită mișcare care duce în același loc — În locul fibrelor textile 4) Articol — Capabile — Nume feminin... 5)... și încă unul — Un nou produs romînesc care ține locul blănii 6) Loc în Peninsula Balcanică cu populație romînească, vorbind un dialect al limbii noastre — ...Lugojana 7) La teatru un loc nu prea bun — Rar 8) Eugen Georgescu — Compoziție tipografică — Au trăit timp de mai multe secole înaintea erei noastre în regiunile de la nordul și vestul Mării Negre, în stare nomadă sau sedentară 9) S-a pus în locul cuiva... — Posezi 10) Fir — Manifestare în care e bine să fii pe primul loc ! 11) În locurile muntoase — Vițuia 12) Loc de muncă (pl.) — Insulță lîngă Noua Caledonie.

L. MINEA

Cuvinte rare : AAS, UEN.

Definite în „A"

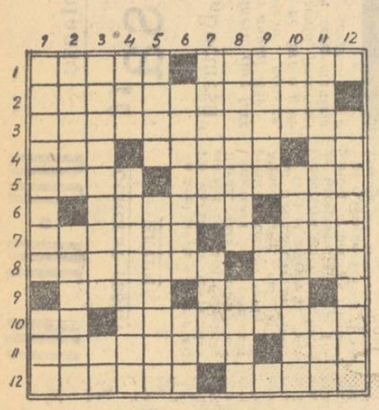

ORIZONTAL : 1) Ac—Ar; 2) Agonisiri ; 3) Asemănări ; 4) A precede... la sfîrșit — Adică — Ființă ; 5) A înapoia — A face negoț ; 6) Adoptiv — Clar ; 7) Aninat — Arhipelag în Atlantic (în „A"); 8) Are același înțeles — Antic ținut grecesc ; 9) Acuzație — Acești (pop.) ; 10) A exista — Aparținînd populației Italiei (fem.) ; 11) Al — Specie de liliacee ; 12) A analiza (fig.), a separa — Aurul negru.

VERTICAL : 1) Artizan — Anost ; 2) Acre — Au haine... civile ! 3) Actori de comedie — Afluent al fluviului Ienisei ; 4) Are 12 luni (pl.) — Au sensuri contrare ; 5) Autorul romanelor „Germinal", „Muncă", „Therèse Raquin", etc. — Aprins ; 6) Amăgiți — „A" în semnătură ; 7) ...Arghezi, actriță — A mia parte (prefix) ; 8) Răspundere luată — ...Ghiol, lac în regiunea Constanța ; 9) Alb și irizat — A 25-a literă din alfabetul grecesc ; 10) A dușmăni — A venit pe nepusă masă ; 11) Animal din Africa și Asia (pl.) — Abreviație pentru „companie", 12) Ai spiritului, abstracți.

D. MARINICA

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

DIN LOC ÎN LOC

ORIZONTAL : Spații — Mișcă — Călători — Tac — Origine — Cota — A — Amîi — Popas — Lojă — Atom — Ra — Are — V — Oiane — I — Margine — S — Recădea — Drot — A — Ac — V — Răvar — Indigenă — Ari — Tor — Enorm — BM — Adun — Imediat.

TIMP

ORIZONTAL : Actual — Cocoș — Fruntaș — Nina — Iole — Padoc — S — SN — Oaș — Arome — Iar — Uitare — Ec — Instabilă — Fad — Au — Ti — Oc — E — Unire — Ladă — Marinică — Rid — Exact — Ocazie — Ra — Iepuroi — A.

CĂLĂTORULUI II ȘADE BINE CU DRUMUL

ORIZONTAL : Lună — Isanos — Atalanta — Râu — Batistă — Mars — In — Tăutu — Lei — R — Veni — Ria — E — Inot — Tagă — Dr — Nor — Milescu — Trasee — Nic — A — Ucaz — NT — Vas — A — Etape — Port — Di — Inimă — Ree — Andritoiu — NP — Mașină — Atlet.

JOCUL ANAGRAMELOR

Acar, Reda, Însă, Sete, Tisa, Oina, Cară, Rade, Asin, Tese, Ista, Ioan.

ARISTOCRAȚII

NELL COBAR

RECUZITIERA TEATRULUI SERVEȘTE MASA ACASĂ

Salată orientală, ...șnițel vienez, ...cafea turcească

GH. CHIRIAC

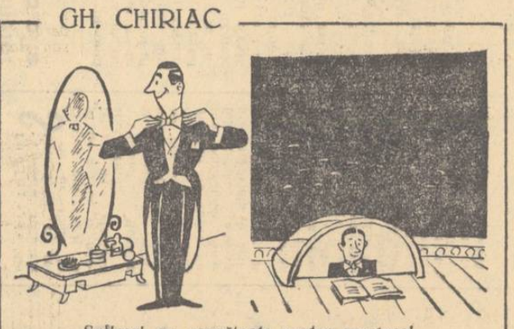

Sufleurul se pregătește pentru spectacol...

FRED GHENADESCU

Unii funcționari nu respectă orele hotărîte pentru primirea cetățenilor.

— Nu insistați, tovarășul referent nu e la birou.
— Într-adevăr, parcă ar fi acasă !...

BINE PĂZIT
Acasă ...și la birou

C. FLORIAN

— Cum n-ai restul cînd masa e plină cu mărunțiș ?
— Nu se poate, ăsta aparține celor care au coborît !...

Economie

In teatru există economie folositoare și economie dăunătoare. Despre cea folositoare eu n-am să scriu, căci cei în drept și-au luat și laudele și primele. În primul rînd, în teatru și anume în genul revuistic, e bine să faci economie de texte proaste, de bancuri proaste și de alte reziduri. Nu de alta, dar să nu le faci bucurie celor de la „Contemporanul", care fac risipă de... laude la adresa textierilor și autorilor de satiră și umor. Dar să facem economie de polemică, căci de asta are grijă „Informația"

Eu vreau să vă informez despre economia dăunătoare în teatru. Ca să nu fac teorii, să vă redau cîteva dialoguri din culisele teatrelor sau mai precis din birourile lor administrative :

— Tovarășe, vreau să vă cer...
— Nu se poate, economie !
— Vreau să vă cer o părere.
— Se poate.

— Artistul Popescu care joacă pe un fotbalist, are nevoie în scenă de o minge de fotbal.
— Avem la recuzită o minge, ce să mai cumpărăm alta ?
— Aia este mică, e de oină.
— Să joace oină.
— Dar el este fotbalist. Așa e scena : „Cu mingea de fotbal pe stadion".
— Să fie cu mingea de oină în curte. Economie !
— Nu se poate. Trebuie o minge de fotbal !
— Să aducă de-acasă.
— Îi trebuie și costum...
— Să aducă de-acasă !
— Mă duc s-aduc de-acasă.
— Ce ?
— Alt contabil mai puțin îngust la minte.

Sau altă conversație susținută de către un actor cu mai multe pretenții decît talent.

— Tovarășe regizor, mie îmi trebuie șampanie pe scenă.
— Să facem un ceai ușor colorat.
— Nu se poate. Șampanie veritabilă, altfel nu pot să intru în pielea personajului.
— Dar nici eu nu pot să intru în buzunarul statului !

(Cortina)

N. STROE

Cerere

Subsemnatul Niță Nazdravanu, rog onor Spațiul Locativ să-mi preschimbe actuala locuință, formată din două camere, hol, baie, bucătărie, dependințe și parchet pe jos unde locuiesc cu nevasta și copiii, tot cu o locuință formată din cele de mai sus întrucît repartiția mea nu mai corespunde cu actuala situație, din motivele pe care le expun mai jos, independente de voința mea.

Acum un an cînd m-am mutat în această locuință, unde avem sobe de teracotă cu lemne, subsemnatul neiind specialist, atunci cînd spargeam lemnele pe butuc nimeream și alături, ceea ce a adus parchetul într-o stare de surcele, butucul rămînînd în stare intactă, spre bucuria întregii familii, iiind un butuc de fag, esență tare, în timp ce parchetul probabil esență moale, a sărit aschii la fiecare atingere a toporului, astfel că în momentul de față am butuc, am topor, am și căldură berechet, dar în podele vagi urme de parchet, care ueci trebuie șters din repartiție și nu din vina mea, ci a parchetului moale ca un cașcaval și a toporului care l-a făcut șveițer. Pe de altă parte, în baie, unde aveam cada de faianță, am vrut să pun într-o zi o garnitura, fapt pentru care am împrumutat o cheie franceză de la șoferul de jos ca să deșurubez canaua, care cheie franceză iiind de la un camion, am scăpat-o în cada, astfel că acum faianța are o garnitura de un sfert de metru lărgime plus cît am mai lărgit-o noi cu lipiturile, așa că în prezent soția e mulțumită că ține în cadă borcanele cu murături și butoiașul cu varză și în fiecare aumînca noi sîntem în corpore la baia Centrală, care n-a pus murături, dar asta nu e soluție și deci și baia trebuie ștearsa din repartiție. A urmat la rînd hoiîșorul unde țineam răcitorul și de multe ori cînd goleam apa din răcitor uitam canaua deschisa, că om ești, și eram om în fiecare zi, așa că apa ieșea din cana, pe urma ieșea și din ligheanaș, se întindea pe podea, ajungea și la perete și azi așa, mîine la fel, pînă au capatat pereții o igrasie că n-o scoți decît cu tîrnacopu adica cu tot cu peretele, iar al patulea perete e în curs, că vezi cu ochii cum intra la apa. Deci, nici nolul nu mai poate fi locuit că n-o sa-mi țin acolo mobila care, oricum e a mea proprie și în nici un caz nu mi-o repara I.G.L.-ul. În ce privește cele două camere, la început erau despărțite între ele de o ușă simplă, dar acum două luni, soția a avut o idee ca să ne facem locuința mai ultra modernă, adică a fost de părere ca odăile să fie despărțite printr-o arcadă la care să punem o perdea. Am scos deci ușa și am mai spart din zid ca să iie o arcada mai mare, dar în stînga bolta nu ieșise rotunda, așa că am mai luat ceva din zid, pe urma am luat și din dreapta, dar n-a ieșit simetric, fapt pentru care iar am luat din stînga și am luat așa din stînga și din dreapta pînă am luat tot zidul și mai pune perdea pe arcada, dacă n-ai arcada, că dacă aș pune perdea, ar fi ca un fel de cortină ca la teatru și cînd am intra într-o camera în alta, vorba aia, jos cortina, sus cortina, mi-ar trebui o instalație specială ca la Operă.

Vă întreb de aceea, unde vedeți dv. două camere, cum scrie în repartiție, cînd eu am rămas cu una ; o fi ea mai mare, dar tot una e, cînd vede oricine că eu am una camera, fără hol, fără baie și fără parchet, ceea ce, în concluzie, e clar că repartiția nu corespunde, o consider nulă și neavenită și vă dau și în judecată pentru fals în acte publice dacă nu mi se dă o locuință conform repartiției că eu nu știu de glumă, la mine e zis și făcut, așa cum se poate vedea și din cele de mai sus.

Semnează, spre convingerea dv., subsemnatul și martorii de la fața locului.

NIȚĂ NĂZDRĂVANU — soț și tată ; OLIMPIA NĂZDRĂVANU — soție și mamă ; PUIȘOR NĂZDRĂVANU — ăla micu și copil.

P. conf. Sadi RUDEANU

Deceptie

— Sonet cu precizare —

Imi amintesc acel sfîrșit de vară
cînd frunza tremura înfiorată,
stirnită de o boare-nmiresmată...
Atunci eu te-am văzut întîia oară !

Erai frumoasă, albă, minunată,
și te-am privit mereu, întreaga seară
cînd luna revărsa lumina-i clară
peste albeața ta imaculată

De-atuncea, sînt vreo patru luni îmi pare,
eu te găsesc teribil de schimbată
deși n-ai fost schimbată niciodată.

Ești toată numai pete de mîncare,
față de masă, fostă ca de nea,
de la bufetul de pe strada mea.

PRECIZARE

Aș face niște precizări concrete
și-n primul rînd că orice-asemănare
cu situația din unele bufete
nu-i absolut de loc întîmplătoare.

Ion ATANASIU-ATLAS

MATTY ASLAN

— Extraordinar ! Te laudă la directorul magazinului pentru felul cum ai servit-o !...
— Nu-i chiar atît de extraordinar : e nevastă-mea !

E. ARNO

— ...Iar de ras am să mă rad la birou, că acolo dispun de mai mult timp liber !...

ȘT. MUNTEANU

— ...Să trecem acum la punctul 21 al problemelor noastre de familie

V. CRIVĂȚ

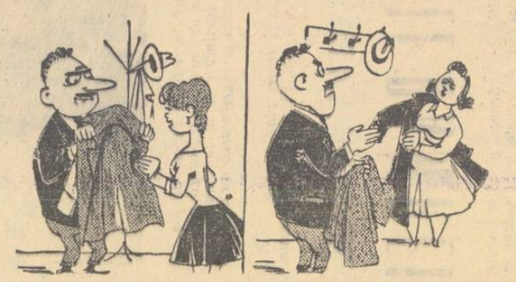

— Vai ce drăguț ești colega !

— Mai repede nevastă, să-mi ții și mie paltonul...

Ultima rundă

Cine va îmbrăca mult rîvnitul tricou de campion republican ? Mititelu ? Ciocîltea ? Ghițescu ? Ori poate va urma un meci turneu la care vor participa și Drimer sau Urseanu ? La aceste întrebări nu puteau da răspuns decît partidele programate în ultima rundă. De aceea, duminică, în ciuda orei neobișnuite fixată pentru începerea partidelor, iubitorii de șah și-au lăsat orice alt program și s-au îndreptat spre sala Institutului de petrol și gaze din Capitală.

Urseanu începe partida lui cu Ciocîltea mutînd doi pași pionul din fața nebunului damei : 1.c4 iar Ciocîltea răspunde deplasînd cu două căsuțe pionul din fața regelui : 1...e5. Așadar, constată spectatorii, deschiderea „engleză". Jocul urmează calea teoriei. Urseanu mută 2.g3, urmează apoi 2...d6 3.Cc3, f5 4.Ng2, Cf6 5.d3, f6 și partida capătă un caracter deosebit de tăios care captivează pe spectatori. Și nu numai jocul, dar și miza partidei în eventualitatea unei înfrîngeri a lui Mititelu, care are 12 puncte, și a unei remize a lui Ghițescu care are 11.½ puncte, o victorie înseamnă pentru Ciocîltea 12.½ puncte și titlul de campion în timp ce pentru Urseanu victoria înseamnă un meci de baraj pentru titlu.

Între timp, partida cheie a rundei dintre Mititelu—Bozdoghină, care în eventualitatea unei victorii a albului rezolva problema titlului, se desfășura liniștit. Într-o variantă simetrică din „gambitul damei" adversarii au început un complicat joc poziționai în care se remarcă prudența lui Mititelu. Acesta pare puțin emoționat și după fiecare mutare se plimbă prin sală uitîndu-se din cînd în cînd la partidele celorlalți jucători.

După o oră de joc, sala e plină. Spectatorii urmăresc cu interes lupta pe tablele de demonstrații, comentează mutările și cei ce au la ei șahuri de buzunar analizează cele mai bune continuări posibile. Stîrnesc interes mai ales partidele care au ieșit din faza deschiderii. Dar sînt și unele deziluzii. În partida Varabiescu—Reicher, după 17 mutări și o oră și jumătate de joc cînd lupta nu a fost de loc terminată adversarii au dat remiză...

La celelalte mese lupta continuă. Botez și Ghițescu, buni prieteni în viața de toate zilele, acum parcă nici nu se cunosc. Stau unul în fața celuilalt și nu-și adresează nici un cuvînt. Ghițescu se uită din cînd în cînd la tabla pe care este demonstrată partida Urseanu—Ciocîltea O victorie a lui Urseanu și o înfrîngere a lui Mititelu ar însemna pentru el titlul mult dorit...

În partida Mititelu—Bozdoghină, după o serie de schimburi s-a ajuns la următoarea poziție :

MITITELU : Rg1, Tc5, Td1, Nd4, Ne2. p.a.3 b4, e3, f2, g3 și h2 — 11 piese.

BOZDOGHINA : Rg8, Ta8, Td8, Nc6, Nc7, p. a6, b7, d5, f7, g7 și h6 — 11 piese.

A continuat 23.Nf3, Nb6 24.Tc1, N:d4 25. T:d4, a5 și cînd toată lumea aștepta cu interes să vadă replica lui Mititelu adversarii și-au dat mîna : remiză. Rezultatul a provocat rumoare în sală întrucît poziția lui Mititelu e apreciată a fi ceva mai bună. Urseanu, care prin acest rezultat iese din cursa pentru titlu, e vizibil supărat. Reicher anată vecinilor săi că Mititelu ar fi putut cîștiga jucînd 26.Tc5! și dă următoarele variante : 26...a:b4 27.a:b4. Ta4 28.e5! cu cîștig de pion decisiv sau 27...Ta1+ 28.Rg2. Tb1 29.e4!

Lupta devine acum și mai pasionantă. Ghițescu și Ciocîltea, în eventualitatea unei victorii și ajung pe Mititelu și campionul țării ar urma să fie decis într-un meci de baraj.

Ciocîltea joacă și mai energic. Presează, dă calitatea pentru doi pioni și pînă la urmă intră într-un final superior. Urseanu îi dă mîna adversarului său : se recunoaște învins.

Ghițescu n-a putut însă cîștiga. Așadar, lupta pentru titlul de campion republican continuă.

U. VALUREANU

FILATELIE

Afacerea Shanahan

Shanahan's Stamp Auctions Ltd. din Dublin se intitula nu de mult „cea mai mare casă de licitații din lume". Zeci de ziare și reviste din Anglia, Belgia, Franța, Germania Vestică, Irlanda, Italia, Portugalia, S.U.A., etc., au consacrat (și asta timp de patru ani) pagini întregi reclamelor acestei firme.

Pe o pagină întreagă, publicația portugheză „Journal Filatélico" arăta la 1 februarie 1959 bilanțul ameliților ai casei Shanahan pe anul 1953 ; peste 20.000 de loturi de mărci vîndute pentru suma de aproape 1,5 milioane lire sterline.

„Cîștig încet, dar fără risc", iată deviza sub care Shanahan invita pe depunători sub profunda impresie ce o făceau afacerile sale formidabile, să participe cu un capital de la 10 la 1000 lire sterline la fondul de rulment al casei. Și pentru ca tentația să fie mare, promisiunea era și ea largă: un beneficiu la sfîrșit de an de 50%, iar cine avea răbdare să aștepte 4 ani, pentru un capital inițial de 100 lire, căpăta un beneficiu net de 400 lire.

Pentru a dovedi totala soliditate a firmei Shanahan, primilor depunători li s-au făcut restituirile în timp, cu majorările prevăzute. Se mai putea pune la îndoială seriozitatea afacerii? Sute de oameni au confirmat doar că au primit, la termenul prevăzut, capitalul investit și cîștigul promis.

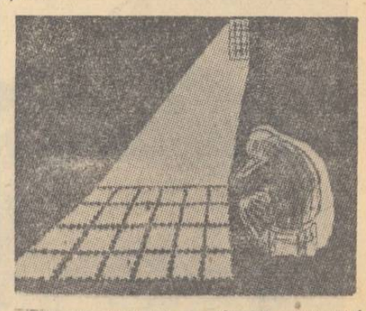

Iată cum au intrat în năvodul pescarului pești mai mici sau mai mari, pînă ce a picat și rechinul. A fost o adevărată bombă. „O bombă atomică a lumii filatelice", cum anunța „Journal Filatelico" la 1 iunie 1959, faptul că firma Shanahan a pus mîna pe cea mai celebră colecție filatelică din lume, colecția multimilionarului alsacian Maurice Burrus.

Faptele s-au înlănțuit întocmai ca în lumea marilor afaceri. Burrus, care la vîrsta de 77 de ani se pregătește pentru lumea cealaltă, a refuzat cu încăpățînare ideia de a lăsa celebra lui colecție moștenire sau să o doneze Muzeului Poștal Francez. La urma urmei, ce n-ar mai putea face el de aci încolo cu cei 10 milioane de dolari, la cît a fost evaluată colecția sa ? Poate chiar să plătească o filodormă pentru un loc în rai ! Și astfel, au început tratativele cu diferiți alți milionari și negustori. Oferta maximă o avea pentru 8 milioane dolari, dar cînd afacerea părea perfectată, a intrat în scenă „Shanahan's Stamp Auctions Ltd.", care l-a convins pe regele tutunului să-i acorde exclusivitatea vînzării colecției, în schimbul unui beneficiu calculat pentru o perioadă de un an, timp în care colecția trebuia vîndută în 12—18 loturi.

Publicitate, reclamă, atmosferă ! Primele două loturi sînt scoase la licitație la o valoare de 130.000 lire sterline. Dar, pe neașteptate, are loc o lovitură de teatru !

Ziarele de specialitate din toată lumea anunță într-o bună zi marele furt petrecut la Shanahan. Din safeurile casei au dispărut într-o noapte mărci în valoare de 750.000 lire.

Poliția irlandeză este chemată să salveze situația. Și pentru că inspectorii de la Scotland Yard au o bună faimă (cei puțin în romanele polițiste...) au fost solicitați și ei. Apoi faptele s-au derulat ca în filme. Toți au fost bănuiți, cercetările s-au făcut cu lupa și în cele din urmă o veste formidabilă a confirmat faima Scotland Yardului. Cea mai mare parte a mărcilor furate au fost găsite la... Shanahan, sau cum s-ar spune la început, păgubaș-hoț și apoi hoț-păgubaș ! Situație, la care, revista italiană „Il Filatelico", ce relatează și ea aceste fapte, face următoarea remarcă : „Negoțios sfîrșit al celei mai mari case de licitație din lume !".

Acum, după cutremur, aici își îndreaptă privirile cu atenție cele 42.000 de persoane care sînt creditoare ale Casei Shanahan.

Cei patru ani de escrocherii au dus la o balanță deficitară de 2 milioane lire, abil ascunsă la fiecare sfîrșit de an. Această sumă ar fi trebuit să rămînă pe mai departe necunoscută, dar regizorii loviturii de teatru n-au avut în vedere și opinia publică, de al cărei glas, autoritățile irlandeze au trebuit să țină seama. Deocamdată, mister Shanahan și dr. Paul Singer, respectiv proprietarul și administratorul firmei, au trebuit să accepte ospitalitatea poliției irlandeze.

Regele tutunului așteaptă cu emoție să-i fie restituită colecția ce se mai află încă în mîinile lui Shanahan. Poate rezultatul neașteptat al acestei afaceri îl va determina să lase colecția pe mîini mai bune să zicem unui muzeu poștal. Cît despre cei 42.000 de creditori ai lui Shanahan, nu putem ști cînd și cum vor mai putea fi despăgubiți pentru cele două milioane de lire sterline.

Val TEBEICĂ

Jocuri distractive

2 din 28

În cele 28 de desene prezentate mai jos, două sînt identice. Dacă le găsiți în cinci minute înseamnă că sînteți îndreptățiți să primiți felicitările noastre.

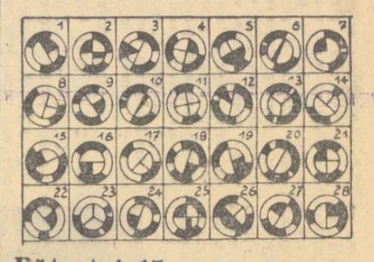

Pătratul 15

Înscrieți cifrele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, și 9 în casetele din figură în așa fel încît fiecare coloană verticală, orizontală și diagonal să dea totalul 15.

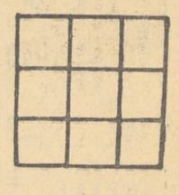

Soluțiile jocurilor apărute în nr. 113

Întrebări

LA CE DISTANȚĂ ? În timpul necesar hidroavionului pentru a parcurge 10 mile, motonava străbate o milă. Deci cînd hidroavionul va acoperi distanța inițială de 180 mile, motonava se va fi îndepărtat cu alte 18 mile. Cînd hidroavionul va parcurge următoarele 10 mile motonava va străbate a 19-a milă și între ele vor rămîne 9 mile. La a douăzecea milă hidroavionul va ajunge din urmă motonava. În acea clipă distanța amîndorura de mai va fi de 200 de mile.

DE CITE ORI ? Bicicliștul a străbătut pe jos 1/3 din drum, adică de două ori mai puțin decît distanța străbătută pe bicicletă, cheltuind însă de două ori mai mult timp. Prin urmare cu bicicleta el mergea de patru ori mai repede decît pe jos.

Încercați! **Jocul chibriturilor**

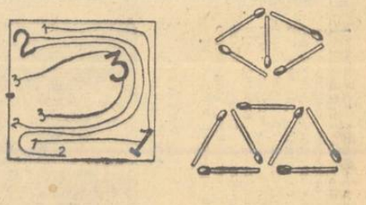

SPECTACOLUL
magazin

ARTIȘTII OPEREI PE SCENELE UZINELOR

• „Traviata" de Verdi reprezentată la Complexul „Grivița Roșie" • „Rigoletto" pe scena uzinelor „23 August" • Recitaluri de canto și balet la alte întreprinderi și instituții

Muncitorii Complexu. lui „Grivița Roșie" au primit de curînd o vizită plăcută. Cei care au ținut să-i cunoască, de data aceasta, pe măiștrii locomotivelor, au fost niște maeștri ai... vocii: Lelia Cincu, Octavian Naghiu, Ladislau Konya, Victoria Drăgănescu, A. Cherpicevcan, Ion Stoian, Dumitru Brebenel, Nicolae Rafael și Constantin Dumitru. Curînd sala clubului a-a populat pînă la refuz în așteptarea emoționantei întîlniri. Strungarii, frezorii, mecanicii de locomotive, aveau să facă în incinta uzinei lor cunoștință cu opera „Traviata" de Verdi. Profitînd de faptul că bagheta nu a apucat să comande actul partiturilor, ne-am adresat tov. Cornel Trăilescu, dirijorul spectacolului, căruia i-am împărtășit emoția :

— Vă spunem sincer, nu ne așteptam să ne întîlnim aici cu „Traviata".

— Faptul nu trebuie să vă mire. O veți întîlni și în alte locuri, tot atît de familiare oamenilor muncii.

— E vorba de un „turneu" ?

— Oarecum... Mai bine zis de deplasări organizate. În scopul de a întări și mai mult legătura dintre teatrul de operă și oamenii muncii, colectivul nostru a luat hotărîrea de a susține în mod permanent spectacole de locul de producție cu montări din repertoriul curent De asemenea, am pus în scenă un recital de canto și balet special pentru deplasările în întreprinderile și uzinele Capitalei. În felul acesta urmărim să facem cît mai îndeaproape cunoscută opera, acest gen muzical care înainte vreme era inaccesibil maselor

— Ați putea să ne vorbiți despre deplasările cu aceste spectacole ?

— Desigur... Dar mai bine, dați-mi un telefon peste zece zile, căci vom avea o decadă-record la deplasări și...

*

— Alo ? Teatrul de Operă și Balet ?... Tovarășul Cornel Trăilescu... V-am ruga să ne transmiteți... Incheierea intervalului nostru fulger.

— Atunci notați : recitalul de canto și balet l-am prezentat la fabricile „Donca Simo", Acumulatorul" și la Gara de Nord.

— Alte proiecte ?

— Un spectacol cu „RIGOLETO" pe data de 25 decembrie pentru muncitorii uzinelor „23 August" și un recital de canto și balet pe data de 22 decembrie, pentru salariații Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor.

G. MIHAIL

Noua stagiune la Teatrul din Pitești

Pe tovarășul C. Dinu, directorul teatrului „Al. Davila" din Pitești, l-am găsit împărtind nu colori, cîteva... accidenti. Le adusese din Sibiu, de la cei plecați cu estrada în turneu. Cum în lipsa-s-au adunat destule probleme de rezolvat și cum profesiunea de ziarist nu-i este străină, prima întrebare a pus-o ei.

— Despre ce trebuie să vă vorbesc ?

— Mai întîi despre reluarea stagiunii.

— Ca să ajung aici se cuvin abordate două probleme. Întreruperea a fost determinată de unele imbunătățiri ce s-au adus teatrului nostru. Astfel, s-a instalat o nouă orgă de lumini și s-a montat o nouă stație de amplificare. Avem deci în prezent condiții optime, ce vor satisface exigențele publicului. Intre timp, am organizat trei turnee în țară.

— Unde v-ați deplasat și cu ce ?

— Un colectiv a mers cu piesa „Viața nouă" de Stehlik în orașele și satele regiunii. Cel de al doilea a prezentat în regiunile Craiova, București, Ploești și Pitești spectacolul „Vlaicu și feciorii lui", iar secția de estradă își continuă încă turneul în Ardeal. Cu aceste formații am reușit să prezentăm aproape 100 de spectacole. Inregistrînd în luna noiembrie chiar un record : cel mai mare număr de spectatori (peste 13.500) de la înființarea teatrului.

— Cum au fost primite piesele ?

— De cele mai bune aprecieri s-a bucurat piesa „Vlaicu și feciorii lui", mai ales că am jucat și pe scenele a numeroase cămine culturale de la sate.

— Ce ne puteți spune despre activitatea teatrului în viitorul apropiat ?

— Vom organiza un proces literar pe marginea romănului „Setea" de Titus Popovici, iar la 13 decembrie vom ține o consfătuire cu spectatorii, mult așteptată de actorii teatrului nostru, care doresc să audă aprecieri mai substanțiale decît aplauzele lăsați. Apoi, după 20 decembrie, emoțiile inerente a două premiere : „Intrigă și iubire" de Schiller și „Omul cu mîrțoaga" de Gh. Ciprian. Decorurile și costumele sînt gata.

D. BIȚICĂ

Un eveniment de seamă în viața teatrală din Bacău

Recent, în viața Teatrului de Stat din Bacău s-a petrecut un eveniment însemnat : a fost înregistrat cel de al 1.500.000-lea spectator. Această cifră constituie o mărturie a activității rodnice desfășurată de colectivul teatrului băcăoan de-a lungul anilor. La începutul lunii decembrie, la numai două luni după deschiderea celei de a 12-a stagiuni, Teatrul de Stat din Bacău avea înscrise la activul său peste 80 de premiere, precum și un număr de 5.100 spectacole. Deosebit de rodnică a fost activitatea desfășurată în ultimii doi ani de zile. La cele 2.241 de spectacole prezentate în această perioadă (aproape jumătate din numărul total) au luat parte aproape 500.000 spectatori. Dintre acestia, o bună parte sînt muncitori din întreprinderi, precum și constructori de pe marile șantiere de la Onești, Săvinești, Bicaz și Roznov. De un deosebit succes s-au bucurat cele două turnee întreprinse în această perioadă prin satele regiunii cu spectacolele : „Cu cîntec și veselie" și „De prin sate adunate". Aproape 50 000 de colectiviști, întovărășiți și țărani cu gospodării individuale, participanți la cele 160 de spectacole prezentate la sate, l-au răsplătit pe actorii băcăoani cu aplauzele lor.

În prezent, un colectiv de actori întreprinde prin satele regiunii Bacău un turneu cu piesa : „Musafiri nepoftiți" de M. Stehlik.

C. AZOIȚII

Filme în cinstea aniversării a 90 de ani de la nașterea lui LENIN

Studiourile din Uniunea Sovietică pregătesc o serie de filme în cinstea aniversării a 90 de ani de la nașterea lui Vladimir Ilici Lenin.

Studioul Mosfilm și-a propus să ecranizeze piesa lui Nikolai Pogodin „A treia, patetică". Tot studioul Mosfilm va turna un film regizat de Anatoli Ribakov, care va prezenta viața și activitatea lui Lenin în anii 1900—1901.

Studioul de filme de popularizare a științei din Moscova pregătește filmul „Manuscrisele lui V. I. Lenin", care va prezenta spectatorilor felul în care a lucrat Lenin la operele sale. Același studio pregătește filmul „Lenin și științele naturii" și un film care prezintă operele sculptorului N. Andreev despre Lenin.

„Boris Godunov" în limba rusă la „Covent Garden"

• *Printre amatorii de operă londonezi s-a bucurat de un mare succes reprezentarea operei lui Mussorgski, „Boris Godunov" la Teatrul regal de operă „Covent Garden". In afară de calitățile deosebite ale cîntăreților și regiei, a făcut senzație faptul că toate rolurile — de la cel titular și pînă la partea corului — au fost cîntate în limba rusă.*

In spectacol, în afară de cei mai buni artiști englezi, cîntă și marele cîntăreț bulgar de faimă mondială Boris Hristov, tar la pupitrul orchestrei se află cunoscutul dirijor cehoslovac Iaroslav Kromholiz.

LUCIA MUREȘAN este un nume nou pe scena noastră. Tînăra absolventă a Institutului de teatru „I.L. Caragiale" a debutat pe scena Națională din Cluj în rolul principal din „Secunda 58" de Dorel Dorian, reușind o interpretare excelentă, care i-a atras meritatele aplauze ale publicului spectator.

Fotografia : I. MICLEA

„Pîine și trandafiri"

Un spectacol al tineretului la Teatrul Municipal

După „Nila", pusă în scenă la Teatrul Tineretului, o nouă piesă a dramaturgului Afanasii Salinski va vedea luminile rampei pe o scenă bucureșteană. Este vorba de piesa „Pîine și trandafiri", pe care o pregătește în prezent Teatrul Municipal.

Spectacolul, pe care îl montează regizorul George Teodorescu, va fi prezentat în cadrul celui de al treilea concurs republican al tinerilor actori din teatrele dramatice. Din distribuție fac parte numeroși tineri participanți la concurs, dintre care citâm pe Octavian Cotescu, Gilda Marinescu *—venită recent la Teatrul Municipal de la Teatrul Național „Vasile Alecsandri" din Iași —* Victor Rebengiuc, Vasilica Tastaman, Lucia Mara Dabija, Petre Gheorghiu, Gh. Oancea, Mircea Basta, Mircea Albulescu, Dan Damian, Mihaela Juvara, Emil Reisenauer, Aurel Tunsoiu.

De asemenea, sînt înscriși să participe la concurs tinerii victori ai scenografi Nicolae Sivin și Elena Fortu. *Primul semnează schițele de decor ale spectacolului „Pîine și trandafiri", iar colega sa este autoarea schițelor pentru costume.*

PE PLATOURILE DE FILMARE

FILMUL „SETEA"

• **In timp ce filmul „Setea" va intra pe platoul de filmare de la Buftea încă în cursul acestei luni, în regia lui Mircea Drăgan, scriitorul Titus Popovici lucrează la scenariul seriei a II-a a filmului. Reamintim cititorilor că acest film va fi realizat atît în cinemascop cît și pentru ecran normal.**

OMULEȚUL LUI GOPO

• **Omulețul lui Gopo din filmele „Scurtă istorie" și „7 arte" își descoperă inteligența în scurt-metrajul aflat în lucru cu titlul „Homo Sapiens". Acest film este un scurt istoric al procesului de cunoaștere.**

„BRĂDUȚUL SINGURATEC"

• **In curînd va fi terminat filmul „Brăduțul singuratec", un desen animat în culori după scenariul de Ion Hristea, în regia lui J. Morariu, pe muzica de Laurențiu Profeta.**

FILME DE PĂPUȘI

• **La secția de filme de păpuși a studioului „București" au fost realizate filmele în culori „O poveste dintr-o noapte cu luna", în regia lui Bob Călinescu și Gh. Saidel și „Cîntecul tractoarelor", în regia lui Bob Călinescu, care semnează și scenariul. „Cîntecul tractoarelor" a fost realizat în cinemascop.**

„GÎZA MICĂ — GURĂ CASCĂ"

• **„Gîza mică — gură cască" este un film color aflat în lucru la studioul „București", care se adresează preșcolarilor. Scenariul literar este semnat de I. Popescu-Gopo, iar regia de Alexandru Popescu. Este interesant de arătat că actorii acestui film sînt gîze adevărate, iar decorurile sînt construite cu elemente luate din natură.**

ANSAMBLUL INDIAN DE DANSURI

Darpana

În a doua jumătate a lunii decembrie și în urmează să susească în țara noastră Ansamblul indian de dansuri „DARPANA", format din dansatori care dispun de o tehnică și o măiestrie interpretativă deosebită. Mișcările lor pline de grație, ritm și precizie, dau dansului indian o linie coregrafică plină de frumusețe. Dansatorii poartă costume bogat colorate, pe față au măști stranii și sînt împodobiți cu ornamente și bijuterii strălucitoare.

Ansamblul va prezenta un program de dans clasic indian.

Centenarul Gusti - Nottara

Luni 21 decembrie, la ora 20,00 pe scena Teatrului „I. L. Caragiale" (Sala Comedia) va avea loc comemorarea Centenarului Gusti-Nottara. Figurile celor doi mari înaintași ai teatrului românesc vor fi evocate de artistul poporului Ion Fințesteanu și de maestrul emerit Ion Șahighian.

IN STUDIOURI · PE ECRANE

In aceste zile, pe ecranele Capitalei încep să ruleze noi filme în în premieră.

„Stelele", coproducția studiourilor bulgare și a studiourilor DEFA, care a fost distins cu premiul special al juriului la Festivalul Internațional al Filmului de la Cannes în primăvara acestui an, este un impresionant mesaj împotriva reînvierii fascismului. Regizor : Konrad Wolf.

„Mizerabilii" (seria II-a), coproducție a studiourilor DEFA (Berlin), PATHE CINEMA (Paris) și SERENA FILM (Roma) este o ecranizare de Rene Barjavel și Jean-Paul le Chanois după romanul cu același titlu de Victor Hugo. Regia : Jean-Paul le Chanois. In rolul principal Jean Gabin.

„Trei fete la timonă", este o comedie dedicată afirmării femeii chineze în tot mai multe domenii de activitate. Regia : Sun Iu, și Cian Ciun-ciao.

• „Yves Montand cîntă" este titlul filmuleț realizat de regizorul Serghei Iutkevici despre turneul marelui cîntăreț francez în U.R.S.S.

• Cu toate că a împlinit vîrsta de 58 de ani, Gary Cooper desfășoară încă o vie activitate artistică. De curînd, la Hollywood, el a terminat filmul „Cei din Cordura", o peliculă în culori, pentru ecran lat, în care este vorba despre revoluția lui Pancho Villa. Eroul principal al filmului este interpretat de Gary Cooper.

• In curînd, anunță presa italiană, se va începe turnarea unui film istoric, consacrat eroului național al poporului italian Giuseppe Garibaldi. Filmul va cuprinde cinci episoade, fiecare dintre ele fiind regizat de un alt regizor. Sînt amintite deocamdată numele regizorilor De Sica, Fellini, Rossellini și Visconti.

O comediană remarcabilă : Marilyn Monroe

Cunoscuta actriță americană Marilyn Monroe — soția dramaturgului Arthur Miller — se remarcă la fiecare nou film al ei ca o excelentă comediană. In momentul de față Marilyn turnează o comedie muzicală în care, sub regia lui Billy Wilder, satirizează moravurile snobilor care-și petrec timpul pe plăjile la modă din Florida.

In cîștea : Marilyn Monroe într-o scenă din noul ei film.

DO · RE · MI

Un nou film românesc

„Avalansa"

O producție a studioului „București"

„Avalanșa" este un nou film românesc, care face parte din recolta — cam tîrzie — a anului 1959.

Eroii filmului sînt oameni ai zilelor noastre, muncitori dintr-o uzină metalurgică pe care o găzduiește un orășel de munte. In aparență, fiecare-și vede de viața lui. Dar în clipa în care muntele prăvale de sus o uriașă avalanșă, care — ca o

înspăimîntătoare, albă și înghețată amenințare — acoperă și îngroapă sub zidul ei de zăpadă patru muncitori aflați sus, într-o cabană, oamenii își dau mîna și pleacă, lăsînd acasă, unul o mamă bătrînă și înspăimîntată, celălalt o soție grav bolnavă. Pleacă să salveze patru vieți.

In drumul lung și anevoios ce se desfășoară pe zeci și zeci de kilometri, parcurgînd întinderi

înghețate, înzăpezite, cățărîndu-se pe stînci abrupte, colțuroase, trecînd peste cascade și abisuri, cei șase salvatori nu sînt singuri : îi urmează, îi sprijină și îi încurajează dragostea, frăția și încrederea celor de jos, a celor din oraș.

După o noapte lungă și întunecată, urmează o zi în care soarele și viscolul se războiesc într-una pe întinderile neștirpite de albeață. Intre timp, în cabana înghețată sub zăpadă, oamenii se sufocă. Unii au început să se teamă de moarte. Dar numai

pentru o clipă. Căci încrederea în cei de jos, în curajul și abnegația lor, arde ca o flacără vie. Ca flacăra gîndului a luminării ce le luminează chipurile pe care oboseala și îngrijorarea au semănat umbre mari.

Vor scăpa ei oare ?

Salvatorii vor ajunge teferi pînă la ei ?

Răspunsul nu se află aici. Il veți găsi pe ecran.

LUMINILE RAMPEI

*** In vederea viitoarelor premiere, pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale" se repetă următoarele piese :**

— „Mutter Courage", *de Bertolt Brecht, în regia lui Miron Niculescu.*

— „Cei din urmă" *de Maxim Gorki, spectacol care va fi prezentat la „Concursul tinerilor actori". Repetă două distribuții, una sub regia lui Ion Cojan, cealaltă sub regia lui Mihai Berechet;*

— „Discipolul diavolului", *de G. B. Shaw, în regia lui Al. Finți.*

• La Teatrul de Stat din Timișoara se repetă, în regia lui Ion Maximilian, „Moartea unui comis voiajor" de Arthur Miller, cu Gh. Leahu, artist emerit, în rolul titular.

Aceeași piesă se bucură de un deosebit succes la Teatrul Național din Iași, fiind pusă în scenă de Dinu Negreanu. Cele mai bune realizări artistice le obțin Ion Lascăr, artist emerit (Will Loman), Teofil Vilcu (Bif) și Tănase Cazimir (Ben).

• La Teatrul Armatei Populare din Budapesta a intrat în repetiție „Război și pace", dramatizare după romanul cu același titlu al marelui clasic rus Lev Tolstoi. In rolul Natașei va juca actrița Ruttkai Eva, una dintre cele mai talentate actrițe tinere din țara vecină și prietenă, cunoscută și publicului nostru dintr-o serie de filme maghiare, printre care și „Ani de zbuciumi".

„Orașul viselor mele", pe scena Națională ieșeană

Teatrul Național „Vasile Alecsandri" din Iași își anunță participarea la concursul republican al tinerilor actori, care va avea loc la sfîrșitul acestei luni în Capitală, cu piesa „Orașul viselor mele", de Arcadie Arbuzov. Intreaga distribuție a rolurilor a fost încredințată unor actori tineri.

Intr-o discuție avută în pauza unei repetiții cu regizorul piesei, Lucian Pintilie, el însuși în vîrstă de 25 de ani, acesta ne-a declarat printre altele : „Ne-am oprit pentru concurs la „Orașul viselor mele", deoarece considerăm că această piesă constituie un viguros mesaj de luptă pentru viața frumoasă a tineretului împotriva inerției și a individualismului. Sînt în această piesă numeroase momente, cum ar fi bunăoară corul de tineri care laudă tot ceea ce este bun, dar și protestează totodată împotriva a ceea ce este retrograd, momente care țin spectatorul într-o permanentă stare de tensiune. De aceea, m-am străduit să aleg formulări regizorale cît mai vii, spre a transmite celor din sală ideile emoționante prezentate în piesă de către acest dramaturg sovietic. Sper că eforturile colectivului de actori ieșeni vor fi încununate prin realizarea unui spectacol de calitate, în stare să contribuie la educarea în spiritul socialist a tineretului patriei noastre".

Acest lucru însă va putea fi apreciat mai bine în seara zilei de 17 decembrie, cu prilejul premierei pe scena Națională ieșeană.

M. BERAM

„Neamul Șoimăreștilor", o nouă operă românească

Premiera pe țară a operei „Neamul Șoimăreștilor", de Tudor Jarda, care a avut loc recent pe scena Operei Române din Cluj, se înscrie ca o nouă și frumoasă pagină în istoria literaturii muzicale românești.

O scurtă convorbire cu tov. *Ilie Balea*, libretistul operei și regizorul spectacolului, ne-a oferit posibilitatea de a cunoaște opinia unuia dintre colaboratorii apropiați ai compozitorului.

— *Cea mai tînără creație muzicală românească, opera „Neamul Șoimăreștilor", constituie o valoroasă contribuție la dezvoltarea muzicii românești*, — ne-a spus interlocutorul nostru. „Neamul Soimărestilor", de Tudor Jarda, vine să afirme viabilitatea genului liric-romantic, reînoit în condițiile speciale ale culturii noastre muzicale actuale.

In ce privește realizarea spectacolului, tov. Ilie Balea ne-a arătat că întregul ansamblu artistic a lucrat cu multă dragoste, și tot-un-timp cu simțul de rapid. Exigențele pe degete ? — ni e-a destăinuit atunci artistul-mînuitor R. Zolla. Ele trebuie să fie nu numai prin corpul de balet, ci și prin inima noastră. Toată dinamica marionetei o asigură arta de a mînui aceste fire. Dar... să nu

plină febră a repetițiilor dinaintea premierei cînd, aplecați cu atenție asupra micilor eroi, se străduiau să facă ultimele retușuri ale interpretării.

— Vedeți aceste șiruri înnodate pe degete ? — ni e-a destăinuit atunci artistul mînuitor R. Zolla. Ele trebuie să fie nu numai prin corpul păpușii, dar și prin inima noastră. Toată dinamica marionetei o asigură arta de a mînui aceste fire. Dar... să nu uit să vă fac cunoștință cu eroii piesei. Vă prezit pe baba Lipie.

— De ce întîi pe dînsa ?

— Pentru că este arțăgoasă și cam hapsînă și s-ar putea să se supere ! ...Acesta-i moș Sărăcie, moșneagul care ajunge să-și bată cocoșul pentru că nu face... ouă. E prezent și el aci. Uite-l și pe celălalt : Găină, Vițelul, boier Labă Lopată și Calul...

Marionetele sînt prezentate și odată cu ele îi cunoaștem și pe cei care le dau viață, pe artiștii mînuitori : R. Zolla, Gabriela Mitran, Eugenia Dumitriu, Elvira Chladek, Dorina Tănăsescu, Suzana Kata, și Petrina Gojooariu.

Despre eforturile întregului colectiv ne-a vorbit tov. Margareta Niculescu, regizorul spectacolului, care ne-a dat și alte amănunte.

— Spectacolul „Punguța cu doi bani" este scris de Viorica Filipoiu, și cuprinde versuri ale poeței Veronica Porumbacu. Montarea își trage izvorul din cunoscuta povestе încetățenită în folclor, de care am preferat o adaptare liberă. Ca regizor am urmărit să imprim spectacolului un ritm alert, să scot în evidență ticul adînc al poveștirii cu tot hazul ei. In ceea ce privește restul...

— Ne-ar interesa și celelalte amănunte...

— In privința aceasta o să vorbească mai departe... premiera.

Așadar, astăzi la spectacol.

M. G.

Astăzi premieră la „Țăndărică"

„Punguța cu doi bani"

Din nou reflectoarele se vor aprinde la mica rampă, în ambianța festivă a unei premiere. Teatrul „Țăndărică", mult îndrăgit prezentant al artei păpușărești, ne dă o veste plăcută. Colectivul său va prezenta astăzi o nouă poveste dramatizată : „Punguța cu doi bani".

O seară de surprize, firește, dar și de emoții pentru artiștii mînuitori din culise. I-am cunoscut într-o dimineață. In

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

LUCIA STURZA BULANDRA

artistă a poporului din R.P.R., a reluat pe scena Teatrului Municipal repetițiile cu piesa „Măbouret", de scriitorul francez Jean Sermeat, în care va interpreta rolul principal.

SERGHEI BONDARCIUK

Intr-un interviu acordat revistei „Film, sztnház, muzsika" din R.P. Ungară, marele actor sovietic Serghei Bondarciuk a comunicat, printre altele, și planurile lie viitor. El a declarat că unul din proiectele sale — cel mai apropiat dintre ele — este realizarea unui film în două serii despre viața lui Karl Marx. Regizorul acestui film va fi Serghei Gherasimov.

ION FINȚEȘTEANU

artist al poporului, pune în scenă la Teatrul Național „I. L. Caragiale" comedia clasică a lui Molière, „Tartuffe".

ALLA LARIONOVA

Cunoscuta actriță a ecranului sovietic, turnează în prezent la Taşkent în filmul inchinat vieții și luptei marelui poet democrat uzbec Furkat.

THEODOR VAVAYANNIS

In a doua jumătate a acestei luni, țara noastră va primi vizita dirijorului grec Theodor Vavayannis, care va apare la pupitrul Filarmonicii de Stat „George Enescu", avînd ca solist pe violonistul Ion Voicu. De asemenea oaspetele grec va concerta la Cluj cu Filarmonica din localitate.

1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 115 ★ Sîmbătă 19 decembrie 1959 ★ 8 pagini — 1,50 lei

ACASĂ LA...

Maestrul ION JALEA

Iată-l pe maestrul Jalea înconjurat de nepoți și de... pipe

Năpădit de nepoți, bunicul face față cu greu situației. Ca deobicei, pasiunea dezlănțuită a copiilor se desfășoară în jurul pipelor. Din ascunzișul pe care prichindeii îl cunosc bine, au fost scoase cele peste 20 de pipe, purtate în brațele fragile pînă la masă — citeodată mai scapă una și pe parchet — și apoi, rapid, împrăștiate pe suprafața lucioasă de lemn. Uneori, spre disperarea mamelor, prezente și ele la astfel de scene, băieții — anticipînd parcă anii maturității — își pun cîte o lulea în gură și defilează mîndri prin fața asistenței, ceea ce, excluzînd comicul, este — evident — total contraindicat din punct de vedere pedagogic. Intervenția bunicului e atunci salutară.

— Puneți pipele pe masă. Altfel, vă trimit la culcare...

Față-n față cu ultimatumul, copiii își schimbă brusc interesul. Din fumători ipotetici devin arheologi sobri.

— Cît de veche e pipa asta? Dar asta, e din os? De ce are asta cap de cerb?

Răspunsurile vin pe îndelete. Și așa se naște o poveste cu niște soldați — în nici un caz de plumb — care au fost purtați ani de zile de-a lungul și de-a latul Europei de un împărat tare ambițios. Și soldații aceștia, cînd nu trăgeau cu pușca, fumau din pipe, și pipele aveau tevi lungi — lungi, de ajungeau aproape la pămînt. Nepoții ascultă povestea, vor să fie și ei soldați, dar pe urmă li se îngreunează pleoapele și se duc la culcare. În urma lor, bunicul își curăță pipele, alege una, o umple cu tutun și o aprinde cu gesturi domoale.

— Fumați de mult, pipă, maestre Jalea?

— De mult, de la începutul secolului.

I. DELEANU

• *(Continuare în pag 4-a)*

ÎNCĂ UN CARGOU

Cînd am aflat că va fi lansat încă un cargou, un cargou de 4.500 tone și că al patrulea vas de acest tip se și pune pe cală, mi-am răsfoit pentru control carnetul cu însemnări și am luat primul tren spre Galați.

De la gară am pornit-o direct și iată-mă prin șantier, alături de un om nu prea înalt, dar voinic, să tot fi avînd 40 de ani. E tovarășul Grigore Cojocaru, vechi constructor de vase (numai aci la S.N.G. lucrează de 20 de ani). Ne îndreptăm spre ca'a pe

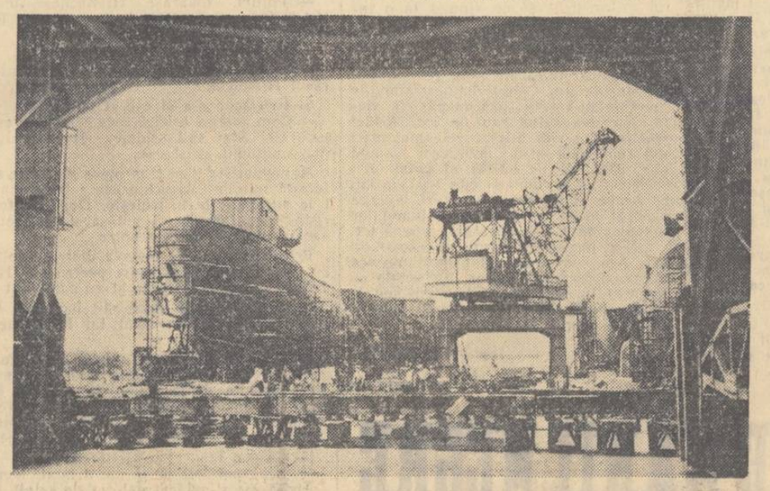

care se află în momentul de față noua creație a șantierului. În jurul nostru forfota obișnuită marilor șantiere.

— Tovarășe Grigore, îl opresc, spune-mi, te rog, cum ați reușit să dați gata cargoul în 4 luni și jumătate, cînd pentru celălalt v-au trebuit 9?

— Secret.

— Poate totuși cîteva cuvinte pentru cititorii „Magazinului"...

— Vă veți convinge singuri, îndată. **Și mă conduce spre cală unde, pe stativele de fier stau vasele în construcție.**

— Secretul, m-ați întrebat, nu? Tehnica, asta-i! **Și arătînd către un sudor aplecat peste niște table de dimensiuni impresionante:**

— Unu: oamenii care își însușesc tehnica nouă: doi: mașinile moderne. Asta-i tot!

Lapidarul răspuns mă silește să insist. Drept care interlocutorul meu continuă:

— Acum cîțiva ani munceam încă cu nituri: 5 oameni la bătut un nit. Am trecut apoi la sistemul de lucru prin sudură. Pentru început manuală, apoi semiautomată: acum trecem și la cea automată. 50 la sută din sudură este azi semi- sau în întregime automatizată. După toate regulile artei: fotografiată la Röentgen și încercată pe vas...

— De unde sudori?

— Nituitorii. I-am calificat sudori și gata! Și ce sudori! 60 dintre ei au ajuns „sudori diplomați", au autorizație de la registrul fluvial și maritim. Buni băieți, numai sudură excepțională! Și doar știți ce pretenții sînt la sudura de vase mari...

— Mașini noi?

— Cîte vreți. Ne-a înzestrat statul cu mașini, altele le-am făcut noi sau sîntem în curs de a le fabrica. Nu se poate fără tehnică înaltă.

— Și țin pas oamenii?

— Unii da. Alții mai trebuie ajutați. Numai din sectorul meu 100 inși învață la liceul seral. Alți 150 urmează cursurile de minim tehnic, după care dau examen la categoriile superioare. Trebuie create cadre căci sarcinile nu ne așteaptă. Trebuie să ieftinim producția. Și asta tot cu tehnica o vom reuși. Ați văzut și Plenara Comitetului Central cît de arzător ne-o cere. Are viitor mare șantierul nostru, tovarășe...

Reușim să-l prindem, pentru cîteva clipe, și pe directorul șantierelor, tov. Cazacu. Îi împărtășim impresiile și trecem direct la chestiune.

— Modernizați întreprinderea, iar modernizările costă deobicei bani grei. Ale dv. sînt rentabile?

— Depinde cum le faci. La noi, prețul de cost a scăzut mult. Anul acesta, datorită eforturilor muncitorilor și inginerilor vom economisi în loc de 2 milioane, peste 5 milioane lei. Și ăsta-i abia începutul.

— Dar pentru 1960? Cum vă gîndiți să îndepliniți sarcina pusă de Plenară?

— Ați văzut ședința de dimineață? Acesta i-a fost obiectivul. Sarcina realizării de economii este pentru noi o preocupare permanentă. Nouă comisii, alcătuite din cei mai destoinici oameni din uzină, au cercetat timp de o lună fiecare amănunt din fabrică, începînd de la cantitatea de materie primă intrată într-un șurub și pînă la repartizarea forțelor de muncă. Rezultatele le-am totalizat și le-am discutat în ședința de dimineață, odată cu planul de măsuri. Sînt bune și dovedesc cîte se mai pot face pe linia aceasta.

— O cifră, poate?...

— Dacă o-o publicați în presă, v-o dau. Nu de alta, dar sînt sigur că dezbaterea cu întreg colectivul uzinei o va amplifica: 16,5 MILIOANE PE 1960. Și mai e loc, vă asigur.

Aș dori să-i revăd pe gospodarii de la Șantierele Navale din Galați în decembrie 1960 și să pot consemna îndeplinirea cu succes a planului lor de măsuri.

Mînzu RADIAN

Artista ANGELA CHIUARU interpretează rolul Caterinei în noul film românesc „SECRETUL CIFRULUI". De asemenea, ea pregătește rolul Ilonei din piesa „CUIBUL DE PIATRĂ", de scriitoarea finlandeză Helia Vuolijoki, viitoarea premieră a Teatrului „C. Nottara".

Fotografia: Mihai POPESCU

Din sala Ateneului și pînă la căminul cultural

CU IOANA RADU

despre vechi și noi

Numele ei, ca și al Mariei Tănase, a făcut de mult înconjurul țării și acum, cînd apare undeva pe un afiș sau în programul de radio, pe un disc sau într-un spectacol, mii și mii de oameni vin s-o asculte, s-o vadă pe cîntăreața de muzică populară, pe interpreta vechilor romanțe, pe artista emerită Ioana Radu.

Cineva îmi povestea o întîmplare hazlie, petrecută de curînd într-un sat din raionul Caracal, Cetate. Lume multă în sală și în fața căminului cultural. Venise într-o deplasare Ioana Radu și toată lumea se grăbea să vină la cămin. La un moment dat sosește o băbuță: „Dă-mi maică și mie două bilete că vreau s-o văz pe aceea de cîntă la noi, la difuzor, pe Ioana Radu". Cîntăreața se afla tocmai în fața intrării. „S-o vezi sau s-o auzi, mătușă?". „Ei, s-o văz, că de auzit am mai auzit-o eu". „Atunci lasă, nu mai da banii pe bilete. Eu sînt Ioana Radu". „Nu zău? Ia întoarce-te să te văz mai bine... Ei, dar nu mai ești tocmai așa tînără... Gheorghe, hai acasă c-o văzui"... Banii pentru bilete însă, băbuța i-a lăsat acolo, că, deh, s-o vadă pe Ioana Radu pe degeaba?...

. . . . . .

Eu n-am trebuit s-o aștept pe Ioana Radu în fața unei case de bilete, ci, luînd autobuzul 47, m-am oprit în una din aceste zile, la locuința ei din Bd. Schitu Măgureanu. Bucuroasă de oaspeți sau nu, Ioana Radu n-a avut încotro și iată ne în fața unei cafele în sufrageria spațioasă, împodobită cu fotografiile artistei și cu două mari portrete, cu dedicații, ale Mariei Tănase.

— Vrei să știi cum am debutat? Stai să-mi amintesc... Era în 1937. Aveam 21 de ani pe care-i trăiesem într-o mahala craioveană. Îmi plăcea să cînt. Aveam o voce de altistă puternică, sănătoasă, tinără. Știam, cred, vreo 40 de cîntece populare și de romanțe, învățate prin mahala, de la țiganii lăutari. Pe vremea aceea, nimeni nu cînta muzică populară, decît noi, oamenii mici. Dar într-o zi am auzit-o cîntînd la radio pe Maria Tănase. Și ce nu îndrăznisem pînă atunci, am îndrăznit așa, nici eu nu știu cum...".

Ioana Radu vorbește tare, repede, viu. Relatarea ei nu are nimic din nostalgia amintirilor, nimic din pateticul așa zisului „parfum" al trecutului.

— Am avut o meserie frumoasă. Numai noi știm cît ne-a costat s-o putem face, atunci. De vremea aceea nu-mi pare rău. Fiindcă dacă meseria era frumoasă, vremea... ce să mai vorbim. Așa că de aia îți povestesc despre lucrurile astea așa, ca și cum s-ar fi desprins de mine. Fiindcă toate, și umilința și jignirile și toate necazurile timpului aceluia, în care cîntînd la localurile de mîna a doua și a treia, stăteam pînă la 4-5 dimineața așteptînd ca bolerii să binevoiască să vină să mănînce sau să bea și noi să le cîntăm — eh, toate au trecut.... Ziseși parfum... Pe dracu parfum, duhoare, asta era...".

Ioana Radu și-a ieșit din fire și fraza ei a devenit de o plasticitate dură, în muchii ascuțite. Mai soarbe din cafea, mai trage un fum și-și reia relatarea, de data asta mai viu ca înainte. Motivul acestei vioiciuni este însă omul despre care vorbește, acela care atunci, în vremile de care artista emerită nu-și amintește cu plăcere, a ajutat-o, și sprijinit-o: Theodor Rogalschi. **„M-am urcat deci în tren și am venit la București. M-am prezentat la radio pentru probă, cu un cîntec pe care-l învățasem special după un disc înregistrat de Maria Lătărețu. Era „De cine dorul se leagă". Dumnezeu știe de ce mi s-a părut mie că așa o să am mai mult succes, decît cu melodiile mele lăutărești. Cîntam. Rogalschi mă asculta, dar cînd am văzut că în studio se aprinde becul roșu pentru emisiune, m-am speriat și am fugit. Cîntasem numai prima strofă, cinstit să-ți spun nici eu nu știu cum...**

Mariana PÎRVULESCU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

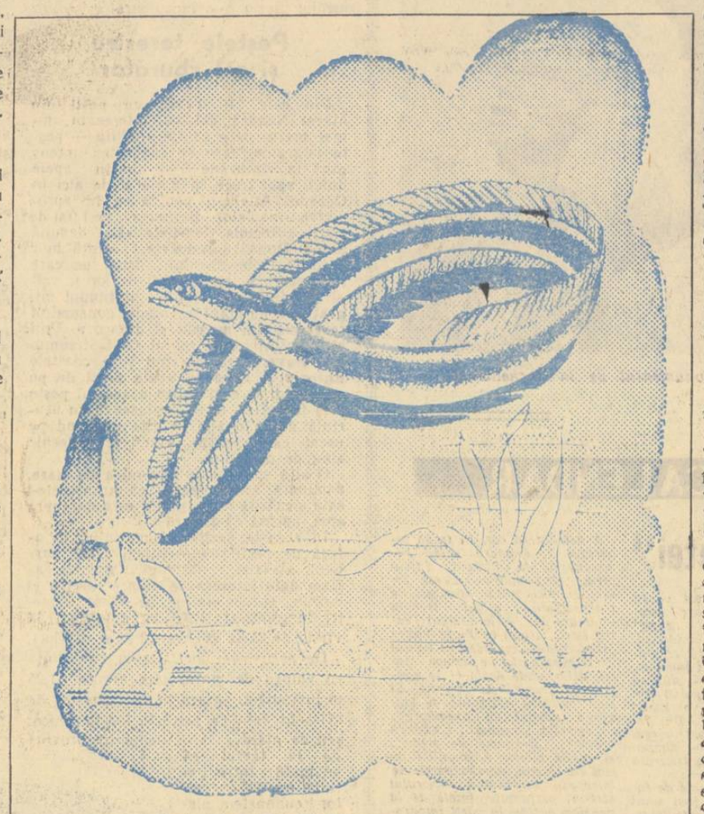

Peștele terestru: anghila

TAINELE MĂRII NEGRE

Întunericul din sala mare a Acvariului din Constanța te învăluie și-n același timp îți atîță curiozitatea. Străpuns ici și colo de jerbele colorate ale razelor emise de niște becuri nevăzute, instalate în micile bazine, precum și de lumina difuză ce-o observi în mijlocul camerei, semiobscuritatea, totul îți dă impresia că vei afla în curînd tainele unei lumi necunoscute.

Pășind ușor, ambianța locului te transpune fără să vrei în mediul adîncurilor mării.

Iată te ajuns lîngă bazinul central — bazin luminat din interior. Nici nu te-ai apropiat bine de el și-un mic anunț, pe care-l citești aproape automat, te face să te dai repede cu-n pas înapoi. Cauza acestei mișcări spontane a fost textul avizului: **„Atențiune, nu atingeți peștii, înțepăturile unora sînt veninoase!"** Uitîndu-te în apă, vezi înotînd cu repeziciune un animal avînd corpul plat, în formă de cerc, cu o coadă lungă ce se termină cu niște țepi veninoși. **Este pisica de mare, o specie marină înrudită cu rechinul, înțepăturile ei provocînd dureri asemănătoare cu cele cauzate de mușcătura șarpelui.** Atingînd lungimea de un metru

Simion SAVEANU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

CAZUL TWINING

În zilele din urmă, termenii care au revenit cel mai des în ziarele occidentale, dar, mai cu seamă în cele pariziene, din momentul deschiderii la Paris a ceea ce a fost denumită „marea săptămîna diplomatică de armonizare" a politicii puterilor apusene au fost aceia de „criză" și „indispoziție". Francois Roussel scrie, în acest sens, în ziarul „La Croix": „La N.A.T.O., unde divergențele între cei 15 parteneri nu au fost niciodată mai puternice, domnește o atmosferă de criză".

Criza cea mai aprigă din istoria agresivului pact nord-atlantic și nu o oarecare indispoziție întîmplătoare a izbucnit în culisele N.A.T.O. ca urmare a unor indiscreții privitoare la declarațiile secrete făcute de generalul american Twining. Criza nu a făcut decît să scoată încă odată în evidență contradicțiile profunde și permanente care există între membrii N.A.T.O.

Declarațiile generalului american Twining au fost făcute cu prilejul unei reuniuni secrete a Comitetului militar al N.A.T.O. O agenție americană a lăsat să „transpire" în presă criticile aduse cu acest prilej politicii franceze de către Twining. Acesta a acuzat Franța că nu dorește să colaboreze cu celelalte state din N.A.T.O. și că este principala vinovată de slăbirea alianței nord-atlantice. Afirmațiile generalului american au stîrnit senzație datorită formei în care au fost făcute cunoscute. Dar nu numai senzație ci și indignare întrucît apărea limpede că prin aceste declarații se urmărea exercitarea unor noi presiuni politice și militare asupra Franței. Ceea ce a provocat surprinderea cercurilor politice occidentale a fost modul în care au răzbit amintitele declarații prin ușile capitonate și prin zidurile bine păzite ale sediului comitetului militar al N.A.T.O. S-a aflat, printre altele, că la un moment dat, în cursul acestei reuniuni secrete, generalul Paul Ely, șeful statului major general francez, a fost pe punctul de a părăsi sala. Ziarul francez „Le Monde" afirma în legătură cu toate acestea că „indiscrețiile" comise „au adus în mod brusc la lumina zilei nemulțumirea din cadrul alianței N.A.T.O. pe care fiecare se străduia pînă acum să o ascundă". Ziarul mai scotea totodată în evidență că „indiscrețiile" au demonstrat existența unei acțiuni comune și, implicit premeditate, a autorităților americane și — într-o anumită măsură — a celor britanice în scopul „galvanizării" N.A.T.O. prin „integrarea" forțelor militare. Problema așanumitei integrări militare este tocmai chestiunea asupra căreia se duc în ultima vreme cele mai violente discuții în cadrul N.A.T.O., Germania occidentală dorește o asemenea integrare în timp ce Franța încearcă să ducă o politică relativ mai independentă.

După cum se știe, Franța a și luat cîteva măsuri de scoatere a unor trupe ale sale de sub comanda N.A.T.O. Mai mult decît atît, ea a determinat chiar și plecarea unor escadrile americane înarmate cu transportul armelor atomice. De altfel, numai cu cîteva zile înainte de începerea sesiunii N.A.T.O., escadrilele de bombardiere și de vînătoare americane au fost nevoite să plece de la baza Toul Rosieres, de lîngă Nancy și să se instaleze dincolo de Rin. În Islanda s-au întîmplat lucruri asemănătoare. Pentagonul a fost silit să retragă aproximativ 1.400 de soldați. Statele Unite au pus această operație atît pe seama unor scopuri strategice și economice cît și a opoziției puternice întîmpinate din partea populației și a guvernului de la Rajkjavik.

Iată așadar că strategii de la Pentagon au găsit suficiente motive — la care se adaugă și altele legate de greutățile financiare ale S.U.A. — pentru ca să declanșeze un atac concentric împotriva Franței sperînd că prin aceste presiuni vor putea să intimideze și alți „aliați" care ar manifesta oarecari veleități de independență. Atacul nu a fost lăsat însă fără răspuns de către cercurile conducătoare franceze. Cu prilejul întrevederii care a avut loc între Herter și Couve de Murville, ministrul de Externe francez a lăsat de-o parte chestiunile pregătite anterior pentru a fi discutate și a exprimat lui Herter nemulțumirea față de dezvăluirea declarațiilor secrete. După cum s-a aflat, Herter ar fi regretat „divulgarea" care a permis publicarea raportului dar, în ceea ce privește fondul, se pare că a susținut punctul de vedere exprimat de Twining.

Semnificativ în această direcție este și următorul fapt relatat de agențiile occidentale. În cuvîntarea rostită la deschiderea sesiunii N.A.T.O., Herter a găsit de cuviință să reamintească poziția Statelor Unite în problema în care s-au adus incriminări Franței. Întîmplător sau nu, chiar în momentul în care Herter își rostea cuvîntarea, generalul de Gaulle a considerat că este nimerit să-și reafirme în fața unui grup de parlamentari francezi ideile potrivnice integrării militare a țărilor din N.A.T.O.

Tabloul ultimelor contradicții din lumea atlantică, schițat mai sus, este departe de a fi complet. Întîmplările legate de „cazul Twining" sînt însă caracteristice „armoniei" care domnește între statele membre ale N.A.T.O.

Eugen PHOEBUS

Din sumarul acestui număr:

LA MICROSCOP

D-l general Trudeau, umanist

de Demostene Botez

Moravuri și năravuri

Mare e puterea ta, Hristache!

de Nicuță Tănase

Puncte de vedere

Un eveniment remarcabil

de Dan Deșliu

MODA

Rochii elegante pentru fete tinere

Darclée pe ecran

FILME PE CARE LE VOM VEDEA

Vlahuță — poet antidinastic

Vlahuță n-a fost niciodată un poet revoluționar, dar a trăit în actualitatea timpului său, părtaș la frămîntările contemporanilor. Inconsecvența unor atitudini față de regimul burghezo-moșieresc, ca și o vagă nostalgie după trecutul partiarhal, nu l-au împiedicat să adopte, în multe împrejurări decisive, o poziție progresistă, influențată direct de ideologia proletariatului.

Vlahuță s-a dorit vestitorul lumii noi, tot așa cum, prin ura sa antidinastică, s-a despărțit de orînduirile asupritoare. Poemul „1907" este, sub acest raport, o piesă antologică, manifest remarcabil al unei gîndiri generoase. Era un act de curaj civic să-ți rostești gîndul atît de răspicat, în spiritul celor mai bune tradiții clasice ale literaturii noastre. „Nu ți-ai iubit poporul, majestate ! / Sau nu l-ai înțeles — și e tot una / De sus și pînă jos, s-a-ntins minciuna / Ea leagă și dezleagă-n țară toate".

Ca și Eminescu, Hașdeu, A. Bacalbașa sau Delavrancea, Vlahuță ținuiește la stîlpul infamiei monarhia Hohenzollernilor, cea care la adăpostul minciunii a jefuit bogățiile țării și truda poporului muncitor. „Minciuna stă cu regele la masă... / Dar asta-i cam de multișor poveste : / De cînd sînt regi, de cînd minciuna este, / Duc laolaltă cea mai bună casă."

„1907" nu este însă — cum ar putea crede unii — un act izolat, fără rădăcini în activitatea de început a scriitorului. Încă din 1887, cînd Vlahuță inițiа o listă de subscripție pentru ajutorarea lui Eminescu grav bolnav și copleșit de lipsuri, opinia publică lua cunoștință de „Scrisoarea către cititori", pe care poetul nu ezită s-o semneze, deși ea cuprindea între altele primul său atac minios la adresa lăcomiei regale : Noi avem un rege lacom de bani și cumplit de avar. Iar în basmul antimonarhic „Auri sacra fame" după ce schițează portretul lui Carol I, demască cu aceleași insistență cutezătoarea sete de bunuri a regelui, un fel de lăcustă monstruoasă căzută pe ogorul țării.

Poziția antimonarhică a lui Alexandru Vlahuță exprima indirect năzuința lui spre o așezare socială mai dreaptă, cum mărturisea el însuși într-un ceas de visare utopică, acum aproape trei sferturi de veac, în poezia „Unde ni sînt visătorii" : „Unde ni-s semănătorii generoaselor cuvinte /

Magii ocrotiți de stele, mergătorii înainte, / Sub credințe-sfărîmate și sub pravilele sterse / Îngropînd vechea durere, cu-a lor cîntec să reverse / Peste inimile noastre mîngîiere și iubire, — / Și cuvîntul lor profetic, inspirată lor privire, / Valurile de-ntuneric despicîndu-le în două, / Splendidă-naintea noastră să ne-arate-o lume nouă !"

H. ZALIS

Nikolai Cercasov

Nikolai Cercasov este unul din cei mai valoroși actori de teatru și film din epoca noastră. Cunoscut și iubit de masele largi ale publicului din întreaga Europă, figurile întruchipate de el, pe ecran mai ales, vor rămîne nesterse în amintirea spectatorilor.

Dar puțini sînt acei care știu că marele actor dramatic a debutat în roluri de comedie, în care criticii îi prevesteau o carieră strălucită !

Mai mult decît atît chiar, în 1919, paralel cu școala de mimică și cea de balet pe care Cercasov le frecventa cu asiduitate, acel ce avea să devină mai tîrziu temutul „Ivan cel Groaznic" dansa în baletele „Don Quijotte", „Lacul lebedelor", „Flautul fermecat" și altele, la cluburile muncitorești.

După studii serioase făcute la Institutul de teatru din Leningrad, Cercasov se angajează la Teatrul Tinărului Spectator, unde i se încredințează roluri de comedie, ca acela al lui Don Quijotte din piesa cu același nume a lui Brunștein și Zon (unde rolul lui Sancho Pancha era interpretat de cunoscutul actor de mai tîrziu Boris Circovi).

Rechemat de regizorul Dmohvski la teatrul de dramă, Cercasov se dedică rolurilor de comedie, care-i aduc și primele reușite în film. Așa au fost : rolul lui Colia Loșac din filmul „Zile aprige" și mai ales Paganel din „Copiii căpitanului Grant".

În 1935 însă regizorul Petrov îi încredințează rolul țarevici lui Alexei din filmul „Petru I", primul rol dramatic din viața actorului. Și cu această mare izbîndă începe adevărata carieră a lui Cercasov, a cărui biografie actoricească se confundă, începînd din acel moment, cu evocarea figurilor marilor oameni ai Rusiei.

Căci a jucat în film rolul lui Alexandr Nevski, în teatru pe cel al lui Petru I, în film și teatru rolul lui Alexandr Nevski, Miciurin, marele transformator al naturii, în piesa „Un vis împlinit", profesorul Polejaev în filmul „Deputatul de Baltica", neuitatul Stasov, prietenul și sprijinitorul „grupului celor cinci", în filmul „Musorgski". Și ca să citățm doar încă unul din marile roluri pe care le-a mai interpretat în film, amintim de admirabila reînviere a figurii lui Gorki din „Lenin în 1918".

Contactul cu marele regizor Eisenstein la crearea rolurilor din „Alexandr Nevski" și „Ivan cel Groaznic" a marcat puternic personalitatea lui Cercasov. De la genialul Eisenstein a învățat Cercasov să dea acestor portrete trăsături omenești profund veridice.

Talentul său multilateral precum și bogata sa experiență l-au ajutat să creeze un personaj cu totul nou și deosebit de interesant în ultimul său film „Don Quijotte".

Guvernul sovietic a răsplătit cu cele mai înalte titluri și distincții arta minunată a marelui artist și cetățean Nikolai Cercasov care și-a legat numele său de opere devenite clasice ale cinematografiei mondiale.

Ion BARNA

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Fritz Cremer

La 14 septembrie 1958, zeci de mii de foști deținuți în lagărele morții organizate de naziști, veniți din toate țările Europei, s-au adunat pe dealul Ettersberg din R.D.G. pentru a inaugura monumentul comemorativ de la Buchenwald. Cîteva întreprinderi din R.D.G., numeroși arhitecți și sculptori și-au unit eforturile pentru realizarea acestui măreț monument, care se prezintă ca un complex de construcții întinse pe o uriașă suprafață. Elementul central al monumentului îl constituie un turn înalt de 55 m. pe care a fost instalat un clopot de 7 tone și un grup sculptural — opera marelui artist german Fritz Cremer.

Grupul sculptural simbolizează lupta de rezistență a deținuților din lagăr. Tema este viu exprimată prin personaje perfect individualizate, care întruchipează o anumită idee simbolică. Asemenea eroilor dintr-o dramă lirică, personajele monumentului sînt denumite — „Muribundul", „Cel ce îndeamnă", „Cel ce șovăie", „Cel ce face legămînt". Excepțional în formula sa compozițională, monumentul transmite ideea de unitate monolitică a acestor oameni care sînt legați prin speranța în izbînda luptei lor, deși fiecare exprimă, diversificat, simțăminte proprii.

Fritz Cremer s-a născut în regiunea Ruhr — orașul Annsberg, la 22 octombrie 1906. Pînă la 22 de ani a trăit la Essen — mare centru industrial al Ruhrului. Încă de la 16 ani manifesta înclinații pentru sculptură și intră ca ucenic la un cioplitor în piatră. Trudit de munca brută, urmează totuși o școală serală de artă — școala Folkvang din Essen, pe care o termină în 1926. După doi ani se stabilește la Berlin, unde intră la Școala superioară de arte. Profesor îl avea pe Wilhelm Gerstel — un mare artist realist, om cu vederi înaintate, astfel că pentru Fritz Cremer atelierul acestui maestru devine nu numai o școală a măestriei, ci și una a conștiinței cetățenești și politice. Iată de ce, atunci cînd naziștii — veniți între timp la putere — o exclud pe marea artistă progresistă Käthe Kolwitz din Academia de Arte, Fritz Cremer inițiază o acțiune de protest și un manifest. Naziștii, în imensa lor ură față de acest artist cu vederi progresiste, exercitau asupra lui neîncetate presiuni și amenințări, dar imensul său prestigiu artistic îl salva de fiecare dată. Așa s-a întîmplat și în 1936, cînd a primit Premiul de stat pentru acel zguduitor relief în piatră expus, sub o denumire falsă, pe care prietenii săi știau că artistul îl denumise Nevestele antifasciștilor — un poem al durerii omenești pricinuită de forța brutală. Ulterior, toți cei care au format comisia de decernare a premiului au fost excluși de către naziști din Academia de Arte. Fritz Cremer nu a dezarmat însă : într-o nouă lucrare, intitulată Mame — de o excepțională expresivitate plastică — artistul va înfiera războiul și crimele nazismului. Mobilizat la izbucnirea războiului, Fritz Cremer este trimis în Grecia unde fuge din armată și se refugiază la partizanii iugoslavi. În primii ani de după război s-a stabilit la Viena unde a fost chemat ca șef al catedrei de sculptură monumentală la Academia de Arte Decorative. Aici, la Viena, începe Fritz Cremer să lucreze la seria operelor sale închinate înfierării crimelor nazismului și a evocării, în amintirea veșnică a popoarelor, a suferințelor pricinuite omenirii de nazism. Astfel el realizează „Monumentul închinat victimelor fascismului", ridicat în cimitirul central din Viena, și „Monumentul francezilor căzuți jertfă fascismului". În 1950 Academia de Arte a R.D.G. îl alege ca membru al ei și Cremer se mută la Berlin.

În ultimul deceniu artistul a străbătut un drum creator ascendent, împletit cu o intensă activitate de militant social. În afara studiilor pentru Monumentul de la Buchenwald care au constituit în acești ani principala sa preocupare, Fritz Cremer s-a atașat entuziast și pasionat nobilei sarcini a întruchipării în portrete și statui a oamenilor muncii germani — constructori ai socialismului.

Maxim COSMA

FRITZ CREMER : Studii pentru Monumentul de la Buchenwald

N-a plecat inginerul

Am ajuns la Călărașii Vechi către ziuă. Aveam treabă la colectivă, dar la ceasul acela erau slabe speranțe să întîlnesc acolo pe cineva cu care să pot sta de vorbă. N-aveam încotro, trebuia să mai aștept. Am pornit încet pe ulița pustie. Mergeam și încercam să ghicesc, prin tulburele revărsat de zori, cine și-a mai ridicat casă, cine și-a mai făcut gard. Deodată cineva a țuruit dinapoia mea din soneria unei biciclete, apoi a venit și m-a apucat de umeri. M-am întors speriat. Cînd l-am văzut pe cel care se ținea de șotii, am rămas uluit. Era inginerul Nicolae Florea.

— Dumneata aici ! am exclamat. Parcă te știam plecat de la gospodărie. Ori te-ai întors ? Omul a devenit deodată serios.

— Ce plecare bre, care plecat ?

— Păi nu-ți aduci aminte cînd ne-am întîlnit ultima oară ? Spuneai că vrei să ancorezi la alte țărmuri.

— Uite acum n-am timp de povești, că mă duc la grajduri să supraveghez hrănirea și mulsoarea de dimineață. Dar cînd mă întorc am să-ți spun.

Acestea fiind zise, inginerul a încălecat din nou pe bicicletă și a pornit-o val-virtej devale. Am rămas singur cu gîndurile și cu amintirile.

...Să tot fie de atunci vreo trei ani. Într-o zi de toamnă, umedă și cu nori pînă la pămînt, am fost tot așa la Călărașii Vechi. M-am întîlnit atunci cu inginerul Florea. M-a invitat la el acasă, la un păhărel. Cînd colo, ce să vezi ? În camera lui toate erau hrentuite.

— Ce-i, tovarășe Florea, ai de gînd să pui pe cineva să zugrăvească ?

— Ei, pe dracu ! Am de gînd să-mi împachetez tarhatul și să plec. A arătat lîngă ușă, sub o cergă, două valize mari care abia așteptau parcă să fie umplute. Apoi a adăogat : „Nu mă înțeleg cu oamenii". Nu se înțelegea... Ce-i drept, era cineva din consiliul de conducere care îi cam făcea șicane. Dar nu numai de asta avea el de gînd să plece. Îl tenta, dacă nu mă înșel, mai cu seamă faptul că i se promisese un post în Călărași.

...Cît m-am mai învîrtit pe uliță, cît mi-am mai scociorît memoria, s-a făcut ziuă de-a binelea. M am dus la gospodărie. Pe la amiază a apărut și inginerul. Ne-am tras scaunele mai la o parte și am aprins cîte-o țigară.

— Și zi vrei să afli tărășenia cu plecatul... Am să mă țin de cuvînt și-am să ți-o spun. După cum știi eram aproape gata de drum. Stăteam, cum s-ar spune, ca frunza pe apă. În fine, a venit și ziua sorocită. Înainte de a porni m-am dus să-mi iau rămas bun. La gospodărie mi se știa gîndul. Am întîlnit acolo pe Mișu Barac, pe nea Aur Baicu, care-i acum președinte și pe încă vreo doi. Stăteau și discutau ceva cu îngrijorare. Cînd m-au văzut au tăcut și m-au fixat cu privirile. Cîteva clipe n-am putut spune nici unul nimic. Apoi Mișu Barac a tușit ca și cînd s-ar fi înecat cu ceva.

— Și zi, pleci, a făcut el.

— Plec, am îngăimat.

— Mă rog, dacă ți s-a urît la noi... Dar înainte de a te duce te-am ruga să ne mai dai un ultim sfat. Spune-ne, te rog, ce să facem cu butucii ăia tineri. Vine frigul, știm că trebuie să-i îngropăm dar nu prea ne pricepem. Cînd am auzit de butuci, mi s-a pus așa parcă un cercel la inimă. Eu stăruisem să fie puși, eu îi dichisisem peste vară. Și-acum, din cauza zăpăcelii îi uitasem.

— Care merge cu mine, am zis. Numaidecît s-au găsit vreo 10-12 bărbați.

— Luați-vă lopeți și haideți ! Toți s-au înarmat cu unelte. Am lucrat în ziua aceea cu toții la îngropat butuci. N-am știut nici de foame, nici de sete. Am mai venit și a doua zi, și a treia zi. Și-am pregătit întregii podgorii cuscuș cald pentru iarnă. Cînd am terminat lucrul eram așa de fericit, de parcă aș fi săvîrșit cine știe ce mare ispravă. Fi bine, în clipa aceea m-am lepădat cu totul de ideea plecării.

...Și n-a plecat inginerul. Povestirea lui s-a oprit aici. Ar fi trebuit s-o continue. S-a temut însă cu nu cumva să semene a laudă. Nu-i nimic, am s-o continui eu. După ce și-a pus, cum se spune, caru-n pietre, și-a rămas în sat, pentru a da mai mult temei hotărîrii sale, s-a însurat. Apoi, a început să se gîndească cum anume ar putea să înlăture cîteva lucruri de pe urma cărora suferea gospodăria. Gîndurile și le traducea în cifre.

Ca să nu lungim vorba, inginerul nostru dovedea negru pe alb colectiviștilor că săvîrșeau patru mari păcate : 1) nu foloseau mașinile atît cît ar fi putut ; 2) nu întrețineau culturile cum ar fi trebuit ; 3) creșteau prea mulți cai și prea puține vaci și porci ; 4) erau nehotărîți cînd venea vorba să se înființeze o ramură de producție nouă. Aceste greșeli îi făceau să tragă următoarele două ponoase : 1) să nu culeagă recoltele pe care le-ar fi putut culege și 2) să nu cîștige prea mulți bani. Și cum raționamentul lui urma totdeauna o cale cît mai dreaptă, pentru ca lucrurile să ia o întorsătură bună, propunea următoarele trei remedii : 1) să se extindă mecanizarea la toate culturile într-o proporție care, pe alocurea, urma să ajungă pînă la sută la sută (asta avea să ducă și la întreținerea mai acătării a culturilor) ; 2) să se dubleze și chiar să se tripleze numărul vacilor și-al porcilor și, în același timp, să se reducă la jumătate numărul cailor și 3) să se ajungă la o înțelegere cu vecinii din Ceacu și din Cuza-Vodă pentru amenajarea unei orezării.

Și deziderate sale n-au rămas simple deziderate. Colectiviștii, găsindu-le bune, le-au tradus, pas cu pas, în viață. Nu le-a prins rău de loc. Astăzi recoltele lor sînt printre cele mai mari din raion. La grîu dobîndesc anual cîte 2000 kg. pe hectar și chiar mai mult iar la porumb și cîte 5000 de kg. pe hectar. Cît despre venituri, ajunge să arătăm că în acest an volumul lor a trecut de 3 milioane. Asta spune tot.

...N-a plecat inginerul. A rămas în sat. Așa cum l-am aflat în dimineața aceea, procedează mereu. Se scoală cu noaptea în cap, pleacă la cîmp sau la ferme, pentru a fi în mijlocul colectiviștilor, pentru a-i îndruma.

Ion PAVELESCU

TAINELE MĂRII NEGRE

(Urmare din pag. I-a)

și greutatea de 10 kg, pisica de mare naște pui vii.

Un alt pește veninos pe care-l observăm este dragonul, care are pe cap și pe prima aripioară țepi veninoși, înțepăturile lui fiind foarte dureroase. Iată scorpia de mare, un pește care trăiește mai ales pe acolo unde fundul mării este acoperit de alge. Scorpia poate să-și schimbe culoarea după mediul marin ce-o înconjoară.

Peștele terestru și cel zburător

Din cele 21 acvarii cu pești din Marea Neagră, cel mai interesant animal marin pare să fie anghila — pește migrator, care se hrănește intens pînă la vîrsta de 6—9 ani în apele dulci, apoi trece în mare și de aici în Oceanul Atlantic, pentru ca în apropierea insulelor Bermude, la 1.000 de metri adîncime, femelele să-și depună icrele. După reproducere, părinții mor datorită obositorului drum pe care l-au parcurs (circa 8.000 de km.), cît și din lipsă de hrană — în timpul migrației ei nu mănîncă nimic, consumînd rezervele din mușchi și din corp. Pui sînt purtați de curentul Golf-Streamului, traversează oceanul spre coastele Europei și intră în apele dulci de pe continent. O curiozitate a acestui pește este faptul că el se deplasează cu usurință de la o apă la alta mergînd pe uscat, ca un șarpe, avînd un puternic simț de orientare.

O altă specie este rîndunica de mare, denumită astfel pentru că atunci cînd este urmărită de dușmani sare deasupra apei, părînd că zboară.

În această secție a acvariului, în afară de pești cunoscuți (chefali, barbuni, stavrizi, păstrugi, guvizi), aflăm date interesante despre nisetru și morun, specii marine ce ating 5 metri lungime și 1.200 kg (morunul la vîrsta de 75 de ani are 4,2 m și 1000 kg).

De asemenea, aici, facem cunoștință cu vulpea de mare, care atinge 1,25 m lungime și se aseamănă cu pisica de mare în ceea ce privește forma ; cocoșeii de mare a căror denumire provine de la faptul că se luptă între ei luînd poziția cocoșilor, cunoaștem niște adevărate flori ale mării — dediței — animale nevertebrate, cu aspect de flori, care se hrănesc cu ajutorul unor tentacule mobile ce atrag prada. Un pește care prezintă fenomenul de hermafroditism este dorada aurie, specie emigrată din Marea Mediterană. Animalul se comportă un an ca femelă depunînd icre, iar anul viitor ca mascul.

Povestea celor 20 de rechini

Stînd de vorbă cu directorul acvariului din Constanța, ing. Marcel Stanciu, am aflat că s-a încercat acomodarea a 20 rechini și scrumbii albastre de Dunăre, care însă n-au rezistat, deoarece nu li s-au putut crea condiții normale de trai în bazinul central. La fel s-a întîmplat și cu un delfin. Aceste specii migratoare de obicei parcurg distanțe uriașe, cu mari viteze, și deoarece în bazin aveau numai cîțiva metri cubi de apă, nu au avut posibilitatea să înoate în voie. Rechinii au trăit numai 4—5 zile, scrumbiile 15, iar delfinul a murit numai după o zi de la aducerea lui. În planul de perspectivă pe 1960 s-a preconizat construirea unei instalații frigorifice speciale care — mai ales vara — să dea o temperatură constantă apei din bazin. Tot în 1960 se va înființa o crescătorie de pești exotici și una de dafnii, crustacee mici cu care se hrănesc peștii.

Specii rare prinse în Marea Neagră

În fiecare dimineață un ihtiolog pleacă cu o brigadă de pescari pentru a colecta diverse specii de pești. Deoarece la Constanța se află un punct de interferență între fauna specifică Mării Negre din sectorul nordic și cel sudic, în golful format de pintenul portului au fost prinse foarte multe specii rare : hiena de mare, corbul de mare, doradele etc.

Acvariul este dotat cu utilaje speciale de filtrare și oxigenare a apei pentru fiecare bazin. Compresoare de aer, filtre care fac posibilă folosirea apelor un timp îndelungat (de ex. apa adusă special din Marea Mediterană pentru peștii originari de aci).

După ce ai aflat toate aceste lucruri, ieșind din acvariu, privești parcă cu alți ochi imensitatea mării. Îți sînt parcă mai dragi valurile ce se izbesc cu putere de maluri, îți pare mai interesantă marea și te gîndești că știi de acum cîte ceva din tainele vieții ce clocotește în adîncurile apelor.

Simion SAVEANU

Pisica de mare

Moravuri și năravuri

Mare e puterea ta, Hristache!

Dacă se întîmplă să intre Hristache la bodega „Sitarul" sau la oricare alt restaurant în București (spun București, ca să rămîn pe plan local, că altfel puterea lui Hristache e mult mai mare !) dacă a intrat în momentul cînd ospătarul îți lua comanda ori îți făcea nota, te-ai ars. Nu te mai servește, nu-ți mai face notă așa curînd. Trebuie să te rogi proniei cerești să-l scoată odată pe Hristache din local. Ospătarul, cum îl vede, e ca și apucat de streche.

— Mă iertați puțin. Și fără să aștepte să-i răspunzi dacă-l ierți sau nu, el a și luat-o din loc. În doi timpi și trei mișcări bunul tău ospătar e lîngă Hristache.

— Să trăiești, nea Hristache, servești ceva ? Ce bei, nea Hristache ?

Un alt ospătar îl prinde de brat și-l trage, adică vrea să-l tragă lîngă el, dar nu poate. Că ține de Hristache ăilalți.

— Ce bei, nea Hristache, întreabă și ăsta.

Femeia de la bufet — poate să dea și turcii, lasă baltă bufetul. A venit Hristache.

— Niște șuncă ? Un creer pane ? Ce să-ți dau, nea Hristache, pentru mai tîrziu ?

Hristache nu-i prea pretențios.

— Pune ce vrei tu. Și voi, se adresează el ospătarilor, nu mai insistați atîta, că nu beau nimic.

— Nene Hristache ?...

— Hristache... se poate să ne refuzi ?

Vine și omul de la bar.

— Pe mine m-ai refuzat de-atîtea ori. Nu se face. Ți-am pregătit un carcalet... Tergal,... Tergal, nene Hristache. Și omul de la bar duce arătătorul la obraz. Tergal se pare că înseamnă cheresteaua.

Hristache are cherestea și așa că nu-l refuză. Se chinuie și bea carcaletele.

Cealaltă femeie, femeia de la garderobă, e amărîtă. Îl privește pe Hristache și își zice cu regret : „Eu nu pot să-i fiu de folos niciodată lui Hristache. Ce pot să-i dau de aici, de la garderobă ? Un palton ? Intru în pușcărie. Pălătoasă e meseria asta de garderobieră.

Ospătarii refuzați de Hristache au remușcări. „De ce o fi supărat pe noi Hristache ? De ce ne-a refuzat ? Se uită cu invidie la fericitul vaimbuș, de la care a băut Hristache un carcalete.

Cînd e gata să plece Hristache, femeia de la bufet iese după el. Îi dă cu forța un pachețel.

— Ia, nene Hristache, ți-am pus un creer, să ai.

Il ia mai mult în silă și iese spunînd : — Plata în ceruri.

E și ironic. Cică plata în ceruri.

Ți-așteptî rîndul la frizer. Omul de pe scaun tocmai e gata. Tu lași ziarul, te pregătești să intri la rînd. Aiurea. Nu intri. Că a intrat pe ușă Hristache.

— Să trăiești, nea Hristache.

Toți întorc capetele. Toți frizerii. Începe o întrecere, să vedem care termină repede ca să-l ia pe Hristache.

— Poftim, tovarășe Hristache. Acest poftim nea Hristache se aude de la toate scaunele. Tu-i spui frizerului la care trebuia să intri :

— E rîndul meu.

— A venit tovarășul Hristache. Se poate să aștepte tovarășul Hristache ?

Și Hristache s-a și așezat pe scaun.

— Cum merge briciul ăsta ? se interesează frizerul. Te supără ? Stai să-l schimb. Și frizerul caută să fie cît mai mulțumit Hristache.

Manichiurista a și tras masa cu sculele ei. Hristache își ferește mîinile. Manichiurista i le ia mai mult cu japca. I le curăță, i le lustruiește. După ce termină, manichiurista îi mulțumește că a lăsat-o să-l servească. Hristache scoate un : — Nu face nimic.

Frizerul scoate de undeva dintr-un colț de bufet o sticlă cu „Tarr" cumpărat expre pentru nea Hristache. Au pus frizerii mînă de la mînă și au cumpărat Tarr-ul.

Casierița ar fi în stare să-l facă lui Hristache bon pe hîrtie velină. Dar ce păcat. Lui Hristache nu-i trebuie bon. Pentru că.. .

— Plata în ceruri. Și a ieșit din frizerie.

Pe stradă Hristache este oprit din zece în zece metri. Responsabila de la galanterie îi bate în geam și-i face semn să intre. Hristache se oprește. Intră în magazin. Acum nu se mai servește nimic. Casierița nu mai face bonuri. Incrementează totul. A intrat nea Hristache.

— Ce mai faci, nene Hristache ?

— N-ai mai fost pe la noi demult, nene Hristache...

Hristache și-a făcut datoria, le salută și dă să iasă. Responsabila se ia după el, îl prinde de brat.

— Vezi că ți-am pus deoparte o pereche de mănuși îmblănite. Să treci să le iei... Să faci o listă de ce mai ai nevoie.

— S-a făcut.

Dacă trece prin fața cooperativei meșteșugărești de cismărie, e băgat cu forța înăuntru și descălțat.

— Fiecurile de data trecută s-au tocit. Stai, nene Hristache, să-ți pun niște fiecuri noi.

Poate să scape Hristache ? Se sacrifică. Așteaptă să-i repare pantofii.

— Soția dumitale n-are niște pantofi stricați ? Adu-i, nu ți-am mai făcut un servici de nu mai țin minte.

— Am să văd.

Hristache iese, salutînd cu... plata în ceruri.

Pentru numele lui Dumnezeu, cine-i acest Hristache ? Cine-i, oameni buni ? Ehei de cîte ori nu mi-am pus și eu întrebarea sta !

Pînă la urmă am aflat. Să nu credeți cumva că e vreun smeu. Știți ce e ? Plasator ,or administrator la cinematograful...

La care cinematograf ?

Ei, asta nu v-o mai spun. Vreți să vă dați și dumneavoastră bine pe lîngă el, ca să vă procure bilete cînd e cîte un film cu coadă ?...

Nu, nu spun.

Nicuță TANASE

POȘTA REDACȚIEI

OLIMPIAN UNGHEREA — Glodeanu Sărat (Mizil) : Ne-ați trimis cîteva poezii cu un conținut sărac de idei, una din ele denumind-o serenadă. Deși vremea trubadurilor care cîntau la geam serenadele, a trecut de mult, totuși această specie lirică nu e considerată depășită. Se scriu și azi serenade reușite, dar cea pe care ne-o trimiteți dv. e plină de naivități și impodobită cu „luna ce stă să lasă" sau de „frunza pomilor din noapte". De la dv. ne așteptam să primim versuri de altă factură, cu tematică actuală. Ne-a surprins însă ușurătatea versurilor dv., precum și faptul că după fiecare poezie, peste semnătura proprie, aplicați și cîte o ștampilă a căminului cultural unde activați. Vă recomandăm să dați întrebuințarea cuvenită ștampilei, făcînd uz de ea numai în actele oficiale, iar producțiile proprii să nu le mai trimiteți cu cheltuiala căminului.

ION NEMETH — Satu Mare : Situația ce ne-o semnalați este bine să o aduceți la cunoștința secției de învățămînt a raionului. N-am vrea să încheiem răspunsul nostru fără a vă aminti că pot solicita bursa numai acei care îndeplinesc condițiile stabilite prin lege. Nu este de ajuns numai ca situația materială a părinților să nu depășească plafonul legal, ci trebuie să aveți note bune. După cum ne spuneați, învățați „destul de bine". Ce înseamnă acest „destul de bine" ? Mai reflectați asupra clauzelor ce le invocați și dacă socotiți că aveți dreptate, procedați cum v-am indicat dintru început.

CORINA POPOVICI — Cluj : Figurile ce străjuiesc statuia despre care ne scriați sînt ale curtenilor care au luat parte la campaniile militare și au avut merite mai deosebite.

ȘTEFAN STOICA — Baia Mare : Savantul romîn Emil Racoviță a făcut expediția în necunoscutele regiuni antarctice, pe bordul vasului „Belgica", între anii 1897-1899. A fost prima expediție care și-a petrecut iarna în Antarctica, membrii ei fiind primii oameni care au locuit timp de mai bine de un an în această regiune a lumii. Cu acest prilej, au fost descoperite noi insule, canale și coaste. Pentru a cunoaște mai bine cum s-a desfășurat expediția, citiți lucrarea „Spre Polul Sud", scrisă de Emil Racoviță și care este publicată de Editura Tineretului, în colecția „Știința învinge".

STANCA FOTINĂ — București : Din vechea corespondență, despre școala dv., ați reușit într-adevăr unele pasaje privitoare la trecutul ei, dar n-ați prea adăogat mai nimic despre prezent. Reportajul este încă general, neconcret, nu reflectă ceea ce este nou în școală. Or, acestea sînt lucrurile cele mai importante. De ce treceți cu vederea actualitatea, cînd acesta este tocmai esențialul.

CALENDAR • CALENDAR • CALENDAR

Leonard - „prințul operetei"

S-au scurs treizeci și unu de ani de la moartea tenorului Leonard, supranumit în viața lui scurtă „prințul operetei" sau „regele valsului". El s-a stins, mînat de tuberculoză, cu puțin timp înaintea anului 1929 — anul crizelor cumplite — în Cimpulungul Muscelului, unde locuia tatăl său, ceferistul Constantin Nae, un bătrîn sortit să închidă ochii unicului său băiat care de-abia împlinise 42 de ani. Leonard s-a născut la Galați, la 13 decembrie 1886 și a murit la 24 decembrie 1928.

Realitatea este că atunci cînd el murea de friziе, luptîndu-se cumplit cu nevoile, cei care-l

botezaseră „prințul operetei" îl uitaseră. Doar vestea morții a mai prilejuit aduceri aminte, după cum a impresionat inițiativa violonistului Grigoraș Dinicu de a cînta la înmormîntare melodii din operetele în care tenorul — vai, doar pentru scurtă vreme ! — a strălucit. La mormîntul de la cimitirul Sfînta Vineri, unii îndrăgostiți, romantici, îi scrîieleau mormîntul cu semnături. Și pe urmă s-a așternut uitarea, îndrăgostiții au îmbătrînit și ei ; între timp, tatăl a venit să se odihnească lîngă fiu.

De semnalat în toată această desfășurare de lucruri este felul cum publicul burghez s-a purtat față de Leonard, al cărui ultimi ani de viață au fost penibili, „prințul operetei", grav bolnav, fiind nevoit să-și ducă existența prin turnee mizere, să joace în fața unui public nepăsător, prost impresionat oarecum de paloarea nefirească a tenorului. Burghezia s-a „săturat" repede de Leonard, după ce i-a pretins să joace seară de seară și în roluri cît mai variate și s-a arătat nemîndurătoare, atunci cînd vocea cîntărețului a scăzut din intensitate și cînd, în actul al doilea, fracul nu-i mai venea chiar „turnat". Cei care-l proclamaseră „prinț" și „rege" i-au întors spatele și cîntărețul, cărula îi mai rămaseră credincioși doar cîțiva actori famelici, simțindu-și sfîrșitul, s-a dus să moară în casa părintească din orășelul de munte, cunoscut pentru „aerul curat". Din fericire, agonia n-a fost lungă. Nu era singurul caz — dimpotrivă — cînd burghezia își trata astfel „idolii".

Nae Leonard — numele de familie era Nae — a fost unul dintre cei mai înzestrați interpreți de operetă și de operă comică, remarcîndu-se nu numai prin vocea sa generoasă, dar și prinir-un joc de scenă care rivaliza cu „actorii de dramă" dintre cei mai talentați.

21 — 27 decembrie 1959

21

1879 : S-a născut I. V. Stalin

22

1905 : Răscoala armată a muncitorilor din Moscova.

1858 : Se naște Giaccomo Puccini, celebru compozitor de operă.

1936 : A murit N. A. Ostrovski (n. 1904), autorul nemuritoarelor romane revoluționare „Așa s-a călit oțelul" și „Născuți în furtună".

23

1854 : S-a născut marea actriță Aristița Romanescu

1859 : S-a născut V. I. Nemirovici-Dancenko, unul din fondatorii MHAT-ului

1955 : Între 23 și 28 decembrie a avut loc Congresul al II-lea al P.M.R.

24

1900 : Apare primul număr al ziarului „Iskra".

1928 : A murit N. Leonard, cunoscut artist romîn

25

1921 : A murit scriitorul V. G. Korolenko (n. 1853).

26

1825 : Are loc răscoala decembriștilor din Petersburg

1893 : S-a născut Mao-Tze-dun.

27

1822 : S-a născut Louis Pasteur (m. 1895).

LA MICROSCOP

D-l general Trudeau, umanist

Aici, în lumea socialistă, preocuparea dominantă este de a crea oamenilor condiții de viață cît mai bune. Toate cuceririle științei și ale tehnicii sînt îndreptate înspre acest scop. Viața, traiul oamenilor, este cea dintîi grijă.

Văd însă într-un ziar american un interviu, din care rezultă avansul pe care-l are America asupra lumii socialiste. Ea a trecut dincolo de problemele legate de viața oamenilor. Marea preocupare este nu ce viață să le ofere, ci ce fel de moarte.

Mare deosebire ca perspectivă, ca viziune filosofică. Moartea avînd contingențe directe și nemijlocite cu Eternitatea, problema capătă dimensiuni și perspective transcendentale.

Neputînd să aibă altfel, mai concret, un contact sigur cu cosmosul, fiindcă mai totdeauna cea de-a doua treaptă e imposibil de sărit, a găsit această preocupare înrudită oarecum, prin imaginație și metaforă, cu neantul.

Să vedem despre ce este vorba.

E vorba de un general american, de mister Trudeau, care este, simultan și paradoxal, pe lîngă șeful departamentului de cercetări al armatei americane și un universal filantrop, un umanist de-o factură cu totul originală.

El nu se preocupă în chip egoist, ca orice american ce se respectă, de cine știe ce mare lovitură. Grija lui merge către binele altora, către binele a milioane și milioane de oameni, pe care el se gîndește permanent cum să-i fericească, cum să le facă — din cea mai grea clipă din viață, o clipă fericită care să treacă, așa ca nimic. E vorba de clipa morții.

Pretutindeni pe globul pămîntesc, oamenii își caută de treburi, habar nu au că d-l general Trudeau, undeva, în America, ziua și noaptea, se gîndește cu o dragoste creștină la binele lor, la plăcerea lor.

Poate că nici n-ar fi știut-o niciodată, dacă d-l general Trudeau în persoană, cu o americănească lipsă de modestie, nu și-ar fi dezvăluit într-un interviu preocupările sale umanitare, cele care ne privesc pe toți, direct, într-un caz de război.

După cum v-am spus, d-sa este de profesie „cercetător" în armata americană. Este chiar șeful departamentului de cercetări. Ce cercetează ? Cercetează care este cel mai dulce mijloc de a omorî oamenii în masă, într-un caz de război — care ar fi asasinatul fără dureri, omul nici să nu simtă cînd trece dincolo.

Vedeți, prin urmare, ce umanist ! Mai mult : un creștin ?

Nimeni nu-și poate închipui ce frămîntări a avut, și ce probleme de rezolvat pînă să-și facă o părere în stare să ne împace pe toți aceștia, destinați să concurăm la calitatea de victime.

Războiul modern îți oferă morți variate. Ai o alegere bogată. Moarte de glonț..., moarte de obuz..., moarte de bombă atomică, moarte de o spurcăciune de bacterie, sau, eventual, de gaze. Cum preferi !

După cum se știe însă, nu noi vom fi acei care avem dreptul de a fixa preferința. De asta se ocupă domnul general Trudeau. Să nu ne sinchisim. Să stăm și să așteptăm liniștiți. Destinul a făcut să fie acolo, în America, un om care ne iubește și care își exercită el dreptul de preferință. El doar va utiliza mijlocul cel mai uman.

Și domnul general s-a pronunțat pentru moartea prin gaze. Schija de obuz, gloanțele, bombele atomice, dor. În schimb gazul e inodor, incolor, nici nu-l vezi, nici nu-l simți. Respiri doar, și gata.

*El însuși, într-o situație similară, — ne mărturisește suav și îngenu, — ar prefera, ipotetic bineînțeles, în locul unui glonț, gazul. Ne oferă deci, ceea ce și-ar dori lui însuși, dacă ar fi în locul nostru. Asta seamănă foarte mult, ca altruism

DIN CULISELE LUMII OCCIDENTALE

Divergențe pe „piața comună"

Deși „cei șase" ai „pieții comune" sînt în prezent foarte ocupați de conflictul acut care îi opune „celor șapte" ai „asociației europene a liberului schimb", le-a rămas, pare-se, timp suficient să-și vadă și de propriile lor divergențe, cu nimic mai puțin ascuțite. Una dintre ele, grăitoare în ce privește felul cum decurge „colaborarea" economică în lumea capitalistă, a încălzit recent cît se poate de rău spiritele pe „piața comună", amenințînd ca această încălzire să se transforme într-un aprig război economic.

Ultimul conflict a pornit de la o măsură luată de Franța — mai precis o dispoziție dată de ministrul ei de finanțe Pinay — încă la 28 mai a.c., și care prevedea că toate persoanele și întreprinderile din țară care de la această dată pînă la sfîrșitul anului în curs achiziționează mașini de producție internă pentru echiparea industriei, vor beneficia de o reducere asupra impozitului pe venitul lor, în valoare de 10 la sută din prețul de cumpărare a acestor mașini. Ca urmare a acestei măsuri, industriașii francezi au preferat, precum era și firesc, mașini de producție franceză celor importate din țările asociate cu Franța în „piața comună".

Pe cît de mare a fost satisfacția produsă de legea specială a lui Pinay în rîndurile industriașilor francezi, producătorilor și cumpărătorilor de echipament industrial, pe atît de profundă a fost nemulțumirea în rîndurile partenerilor Franței la „piața comună", care l-au acuzat pe ministrul francez al finanțelor de a încerca să „sustragă" industria franceză de mașini „competiției" din sînul „pieții comune", printr-o „discriminare față de concurenții ei de peste hotare".

La Comisia Comunității Economice Europene (C.E.E.), cu sediul la Bruxelles, s-a dezlănțuit o adevărată furtună. Cîteva consultări au fost deajuns ca să se constate că Franța se făcuse vinovată de încălcarea articolului 92 din acordul C.E.E. care arată că „ori ce ajutor acordat de un stat sau cu mijloacele statului, care prin avantajarea unor anumite întreprinderi sau ramuri industriale, falsifică sau amenință să falsifice competiția (dintre membrii „pieții comune" — n.n.), nu e campatibil cu piața comună". S-a mai citat și paragraful 2 din articolul 93 al acordului, în care se spune că dacă Comisia C.E.E. constată că un stat membru al „comunității" recurge la vreo măsură ca cele menționate în articolul 92, ea poate hotărî „ca respectivul stat să renunțe sau s-o modifice într-un anumit interval de timp. Dacă respectivul stat nu dă curs acestei hotăriri în timpul stabilit atunci Comisia... poate să se adreseze nemijlocit tribunalului C.E.E.".

Bazîndu-se pe toate aceste paragrafe și articole, unul din marii organelor de conducere a C.E.E. de la Bruxelles, olandezul Verloren van Themaat, a adresat un protest guvernului francez în care revendică suspendarea fără întîrziere a legii lui Pinay privitoare la scăzămîntul de impozit. Acest protest a fost însă ținut în secret din dispoziția președintelui Comisiei C.E.E., W. Hallstein, delegat al R. F. Germane, spre a se evita, spunea el, ca Franța să fie demascată chiar în primul an de existență a „pieții comune" pentru o încălcare a acordului.

Guvernul francez n-a reacționat însă în nici un fel la acest protest, drept care Verloren van Themaat a pus problema traducerii Franței în fața tribunalului C.E.E. Și din nou au intervenit reprezentanții Germaniei occidentale din Comisia de la Bruxelles. Poate mai puțin în favoarea Franței decît în interesul propriei lor țări, argumentînd că în loc să condamne Franța, Germania occidentală ar face mai bine să-și rezerve posibilitatea de a lua hotăriri similare privitoare la impozite...

Îngrijorat de manevrele de culise vest-germane, Verloren van Thamaat a adresat o notă în care arăta plin de reproș că îi face impresia că „guvernul vest-german se străduiește să limiteze posibilitățile de intervenție ale comisiei..."

Fapt e că în cele din urmă Franța a scăpat de orice sancțiune și nici n-a anulat decizia protecționistă privitoare la reducerea de impozit. În loc de ori ce alte măsuri ea a dispus, dar de abia în ultimele zile ale lui noiembrie, scoaterea din textul respectivei ordonanțe a lui Pinay mențiunea „fabricat în Franța" astfel că beneficiari ai înlesnirii fiscale pot fi nu numai cumpărătorii mașinilor fabricate în Franța ci și cei ce achiziționează echipament industrial din alte țări ale pieții comune.

Ce folos însă, spun înciudați partenerii Franței la „piața comună", de vreme ce reducerea de impozit legiferată de Pinay expiră la 31 decembrie al acestui an! Valoarea practică a rectificării este deci egală cu zero cu atît mai mult cu cît pînă la data intrării ei în vigoare, dispoziția protecționistă a lui Pinay își atinsese de mult scopul aducînd Franței foloasele scontate și tulburînd în plus și apele pe „piața comună"...

A. STANCIU

Procesul nu a mai avut loc...

Se auzi soneria... Vă caută niște domni, îl anunță fata în casă. Cînd se duse în sufragerie Kilb rămase uimit. Îl așteptau doi gardieni și un civil.

— Domnule Kilb, sînt procurorul Schmitz și am un mandat de arestare. Vă rog să mă urmați.

Așa s-a dezlănțuit cu cîtva timp în urmă „scandalul Kilb" care avea să dezvăluie amănunte inedite în legătură cu corupția care domnește în cercurile guvernante de la Bonn și în justiția vest-germană.

★

Hans Kilb, maior în armata hitleristă, decorat de două ori cu Crucea de Fier, a stat scurt timp în prizonieratul american. Eliberat în anul 1945, el a devenit curînd un favorit al viceconcelarului Blücher, decedat între timp, iar în anul 1951 a intrat în serviciul personal al lui Adenauer. În afară de protecția personală armată a cancelarului, în atribuțiile sale intrau și agenda pentru diferite activități ale lui Adenauer, sortarea poștei, redactarea unor documente, pregătirea călătoriilor și a unor întrevederi etc.

Profitînd de poziția sa, Kilb a început să facă trafic de influență. Ținînd seama că pasiunea lui — automobilele elegante — devenise de domeniul public, firma „Daimler Benz A.G." i-a pus la dispoziție în timp de patru ani — din 1954 pînă în 1958 — nu mai puțin de opt automobile „Mercedes" pentru care Kilb n-a plătit nici un impozit și de a căror asigurare, întreținere, reparații a fost complet scutit. Aceeași firmă, printr-unul dintre membrii consiliului de administrație a dovedit multă „atenție" față de omul cancelarului trimițîndu-i în repetate rînduri lăzi de țigări, sticle de lichior și diverse alte „cadouri"...

Domnul Hans Kilb nu s-a dovedit însă nerecunoscător. Cînd a venit din Iran o cerere pentru 750 de automobile vest-germane, Kilb a recomandat mașinile „Mercedes" și nu „B.M.W." ceea ce, firește, a convenit firmei „Daimler-Benz A.G.". Cînd s-a pus problema cumpărării unui automobil pentru cancelar, Kilb a pledat, din nou, pentru „Mercedes".

Curînd, Kilb a primit o nouă misiune, reprezentant al Germaniei occidentale în Euratom, la Bruxelles. Se părea că toate socotelile lui cu vechea funcție sînt lichidate. Iată însă că procuratura de la Bonn a fost sezisată despre activitatea sa dinainte și procurorul șef dr. Drügh a început ancheta cazului...

★

În timp ce Kilb era dus de un comisar de poliție spre o sală de instrucție a Curții de Apel din Bonn, un corespondent al ziarului „Frankfurter Algemeine Zeitung" aflat întîmplător acolo l-a recunoscut. Anunțarea în presă a urmăririi de către justiție a lui Kilb a făcut, bineînțeles, mare vîlvă. Diverse personalități politice din guvernul de la Bonn au încercat să intervină pentru a opri ancheta în curs. A intervenit însuși Adenauer, cerînd să fie audiat. „Adenauer îl sprijină în principiu pe Kilb", scria atunci ziarul „Hamburger Abendblatt". Unele ziare au început să arate și substratul acestui interes. A început să circule numele fiicei lui Adenauer, Lotte, care

Domnului Kilb nu-i place publicitatea pe culoarele tribunalului

mergînd cu un „Mercedes" al tatălui ei la un rendez-vous secret a ciocnit mașina de un motociclist provocînd avarii automobilului și răni motociclistului. Iar urmele accidentului au fost retușate de onorabila firmă „Daimler Benz A.G."...

Fără să-și dea seama, prin declarațiile sale, Adenauer mai mult i-a ajutat pe procurori, care au hotărît ca ancheta să-și continuie cursul. Cînd Adenauer și-a dat seama că a făcut o greșală și a cerut să facă o corectură la declarațiile sale, dr.-ul Quirini, președintele secției I-a penale a Curții de Apel, competentă în „cazul Kilb" a refuzat să aprobe o nouă audiere...

Acest refuz a înfuriat pe Adenauer și pe alți conducători ai partidului democrat-creștin, pentru care dezvăluirea corupției existente în rîndurile guvernului de la Bonn însemna o serioasă compromitere. Rezultatul s-a văzut foarte curînd. În postul de președinte al Curții de Apel din Bonn a fost numit dr. Becker, un om care pînă atunci nu mai îmbrăcase niciodată toga și bereta de magistrat. Prima sa grijă a fost următoarea: să redistribuie procesele de judecat. El a luat secției I-a penale de sub președinția lui Quirini toate procesele cuprinse între literele H și P, deci și „cazul Kilb" și le-a trecut secției a VII-a creată în mod special. Iar Böckling, unul din cei care l-au anchetat pe Kilb, și-a pierdut postul de judecător de instrucție...

Aceste manevre tinzînd să împiedice procesul n-au scăpat neobservate. Unele cercuri politice și economice interesate în dezvăluirea legăturilor existente între funcționarii guvernamentali democrat-creștini și o serie de firme au atițat scandalul în presă și au determinat ciocniri aprinse în Landtagul de la Düsseldorf. Silit de conducătorii partidului democrat-creștin de guvernămînt, ministrul de justiție al landului Renania de nord Vestfalia l-a apărat pe dr. Becker și l-a atacat violent pe procurorul Quirini.

Imediat după trecerea procesului la secția VII-a penală cererea lui Adenauer de a fi audiat din nou a fost aprobată. Trei judecători s-au deplasat la locuința particulară a cancelarului, au înregistrat noua lui declarație și, după puțin timp, Hans Kilb a fost declarat nevinovat... Afacerea Kilb a fost mușamalizată, procesul n-a mai avut loc.

Ample reportaje din revista vest-germană „Der Spiegel" din care au fost folosite datele cuprinse în reportajul de față, relatează că pe culoarele parlamentului de la Bonn circulă acum următoarea glumă nouă:

Întrebare: Ce este un jurist?

Răspuns: Un om care exprimă părerea altora.

Întrebare: Și ce exprimă un judecător de la Bonn?

Răspuns: Părerea cancelarului.

U. V.

Coreenii din Japonia pleacă în patrie

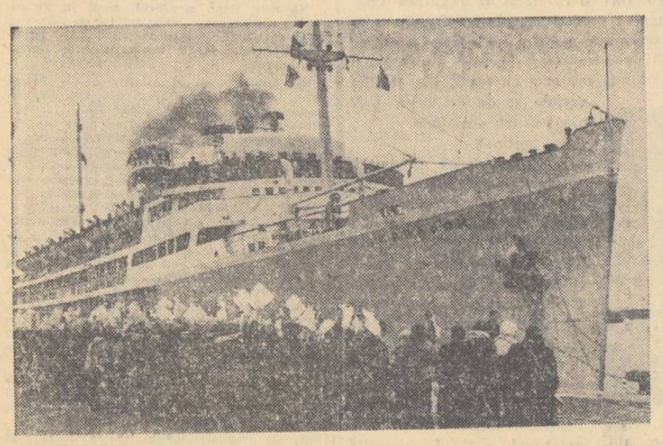

În Japonia a început repatrierea coreenilor care și-au exprimat dorința de a pleca în R.P.D. Coreeană. După cum se știe, numărul coreenilor care doresc să plece în R.P.D. Coreeană este de circa 130.000. Primul grup, format din 974 de persoane, a și părăsit Japonia pe bordul unor nave sovietice. Clișeul de mai sus reprezintă unul din vapoarele sovietice de călători — „Krilon" — cu care au călătorit cetățenii coreeni, în momentul în care acostează în rada portului Cendin din R.P.D. Coreeană.

Foto: Cio Ion DIN

„PERLE DE IDIOȚENIE"

Ziarul „NEW YORK HERALD TRIBUNE" a publicat o scrisoare a unui cititor din Paris. Referindu-se la filmele americane de desene animate, cititorul parizian scrie că acestea reprezintă „o perlă de idiotenie care, pe lîngă toate, sînt exportate și în felul acesta devin reprezentante în străinătate ale culturii americane".

Autorul scrisorii vorbește cu o vizibilă indignare despre filmele americane de desen animat. El scrie: „A suporta un film american de desene animate... a devenit o experiență dureroasă, stînjenitoare și exasperantă. Pentru un străin, singurul interes prezentat de un asemenea film poate fi — gîndindu-se la americani — întrebarea: „cum este oare posibil?". Altminteri, filmul este îngrozitor de plictisitor, mult inferior propriilor lor reclame".

Autorul precizează că aceste aprecieri nu se referă la nici unul din filmele de desene animate ale lui Walt Disney, nici la alte filme mai vechi cu Popey Marinarul. „Dar restul! — exclamă el cu supărare. În special filmele cele mai recente, sînt stupide, sadice, dezlînate. Urîte? Nu, hidoase. Uneori îngrozitoare și deseori dezgustătoare".

Comentariile noastre sînt de prisos.

Dialog despre nazism

Între episcopul vest-german Walter Kampe din Linburg și ziarul „SUDDEUTSCHE ZEITUNG" din München s-a desfășurat de curînd o polemică aprinsă. Înalta față bisericească a publicat în organul de presă al luptătorilor din rezistență și al persoanelor persecutate de naziști un articol în care a confirmat că în Germania occidentală n-a fost lichidat complet nazismul. „SUDDEUTSCHE ZEITUNG" comentînd cele afirmate de episcop, în articolul „Mai există naziști?" încearcă să susțină că în Germania de vest dracul nazist nu este atît de negru precum îl zugrăvește episcopul. Dacă ar fi să prezentăm în formă de dialog această polemică, ea ar trebui transmisă astfel:

Episcopul: Germania occidentală n-a lichidat încă național-socialismul pe plan spiritual. Aceasta este cea mai mare dificultate în calea rezistenței care se opune influenței naziste.

Ziarul: Vă lipsesc dovezile care să ateste o astfel de afirmație.

Episcopul: Greșiți, domnilor. Dovezi sînt multe. Să ne oprim numai la declarațiile cu caracter antisemit ale unor fanatici incorijibili și la faptul că instanțele judecătorești tolerează aceste cuvîntări atițătoare. Nu mai vorbesc de faptul că astfel de manifestări au neliniștit mult opinia publică germană și străină.

Ziarul: Ei da, desigur, dar ar fi o concluzie falsă, dacă cumva din manifestări, ce-i drept, atît de îngrijorătoare, s-ar deduce imediat că în Germania Federală mai există încă și astăzi o puternică mișcare antisemită.

Episcopul: Dumneavoastră recunoașteți sau nu că la noi în țară fascismul n-a fost încă lichidat, că foștii naziști notorii ocupă încă funcții de răspundere în aparatul de stat?

Ziarul: După toate aparențele, există una sau poate chiar mai multe organizații clandestine care întrețin contacte cu vechii național-socialiști. Există cel puțin un număr destul de mare de prieteni și cunoștințe în rîndurile foștilor membri de partid naziști pentru a se extinde o întreagă rețea de informații și ajutor reciproc în toată Germania.

Deci, deși ziarul nu vrea să recunoască fățiș, în mod tacit el este de acord că nazismul n-a fost încă înlăturat în Germania occidentală.

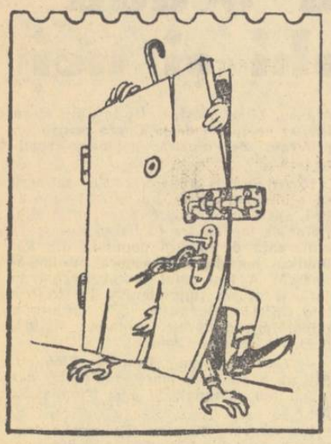

Reprezentanții țărilor mici, membre ale N.A.T.O., văzuți în timpul conferinței occidentale la nivel înalt, de la Paris.

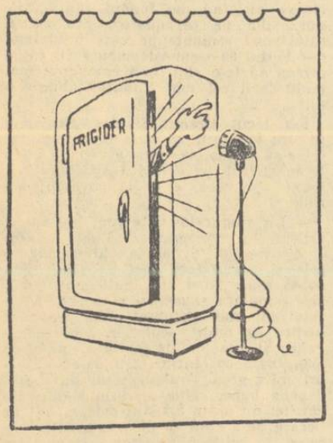

La congresul asociației naționale a industriașilor de la New York, dl Allan Dulles a ținut un discurs pătruns de teamă față de perspectivele încălzirii atmosferei internaționale. Iată-l pe dl. Dulles vorbind.

Desene de A. POCH

5073 candidați pentru 99 de locuri!

Vă amintiți de filmul lui Vittorio de Sica „Roma orele 11"? Un simplu anunț de angajare a unei dactilografe, publicat în presă, a adus la locul cu pricina un număr de concurente atît de mare încît îngrămădirea lor pe treptele unor scări a provocat prăbușirea acestora. După cum recunoașteau realizatorii filmului, faptul a fost real, fiind luat din viața de fiecare zi a Italiei.

Ne-am reamintit acest fapt citind cîteva anunțuri apărute în presa dintr-o țară capitalistă. Ziarele grecești au publicat de curînd un anunț prin care se aducea la cunoștința celor interesați că se organizează un concurs în vederea ocupării a 99 posturi de copiști, dintre care 50 la Atena și 49 la Salonic.

V-ați pus însă întrebarea cam cîți concurenți s-au înscris pentru cele 99 de posturi de copiști? Nici mai mult, nici mai puțin decît 5073! Candidații pentru cele 50 de posturi din Atena se cifrează la 3535, șansa de reușită fiind deci de 1 la 70. Cele 49 de posturi din Salonic au atras 1538 de concurenți, șansele fiind de 1 la 31. Și cei 99 de „fericiți" cu ce se vor alege în urma concursului? Cu un salariu de maximum 50 de drahme pe zi.

Referindu-se la acest caz, ziarul „Eleftheria" este nevoit să recunoască cu amărăciune că un astfel de anunț formal „dezvăluie cu mult mai multe lucruri decît toate discursurile la un loc, rostite timp de cinci zile în parlament, în legătură cu situația economică și politică a țării". Mai departe, ziarul subliniază că „afluxul celor 5.073 de absolvenți de licee (nu este exclus ca printre ei să fie și sute de oameni cu studii superioare) dovedește cît de puțin folositoare este pentru economie slaba cultură pe care o oferă învățămîntul mediu și cîți ratați creează ea. Toți aceștia, precum și alte cîteva zeci de mii sînt condamnați să trăiască în mizerie, deoarece nu sînt înarmați pentru viață. În acest fel în sufletul lor se va crea sentimentul că „societatea" îi nedreptățește și îi înlătură". Ziarul nu se sfiește să arate că „proasta lor orientare și sentimentul de nemulțumire care încet, încet poate căpăta o forță explozivă, se datorește în mare măsură incapacității statului"...

DE PRETUTINDENI

FAMILIA lui Gustav Anderson (Suedia) va „aniversa" în curînd împlinirea a 60 de ani de viață a animalului lor domestic (cel mai bătrîn din întreaga țară). Viitorul sărbătorit este, în ciuda vîrstei sale respectabile, viu și agil. Își face veacul într-un mic iaz din curte și nu-i deranjează proporțiile minuscule ale acestuia, căci este... un țipar pe care l-a prins bunicul lui Gustav.

●

„VREAU să merg la închisoare, m-am săturat de libertate" a declarat un vagabond jandarmilor din Bessines (Haute-Vienne).

Condamnat la 20 ani muncă silnică în 1947, Le Raillier, care a fost recent eliberat n-a găsit nimic de lucru. Lipsit de bani, el a preferat închisoarea decît să fie liber dar flămînd și fără căpătîi. Drept care a acționat în consecință.

El a fost din nou arestat pentru vagabondaj și alte infracțiuni.

●

ÎN VECHEA Romă existau în secolul al III-lea al erei noastre, nu mai puțin de 247 rezervoare înalte de apă. Acestea erau răspîndite peste întreg teritoriul orașului. Pe acea vreme, capitala de pe Tibru avea 11 băi termale, 926 băi publice mai mici și 1.212 fîntîni arteziene artificiale.

●

UN TRIB necunoscut pînă astăzi de pigmei a fost descoperit recent în Noua Guinee. Locuitorii acestei populații — denumite Beba — nu a mai avut de 30 de ani nici un fel de contact cu lumea exterioară.

●

UN GRUP de scafandri a trebuit să constate zilele trecute că hoți subacvatici au furat din epava unei galere romane care se găsește la 35 m. sub nivelul mării la Saint Raphael (Franța) 700 de amfore prețioase, distrugînd apoi resturile navei printr-o explozie. Amforele antice au mare căutare la negustorii de artă.

●

UN DETECTIV amator părea să aibă o deosebită aptitudine pentru găsirea automobilelor furate la Stockholm; astfel, el a readus în relativ scurt timp 60 de mașini dispărute, încasînd premiile respective de la societățile de asigurare. Acum el se găsește în fața justiției, întrucît s-a dovedit că el însuși furase cele 60 de automobile, readucîndu-le în momentul în care dispariția lor era anunțată la poliție.

●

PE PERETELE unei văi din deșertul Mojava din California s-au găsit urmele unor mamifere care au trăit acum 2.000.000 de ani. Printre urmele cîtorva carnivore se disting urme de cămile mari și mici. Această descoperire ridică o problemă neașteptată: cămila este de origine africană sau americană?

●

UN MEDIC din Lyon a executat de curînd o operație extrem de delicată: el a extras un dinte din plămînul sting al unui copil.

Pacientul, micul Jean-Marc Bernard din Saone-et Loire s-a îmbolnăvit și nimeni nu știa ce are. O radiografie a arătat o pată suspectă pe plămînul sting. Internat într-un preventoriu, în urma a numeroase examene s-a ajuns la concluzia că pata vizibilă la Roentgen se datorește unui corp străin existent în plămîn. Operația a confirmat diagnosticul, din plămînul sting al copilului extrăgîndu-se un premolar. Imediat după operație copilul s-a însănătoșit.

Se presupune că dintele a ajuns în plămîn în timpul unei anestezii pe care a suferit-o copilul, cînd din cauza unei infecții bucale i s-au extras 4 dinți.

●

O NOUĂ măsură de protecție a animalelor a fost elaborată de curînd în Suedia. Ea prevede ca, începînd din anul 1960, vor fi interzise toate numerele de dresură de circ cu lei, tigri, urși și maimuțe. Este de asemenea interzis, după această hotărîre, de a expune aceste animale în menajerii și de a călători cu ele. În Norvegia s-a mers în această privință și mai departe, interzicîndu-se acolo grădinile zoologice. Pe viitor, în Suedia vor putea fi dresați numai cîini, pisici, cai, măgari, zebre, porci, cămile, papagali și șerpi.

●

ÎNTR-UN SPITAL din Paris s-a trezit zilele trecute micuța Francine L'homme în vîrstă de 6 ani, din leșinul în care căzuse la 28 martie a acestui an. Fetița fusese călcată atunci de un automobil și a avut o fractură a craniului. În afară de aceasta, medicii au trebuit să constate că și o parte a creierului suferise din cauza accidentului. În august starea ei se înrăutățise în așa măsură încît speranțele de salvare erau minime. Cînd Francine se trezi acum din leșin, ea și-a recunoscut imediat părinții, zîmbi, vorbi normal, însă nu putu să-și amintească cum a ajuns pe patul de spital. În timpul îndelungatului leșin copilul a fost hrănit artificial.

●

UN SCHELET aproape complet al unui elefant fosil a fost găsit de către o expediție a Institutului pentru Paleobiologie al Academiei Gruzine în stepa Siraki. Scheletul a fost identificat de către oamenii de specialitate drept un „archidiscodon meridionalis", animal ce a dispărut de un milion de ani din ținuturile eurasice. În lume există numai 2 schelete complete ale acestui elefant străvechi și anume, la Leningrad și la Paris.

FAPTE MICI DIN LUMEA LARGĂ

UN MEDIC LA O MIE DE OAMENI!

În Japonia a intrat în vigoare o nouă lege privind asistența medicală a populației. Cu acest prilej, profesorul Suetaka de la Universitatea din Tokio, a citat cîteva date privitoare la situația ocrotirii sănătății publice în Japonia. Potrivit acestor date, numărul mediu de bolnavi din Japonia este de 4.250.000 anual. În Japonia revine un medic curant la 1.000 de oameni, un medic dentist la 3.000 de locuitori. Există numeroase localități rurale, unde medicii lipsesc cu desăvîrșire. Datele oficiale arată că aproximativ 20.000.000 de locuitori din Japonia (a cincea parte din populația țării) sînt lipsiți de asistență medicală. Această situație determină mortalitatea ridicată din rîndurile copiilor și mortalitatea mare de pe urma bolilor infecțioase. Anul trecut, în Japonia au murit de tuberculoză 36.000 de oameni; numărul bolnavilor de t.b.c. este de aproximativ 3.000.000. Faptele de mai sus au fost relatate de un profesor universitar din Tokio, și au provocat o vie emoție, în întreaga lume, prin tragismul lor.

Butch urmează un tratament psihiatric!

În lumea cîinilor din Occident s-a întîmplat un mare eveniment. Nu este vorba de deschiderea unui nou hotel unde matroanele sufe-

rînd de spleen să-și cazeze odraslele în timpul excursiilor. Este vorba de faptul că un banal cîine mops britanic a devenit peste noapte o celebritate. Poza sa a apărut chiar în „Gazeta cîinilor" din Anglia. Faima se datorește faptului că este primul cîine din lume care va fi supus unui tratament psihiatric într-o clinică special amenajată pentru rasa canină. Motivul, după cît se afirmă, este cît se poate de serios. Oamenii îi sînt dragi lui Butch. Pe cîini însă nu poate să-i sufere, îi urăște cu pasiune, declară presa engleză. Somitățile medicale engleze în materie de cîini sînt de părere că Butch suferă de un complex de inferioritate față de ceilalți cîini de pe timpul cînd fiind încă un cățelandru pielea i-a fost argăsită de un dulău!

Victimele „saltologiei"

Niște așa-numiți savanți americani au „descoperit" o nouă știință: „saltologia". Se pretinde că trăsăturile caracteristice ale unui om ies puternic în evidență numai atunci cînd el sare. Escrocheria a prins, bineînțeles, într-un anumit mediu, demonstrînd și pe această cale putreziciunea lumii burgheze. Revista „Paris-Match" ne prezintă o mostră semnificativă a acestei șarlatanii foarte gustate de burghezia plictisită. Însăși publicația pariziană se vede însă obligată să recunoască faptul că epidemia de „saltologie" a început să devină vecină cu nebunia dînd ea însăși cîteva exemple în acest sens.

Iată-l în clișeul de mai jos pe pseudopictorul Salvador Dali executînd o săritură de adevărat paranoic. După cum se spune în „Paris-Match" „Salvador Dali a făcut să sară totul. Ca și în unul din tablourile sale el a sărit tocmai în mijlocul fîntînilor arteziene, a aruncărilor de scaune și a săriturilor primejdioase ale pisicilor dovedind că a devenit „saltologist".

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

Omul se consultă cu natura

Din cele mai vechi timpuri omul studiază natura înconjurătoare. Pas cu pas, el pătrunde în tainele acesteia și o cucerește. Se întîmplă însă și altfel. Se ivesc probleme tehnice complexe și oamenii de știință se consultă cu natura, pentru a afla răspuns la întrebarea cum trebuie procedat în anumite cazuri, iar deseori împrumută chiar unele „dispozitive" din lumea înconjurătoare.

Iată, de pildă, problema automatizării producției. Cititorul s-ar putea întreba, pe bună dreptate, ce legătură poate exista în cazul acesta cu natura? Ce îi poate învăța natura pe acei ce lucrează în acest domeniu? Oamenii de știință sovietici au găsit că și în problemele vaste ale acestui domeniu, se poate învăța de la natură.

În legătură cu aceasta savantul Anatolie Napalkov, de la facultatea de activitate nervoasă superioară a Universității din Moscova a declarat următoarele: „Noi, biologii, ne ocupăm și de automatizare, și lucrul nu este de mirare. Automatele folosite pe larg în industria sovietică funcționează în condiții cunoscute și stabilite dinainte, pe baza unui program anumit. Nu s-ar putea oare proceda altfel? Adică, mașina unealtă, linia automată sau alt sistem, să aleagă, așa cum procedează omul, condițiile regimului de lucru necesar, indicîndu-se doar scopul final? Prin urmare, la fel cum procedează omul și de aceea, nu este greu de înțeles motivul pentru care biologii se interesează de automatizare".

Firește că nu este greu de a-l înțelege pe profesorul Napalkov. Pentru a realiza sisteme cu autoorganizare sînt necesare cunoștințe de biologie și mai ales cunoașterea acelor procese care se petrec în scoarța cerebrală. Atunci vor putea fi realizate și mașini care, asemenea unui organism ce rațonează, vor putea îndeplini cele mai diferite sarcini pentru a atinge pe calea cea mai avantajoasă țelul la care trebuie să ajungă. Asemenea mașini vor fi create fără îndoială. Aceasta este automatizarea de mîine.

Realizările de mîine sînt pregătite de pe acum. Studenta Ecaterina Zolușinova, asistenta profesorului Napalkov, prezintă într-o mică cușcă un animal care îndeplinește cu o anumită consecvență un program întreg de acțiuni.

Savanții au stabilit de mult că principiul celor mai perfecționate mașini electronice de calcul amintește unele funcții ale creierului omului.

Biologii, împreună cu studenții ultimului an al Universității din Moscova, au efectuat sute de experiențe pentru a cerceta în profunzime activitatea celulelor nervoase ale creierului.

Prof. Napalkov a putut descoperi principiile pe baza cărora creierul elaborează noi programe de acțiuni pentru organism.

În sfîrșit, fiziologii au creat primele scheme ale unor mașini neobișnuite care se vor putea adapta singure la diferitele condiții de lucru, orientîndu-se spre sarcina finală.

Nu este departe timpul cînd pe baza acestor scheme inginerii și tehnicienii vor crea modele de automate și vor verifica justețea concluziilor savanților.

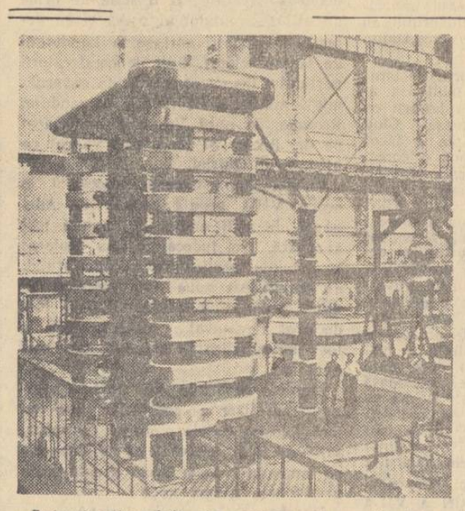

Puternica instalație de curent continuu din laboratorul central al uzinei de transformatoare din Zaporoje (U.R.S.S.). Ea va servi la încercarea agregatelor liniei de transport de energie electrică Stalingrad-Donbas.

Agricultorul amator

Indoparea păsărilor

Nu de mult, vecinul meu a primit în dar două găște de toată frumusețea. A improvizat un coteț și le-a pus la îngrășat. Deunăzi, văd că mă oprește.

— Cred că a intrat molima în găștele mele. De la un timp încoace nu se prea ating de grăunțe.

Păsările nu păreau a fi bolnave. Se îngrășaseră bine de se vedeau depozitele de grăsime sub pielea abdomenului. L-am liniștit pe vecinul meu, spunîndu-i că acum, spre sfîrșitul perioadei de îngrășare, se întîmplă des ca găștele să piardă pofta de mîncare.

— Nu-ți rămîne altceva de făcut — i-am spus — decît să le îndopi cu mîna. Dar după două-trei săptămîni, găștele trebuie să fie neapărat tăiate.

Dar cu aceste sfaturi n-am scăpat. Vecinul voia să știe cu de-amănuntul cum se îndoapă găștele. Ba mi-a mai cerut sfaturi și în cazul îndopării altor orătănii. Deoarece se grăbea la servici, i-am lăsat un bilet. Vi-l redau întocmai.

Dragă vecine,

Găștele dumitale au nevoie de un alt regim alimentar. Din diferite uruieli fine (făinuri și tărîțe) vei pregăti zilnic un aluat, în care vei avea grijă să adaugi și puțină sare. Întinzi aluatul pe masă într-un strat nu prea gros. Apoi, vei trece la prepararea cocoloșilor care să aibă cîțiva centimetri lungime și maximum 2—2,5 cm. grosime.

Acum vine partea cea mai grea: îndoparea. Te așezi pe un scăunel și prinzi picioarele păsărilor între genunchi. Cu degetele unei mîini deschizi ușurel ciocul, iar cu mîna cealaltă introduci cocoloșul. Împingi cocoloșul în esofag cu un deget și netezești ușurel gîtul de sus în jos pînă ajunge hrana în gușă. În primele zile, fiecare găscă va primi în cadrul unei „ședințe" cîte 4—5 cocoloașe. Treptat, vei mări numărul cocoloașelor (operația se face de două-trei ori pe zi). Ca să alunece mai ușor, înainte de a fi introdus în cioc, cocoloșul trebuie să fie înmuiat în lapte sau în apă. Și acum un ultim sfat: apa nu trebuie să lipsească nici o clipă din coteț.

Îndoparea altor specii de păsări nu se deosebește prea mult de cele arătate mai sus. Pentru îndoparea curcilor, mărimea cocoloșilor este aceiași ca și în cazul găștelor, iar pentru găini și cocoși trebuie să fie ceva mai mici.

Ing. Th. MARCAROV

Ce mănîncă oamenii?

Cîteva ciudățenii alimentare

În totdeauna, instinctul de conservare și nevoia de adaptare la mediu au dictat obișnuințele alimentare ale oamenilor. În alcătuirea meniului său, omul a trebuit să țină seamă de asemenea de condițiile de mediu-climatice și geografice.

Hrana eschimoșilor, este astfel formată aproape exclusiv din carne și grăsime. Ca produs vegetal ei consumă doar un mușchi pitic, caribou, pe care îl preferă cînd îl găsesc semidigerat în stomacul renului.

Alte popoare sînt mai ales vegetariene, carnea fiind pentru ele o delicatesă, pe care nu o mănîncă decît la ocazii solemne. Astfel sînt, de pildă, polinezienii, care pe atolurile lor de corali se hrănesc exclusiv cu roadele arborelui de pîine sălbatec, cocotierului, bananului, cu cartoful dulce etc. Aceeași însemnătate pe care o au aceste plante în Polinezia, o are în Africa bananul, ale cărui fructe pot fi denumite pe drept cuvînt pîinea negrilor.

Bucătăria africană folosește carnea de pește, păsări, insecte, șobolani și crocodili. Carnea de struț și cea de elefant sînt dintre cele mai prețuite în Africa.

În Asia Centrală, hrana cotidiană se compune cu predilecție din lapte și derivatele sale. În această regiune sînt cunoscute cele mai multe „feluri" preparate din lapte — de la laptele covăsit și iaurt, la brînzeturile cele mai variate. Dimpotrivă, în Asia orientală există o aversiune generală împotriva laptelui și a produselor sale.

Foarte adesea, obiceiurile alimentare sînt supuse unor reguli speciale sociale sau riturilor religioase. În Australia, bătrînii triburilor mănîncă cea mai bună parte a animalelor vînate, sub pretextul că ele sînt nefaste femeilor și tinerilor. Indienii Chipewyan apreciază în mod deosebit labele de urs, dar ei susțin că tinerii devin leneși dacă le consumă. La Massaii din Africa răsăriteană, tinerii trebuie să se hrănească numai cu carne și sînge de bou pe care-l obțin deschizînd vinele animalului. Se știe apoi, că aproape la toate triburile totemice este interzisă consumarea animalului totem, acesta fiind considerat „sfînt", și „strămoș comun". La alte popoare există animale considerate impure". Astfel se întîmplă cu porcul care este interzis în hrana popoarelor arabe.

În sfîrșit, un „aliment" foarte ciudat, folosit de multe popoare este... pămîntul. Introducerea lui în alimentație a fost urmarea unei încercări instinctive de a completa astfel substanțele care sînt necesare organismului, (fier, calciu și alte săruri minerale).

Otomacii din America de Sud se hrăneau cu un pămînt unsuros asemănător argilei, făcînd un fel de biscuiți pe care îi coceau la soare și îi păstrau la soare. În Java, în secolul trecut se vîndeau în piețe buline confecționate din argilă roșie, folosite de locuitori împotriva diferitelor boli. În multe regiuni ale Braziliei se mai mănîncă pămînt sub diferite forme și în zilele noastre, ca o „tradiție" pe care, de altfel, autoritățile capitaliste nu încearcă s-o înlăture.

Există deci o varietate excepțional de mare a bucatelor pe care le consumă oamenii. Se poate spune chiar, că aproape nu există produs animal sau vegetal care să nu fie consumat sub o formă sau alta.

LITERATURĂ • TEATRU • CINEMA • MUZICĂ • PLASTICĂ

Spectatori în turneu!

În gara cea mare a Timișoarei sosesc necontenit trenurile, fiecare cu ceasul, cu linia și rostul lui; sosesc, ca-n fiecare zi din toate colțurile regiunii, ca ieri și ca mîine, lăsînd sute și mii de călători să pătrundă în orașul care-l așteaptă dincolo de zidurile afumate. De curînd, în zilele de 22 și 25 noiembrie au oprit în fața peronului două trenuri. Unul venea de la Bocșa-Română și altul de la Oțelul Roșu, două dintre centrele industriale cele mai importante din regiune. Călătorii coborîți din vagoanele acestor garnituri nu aveau bagaje, iar sub paltoane și fulare se ghiceau cu ușurință costumele cele bune, rochiile de gală, cămășile imaculate și cravatele înnodate migălos și impecabil, mărgelele strălucitoare de la gîturile albe și subțiri ale femeilor. Înfățișarea lor era departe de cea a excursioniștilor. Nu mai semănau nici cu aceia care, în zilele de lucru, sînt îmbrăcați în salopete și-n halate, ci aduceau cu niște tineri lipsiți de griji, dornici să vadă spectacole interesante și instructive. Dar iată că recunosc printre călătorii de la Bocșa-Română pe muncitorii și tehnicienii Nicolae Drilea, Gheorghe Ivan, Constantin Cîza, Crăciun Cristel și alții, pe care i-am văzut și „acasă", la locul de muncă, îndeplinindu-și cu mult entuziasm sarcinile de producție.

— Cu ce ocazie, prieteni, pe la Timișoara?

— La Operă! Am venit la Operă! răsună răspunsul vesel al tinerilor care se grăbesc spre centrul orașului.

În adevăr, peste o jumătate de oră, în sala ocupată pînă la ultimul loc, acești spectatori boțeni ascultă înfiorați primele acorduri ale uverturii operei „Trubadurul" de Verdi. Cei de la Oțelul Roșu au urmărit cu emoție un crîmpei din viața nefericită a marelui compozitor romîn Ciprian Porumbescu, ogîndit în opereta „Lăsați-mă să cînt".

Sistemul de „spectatori în turneu" a prins rădăcini în regiunea Timișoara. De mai mulți ani încă, dacă Mohamed n-a putut veni la munte, a venit muntele la Mohamed. Există o explicație în toate acestea; deplasarea unui mare ansamblu ca al Operei, cu soliști, cor, orchestră, balet, tehnicieni și muncitori este greu de realizat, mai ales pentru distanțe mici pînă la circa 100 de km. Nemai vorbind că nu peste tot sînt săli cu scene corespunzătoare pentru desfășurarea unor spectacole complexe, cum sînt cele muzicale. Dar într-o regiune cu străvechi tradiții ale cîntecului cum este Banatul, nu se putea să nu se găsească nenumărați amatori care să ceară cu tărie rezolvarea acestei probleme. N-ar fi fost oare păcat ca Opera de Stat din Timișoara, creație a regimului democrat-popular, să nu poată pătrunde cît mai adînc în masele de spectatori și mai cu seamă acolo unde se găsește majoritatea celor care creează bunurile materiale necesare progresului social?

Soluția găsită: spectatori în turneu. Ei au venit. Cu sutele și cu mîile, în trenuri speciale, de la Reșița, de la Lugoj, de la Arad, de la Bocșa-Română și de la Oțelul Roșu. Primul spectacol de acest fel s-a ținut la 19 octombrie 1952; de atunci și pînă acum peste 20.000 de spectatori au asistat la spectacolele Operei de Stat din Timișoara. Peste 20.000 de oțelari, topitori, strungari, rabotori, textiliști, funcționari administrativi, foarte mulți tineri, care toți au făcut cunoștință cu spectacole de bună calitate din repertoriul clasic sau modern, cum sînt: Aida, baletul Șeherezada, Bărbierul din Sevilla, Trubadurul, Vînt de libertate, Casa cu trei fete, Liliacul, Voievodul Țiganilor, Lăsați-mă să cînt, ș.a. Muncitori ținuți în trecut în exploatare și întuneric au putut să se apropie de lumină. Ei au pătruns mai adînc sensul înnoitor al vremurilor pe care cu brațele lor le făuresc...

Dar închipuiți-vă un țăran pe coridoarele vastei clădiri în care se află nu numai Opera de Stat, ci și teatrele romîn, german și maghiar din Timișoara. Trec pe lîngă el oameni grăbiți, unii îmbrăcați în halate, alții încercîndu-și vocea înainte de a intra la repetiții; coridoarele sonore răsună de voci avîntate și de pași repezîți, însă nimic nu-l intimidează pe omul nostru și nimic nu-l poate opri din drum. Ar întreba pe cineva ceva, dar nu găsește pe nimeni potrivit.

— Pe cine cauți? îl întreabă totuși cineva.

— Vreau să vorbesc cu cineva mai mare.

— În ce chestiune?

— Pentru un spectacol. Sînt de la gospodăria colectivă din Beșenova și vrem să vedem operă...

Omul a fost îndrumat la o ușă, pe urmă la alta. În cele din urmă a găsit pe acel cineva competent, de care avea nevoie; a fost ascultat cu simpatie și i s-a promis că lucrurile se vor aranja. Colectiviștii de la Beșenova voiau „să cumpere" un spectacol, care să fie numai pentru ei. Vor veni cu autocamioanele gospodăriei și „să n-aibă grijă tovarășii că nu va fi sala goală!"

Întîmplare autentică. Lumina artei și culturii pătrunde adînc în popor și dacă am notat ca o dată importantă în revoluția culturală din regiunea Timișoara, ziua de 19 octombrie 1952, primul spectacol dat pentru muncitorii din regiune de către Opera de Stat, nu peste mult vom înregistra la sigur și data cînd se va da primul spectacol de operă pentru colectiviști. Între artă și poporul muncitor astăzi nu mai există niciun fel de granițe!

Mircea ȘERBANESCU

In turneu la Hunedoara și în Valea Jiului

Întîlnirea din toamna acestui an cu metalurgiștii hunedoreni și cu minerii din Valea Jiului a fost pentru mine și pentru ceilalți colegi cu care am întreprins turneul, un prilej de emoții și de mari satisfacții.

Ne prezentam în fața unui public cunoscător și iubitor de muzică, cu a cărui exigență ne-am mai întîlnit în cele cinci turnee anterioare, un public care știe să răsplătească din plin orice creație bună.

Primul nostru popas l-am făcut la Hunedoara. În „Cetatea Oțelului" am fost primiți cum nu se poate mai bine. Recitalul nostru a fost găzduit în splendida sală de concert recent construită. Sala a fost arhiplină, iar succesul de neuitat. La acest succes au contribuit deopotrivă și soliștii balerini Clara Volini, Ion Alexe, Eugenia Oiteanu, Marta Herțeg, Em. Cazacu, Bojidar Petrov și Alecu Marin.

Soliștii vocali Magda Ianculescu, Valentin Teodorian, Maria Voloșescu, Cornel Stavru și Al. Virgolici au interpretat cîteva din cele mai celebre arii din opere, muzică populară romînească și cantonete italiene.

Subsemnatul am fost solicitat să cînt aria lui Figaro, cîntecele „Moșul și cocoșul" și binecunoscuta „Jieneasca", care au fost răsplătite cu aceleași aplauze.

Noaptea, după spectacol, cerul în flăcări al Hunedoarei ne-a oferit un tablou măreț și fascinant. Limbi uriașe de foc brăzdau imensitatea cerului, încît lumina stelelor trecea neobservată.

Au urmat apoi recitalurile de la Petroșani, Lupeni, Vulcan și Petrila. Orașele minerilor noștri par renăscute. Peste tot alte blocuri noi și multe magazine pline și animate. Rămîi uimit de transformările ce se petrec într-un timp atît de scurt. Sînt multe lucruri noi care te impresionează de-a lungul Văii Jiului. Aș vrea să mă opresc aici la un singur aspect și anume la gustul publicului, la nivelul artistic dezvoltat al spectatorilor mineri. Atenția cu care erau ascultate bucățile de muzică, emoția artistică pe care o citeai pe figuri și reacțiile publicului, au produs o puternică impresie asupra noastră. Acest nivel ridicat își are explicația în viața nouă, îndestulată pe care regimul nostru o asigură oamenilor muncii. Bunăstarea materială, condițiile create de partid și de stat, au impulsionat puternic nivelul cultural al minerilor, atît de vitregiți sub trecutele regimuri.

De fiecare dată am cîntat în săli pline pînă la refuz. În pauze și după spectacol am fost căutat de vechi prieteni. Prin ei am legat cunoștințe noi. Din discuțiile purtate am constatat că muzica a intrat în viața lor de toate zilele. Din casele minerilor nu lipsește aparatul de radio. Mulți dintre ei cîntă în orchestre de amatori, copiii învață în școli speciale să cînte la un instrument muzical. Sînt prea mulți ca să mă pot opri la un nume.

Printre mineri am petrecut clipe de mulțumire. Mulțumire pentru succesele lor, pentru viața nouă și fericită pe care și-o construiesc și, de ce să n-o spun, mulțumire și pentru felul cum prețuiesc muzica și arta. În amintirea acelor zile păstrăm la locul nostru de muncă lampa de miner pe care prietenii noștri ne-au dăruit-o.

Mircea BUCIU
artist emerit

Acasă la maestrul ION JALEA

(Urmare din pag. 1)

Am deprins această pasiune cînd studiam la Academia Julien din Paris. Sînt mai bine de 50 de ani de atunci și iată că i-am rămas credincios. Poate că era mai bine să nu fi fumat deloc, dar dacă tot m-am apucat, nu mă mai las. Și așa s-a născut pasiunea, și odată cu ea, „mărunțișurile": colecționarea de pipe, alegerea lor, sortarea, stabilirea valorii — mă rog, o adevărată îndeletnicire de arhivar. Aveam într-o vreme o mulțime. S-a întîmplat să le vadă prietenii — dă-le și lor una — pe altele le-am pierdut, mi-au mai rămas vreo 20, bucuria nepoților.

Și după ce-și aprinde pipa îndărătnică, maestrul continuă:

— Cu un singur lucru nu m-am obișnuit: prepararea tutunului. Se spune că pentru un fumător de pipă asta ar fi suprema plăcere. Eu unul mărturisesc că n-am simțit niciodată această plăcere. În schimb, colegul meu Eftimiu e aproape maniac. Dar à propos de Eftimiu...

Vizibil amuzat, maestrul Jalea îmi relatează o întîmplare de pe vremuri, celebră la vremea ei. Pentru a-și bate joc de snobismul oficialității și al unora dintre spectatori Victor Eftimiu a scris o piesă de teatru pe care a prezentat-o ca o operă necunoscută a unui mare dramaturg universal. Piesa s-a jucat, a avut un mare succes, cronicarii teatrali s-au întrecut în a-i lăuda pe presupusul autor dramatic, pînă cînd... s-a descoperit farsa.

— Da — continuă maestrul Jalea — era vremea cînd Marghiloman și alții ca ei își spălau și își scrobeau gulerele la Londra și Paris, cînd, întocmai eroului gogolian, își comandau prinzurile în străinătate, cînd statul încredința comenzi unor mediocri sculptori francezi sau italieni, gen Dubois, Mercier sau Romanelli, deși aveam în țara a-

În atelierul de lucru.

franceză, pe străzile Capitalei. Dar, astea sînt vremuri trecute.

— Timpul liber îl dăruiți familiei?

Maestrul Jalea zîmbește.

— Timpul meu liber înseamnă diminețile, cînd mă încui în atelier și lucrez. Restul orelor îmi sînt mereu ocupate. Din pricina asta mă duc foarte rar la un spectacol de teatru sau la un concert, deși îmi plac și una și alta. Cînd eram tînăr nu lipseam de la nici un concert simfonic. Aveam o mare admirație pentru regretatul George Enescu. La Iași eram aproape nelipsit de la serile de muzică de cameră pe care le dădea în locuința sa. I-am auzit cîntînd pe marii violoniști ai lumii: Menuhin, Thibaut, Huberman, dar ca Enescu nu cînta nimeni. Într-o seară, la Paris, îl urmăreau din culise cum cînta concertul de Beethoven. La un moment dat, i s-a rupt o coardă la vioară. A continuat să cînte pînă a terminat pasagiul solistic, apoi a întins instrumentul primului violonist al orchestrei și a luat vioara acestuia. Cînd a început din nou să cînte, nici nu s-a simțit deosebirea. Un sunet pur, cristalin, de neuitat. Și bagă de seamă că nu era vioara lui, acordată de dînsul. Amiciția care ne-a legat în viață m-a ajutat în crearea operei mele „George Enescu", sculptură terminată de curînd.

— La ce lucrați acum?

— O frescă pentru Muzeul Militar, înfățișînd unul din numeroasele fapte de eroism săvîrșite de ostașii armatei noastre populare, iar de curînd am ter-

Maestrul Jalea într-o discuție de lucru cu artiștii plastici Ion Irimescu și Vasile Kazar

minat un „cap de muncitor". Viața noastră de azi oferă artiștilor plastici, — dar nu numai lor — surse inepuizabile de inspirație. Recent am făcut, împreună cu un grup de pictori și sculptori, o călătorie în regiunea Constanța. Copleșitoare impresii! Cu adevărat, arta noastră nu poate înflori decît pe baza unor repetate, îndelungi și profunde contacte cu realitățile atît de variate și de dinamice ale construcției socialiste.

Și continuă:

— E ceea ce se străduiește Uniunea noastră să permanentizeze. Să ridicăm adică conștiința artistului la nivelul cerințelor maselor largi de iubitori ai frumosului, publicului nou și exigent al expozițiilor noastre.

Răpîsem maestrului Jalea aproape două ore. Într-unul din atelierele din str. Pangratti, ridicate numai cu 3 ani în urmă, îl aștepta lucrarea începută, peste care fusese așternută o pînză umezită. Trebuia să ne retragem pentruca din nou cîteva ceasuri ale după amiezii, pînă cînd noi treburi îl vor reclama la Academie sau la Uniune, mîna maestrului înarmată cu un betișor să modeleze lutul capricios, dîndu-i contur și plasticitate...

I. DELEANU

Fotografii: Florin DRAGU

Cu Ioana Radu despre vechi și noi

(Urmare din pag. I-a)

Rogalschi, a trimis-o atunci pe soră-mea, pe Mia Braia, după mine. „Adu-o pe fetița aia înapoi. Are multe calități". Ei, așa am început...

— Și ați continuat...

— Mi-aduc aminte, spuneau mulți pe atunci că dacă aș cultiva-o, aș avea o excepțională voce de operă. Un profesor de canto mi-a spus chiar: „Învață fetițo, învață, că așa Carmen ca dumneata n-o să mai avem noi multă vreme". Învață, era ușor de zis. Ei, dacă aș fi avut eu atun 21 de ani, să știi că Zenaida Pally ar fi avut o concurentă. Și una serioasă, nu așa oricum. Dar atunci? Învață, ușor de zis, cînd eu trebuia să cîștig, să mă întrețin. Ei, și în loc de operă, cîntam „De la moară pîn-la gară" pentru boieri, prin localuri. Și cîte și mai cîte. Tipa patroana la mine: „Ești tot cu rochia de ieri", că deh, avea pretenția ca în fiecare seară să fim bine îmbrăcate și noi ne dădeam toți banii pe rochii de care n-aveam nevoie și nu ne rămînea nimic de pe urma muncii noastre. ...Știi ceva, dă-le naibii de amintiri și hai să vorbim despre altceva...

— De acord. Să vorbim despre prezent...

— Să nu rîzi. Dar prezentul la mine ține cam de mult. Știi, de vreo 14—15 ani. Asta nu ca să mă crezi mai tînără. Dar uite așa, de cînd și noi știam, cîntăreții de muzică populară, sîntem priviți ca niște artiști adevărați și nu ca paiațe ale domnilor. Ei, de-am fi putut noi învăța cum învață fetele noastre, azi. Uite ca Angela Moldovan. Bună cîntăreață. Foarte bună. Noi tot singure am învățat cum am putut și de unde am putut. Vezi, iar am început să mă plîng...

— Am auzit că ați cîntat de curînd în regiunea Craiova...

— Da, am fost și noi puțin prin Oltenia, Mia Braia și cu mine. Știi cum ne zic nouă, cei din Craiova? „Fetele noastre"... Dacă sîntem de-acolo... Am fost și prin sate. Am cîntat la căminele culturale, la casele de cultură. Am fost prin locuri pe care le cunoșteam de mult. Dar nu le-am mai recunoscut. Prin raionul Tg. Jiu și țiganii zlătari și-au făcut case noi și confortabile... Alte vremuri, altă viață... Știți, nu de mult am cîntat într-un sat în regiunea Stalin. Să vezi ce sală au la căminul cultural, o adevărată plăcere să cînți acolo. Îmbrăcată toată în material plastic, cu cabine frumoase, încăpătoare. Să tot vină omul la spectacole și la concerte. Și să-i vezi cum vin. Îmbrăcați ca de sărbătoare...

— În București, nu mai dați concerte?

— Cum să nu. Luna trecută am cîntat cu orchestra „Barbu Lăutaru" la Ateneu. Zilele acestea plec la Cluj. M-au invitat acolo cei de la Operă pentru un program de muzică populară romînească...

Ioana Radu s-a înviorat. Nu mai cere să schimbăm vorba, nu se mai supără. Îmi arată o scrisoare și o fotografie. „Sînt de la Tamara Ciobanu, cunoscuta cîntăreață de muzică populară din Republica Socialistă Sovietică Moldovenească. A fost anul trecut la noi în țară și ne-am împrietenit". Pe spatele fotografiei o dedicație: „În amintirea talentatei cîntărețe, Ioana Radu". Semnat Tamara Ciobanu.

— Tare bun om, Tamara Ciobanu. Știi nu e numai o mare cîntăreață, dar și un om minunat. Și e și frumoasă... Nu?".

Într-adevăr, Tamara Ciobanu e frumoasă — dar umblînd printre fotografii, una îmi atrage îndeosebi atenția.

— Asta?

— E din Bulgaria, din timpul turneului pe care l-am făcut acolo cu orchestra de muzică populară Radio. Cînd am apărut la Sofia pe scenă, am auzit pe cineva strigînd din fundul sălii „Mi-e dor... dor de răzbunare". Era numai titlul unei romanțe pe care o cîntam, dar faptul că o cunoșteau bulgarii, că-mi cereau să le-o cînt, m-a emoționat mai mult decît cel mai călduros „bun venit"...

S-a făcut tîrziu. Și deși răscolind printre fotografii și scrisori aș mai rămîne să întreb, să aflu, să văd... (Ioana Radu știe să povestească și sînt atîtea lucruri pe care le poate povesti), mă ridic.

— Un singur lucru te rog, îmi spune artista, în momentul cînd dau să închid carnetul. Scrie, ca cititorii dumitale și ascultătorii mei să știe. Niciodată n-am făcut mai mult pentru muzica populară și pentru mine, ca în ultimii ani cînd am putut cînta pentru ei, pentru cei mulți, acolo, în sălile căminelor și caselor de cultură, umblînd prin toate cotlurile țării aștea. Unde îmi e greu. Drumurile nu sînt întotdeauna bune, sălile nu întotdeauna încălzite, nu peste tot sînt cabine, dar de fiecare dată simt că aici, la aceste concerte, în mijlocul acestor oameni care iubesc muzica și cîntecele noastre, e locul meu. Și asta e mîndria mea"...

Carnetul l-am închis atunci. Dintre filele lui am transcris apoi pentru dv. întîmplări și gînduri ale unei cîntărețe emerite de muzică populară romînească, ale Ioanei Radu. Unele triste, altele vesele. Cum a fost și este viața acestei femei, pe care de atîtea ori ați auzit-o la radio sau la difuzor și ați văzut-o fie în sala somptuoasă a Ateneului fie în cea modestă a unui cămin cultural din vreun colț pierdut de țară.

Mariana PÎRVULESCU

În Atomia - la teatru!

Din locul în care ne aflăm acum — destinat și el spectatorilor — nu le putem vedea pe celelalte din pricina luminii scenice, care joacă printre altele și rolul de perdea luminoasă. Zonele pentru spectatori sînt astfel distribuite, încît fiecare spectator — atît din cauza unghiului de vedere de care dispune, cît și din cauza unghiurilor sub care cade lumina scenică, nu-i poate vedea niciodată pe ceilalți spectatori, avînd astfel iluzia că este singurul martor ocular al realității scenei. El poate vedea de la locul său — oriunde s-ar afla acesta: la o extremitate a sălii sau în lojile instalate chiar în elementele mari și fixe de decor — fie direct, fie indirect cu ajutorul sistemului de oglinzi din plafon, pe care nu-l poți vedea niciodată în întregime ci numai sector cu sector, fiindcă atît oglinzile plafoniere cît și ochelarii ce-i purtați dumneavoastră acum, pot fi „văzute" sau pot „vedea" numai dintr-o, sau numai într-o singură direcție, pe baza unui fenomen special de polarizare a luminii. E un artificiu foarte comod. Și pentru că spațiile scenice se întrețes cu cele pentru spectatori, acțiunile de masă nu implică probleme speciale de sezisare a acțiunii dramatice de către spectatori. Numai cînd acțiunea scenică solicită atenția asupra unui singur punct care se deplasează în locuri și pe direcții diferite, atunci abia apar probleme speciale de vizibilitate pentru spectatori, cum este — spre pildă — problema creată de faptul că un grup de actori ar trebui, la un moment dat, să continuie o acțiune dincolo de o colină. Într-un asemenea caz, pe măsura și în timpul deplasării elementului care solicită atenția spre un loc de invizibilitate, zona pentru spectatori susceptibilă de a nu putea continua urmărirea acțiunii scenice în noul loc, este ridicată sau deplasată lateral cu ajutorul unor instalații pneumatice, de așa manieră, încît noul unghi de vedere permite vizionarea în continuare a spectacolului în condiții foarte bune. Mișcările zonelor cu spectatori au loc foarte lent și fără cel mai mic zgomot. Și pentru că singurul punct de referință este obiectul dramatic urmărit, spectatorii nici nu-și dau seama că zona pe care stau își schimbă poziția.

— Complicată treabă, domnule! — spusei ca pentru mine.

— Ba de loc! mi-o tăie regizorul. Toate elementele unui spectacol — inclusiv toate mișcările necesare ale zonelor de spectatori — intră în planul general de regie și sînt comandate în timpul spectacolului de la un centru electronic unic înzestrat în prealabil cu magnetogramele de comandă pe care este înregistrat complexul de comenzi necesare pentru întreaga desfășurare a spectacolului. Aș spune că toate elementele folosite aici existau și pe vremea dumitale, dar aplicate într-o formă mai simplă mașinilor unelte automate conduse de creieri electronici reglați dinainte pentru anumite operații distribuite într-o anumită ordine. Numai că aici în teatru totul este mai evoluat, mai complex.

Ferestre spre viitor (III)

— De, lumea nu stă pe loc!

— Cît despre decoruri... am renunțat de mult la construcțiile rigide, incomode, greu de manevrat care erau folosite altădată. Am adoptat integral sistemul decorurilor pneumatice. Totul este construit într-un fel sau altul din materiale plastice. Decorul actual capătă formă, culoare, trăinicie, prin umflare cu aer. Vrei să-l faci să dispară, să se facă una cu podeaua? N-ai decît să lași aerul să iasă din el. Operația de pliere a unui decor și de ridicare a altuia este acum o chestie de secunde. În plus, din orice parte ai privi un decor o să-ți pară la fel de natural. E o necesitate nouă, întrucît au dispărut culisele.

— Ați putea ridica un decor oarecare... așa... pentru mine, omul din alte vremuri? — întrebai ușor neîncrezător.

— Aveți vreo preferință?

— S-ar putea?!

— Orice din dramaturgia clasică universală, întrucît acesta este un teatru clasic.

— Vreau... marele palat al lui Othello!

— Imediat! — spuse regizorul și dispăru pe o scară rulantă. N-au trecut decît cîteva secunde cînd, deodată, fără pic de zgomot, pardoseala imensului teatru se puse în mișcare.

— Nu vă mirați! — se auzi puternic amplificată vocea regizorului — aceasta este scena turnantă, modernă, o imensă bandă rulantă — de tipul benzilor transportatoare din industria de pe vremuri, pe care sînt montate cele mai diverse decoruri pneumatice pliante.

Deodată, banda se opri. Puteam distinge pe suprafața ei niște obiecte subțiri, întinse informe.

— Am adus sus sectorul „Othello". Acum printr-o simplă apăsare pe buton... se va înălța marele palat! — spuse regizorul și într-adevăr, în cîteva clipe obiectele informe de pe bandă începură să se miște dezordonat, să se ridice, să crească și să se modeleze apoi ca o imensă cocă de porțelan ce „dospea" miraculos în splendide forme arhitecturale. Scările, coloanele, imensele terase scăldate în lumina dulce a soarelui mediteranian, totul părea real, aș zice — fără teamă de paradox, — fantastic de real. Priveam fascinat la minunea săvîrșită în cîteva secunde sub ochii mei.

— Este uluitor și totuși... adevărat.

Petre CONSTANTINESCU

SPORT

Varietăți

Indulgență față de gangsteri

Gangsterul Frankie Carbo „eroul" marelui scandal care a făcut vîlvă în boxul american, a fost condamnat la doi ani închisoare pentru acuzația de șantaj, escrocherie și practicarea clandestină a meseriei de manager. Printre altele Carbo a cerut impresarului campionului mondial de box Don Jordan să-i cedeze o cotă importantă din bursele sale dacă vrea să mai trăiască. Omul său de încredere, Blinky Palermo, și ceilalți membri ai bandei care controlau boxul profesionist american, au fost achitați. Pedeapsa dată lui Carbo este ridicol de mică și confirmă presupunerea că așa zisa acțiune de asanare a boxului american nu este decît o simplă farsă. De altfel Carbo care își execută pedeapsa într-un sanatoriu luxos (bolnav de inimă) continuă să-și exercite influența nefastă în lumea boxului.

La 77 de ani...

La vîrsta de 77 de ani, Viktor Iosipovici Lapcinski din Riga este încă un sportiv activ. Născut în anul 1882, Viktor Lapcinski a fost unul dintre primii practicanți ai atletismului și halterelor din Letonia. Mai tîrziu principala sa preocupare sportivă a devenit tirul la talere. Este adevărat că Viktor Lapcinski avea și condiții mai bune pentru practicarea acestui sport, deoarece meseria sa era aceea de maistru armurier. Cu 35 de ani în urmă V.I. Lapcinski a cucerit, pentru prima oară, titlul de campion al Letoniei la talere. Dar nici acum performanțele sale sportive nu sînt de fel la un nivel inferior. Participant activ la toate edițiile Spartachiadelor organizate în U.R.S.S., Lapcinski a obținut în anul 1956 rezultatul de 89 talere lovite din 100 aruncate, în 1957 — 90 de talere, iar în sezonul sportiv din acest an — 91. Și nu trebuie uitat că toate aceste rezultate, care sînt destul de greu accesibile chiar și sportivilor consacrați, au fost realizate de un om care a depășit vîrsta de 75 de ani.

Mozaic

● **CUNOSCUTUL** atlet sovietic Vladimir Kuț a publicat un articol în ziarul „Komsomolskaia Pravda", în care, printre altele, apreciază că atletul Bolotnikov poate cuceri titlurile olimpice la Roma, întrucît este capabil să alerge 28'40" pe 10.000 m. și 13'40" pe 5.000 m.

● **JACK KRAMER**, conducătorul circuitului jucătorilor profesioniști de tenis, este pe cale să facă o nouă achiziție. De data aceasta este vorba de Neale Fraser, jucător de bază al echipei Australiei. Lucrurile se pare însă că nu vor decurge chiar atît de simplu, întrucît federația australiană pare foarte hotărîtă să-l împiedice de la acest act. Este vorba doar de „Cupa Davis"...

● **ORAȘUL OLIMPIC** de la Roma a fost terminat. Printre altele s-au construit 1500 de apartamente care cuprind 8062 camere cu mai multe paturi. Dacă problema găzduirii sportivilor a fost rezolvată, în schimb există dificultăți de neînchipuit în ceea ce privește pe cea a viitorilor vizitatori. Se anunță 300.000 de oaspeți din toate colțurile lumii și nu sînt deocamdată decît 30.000 locuri. Și mai sînt doar opt luni...

● **PRESA** franceză continuă să dezbată cu multă insistență necesitatea construirii unui stadion de 100.000 de locuri. Discuțiile se duc de multă vreme dar... fără folos, fiindcă — așa cum remarcă tot presa franceză — nimeni și în primul rînd guvernul francez nu pune la dispoziție fondurile necesare.

Clasamentele noastre în campionatul categoriei A de fotbal (III)

Stoperii

În postul de stoper echipele categoriei A de fotbal au folosit în turul campionatului un număr de 23 jucători. Aceasta înseamnă o frecvență de schimbare oarecum ridicată pentru un post care constituie „cheia" apărării și care cere, de aceea, stabilitate. Efectele negative ale schimbărilor au fost însă atenuate de faptul că două echipe au folosit ele singure 7 stoperi, Dinamo București (4) și C.C.A. (3) iar în alte 3 (Rapid, Progresul și Farul) au fost înlocuiți numai cîte o etapă, avînd indisponibilități de moment. În toate partidele turului au jucat numai 4 stoperi: Băcuț II (U.T.A.), Zaharia (Steagul Roșu), Coman (Minerul) și Marinescu (Petrolul).

Prefer[illegible] noastră pentru primul loc al clasamentului ce-l întocmim, se îndreaptă, totuși, spre un jucător care a ocupat doar de două ori postul de stoper în turul campionatului și anume spre ION NUNWEILLER (Dinamo București). Obișnuit, în alegerea pentru clasamentele noastre ne orientam spre jucătorii specializați în posturile respective, pentru că aceasta oferă o garanție în plus în aprecierea calităților și valorii marcate de jucători. Excepția pe care o facem este însă determinată de magistrala comportare avută de Nunweiller în partidele cu Rapid și Farul, dar mai ales de calitățile ce-l caracterizează pe tînărul jucător dinamovist (23 ani). E vorba aici de detenta și jocul său cu capul, de eficacitatea și siguranța atacului la om, de puterea și precizia degajărilor sale, de marea putere de luptă ce-l caracterizează, ca și de tehnica lui individuală în general. Cu aceste calități și cu plusul de valoare ce l-ar da rutina în acest post precum și cu mai mult calm și stăpînire de sine în momentele critice ale jocului, Nunweiller poate ajunge curînd un stoper de cea mai bună clasă continentală.

BĂCUȚ II (U.T.A.) este preferința noastră pentru locul următor al clasamentului. Jucătorul arădan a avut un sezon bun, care l-a impus pe merit atenției selecționerilor, fără să-l fi adus însă și în echipa națională. E masiv, tehnic, excelent apărător defensiv, chiar dacă i se poate reproșa o oarecare lipsă de viteză ce-l handicapează în unele situații. Probabil că pentru acest motiv l-a fost preferat în echipa națională CARICAȘ, pe care noi îl considerăm însă în ansamblu inferior jucătorului arădean și deci după el în clasamentul nostru. Mobil, dîrz și cu un bun joc cu capul, Caricaș are unele „scăpări" în degajări, care se transformă în pericole pentru poarta proprie. De asemenea se mai lasă „furat" uneori de fațe și de vechiul post în care a jucat cîndva (centru înaintaș) și se hazardează în acțiuni ofensive.

CĂLINOIU (Dinamo București), indisponibil o parte din turul campionatului, a făcut cîteva partide care i-au permis să arate o valoare ridicată, pe măsura tehnicii și rutinei ce o are.

În mare progres de la un sezon la altul l-am găsit pe ZAHARIA (Steagul Roșu) deși el se manifestă mai mult ca un stoper-măturător, adică cu principala grijă de a îndepărta balonul oriunde s-ar duce acesta. Nu-i putem face o vină din aceasta, pentru că există și acest gen de stoperi, așa cum i-am văzut la unele din echipele ce ne-au vizitat.

Talentat și cu perspective ne-a apărut tînărul MUREȘAN (21 ani) de la Știința Cluj, pe care un accident l-a împiedicat să joace mai mult de patru partide în campionat. Restabilit total și pus la punct cu antrenamentul, el va redeveni un jucător de nădejde.

APOLZAN (C.C.A.) s-a străduit și a reușit în cea mai mare parte să fie util echipei lui în partidele ce le-a jucat (5 la număr). Posibilitățile lui fizice sînt însă astăzi departe de excelenta lui tehnică și lipsa aceasta de echilibru îl împiedică să fie acum marele jucător de acum 2—3 ani. Sub semnul realizării acestui echilibru stă de altfel tot restul carierei lui fotbalistice, care a avut atîta strălucire.

PANAIT (Jiul), IOSIF LAZAR, (Dinamo Bacău) și TILVESCU (Jiul) ocupă ultimele trei locuri ale clasamentului nostru. Dintre ei, deși primii doi au fost foarte utili echipelor lor cînd au fost utilizați, Tîlvescu ar avea mai multă perspectivă. Folosit însă în felurite posturi, (fundaș, mijlocaș, centru înaintaș, inter) după nevoile echipei lui, e pasager în postul de stoper pentru care este mai indicat și în care ar putea să aibe un cuvînt mai greu de spus.

★

În ansamblu clasa stoperilor echipelor din categoria A este satisfăcătoare și la nivelul cerințelor internaționale. Totuși elemente cu adevărat de prim rang sînt încă puține la număr, și perspectivele sînt încă îngrijorătoare pentru că în unele echipe (Rapid, C.C.A., Petrolul etc.) lipsesc tineri jucători de mare talent care să umple golurile ce se fac din ce în ce mai resimțite.

Ion BOCIOACA

PUNCTE DE VEDERE

Un eveniment remarcabil

Organizatorii primei Olimpiade, contemporanii și concetățenii lui Myron, concepeau sportul ca o activitate umană importantă, urmărind formarea armonioasă a individului. Atletul trebuia să dovedească temeinice virtuți spirituale: el era totodată gînditor și artist, reprezentant eminent al cetății. Mușchiulatura nu se dezvolta în paguba creierului ei, dimpotrivă, în folosul acestuia, sportul fiind așa dar, la origine, un mijloc și nu un scop în sine.

Profesionismul a întors lucrurile cu susul în jos, transformînd arena în tarabă și întrecerea sportivă într-o marfă ca oricare alta. Au apărut competițiile, goana după rezultate, sforăriile de culise; au apărut „mașini" de înscris goluri, de mutat fălci, de sfărîmat oase și centri nervoși. Armonia dintre fizic și intelect a fost anulată: atletul-filozof a cedat locul vedetei cu caroserie de taur și circumvoluții de bibilică. Astfel, ideia de *Sport* a primit o lovitură cumplită, termenul și-a înstrăinat înțelesul.

Numai orînduirea socialistă putea să restabilească adevărul și în acest domeniu, ca și în toate celelalte. Desființînd jungla exploatării, societatea noastră creează totodată mișcării sportive condiții și obiective pe care grecii antici nu le puteau măcar întrezări.

Oricît de hazardată ar părea asocierea, aceste reflecții s-au născut într-o împrejurare neînsemnată, la prima vedere, și anume — la consfătuirea organizată de Centrul Sportiv Școlar nr. 2 cu părinții elevilor, duminică 13 decembrie. Surprinzător dar real, conducerea școlii a avut amabilitatea să mă invite să asist, considerînd probabil — spre deosebire de alte foruri de specialitate — că aș putea aduce o oarecare contribuție în limitele rubricii de față.

Mai întîi, stimați cititori, cîți dintre dv. știu ce vrea să zică un centru sportiv școlar?

Cei care am bătut mingea pe maidanele copilăriei sau ne-am zgîit prin crăpăturile gardului la feciorii de bani gata cu veleități de tenismeni — trebuie să aflăm cîteva lucruri demne de reținut în această privință.

— Că elevii de astăzi au acces în cele mai bune baze sportive ale țării.

— Că statul le pune la dispoziție în mod absolut gratuit, pe lîngă terenuri, săli și cadre didactice, tot materialul necesar, de la florete și schiuri pînă la trening și bocanci de alpinism.

— Că de pregătirea lor se ocupă, în majoritatea cazurilor, maeștri ai sportului din toate cele nu știu cîte discipline.

— Că — aici e aici!* — n-au dreptul să frecventeze cursurile decît elevi cu note de la 7 în sus pe toată linia. În momentul în care apare un „accident" în catalog, respectivul este avertizat, iar dacă „vindecarea" întîrzie — atunci la revedere, drăguță, pînă la normalizarea relațiilor cu cartea.

În rarele cazuri care se mai întîmplă, efectul este radical și fulgerător...

— Că rezultatele, pe plan sportiv, au depășit cele mai optimiste așteptări, după cum demonstrează concludent următorul exemplu:

Anul acesta, echipajul de schif 4+1 fete al Centrului Sportiv Școlar nr. 2 a întrecut, în cursul de la Snagov, pe campioanele republicane și, în consecință, a plecat în locul lor în R. P. Chineză, pentru o lună și jumătate. Detaliu remarcabil, nici una dintre componentele uimitoarei formații nu avea decît 9 și 10 la toate materiile.

Și totuși, nimic nu m-a impresionat mai puternic în reuniunea de duminică decît cuvintele de recunoștință ale părinților...

„Tovarăși, eu sînt muncitor tipograf, lucrez în meserie de la 12 ani... Eu n-am avut vreme de așa ceva și mi se părea că sportul e o prostie. Cînd băiatul mi-a spus că vrea să joace baschet, era să-l ating... După un timp, am văzut că merge mai bine și cu învățătura. Băiatul e voinic și e vesel, iar eu am început să mă duc la baschet... Tovarăși, eu mulțumesc partidului și guvernului și tovarășilor profesori..."

Ce se mai poate adăuga în plus?

Cîteva rînduri în concluzie.

Din punct de vedere al *Sportului*, în adevăratul său înțeles, asemenea lucruri au o importanță covîrșitoare, nu numai pentru situația noastră. Care țară capitalistă, oricît de înaintată pe plan economic, se poate mîndri cu realizări similare? Faptul că 700 de elevi din Capitală vor petrece zece zile, în această vacanță, la cele mai bune cabane din Bucegi, fără să plătească un singur leu pentru drum, cazare și masă, constituie un *eveniment sportiv* mai important decît viitorul măcel Johanson—Patterson.

El nu se va petrece însă sub egida rechinilor capitaliști, ci sub auspiciile modestului dar minunatului Centru Sportiv Școlar nr. 2 din București — Republica Populară Română.

Dan DEȘLIU

De vorbă cu maestrul sportului Vasile Tiță

De ce nu mai boxează Vasile Tiță? A pus oare mănușile în cui? Iată una din numeroasele întrebări cu care ne „bombardează" la fiecare reuniune pugilistică nelipsiții amatori din jurul ringului.

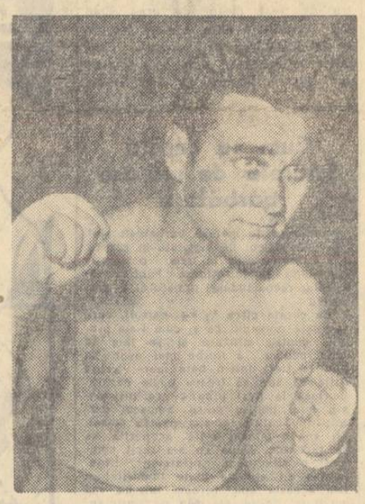

Într-adevăr, cei care urmăresc zi de zi activitatea pugilistică pe bună dreptate se întreabă dacă nu cumva și maestrul sportului Vasile Tiță, medaliat cu „argint" la J. O. de la Helsinki, nu a urmat cumva calea lui Gh. Fiat, E. Mărgărit sau C. Dumitrescu de a deveni antrenori. Pentru a lămuri pe cei dornici de a fi la „zi" cu tot ce se petrece în lumea boxului, am luat drumul sălii de sport a clubului C.C.A. din cal. Plevnei cu speranța că-l vom întîlni pe Vasile Tiță. Aici, în mijlocul unor puștani dornici de a ajunge „campioni", Tiță arăta pe sacul de nisip cum se execută corect croseurile de stîngă, marea sa „specialitate". De la început am evitat de a intra direct în... subiect dar la întrebările noastre, fostul campion ne-a răspuns cu amabilitatea sa caracteristică. Deci să răsfoim împreună filele blok-notesului și să începem „interviul" cu Vasile Tiță:

— Sînteți un vechi amic al acestor elevi?

— Da, de cîteva luni mă ocup cu inițierea în „tainele" sportului cu mănuși a juniorilor de la C.C.A.

Mă simt foarte bine în mijlocul acestor tineri care pot fi dați de exemplu pentru conștiinciozitatea cu care înțeleg să învețe.

— Vă place meseria de antrenor?

— Foarte mult. După orele de producție, imediat iau drumul sălii pentru a împărtăși din cunoștințele mele celor tineri. Poate mîine-poimîine voi „scoate" și eu vre-un campion republican dacă nu... european.

— De cîți ani practicați sportul cu mănuși?

— De 15 ani. În această perioadă am susținut peste 220 de meciuri și am îmbrăcat de 24 de ori maieul de internațional. Am participat la 10 campionate republicane cucerind de 6 ori consecutiv titlul categoriei mijlocie-mică și o dată cel de la „mijlocie".

— Care a fost cea mai frumoasă victorie a d-voastră?

— În 1951, pe stadionul Republicii, în cadrul meciului R.P.R.-R. Cehoslovacă l-am învins categoric la puncte pe fostul campion european Iulius Torma, pe care l-am expediat și la podea de două ori... însă juriul mi-a refuzat victoria. A fost o seară memorabilă.

— Vă mai aduceți aminte dacă cumva a-ți pierdut vreodată prin K.O.?

— Desigur. O înfrîngere înainte de limită nu se uită niciodată. Din ea se pot trage multe învățăminte. În 1946, în sala I.T.B. m-a pus KO în ultima repriză D. Zamfir (C.F.R.). Era al doilea meci pe care-l susțineam în carieră și nu știam încă bine cum să-mi feresc... bărbia.

— Dintre boxerii noștri care v-a impresionat cel mai mult?

— Ca „stiliști" M. Dobrescu, D. Ciobotaru și Gh. Negrea. Ca ambiție N. Linca, iar ca adversar direct Ilie Dragnea, care mă „încurca" în lupta de aproape.

— Dintre adversarii întîlniți peste granițe care v-a plăcut?

— În primul rînd boxerii sovietici Egorov și Tolstikov, doi mari tehnicieni. De asemenea la Stockholm o mare impresie mi-a lăsat prin stilul său elegant fostul campion european Stig Sjolin (Suedia).

— Ce părere aveți despre tînărul Mihail Nicolau?

— Poate ajunge un adevărat campion dacă va face multă gimnastică pentru a se dezvolta. Cred că va trebui să treacă la categoria semigrea. El va trebui apoi să învețe toate procedeele tehnice deoarece repertoriul său este acum sărac.

— Vă veți continua activitatea competițională?

— Am 31 de ani. În primul rînd, mă voi ocupa de pregătirea juniorilor de la C.C.A. Să nu vă surprindă însă dacă o să mai întîlniți numele meu trecut pe vre-un afiș de box. Voi urca treptele ringului, dacă echipa nu va avea reprezentant la categoria „mijlocie". Nu mă pot despărți așa de ușor de public și de... atmosfera ringului. În anul viitor voi lua startul pentru ultima oară la campionatele țării".

Vasile Tiță s-a oprit. În clipa aceea în ring tînărul Dan Georgescu, în vîrstă de 15 ani „încrucișa mănușile" cu un alt puști de aceeași categorie: „hîrtie". „Dănuț să fi foarte atent la croseurile de stînga, ține bărbia „lipită" de umărul drept și să faci eschive rotative la timpul potrivit" spunea Tiță. L-am lăsat pe „omul din colț" să-și conducă elevul, satisfăcut că pentru un moment am putut fi de folos acelora care mă întrebau: „De ce nu mai boxează V. Tiță? A pus oare mănușile în cui?"

Paul OCHIALBI

Instantanee sportive...

Odihnă activă...

IUBITE NEA TOVARAȘE ANTRENOR,

Vă scriu o scrisoare pe două voci, că v-o concep împreună cu Mișu care în momentul acesta e cu ochii la stilou, să vadă dacă scriu exact ce dictează el. Dar deranjul lui este în zadar, deoarece aceleași puncte vreau să ating și eu, cum ar fi dorul de dv., și alte puncte. De exemplu și eu, ca și el, abea aștept să treacă această perioadă de vacanță și să fim iarăși alături de sfaturile dv. diviziionare, dintre care păstrăm cu sfințenie pe acela care ni l-ați dat cu un piciorul... pe scara vagonului cînd pleca trenul. E vorba de sfatul să avem o odihnă activă pentru ca reluarea pregătirilor să ne găsească recondiționați, precum și ce ne-ați strigat pe șueratul locomotivei: să ne organizăm o vacanță plăcută, ceea ce ne străduim s-o găsim.

Numai că din acest punct de vedere avem neînțelegeri care dăunează focului colectiv: Mișu pretinde că vacanța cea mai utilo-plăcută e cu „Odobești", iar eu susțin că e cu „Vălenii". Pentru a înlătura această orășastie între noi facem experiențe zilnico-serale, la bodega din cornerul străzii. Deci, primul sfat e urmat: nu stăm o zi! Ieri, de pildă, cînd era de servici fulca, am purtat discuții făctnd bilanțul victoriilor din tur, pentru care însă nu am avut unitate de măsură, nefiind prin apropiere nici un cîntar de farmacie; așa că am preferat să lăcrămăm simultan pe înfringeri. Mișu, care-l un caracter mai hipotenziv, cînd și le-a amintit, mi-a plîns în cinzeacă pînă la semn, drept care ne-am certat pentru că mi-a sărat fulca.

Văzînd că „Vălenii" au repercusuni în problema moral-volitivă, de azi o schimbăm pe „Odobești". Deci, de mîine nu avem odihnă inactivă cum susțin unii, ci odihnă vinactivă.

Vreau să adaug că eu personal urmez cu sfințenie sfatul: „băieți, în vacanță citiți, mergeți la teatru"... În fiecare seară mă duc la teatru s-o aștept la ieșire pe Ninetta (știți dv...) care-n distribuție, joacă pe „etc.".

Dar să nu uităm: contrar ultimei dv. prescripții cu Nicu nu ne vizităm, fiindcă citește toată ziua și ne tulbură liniștea. Dar el totdeauna a jucat individual.

După cum vedeți, sîntem gata să reluăm șirul succeselor din tur, bine dispuși și bine odihniți, pentru că în fiecare noapte ne culcăm la ziuă, pentru că și un junior fie el chiar otitic, știe că somnul de dimineață e cel mai dulce.

Vă salută ai dv. interi dragi

GICA ȘI MIȘU

P. conf. Fred FIREA

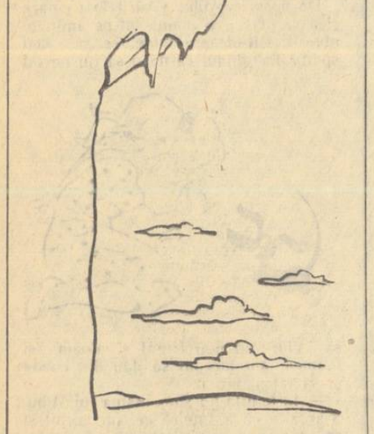

— Am o idee grozavă: eu să mă duc după ajutor...

Desen de Matty ASLAN

— Împielițatule, iar mi-ai înfundat pipa!
— Pardon, bunicule, aia-i... crosa mea!

Desen de Al. CLENCIU

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Tradiționala anchetă a revistei „MAGAZIN"

„Cei mai buni 10 sportivi ai anului"

O expresie a interesului pe care cititorii revistei noastre îl manifestă pentru tradiționala anchetă organizată de „MAGAZIN": „Cei mai buni 10 sportivi ai anului", îl constituie miile de răspunsuri primite pînă în prezent la redacția revistei.

Desigur că pînă la data cînd se mai primesc răspunsurile (care a fost prelungită cu încă cinci zile, adică pînă la 25 decembrie), cititorii ne vor mai trimite răspunsuri indicînd pe cei 10 sportivi romîni care în anul 1959 au realizat în toate disciplinele cele mai bune performanțe.

Rezultatul tradiționalei noastre anchete va fi publicat în numărul nostru special de Anul Nou, care va apare la 30 decembrie.

Adaptare după I. P. Maghidovici

CUCERITORII

(Istoria descoperirilor geografice)

VIKINGII

Normanzii, „oamenii din nord", în secolele VIII—IX, se manifestă ca oameni întreprinzători și războinici. Organizați în cete înarmate, ei inițiau expediții prădalnice, piratерești. Își ascundeau vasele pe-ternice și iuți prin strîmtori, prin golfuri — de aceea li se și spunea vikingi, „copiii golfurilor" — de unde se năpusteau ca uraganul asupra prăzii. Normandul Floke, „regele mării", pornește din Norvegia și ajunge departe la nord, pe tărmul unei mari insule acoperite cu gheață — Țara de Gheață — cum o denumește Floke — sau Islanda. Prima impresie nu este însă și ultima, pentru că în interiorul ei insula oferă un aspect mai puțin deprimant, fiind acoperită cu pășuni bogate. Apele din jurul insulei sînt, la rîndul lor, foarte bogate în pește. În anul 874 doi norvegieni osîndiți la exil pornesc spre Islanda în fruntea unui grup de normanzi

Floke, „regele mării", ajunge la țărmul unei mari insule acoperită cu gheață.

liberi și de sclavi și pun bazele primei colonii în Islanda și a primului oraș, capitala de azi a insulei, Reykjavik. Alt normand, Gunnbjorn, în drum spre Islanda către anul 920, este aruncat de furtună spre un pămînt întins, necunoscut, pe care îl părăsește după ce-și petrece acolo o iarnă. Povestirea lui Gunnbjorn a trezit setea de necunoscut a lui Erik cel Roșu, un norvegian acuzat că săvîrșise o crimă, care și-a ales ca loc de exil tocmai acest pămînt necunoscut despre care a povestit Gunnbjorn. În anul 982, Erik cel Roșu, împreună cu cîțiva prieteni credincioși și curajoși, a pornit de pe drumul indicat de Gunnbjorn, a parcurs 650 km. și după debarcări în diferite insulițe și căutări care au durat doi ani, a descoperit Groenlanda — „pămîntul verde", nume care nu corespunde cîtuși de puțin cu pustiul de gheață pe care debarcase expediția lui Erik. Dar el a folosit acest nume tocmai pentru a-și înșela compatrioții și a-i determina să vină să se așeze alături de el, în acest ținut nou.

IBN BATTUTA: 120.000 Km. ÎNTR-O SINGURĂ VIAȚĂ!

În secolele IX—XIII, descoperirile geografice și marile călătorii au fost apanajul navigatorilor arabi, care cutreerau toate mările lumii. Cel mai însemnat dintre ei, unul dintre cei mai însemnați călători ai tuturor timpurilor și ai tuturor popoarelor, a fost negustorul arab Ibn Battuta (1304—1377), născut la Tanger, de unde a pornit în 1325, pe uscat, la

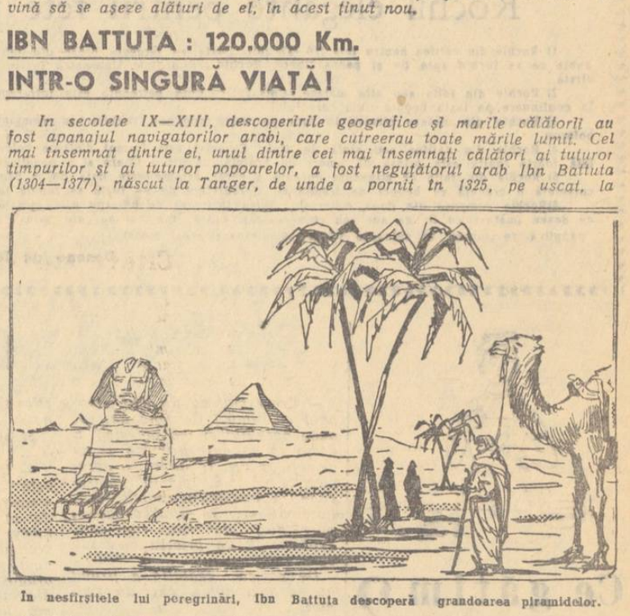

În nesfîrșitele lui peregrinări, Ibn Battuta descoperă grandoarea piramidelor.

Alexandria, în Egipt. De aici Ibn Battuta a urcat pe Nil, a trecut în Siria și în Irak, a stat doi ani la Mecca, a revenit pe coastă unde s-a îmbarcat și a pornit pe mare pînă în strîmtoarea Mozambic. La înapoiere, Ibn Battuta a ajuns, prin Zanzibar, în Ormuz, a vizitat insulele Bahrein și Iranul de sud și a revenit în Egipt. De unde a dat o direcție nouă, neașteptată, călătoriilor sale: prin Siria și Asia Mică, el a ajuns în orașul Sinop, la Marea Neagră, a debarcat apoi în Crimeea, a pornit spre cursul inferior al Volgăi și a poposit în orașul Bolgar, pentru a cumpăra blănuri.

În drum spre China, Ibn Battuta este jefuit și sărăcit.

Călătoriile întreprinse îl îmbogățesc, dar Ibn Battuta nu urmărea atît bogăția, cît nevoia de a vedea și de a cunoaște cît mai mult. Iată-l însoțind o solie tătară la Constantinopol; apoi, după un drum de 40 de zile prin cîmpia de lîngă marea Caspică, iată-l la Buhara. Vizitează Samarkandul, traversează fluviul Amu-Daria, coboară în valea sudului mijlociu și, prin Punjab, îl aflăm în India, la Delhi, unde a rămas mai mulți ani ca funcționar al sultanului. Din însărcinarea sultanului, Battuta este trimis în China, dar pe drum este jefuit și sărăcit. Își procură din nou bani de călătorie, trece în Ceylon, iar de acolo, pe mare, pornește spre China, debarcînd pe insula Taiwan. Pleacă de acolo la Pekin, de unde se înapoiază în Ceylon, apoi prin Arabia, Siria și Egipt revine la Tanger.

Înainte de a-și încheia cariera de călător, Ibn Battuta mai are prilejul unei escapade la Tumbuctu, pe cursul mijlociu al fluviului Niger, străbătînd astfel Sahara centrală. Vreți să știți ce distanță a străbătut acest mare peregrin? 120.000 km.

Marco Polo, celebru pentru felul cum descrie minunile pe care le descoperă în călătoriile sale.

NICCOLO, MAFFEO ȘI MARCO POLO

Negustori, diplomați, aventurieri, de cele mai adesea ori toate la un loc, — marii călători au fost uneori și scriitori. Cel mai celebru dintre ei, celebru pentru călătoriile sale, pentru spiritul de observație, pentru farmecul său personal, celebru mai ales pentru cartea pe care a lăsat-o, a fost venețianul Marco Polo. Descendent al uneia din marile familii de negustori care au făcut bogăția și strălucirea Veneției la începutul mileniului actual, Marco Polo a călătorit în Asia și în special în China și și-a descris impresiile și observațiile într-o carte plină de umor și de pitoresc, intitulată „Cartea despre varietatea lumii".

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Rochii elegante pentru fete tinere

1) Rochie din catifea pentru fete (16—17 ani). Fusta se lărgește brusc din talie formînd pe rînd cute duble ce se închid spre tiv și pense libere. Rochia are o linie tinerească foarte potrivită pentru această vîrstă.

2) Rochie din taftа sau altă mătase. Corsajul cu linia petrecută este întrerupt de o corseletă lată. În continuare pe fusta bogată linia corsajului.

3) Rochie din mătase plisată în față pe toată lungimea rochiei. În completarea modelului, un bolerou.

4) Rochie din catifea sau stofă de lînă. Corsajul este format dintr-un bolerou, iar fusta, cu corseletă foarte înaltă este prinsă de umeri cu bretele. La git o floare și o panglică din grogrenă.

5) Rochie din taftа cu mînecuțe bufante a caror lărgime este dată de o pensă liberă pe umeri. Pe corseletă o crăcuță cu boboci de trandafiri. Cerculețele de pe fustă se repetă la decolteu.

6)Rochie compusă din două materiale. Bluza în formă de bolerou este lucrată dintr-o mătase brosată cu desen (mătase cu fir de aur sau chinezească). Fusta din catifea are prins în talie un trandafir. O panglică de grogren în culoarea fustei completează acest model.

Desene de Raia SOLOMONICA

Parada modei sovietice

Iată un aspect de la parada modei organizată la Helsinki de către casele de creație din Moscova. O deosebită impresie au făcut aceste elegante toalete de seară

CURIERUL nostru

R.H.L. — București: Așa zisul argument cere vi se aduce nu are nici o valoare. E cel puțin copilăresc să susții așa ceva. Dar ținînd s-a ivit, „argumentul" trebuie combătut. Cu multă răbdare, cu mult calm stați de vorbă cu ea, explicați-i că o asemenea împotrivire nu are nici un sens. Lăsați-i timp ca să se intereseze despre el, despre corectitudinea lui, să-l cunoască mai bine. În clipa în care va ajunge să aibă o părere despre el asemănătoare cu a dv., atunci fiți sigură că nu se va mai împotrivi. Ajutați-o deci să-l cunoască mai bine. Aici e cheia rezolvării problemei.

NUȚI D. — Mizil: Este o problemă destul de delicată, datorită în primul rînd faptului că dv. nu puteți iniția nimic pentru rezolvarea ei. Cel mai bun lucru este să mai așteptați pînă vă veți clarifica din discuțiile ce le veți avea cu el, asupra intențiilor ce le nutrește. Numai după aceea vă veți putea gîndi la luarea unei hotărîri.

S DINU: Răspunsul la prima întrebare, l-ați întîlnit desigur între timp în pagina noastră. Corespunde în totul cu cel la care v-ați gîndit și dv. La întrebarea a doua răspunsul este afirmativ: există o asemenea secție la institutul respectiv.

C.R.P. — Orăștie: Sîntem de părere că se pot rezolva în același timp amîndouă problemele. Și așa este desigur cel mai bine. Este însă necesar să acționați cît mai operativ, întrucît ulterior s-ar putea să fie mai complicat. Se vor ivi desigur unele greutăți, inerente oricărui asemenea început dar nu trebuie să vă speriați de acestea. Cînd există dorință încredere și înțelegere, totul se poate rezolva.

DORINA I. — Craiova: Înclinăm să credem că acordați prea mare însemnătate unor fapte izolate și întîmplătoare. S-ar putea însă ca în viitor să ajungeți la relații mai strînse. Indiferent însă de felul cum vor evolua lucrurile, continuați să aveți o comportare la fel de demnă ca și pînă acum. Nu inițiați acțiuni de genul celei la care v-ați gîndit.

S. L. — Bistrița: Nu este încă totul pierdut. Din faptele lui reiese că mai nutrește sentimente de dragoste față de dv. Se pare însă că este foarte mult influențat, ceea ce-l dezorientează în acțiunile lui. În această privință numai dv. îl puteți ajuta printr-o atitudine înțelegătoare, dovedindu-i multă prietenie. Dacă veți reveni la vechile intenții nu renunțați însă la punctul dv. de vedere în ce privește locuința. Va fi mult mai bine așa pentru amîndoi.

MIA — București: Este desigur o situație destul de dificilă, dar nu de nerezolvat. Totul depinde însă de dv., de comportarea dv., de înțelegerea de care veți da dovadă. În aceste clipe de rătăcire trecătoare, el trebuie să simtă încrederea, dragostea dv., adică tot ceea ce să-i reamintească de căldura căminului pe care și l-a creat. Desigur că pentru dv. este destul de greu. Dar dacă vă gîndiți bine, aceasta trebuie să fie atitudinea dv., singura care poate influența în bine comportarea lui. Sîntem siguri că veți reuși.

Cum se curăță fularele de mătase bărbătești

Fularele de mătase bărbătești sînt un articol de eleganță și cărora trebuie să le dăm o atenție deosebită la întreținere. Pentru aceasta recomandăm următorul procedeu:

Se curăță circa ½ kg. cartofi, care se spală obișnuit, ca și cum i-am pregăti pentru mîncare și se taie în felii, pentru a fierbe mai ușor. Se pun la fiert într-o oală mare, avînd grijă ca apa să treacă peste cartofi. Se lasă la fiert pînă ce cartofii devin buni pentru piure. Se scot cartofii (pe care-i folosim pentru masă), iar apa o punem afară, acoperită, să se răcească. După ce s-a răcit complet, o strecurăm printr-un tifon, pentru a-i elimina toate impurităților. Din această apă, turnăm într-un vas smălțuit, de faianță sau de porțelan, cantitatea necesară pentru curățirea unui fular (un pahar mare). Adăugăm încă un pahar de alcool. Întindem fularul pe masă, despăturit, pe o pătură de călcat, peste care am pus o pînză curată, albă. Luăm un burete — preferabil de cauciuc natural — îl îmbibăm repetat în soluția astfel preparată și ștergem fularul pe ambele fețe. Îl lăsăm să se usuce numai pe jumătate și-l călcăm, cu fierul puțin încins, pe dos, fără să apăsăm prea mult. Împăturirea de-a lungul, în două, o facem fără ajutorul fierului de călcat.

SFATURI COSMETICE

Apreciată și folosită de toată lumea pentru gustul plăcut pe care-l are și pentru bogatul său conținut în vitamina C, lămîia are o largă întrebuințare în alimentație. Mai puțin cunoscută ca mijloc de îngrijire și înfrumusețare — și ca atare mai puțin folosită în acest scop — lămîia are în cosmetica multiple întrebuințări. Astfel:

Mîinile aspre și roșii se moaie și se albesc dacă, după spălat, sînt unse cu glicerină căreia i s-a adăugat puțină zeamă de lămîie.

Un alt procedeu pentru a albi mîinile constă în ungerea lor cu o pastă făcută din tărîțe de grîu fin cernute, amestecate cu lapte fiert și călduț și cu zeamă de lămîie. Această pastă se întinde pe mîini, se lasă 20—30 minute, apoi se scoate cu ajutorul apei călduțe.

Dacă aveți părul gras, adăugați ultimei ape cu care-l clătiți după spălat, zeama unei lămîi și o linguriță de bicarbonat de sodiu. Părul se va degresa mult mai bine, va avea suplețe și luciu.

Zeama de lămîie contribuie la menținerea ondulațiilor părului. Înainte de a răsuci șuvițele de păr pe bigudiuri, umeziți-le cu zeamă de lămîie. Veți observa cînd veți desface părul că firul este puțin asprit și că se aranjează mai ușor și mai bine. Acest procedeu este însă contraindicat femeilor care au părul foarte uscat.

Cîteva picături de zeamă de lămîie puse de două ori pe săptămînă în apa cu care ne clătim gura, contribuie la albirea dinților. Adăugată la gargară, zeama de lămîie ajută uneori — datorită vitaminei C — la evitarea infecțiilor incipiente din gură și git.

Pistruii pălesc dacă porțiunile respective sînt șterse zilnic fie cu zeamă de lămîie simplă, fie amestecată cu apă oxigenată 3% în părți egale. După ½ oră fața se clătește cu apă rece. Nu vor face uz de acest mijloc femeile care au epiderma foarte uscată sau sensibilă, deoarece riscă să capete iritații.

Un ten pămîntiu, lipsit de viață, va căpăta luminozitate și prospețime folosind o mască făcută din caimac de lapte amestecat cu zeamă de lămîie. Masca se lasă pe obraz 15—20 minute, apoi fața se spală cu apă.

Hrănitoare și emolientă, masca făcută dintr-un gălbenuș de ou frecat cu ½ linguriță zeamă de lămîie este indicată celor cu ten normal. După 30 de minute obrazul se spală cu apă călduță și se clătește cu apă rece.

O mască astringentă care albește și dă matitate pielii grase se prepară dintr-un albuș de ou bătut, amestecat cu ½ linguriță zeamă de lămîie. Fața se spală după 25—30 de minute cu apă călduță la care s-a adăugat un vîrf de cuțit de bicarbonat de sodiu.

Odată terminate treburile gospodărești, după ce v-ați spălat mîinile cu apă caldă și săpun, frecați-le cu partea interioară a unei coji de lămîie pentru a face să dispară petele și negreala provenite din curățatul fructelor și al legumelor. Clătiți cu apă rece și masați apoi mîinile cu glicerină sau cu o cremă specială de mîini.

Sanda NOREANU

PĂȚANIILE lui Top

povestite de el însuși

II

Am dormit zdravăn toată noaptea. Poate că aș fi dormit și mai mult. Dar, deodată, am simțit prin somn că mă gîdilă ceva pe la bot. Am strănutat și m-am trezit. Am deschis alene întîi un ochi, pe urmă pe celălalt: o mînă mică, cu degete scurte și grăsulii, mă mîngîia încetișor pe cap.

Stăpînul mîinii erau un omuleț de o șchioapă. Stătea pe dușumea, rezemat în coate și se uita încîntat la mine.

— Cuțu, cuțu! mi-a spus el, cu un glăscior dulce și subțire.

Mai mult n-a vorbit. Dar nici n-a fost nevoie. Noi, cățeii, simțim cînd cineva ne iubește. Din prima clipă am știut că eu și cu omulețul ăsta vom fi prieteni la cataramă. Și, ca să știe și el că mi-e drag, l-am lins repede, de cîteva ori, pe mîna lui durdulie.

Tocmai atunci am văzut cum se apropie de noi cei doi pantofi. Mi-am amintit numai decît de cele întîmplate cu o seară înainte și inima mi s-a făcut sloi de gheață. Cu siguranță că o să mă dea afară, mi-am spus eu. Mai ales că nu sînt pe aici nici bo-

cancii ăia cumsecade, care mi-au luat apărarea!

— Ce faci aici, Mihule? au întrebat pantofii.

— Cuțu, cuțu! a răspuns băiețașul și a început să rîdă.

După cîte mi-am dat seama, prietenul meu nu prea știa încă să vorbească. În schimb, rîdea cu multă poftă. Pantofii au început și ei să rîdă.

Atunci am îndrăznit să mă uit în sus și am văzut că pantofii aceștia nu mergeau singuri. În ei se găseau niște picioare și picioarele erau ale unei femei tinere, care semăna la față cu băiețașul.

Femeia s-a lăsat în genunchi, lîngă noi.

— Îți place cățelul, Mihule? a întrebat ea

— Pațe! a răspuns băiețașul.

— Vrei să rămînă la noi?

— Veau! Veau, mămico, veau!

— Și n-ai să-l chinui? N-ai să-l bați? N-ai să-l tragi de coadă?

— Nuuuu! a strigat băiețașul, scuturînd cu putere din cap.

— Mai încet, Mihule, să nu ți scrîntești gîtul! Bine dar să știi că nu-i destul să nu-i faci nici un rău. Trebuie să ai grijă de el! Tu ai să-i dai de mîncare, da?

— Da! Da!

De bucurie, Mihu a sărit în picioare și a sărutat-o pe mama lui pe amîndoi obrajii. Cît despre mine, ce să mai spun? La gîndul că nu o să fiu nevoit

să îndur din nou frigul și ploaia și foamea, am început să dau din coadă și să latru, fericit.

— Ia te uită! a spus mama lui Mihu. S-ar zice că a înțeles ce am vorbit și că vrea să ne mulțumească. Ei, gata, nu mă mai linge atît! Mihule, acum ia bucățelele astea de pîine, moaie le în lapte și hrănește-ți cîinele!

Text: N. MINEI
Desene: H. LERU

(Va urma)

E vina mea?

— Crede-mă, eu nu sînt vinovată cu nimic! Ce vină am eu, dacă bărbatul ei mă iubește? E drept că ea mi-e prietenă și nu de ieri de azi. O stimez, o prețuiesc, e un om cinstit, cumsecade, o femeie deșteaptă, drăguță chiar... Și el, bărbat-su, mi-e drag dar așa, cum să-ți explic... ca un prieten bun sau ca o rudă...

De partea cealaltă a firului nu se auzi nimic. Nici un zgomot.

— Mamă, alo, de ce taci? Spune-mi și tu ceva, imploră femeia care se desvinovățea la telefon.

— Nu e prea ușor să-ți răspund, Sanda.

Într-adevăr, nu era prea ușor...

...Ani de-a rîndul Sanda și Irina au fost foarte bune prietene. Și bărbații lor se apreciau. Se vizitau, reciproc, făceau adesea excursii prin împrejurimile pitorești ale orașului de la gurile Dunării, în care locuiau.

Timp îndelungat prietenia lor a fost senină. Se bucurau reciproc de bucuriile pe care le aveau, se întristau și se compătimeau atunci cînd necazurile se abăteau, arar, în viața lor.

Dar de la o vreme a intervenit ceva. Ceva s-a schimbat în prietenia lor. Ceva se stricase.

La început, Irina n-a observat nimic. Parcă înțeleși, prietena ceu bună, Sanda și soțul Irinei, Andrei, au început să fie foarte atenți cu ea. Irina se bucura ca un copil. O bucura solicitudinea prietenei, cadourile și tandrețea neobișnuită — după 11 ani de căsătorie — a soțului ei.

Continuau să se vadă de cîteva ori pe săptămînă, să meargă toți patru la cinema, la teatru. Duminica se invitau unii pe alții la masă sau făceau lungi plimbări.

Obișnuită cu soțul ei ursuz, tăcut și apatic, Irina era uluită. Andrei devenise expansiv: povestea cu mult umor tot felul de anecdote, se străduia să fie la curent cu tot ce se petrecea în lumea artistico-literară a țării, pentru a avea o „conversație" interesantă, muncea cu îndîrjire. Era o nouă tinerețe în el. O tinerețe pe care Irina nu știa s-o deslușească. Nu-i găsea explicația, dar se bucura nespus. Îl descoperea pe soțul ei, acum, după 11 ani, așa cum și-l dorise, așa cum îl crezuse, la începutul dragostei lor. Într-adevăr, așa îl văzuse atunci, la început: vesel, expansiv, entuziast, optimist. Apoi, încet, încet, l-a descoperit așa cum era în realitate. A început să-l iubească ursuz, tăcut și neutent cum era. Iar acum se îndrăgostise și mai tare de el. Se îndrăgostise ca în prima tinerețe și era tare fericită.

Numai că fericirea asta n-a durat mult. Căci de la o vreme ceva i s-a părut nefiresc. Prea era totul bine. Se purtau prea frumos cu ea cei din jur. Așa cum te porți cu un om bolnav sau cu cineva pe care-l paște vreo primejdie.

Irina a devenit atentă. Și, de la o zi la alta, a început să vadă mai limpede, a surprins la soțul ei, priviri înflăcărate, zîmbete încîntate, suspine de extaz, care nu-i erau adresate ei. Le primea Sanda — ce-i drept, fără să lase impresia că răspunde cu aceiași monedă, — dar le primea, discret și cu oarecare satisfacție.

Atunci a înțeles: nu ea era cea iubită, ci Sanda. Atențiile, entuziasmul, pofta de viață, elanul și înflăcărarea subită a soțului ei nu erau pentru ea. Le stîrnise Sanda și îi erau destinate.

Și Sanda?

. . . . . .

— Îți repet că nu sînt vinovată! Eu am pentru Andrei multă simpatie, ba chiar admirație, dar atît. În definitiv... eu... îmi iubesc soțul... Dar ce să fac, ce pot eu să fac dacă Andrei a avut ghinionul să întîlnească dragostea în afara căminului? Mă întrebi de unde știu eu că mă iubește? Păi mi-a spus-o chiar el aseară, cînd l-am chemat să-mi vorbească o mobilă. Tu știi doar că bărbatu-meu nu se prea pricepe la treburi gospodărești și afară de asta acum e plecat într-o delegație. Așa că, singură fiind, Andrei mi-a mărturisit în liniște — ba chiar în genunchi — că mă iubește, că dacă trece un interval mai mare de timp (2—3 zile) și nu ne vedem, suferă cumplit! Sînt disperată! Spune și tu mamă, ce să fac, să nu mă mai iubească? Ajută-mă!

— De ce nu-i mărturisești Irinei tot adevărul? Cred că ar fi cel mai cinstit lucru. Între două prietene adevărate asemenea situații nu se pot trece sub tăcere.

— Vai de mine! Să-i spun Irinei? Nici nu mă gîndesc! Asta trebuie să rămînă un secret între Andrei și mine. O să continuăm să ne vedem ca și pînă acum (sînt sigură că ea n-a simțit nimic și nici bărbatu-meu). Trebuie să ne vedem, altfel Andrei ar suferi groaznic și nu vreau. Ar fi cumplit și mi-e milă de el, săracul! Și-apoi, mă gîndesc că în felul acesta, încet, încet, poate o să-i treacă!

. . . . . .

— Mamă, sînt nenorocită! Ce crezi că s-a întîmplat de cînd n-am mai vorbit! Alo! M-auzi? Închipuie-ți, el i-a mărturisit totul nevestei-sii! Auzi tu, ce om! Cînd putea foarte bine să tacă, așa cum l-am sfătuit eu! Acum ce să fac? Cum să dau ochii cu Irina? Nu că mi-ar fi rușine... în definitiv... eu n-am nici o vină! Dar te pomenești că ea n-o să vrea să ne mai vedem Cum? Zici că asta ar fi trebuit s-o fac de cînd am aflat că soțul ei mă iubește? C-ar fi trebuit să mărturisim totul Irinei și-apoi să încercăm să nu ne mai vedem un timp ca să nu distrugem căminul lor și-al meu? Bine, dar e absurd! Auzi, tu? Absurd! Eu n-am nici o vină! Nu am intenția să le distrug căminul! A fost un fel de ....joacă. Erau foarte amuzanți amîndoi: ea, o femeie destul de cumsecade, iar el, cu dragostea lui — ah, mamă, dacă l-ai fi văzut cum se uita la mine citeodată! — mă distrau teribil! Alo! Știi, era o situație foarte nostimă! Alo! De ce taci? Alo! Alo! Ah! Ești de piatră! Niciodată n-ai fost în stare să mă înțelegi!...

Simona CHIRIȚESCU

Pentru fetițele noastre

1) Rochițe din stofă de culoare pastel (bleu, vernil, rose etc.). Pe toată lungimea rochiei o cută dublă prinsă în talie de o fundă. De o parte și de alta a cutei și în continuare pe tiv un grup de tighele mărunte cu ață de mătase în culoarea stofei și puncte pline brodate.

2) Pentru fetițe de 10—14 ani, o rochie din două piese de stofă. Fusta foarte bogat plisată.

3) Din plătcuța scurtă cu mînecuțe chimono pornește rochița cu grupuri de cute în față și spate.

4) O rochiță din catifea cu croiala imitînd un bolerou.

5) Rochiță din stofă a cărei plătcuță este croită în formă de bolerou.

6) O rochiță din pluș cord cu coasta mică. Fusta în clini este prinsă în față pe corsaj cu năsturei mici de sidef.

7) Un model original lucrat din stofuliță pufoasă în culori pastel. Plătcuța este prinsă de fustă, formînd lateral cute adînci. Garnitura de la plătcă se repetă pe fustă formînd și buzunare în dreptul ei.

8) Pentru fete mai mari o rochie din stofă cu două grupuri de pliseuri pe toată lungimea rochiei. În talie, pliseurile sînt prinse cu fundulițe.

Desene de Raia SOLOMONICA

GARNITURI DIN BLANA

Text și desene: Tanți PFENNINGS

Din resturi de blană veche se pot confecționa mici garnituri care înfrumusețează îmbrăcămintea de iarnă. Iată cîteva sugestii precum și modul cum să lucrăm singure micile garnituri:

1. Cîteva (3-4) codițe de nurcă aplicate la mînecuțe și la marginea de sus a cămășicii, înfrumusețează un taior sau o rochiță.

2. Un aspect tinerește dă gulerului acest nod ieșit prin butoniere.

3. Alt mod de a înfrumuseța gulerul: pe guler ca și în jurul pălăriuței sau bascului se pun fîșii de blană.

4. O bantă de blană, lată de 2-3 degete, formează un chenar frumos la un guler mat.

5 Căciulița giugiu, înnodată în față în chip de fundă poate fi dublată (interior) cu blană; marginile fundei se pot garnisi cu cîte o mică aplicație din aceeași blană.

6. Un fel mai original de a împodobi pălăriuța și reverele gulerului cu mici fișiuțe și petecuțe de blană.

7. Dintr-o blană cu păr mare (ex. cozi de vulpe, pisică sălbatică) se poate garnisi frumos capișonul.

8. Manșetele și banta de blană marcînd platca dau un aspect original acestui taior de după amiază.

Cum lucrăm blana

Întîi o umezim pe partea pielii cu ceva cîrpe înmuiate în apă, apoi cu blana în jos o întindem (nu prea tare) pe o scîndură și o prindem în cuie mici, pioneze etc. lăsînd-o să se usuce 24-30 ore (fig. A.) În fig. B. se arată cum se cos micile dedecte iar în fig. C. cum se croiește după tiparul dinainte făcut; se taie — bineînțeles pe partea fără păr și pe cît posibil netăind și pe acesta — cu o lamă sau un bisturiu. În D. arătăm cum se fac năzile: pe cît posibil în zig-zag, ca să devină cusătura aproape invizibilă pe față. În timpul coaserii, toate firele blănii se împung cu acul spre față. În fig. E. se arată cum se face tivul cu ajutorul unui șiret peste care punem fața blănii și apoi coasem pe muche. În fig. F. se vede cum la tivurile gata făcute se aplică o căptușeală.

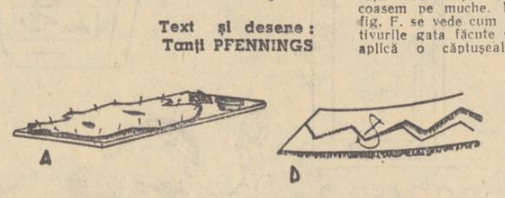

Visul

Scenetă

Personaje: *ANDREI — tatăl*
FLORICA — mama
COSTEL — copilul

SCENA I

FLORICA: — Andrei dragă, hai să-i facem temele copilului, că acuși vine de la cinema și, dacă nu-s gata, iese scandal...
ANDREI: — Hm... da... Să i le facem... Dar vezi tu, Florico, avui azi după masă un vis...
FLORICA: — Și ce-i cu asta?
ANDREI: — Stai să-l auzi... Se făcea că noi doi eram în casă cînd a venit Costel de la școală... Și ce-a urmat...
FLORICA: — Ce-a urmat?
ANDREI: — A urmat...

VISUL

COSTEL: (intră) — Bună ziua, părinți! Ei, cum merge?
TATAL: — O, Costele, bine că ai venit! Uite, trebuie să predau mîine o situație lunară de materiale! Mi-o faci, Costele?
COSTEL: — Of! Să mă odihnesc puțin și ți-o fac!
MAMA: — Costele, puiule, și eu trebuie să predau un referat! Mi-l faci?
COSTEL: — Dar voi cînd o să învățați odată să vă faceți singuri lucrările?... Uf! Bine! Să mănînc ceva și văd eu!
MAMA: — Mulțumesc, Costele!... Hai, Andrei, facem o tablă?
TATAL: — Hai! Eu joc cu albele!
MAMA: — Ba eu, că și ieri ai jucat tu cu albele!
COSTEL: — Fiți cuminți, că acuși nu mai fac nimic! Ce-i gălăgia asta?
TATAL ȘI MAMA: — Am înțeles, Costele! (joacă în liniște) (Costel la masă lucrează situația de materiale)
TATAL: — M-am plictisit de table...
COSTEL: — Mai bine ați citi și voi o carte! Toată ziua table! (lucrează)
TATAL: —Costele, tot ai tu de lucru la situație și la referat! Ne dai voie la cinema?
COSTEL: — Mai bine ați sta și voi să vedeți cum se face o situație și un referat! Una, două, cinema! Părinți cuminți sînteți voi? Cînd naiba o să scot din voi oameni întregi?
MAMA: — Costele, nu ne dojeni, că acuși plîngem!
COSTEL: — Bine, hai duceți-vă la cinema! Tată, adu-mi niște țigări cînd te întorci!
TATAL: — Bine, Costele! Noi am plecat! Hai Florico!
COSTEL: — Să nu veniți tîrziu!
(și visul continuă a doua zi)
TATAL: — Bună ziua, Costele... tht... iht... iht...
COSTEL: — Ce plîngi, tătucule?
TATAL: — Ihi... Azi mi-a cerut șeful secției niște completări la situație... tht... Și n-am știut să le fac... ihi...
MAMA: — Și mie... ihi... mi-a cerut niște adăugiri... la referat... ihi... și n-am știut... iht.
COSTEL: — Și ce plîngeți?
TATAL: — Ihi... că ne-a spus... tht... că ne-a făcut altcineva lucrările... și asta pentrucă atunci cînd eram mici... alții ne făceau lecțiile... iht... că spunea șeful... ihi... cum ne-am învățat de mici... tot așa am rămas și mai tîrziu... ihi... și că ne-am ars de primăă... ihtit
MAMA: — De primăă... ihtiit...
(Aici se încheie visul)
ANDREI: — Ei, ce spui Florico? Urît vis!
FLORICA: — Auzi, să ne facă altul lucrările! Costel! Și tu să-i aduci țigări! Groaznic!
(intră Costel)
COSTEL: — Bună seara! Gata temele, tată? Mi le-ați făcut?
TATAL: — Nu ți-am făcut nimic. Să le faci singur!
MAMA: — Și de cînd fumezi dumneata, tinere?
TATAL: — (șoptit): *— Lasă-l, soro, asta era în vis!* (lui Costel) *Și de azi înainte îți faci singur temele!*
COSTEL: — Ihi... ihi... de ce?... Eu am crezut...
TATAL: — Să nu mai crezi! Vrei să ajungi un neisprăvit? Și să te radă de la primă?
COSTEL: — Ihi... iht... ce primă?... La școală nu iau primă...
TATAL: — Ăăă... Lasă că știu eu... Dacă o să-ți facem noi lecțiile, nici la slujbă n-o să iei... Hai treci la lecții.
COSTEL: — Hiii... Bine (își face lecțiile)
MAMA: — Andrei, noi ce facem? Hai o tablă!
TATAL: — Bine! Hai! Eu încep! Șase, șase!
MAMA: — Ai noroc! Trei, trei! Vezi că ai mutat de șapte ori!
COSTEL: — (de la masa lui): *Iar table! Mai bine ați citi și voi o carte, dacă tot nu-mi faceți lecțiile.*
TATAL: — (încrementit): *Florico să știi că ăsta mi-a mirosit visul! Dă-le-ncolo de table!*

Sadi RUDEANU

FRED GHENĂDESCU

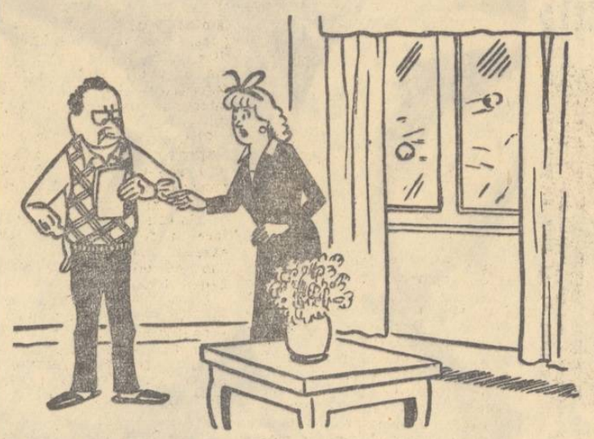

„NOTE"

— Cum, te superi pentru că, în sfîrșit, Dănuț ți-a adus note mari?
— Cam prea mari! In total 125 lei, pentru geamuri sparte cu bulgări de zăpadă.

RIK AUERBACH

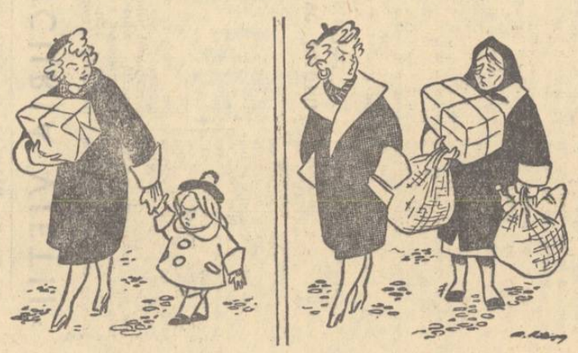

ÎNTR-O ZI

— Hai mai repede i să te ducă mama în brațe?

...ȘI DUPĂ 20 DE ANI

— Mișcă, mamă, mai repede, doar nu vrei să te iau în brațe...

ST. MUNTEANU

— Să-mi fie socoteala liiin...

MATTY ASLAN

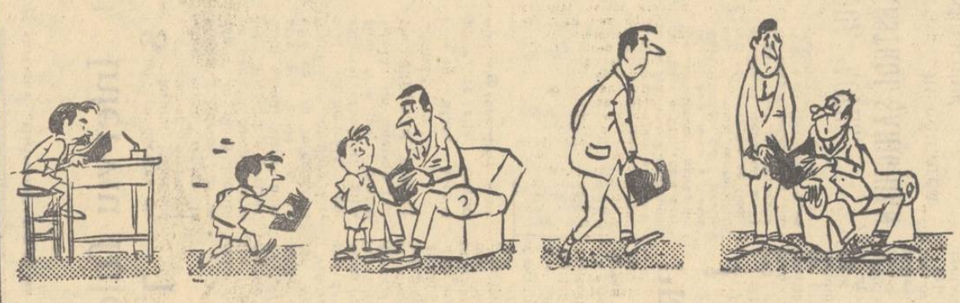

Fără cuvinte

GH. CHIRIAC

„MAMA": — Nu știu ce să mă fac, doctore, nu mănîncă!...

— Ce-i asta?
— Cățel a luat un șase...

T. PALL

— ...și covorul fermecat zboară ca gîndul...
— Sau ca racheta cosmică, bunico!...

Are personalitate!

EL: — Și toate astea se întîmplă fiindcă nu te ocupi de educația lui. Îl lași în voia soartei.
EA: — Ce vrei dragă, nu-l pot mustra, e un copil sensibil! Are o personalitate bine conturată!
EL: — Dănuț, unde ai fost pînă acum?
DANUȚ: — M-am jucat cu pietre în stradă!...
EL: — Asta e joacă? Alaltăieri ai spart cu o piatră oglinda vecinului și a trebuit să cumpăr alta. Ieri ai spart geamul lui Tudose și a trebuit să cumpăr altul... Ce rîzi fără motiv?... Hai?...
DANUȚ: — Păi acușa o să vină aici nenea Manole. Să vedem de unde o să-i cumperi un alt cap!...
EA: — Nu ți-am spus, dragă? Are personalitate!

I. AVIAN

Educație aleasă

Mama și copilul

— Dialog —

MAMA: — Ia spune, puiule, ce-ai mai făcut?
COPILUL: — Să vezi mămico... A trecut un om bătrîn pe stradă și eu i-am pus piedică.
MAMA: — Minca-l-ar mama de nebunatec!
COPILUL: — Și pe urmă am văzut un geam mare, am luat o piatră și am ochit drept în mijloc.
MAMA: — Minca-l-ar mama de ochitor.
COPILUL: — ...Și pe urmă a trecut un om înalt pe stradă, eu l-am oprit, l-am dus la o ușă, l-am rugat să sune că eu nu ajung la sonerie și pe urmă i-am spus: „Acum hai să fugim, că vine nea Gogu care stă aici și ne bate".
MAMA: — Minca-l-ar mama de spiritual...
COPILUL: — Dar el mi-a spus că sînt prost crescut.
MAMA: — Cum se poate? Copilul meu prost crescut? Tu ești prost crescut? Tu care ai un metru și treizeci?...

(Cortina)

N. STROE

NELL COBAR

— Tăticuleee! De ce nu mă lași, să-mi stric eu singur jucăriile?...

ȘT. COCIOABĂ

Mai sînt studenți care după terminarea institutului...

— Minca-l-ar mama de „inginer"!...

FILATELIE

Concurs pentru cel mai frumos timbru despre V. I. LENIN

Pictorii care lucrează în domeniul mărcilor poștale, se inspiră deseori în creația lor din chipul lui Vladimir Ilici Lenin. Primele timbre cu efigia lui Lenin au apărut în Uniunea Sovietică în 1924, în ziua și ora în care aveau loc funeraliile marelui conducător.

În prezent, în U.R.S.S. numărul mărcilor poștale care povestesc viața și activitatea lui V. I. Lenin este de peste 200. Aici se găsesc serii de portrete ale lui Vladimir Ilici în diferite perioade ale vieții sale, mărci emise cu prilejul aniversării Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, cu prilejul congreselor P.C.U.S. Pe diferite mărci sînt înfățișate mausoleul lui Lenin, locuri care amintesc viața și activitatea lui Lenin, monumentele închinate întemeietorului statului sovietic și aflate în diferite orașe

În 1960 se împlinesc 90 de ani de la nașterea lui V. I. Lenin. Cu acest prilej, Ministerul Telecomunicațiilor din U.R.S.S. a organizat un concurs pentru cel mai bun proiect de mărci poștale închinate lui V. I. Lenin.

Recent au fost anunțate rezultatele concursului. Premiul I nu s-a acordat. Premiul II a fost acordat pictorului G. Brusențov pentru o marcă originală realizată pe una din temele concursului — întruchiparea ideilor lui V. I. Lenin în economia statului sovietic. O marcă având drept temă „Decretul păcii" și realizată de pictorul V. Lobanov, a primit ca și alte marcă cu portretul lui V. I. Lenin, realizată de V. Biriuzov, o mențiune, premiul de încurajare.

Expoziții internaționale

La Palermo s-a sărbătorit, într-un cadru festiv, centenarul primelor mărci din Sicilia. Punctul central al manifestărilor a fost marea expoziție filatelică internațională „Sicilia 59", care s-a bucurat de o largă participare internațională.

La clasa oficială au fost expuse colecțiile prezentate de Administrațiile poștale ale O.N.U., Argentinei, Belgiei, Bulgariei, Canadei, Cehoslovaciei, Danemarcei, Elveției, Finlandei, Ghanei, Israelului, Norvegiei, Olandei, Poloniei, Portugaliei, Rominiei, Republicii Arabe Unite, Republicii Federale Germane, Republicii San Marino, S.U.A., Suediei, Togo, Turciei, Ungariei, Vaticanului și Italiei.

Republica Populară Romînă a fost reprezentată prin colecțiile trimise de Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor și Asociația Filateliștilor.

Iată ce rarități mondiale au putut fi văzute la „Sicilia 59": Mauritius, Ceylon 1859, primele mărci din Natal, seria Diademe din New South Weles (din colecția reginei Angliei), emisiunile cantonale din Elveția etc. În mod special relevăm mărcile clasice romînești, printre care celebrele „Cap de bour" din prima și a doua emisiune, prezentate în cadrul unei colecții de studii, de către Eduard Cohen.

Mărcile siciliene au fost bogat reprezentate în colecțiile specializate ale unor filateliști italieni de frunte, ca Mario și Alberto Diena, prof. Michele Lombardo, Ludovico Pallavicino etc.

Marile premii au fost obținute de colecția Anderegg (Elveția specializată), Tomassini (Elveția specializată), Garcia (Portugalia clasică), Vita (Sicilia), Schatzkés (Mexic și Franța clasice), Lippschutz (clasice Rusia).

„Sicilia 1959" s-a înscris ca cea mai mare manifestare filatelică internațională din acest an, așa cum „Polonia 60" se anunță ca cea mai mare pentru anul viitor.

După cum se știe în anul 1860 a fost emisă prima marcă poștală polonă și pentru sărbătorirea centenarului ei se va organiza în Palatul Culturii din Varșovia în septembrie 1960, o mare expoziție internațională, sub auspiciile F.I.P. (Federația Internațională de Filatelie).

Încă de pe acum sînt anunțați numeroși participanți din U.R.S.S., Germania, Elveția, Belgia, Olanda, Japonia, Italia, Anglia, etc. Este așteptată cu interes prezentarea unor selecțiuni din colecția casei regale britanice.

Mărcile poloneze vor fi bogat reprezentate prin emisiunile celor o sută de ani. Sînt anunțate numeroase colecții tematice de mare atractie și valoare filatelică.

Val TEBEICA

Jocuri distractive

Încercați!

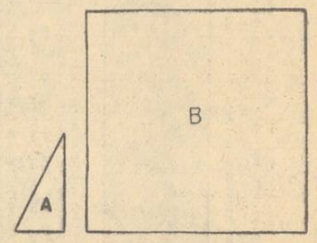

Împărțiți pătratul B în 20 de parcele egale cu triunghiul A. (Pentru ușurință dv., copiați pe hîrtie triunghiul și pătratul. Decupați triunghiul și aplicîndu-l pe pătrat încercați cu ajutorul unui creion să fixați cele 20 de parcele).

Întrebări...

LA CE DISTANȚĂ?: O motonavă a plecat într-o cursă lungă pe mare. Cînd nava s-a depărtat la 180 mile de țărm, a fost trimis după ea un hidroavion cu un mesaj urgent. Viteza hidroavionului este de zece ori mai mare decît viteza motonavei.

Întrebare: La ce distanță de coastă a fost ajunsă motonava de hidroavion?

ÎMPĂRȚIȚI!: Împărțiți 45 în patru părți în așa fel, încît dacă la prima parte vom adăuga 2, din a doua vom scădea 2, a treia vom înmulți cu 2, iar a patra o vom împărți cu 2, toate rezultatele vor fi egale.

Un cerc și un carton

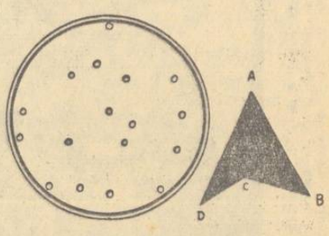

În fața dv. se află un cerc cu multe găuri. Alături un carton în forma pe care v-o prezentăm. Încercați să așezați acest carton peste cerc în așa fel încît fiecare din cele patru colțuri (A, B, C, D) să cadă pe cîte o gaură.

Poșta jocurilor

G. MATEESCU — București: Jocurile matematice pe care ni le-ați trimis au fost reținute și vom căuta să le folosim. La ultima întrebare vă dăm un răspuns negativ.

N. VASILACHE — Iași: Vom ține seama de sugestiile dv. și vom acorda mai multă atenție problemelor respective.

Soluția jocurilor apărute în numărul 114

PĂTRATUL 15

6	7	2
1	5	9
8	3	4

2 din 28: desenele 9 și 27.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

La mintea cocoșului!

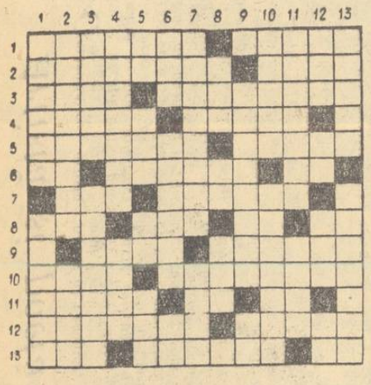

ORIZONTAL: 1) Arhiva minții — Colectiv ce se instruiește; 2) Incursiune în memorie — „Cîntecul lui ...înțeleptul", poezie de Pușkin; 3) „Gîndul meu la... zboară / Ca o pasăre ușoară / Către cuibul înverzit" (Alecsandri) — Cu mintea în... neregulă. 4) „Un cuget, o gîndire, / Pe toți să ne-nfrățească / Și în dreaptă mulțumire / Să zicem în...: /Trăiască țeara noastră / Și arta romînească". (Alexandrescu) — A disciplina mintea. 5) Înnoit — Ghid cerebral 6) Sînt — „Doar luna singură-și revarsă / Văpaia-i rece și... / Pe-această frunte grea și arsă / De gîndu-i dornic de lumină" (Vlahuță) — Dumneata. 7) Zboară în basme ca vîntul sau ca gîndul — Acrișoară 8) ...pe gînduri —... Negri, autoarea poeziei „Floarea gîndului" tălmăcită de Vlahuță — Alifie — În creer! 9) Se descurcă bine — Cu mintea încordată. 10) ...tu, stăpîna mării, pe a lumii boltă luneci / Și gîndirilor dînd viața, suferințele întuneci", (Eminescu) — Netrecute prin filtrul rațiunii. 11) Obsesia gîndurilor lui Ulise, în rătăcirile-i pe mare — „Dac-o fi pe drum, tu treci; / ...că ești grăbit, și-o lasă, / Să n-asculți, orice să-ți spuie / Și-un gînd rău să nu te-nșele / Pîn-acasă / S-o petreci". (Coșbuc) — Udrea Constantin 12) Lapsus! (fig. pl.)—Preocuparea minții; 13) Cu trecerea lor îmbogățesc mintea — Deștepți — Atent la început!

VERTICAL: 1) Cu mintea coaptă — A vorbi... fără concursul minții 2) Autorul poemului „Cugetările sărmanului Dionis" — Îl recunoașteți în versurile: „Al să cunoști chilimul, în august, al livezii / și multă înțelepciune din snoavele lui Pan / și triaca-amlădiată ca-n stihul lui Arghezi / tîrziu, la foc de vreascuri, sub minuri de țărani", din poezia „Drumețule". 3) Conducător al armatelor rușești la 1612 — Curățați 4) Dezavantajos (pl.) — „Orice gînd ai, împărate, și oricum vei fi sosit, / Cît sîntem încă pe ..., eu îți zic: Bine-ai venit!" (Eminescu) 5) În amintire! — Dialecte la negrii din Guinea — Armăsar — A răsuna prelung. 6) Întreprindere industrială de Stat — „Istoria prea înțeleptului Arghir și a nepotului său...", scriere de Anton Pann — Jumătate de vers! 7) Greu de înțeles (fig.) — Stau pe gînduri. 8) Comunicație între fiorduri în Norvegia — Nota redacției — Aici. 9) Imperativ cu petale (3 cuv.) — Extremele gîtului! 10) Bărci pescărești — Zboară și ele, dar pe șine 11) Mai multe cugete, un singur gînd — „.... n-am de gînd", poezie de Eugen Frunză din volumul „Liberi și stăpîni" 12) Durată în întrecere — Pronume — Scutește mintea de însușiri — Da (germ.) 13) Cu mintea sprintenă — Înapoiat mintal.

Sorin ILIESCU

Cuvinte mai rare: Eve, Eid.

POȘTA REBUS

M. PELIMON — București: Pentru început, jocul trimis dovedește calități. O părere completă a calităților d-voastră rebusistice nu ne putem face însă decît pe baza cercetării mai multor jocuri. Mai trimiteți.

GH. POPESCU — Ploești: Avem pregătit un joc pe o temă asemănătoare.

E. CRIȘMARU — raionul Dărăbani: Mai trimiteți. O sugestie pentru viitor: preferăm jocuri de actualitate.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

A TRECUT ȘI EA

ORIZONTAL: Topîrceanu — G.A.C. — Otavă — Nou — Pomi — Veselie — Cioban — Al — Rtu — Eine — N.T. — Rip — Anam — S.M.T. — E — Atac — Imita — Are — Sadoveanu — Pui — I — Umi — Delmar — P — Gri — Coșbuc — G.L. — Fresce — Curechi — Literatură — Aer — O.P. — Lago — Etalat — Ram — Matol — Viță — Itinerar — Vinat.

DEFINITE ÎN „A"

ORIZONTAL: Macaz — Măsură — Economisiri — Similitudini — Ede — Anume — Om — Reda — Trafica — I — Înfiat — Net — Acățat — Azore — Sinonim — Epir — Vînă — Isti — I — Fi — Italiancă — Aluminiu — Ali — Diseca — Tițel.

SPAȚIU

Paralele — Ica — Acolo — Agitat — Satelit — Mare — Ași — Așeza — A.L. — Rară — Trageri — E — Epurați — I.E. — La — Tril — N.S. — R — Adresă — Șapte — A.E. — O — Actor — Aplanări — Rău — Aton — Natație — Sanatorii — An.

ȘAH • ȘA H • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Partide de șah romînești în reviste străine

Cînd cunoscutul jucător englez I. Penrose s-a recunoscut învins și i-a dat mîna lui Corvin Radovici, atunci, la Budapesta, partida dintre ei a fost solicitată de numeroși corespondenți străini, cărora le-a plăcut jocul inspirat al maestrului romîn. Astfel s-a făcut că această partidă cîștigată de Radovici a fost reprodusă în mai multe țări ca una dintre cele mai bune desfășurate la campionatul mondial studențesc.

„Prezintă interes din punct de vedere al deschiderii și al jocului de mijloc", *apreciază această partidă „BULETINUL DE ȘAH", renumita publicație sovietică. „O străpungere spirituală", astfel o intitulează cronicarul șahist al ziarului „BERLINER ZEITUNG". Iar publicistul Jean Becker, în comentariile sale din ziarul parizian „LIBERATION", scrie că Radovici „a distrus poziția adversarului de o manieră foarte frumoasă".*

Reproducerea unei partide a unui jucător romîn este astăzi departe de a fi un fapt izolat, întîmplător, cum era în trecut. Datorită creșterii calitative a șahului din țara noastră, în presa internațională de specialitate apar regulat realizări ale șahiștilor romîni. În revistele sovietice „Șahul în U.R.S.S." și „Buletinul de șah", în revista „Schach" din R. D. Germană, „Schach Echo" și „Deutsches-chach-zeitung" din R. F. Germană, în revista bulgară „Șahmatna Misl", în publicațiile franceze „Europa Echec", „L'Humanité Dimanche", „Liberation", „Combat" etc. și în numeroase alte reviste și ziare din lume apar adeseori partide cîștigate de Troianescu, Radovici, Ghițescu, Drimer, Soos, Szabo, Gunsberger și alți jucători romîni. Iar aceasta este o mărturie semnificativă a prestigiului creșcînd de care se bucură șahul romînesc pe arena internațională.

Iată acum partida cîștigată de Radovici (cu albele) la Penrose: 1. e4, e5 2. Cf3, Cf6 3. C:e5 d6 4. Cf3, C:e4 5. De2, De7 6. d3, Cf6 7. Ng5, Cbd7 8. Cc3, h6 9. Ne3, Cb6 10 0-0-0, Cg4? (mai sigur ar fi fost g6, Ng7 și 0-0. Radovici demonstrează în continuare în mod convingător slăbiciunea acestei mutări) 11. Dd2!, C:e3 12. Te1!, Ne6 13. T:e3, Df6 14. Cb5a! Rd7 (Negrul e forțat să-și strice rocada, întrucît la Dd8 ar fi urmat Cfd4!) 15. c4, g5 16. Cfd4, Ng7 17. C:e6, f:e6 18. Ne2, h5 (Evident că la D:f2 ar fi urmat Tf1) 19. g4!, h4 20. Cc3, Thf8 21. Nf3, c6, 22. The1. Tae8 23. c5! (Străpungerea spectaculoasă care a ridicat valoarea acestei partide) d:c5 24. Ce4, Dd4, 25. Dc2, Ca4? (o mutare disperată, dar Penrose nu avea alte resurse) 26. D:a4, D:b2+ (la D:a4 ar fi urmat Cc4 șah-damă) 27. Rd1, Nd4 28. Db3!, D:b3 29. a:b3, N:e3 30. T:e3 Tg8? 31. Cf6+ și Penrose cedează.

Rezultate din „Cupa Magazin"

GRUPA I. Aceasta a fost grupa cea mai disputată. Rezultatul final este următorul 1-II Ing. C. Ștefaniu — *Buc. și* N. Manolescu — *Buzău 9½ puncte, calificați pentru etapa a doua a „CUPEI MAGAZIN"; III* G. Gheorghiu — *Buc. 8 puncte; IV* V. Rotărescu — *Buc. 6½ puncte; V* Ing. L. Cristev — *Buc. 6 puncte; VI* P. Năstase *2½ puncte.*

GRUPA 24. Suliga Valentina *(Arad)* — Ștefan Marinescu *(Topoloveni) 2-0;* Șuliga V. — Gesticone A. *(Tîrnăveni) 1-0. Rezultatul partidei* M. Burduja *(Bistrița)* — N. Răbocea *(Rupea) este 0-1 și nu 1-0 cum din greșeală a apărut. În clasament conduce N. Răbocea cu 10 puncte din 10 posibile.*

GRUPA 13. Popeea Corneliu *(Buc).* — Andrei Szabados *Buc.) 1-0;* Popeea Corneliu — Corneliu Ionescu *(Bîrzova) 1-0. Pe locul întîi în grupă s-a clasat Popeea Corneliu cu 11½ puncte. Pe locul doi Tiberiu Popescu (Lugoj) cu 10½ puncte.*

GRUPA 83. Siciliană. Moisescu Angela *(București)* — Manda Gh. Constantin *(Pitești) 1-0.*

Dv. ce ați muta? (13)

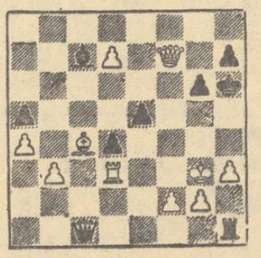

Albul este la mutare.

DOINA DUMITRESCU, studentă în anul IV la Institutul de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale", obține un deosebit succes în piesa „Oameni de azi" de Lucia Demetrius, jucată de studenții Institutului.

Fotografia: Emil WECHSLER

Darclée pe ecran

Rolul titular va fi interpretat de tînăra actriță Doina Tuțescu. Vocea: Arta Florescu

Realizare unică în felul ei în cinematografia noastră, filmul biografic-muzical închinat vieții și activității marei cîntărețe române Haricleea Darclée a trecut cu succes faza probelor filmate. Distribuția, definitivată zilele acestea, a și început repetițiile sub conducerea tînărului regizor Mihai Iacob care — vă amintiți, desigur — a debutat anul trecut împreună cu Mircea Drăgan cu filmul „Dincolo de brazi".

PROTAGONISTA FILMULUI

a fost cea mai dificilă alegere pe care a trebuit s-o facem — ne-a mărturisit un dintre noi, regizorul Mihai Iacob. Căutam afinități interioare, dar și fizice. De aceea ne-am hotărît asupra talentatei actrițe DOINA TUȚESCU care, în plus, are și calități muzicale.

70 DE ROLURI ȘI 3400 FIGURANȚI

vor susține acțiunea filmului, realizat în culori, al cărui scenariu a fost scris de C. Cirjan și Ionel Hristea. Asemănarea actorilor cu personalitățile istorice este întîmplătoare. Probele fotografice o confirmă. Iată și cîteva exemple: Verdi va fi interpretat de C. Tăpîrdea, Puccini de Geo Barton, Gounod de Costache Antoniu, Leoncavallo de Marcel Anghelescu, George Enescu de Sabin Făgărășanu, Gh. Ștefănescu de Toma Dimitriu. În total 18 personalități istorice, printre care se numără artiști și compozitori români ca Aristizza Romanescu, Notara, Wachmann, Caudella etc... Pentru interpreți au fost create 140 de costume de către Irène Bratu. Portretele

DOINA TUȚESCU

personalităților din epocă reprezintă în egală măsură și un succes al talentatului nostru machior Alexei Sergheevici Smirnov, creatorul neuitatelor tipuri folosh

oveni din filmul „Pe Donul liniștit".

UNDE ȘI CINE VA CÎNTA

Filmul, ca și viața eroinei, ne va purta prin marile săli de spectacole ale Europei. Acțiunea se petrece în Rominia, Franța și Anglia. Operatorul Andrei Feher ne va vedea printre altele în sala operei din Grand Opéra (Paris) și Scala din Milano. De asemenea, vor apărea pe ecran vechiul Teatru Național din București și teatrul Constanzi din Roma. Se va filma în 80 de locuri, ceea ce constituie o grea încercare pentru munca scenografilor Teodoru și Dumitriu.

— Și totuși: cine va cînta?

Regizorul Mihai Iacob a oftat să ne răspundă.

— Deocamdată aceste date rămîn un secret al nostru, pentru că spectatorul vine să vadă filmul nu să asculte un recital.

— Bănuim însă că vor fi cele mai strălucite voci ale primei noastre scene muzicale.

— Într-adevăr.

— Să facem... presupuneri?

— În sfîrșit, iată-le, dar... fără distribuție: Arta Florescu, Octav Enigărescu, Lelia Cincu, Ion Piso, Nicolae Herlea, Garbis Zobian, Valentin Teodorian, Corneel Fănățeanu, Constanța Cîmpeanu.

ÎN CURÎND PRIMUL TUR DE MANIVELĂ

Prima lună a noului an coincide cu intrarea pe platou a filmului „Darclée" (sau invers, cum doriți !). Pînă atunci, echipa de filmare și-a propus o pregătire minuțioasă.

— Vom face repetiții cu întregul film ca... la teatru — ne-a asigurat regizorul Mihai Iacob.

— Vă grăbiți ?

— Desigur. În luna iulie, odată cu aniversarea a 100 de ani de la nașterea Haricleei Darclée, filmul trebuie să fie gata.

SORIN ROIBU

CE SE REPETA

● După Teatrul Național din Iași și teatrele germane din Sibiu și Timișoara, alt teatru din țară se pregătește să prezinte publicului cunoscuta piesă „Mutter Courage" de Brecht : Teatrul din Orașul Stalin. Interpreta rolului titular va fi **Nunuța Hodoș.**

● În regia lui **C. Nacu,** o echipă de actori de la Teatrul „V. I. Popa" din Birlad repetă comedia dramaturgului brazilian Guilherme Figueiredo „VULPEA ȘI STRUGURII", cu artistul emerit **Laurențiu Mărgineanu** în rolul lui Esop.

SPECTACOLUL magazin

Premieră la Teatrul C. C. S.

„BUCURIA VIEȚII"

Sus cortina ! Astăseară, la Teatrul C.C.S. e din nou premieră. Anvamblul de cîntece și dansuri al Consiliului Central al Sindicatelor prezintă, pentru întîia dată, spectacolul de cîntece și dansuri „Bucuria vieții".

Ce vor vedea și vor auzi diseară spectatorii ? În primul rînd, cîteva frumoase cîntece de masă în primă audiție : „Minerii cîntă partidul" de E. Feirescu, „Bat clocane" de Savel Horgiog, „Dunăre, să fii mereu albastră" de Eugen Țegar, „Cîntec pentru excursie" de Florin Comișel și altele. Alături de melodii ale compozitorilor noștri, vor putea fi ascultate minunatul cîntec „Țaiga" din opereta „Fericirea" de Milutin presum și „Hora mărunță" a compozitorului bulgar Karadonkov.

Muzica populară va fi și ea prezentă din plin în acest spectacol. „Cîntec nou din Vîseu", aranjament pentru grup vocal și orchestră de Victor Popescu, precum și o serie de variațiuni pe diferite melodii populare românești.

Partea coregrafică va fi reprezentată în spectacol prin baletul în 3 tablouri „Cînd strugurii se coc" de Mihail Iora, maestru emerit al artei, laureat al Premiului de Stat, scenariul este semnat de Florica Capsali, Mitiță Dumitrescu și Petre Bodeul, artist emerit.

Festivaluri cinematografice în 1960

● Al XII-lea Festival Internațional al Filmului de la Karlovy-Vary, va avea loc între 8—24 iulie 1960, sub deviza : „Pentru prietenie între oameni, pentru prietenie durabilă între popoare".

● Al XIII-lea Festival Internațional al Filmului de la Cannes, va avea loc între 23—28 mai 1960.

● A IX-a ediție a Săptămînii filmelor documentare și culturale va avea loc la Mannheim (R.F.G.) între 4—20 mai 1960.

● Al șaselea festival al filmului de scurt metraj de la Oberhausen („Zilele filmelor de scurt metraj") va constitui primul festival de filme al noului an. Federația internațională a criticilor cinematografici a hotărît ca începînd din 1960 să ofere un premiu filmului de scurt metraj distins la acest festival.

GERARD PHILIPE — prieten al țării noastre

Costache Antoniu, artist al poporului, este posesorul unui interesant mesaj al lui Gerard Philipe.

În 1955, fiind în conducerea organizației centrale a sindicatelor din artă și cultură, Costache Antoniu s-a adresat tînărului președinte al sindicatului artiștilor francezi, scriindu-i printre altele :

„Mult stimate coleg,

. . . . . .

V-am văzut în mai multe filme și vă prețuiesc în mod deosebit. Cunosc activitatea dv. pe țărîm obștesc și știu că ați făcut recent o călătorie în U.R.S.S. De aceea aș fi foarte bucuros să aflu cum credeți dumneavoastră că am putea contribui noi, artiștii, la strîngerea relațiilor culturale dintre țările noastre, ținînd seama de tradiționala prietenie care leagă poporul romîn de cel francez.

. . . . . .

COSTACHE ANTONIU
artist al poporului
din R.P.R.

Și răspunsul a sosit curînd. Iată-l :

„Scumpe coleg,

În momentul de față [1]) avem ca oaspeți, la Paris, o delegație de cineaști sovietici. Mulți dintre ei prin-miseră delegația de cineaști francezi, la Moscova, Kiev sau Leningrad.

Odată mai mult ne-am dat seama că legăturile personale între oameni de aceeași profesie, din țări diferite, contează poate mai mult decît simpla hotărîre de a strînge legăturile culturale.

Mi-aș permite să exprim aici o sugestie, chiar o dorință. Pentru a întări prietenia franco-romînă, ar fi bine ca romîni și francezi, oameni de aceeași profesie, să aibă prilejul să se vadă, să-și vorbească și chiar să se critice.

Scumpe domnule Costache Antoniu. Pînă ce vom avea plăcerea să vă vedem pe dumneavoastră și pe colegii dumneavoastră în fotoliile teatrelor noastre [2]) și pînă cînd noi, la rîndul nostru, vă vom aplauda la dumneavoastră acasă, ar fi bine să facem un schimb de filme, pentru că aceste cutii cu pelicule oglindesc cultura și viața noastră cotidiană.

Mulțumîndu-vă pentru scrisoarea dumneavoastră, vă rog să credeți, scumpe coleg, în sincerile mele sentimente.

Gérard PHILIPE"

Sint rînduri ce contureazâ parcă și mai pregnant figura luminoasă a regretatului artist, El va rămîne în amintirea noastră nu numai ca un mare și iubit actor, ci și ca un sincer militant al prieteniei între popoare.

[1]) Era în decembrie 1955.
[2]) Lucru ce s-a înfăptuit cu un an mai tîrziu.

LUMINILE RAMPEI

● „CYRANO DE BERGHERAC" cunoscuta comedie romantică a lui **Edmond Rostand**, care nu s-a mai reprezentat la noi de peste trei decenii, se află în repetiție la Teatrul de Stat din Oradea.

● O primă încercare de spectacol de estradă la Teatrul de Stat din **Turda.** E vorba de „Se poate ?" spectacol de satiră și umor, alcătuit de un colectiv de autori locali și în care vor juca toți actorii teatrului.

● Regizorul sibian **Radu Stanca** a fost invitat la Teatrul Național din Iași, pentru a monta un spectacol cehovian, și anume „LIVADA CU VIȘINI".

● Teatrul de Artă din Moscova se pregătește intens pentru noua stagiune teatrală. Printre altele, teatrul pregătește spectacolele cu „S-a întîmplat la Ireufk" de Arbuzov și „Moartea unui comis voiajor" de Arthur Miller. Studioul tineretului al aceluiași teatru lucrează la „Nora" de Ibsen. Începînd din ianuarie 1960, cu ocazia sărbătoririi aniversării lui Cehov, teatrul va prezenta un ciclu Cehov.

● În repertoriul celei de a doua părți a stagiunii Teatrului Național „I. L. Caragiale a fost înscrisă piesa „ÎNVIEREA", după Tolstoi. Regia: Vlad Mugur.

● Duminică, 20 decembrie ora 10.30 în sala Studio a Teatrului Național, va avea loc, în cadrul ciclului „Antologia poeziei românești", matineul poetic Gh. Cosbuc. Va conferența tov. I. D. Bălan. Vor recita : artiștui poporului Costache Antoniu, artiștii emeriți Irina Răchiteanu și N. Brancomir, precum și Elena Sereda, Elena Galaction, Coca Andronescu, Sanda Toma, Viorica Petrescu, Tanți Economu, Tina Ionescu, Alfred Demetriu, Gh. Cozorici, Grigore Pavel, Costache Diamandi, Mircea Cojan. Regia: Mihai Berechet.

Orchestra „Electrecord" dirijată de Theodor Cosma, repetă „Unde-ai fost aseară ?" de Bartzer.

Fotografia: Mariana ALEXANDRESCU

Interviu fulger cu dirijorul Theodor Cosma

Sub conducerea dirijorului Theodor Cosma, orchestra „Electrecord" repetă în studio *„Unde-ai fost aseară"*, o piesă inedită de dans a compozitorului Richard Bartzer. Cum scopul vizitei noastre era acela de a afla ce noi înregistrări pregătește populara formație orchestrală, am așteptat răbdători sfîrșitul repetiției, pentru a-i lua un interviu fulger dirijorului Theodor Cosma.

— În afara acestei piese, ce alte lucrări sînt în repetiție ?

— *Muzica compozitorului Ion Vasilescu pentru filmul cu subiect sportiv „BĂIEȚII NOȘTRI". De asemenea repetăm un nou cîntec al lui Nicolae Kirculescu, „NINGE IAR", o melodie de Radu Șerban și două bucăți muzicale ale lui Horea Roncea și Alex. Imre, componenți ai orchestrei noastre. Într-o formație orchestrală lărgită, prin adăugarea unui grup de instrumente de coarde, vom pregăti spre imprimare și piesa „RID ȘI PLÎNG" de Grigore Florian.*

— Ce imprimări de muzică ușoară s-au realizat în ultimul timp ?

— *Am înregistrat de curînd „CÎNTEC PENTRU PRIETENI" de Eli Roman, „CARAVANA" de Ellington într-un aranjament inedit, o piesă de dans italiană și una germană, „OMUL PE CARE-L IUBESC" de Gershwin etc. De asemenea, în cadrul acțiunii de imprimare a muzicii ușoare românești în diferite limbi străine, Roxana Matei și Gigi Marga au imprimat în limba franceză cîntecele „UN MINUT" și „ADA KALEH".*

— Ce alte acțiuni pregătește orchestra „Electrecord" ?

— *Un concert public alcătuit dintr-un variat program de muzică ușoară.*

I. MATEI

DO-RE-MI

● Dirijorul iugoslav Oskar Danon, apare astă seară la pupitrul Filarmonicii de Stat din Cluj, care susține un concert extraordinar în sala mare a Casei Universitarilor din localitate. Programul concertului, cuprinde suita a-2-a de George Enescu, concertul nr. 1 pentru pian și orchestra de Chopin solist fiind Gh. Halmos și Simfonia 7-a de Prokofiev.

PREMIERA LA CIRC

În întîmpinarea sărbătorilor de iarnă, Circul de Stat oferă publicului bucureștean o nouă și foarte reușită premieră. Atracția principală a spectacolului o constituie, desigur, participarea foarte apreciată a artiștilor sovietici, care oferă seară de seară spectacolul măiestriei și al talentului lor.

Printre numerele prezentate de oaspeți, amintim performanța celor 4 *Kojuhov*-jongleri maeștri, care uimesc prin îndeminarea și repeziciunea amețitoare cu care minuiesc niște pălării și discuri zburătoare.

De o factură cu totul deosebită este „Numărul excentric muzical" oferit de *Duo Olitvanic* — instrumentiști nemaivăzuți pînă ai... cuierelor și... pălăriilor. (N-ați înțeles nimic ? Cu atît mai bine ! Îl veți vedea la circ !).

Că despre plasticitate, armonia și frumusețea mișcărilor, la care se adaugă frumusețea interpretelor — cele 4 *Dionkin* — care prezintă „Acrobații plastice", nu avem decît cuvinte de laudă.

Și artiștii romîni sînt — chiar foarte adesea, mai ales cînd e vorba de trapez — la... înălțime.

În primul rînd trebuie pomenite Coca și Margareta Toncini, — care domină și la propriu și la figurat, prin calitatea numărului de trapez oferit. Pe aceeași treaptă în ale măiestriei se află foarte tînăra Mariana Stănescu, pe care am numi-o mai degrabă „Fetița fără oase", văzînd ușurința cu care-și execută grelele încercări ale numărului de „Contorsionism", sau curajul și îndrăzneala de care dă dovadă Trio Vasilov, în al său număr de „Echilibristică".

Iluzionistul Retos adaugă farmecului său personal, dimitoare și — lucru rar ! — nemaiîntîlnite scamatorii.

Iată, prezentate în cuvinte puține, cîteva din numerele de succes — legate uneori de comparsele comicilor Boni și Toncini — pe care Circul de Stat vă invită să le vedeți.

Silvia KERIM

...perseverența cu care conducerea Teatrului Național „Vasile Alecsandri" și a Operei de Stat din Iași, continuă acțiunea de educare a maselor de cetățeni, prin organizarea periodică de recitaluri, simpozioane literare și concursuri.

...că la casa de cultură a orașului Constanța se țărăgănează de luni de zile începerea unei activități concrete. Nici formația de teatru, nici cea de cor sau de dans nu s-au constituit încă temeinic și nu prezintă nici un fel de programe.

...că la cinematografele „Mihail Eminescu" și „Maxim Gorki" din Galați, casele de bilete au ghișeele afară pe trotuare, lucru cu totul nepermis acum iarna.

Artistă și poetă

O discuție cu artista Angela Chiuaru — discuție inițiat plănuită asupra problemelor artei teatrale — îți rezervă o surpriză ; dincolo de pasiunea pentru scenă, o a doua la fel de intensă și căreia artista îi dăruie aceeași vibrație.

— Scrieți de multă vreme poezii ?

— De la vîrsta de 10 ani. De publicat însă, public doar de doi ani.

Răsfoiesc caietele cu versuri ale poetei. Pagini întregi umplute cu dicționare de rime, dar și mai multe cu poezii, un adevărat labirint de încercări, ștersături, reveniri.

— Care vă sînt poeții preferați ?

— Eminescu, Lermontov, Heine.

— Și temele preferate ?

— În literatură — *zîmbește Angela Chiuaru,* dragostea. *Și în timpul manuscrisul poeziei recent premiate în cadrul concursului organizat de Consiliul Național al Femeilor, „Primul sărut".*

— Îi las pe cititori să citească întreaga poezie în revistele de literatură și notez aici cîteva versuri dintr-un sonet :

„Și azi de vechile poezii mai roșesc / Nu-s „măscărici" cu zîmbet fals pe față / „Păpușă", „manechin" și nici „paiață" / Sînt ființă-n al sufletului omenesc /...

— Autocaracterizarea definește ambele vocații ?

— Da. Iubesc deopotrivă teatrul și poezia. Una o completează pe alta. Ceea ce mă străduiesc să exprim pe scenă exprim și în poezie.

Și în chip de exemplificare îmi întinde cîteva versuri : „Nu sînt decît un fir de iarbă, știu / Printre atîtea mii și mii de fire / Dar de pornesc cu ele în ființe / Răpun sub pas cel mai intins pustiu /...

— Dorințe ca poetă ?

— Să exprim starea de spirit mereu tînără a omului !...

Ileana DAN

În stelioturi-pe ecrane

● *La sfîrșitul lunii noiembrie a început să ruleze pe ecranele pariziene „Ciulinii Bărăganului".*

● *Recent a încetat din viață actorul de cinema Errol Flynn, născut în anul 1909. În ultima perioadă a vieții, el a luptat în Cuba în rîndul forțelor de eliberare naționalâ conduse de Fidel Castro.*

● *Pe ecranele din Republica Federală Germană a fost prezentat documentarul „Pămîntul Spaniei", realizat de Joris Ivens împreună cu Ernest Hemingway, în anii războiului civil din Spania.*

● *La sfîrșitul lunii noiembrie și începutul acestei luni s-a desfășurat în orașele Moscova, Leningrad și Kiev, o săptămînă a filmului iugoslav. În program au fost cuprinse patru filme noi : „Trenul în afara marșului", „Hș-s", „Doamna ministru" și „Viața lui s-a oprit diminează".*

● *La sfîrșitul acestei luni Jean Cocteau va prezenta noua sa creație cinematografică „Testamentul lui Orfeu" în care rolul principal îl va deține însuși regizorul. Jean Marais, Picasso, Lucia Bosé și alții apar în roluri episodice.*

● Ansamblul „Beriozka" renumit prin repertoriul și înalta măiestrie a executării unor cîntece și dansuri populare, va apărea într-un film muzical intitulat „Primăvara fetelor", care se realizează în prezent la studioul „Maxim Gorki" din Moscova.

● Regizorul Andrei Cărătașu, cunoscut cinefililor ca realizator al filmelor „Valtur 101" și „Alo ? Ah greșit numarul" lucrează în prezent la un film științific cu caracter medical destinat lămuririi într-un limbaj accesibil al pericolului și mijloacelor de prevenire a turbării. Este interesant de arătat că realizarea acestui film științific îau parte actori cunoscuți de teatru și film ca : Ștefan Moisescu, Neamțu Ottonel, Marga Butuc-Codrescu, Ion Lucian și alții.

● Printre imaginile pe care operatorii studioului „Alexăndru Sahia" le culeg din actualitatea vieții de fiecare zi se numără și unele care vor vedea lumina ecranului abea peste cîțiva ani. Sînt filmate în prezent cartiere unde se dărîmă vechile case pentru a se turna fundațiile viitoarelor construcții ; sînt filmate personalități de seamă ale vieții culturale și artistice care vor rămîne astfel imortalizate pe peliculă ; sînt filmați, de asemenea, tineri deosebit de talentați din școlile de artă și debutanți în sălile de spectacol și concert, a căror carieră va fi urmărită de-a lungul anilor pînă la maturizarea talentului și eventuala consacrare ; sînt filmate de asemenea imagini ale unor realități în curs de dispariție, cum ar fi, de pildă, tîrgul talcioc. În documentarele anilor viitori aceste imagini vor sluji ca un suport real al descoperirilor și convingătoare despre mersul nostru înainte al vieții noastre noi.

În aceste zile, filmul „Telegrame", ecranizare în culori după I. L. Caragiale în regia lui Gh. Nagy și A. Mihăiescu, se află în laboratoarele de la Buftea, pentru efectuarea copiilor standard (în clișeu, cadru din film cu I. Antonescu-Cărăbuș, Șt. Ciubotăraru, artiști emeriți și Gr. Vasiliu Birlic, artist al poporului).

IN CITEVA RINDURI

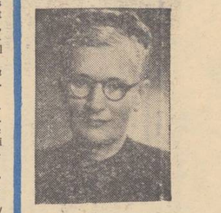

AURA BUZESCU

Artista poporului Aura Buzescu va interpreta rolul bătrînei Dudgeon din piesa „DISCIPOLUL DIAVOLULUI" de Bernard Shaw, apropiata premieră a Teatrului Național „I. L. Caragiale".

ANTONIO JANIGRO

În primele zile ale lunii ianuarie ne va vizita țara formația iugoslavă de muzică de cameră „Soliștii din Zagreb", de sub conducerea dirijorului Antonio Janigro.

MARIA TÖRÖCSIK

cunoscuta actriță din film va apare în noua producție a studiourilor maghiare „Pe jos, în rai".

P. KADOCINIKOV

popularul actor de film leningrădean, a realizat două noi creații: rolul lui Homer Johns din filmul „Amintire din Rusia" și cel al lui Dzagsorov din filmul „Fiul lui Iristo".

NORMAN WISDOM

comicul nr. 1 al Angliei, pe care cinefilii noștri au avut prilejul să-l aprecieze în filmul „Odată în viață", reapare în noua producție a casei de filme „J. Arthur Rank" intitulată „Pe urmele unei vedete".